

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר צ"ל, ונכדש של הגאון רשבה"ג בעל החת"ס צ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעיניו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקודם באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דעתך פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחרונים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דעתם חתימת המשנה קיימו וקבעו שזרות האחורונים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עלייו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב הכל"מ, איך לא הזכיר גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי ויורשומי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לכוראה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה מתרצה כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוותות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדו ולדרוש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היו אינס חיות, וימי ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהילת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הנה בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי אלה כוונו חיז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תענווג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשوت אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. רמב"ן על הקרה נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חזרות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חזרות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדר חדש חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חזר שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במא שמוציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חלק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיון רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיערו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנות בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי ח'לן אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכנים בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למייר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא סופרים כאמור בחגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליה שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת"ת שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חיבור שלמים דcumo אותו ברבים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב יושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת ח'ל' כבר ישבו על מדוכזה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בנMRI עירובין דר' כ"א ע"ב, אל' ר'ח להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש רבא מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגמרא. והנה ריש' ז"ל מפרש" דברי ספרים" חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalker ברכס חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מורעה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ספרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תשבע"פ והוא פלא. ובפ"י רביינו חנאל הנדף בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תשבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מtopic הסוגי' כולה כאן דעל תשבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח"כ הא דאל' ר'ח להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא סופרים כאמור בחגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליו שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיתה אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" בgmtrei טبع, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז", והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתוי דינים הקדומים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו להлок על מה שקבעו דורות שלפנינו בכתב למען יעדמו ימים רבים, כי זאת היתה כוונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים להחלוק על הראשונים שקדומים. ורק בה נבי' הרעש הגדול שהי' בהיתר כתיבת זו, עד שאמרו ז"ל בתמורה י"ד ע"ב, דכל הכותב הلكות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתערker תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שערקו כאן ציוו התורה בקור"ע, אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקור"ע, למשל גבי עד אחד באשה שכתו התוס' ריש פרק האשפה רביה, דמשום שיש קצר טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה כעוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקענינו רבנן לקידשו מנין, ועקרו כמו כן שמיית כספים ע"י פרזובול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו תורהיך, והו רואית ב"י הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אין אלא תושבע"פ, מדרשה דע"פ הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח"א גיטין ס' ע"א שהקשה דכלא/or מקרא דע"פ הדברים אין מוכח רק דאיכא גם תושבע"פ, אבל לא אסור לכתבה. וגם, כי ע"פ הדברים האלה עיי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ כתוב לך הדברים האלה עיי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז"לDKודם שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקיי ג"כ על תושבע"פ, וрок לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פי הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים למד מוחן) ועכ"פ קשה טובא דסכ"ס אין אלא דרשה בעמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד להлок על דרשה זו ג"כ,

טעמא, שהטעם מותהפק לפי שנייו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עד, دقינו דהושמע לא ישמור המlotות רק הענן, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שמעו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נחיות התורה, כי שניינו הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דורות שינוי דיניהם ודעותיהם ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהיינה בה הבנות מתחלפות, וכותב דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של חז"ל, עיי"ש מה שהאריך, ובאמת איןנו כדי להסביר על דברים בטלים כלו ויפה היהת שתיקתו מדיבורו, וכל ההתקומות בה, איןו אלא להסביר תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה מחייבת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה היה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתו, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דמפרש"ת תורה אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא נפלאה מחייבת התורה, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחרר אותן או יתראות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלויה בהינת השופט שבימייך, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכדי ליתן חזוק (אויטאריטעט) לחכמי התורה שבכל דור ומורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל עשה כטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כא"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם וז"ל אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائق חלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אותי האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" בא"ד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמו שירצתה כשיאמר על ימין שהוא שמאלי ועל ימין שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצתה, וכן מסרה לזקנים וכו' זזה את מהשיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדוּ לעשות כמו שירצתה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעא"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המlotות אלא הענן, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצון המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, מען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תגנוב וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שצטו ב'ג' המ, אשר בלאה' חיבים לשרmons, ועינן מה שכתבתיanza בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמים הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר'מ שה' יכול לטהר את השרצ' בק' טעמי, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא ברית עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ'ל כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצ'ן מדור השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשו. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובת תאזו לטהר את השרצ' בק' טעמי, כמו שאמרו ז'ל' בפסחים נ'ב' ע'ב' ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדrhoש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא ברית עלי פיך ר'ל ותשען על הברית שכרתני עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב' כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ביתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דורות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' הייתה כונתי בבריתת הברית, כי "ויאתת שנתת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנתת מושר, ממליא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר'ל' שלא תהי הבנות גנד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תנן דפי" ר'ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תנן דפי. ומה'ט'/mano' חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תה' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלונה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע'פ', בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'ו, וע'ז' אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" שננתנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר' מתחלה למד משה תורה ושכחחה, עד שננתנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע'א), ולפי האמור פירשו דמתהלה עליה במחשבה לפניינו ורובה ע'פ', בcli פחד שנפהוכ הקURAה על פיה ח'ו, וע'ז' אנו רשות לדרשו ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרשו בהם ברכינו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ' בחוט השני הנ'ל.

וთמיה' רבתא יש לי על הרמב'ס ז'ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע'כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז'ל: "יעע'פ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי' של יהושע, ובב' של שמואל הרמתי, ובכל בי' שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ'כ' על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע'פ' מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע'י היתר כתיבה עשו מתושבע'פ' תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב'ד' הבאים אחרים שלא לחלק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב'ב'. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה'כ' מ' ז'ל, אפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba דור שאחריהם חלחוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחלק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כל מחמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרח הגדול שאצטום לצד הכבד בתוצאותיו הלאה היה כמו שאמרו מوطב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמרו רצון הנטז'ה יתברך היה בה מה שחלק התורה לשתיים כתוב בעלפה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעלת אדם בהבנת תורה'ק' וממצותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה התורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, וממציאות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו חז'ל' כל הדר בח'ל' דומה כמו שאיין רמב' ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב'ס ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו'ל, ומAMILIA מובן דין להניח בידם כת זה שננתה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תראה ברשי' שבשות' ד' ע'א ד'ה) ומשנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרבבה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע'יש' ברש'ש מש'כ' בזה וכן הוא ברשי' ב'מ' ד' ל'ג' ע'א עומדי מישטומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע'פ' קיום לדורות ע'י' חיבור בכתב, ופחד שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע'י' שננתה המשנה בישראל, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולדרשה, כמו הגבורה, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולדרשה, כמו שעד אותה העזון היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע'י' שננתה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א' שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקת תורה שבכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות השרצ' בק' טעמיים. ואחרי רבינו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב'ס ובעל השו'ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר למסורת בית ישראל ובכליותיהם ופרטותיהם, פרשתי ע'ג' נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" כי יפלא לכאורה דהוא מוה שדרשו בע'ז' ב' ע'ב' על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, אר' מלמד שהחיזירה הקב'ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותם שאביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומואב, אל' מה כתיב בה, אל' לא תנאף וכו'.

ודינים ממש כמפורט בפרק, כמו קידושי כסףஆ"פ דקרי לי "ד עיין ריש הלכו" אישות. ובוגין העניין הלא הרמב"ס לשיטתו ס"לrical דרבנן אית' ב"י לאו דלא תסור, והא דسفיקא דרבנן לקולא, משום דכן אמרו דיה"י ספק שלחם מותר, וא"כ במה שדרשו מן המדות לגמרי עשו כדאוריתא, וש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ן, ודעמי" דקרו דלא תסור ד"קיא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתיב בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגתי חלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונזהר לעניינינו: דעל ידי עשיית קיומ לחששבע"פ בכתבano אומרים, דאפיילו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמוחט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה ימצא שבعلي המשנה טעו, לדור, שאם דור אחר חתימת התלמוד ימצא שבعلي התלמוד טעו, וכן דור אחר שהסכים הראשונים הן לחומרה והן לקולא, וכמוש"ב לנו אלא מה שהסכים הראשונים הן לחומרה והן לקולא החינוך דMOVט לבנו לסביר טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חלילה כל הבניין, ואפי" דבר הבניין על חכמת הטבע ושאר חכמוות, אין אלו יכולות לזו מה מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו ז"ל בחולין נ"ד ע"א וכי להסביר על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים. ז"ל הרמב"ס בפ"י מהלכ' שחיטה הלכ' י"ב ויג' עוזר חוץ מאלו שמננו חכמים הדורות הראשונים, והסכים עלייה בבתיה דיני ישראל, אפשר שתחמי, ואפי" נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמננו ואמרו שהן טרפה, ע"פ" שיראה מדרך הרפואה שבידיינו שמקצתן אין מיטין ואפשר שתחמי מהן, אין לך אלא מה שמננו חכמים דנאמר ע"פ התורה אשר יירוץ עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רחוק דעת הרמב"ס מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שroxצה להכחיש המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת חז"ל, אבל הרמב"ס דעת אחרת עמו באמרו מאחר שתתקבל הדבר בבתיה דיני ישראל, וע"י הכתיבה עשו לדבר קיומ הדורות, אין לנו אלא מה שאמרו רחוק דעת הרשב"א מדרך הרפואה ומה שאמר בגמרא גמרא דאי בדור לה סמא חייה, דרך דחו בعلמא עיקר י"ד לפרך אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"י סעיף ט' דהורג כנה בשבת פטור, וכן ביו"ד סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהתליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני דינים נבנו על הסכמת חז"ל שבת ק"ז ע"ב, אבל אלו מעצמן קרבו ואין פרון ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פרה ורבה, והוא אמר מר יושב הקב"ה וזה מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לTORAH מינא הוא דמקרי ביצי כנים ובאמת בזמןנו מוסכים בחכמת הטבע, דליך בע"ח בלי פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתור דינא אפילו מקרים תולין במאכளות, ועינוי בשו"ת מעיל צדקה דמאכளות שלנו אפילו חלק רביעי אין בדמה, וצ"ל דנתקטנו הרבה, ומ"מ גם בזה"ז אנו תולין בה האע"פ שבתח מגוף האשא Kata'a עי"ש, ועינוי בענין ימא פ"ג ע"א ר' מותיא בן CHRUSH אמר דמי נשנכו לב שוטה מאכליין אותו מחצר הקבב שלו וחכמים אוסרים. וכתב הרמב"ס בפיימן"ש אין הלהה קר' מותיא בן CHRUSH אלא כחכמים דסבירו דין עוביין על המצות אלא ברפואה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עי"ש. ועינוי בתוס' שבעות ט"ז ע"ב ד"ה אסור להתרפאות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ס. ולא ידעתני למה השמיתו כל

לי טובא, דמנג'ל דלא היו דנין באיזו זמן מן הזמןים עין ממש כיון שהוא ז'ל בעצמו כתוב דבר כל דרישות חז'ל, יש כה לחולק על בי'ד שלפנינו, הלא אכן זה הללמ'ס אשר לפי דעת הרמב'ס אין חלק עליהם, אלא דחו'ל דרישו כן מסברא ומה ברורה תחת חבורת המש'ב שם הרמב'ס, ובכען זה בודאי היה כה לאיזו בי'ד באיזו זמן לחולק. אלא דכלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לארעים, הדברים שהיו נוהגין כן מימיותם עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ ההדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגו מןין לו מקרה. והגם שעל זה גופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חוי' הנ'ל, דמצינו הרבה פלגותות גם בכען אלו, כמו דברי בתירא שכחו אספסח דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמי וહל דפליגו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זה חולין במקווה, דלשמא לי' כלל, דבר הנוגה בכל יום ובכל אשא ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ורי' ס' לדגה'ג אינו נהג אלא בשיל מין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוי', ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והנביאים מצינו זהה, דעין ברמב'ע הע'ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר חרמס מן האדם לא יפה מות יומת" ופירשו, דבזאת ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסוק זה שנדרך להעלות בטו לעולה, ואמרו ז'ל דיפתח ונחנס עי' גדלותם לא רצוי לילך זה זהה, כדי להתריד נדרו ונענו שניותם. וכן בדור המליך רצוי לפסל מפני שהוא מצד אמו ממואב והיה רוע גדול על זה, עד שדרשו עמו עמווניות מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וחיה בהם ולא שימות בהם היו שותבים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביב חולה شب'ס לא חלו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב'ס ז'ל, דהרי הא קרא בנטיגת אשא הרה כתיב, ואס' הי' אס'ו, ונתת נפש תחת נש, עין תחת עין וכו', והנה בנפש בנפש פליגי אין נש ממש או ממש, ותלו בפלוגתא דר'ש ורבנן, בנטיגותן להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב'ס פלוגתא זו דאמ עין בעין, ידעו באיזו דרך דנו כל בת דיני נפשות, א"כ גם בעין נעמי לא דנו אז, דזאת הוה ג'כ דיני נפשות, במקצת נפש ככל הנפש, וגם אפשר בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי', ומה תאמר כיון דז' כבר בטלו דימוט בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלקות פליגי ר' ישמעאל סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש'ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין נעמי לא דנו ורבנן ד' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בעין, אי עין ממש ודאי דהוה דוקא בא' דשל כ'ג, ובשלכת הגיאת, כשאר דיני נפשות, אם לא שנאמר דומה גופא שהיו דנין אז בחבלות עין יד ורגל כבממון, ש"מ דמעולם היו דנין אותו בממון, וא"כ בנפש בעין נמי נאמר כן דנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ' ע"א, דר' א' קאמר עין ממש, ופרק עין ממש ס' ד, אך פlige על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמייך ולא בדמייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך אייפליגו אי בדמייך או בדמייך, כיון דידעו ממעשה בת דינים שלפניהם, גם זאת היו צריכים לדעת אי בדמייך שמו או בדמייך. שוב ראויתי בהגהת מהר'ץ חיוט ז'ל בב'ק פ' ד ע"א שמספרש ג'כ דברי הרמב'ס אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני י寥פותות דפרי עץ ההדר וכדומה, ומפרש דהינו דקש' עיל ר' א', איך קאמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי' עדיי במקומן עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב'ס דקרי לכל מה שנדרש ב'ג' מדות ד'ס ומחולק ביןם, להלמ'ס ובכמה מהם ע'כ אנו צריכים לאמור

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן עקש לנו את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וניחא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוזה היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווד הדברים האלה תראה עד כמה בחלה נשׁוּה הטעורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמאן.

והנה דבריו הקדושים צריכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלויה מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורה, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. וכעכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדיימת הרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפעים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשחשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דיננו רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכירים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא יכול גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם כמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמן אפיו אינם גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הום חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע יוציאם, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ע"ב דלמה לא בימים ההם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג בדלים לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרח העצם הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ"י קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקו צל של יו"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו זוז ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אף שנות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםهم וביהם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצת לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר בפניהם מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולדים כתבת בעו"ר בבתי מדשאות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שביל פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לא אמרה: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמינא שגים מעלה ידי חובב וספרון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בניון רועה הלה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבירר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolת הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolת הכל וגורע ממנו מי שkolת את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

עליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירי זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צרך לבקר ולהקורר ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צרך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"ו ודרבי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקש פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"ו ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקש פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרה אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטועמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל mseceta ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטר בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה האם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחראין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם ממש' ב' הנב"י בג"ל, ואין אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועיין בנו"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתוב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל וע"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים והראשונים. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לדודו הראשוני, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו נוב"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הם היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקורר ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"ג מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפים לצתת נגדו במצח נחושה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבו רבי לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית מתייד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבוקשים האמת ולהאהבת האמת, צרך אני להחזיק טוביה להני המהרכאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כמוות, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעתה, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גופי טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפיה מאלתא דלא שכחא אצל, ועל דא רצוני שיבכוו דברי גם אחר הבאותם בדףס ואחריו שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמדתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבilot, דבר שהי' אז לפלא ויוצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יוצא מגדר הממצוע. תמיד בקש התחרבות עם חברים עיימים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנגו היה לתת כל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניינים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעינו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלבים ואינם עולבים.

עוד בימי בחרותו היה מנגו, לרשות הפנקס כל מעשייו מידיים בימיו. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפילו מחשבה לא טובה רשם שמה. ואספраה מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אמרו"ר צ"ל שלמדו אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתהנו ביחסיותו, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בוצאותה חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הווה מנוח הפנקס הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגלגולותיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעתים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתולה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עישה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשבבו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ"ל יפה ומום אין בז"ק" ומאזות שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וייעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיסו זקני הכהן ג"מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האם כשר הדבר עניינו شيئا בתו הבהיר אמר מורתו ר' רזיאל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצנע לכת ובתשוכה גדולה אחר המצאות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרור כմבואר בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב הייעגערת עניר דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצלע הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרגשטי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC ממקום שהסבירו ושכל הישר מכricht שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפילו בדוחק, למען לא נctrיך לוז' מסבירתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרכו ז' הקדמוניים צ"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לזו מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדון הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום בהזיה יד מה מעגת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה ותחוומיין, עד שקשה מאד לידע, עד היכן הוא דאורייתא ומתי מתחילה הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצאה פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחבירו זה, לבדר וללבן עד מקום שידי יד מה מעגת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכי"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחשוי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקב ותוՐתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיחו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכזות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראיין רק אז, ואל השופט. וזאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא בראש רכען דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל רosh הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיהיחסים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמוט פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדדים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידע מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ה לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברהム בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקם וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתני ולבניהם אחרים, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קרסולים מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבניהם אחריהם.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לראענברג (בסלואוקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בקהל גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד הארץ בלבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראייתו אוטם בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בעזירה וטומדים בראש העם ותורה תבוקש מפיהם, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וככתוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהיה בן תרכז ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הו יתברך והוא אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה ידעת כי ירא אלקים אתה. ומה מאד יומתקוanza בהז דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אחרים, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבבו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענגבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעיני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחכרו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, ומיה' יכול לחשב עליו שהיה נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לו יצא מצאים ובעוד ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הדסים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרקיך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעיני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעוזת ה' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלו עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהו שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בז"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תה"י מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגעו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בגין יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למתיות מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעינן גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, ה' תמיד מהאר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, אמרו לה כי מכני ואלה אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרו לה כי מכבני ואלה מבדרי, ופרש ז"ל בכוונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשוניים באור, ואמר הו ז"ל בכוונת ר"ה שבא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ דרשעה וארון מצטרפין. דחנה הרובה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעמים יראים להטאפהה וממתניים על העשירי בחשבם שע"י שיתפרדו בתוכך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמיר שלאו ולא לא יקבלו שכבר כאלו הטעלו בעשרה, ע"ז קאמר ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ב"ה דליתא, דט' כה"ג דלוחות ושברי לוחות מונחים באורו, וילפו מזה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, וכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי כאלו שעאו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהו תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' עשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתניים שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרן דילפין מני' חשב לשעות מצואה ולא עשה מקבל שכבר כאלו עשרה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר ז"ל, אין مكان ראי' דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצואה וכו').

אותי בנו ייחידי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושנותם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל ללמדני האלפה ביתא ולא רצח למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדזוע. וכמה פעמים ספר לי ש캐שר הראה לי אותן שי"ן ואמר לי: ראהبني שיש לך ר' ראשין והוא נקרהת שי"ן אמרת לי מני ובי ק"ז ממני שיש לך ר' ראשין על השי"ן שיש לך ר' ראשין דרכ הלאה לענין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה היה גדול בשראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתשי. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג"כ עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישתי בדור החבורים לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממנני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولדי" רגיל ה' לאמר לי שלא יהיה לבי גס עלי על שמי מצליח בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדריך והמה טrho ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכسنיא שלה ופירש בהז דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח כאן בלבנון ישגה אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותה: אל תdagyi כי בך זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי ז"ל היה א' מ"ע בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה חיה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראש פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ונתגלה לי בבית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשית למודין, קיבלתי מאמור"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוףימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל כבן שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהלי הן לאותם ב"ב שכבר שבכו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי של' ושל אבוי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל ארכם בברכה משילשת והוא רועא שיטקיים בהם ובזערם אחריהם הנ בטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקוה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ' שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמיינה. וזכותו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה"ז ולא בעזה"ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמור"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכלית דרשו דברי מוסר ולא לפול הלהקה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמור"ר ז' בר ברב צדクトו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב'ב' כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת מרת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בך ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמור"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הザרים בעת ישנת, לא למד בך מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאה הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאה הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים מבון, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עין חמיכים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בת"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי". ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' או דהנחרה בסימנים זהו, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאה דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחוץ בסימנים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת באבמה בקדשים כמו מלקה הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה באבמה בקדשים כמו מלקה בעוף ושניהם בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התומי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקודות סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אנחר ומפרש דנחרה בסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמות דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרווע לאורך הצואר, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפו הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילוק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עוף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבrhoו אל, ר'יש ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש סובר דפירה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמי' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר עיין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

ראיית נחץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמווקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נשאי כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרט הענינים הייתה צריך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, שכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل ירום בפנים מבון, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עין חמיכים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה" ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשאר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז'פ"ה הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ', דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממש כיסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דעת למדין חולין מקדשים, א"א דהא מצין מלקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד אחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבrhoו אל, ר'יש ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש סובר דפירה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמי' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"י דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"ליפ ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרשי"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרי"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי" וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ד כמו לר"ע דנימא לי" דיליף הימן נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת שנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"ש דיליף איש בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתר מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי חמש הו"א תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאור הצעוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ בחמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ד מהאי קרא דזבחת יlip ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרי"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בקר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להבמה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו יlip דבעין עכ"פ נחרה ממילא דמץיא ליפך נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליפ מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ בחמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פלאג נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ליפ איסור שחויט חוץ בעוף מקריא Dao אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחויט חוץ בעוף יlip מקריא DDIMIM שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא Dao אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגותות ככלא, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רק בשחיטה, וליפ שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימנה ההקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, ממעט כל שאר מני הrigot אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשחוט בחוץ ולאכלו ורק כשהואה לא קרבן הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה שנכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר שנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפреш הכתוב ולא לחיש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"י מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ומיעוט כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין ויליפ שחיטה בחולין, מדכתיב וαιלך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנהוג בכל יומם ובכל אדם שחיטה חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איסור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליפ שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי" שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, لكن הנחיר והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליפ מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בחמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליא דרי"ש אתיא, דיליפ וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרשי" שם ד"ה מה בחמה בשחיטה, יוצא מיד נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי" רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי" דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknum בדרכנו, וכיון דיליפן מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידיעין מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלמור ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש דנימא דכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ר רשי"ש עכ"ב קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, אה"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלאopolא, אך אם נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך
יתישב מה דכתוב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא
אתנא כל לhortות לו הלוות שחייבת. ולי נראה דיש לתאריך קושיות
רש"י דלא"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אם במדבר
היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומיצינו בגמרה ל�מן פ"ד ע"א
דאמר לוי יעקב מינא לרבעא, אמרות חיה בכל בהמה לסימנים
ニימא נמי בהמה בכל חיה לכיסוי, אמר לוי עלייך אמר קרא על
הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף דם איינו חייב
מכיסוי. ולכורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגחות מהרש"ש
שם) רק על כניסה לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמות הי' בהמה
בכל חיה לכיסוי אלא דבסוגי' שם ביארתי בארכוה, דהיא יעקב
מינאה רק לרי"ש פריך דרך לדידי' אפשר לומר דהא כתבי כי
יצוד דבר הכתוב בהוויה, ממש' כהרמב"ם שם בפ"ז מושום דבר
בקර וצאן נאסר להם במדבר, ולכן דבר רק מה' ועופ, אבל
עלולם אייתרמי לוי בקר וצאן בעלי מומין, דמותר לשוחות בחוץ,
היא צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבקר וצאן אינשתרי فهو עיי' נחרה,
למה כתוב כי יצוד, اي בהמה בכל חיה לכיסוי עיי' בארכות,
ולפ"ז ייל' שמעאל דה' חייב בהמה בכיסוי ועכשו דאינשתרי
להו בשר תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר צויתיך
בקדשים بلا כיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה כבבמה חולין לא בעי
כיסוי, והאי דרצה דעל הארץ השפכנו דקאמר דרך דחו"י בעלמא
אמר לוי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני'
כמה עניינים, דוק ותשכח.

עוז קשה דלפי שיטה זו איך מתפרק ל'ר"ע הא קרא דוכי רחיק ממקום המוקם, دمشמע שהוא נתינת טעם למצות זביחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלוי זה בירוחק מקום ועיין בלב ארי' ז"לDKMתמה כן, וכותב דהאי כי רחיק וכי סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הzbיחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בירוחק מקום, אלא בכינסה לארץ תלוי' המזוכה זביחה. ועוד קשה על שיטות רשי' ז"ל דס"ל דר"ע ילך נחירה מושפך את דמו וכן שכתבנו לעיל, מגמרא גופא דמקשה בשלמא לר"ש היינו דתנן השווות וכוי' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמרי פטור מלכסות, עיין רשי' דכתבת דלר"י' ש' ניחא אפלו למ"ד השווות את הטרפה חיב לכוסות דשחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה. אבלanca ניחא דשחיטה כתיב עכ"ל, משلون זה ממשע לכאר' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. וכשה דהא הקושי' שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. גם ל'ר"ע אליא רך אי אמרין שחיטה שאינה ראוי' שמה שחששה, והיינו מושום דילפין שפיכה שפיכה משחווטי חז' א"כ גם ל'ר"ע אילכא גז' לחיב' דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ'ל דס"ל לר"ש' דהא דילפין גז' דלבעי שחיטה הוא רך לר"ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רך שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאונן המכתר הוא הנחירה ג'כ, א"כ הא גז' על הנחירה הוא דאתא וכמוש'כ רשי' ז"ל בד"ה אלא לר"ע, לדידי' נחירתן זהו שחיתתן כן צ'ל עכ' אבל דזה ניחא רך אי אילכא אויז למוד לר"ע ממקומות אחר דנחירה מתרת, אז אפשר לאמר דהגוז' להכி הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רך מקרו דושפך ילך לי' דנחירה סגי, כיון דחויזין דס"ל להגוז' ש' א"כ למה לא נלוף באמת גז' שפיכה שפיכה לחיבו בשחיטה ממש דומי' דשחווטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילך שפיכה שפיכה כיון דגם בשחווטי חז' דם שפיך לנחירה אתה ואעופ', וכמוש'כ לעיל בבאור האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשעה הפושטה דרי' ש' שם מאן אשר ישחת, ודרש מדם יחשב דם שפיך, היינו דוקא כיון דיעידין

ובני' הרואים להקרבה נאסרה הרשותה בחוץ, והמליקה ממועצת מקרים דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתייר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגם חירותה התיירה בחולין במדבר, סברא גדולה הוא דגם בחוץ תואר הנחירה, כי שחייטה דוקא למיה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחייטה, ע"ג דבוחז גם נחירה מתרת, משום דברדים בעין דוקא שחייטה ולא חייבה תורה בחוץ רק עין פנים, אבל בתרומים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועצת בחוץ וע"כ פרפה דבחולין אין המליקה מתרת, וכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגנים שפיר מכשרה, וכיון דרצה לאסור גם בעור מהכי תמי יקפיד על השחייטה דוקא שאינה דומיא דפנוי, גם אינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדם יחשב דם שפק לרבות השחייטה [וללא דוקא שחייטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחייטה כיוון דעתה נאסרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין כייסוי, עתה דנאסраה הנחירה בטל מצות כייסוי ממנה, הchnירה בעי כייסוי, עתה דחומרה הנחירה בעוף, וכיון דבמדבר היהת הכני נמי לעניין שחווטי חוץ במדבר היי חיבין גם על הנחירה בעוף, וכעשי כיוון דאטסר אתסר ודוייק] וגם יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והוא חיבין על נחירת חוץ בעוף כמו על השחייטה, וכען אוא"ב, ומשם נשמע דלר"ע גם באוא"ב חיבת היי במדבר גם לעניין אוא"ב, ונשארו ביוםא דף ס"ד ע"א דדחייתו לczוק הינו שחייטו בנחירה, ע"ג דכתיב שחייטה, ורק בשחווטי חוץ דכתיב ואלפתח אוול מועד לא הביאו,-DDRSHINN דבעין ראי לפתח או"מ, בעין שחייטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא אעופ דבעי מליקה בפנים, ע"כ צרייך לאמר כן דלר"ע נחירת עוף בחוץ חיב, דאל"כ הא כיוון דלר"ע נחירה מתרת, ע"כ צרייך איזו מיעוט למעט נחירת חוץ, ופשיטה דם שפק אינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפץ את דמו ילי' נחירה, וכמש"כ ריש"י כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, ע"כ התייחס צרייך לאמר Dao אשר ישפט ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאית' בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דרש מאו אשר ישחת דכתיב ברישא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרא מרבה שחייטה, וריש"י שכטב שם בזבחים Dao אשר ישחת כתיב אחר דם יחשב, שלא בדקוק הוא, אלא ודאי דגם מליקה אתני, דלא לית בק"ז דאי למעט נחירה ומילקה בamat אתני' ממשמע לכוארה רק שחייטה וע"ז כתוב דם יחשב הכלול, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דaicaca שנוי ריבויים ע"כ Dao אשר ישחת למעט מליקה אתני, דלא לית בק"ז דאי למעט נחירה ומילקה בamat אתני', בק"ז, דם יחשב למיה לי ובא זה וולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאסרה. והדברים מוכרים וסבירו לעיני בס"ד.

ודע דאיפלו לר'יש דמרובה, מאו אשר ישחט, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג"כ דגש על חולין חייב משום שחוותי חוץ לשיטות רשי' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסרת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאוה, אבל הותר להם אכילת בשער ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרישנו בת"כ ריש ויקרא, ואם מן העוף עולה קרבנו, עולה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתרורה אסירה להם אכילת בשער מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כਮובן, וע"כ בהתייר בשער תאוה לא האזירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהנני גם במדבר לא נאסרו בעוף אלא נזקן בקדושים.

12. היא שיטת רשיי ז"ל, וקשה על דבריו ז"ל, דמש"כ דדר"ש אתה
האי וזחת המיותר למגרמי, או לגיאזה ועובדיה, או לחולין שנשחטו
בעירה, או דאורחא בקרה למכות זביחה בגבי אכילתבשר, והוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, וזה מסתבר לאמיר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכנ שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר לאמיר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר דנטקסו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם לר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיחתו מומיין, היהת הנחירה והניחתו בקושי'. ומובן מאליו דלשיטת רשי" זיל אינו התחלה לקושי' זו, דהא אסור לו בשר תאוה לר"ש ע"כ מקרה דשותי חוץ ידיעון, ואיך אפשר דאטסר לו דהא שם בפיירוש שיטתה כתיב ולא נחירה, דואל פתח אוחל מועד לא הביאו כתיב, ובעינן דוקא שיטתה הרואין לאוחל מועד, ואי דמודה דנחירה אשרtri להו או"כ גם בברא וצאן אשטרி להו הנחירה וא"כ הותר בשר תאוה בנהירה, ע"כ דראב"ש פליג אר"ע בדינה דבר נחירה. **ושיטה** זו של התוס' תמהה מאד, חדא גם לשיטה זו קשה קושי' רשי", דלר"ש האי ובחות למאי אצורי, כיון צ"ל גם לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשת פשטונה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברימה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם המה הלוות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברימה, איך נפרשנה, דגס בנהירה בעין צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורשי" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלוות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלוות שחיטה. אבל איך אפשר לאמיר כי, הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחייתה לעופר מן התורה, דיליף היקשא צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבם שחיטה, אבל עופר דליכא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופר יש לו שחיטה ואיכא ציווי על עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפוטא גמורה על שחיטה עופר, ונראה ע"כ מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתך יליף עופר, ואיך נכלע עופר בהז. והותס' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדריש מה הטיל הכתוב עופר בין בהמה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דרא" דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופר דשניהם ציריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שככבותי גם מצד הדוחק א"א לאמיר כן דבלאי דמללמי"מ לחוד מעולם לא דאל"כ עופר דבמי שחיטה היכי כתיבא דמללמי"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע וברפרט ללקות עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דתוטס' לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמתריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בברימה ורובה של אחד מהם עי"ש, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופר דבמי שחיטה. אבל אין אפשר לקבל דרשת וולדרשת גמורה, על שחיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עופר מאן דכר שמי", עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דראב"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעופר התוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזאה את בגולך ואמרת אוכלה בשר, ומזה נפשך לאכול גבול ולתיאבו, שלא בסייפהDKרא דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיק מכך וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דראב"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז התוס' ס"ל לא הרגש, כי דבריו אלו המה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשת על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלוות. הוכרח כאן לאמיר דהטורה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא DKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שס מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"יש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי יוזד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפון ברור. אלא דאפיינו נאמר לנו דכל המקרא ATI להורות שرك בקר וצאן הנה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדינני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי"ז ל. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחרו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"ז באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא ישראלי, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת במדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"יש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"יש סבר בשר נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה הון לרשי' והון לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אישתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ' להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ' לא, דכך כתבונו, דרכ' גם עופ' בחוץ חיב, הינו דוקא עופ' קדים אבל עופ' חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובור דבשר תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיה איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ' בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ' א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מברך וצאן כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדיד' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנו קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'ו"ח חולין בעי כונה ועין בחידושי لكمנו דף ל"א ודז"ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג א"ר'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'ו'ש קאי ולא לר'ו' דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנים הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחורי פתח הלכות שחיתה בדברי רבנן, והתחיל תניא רבנן ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן איז מצי לאמר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עופ מאן דכר שמי' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוועט בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למעליה, דזוחבת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מודה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חיה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברך צאן אין חיה במשמעו, אבל עופ ודאי אימעת בפירוש דאל"כ פרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

הותר כל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחירה כל במדבר, ור"י בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחירה הוויה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברך וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו שאנו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר"י בר פנחס מפיק בוגרואה דכר"א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באשר יאלל וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט עופ, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליכא הקישא דזאת תורה הבהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מונ' מה עופ בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בבחירה. ועכ"פ צריך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת, מא"כ פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, Mai אתה לא מטעט דבקר ואכלת וכו', דרך עופ עכ"פ, ליכתב רחמנא וצbatchת כאשר צויתיך ואכלת וכו', הכל ולא נצטרך ילפנות על ח' ועופ, ומעולם לא שמענו דאחר הכלל ופרט שהוא מודה בתורה, נרבה ממק"א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודין הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל' הכלל ופרט דבקר וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר"א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק דר"א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחיתה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, כדי הוא אמר ת'ק הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעוף מה"ת תל' בפלוגתא דרי"ש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למיפסק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעוף מן התורה, ועכ"ז קשיאל מואן תנא דפליג וכו' וס"ל דاتفاق אליבא דקר"ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיתה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומיוקיעה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל מקומות, ובלבך שיהי' זוחין כאשר צוחה מתחילה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראותה בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותום על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן יפליגן מכל וכל, ולא הרגיש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בל' לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמני הצואר משא"כ וצbatchת שאין זה במשמעות הלשון, לעפ"ד אין בין ושות' לוחבת וטבח ולא כלום, דcolsם שמות נרדפים לענין אחד. ואם כדברי הרמב"ן ז"ל למה לנמקתב וצbatchת דלבני כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בדקדים, ה' לו לכתוב ושות' ולא יצטרך לאמר כאשר צויתיך. ועוד ראי' לדברי מהגמרא لكمון פ"ה ע"א, דפלייגו ר"ש ור"מ בשחיטה שאינה ראי' באוא"ב ר"ש ילי' מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור"מ ילי' משחווי חוץ להיפך וחותמו על ר"מ ומה לא ילי' מטבח טבח והшиб יפליגן שחיטה משחיטה, ולא יפליגן שחיטה מטבחה, ומקשה בגורם מאן נפקא מני', הא תניא דבר'ו, ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צורה וכוי' הרי דהגמרא דמקשה מאן

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחירה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחירה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחירה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לשיטה שווין בעצם הוראתן להקשר העב"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה' בלאה' דבריו של הרמב"ז' ז"ל נגד הסוגי דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטמייך ולטעמיך או ותו, שהייה דרשה וחלה וכוי' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחת נשמעה שחיטה מן הצואר, אלא דבזה י"ל דחאי גمرا דקאמר היינו ה' דכתוב הרמב"ן, דמקובל אצלנו דלשון ושוחט הכרת סימני הצואר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהلالמ"ס הוא ועין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושוחט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פתיחה במ"א. ורש"י ז"ל בעצמו כתוב שם דעתה מפורשת בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבא במקומו אלא דגム זבח כן הוא וכדמיסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ן לחלק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי ז' של שוקלים באמזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דחווי חוץ לא פליגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דأتא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי' ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליין שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر נחירה, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחוור, או להבאים שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שגמ'rmb"ן ז' הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממנה, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל.

הנה אי גם ר"ע ס"ל דחווי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הקרא דוכי ירחק מך וכו' וצbatchת מבקיך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא לצות על הזביחה אלא כיון דס"ל דבקרא דבר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, עכ' דבר נחירה הותר להם במדבר וכיוון דatzcrיך עתה להתר להם זביחה בחוץ מושום ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר דחירה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דחירה מכשרה, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדאצטריך לצות על השחיטה ש"מ דעד השטה לא נאמר דבר, ומילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהויל נו"ט, ועכ' היהת המיתה בסוגים א"כ ע"י נחירה עכ'ל. והנה

פתחה

פשות ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באשר צויתך מדבר על כלל הזביה בכל בע"ח, ולא בברker וצאן בלבד דברך וצאן דאדר ברהיא קרא, אהיתר זביהה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם הזביהה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורמים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באשר צויתך נאסר להם הניתרה מה לי בהמה מה לי חיה ועוף, ולא הזכיר רב ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיערים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך ומאנך, אתה להתייר הזביהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך ומאנך, וכך באשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביהה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביהה בברker וצאן, ולא לצות על זביהה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לובח, כדי שנוכל לאומר באשר צויתיך בקדושים על אופן זביהה. וללא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך ומאנך באשר צויתיך בחייהם קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודדק כלל דהרי מהיתר זביהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביהה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביהה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סיימים מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביהת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכתב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרפות, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה צוויי על זביהה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה זביהה רק מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז"ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו הרבה צבוי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דא"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברker וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מבקרך ומאנך, אתה להתייר זביהה בברker וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביהה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בברker וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בברker וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביהה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מבקרך ומאנך, וכך באשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביהה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביהה בברker וצאן, ולא לצות על זביהה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לובח, כדי שנוכל לאומר באשר צויתיך בקדושים על אופן זביהה. וללא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מבקרך ומאנך באשר צויתיך בחייהם קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודדק כלל דהרי מהיתר זביהה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביהה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביהה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם, וכי יתר איסור קדשים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביהה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סיימים מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביהה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמע איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביהת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכתב רחמנא ושחטה, ולא בעי באשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביהה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

אחר רבות בשנים הצטי בספר האשכול ריש הלכות שחיטה, ולשםחה לבו ראייתי שתלי"ת כוונתי האמת לאמותו, כי הביא שם הבריתא דרבוי זבחת כאשר צויתך וכו', ואח"כ כתב ז"ל,, „ואה דכ" מבקרך ומאנך ולא חיה ועוף,-shell זמן שהי' שוחטין במדבר ה"י צריכין להביא אל אוהל מועד כל הראו' להקרבה, וזה בקר וצאן, אבל חיות אין ראויות לקרבן וכן עופות חוץ מין אחד (ועיין לעיל דגס תורמים וב"י ה"י מותרין לשחוט בחוץ יון דהקרבה דידחו ה"י במליקה) לפיכך כשבאו לארץ אמר להם כאשר ירחק המקומות הותר לשחוט אף בקר וצאן חוץ למשכן" עכ"ל, ועיין בפי' נחל אשכול שכ' לדעת הרמב"ם דגס לר"ע נאסר להם שחיטת חולין במדבר בברker וצאן בין לר"ש ובין לר"ע להתייר זביהה ATA קרא. וכבר ביארנו לעיל דרבוי דדרש כאשר צויתיך על הלכות שחיטה דוקא לר"ע אמר למלאי ולא לר"ש ודוק'.

אולם הני תנאי דס"ל אין שחיטה לעוף מה"ת, דע"כ נמי קר"ע ס"ל, דהא לר"ש הכל צריך שחיטה, מהקיים דעוף להבהמה או מגוז'ש דשפיכה שפיצה משוחוטי חוץ ממש"כ שם, וא"כ האי בלא זביהה, הני תנאי ס"ל בשיטת רשי" ז"ל בר"ע, דר"ע פליג אר"י"ש בפירוש הפרשה דשותי חוץ וס"ל שלא נאסר שחוטוי חוץ רק בקדושים וממילא זבחת מבקרך ומאנך אתה לצות על זביהה, ולאיסור נחירה, וכיוון דהקרא פרט בקר וצאן עכ"פ דאי מעת עכ"פ עוף, דעל ח' יש לנו היקש דצבי ואיל כמו שאמר ר"א הקפר, אבל עוף אין לו שחיטה, וא"א למלוד משום ייפות שחיטה לעוף, דاز כל דזבחת פרט דמברך ומאנך למי איתה, אי לא למעט עוף, דאין בכלל אלא מה שבפרט.

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא האי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מהי' וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מהי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיןינו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק רתק להלו דרביה, דלי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבן הוא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להםبشر נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון להלו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהcta כוותי' לגביה ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני'

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה רקי' הון בח' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבר טרואו, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואנו, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש' לנו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקס להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בח' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לח' וזאת נחירה זאה' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ' איזלן בתר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקס לשבמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשבמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבhor בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבמה לעניין שחיטה, ובועף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפיך את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם הח'“, עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשולמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטייל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוט' על הש"ס, ומה אמר רביה היא, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דנימאה לי למ Zhao דרביה סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאינו מביא כלל הא דרביה, אלא ממציא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרביה שפיר נשמע חיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' ורמי', دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אבל אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש הקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועינו בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסביר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני'

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצורה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון זהה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתת המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחתה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אס שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכנוו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"ג שיך מי איכא מידי כמבואר בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיוון עד"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזבוח ולא לנחוור אבל להקל להתריר איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסקוק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסקוק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזrk, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לאו בן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דהוא לא שבלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככלות, הני גורינו משאר לאורכ בכללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתריר מכח דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABA אז זהה ראייה זו על אכילה קודם שתצא נפשה. וזאת היה מקום ATI לישיב כי כל הפרשה שס נאמרה על אחר כניסה הארץ וארכתי זהה במק"א, אבל האמת עד לעצמו דכל הני לאוון אסמכות נינהו, ואע"ג דמלשון הרמב"ם ריש הל' שיחיטה משמע דמדאוריתא הוא, אין זה הכרח כי מעתיק הוא לשון הש"ס, ואני מדקדק לאמר דרך אסמכatta הוא כמו שעשה כן בהרבה מקומות, ואין כאן מקום להאריך זהה עיין בסוגי מש"כ מזה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמויהן.

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחרה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע ע"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלה הקשר בהחזרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצה צוותה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרשינו מני' הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זדמאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז'ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עיי"ש, והגאון ז' לפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבאר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הlectedה גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דנבלה קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מתרש הקרא דבשר תאוה לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzת בשר מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, ע"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דהשוחט בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורה השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מייל' ששוב הע"ח כמו ע"י השיחיטה הכסירה. אולס בנחרה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלי מלטא, וכל שלא מותה עדיןAIT בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטא דלא התירה הנחרה מיד קודם שצאה נפשה, וכ"כ הפלטי ז' בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ה"ז בחיה וועף, למ"ד ר"ע במדבר סגי להו בנחרה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון דבעין הוצאת דם הנפש ע"פ שפרקסת הרי הפרקוס מלא דבר הכתוב לאחר שהתז' הראש דהוא צאנב הלטאות כי מקרה מלא דבבב"ס ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז"ל, "הדם שמנוו מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתות ייחשב, ע"פ שעידיין מפרקס כיוון שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכון מסוים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים והתר לך כאן אחת לאכול בשעריך חולין הנשחתיןומי שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפו.

וראה זה דבר נפלא איך מפושט דבר זה במה דעתך בקידושין דף י"א ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצ"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשאר תמותות שחוטות, מלאكل בשאר תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות מהותות שחוטות - וכי לא יפלא על פירוש זה, חדא דמסוכנת היתר גמור הוא ורק יחזקאל מותפאו שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשאר כוס כוס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתירה תורה בקיושי נגדי יצ"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלת"ק צרך להמתין בift תואר ג' חדש ואחר כל המעשים ובראש המבוארים בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דגאע"פ שאינה רוצה מטבחה ומשחררה ומותר בה מיד, וע"ז קאמר שם דמוטב וכיו', והגירסה שם משובשת קצת עי"ש. הרוי דמדמה פ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשאר תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שם案 מיiri באננו רוצה להמתין אחרי השחיטה עד שתצא נשפה, וחותך כיitz בשר מבית טביחתה, או מתייז את ראשה, וקרי ל"י בשאר תמותות שחיתות דעתך בי תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטות הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיסטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחוט והתייז את הראש דשחיתתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיסטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לארץ כנגד יצ"ר כמו ift תואר, ولكن באמת צרך זהה שלא להניח לדקור בסיכון תוך החוט אחר שחיתה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צריך להמתין שתמותות עי"ש שחיתה ולא עי"ה התזות הראש.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחדשה עשה לאבוה כשנכנסו לארץ, ומתחדרו עמו קולא זו דשחיטה מתרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא הותרה הנחירה ומיד במתן תורה היתה השחיטה תיקון נבלה כנחירה לר"ע, ואדרבה במדבר נאסר להם בשאר תואה מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשאר תואה, וע"ז אתא קרא דבכל אותות נפשך תאכל בשאר דהינו בלי הקربה, א"כ על הא דשחיטה מתרת מיד אין לנו שום לפופתא, והוה השחיטה לר"ש כמו נהירה לר"ע תיקון נבלה, ולא היתר אבמה"ח - והנה כבר הוכחותי לך בעicker הראשון דר"ם קריש"ש ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרה, ואית דוקא לר"ש דליך עשה דaina זבוחה, אבל לר"ע דaicא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבעודו במעי אמו אייכא הא夷 עשה, ועין בסוגי' Datsh"c פשטים מה' ב מהרש"א שם שנטקה מהו הוצרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגלויל עכו"ם אית ל' דלא אסורה תורה אלא קדרה ב"י, ולמה לא ניחה לי למימר דר"ע קר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצענתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נוטן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דنبלה בסרוח מעיקרה כיון דלדידי' אייכא מעיקרה עשה דאינו זבוחה.

ועתה אנחנו נתקיים למקומות אחר להראות, כי ר"מ קריש"ש ס"ל ולית לי דשחיטה מתרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי ב"ט כי ניתר בשחיטת אמו או לא. והנה היתר שליל עי"ש שחיטת אמו ילי' שם בגמרא מקרא דפ' ראה, כל בהמה וכיו' בהמה תאכלו

וראיתי בתשי' ק"ד בעל הכה"ס ז"ל חי"ד סימן י"ז שנטקה הש"ג' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מתרת מיד ע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטבעה הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרча דחויה למדוד דבר זה מהיתר בני מעיים. ומחלוקת כל דבריו שם בנויים על הקדמות רעוות כאשר תראה בחודשי לזמן בסוגי' דאי מזמין דף ל"ג, ואין עת האסף פה. ואני בקונטראסי הלכה למשה העלתי תאכלו אשר מזיה לפינן בראשית פרק בהמה המקשה דבון ט' כי הנמצא בהמה ניתר בשחיטת אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמות, איך נותר הولد שלא מת ולא מות לעולם מהמת שחיתת האם, ודין לולד להיות כאמור, וזה נכון מאד, אבל גם לא מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى בב"ט חיל לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דשחיטה מתרת מיד, אבל פשיטה דלא חדש דבר גדול כזה, מכח האי דרצה דגאע"פ דהוא דרשה גמורה, הרי תורה דר"מ חלק ומוקי לקרוא לבן ט' מת ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמת וכאחד מאברה אбел להתיר בן ט' כי אין כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בהזה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשאר אשר ממננו דרש ר"יש דהותר להם בשאר תואה שנאסר להם עד עכšíו, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למלעה בעicker א'. והוא דבר שא"א, וכן צרכינו אנו למשננא נפשנא למצוא איזו דרצה לר"ע בקריאה המיותר להזה, ותל"י' מקום הניחו אבותי להתגדר בו והוא.

דהנה כל זמן שהחירה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשאר צרך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיסטרא ואדרבה כל שמהר להמיית את הב"ח' שלא יש' הרבה בהוצאה דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שניצטו על השחיטה נאסר להם לעשות גיסטרא כי היא המחקת בין שחיטה לנחירה ששניהם בשמנים, אלא זו בדרשה, וזה ממשיכ' רשי' ז'ל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת ובח, אותו למעט גיסטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדברינו אלה. וכן במדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם ורק אחר כל המעשים קבלת אוריקת הדם והקטרת אימורי זכו משלחן גבוה לאכול בשאר.ומי שתאב הרבה לאכול בשאר היה נוחרו ומותר בה מיד דהרי יכול לעשות גיסטרא אם רצה שימות הבעל' מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחירה ולקדשנו במצוות שחיטה גם בחוין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפילו אינו רחוק, כי תאה נפשו לאכול בשאר ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכן התירה התורה כנגד יצ"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיסטרא אחר השחיטה אמרם ז'ל, דשחיטה מתרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ריחק מנק המקומות ואמרת אוכלה בשאר, והוא הכת אשר הייתה מביא שלמים אם לא שנותרך המקומות, ועוד כת שני' שתאמיר, אוכלה כי תאה נפשך לאכול בשאר, ולהותך אחר אכילתו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"ט אמרה תורה וזבחת כאשר צויתך ולא תנchor, ולעומת המתואה בשאר מיד איננו צרך להמתין עד שתמות רקס, בכל אות נפשך תאכל בשאר מיד, כי השחיטה מתרת מיד, וממילא נשמע שגם גיסטרא אחר השחיטה מתרת מיד, אלא דדבר זה לא הותר אלא כנגד יצ"ר והוא ממש כמו פ"ת דדברה תורה כנגד יצ"ר וכען שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארדי דורס ואוכל ואינו מותין עד שתמות, כך ע"ה מכיה ובועל ואינו מותין עד שתתפיס, ובעל נפש ודאי לא

פתחה

אבל הלאו דלא"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת"ב פ' ראה אנחריה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ וכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמות לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסקינו בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. וחרי תראה ברמב"ס בפ"ד הי"ז ממ"א פסק דכל שני לאוון משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הויאל וטרפה תחולת נבלה הוא. הרי ע"כ דמלאו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ו דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מivid אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יחד כיוון דשניהם הם - ומה שכתוב הרמב"ס זיל' שם בהלכ' ז' ו' זיל': טרפה זו הוא האמורה בתורה זו שטרפה אותה חיית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוא נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הוא אינו מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשוליך דטרפה ומתה אין בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוכחותו, כי מה שכתבadam מיתה הרי הוא נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת"ת ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש דברי עצמו באמרו, דא"כ מה לי מתה מלאיה או שברתת חיה, אלא דר"ל דבשלוםאי הקרה מייריל בא מתה נמי, אז דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ס לפקון, וזה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אטורה, אבל אם אמר דמייריל בהמיתה דזוקא או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד למות, אבל לא להיות נטרף ע"י חיית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והוא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמורadam מיתה הרי הוא נבלה ולמה אסרה תורה טרפה בשדה ולא סתם מתה או נבלה אבל לעולום טרפה כולל גם הנבלה כי"ל. ומעטה אם כוונת התורה כלל דنبלה רק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מזהיר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמת כפי הנראה נתקשה הספר בז' וק"ז בעהחת"ס זיל' והמלבי"ס זיל', ככל כל או"יא מפרש לפי דרכו לפיה שנתקשה בעיניהם. ופלא שכולם העבירו עיניהם מן הפשט בתכלית המשפטות, דהספרינו נתקשה לה' למה במת"ת מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דחויה תחולת נבות, דעת"כ מה"ט לא הזיהיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, וכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרשן לרבות את הטרפה באופן שהזיהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמת הספרי איזיל בזה לשיטתי דהרי בעיקר אי' הדועתייך דהספרוי המובה ברמב"ז זיל' על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדושים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרוא דלא"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכולן נבלה וטרפה, ונשנית במת"ת משום נתינה לגר וכירה לנכרי, כי רק במדדבר שלא ה' להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שמריש כלב הינו נכרי ריש"י עה"ת ובמיכליה ודוו"ק. אבל לר"ע דס"ל דנחריה אשתרי. במדדבר שפיר בעינן הלאו דלא"ת כל נבלה על הנירה, שלולי לאו זה לא הוה בשער נחירה אלא בעשה דזבחת, ונתחדש האי לאו דنبלה ע"י העשה דזבחת, וכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה גור או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה הנוטה למות ומןרכסת, אינה ראוי' לאדם הנברא בצלם אלקים,

- ועיין שם בחודשי ק"ז בעהחת"ס זיל', שהביא דברי רשות' עה"ת בפ' שמנני, שדרש זאת מקרה דכתיב כל מפרשת פרשה וכוכ' בבחמה תאכלו, וכתב הוא זיל' דכן נדרש בת"כ. ובמחכ"ת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היתר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שמנני, ועיין שם בקרובן אהרן דעתך ע"ז עי"יש. ובאמת גם בפ' שמנני, מיותר האי תיבת בבחמה, אבל שם לא כתוב כל בחמה וכוכ' בבחמה אלא כל בבחמה - וכבר כתוב הראש יוסף זיל' בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט שי בשחיתת אמו רך מת, לא יליף מבהמה בבחמה רך מכל בבחמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בבחמה, דאפילו ב"ט שי שהוא בבחמה שלמה ויש לה שחיתות עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתות אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרוא דפ' שמנני שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיתת חולין ולא הותר להם אישור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיתה, לא רבתה התורה להשילך רק ע"י כל בבחמה, ורק ב"ט מות או ב"ח דהוה כמות, אבל בט"ח לא, דדי לווד להיות כאמון, ובאמו הלא בmittah תלי' מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שחרש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנקטו על שחיתת חולין, והתחדשה ג"כ הحلכה דהשחיטה מתרת מיד, גם אישור אבמה"ח, נתוס' גם היתר להשילך בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בבחמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחלהכתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדיק האי בבחמה בבחמה רק כל בבחמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי בעicker הראשון, כי לר"ע שיעור השחיטה ב' בבחמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלכה שנכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנוי מזאת תורה הבחמה והעוף ומאות ראשיו שכבר הותז או ממה שהטיל הכתוב עוף בין בבחמה ודגמים כմבוואר בראש השוחט מושום דהני תנאים כרי"ש ס"ל ולי' כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדושים וא"כ רבי אליבא דר"ע דבמי האי כאשר צויתיך על ההלכה שיעור השחיטה בבחמה ובעוף ע"כ דבמדבר בס' בקדושים לא הי' שיעור ב' סימנים מעכבר. והדבר נכוו ומובן מalto דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתרת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיתה והוא עכ"פ תוכ' מעל"ע כאשר בארנו א"כ שיעור למאי עמי,adam באמת מותה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי וرك עתה שנתחדשה ההלכה דהשחיטה מתרת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטת. - ורק עפ' הקדמה זו נBIN דעת ר"ע במשנה דר' לב' דסובר לפני חזקה בשחיטת את הושט ופסק את הגරגרת או להיפך או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה דמהני האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) ומיל' יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזקה וקיבלה ההלכה מר' ישוב שככל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכואו' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהותר נחירה במדדבר הרי דנחריה הייתה מתרת מידי נבלה וניהו דכשכננו לארץ נקטו על הזביה אין זה אלא לעשה ולא לעקור הנירה מכל וכל שלא טהר מידי נבלה וממי לא דר"ע גם בפסק שנייהם ה' מטהר ולבוטא דרי' ישב נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד שחת סימן ממה שזה דוחז ממה שמתניתן או שחת סימן אחד בפסקה אלא דוחז ממה שזה נפרק מפה דנקט במתניתן או שחת סימן אחד אלא דוחז אחד אלא ודאי דגם לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל כולה בנחירה לא דנחו דכאשר צויתיך רק עשה הוה על הזביה,

נבלה, מקרה דלי"ת כל נבלה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמהו, שלא היה נהוג במדבר גם בקדשים. ועתה נתחדש בהלה, לא אתה הלהך אז אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזבחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבלה כל שנחתט סימן אחד בקשרות, ומזה מה שחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתהר מטומאות נבלה כי הלאו דלי"ת כל נבלה לא קאי אלא על נחירה ב' סימנים, עד שהחיזרו ר' ישוב בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלהך ז' דבעי ב' סימנים, קאי גם לפרש הלאו ד Nebula, ולא רק עשה דזבחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתי' שחת את הוושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם ומהתו לה עד שמותה. הנה האי והמתין לה עד שמותה הוא לכורה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מטמא משום נבלה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאות נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי מוות מן הבאה, עיין לממן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיטת נכרוי נבלה ומטמא במסה, ולא כתני אחר מיתה טעם טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור ע"פ נמוסי בכ"א בכל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחדר הלאו הזה ע"י ציוו איזביה, על הנחירה להשותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומריא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנקא לי' בהקשיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דמה עוף יצא מיד טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דיל' דחוית הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרכבי, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוו, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעניין ב' סימנים, דאי את לי' למה לי הלמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דأتא בחו"ל דבמי נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמיר ניחו דנטטו על הזביחה בחו"ל, איינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדדרסה והעוקר, ומעתה בענין זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ "א"א לטעות כן דא"כ למה תולה היתר הזביחה בrixoch מוקם, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' لكمן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

ולבן אין לנו מנוס אחר אלא לאמיר, דר"ע לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבענין מיתה שע"י זביחת הסימנים, ותוך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו למעלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים בומו א"כ כל שמוט ע"י זביחת הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מותכשר. ואל יפלא הדבר בעניין דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלייא מلتא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשך לא שייך על נקב בעמא דלא בעי משיכת הסכין, והרי בפירוש אמר רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה נתחדשה בציוי דשחיטה חולין, ולכן סבר ר"ע קודם זהה, ניחו דآخر שנצטו על הזביחה נעשה הנחירה גם

רק לכלב, אבל האי נבלה שנטנבלת בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואיפואו לגר שאתה מצוה להחיותו. היצא לנו מכל זה דלר"ע נמי ע"כ איכא לאו ד Nebula על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא כנחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארכתו לפרש דברי ר' ירמי "ב' יומא לע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו ד Nebula, דלריש"ג לאו לאו מעלייה הו, ולר"ע לאו מעלייה הו. ופרשתי נגד רשי' ותוס' ז"ל דהכוונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי, והאי לאו נתחדש ע"י עשה דזבחת, וס"ל לריש"ג אכן לוקין על לאו כזיה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חירה הווה ס"ל דליקא בبشر נחירה ר'ק עשה דזבחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזבחת כאשר צויתיך דאתא לחדש זביחה בחו"ל נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבלה דנטקהשו לו, איך אפשר דבמשפטים מזהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבלה ועין רמב"ז ז"ל עה"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנתוסףו במ"ת ולא נזכר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכחיהם, ובלאו ד Nebula א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ג, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מלאה לגר וכרי, דבר שהוא סכנה גדולה ונענש עם גדור ע"פ נמוסי בכ"א כל אומה ולשון ובלא"ה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. וכך לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמיר דנתחדר הלאו הזה ע"י ציוו איזביה, על הנחירה להשותה נבלה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמיר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבלה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגותוי על הש"ס דעת ג"כ בחומריא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנקא לי' בהקשיא דזאת תורת הבאה והעוף, דעיקרו לעניין טומאה נאמר כפרשי' שם, דבר הנביא אבל שכח דיל' דחוית הנחירה במדבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה ילפין דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בענין, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בהמה הוא הלהכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרכבי, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרש דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוו, אשר משם ילפי הנני תנאים בקדשים בעניין ב' סימנים, דאי את לי' למה תולה היתר הזביחה בrixoch מוקם, הלא על זביחת סימן אחד לא היה חייב בחוץ, דהה איפוא לסייע התוס' لكمן כ"ט ע"ב (עיי"ש בחודשי שהוא נפרק) דגם על סימן א' בחוץ חייב, היינו דוקא אם גמורה בפנסים אבל בפסק מלשוחות פשיטה דפטור, דהה אינו ראוי לבא לנויים.

פירות הנשרין מכל האמור דהאי היתר מפרקסת בפלוגותא שני לדרי"ש וכל הנין תנאים דעימי' דשחיטה הוא תיקון בעלמא כמו הנחירה לר"ע, לא אשתרי מפרקסת וביעין מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהלהכתא כוותי' וכרכבי דכאשר צויתיך אתה לאסור הנחירה, ולצאות על השחיטה בחו"ל, ועל אחד בעוף ושנים בבהמה,

ומקרה דוחחת כאשר צויתיך, מ"מ כתוב דעוף בשיטתה מהקיים
דci יצד CID חיה ועופ השיפוט דס CID חיה, ולעיל בעקבות
הקודם הארכתי להוכחה זאת דלא על ההלכה קסמך רב לחיבב עופ
בשיטתה מה"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא DR' ישמעאל
והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי" דריש השופט, ולדידיו באמת
גיסטרא פסול משום דברינו מיתה עי" שחייב אבל אכן CR'ע
ס"ל דשכננסו לארץ נצטו על שחיתות חולין ואז אישתרי להם
מספרצת נגד יצה"ר ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה פע"ד
האמת לאמתו והניחו לי מקום להתגדר בו ודוק".

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחיטה את הטרפה או שוחט חולין
בעזרה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד
איו' איסור שבו, פליגו בה תנאי, ר"מ ור"ש אי שמה שחיטה או
לא. ונפ"מ לעניין אוא"ב ולענין כס"ד כמבואר لكمן DF פ"ה, אבל
אמרו שם דלא לכל אמר ר"מ שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה,
דמיודה ר"מ שאין מתיירה שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצאת בהמה
(דהינו רבוי אליבא DR'מ) ולא לכל אמר ר"ש ששא"ר לא שמה
שחיטה דמודה ר"ש דמתורת מידי נבלה עי"ש בגמרא.

והנה הגם דפרש שם בגמרא, DR"מ יליף משחוותי חז' דשנא"ר
שם שחיטה, ור"ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה,
כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנות
כallow אין הכרח גמור, דהלא איכא לומר גם להיפך אין אלא
אסמכות ועיקר הדין או שיידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן
הוא, או שמקח הסברא לנו כן ולכך יש לעיין, דבשלמא סברת ר"מ
מובנת, דכיוון דעתך השחיטה אין כאן שום חסרון, רק מצד אחר
איכא כמו טרפה או חולין בערתא, למה לא יקרא שחיטה לבני
או"ב ושאר מילוי, ומהיכי תיתי למיר דלא עבר אלאו דוא"ב
לא תשחטו או בגנן וטבח משום דאית ב"י איסור מצד אחר. אבל
טעמא DR"ש דלש"ש צריכא עינא רביהומי יאמין לשימושו לאמור
דמשום דכתיב גביachi יוסף וטבח משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.
לאכילה, לאו ש מה שחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק כאפרכסת ושמע דעתמא DR"ש הוא, משום דס"ל
דכל שחיטה הרואי לאכילה, אית בה מצוה דכתיב וabit וacct וacct
כאשר צויתיך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה,
מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשחיטה היה ועופ. ואח"כ
יאכל וכו' ורק כשחיטה מצווה אז התיר ה תורה לאכול מיד
וכנדג יצה"ר כאשר הארכנו בה מעלה, והוא זאת עיין שאמרו
ח"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה
מצותו הותר לאכול ממנו מיד, ולית ב"י אבמה"ח, אבל בשוחט את
הטרפה וכודמה דין כאן מצוה לאבחן דאין זה לצורך אכילה, היה
האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח,
והא דינו מטה מא עתה כנירה משום דעל זה איתן קרא מיוחד,
דשות את הטרפה איינו מטמא, דci ימות מן הבמה כתיב, מקצת
בבמה מטמא ומיקצת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, כמבואר
בשיעורין ע"ד ע"א. ודוקא לעניין טומאת נבלות מהני האי שחיטה,
אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת התוס' שבת
ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבער יותר הראשונים ז"ל שנמשנו
אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת
וזוחני שלא לכבות נבאותי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר
זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר
תראה באריכות בסוגי" דד" סימנים איכשר בה רחמנא DF ע"ה בימה

ашתרי גם מפרקשת בקרא דכל אותן נפשך תאכלبشر, והוא
היתר מדויק נגד יצה"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה
לעופ מה"ת. באמת לא הותר מפרקשת בעופ. והפלטי סימן כ"ז
תמה דלא לשתמייט תנא למיר דבעופ מפרקשת אסורה, וכי
שהראתיך גם בהמה היתר מפרקשת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות
גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פסחים י"ט ע"א
דרצה להוכחת דלית לי לר"ע רביעי בתמורה וחמיishi בקדוש, דלא
לשתחמייט תנא וכו', ופרקיך אי הכி ניקום ונסמק. ועיין ברא"ש
בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופ
מה"ת, וכן בתשי' בשמיים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא
בשם הר"ר ישע"י שפסק אין שחיטה לעופ מה"ת, והגמ' דשיטה
זו ייחידת הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופ
מה"ת, אבל עכ"פ להקל להכות על ראש העוף כשבועה למות,
שמFTER הרמ"א ז"ל ביוז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבא" דלא
בבמה לפיה מה שחחש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרבא" דלא
לשוו"י גיסטרא, וכאשר בארכנו שיטתה זו מדין שחיטה קתנית עליה
דחסוגי" דריש השוחט אליבא DR"ש ושאר תנאים דעמי" אולא,
דלית להו הא דרביבי דדרש מכאشر צויתיך דאתא על שחיתות חולין,
עד דמסיק לבסוף להא דרביבי, וכלל הני תנאים באמת נתמעט
גיסטרא מושחת ולא הותר שנכננסו לארץ, ולא מטעם הבלעת
דם באברים (עיין ט"ז סכ"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי
קשה הדבר מאי דמשום הבלעת דם באברים נעו בה, כיון דקרו
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא
דושחת ודאי ממיעט גיסטרא מצד השחיטה עצמה, אלא דLER"ע
דחלכתא כוותי אשתרי מקרה דכל אונט נפשך תאכלبشر, ומאן
דרצה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט גם לר"ע לאו היתר
גמרו הוא דמקרי בשר תמותות שחיתות, והותר מדויק כיפ"ת,
ודאי דיפה עשו להחמיר בהזיה, וא"כ מכ"ש בעופ דaic נס אלייבא
DR"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופ מה"ת ואילא מאן דפסק כוותי"
דאין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלטי
ז"ל דיל"ע עני שכתבו התוס' יבמות לעניין עד אחד בעדות אשא.
בדבר הדומה יש כח בז' חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע
וא"כ שתקנו שחיטה בעופ התירו מפרקשת, ותמנה עיל פה קדוש
איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על
אשר דיקא ומינשבא, ומtopic חומר שהחמרת עליה בסופה הקלה
בהתלה מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתייר מפרקשת או
להחות על ראש דבר דאית ב"י מה"ת משום נבלה או אבמה"ח,
בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתינו וזה יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראיתי קדוש א' מדבר בעניין זה והוא הנגה"ק
בעל השיב משה בתשוו"כ"ג ושם ביאר באריכות גודל לדידעת רשי"י
וראב"ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטתה זו
שלא תה"י נפרק מכמה מקומות בש"ס, חדש לון דאן דרביבי ס"ל
דשות עופ מהללם"ס ידיעין, והקרא לא דבר אלא משחיתת
בקר וצאן, אין לנו קרא על פסל גיסטרא אלא בהמה ולא בעופ,
ובזה מושבים כל הקושיות על שיטת רשי"ז"ל עי"ש שמוקלט דבר
זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו.
הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין ידע, דכל
ההתקומות בדברי רשי"ז לאו פסל שחיטה קامر הוא על חנס,
אלא דמה שהמציא הנגה"ק ז"ל חלק בהזיה בין בהמה לעופ הוא דבר
זר, לא בלבד מפני דוחק העניין בעצמו, אלא דחלילה לו לומר דין
לנו שחיטה לעופ אלא מההלה, dazu ה"י עופ שנפסל בשחיטה אין
בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוין עליו. והרי תראה דהרמב"ם ה"ס
בריש הלכות שחיטה עופ שפסק כרביבי דכל הל"ש הללמ"ס ה"ס

ההרתקה, אבל אתירוץ בתרא דקאי על רבו של אחד כמהו, לא פירש מידי, וע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעינן לכתה סימנו שלם, וכן הבין הראי"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסוק כלשנה בתרא ולא כמו משה דני חרי לשנא בדרבן פלגי.

ושיטה זו היא מחוסרת הבנה למורי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לאמור דמשום דלא ATI למייעב רובא חד עבדו הרתקה שיחסוט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי"ז ע"כ מודה לך ל"ב דlatent לה עינן סימן שלם דהרי בחד"י תנן במתניתן אחד בעוף דlatent לה עינן סימן שלם דהרי בחד"י תנן בחד"י הרתקה דלא ושנים בהמה, ולדעת רשי"ז הוא מה"ת הר כי כבר עשו הרתקה דלא ליעב פחות מרוב, ומכך ש גם זאת דרבנן אכן עשו בעוף הרתקה להרתקה, ובפרט דלי"ז דק"ל כוותי דבעינן בעוף שחיטה ורידין דאיaca הרתקה טובא לשוחט שחיטה שלמה. למה לי הרתקה יכול האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליל ומודה דרובו של אחד כמוחו רך בדיעבד, ושפיר מצא קאי לשנא דיעבד מתניתן האיא, למה ימצא לא צורך דבוי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר למם לא במשנה ולא בשום בריתא. יותר קשה על שיטת הראי"ש בעוד הראי"ז דלא פסקינו כל"ק משום דבדרבנן איזלן לקולא, דהא דאלילן לקולא בדרבן והינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דרבנן, אבל לעשות לכתה ספק דרבנן שלא לצורך ודאיPsi טא דלא עבדינו וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחט לכתה ב' הסימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר או שיער שבתו"ס لكمן לי ע"ב ד"ה החlid המשיטו שם נצמה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והוא בהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דיעבד דהוא ז"ל מפרש האבע"ד דשנה במעט סימנים מייא דקאי אשוחט בסיכון שאינו חד ושווה בחחיתقت מועט בתרא של סימן הראשון בהמה וקמסתפק כיון דכך חתק רבו הוה כנחתך כולו ומה שמוליך ומביא באוטו מועט בתרא הוה כחותך ביד או ברgel והוה שהי"י בחחיטה בין סימון לסימון. מותק דבריו מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דlatent הוה ברוב ורך מדרבן משום הרתקה בעין כולו וא"כ הוה הא ישחיתת מועט בתרא כחותך ביד וכל זמן שעוסק בחחיתות הסימן שהוא מחייב לשוחטו מה"ת כלו ולא רבו בלבד שהי"י בו משום שהי"י וכחותך ביד או ברgel.

ולהאי שיטה ג"כ קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעינן סימן שלם הוא מצד הרתקה דרבנן אכן עשו בעוף עוד הרתקה להרתקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא בעינן סימן שלם הוא דווריתא ולפאי פלגי הני תרתי לשנא בדווריתא והאי דקמבע"ד בהחליד או בשעה במעט סימנים קמסתפק בהאי דינה אי סימן שלם בעין מה"ת או רך מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחוורת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא קאמר דבעינן לכתה סימנים שלמים ובו שנים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הל' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והוות השחיטה המעליה שיחתכו שניהם בין בהמה ובין זאה יתכוון השוחט וכו' עכ"ל. וכן הוא דעת הראי"ז ע"ל לפי גרשטינו עיי' בראי"ר יש פרק השוחט. והני תרתי לשנא לא פליגי כלל אלא דשני דיעבד כתני במתניתן א' בעוף ורבו של אחד כמהו וע"ז קאמר בעל מסדר הש"ס מתניתן נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"כ.

ונ' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בבריתא דדרש כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות ועל הקנה ועל רוב אחד

שבארתי שם, וזלת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביham"ד. ובזה נבון נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשוחט לשם הרים וכו' שחיטתו פסולה, ופרק בגמרא פסולה אין זכי מהים לא, ורמנהו וכו' ומ שני הא דשוחט להר והא דשוחט לדגדה דהה. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק אישור מצ"א, ואסורה באכילה הוה לי למימר, ובפרט דתנא דמתניתן קר"מ ס"ל דשא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר יאכל, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה שאין עלי' יישוב אחר אלא עפ"י העתינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת אישור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין איסור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן כל זמן שמכרכשת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מיל' נינהו, כאשר נבואר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם זהרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליבא דר"ע קודם זהרה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה עפ"ד אין בה משום נבלה. אבל אי גם אישור אבמה"ח לא הוה לא מציא למותני כלל האי לשנא דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמותה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתו פלגי בששא"ר דכבר כתבנו דלי"מ דס"ל קר' ישמעאל גם בשחיטה הגונה לא אשטרי אישור אבמה"ח דהרי אין בשחיטה מצוחה כלל רק תיקון כמו נחירה לר"ע וא"כ מה בין שחיטה ראוי' לאינה ראוי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה אישור באכילה אבל לר"ש דכער"ע ס"ל דמצואה אכן באזיבת חולין שנתחדשה שנכנס לארץ וגם זאת נתחדש דחחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא ע"פ דמצצת מן נבלה, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דחחיטה מתרתה מידי נבלה, אבל אישור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר לי לר"ש דבמקומות דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראוי' לא מקרי שחיטה, כיון דאיתנה מתרת אישור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכסה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הרוי דסובר קר"מ בסברתו, ורק בכסה"ד ס"ל קר"ש מדקטיב אשר יאכל, ולפי העתינו לכארה תמו, דהרי רבינו קר"ע ס"ל, וכאשר ארנו בארכוה בעיקר א'. ולדידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר ש שחיטה אבל באמת לך"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמר בגמרא, הינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם באריכות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בהמה ובעוף

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיתתו כשרה, ורבו של אחד כמוו, ומפרש בגמרא דלישון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דlatent לה שנים בעין או משום רבו של אחד כמוו דlatent בעין כלו, והנה יש בזה ג' שיטות:

א) שיטה רשי"ז דהא דבוי ב' סימנים בעוף לכתה לתרירז קמא הוא רק הרתקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למייעב רבו דחד, אבל הא latent בעין סימן שלם ורך בדיעבד רבו של אחד כמוו שבתרירז בתרא, הוא דווריתא לפיך אתירוץ קמא דआחד בעוף קאי, מפרש דיעבד רבנן הרתקה ומפרש טעם

פתחה

שליט"א איך מצי הרמב"ם לחלק על האי סברא מבורתת, שאפיילו היא מצוה אינה עשויה בעצם עשייתה, אלא כמו דתבילה ATA לטהר הטמא השחיטה ATA ג"כ לטהר ולהקשר הב"ח, וכיון דבשחיטת רוב ובעו בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכליה, מה מוסיף תות כח המעות הנשאר שנאמר דלמצוות לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד הראה לי, Tos' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרבן يولדת דאיינה אלא להתרט באכילת קדשים וביאת מקדש דכן מבואר בשבעות ח' ע"א דקרובנות דילוד וدمצערו כולן באין לטהר ולא לפטר עי"ש ברשי' ותוס', ומ"מ אייכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל והשבתי לו דלק"מ, דאייני קרבנות דבעלמא מצוה אייכא בהבותן לנו גם בהני דבאו להקשר ולטהר נמי אית בו עשייתן מצוה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאיינן אלא למצוה ולא לעכב, כמו שלא להקריב פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכלי שרת לסומך על הקרבן, והקטרת אימורים, דכל אלו למצוה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרובנות يولדת ומצערו אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וגם בקרובנות הבאים לכפר הלא אייכא סברת התוס' דכל שנתכפר בלאייה' למה לי למייעבד יותר אלא ודאי קרבנות שאני דבמקום אחר מצינו שבאים למצוה, لكن בכל מקום אית בהו מצוה חז' מתכליתן, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצוה לטבול אלא לטהר טמאים, ומה שמצינו בכח"ג ביה"כ חמיש טבילות ממש אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות היום וקדושת כה"ג אבל לטבילה עצמה אין ללימוד שם שהוא מצוה, ולכן סברת התוס' לגבי טבילה שיריה וקיימה וקשה מילא מ"ש שחיטה.

ומתווך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאות וובהת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות בבחנה שניצטו עליה בטלה הנחירה ונעשה נבלה, כי הלא דנבללה ג"כ נתחש ע"י ציווי השחיטה וכמו שהhabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף ל"ז דלאו דנבללה אינו לאו מעיליא. ונתחדש הלאו על הנחירה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות בבחנה נתבטל האי הקשר ונקרה בשר נירה נבלה, וא"כ אינו דומה לטבילה דבטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהר טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחירה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה שחיטה תחלה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחמי הרב מו"ה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגמורא סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר"י ורבנן אי תקיעה ותורעהacha הוא או תرتני נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תرتני נינהו מזכות, ובתקהיל את הקחל תתקעו ולא תרעשו, וא"ס"ד תקיעה ותורעה אחת הוא, וא"כ פלא מצוה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האי לסימנא בעלמא הוא דעתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שוו' מצוה. ופרש"י ז'ל שמצוין להקהיל בסימן זה ולא באחד עי"ש, הרי מפורש דנינו אין לתקן זה תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דמצוי למייעבד סימן אחר להשיג האי תכלית ורחמנא קפיד זוקא אהאי סימנא מכל דמצוה אייכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לה דחתם, דהרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחירה, ורחמנא קפיד זוקא אשחיטה ע"כ משום דaicא מצוה בדבר, ולגוזל המצווה אסורה התורה שהיתה התקיקון עד עתה. וכן אין זה דומה לטבילה דעיקרה לטהר ולתקן, ושם לא מצינו למימר דלמה הקפידה התורה דוקא אטבילה במים, דמי י"מר דaicא תיקון אחר בעולם להוציאו הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינן, מותיקון נחירה שעד עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"י כל זאת לר"ע דנחירה הייתה מבורתת במדבר אבל

בעוף וועל רוב שנים בבהמה דהרבמ"ס ז"ל ורש"י ז"ל מפרשין הא דנצחוה על הווע וועל הקנה היינו לכתלה צריך לשחות قول וועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה היינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הווע וועל הקנה קאי אבהמה דכל שנים ובעוף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפרש פל שניים בבהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ס הפירוש מרוח דאן חילוק בכתלה בין עוף לבהמה וכאשר כתוב ה"כ משם בראש הפרק דלרמב"ס דיליף עוף לבהמה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי עוף ע"כ דשווין הן עכ"פ בשחיטה ולכתלה, והעוף או ממה דהטייל דילפו עוף מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרוי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי משום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אזלו כאשר ארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא כרבי אליבא דר' ע,ճ כאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלהכה הכי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בבהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אוושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, האי הלהכה דקרו אמר רב הכי מתפרשת, שנצטה משה על הווע וועל הקנה דהינו מוקם השחתה, ולא פוקי בלבו או זגו וazon כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהכה רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, והוא עכ"פ שיעור דכתלה.

וננה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'ע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמה וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב חן בקדשים והן בחולין כמו קרייה בחליצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקו הלאו, ודלא כריצב"א בתוס' שביעות כ"ד, וכאשר הארכנו בזה בעקרים הקודמים, שפייר י"ל דלמצוות לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדיעבד דסגי ברוב ובעוף בסימן אחד, אבל לר"י' ז דאין בשחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרמב"ס ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכה, דמצוות עשה לשוחט לאכול בשר והוא כר'ע ורבי דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהכה אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בבהמה והן בעוף.

אללא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ס שליט"א עורנו דבמצוות שאינה אלא הכהר אסור אף דמצוות מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר הישר והפשוט, מבוארת בסבירותה או המוכרת ומוסכמת אל השכל הישר והפשוט, בתוס' נדה דף סי' ע"ב ד"ה כל הראוי לבליה שהקשו שם למה לא נבעיא ביאת מים בביבס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה בחיליצה ובכורות ותרצו ז"ל: דאן סברא נגי טבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטה האדם, ואין לאמר דלכתלה לבעי' דכיוון דבדיינן טהור לכתלה נמי לא בעי, ותעללה לו טבילה אבל ביהלה ומקרה בכורים וחיליצה מצות נינהו, הלכך לכתלה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דעא"ג בטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומ"ה בשם מצוה תקרא. וכך כל שהשיג תכליתו ונטהר בלי ביאת מים בביבס"ת אם נאמר דמ"מ אייכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בלי תכליתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דאין בו מצוה, משא"כ בחיליצה ובכורים. דעיקרן מצות נינהו, דיאצא בלי קרייה ונאמרה הקרייה רק למצוה. ולפ"י נתקשה הגאון

דוחט משמע ב글וי ולא בחלדה, וכן משמע מتوسط שם ל' ע"ב ד"ה החליד דחלדה פסולה ממשום דברינו שחייבת מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראה דהוא מטעם מסתמא לא מכך שחייב שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' בשותח הסכין תחת העור, וכיון שכתבו הראשונים גבי עיקור דבה"ג דבשימים עקרים לא מכך שחת בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל כו' וקצת ראי' יש לה ממה דלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזכיר לפולגותת ר' ישוב ור' ע"ד ל' ב' ע"א ושם כתני בזה"ל: שחת את החותם ופסק את הגרגרת וכו' או שהחליד הסכין תחת השני ופסקו והנה פסק את הגרגרת דחלוקה ראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלוקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דאי' הינו רישא ולמה לי החליד איז' דהאי ופסקו בשחיטה קאמור ומלמטה למעלה וא"כ למה נקט לישנא דעתם דמשתמע פסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמיינו דפסול דחלדה הוא מטעמא דעתם איז' שלא ידרוס או עיקור או ישחה. ועיין במה שכתבתי בזה במשנה דף ל' ב' ע"א. ושהיי' נמי נתמעט מושחת דוממי' דחץ דהוא בב' וא לא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשהיי' הוא על שיעור שהי' ולקולא דלא תימא דאפילו שהי' מועעת, כל דחו פסולת, ואל תשיבו נאים מתקיימים גם ייחד לדעת הרמב"ם דבעינן מה' לתחלת בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשחה ממש בעוטה בתרא כיון לצריך לכתחלה לשחות כל הסימנים שובי אית' ב' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקשייתם אין שום תחילה כלל כי מה שבארנו דהני שיטות אינן מתקיימות און מקום לשהיית ר' הוועי' כנ"ל, אלא אכן פסקינו כל הסימנים שאין מקום לשהיית ר' הוועי' כהגו' מושום דהוה כחומר אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבsecין שאינו חד בעוף כשר לד"ה, די לרמב"ם דבמי שחייבת לתחלת כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפוסל בשהיי' כהגו' מושום דהוה כחорт ביד וברגל, ע"כ דלא בעי לכתחלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הלכה דעל החותם ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בהחמה הוא השיעור דלתחלה ודז'ק.

עיקר ה' פסולי שחיטה

אבל כאשר תדקדק בפרש"י لكمן דף ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינה תראה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתב השטמי' בב' ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהודרות בפירושו על הש"ס, ואירע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקרים אחר תקנו דהדר ב' מנוי, וכן גם בעין זה דכאן הביא רשי' ז'ל על דרשה משנה דף ל' ע"א, דוחט והתייא את הראש בב' א' שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש ככל צואר בסכין אשר מזה מצין לדיק היא בפחות מזה שחיתתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דחתיא את הראש בב' א' דפסולה. ועל עיקור הביא משנה ל' ב' ע"א דפליגי ר' ישוב ור' ע' בשחט את החותם ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דף ט"ו ש' ב' דשם כתני עיקר דין דעתך, דbullet שוחטין חז' מגיל קצר והמגירה מפני שהן חונקין - אלא ודאי דרש"י ז'ל השמיית הני משום דשם המזכיר מכלו בדרשה או בעיקור דחתיא את הראש בב' א' יכול בדרשה, וחתט במגיל קצר ומגירה כולם עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצוואר הוא מקום שחיטה עיי' בחודשינו שם יט' ע"ב ודף י' עי"ש. ושהיי' וחלדה שנייהם יש להם סמק בשוחט כאשר נראה מה' דказמר ר' ל' لكمן דף ל' ע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חץ שחוט לשונה, ופוסל בשוחט בב' וג' מקומות. ואנו לא פסקין כוותי' אלא כרב בלב' וג' מקומות אשר אבל לגבי חלדה גם און דרשין צואת, דקרה דחץ שחוט דהוא רק גל'ם בעלמא

ר' ישמعال דס"ל דמעולם רק שჩיטה הייתה מורת ומכירת אין בשחיטה מצוה ורק תקין כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימן כשר בדיעבד ה"ה דלא עyi לכתלה יותר מה' תכ' פ.

ולפסק הלכה חששו הופסקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימן כ"א כרמב"ם דשחיטה המעליה שישוחט שנייהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' ואושעאי בסימן כ"ג ס"ד דחשוחט בסיכון שאינו חד ונעטב בשיעור שהי' בשחיטה מوطט האחرون של סימן הראשון הרי זו פסולה. ותמה הדרישה מובה בט"ז ר' ס' כ"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשחות בסיכון שאינו חד כיון דפסק כרמב"ם דלכתלה גם בעוף עיין שני סימנים מה' לתחלת בדיעבד הט"ז. ובמבחן'ת של הניג גאנומים כאן לא חשו עיי' מה' שנדחק הט"ז. ודפין דעתם היה להם להקשות דאפילו בדיעבד פסול לramento, דלפיו הינה לכתלה ולא בדיעבד, דאם צרכין גם בעוף דהין מצאו שהי' לכתלה והר' דאפילו בדיעבד השיחות לשחות גם בעוף שני סימנים ממילא אית' ב' שהי' גם בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשחה ממש בעוטה בתרא כיון לצריך לכתחלה לשחות כל הסימן שובי אית' ב' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקשייתם אין שום תחילה כלל כי מה שבארנו דהני שיטות אינן מתקיימות גם ייחד לדעת הרמב"ם דבעינן מה' לתחלת בדיעבד לפסול, כמו לרשי' כהגו' מושום דהוה כחומר אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבsecין שאינו חד בעוף כשר לד"ה, די לרמב"ם דבמי שחייבת לתחלת כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפוסל בשהיי' כהגו' מושום דהוה כחорт ביד וברגל, ע"כ דלא בעי לכתחלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הלכה דעל החותם ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בהחמה הוא השיעור דלתחלה ודז'ק.

שגור בפי בעלי התלמוד חמשת הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו לנו בהללמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גמורא ה"ג גمرا. אלא דרש"י ז'ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקטו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומש' כרש'י' כגון מש' כרש'י' גנו משום דעתך שהוא בסכין פגום לדעת רשי' ז'ל נמי כתוב כמו דרשה דממושעת נמי מושחת ולא וקרו ואשר תנן במשנה דלקמן דף ט"ו ע"ב דbullet שוחטין חז' מגיל קצר והמגירה וכו' מפני שהם חונקים, ופרש"י ז'ל שאין חותcin אלא קורעין מפני הפגימות. ויש לתמוה טובא אם תرتוי מהם מפוזרים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר שהם רק מהלהקה, הלא יש נפקותא רבתא בזיה אם הוא תושב"כ או תושבע"פ וכאשר תורה לפניינו. אלא דאי אומר שאם תדקדק תורה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הג儒家 הר' שחת שלא במקומות שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דאן ידעין דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש' כהרמב"ן ז'ל עה' ת' דושחת מושעתו בשלחה'ק כריתת סימני הצואר, ועוד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפינן מליקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול עורף בצוואר הוא מקום שחיטה עיי' בחודשינו שם יט' ע"ב ודף י' עי"ש. ושהיי' וחלדה שנייהם יש להם סמק בשוחט כאשר נראה מה' דказמר ר' ל' لكمן דף ל' ע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חץ שחוט לשונה, ופосל בשוחט בב' וג' מקומות. ואנו לא פסקין כוותי' אלא כרב בלב' וג' מקומות אשר אבל לגבי חלדה גם און דרשין צואת, דקרה דחץ שחוט דהוא רק גל'ם בעלמא

פתחה

לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתיך לאמר שנצטויה משה על הליש', וכמו שאמר רבי והוא אליבא דר"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי האcir בהאי הלכה דכאשר צויתיך על השוט ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בבהמה, והשmitt מכל וכל הנ' הלכות שחייבת של השהיי וכו'. ורש"י ז"ל בגמרה שם ובפירשו ע"ת הרגש באזה וכותב דלאו Dok'a אלא דעתה על הלכות שחייבת וכן הרמב"ם ז"ל בפ"א כתוב דכל דיני שחייבת נאמרו למשה ע"פ ונסמכו אcker דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דרבבי בבריתא היה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציר ושת וקנה ושיעורן בבהמה ובעוף אין זה הלכות שחייבת, שכן בנחירה נמי בעין ושת וקנה ומסתמא ב' בבהמה דנפיש חייתה ואחד בעוף דזטור חייתה כמש"כ רשיי ותוס' כמה פעמים במס' ז' דגש נהירה בסמנים בעין - אלא דכבר כתבנו בערך ב' דלר"ע בין בשחייבת ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בבהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייא מלטא, דהינו בmittah תך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתחdish איסור נהירה ונצטו על האביה בחולין ג'כ', נתחdish ג'כ' היתר מפרכסת שהחייבת אסורה עד עתה, וכן החוץ לקבוע שיעור שחייבת בבהמה ובעוף, כדי שנדע שהוא בטח ראוי' להmittah מיד בשהיי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתריר מפרכסת כMOVON, עי"ש היטב, אמרו מעתה דכל זאת לגבי שיעור השחייבת דהוא הלכה מחודשת שנצרכנו לה עתה, אתה עתה ההלכה על פה, אבל בהני' ה' הלכת שחייבת, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף וشنים בבהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פוסלים הני' ה' דברים את השחייבת, א'כ מהיכי תיתי נאמר דעתחdish עתה חומרא מחודשת על שחייבת חולין, שלא היהת במדבר בקדשים, ואם תאמר דבריו היו בקדשים פוסלין השחייבת, א'כ לא ה' כאן צריך לחדים, ועל כן יפה אמר רביך דכאשר צויתיך אתה רק על שיעור השחייבת בבהמה ובעוף שהוא הלכה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם נהירה והותר להם האביה בחוץ, ולא יכול מיד מחייבת תאות נפשם לבן הוצרכו הני' תרתי דהינו שיעור ב' סימנים בבהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחייבת בקדאו קא', ואי הני' ה' דברים פוסלים השחייבת, ע'כ דכבר נהגו כן במדבר ע"פ תושבע"פ, ואין כן צורך חדשם, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתי נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחייבת חולין מה שלא ה' במדבר בקדשים.

אבל ה' אנק' ושמע דברי אמת המאים עני' חכמים ומגליים סוד הטעום בעין גודול הלהוא. והוא דבר כותבנו דכל הנ' הלכות שחייבת כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר גם שהיי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא עיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגרמה, דanno הכרת סמני הצואר מול עורף בעין. וחילדה כבר מلتאי אמרה מושום דעתחdish עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא בעין עיקור של בה"ג שכתו ז"ל דעתמא דפסול מושום דלא מציז שפיר. ואם תרצה גם חילדה ממונות כמו שהיי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי וביב"א, ודרכ' הלכה ולא דרך דרשה ועיקור. וא'כ אין לנו צורך לשום הלכה לידע אל, אלא דלולי ההלכה לא הינו פוסלים השחייבת אלא בכלו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהיי' בשחתת בהפסיקות הרבה עד שלא נשחת רובו בפעם אחת, אבל בעsha כל הני' במעט הסימן באופן דאי'קא אין רוב סימנים שחוויטים שפיר דתהי' השחייבת נפסקת מושום הא' מיעוט זאת לא ידענו מקרה. ולא מבער דלא הוה ידעינו דהשחייבת נפסקת בכך והוחנק, אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיסול מקצת הסימנים לא בשוט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס ועיקר בשליש

זהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחייבת נידונית כנהירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלכה. וכן מביא רש"י ז"ל אפסול דרשה סיפא דמתניתן דשחתת והתי' את הראש דשם דרכ' הולכה ולא דרך דרשה שחתת אלא דמחמת קוצר הסיכון לא ימלט שלא דרש במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, שחתת את השוט ופסק את הגרגת, דהתס' ע"כ לא במגל קציר ומגירה מירוי דא'כ איך שחתת אחד ופסק אחד אלא ודאי בסיכון פנים איינו עוקר רק מקצתו מבון ועיי"ש בתוס' ובמש"כ שם - וכעכ"פ כאן מתרץ רש"י ז"ל שפיר דלכלון קרי לי הלכות שחייבת דגש דרשה ועיקור במקצת הסימנים א'א לפסול מקרה דושחת כל שחתת רוב הסימנים בלי דרשה ועיקור. וא' דרש ועיקר בمعنى קמא, לא מבער' דלא הוה פסלין השחייבת ממש זו לא אמר דעתו אין כאן שחייבת, והוא אידך בנחירה, אלא דאפי' טרפה אפשר דלא הוה מכח הקרה, לויל' דאתא ההלכה ופסלה לשחייבת מכל וכל כאשר תורה לפנינו היא. ולכן שפיר קרי להו לבול' ההלכות שחייבת דרכ' ההלכה אנו יודעים דמעקבים השחייבת.

אלא דלפ"ז נצמה לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו דכל ההלכה דלא אתה לפреш ר"ל דבלעדת מתריש הקרה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי' שחייבת יהיו פסולין השחייבת כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מתריש מעצמו כנ"ל ואתה ההלכה רק להוציא איסור, דאפי' פסול במקצת השחייבת פסולת א'כ מלוקות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרט מג' ז' בפתחה לה"ש נתעורר לךור על שרاري ההלכה שחייבת חוץ מדරשה (ופלא דשכח עיקור דרשו ג'כ' למפורש בקרה) אם יש להם דין תורה לעניין ספקן וכדוניה ופשיטה ל' דין תורה ממש יש להם כמו דרשה ממש דאתא ההלכה לפреш הקרה - ותרי' תיווה קחצינאaca - חדא דגש על דרשה ועיקור יש לחקר והיין בדרש ועיקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה תוספ' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בדרש ועיקר כלו או רבו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולול' ההלכה גם מעשה טרפות ליכא, דא' לחצי חיית בלי האי ההלכה דר' ישבב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא ההלכה לפреш הקרה כיון דהקרה מתריש מלאיו. ומה שמשמעותם שם ז'ל, "והאוכל מבהמה ששחה או החליד וכדומה לוקה מה'ת דהני אגמרי' רחמנא למשה שעון שנאמר ל"ת כל נבלה הכנ' הוא" ע'כ וזה הלאו דל'ית כל נבלה הכתוב בmittah בפ' ראה לאחר שנאסרה נהירה על נחר ומעיקר נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשור נהירה בלוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בערך א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי' שחייבת במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמאן אמר הפרט מג' דהלו'ת שחייבת דהינו ה' דברים הפסולים השחייבת נאמרו לפреш הקרה בין לר'יש' ובין לר'ע א' אמר כך, דלי' ישמעאל דלא אתה קרא דזובחת על מצות שחייבת כלל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורת הבהמה והעוף וכאשר צויתיך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בערך א', לא מצינו שום הלה' על האי ושות', כי הכל יליף מקרה, דב' בבהמה וא' בעוף מבואר בראש השוחט וכל הסוגי' שם אליבא דרי'ש אזלא, ולדי' הני' ההלכה שחייבת רק ההלכה בעלמא נינהו, כי אין לשום הלה' סמק בקרה דושחת שמתפרק מעצמו ומהיקש ידעין שייעור שחייבת בהמה ועוף, ופשיטה דין לאוקין על ההלכה כזו ומכ"ש דין לאמר דהוה נבלה לטמא כי ההלכה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולאו דבולה אצטוויך לנחר ומעיקר דליך' שחייבת כלל - אלא אפילו לר'ע

בבמה, שוב כל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיתה, נפסקת בחיתתה מקרי ונבלה הוה כמו נהירה. כך הוא שיטתו של ר' ל' אבל ר' יוח' דהוא בר פלוגט' בכת'ם, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית ל' סברת ר' ל' דבשחט רוב הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולא דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית ל' סברא זו, ולא דוקא הריה אלא אפילו הקנה עצמה כמון דמנחא בדיקולא, אשר הוכחות זאת באורך בסוג'ם. ומהאי טעמא מץ' סבור דכתחללה בעין כל הסימנים בשחיתה, ורק אידייעבדagi ברוב, והוא מן התורה, דכך מתפרשת ההלכה על הקנה ועל החושט ר' ל' כולל, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכיון דאין תורת שחיתה על כל הסימן, שוב אי אפשר לומר דמקצת בפיסול מפסיד השחיתה משום דליך רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו ממש מעשה טרפות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיסול במקצת המעשה טרפות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפיו נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעיל', מ' מ' אסורה באכילה מצד שנתחדרה ההלכה דעתה בעין עכ' פ' רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מידי טומאה נתהר. ולפי' ר' ע' קודם חזרה היה סbor דסימן בפיסול למורי הוה כטרפה, ופיסול במקצת אפילו בשני סימנים כשר מה'ת לגמרי, משום דס' ל' דכל מה שנתחדר עתה עכ' איסור נהירה ושיעור שחיתה שני סימנים הוא, דנחרה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונחרה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה כשר בקדשים במדבר לא כדי להיות עתה נבלה. וממילא פיסול במקצת הסימן אין כאן בדיקולא, ושיעור השחיתה באמת גס לכתחללה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר' ר' אושאע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, דכל שחוחך יותר מרוב הוה כחוות ביד וברג', וא'כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיתה כי מיעוט בתרא לא יחשב שחיתה כלל ורק רובי הראשון, ולכו אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיתה. ולפי' שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיתה הונגת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיתה נפסדת דליך רבו בשחיתה. ולפי' דעת ר' ל' הא מלטא את ל' גס קודם חזרה, דע'פ' שהיה סbor דסימן אחד בשחיתה וסימן אחד בנחרה מוציא מידי נבלה מ' מ' היה מודה דב' סימנים רובן בשחיתה ורק מיעוטם בפיסול או בעוף סימן א' רבו בשחיתה ומעוטו בפיסול דnable הוה, דדוקא סימן אחד בנחרה וס'י אחד בשחיטה ס'ל דטהרו מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גס באכילה בקדשים, דכיוון דביביתת תלי' מלטא אפשר להיות בשחיתה אחר הנחרה, דכל זמן שלא מת לא עשתה הנחרה פעולתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיון דנחרה לא נאסרה, וא'כ גם עתה שנאסרה הנחרה אינה אלא כטרפה ששחטה, אבל בשחטה פיסול גס במקצת פיסול הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושחט אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ'ל. ועיין בדף ל'ב בסוג'ם שס' דכתבתאי דבאמת גס זאת דכל שוחט רוב הוה מנחא בדיקולא ידעינו מהאי הלאה דכל פיסול אפילו במקצת הסימן פוסל. ור' ישבע החזירו ע' הכלל שקבל מר' יהושע, דכל שנספסלה בשחיטה נבלה. ואע'ג גם ר' ע' ידע דפיסול בשחיטה נבלה, אבל היה סbor דזה לא נקרא פיסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלאה מוחודשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ'ל, מ' מ' ר' יהושע דאמר כלל רצה לכלול גם פיסול בשחיטה המוחודשת, דהינו שני סימנים, ופליג אסברא ר' ע' לאמור דכל שנתחדרה ההלכה דבעין שני סימנים

האמצעי באופן דבעת שנספסק הרוב היה בדרסה, דהרי תראה בהගרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין לקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכיוון דהני ב' שלישים מצטרפים להיות שחיתה כשרה, לא מצורף למעשה טרפה. אלא דשאני במקום שחיתה כשרה, לא במקומות שחיתה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם'ס הוא דבמקומות שחיתה הוה פסול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פסול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי'ש בחידושי, הרי דלולי ההלכה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גס טרפות לא היה במקצת הגרגרת אפילו בשליש אמצעי, ובושט נמי אי טרפות לח'ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחיל לשחות בושט יש סברא לומר שלא איכפת לו אי דורס ועוקר מkeitן מן הוושט בשעת שחיתה דבחדא מעשה קחشب. ומ'ה בעין ההלכה שמקצת הסימנים בפיסול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דامرיה דבעין ההלכה על פיסול במקצת הסימנים, ולולי ההלכה אף כשר לאכילה הוה לאו ד'ה הוא, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יוח' ור' ל' למcdn דף ל'ב, וכמה פלוגתוח שביניהם תלויות בזאת. ולא אאריך כאן בavor כל הסוג'י' דשם, ושאר הנסיבות המסתעפים ורק ראש פקרים הראשונים כאוומי שרצה לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק העניינים יעין בחידושי בסוג'י' שם, ובוג'י' דף ע'ב דפלויג אי ישנה לשחיטה מותחילה ועד סוף ובוג'י' דמגרמת יט ע"א.

ותמצית היוצא מכל הלין סוגיות דרי'וח ור' ל' ישבו על מדוכה זו, لما יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ'ל, וס'ל לר'ל דטעמא דהא מלטא הוא משום דכל שנספסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיתה באמת גס לכתחללה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר' ר' אושאע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, דכל שחוחך יותר מרוב הוה כחוות ביד וברג', וא'כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיתה כי מיעוט בתרא לא יחשב שחיתה כלל ורק רובי הראשון, ולכו אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי' שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיתה הונגת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסדת דליך רבו בשחיטה. ולפי' דעת ר' ל' הא מלטא את ל' גס קודם חזרה, דע'פ' שהיה סbor דסימן אחד בשחיתה וסימן אחד בנחרה מוציא מידי נבלה מ' מ' היה מודה דב' סימנים רובן בשחיתה ורק מיעוטם בפיסול או בעוף סימן א' רבו בשחיתה ומעוטו בפיסול דnable הוה, דדוקא סימן אחד בנחרה וס'י אחד בשחיטה ס'ל דטהרו מידי נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גס באכילה בקדשים, דכיוון דביביתת תלי' מלטא אפשר להיות בשחיתה אחר הנחרה, דכל זמן שלא מת לא עשתה הנחרה פעולתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיון דנחרה לא נאסרה, וא'כ גם עתה שנאסרה הנחרה אינה אלא כטרפה ששחטה, אבל בשחטה פיסול גס במקצת פיסול הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושחט אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ'ל. ועיין בדף ל'ב בסוג'ם שס' דכתבתאי דבאמת גס זאת דכל שוחט רוב הוה מנחא בדיקולא ידעינו מהאי הלאה דכל פיסול אפילו במקצת הסימן פוסל. ור' ישבע החזירו ע' הכלל שקבל מר' יהושע, דכל שנספסלה בשחיטה נבלה. ואע'ג גם ר' ע' ידע דפיסול בשחיטה נבלה, אבל היה סbor דזה לא נקרא פיסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלאה מוחודשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ'ל, מ' מ' ר' יהושע דאמר כלל רצה לכלול גם פיסול בשחיטה המוחודשת, דהינו שני סימנים, ופליג אסברא ר' ע' לאמור דכל שנתחדרה ההלכה דבעין שני סימנים

פתרונות

חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחיטה לא נוצר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תננו במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חוץ מגול קצין והמגירה, ואי סתם סכין פסול לשחיטה איך מוציא דוקא אלו שהחינה כל' אומניות עשוות פגימות על פנ' כל החוד, כיון דגם בסתmens סכין העשויל לחתוכך פסולה השחיטה. ומה שאמר בגמרה שם כען מגירה שנינו, ע"ב אין הכוונה דבסכין כען מגול קצין ומגירה שנינו, דהא לעומת מגול יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שננים וציפורן, אלא דהה"ס מדיק דדוקא פגימה כען מגירה בעין לדפסול. ורק מימירא דר' חסדא אמרה בתרא שמעין לראשונה חייב בדיקת הסכין. ואופן שמוועתו הוא נפלא מאי, באמרו מניין לבדיקת הסכין מה"ת שנאמר ושחתתם בה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הו, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבторה כתיב רק ושחתת או זבחת ולא כתיב "באיה" ושאל הוסיף ושחתתם, "בזה" הרי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחלת ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מדאמיר "בזה" ואיך קאמר בדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זה פריך להיפך, פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ומשיין בעי בדיקה לחכם קארמリン וכו', עד שלבסוף הסוגי' מסיק דבעי בדיקה אبشرא ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחיתו פסולה וכן הלכתא.ומי לא ישתומים על המראה הנוראה הללו, דכמוה רוחק האי דינא בדיקת אبشرא ואטופרא ואתלת רוחתא לעכobia, מדינא דמתניתין בכל שוחטין חוץ מגול קצין והמגירה והשנים מפני שם חונקי.

אבל עשה אונך כאפרכסת ושמע איך יתפרק המשנה והגמ' ומוטוקם הרבה פסקי הרמב"ס זיל. כי רק הוא היחיד והמיהוד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקי, להבין דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני העני יגעתי גישה רבה ונוראה, ובשכבי על מטתי ובהילכתיביתי, בחצריו וברחוב העיר, בשעת אכילתazon, ובדברי עם הבריות לא הסחתי דעתינו, עד שהגעתי עד תכליתו כפי כת שכל, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמים תל"ת בכל מקום שמשוכנתנו נפשאי למצוא האמת בזכות אבותינו הקדושים נ"ע וזה הוא ג'כך מהענינים האלה. וזה החילו בעזר הנזון לעף כח.

הנה בין לרש"י דעיקור דהילכות שחייבת הוא שוחות בסכין פגום, ובין לה"ג שלא מנה בה"ש עיקור דסכין פגום, לשניהם סכין לא נזכר כלל. דলביה"ג כתבו התוס' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשות בבסכין פגומה אינו שוחט אלא חונק שכן לא מנאם בהילכות שחייבת, וכי חכם יבין את זאת, דמ"ש מדרשה דமומועת נמי מושחת ולא וודرس ומ"מ חשבם בין הל"ש. וגם לרש"י נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכדעתן במתניתין משום דהו חונקי וכפרשי ז"ל שמשם דין חותcin אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בשו"ת רק' ז"ב בחת"ס יו"ד סיימן ט"ו שכותב שם בתוך הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו לממ"ס עיקור ושהיי נאמרו וכו'. וכיון דליך לא קרא ולא הילכה על סכין פגום, רק דבעינן ושות ולא וקרע ולא וודרס, לא הי' עולה על הדעת דنبעי בדיקת סכין לעכב, דהרי כל שאינו מרגיש בשחיתתו שקרע רק שהוליך והביא הסכין בעלי עכבות דבר,, "ושחתת" קריין ב' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או שנראה בתוך החתק אויז מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכיוון דזה נקרא,, "ושחתת" זה,, "וקרע" ע"כ המעשימים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה. ופלא תראה בלשון ההש"ס דפרק פשיטא, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דפוגימת הסכין לא נזכר כלל בהילכה. ובלב ארוי'

בקדשים, כי בקדשים בהמה הוה סgi בדייעבד בסימן אחד, ובעו
לא היה נהוג שחיטה כלל, אבל בפסולי שחיטה חן בគלא סימנים
והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה במדבר
בקדשים, ולכן לא הוציאים רבי כאן. וכל המשניות דמקילתון נשנו
בר"ע קודם חזרא, ולכן באוא"ב וכסה"ד, לא פטור אלא בנורח
ומעקר דלא שחת כלל, אבל פסולי שחיטה במקצת הסימנים,
דאינם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכוסוי
ואוא"ב, והשוחט ונתנבלה בידו דקANTI התם, היינו שמות עם גמר
שחיטה ולא שנפלה בשחיטה, ורק לאחר חזרה נשתנה האי דיןיא,
ועיין בזה במא שכתבתי שם בפ' אוא"ב ובפסקין הרמב"ם שם,
דברים המכריחים לפרש כן ותרוח צמאן.

כל זאת אליבא דר"ע, דנירה היהת מכוורת במדבר, והחיטה היהת מצויה תקופה קדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נחירה מכורת רק שחיטה, מילא דחשתיתה לאו מצוה היא רק תיקון לאו דנבהלה, גם אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומילא דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראשו דבר הותז, ומילא גם לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים וכאשר תראה באמת מלשו הש"ס ריש השוחט דקאמר שם اي מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שנים מס לכתלה, ואונ"ג דמאית ראשו שכבר הותז יליפ', משום דגס רוב מקרי כבר הוחז. דע"כ לאמר כן, דהרי בדאורייתא "אי לחלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצל דרויבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דכתלה דהא אין בשחיטה מצורה רק הקשר ותיקון בعلמא. ולכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולין שחיטה אפלו במקצת השחיטה, כמו שביארנו לר"ל אליבא דר"ע. ואפלו אם נאמר דלא"ש נמי לאו מקריא ידע שיעור ומוקם השחיטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזובחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיד, אלא מהלכה המפרשת קרא דושחתת את בן בבר כ"י שם איך איכא ציוו על השחיטה זו בקדשים והוא בחולין. ולדידי" פשט ההלכה דעת הושט ועל הקנה היינו מקום השחיטה, ועל רוב א' בעור ועל רוב ב' בהמה היינו שיעור השחיטה לכתלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרא"ע דקسمך הא הילכה על הקרא דוחבת כאשר צויתיך, א"א לפרש בעל הושט ועל הקנה היינו ציין מקום השחיטה אתה, דהרי מקום השחיטה כבר ידעו מושחת דבקדשים וכונו דכתבו, שלא אתא הילכה על שאר הלכות שחיטה שכבר קיבלו ע"כ במדבר במצווי דושחת, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחיטה דזהה קנה וושט, אלא ע"כ דגה זה את על השעור אתה דבעין לכתילה שני סמנים שלמים, הן בבהמה והן בחיה ובעוף דעד עתה לא היתה השחיטה נהוגה בחיה וועוף. ומזה ג"כראי לרמב"ם דגס בעופ בעינן ב' סימנים לכתילה, דאי בעוף סגי לכתילה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה לכתילה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גם אוור להזכיר לכתילה ב' סמני"ו ודוק היטב כי הדברים אמרתיך ושותהיכת תלמיד

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחיטה

יחדתי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מקבע גדול בדייני שחיתותCIDOU, וכבר חרבתי קוונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנקרא בשם „הלכה למשה“ ומazel שיצא החבור לארע עולם, ניתווסף לי בזה תוספת מרובה, لكن אמרתי לייחד כאן בפתחית חבירי על

לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבדיקה ייחירה והבנת הלב, דע"ז קאמר להבדיל בין התמא והטהור, בין נשחת ח齊ו או רובו של הסימן, ועיין מש"כ בזה בפרק אלו טרפות דף ע"ב. וזה דקמתרץ הש"ס על הקושיש', דפשיטה דכי נקב טרפה, ולמה לי בדיקת סכין, ואם ירצה להיות בטוח מעצמו יודע שצරיך לבדוק סכינו, ומוה חידשין ר"ח, ומתרץ דבבדיקה לחכם קאמרין, ר"ל דחידשין הרבה, דלא תלי הדבר באט נקב או לא נקב, אלא בסכין, אם פגום או לא, אשר זה עבי חכם לראותו. כי להרגיש בפיגימה דקה הנרגשת ואינו אוגרת דבוי הבנת הלב והבנה יתירה, ציריך חכם. ועיין פריך דהרי האי בדיקה לחכם באמות אינה מעכבות, ואין בה אלא משומס כבודו של חכם, כדאמוד ר"י דלבתוליה היה הסcin שלם מכל פגום, אבל בדיעבד לית לו בה, כי כך הייתה דעת ר' יוחנן, וכאשר אבואר, ע"ז משני דמדרבנן וקרוא אסמכתא בעלמא, ר"ל לא תימא דהאי חיווב בדיקה על פגימה דקה דבוי חכם הוא מדברי קבלה שהי' כן מאי, כי היכי דתקשה על ר"י דאמר דאיו אלא סלסל של בעלמא מפני כבודו של חכם דזה ליתא, אבל חומרא דרבנן הוא מהחמירו החכמים אחר ר' יוחנן, וסמכוו אמקרה דושחתותם בזה, אבל באמות מקדמת דנא לא hei בזה פסול בפיגימה הנרגשת לחכם שאינה אוגרת ואני קורעתו אלא לכתתלה. כך הוא הפירוש האמתי לדעת הבה"ג כפי הבנת הגאון ר"ץ חיות, וכן דעת הרמב"ם ע"ל כדמותו הרבהה פסקו בעין זה וכאשר אבואר.

דינהנה כבר הרأتي בעקרים הקודמים, דלר"ע קודם חזורה לא הי' בכלל פטולי שחיטה דהינו בפסול במקצת הסמנים רק איסור מדברי סופרים שאין בו מלוקות ולא טומאת נבלות, וה"ה דספקם לקולא שאור ספק דרבנן, ולכן המשנה דשנית אליבא דר"ט קודם חזורה שפיר קאמרה דבכל שוחטין חוץ מגיל קצר והמגירה, ובשתם סכין דאיו בו אלא ספק פגום אם שחת בוחיטה והושט, כשרה דניהו דמדרבנן הי' פסול אם הייתה קורתע מקטת הושט, אבל כל שלא הרגיש שום עכבות דבר בשעת שחיטה וגם לא ראה במקומות החתק שום היכר קריעה שפיר דמי ע"ג דיש פגימה בסכין, ומחייב"כ דלא דקדוקו על פגימה כ"ש שאינה אוגרת ואפי' לכתתלה לשחותו בו, ולכן אין כאן מוקס תימא שלא נאר בשום משנה או ברייתא בדיקת הסcin ו גם פסול פגימתה הסcin אלא השוחט במגירה שאין בה שוחט אלא חונק, והוא ניכר בכולה מעשה, כי כן הוא עיקר מה"ת ואם הי' פגום במקומות אחד והרגיש או ניכר שמייעוט הוושט נקרו ע"י פסול מדרבנן אם לא אתא ההלהה על פיסול במקצת הסימנים, והאי והודה לו ר"ע ע"כ הלכי דושחתותם בזה, דלא די בושחתותם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרו, אלא דבעינן גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגם בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסcin נקרו פוגם, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, ציריך הבנת הלב וטרחא יתריא לבן ציריך חכם או קמי"ח חכם, דלא סמיכין בזה על סטם טבח דלא ידקך קרוא"י בדיקתה. ולא מפני כבודו של חכם. וורי תראה דלקמן ליב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שרה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' לטבח ציריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אביי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז ז"ל לבדוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שיש דהרבנן ז"ל הי' מפרש דברי אביי הכי, לא דבטסת שחיטה אפשר דלא עבי שום בדיקת סימנים, דיכול לסייע מסווק דמסתמא שחיט שפיר, אבל בשחיטת שחיטה מצומצמת ציריך ביקור להבחן אם הוא מחחה או רובה בדיקת כזו עבי חכם, ולעלום אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה עי"ש בחודשי. ומעטה הרי לפניך דהתמס ודי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלאadamaire דשחת שחיטה מצומצמת עבי להראות

נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עיין בהගות הגאון רצ"ה חיוט ז"ל שכטב וז"ל: גמור פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עיין ש"כ סימן י"ט סק"ד מה שתפס על הדרישה שכטב בטעם בדיקת הסcin משומס דכתיב ושהתפס בזה, ודחה הש"כ מכאן, אמרנו דע"ז לא ציריך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"יש, ונעלם במחcit דבברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפשיות לשון ר"ח, מנין לבודיקת הסcin מה"ת שנאמר ושהתפס בזה, משמע דלא hi לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בגمرا, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אtmpar, עכ"ל הגאון ז"ל. וכוונתו דמכך האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם יריגש שמנקב וקורע, או שיראה במקום חתך שיש שם איו קרע שאיןו חלק, שמוכיח דשם לא נחתק רק נקרע דטרפה, וממילא מי שיריצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו ח"ל ברכה בשם מלכות על השחיטה ודאי לצריך לבדוק את סcinו תחלה, אבל לדריש מקרה לצריך לבדוק הסcin מהחמי תתיי ועי"ז משני דבוי בדיקה לחכם קאמרין. תירוץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס ציריך ביאור מבון, גם מה דפריך אח"כ, והא אר"י לא אמרו להראות סcinו לחכם אלא מפני כבודו של חכם, ומשןי מדרבנן וקרוא אסמכתא בעלמא הוא, איןו מובן, וכיון דאיין בהראות סcin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבנן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר'ח מנין לבודיקת סcin וכו', אדם בדיקה לחכם קאמר דאיו אלא מפני כבודו של חכם, לא שידי לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. ועכ"ד דזאת קשה לי, דאל"כ מה פרי' מר"י וכי לא ידע דמדברי קבלה לא ייפין דינים חדשים, עיין בב"ק ב' ע"ב ובמקילתן קל"ז ע"א, ובתוס' שס ד"ה אתיא גיהה ודוק. אבל ידועה דעת הרמב"ם ז"ל דסל' דמשום לתא דישראל נגעו בי, ולא משום כבודו של חכם ז"ל פ"א הלכי כ"ז מה"ש: כל טבח שלא בדק הסcin שלו שחתה בה לפני חכם וכו' מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותהי' פגומה ושחתה בה וכו' עכ"ל. והרבה די' נשפהה לישיב דעת הרמב"ם ולהשוותה עם הגمرا דכאן עיין לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחcit העלו חטא בידם. אבל האמת יורה דרכו, דהנה הא דבעינן הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' תכם קלשו הרמב"ם, הוא משומס דגס פגימה דקה שאין בכטה לעקר נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבנן דסמכו זאת אקרוא דשאל פוסלת השחיטה, דלא די בושחתותם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרו, אלא דבעינן גם "בזה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגם בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסcin נקרו פוגם, פסול השחיטה והוא מדרבנן. ולמצוא פגומה כזו, ציריך הבנת הלב וטרחא יתריא לבן ציריך חכם או קמי"ח חכם, דלא סמיכין בזה על סטם טבח דלא ידקך קרוא"י בדיקתה. ולא מפני כבודו של חכם. וורי תראה דלקמן ליב ע"א במשנה ר"ש אמר אם שרה כדי ביקור מפרש הרמב"ם ז"ל בפיהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ט' ע"א קאמר בגمرا, Mai לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' לטבח ציריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקאמר אביי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז ז"ל לבידוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שיש דלא עבי שום בדיקת סימנים, ד יכול לסייע מסווק דמסתמא שחיט שפיר, אבל בשחיטת שחיטה מצומצמת ציריך ביקור להבחן אם הוא מחחה או רובה בדיקת כזו עבי חכם, ולעלום אסימנים קאי ופירוש זה מוכחה עי"ש בחודשי. ומעטה הרי לפניך דהתמס ודי לא מפני כבודו של חכם קאמר, אלא adamaire דשחת שחיטה מצומצמת עבי להראות

פתחה

ואמרו בשמו כאלו היהתה נתקשה קושי זו בבית מדרשו של ר' ר' אבל באמת זה אינו אלא דרבב"א המציא תירוץ זה מטעם דברי ר' ר' המחולק עם ר' ר'ל, בהא דמקום חתק ושלא במקומות חתק, וא"כ בימי ר' ר' עדיין לא נתקבל עכ"פ חזרת ר' ר'ע, ומילא דכל פסול שיחיטה במקצת הסימנים אינם לכל הייתר אלא מדרבנן אסורים, ולכן שפיר אמר ר' ר' דלהראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דין בה אלא מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמרו באיתר כתראי קבלו חזרת ר' ר'ע, ובquo' ממשמרות נתועים דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה כנחריה ממש, שבוי החמירו בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקראי דוחשתחטם זה לפסול סכין פגום, אפיו אין בכך האי פגימה לייקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדינה כאשר באיתר כי כל זאת באורכה במקומה ומילא שבוי הוה הוראת הסכין לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאסורה, ועל חנוך טרח הפלתי ז"ל לישיב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתנו חז"ל להראות סכינו לחכם מפני בויהו טעם, שאון מראין סכין לחכם בויהו טעם, שמא ימצאננה פגום וישחינה במשחות שלא, עיין עוד לקמן בהז, ולפי תירוץ של הפלתי, מהה ייחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביטו, לבדיקה שבדק בפני החכם, ועכ"כ הchein לו סכין בדוק בעי"ט מבון, והוא תשובה נציגת לדביו אלא ודאי ברור כשם, לדעת הרמב"ם, אכן חש דבידקה בינו לבין עצמו הי' בהעbara בעלמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזרת ר' ר'ע חש פסול דאוריתיא שמא יקרע משהו בשוט, ובדיקה לפניהם חכם תה' על פגימה הנרגשת דחלקו אר"ח, רמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו כר"ח, דחירות הצפורן דהינו הרשות הצפורן פסול בסכין, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דגזרו חז"ל על סכין פגום עג"ד דין בכו' לעקו היסמין, וסמכותו אקראי דוחשתחטם בהז, וזאת אחר שקבלו החזרה דר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עי"ש בארכיות ולא הראשונים כאן רק הני פסקי הרמב"ם ז"ל המעדים כולם עדות המכונת ע"ז דפוגמה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה ה תלם זהה מרוח אחת לא ישנות בה ואם שחתך דרך שמי הפגימה נכרת בה שיחיטה כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום, וכשתחזר אותה בהבאה תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלואה נלאו כל אנשי חיל למצוא ידים ורגלים, דהרא"ש ז"ל תמה כיון שהפגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אצבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעי"ט הלץ بعد הרמב"ם לאמר דכונתו דין הפגימה קורעת בירידתו, אבלDOI וαι נרגשת להבודק, ומשי"ב הרמב"ם ולא תרגיש ההינו פגימה הקורעת. מי הוא זה

שhot את הקנה ואח"כ נקבה הריאה וכו' ועיין ברא"ש שכ' ולא ידועין כי אחרונייתא ואזילין לחומרא, ועיין בהגות מהרש"ש שתמה ע"ז דהול"ל דהדר ב' מחדא דכען זה לא מצין בש"ס אבל כתוב דמנה שאמר הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, אכן קודם חזרה וכו', ר'ל בזה דמעולם לא ה' ר'ל מתרץ כלום אלא ר' ר'י ה' מתרץ עי"ש,ומי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק בדברי הרاء"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר'ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתה הקנה ואח"כ נקבה הריאה וכו', כמה האי מימרא דמתרכז בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט מארח דהאי אחרינה דנקבה הריאה בין סימן לסיון, לית לנ' כוותי', הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכחלה תא, הן אמת דכפי שכטב הרשב"א ז"ל דלגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, לא קsha זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כלל האי מימרא לדחות תירוץ של ר'ל, דבלאה"ה הוול"ל, כיון דנפסק הקנה, מה לי מקום חתק ומה לי שלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"כ, עד שאנו אומרים דאפיו מאן דחולק אדינא דנקבה הריאה בין סימן, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר' ר'י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר' ר'י בעצםו אלא רחוב"א משמי', וגם זאת רק בלשון, אלא"ה לאחר שדחה דר'ל לא תירץ מיד' ואם בבי"ד של ר' ר'י נתקשה קושי זו דורמינו וכו' ור' ר'י מתריצה כנ"ל, ודאי ה' צרך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסדרו לבסוף שפרשתי הסוגי' אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיין לקמן בחוזשו שדרשה או בעיקר לדעת הרמב"ם, כי ר'ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישבב, דאפיו שחוט הרוב בהקשר השחיטה, פסול מקצת בדרשה או בפסול לשוטתו נבלה וככולה נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפסול מצטרף להשלם הרוב, דמייעוט בתרא לא מצרי מצטרף להשלים רובא בשחיטה, משום דכיון דאייפסק רובה הוה CMDMB"ד ותו לא איצטריך לשחוט אפיו לכטאלה לא, וכשיטות ר' אושיעא בתוטס' לי ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ שני המימרות אומרים ר'ל, כי תלוות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דחائر פסיקות רוב הסימן הר' הוא CMDMB"ד, מצ'י אמר האי טעמא של ההלכ', ומה מקצת הסימן במייעוט קמא בפיסול פסולת את השחיטה, אבל בזה לא מתורץ הקושי' מפש"ג דקנתני נמי בין הטרפות DMAH"ט גופא הוה לי ליחסוב נבלה כיון CMDMB"ד,תו לא מצרי שחוות הר' ע"כ דר'ל מעולם לא אמר מלתי' כדי לישיב המשנה CR"U לאחר שהוזדה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בת ר' ישבב, ע"ז קאמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה וממנה לא זהה מקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חייא בא"י למד תירוץ זה, ממה דר' ר' מחולק ה' עס ר'ל, על מה דאמר לחק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק בפיסול במקצת הושט, DR"I לית לי' CMDMB"ד לא הריאה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלכתחלה בעינן לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות חתק מצטרף שפיר מיעוט בתראו להשלים הרוב בשחיטה, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרפות בסימנים ואפיו רק נקב בשוטט, הוה כנחרה, כי ס"ל ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, וה' לנחרה מוחילה ועד סוף, ומתני' דאלו טרפות CR"U ATI דלית לי' האי הלכה DR' ישבב, זאת אמר ר' ר' ורא"ה הוסיף מדיל' דמימילא לאחר שבימי' כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב' R'U צ"ל דמשנה לא זהה מקומה כמו שהיתה שנוי' קודם חזרה, אבל כמו DR'ל לא אמר תירוץ על קושי' הש"ס מלאו טרפות, כן ר' ר' לא אמר בה מיד', אלא הקושי' נתקשה בימי רבא, ורבא ה' המתרכז הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעensis תירוץ משום ר'ל דה' מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ואשר נדחה, דההני תרי ממרות AA להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב"א תירץ אליבא DR'י,

וראה איך הרוחנו פירוש מרווח בוגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי"ז"ל שמלחך בין פגימות דמגל קציר ובין האי דמוסוכסת, כי כל דברי רשי"ז"ל וראשונים בהז דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי ודוק".

(ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לענירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתלה וצריך ישראל כשר לבדוק את הס寧 ואח"כ יתגננה למומר זה לשוחט בה מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי הרי הוא עכו"ם וחויטתו נבלה. הלכ"ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין עצמו, אם היה מומחה שאינו מינה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיו הרשעים בהם, עכ"ל הזחוב והמוזיק שבעתים בכל מהלך חסר יותר, ובכל זאת אין יצא ואון בא בשתי הלכות אלו כאשר אבא ר' ואפיו בזאת. א"י אין מחייב בבדיקה שכין ונוטן לו לכל מומר אפיו לעבירה קלה מנבלה שלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתא לא דבר רק מומר אוכל נבלות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האי חומרא שמחמיר להצריך בודק סcin' עבירות. ר' ולעומת האי חומרא שמחמיר להצריך בודק סcin' ומומר ונוטן לו גם למומר לקל, מקל בפסול לעדות, דהינו באנו מומר וחוזק בכך רק שעבר פעמי' אחת ואפיו אוכל נבלות, דשוחט ביןו לבין עצמו, אף בודק סcin' ונוטן לו לא עבי', דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קוצר ולא חדש ע"י פעם אחת ואוכל נבלות דקאמר רבא אינו מדייק לאמר דודוקא נבלות ולא אישור אחר. ג') בוגרמא אמרו בטעמא דהאי היתרוא דמותר לאכול משחיתות מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבק היתרוא ואכל איסורא, ומ"מ בדיקת סcin' ונוטן לו עבי', משום דעתך לא טרחת. אבל הרמב"ם בחלוקת הראושונה במומר לא הזכיר האי טעמא, דלא שבק היתרוא, ובחלוקת השני דהינו בפסול לעדות דאיו אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיו בדיקת סcin' דלא שבק היתרוא ואכן הרמב"ם כתוב הטעם דלא שבק היתרוא אכל איסורא ואכן הרי לא צורך הוא דהרי אפיו בדיקת סcin' דלא שייך בי' האי טעמא, נמי לא עבי' וע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא עבי' בדיקת סcin' עכ"פ לחשוד לנבלות. ד') בדוחש לעבירות דהינו עבר פ"א כולל הרמב"ם כל העבירות ואפיו ע"ז ושבת דגס בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהesi' וע"כ דוקא מומר קאמר דאם לאו דוקא הוליל' האי דינא בחלוקת שנייה בפסול לעבירה מן העבירות דודוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סטירה גלו"י למש"כ הרמב"ם בפיהם"ש על המשנה דשותט בשבת כתב שם שאם היה מיד משעשה תבורה או עכ"פ בתחלת השחיטה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיטה פסולה הויה, הרי דגס בפ"א דינו כמומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מtopicתא מפורשת דברבו לו גדיי או שנגנו עין דריש וש"ך סימן ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלטי הרמב"ם המשmitt מה"ט נגנו' ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ' ואין משום התופסתא לא הייתה מקובלת אצלנו וכו', מי הוא זה אשר בין אית' זאת, דרמב"ם לא היה מקובל התופסתא ומה חדש דין חדש בדיקת סcin' נגד תופסתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריונים דיו הרבה, אבל כל בעל שליש עכ"ב מוכרח להזdotות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומו אරיך לסתור את דבריהם. ובפרט על הזdotות הזאת, שזה בעצמו מורה שלא זכו לירד לסוף דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימיות משה עד משה לא Km' המשמש.

אבל לפי הצעתינו אין התמהלה לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים.

אשר יקבל דוחק גדול ונורא כזה בלשון הרמב"ם ז"ל שהוא לשון ערומים. אבל חוץ מה האקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחולק הרמב"ם בין פגימה אותה להרבה כמו שמלחך בוגרמא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה הנגשת היליכתו הול' מגל קציר שב"ה מכשרין לקמן במשנה י"ח ע"א בשיטת דרך היליכתו ונינו דשם בוגרמא כאמור דרך לעניין טומאה מכשרין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, וע"כ ס"ל דלא קיימה מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז"ל שם, והגמרא ובריתא דהכא דקאמר דבהרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא היליכתה.

ויאמר נא המיעין וכי ניחא לי' לרמב"ם לתלות בי' בוקי סרקי דברים שאסור לשומען, דברי'תא ושקלא וטור' סתמא בוגרמא אזלא אליבא דב"ש, במקום דכל דיבנו בידינו דב"ש במקום ב"ה אינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דבמג' קציר דרך היליכתו ב"ה מכשרין, וסמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמבדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין אחת להרבה, אע"פ דהבריתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcin' שיש בה פגימות הרבהה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים אלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ם הלאה מדויק ומכoon להלכה ביל' שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכן הבריתא דח"ר ולכך שם במשנה קתני במג' קציר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת לצד השני באופן שידעו שלא נקרוו הסמנים מ"מ גרו' ח"ל לאסור בأكل טומאה לא גרו'. וע"ז כתנו בבריתא דזה דוקא בפגימות הרבהה דאיכא רוב בפיקולם אס שחתך דרכ' הבאות והוה נבלה גמורה, لكن גרו' בה גם בהיליכתו אותו הבאה לעשותו מגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה נבלה מדרבנן, אבל בפגימה אחת דאין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רוק פיסול מדרבנן כמו שבארנו לעמלה, לא גרו' הולכה אותו הבאה, והש"ס מתחלת לא ידע דמהו ליק' ולא הביא מירוי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפגימות הרבהה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה השחיטה עכ"פ מדרבנן וע"ז משני דכהוליך ולא הביא דאי' ליאח השנקרע באמות, אלא דראוי לגזר הולכה אותו הבאה, ולא גזר רק בפיגימות רבות במג' קציר, אבל לא בפגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת ר"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת אע"פ שאינה קורעת פוסלת השחיטה ומטה מא מדרבנן, א"כ דינא במג' קציר דמתניתין נפל בביבא מכל וככל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרך היליכתו, אבל נרגשות מהה וכל סcin' שפונם בהרגשה פסול את השחיטה וגם לעניין טומאה דלא חלקו ח"ל בヅרת זו כדי לחזקה ועשאו כפסול בשחיטה דאווריתא. וכך לדין יש לנו נדון חדש דין סcin' שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפורן. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבהה הרצה לפגימה דביבוב'כ אין בהם כדי לעקור לא בהילכה ולא בהבאה ואין כאן רק דשחט בסקין פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחצין דפגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאה התריה הבריתא בשחת בhilicton, ולא הבאה ה"ה דליידן, דלא מקרי שחת בסcin' פגום כיוון דאי' מרגיש הפגימה בהיליכתו, ולכך שחתתו כשרה, אבל בשחת בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפגימה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פיסול שחיתתו דרבנן. וה"ה אם הסcin' מלא פגימות כאלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותט במג' קציר דרך היליכתו דטהור מידי טומאה ליתא לדין כיוון דמג' פגום דהוה נבלה מדרבנן, וכן לא מצי' הרמב"ם מיתני האי דין.

פתחה

וליכא למיימר שמא עשה תשובה וכן שחייבתו פסולה ומדרבנן אבל אי חחת ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא עשה תשובה כל זמן שאינו מוחזק למוחלט שבת. ועתה נבא לא חלהקה השנ"יumi במני ובוDK אמר שם בגמרה דחמצן של ע"ע מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמץ מעריחין וא"כ כ"ש דמתריחון לתקן הפגם או להחליף את הפגם בכשר, ועיי' ריטב"א שנחכח הרבה ליישוב פרשי" ז"ל מכח האי חומרה. אבל הרמב"ם ז"ל הרי כתוב שהחזקתו שאינו טורח לבדוק, ולא מחתמת הכל, א"כ ניהו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אנבלות עצמו אף بلا בדיקת סcin. והטעם כן"ל, אומנם מאחר דaicא בעירות חמורות מנובלות וגם לנובלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניהו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הוא אנבלות דוורייתא, א"כ לא יבודק כלל הסcin גם יקלקל בשחיטה עצמה, لكن החדרך לטעם דלא מניח דבר מותר ואוכל דבר אסור. וכותב במתוך לשונו הזחב דזה חזקה על כל ישראל אפילו רשותם שביהם לדלויל דaicא חזקה אלימטא על זה, הרי הוא ספק דאויריתא, דשמא לא עשה תשובה, אז ישחוט بلا בדיקת סcin כלל, גם לא ישגיח לשחוות כהוגן, וכן בעין כאן חזקה דלא שבк היתרא ואכל איסרא, וכי האי טעם גם ארישא דטמיר לעיל גם במומר לנובלות בבדיקה סcin, ולא נייחוש לפסולי שחיטה אלא דמונטיין לכתוב האי טעמא לבסוף, מושום דעתריך לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד אפלו בדיקת סcin אינו מה"ט דלא שבק היתרא דהרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא מושום בחשוד אין כאן חזקה שלא יבודק שפיר, והרי לעיל בחלהקה ראשונה כבר כתוב-DDOK אבמי שחוות שאינו טורח בעי בבדיקה סcin, והאי אין בו חזקו בימי שחוות דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנון דהינו אי טרח עליה בשומות לב כדי ורק ע"ז אמרו דין בו יראת שמים לטורח עליה בשים דרבנן שמצוותה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיוון שכן הוא לא חחשו לה רק במומר ומומר שבין מומר לחשוד הוא דמומר שעבר ג' פעמיים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר לעשות תשובה, דניהם דגש בפ"א נפסק לעודות, היינו מושום דלעדות עיינן מוחזק בנסיבות והיא עכ"פ אין מוחזק בנסיבות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אין מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאמרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הרי דב"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעודות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת פגומה ונמי לא עבדין לכתלה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, וכן מותר לכתלה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin וכןון לו בפרט אם אין לנו שותח אחר. וזה שמדיק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דמומר צrisk לשישראל כשר לבודוק לו הסcin, מפני "שחזקתו שאינו טורח לבדוק" כדי לכתוב "חזקתו" דזוקא מומר שחזקתו שלא עשה תשובה, א"כ חזקו שאינו טורח לבדוק, דמקלו יגיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתוב דמומר לע"ז ולהחל שבת שחיתתו פסולה למורי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומכ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבן ומשום לתא דע"ז. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשוחט שבת. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ עכ"פ בדיעבד שוחט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתלה לשוחט. ומה שכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאם שוחט בשבת במאזיד הוה שחיתה פסולה לך"מ, דהתמס בשבת עצמו שוחט

ולכן באבדו לו גדיי השמייט הרמב"ם גנבו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לק"מ על הרמב"ם, דגש היא נשנות קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אבראה ואטופרא אצרכטה לעכ"פ, ומשנה לא זהה ממקומה, ועיין בمبוא התלמוד דגש בבריתיא שייך לאמר משנה לא זהה ממקומה ומה"ט רק ספק בבדיקה סcin זו שהוא מושום פגימה דרבנן י"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נקה"ו נבלה נגד Tosfeta מפורשת דנקה"ו ואינו אלא טרפה דגש האי Tosfeta נשוני כר"ע קודם חזה וזה פשוט וברור.

ג') בפ"ד היל' ט' מהלכות יו"ט כתוב הרמב"ם ז"ל, אין ממשין את הסcin במשחצתה שלא אבל מחדדה ע"ג העץ או ע"ג חרש או אבן או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחזור בדוחק או שנפגמה אבל אם אינה יכולת לחזור כלל, אין ממשין אותה אפלו על העץ, שמא יבוא להשחיז במשחצת. מפני מה אסרו להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תהי פגומה ויאמר לו אסור לשוחט בה מושום פגימתה, וילך וייחד במשחצת, וחכם שראה סcin לעצמו הרוי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סיון תצ"ח ייד שאל בפיו"ד סי"ח הריעשו על טעם זה של הרמב"ם, דמהיכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא בעי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאל כתוב הלא בלא נמצאת סcin יפה מעברינו לי' כמבואר בגמרא' וברמב"ם. ובמחלוקת לא קשו לסתום בקושיותו בכלל, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דיסורא בעין הוראת סcin לחכם ומשום דטבחים קלי הדעת המוחץ דהרי לר"מ במשנה דריש גיה"ג אינם נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום לתא דע"ז. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשוחט שבת. פגימה דקה שאינה אוגרת חזוזים הם דשמא לא יתריחו בה. והחילוק בין מומר לאחד מן העבירות לדעת הרמב"ם דמומר חזקתו אינו טורח כלשון הרמב"ם, ובטביהם ספק הוא ודינם

והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמיירה לא טרח שפיריש דאם מצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחיזנו, דפירוש זה נפרק מני ובוDK אמר שם בגמרה דחמצן של ע"ע מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחליף חמץ מעריחין וא"כ כ"ש דמתריחון לתקן הפגם או להחליף את הפגם בכשר, ועיי' ריטב"א שנחכח הרבה ליישוב פרשי" ז"ל מכח האי חומרה. אבל הרמב"ם ז"ל הרי כתוב שהחזקתו שאינו טורח לבדוק, ולא מחתמת גודל הטרחא שיש בבדיקה, דזאת ודאי לא נתן להאמר דיה' בבדיקה הסcin טורח גדול, אלא עכ"פ כונתו דמחמת קלות דעתו, איןנו נוון לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו חז"ל כדי לבדוק הטענה דקה הנרגשת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דין בו לא חומרא דרבנן שאינו חושש עלייה וידעו מש"כ הר"ן יונה ז"ל דהרבבה יראת שמים וייישוב הדעת צrisk בבדיקה הסcin, וא"כ מומר אפלו לאיזה עבירה קלה שהיא, פשיטה דעתכ"פ אין בו יראת שמים שעעה פ' לר"ש נמי ריק איסור דרבנן ומ"מ אמרין דמחליפין, העמ"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה דאוריתא, וא"כ גם הכא נימא דاع"פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אין חשוד דהרי חמץ עיינן מאותה עבירה שהוא מומר עלייה איןו איסור דרבנן, ומ"מ אמרין דמחליפין, נמי ריק איסור דרבנן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנון דהינו אי טרח עליה בשומות לב כדי ורק ע"ז אמרו דין בו יראת שמים לטורח עליה בשים דרבנן שמצוותה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכיוון שכן הוא לא חחשו לה רק במומר ומומר שבין מומר לחשוד הוא דמומר שעבר ג' פעמיים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר לעשות תשובה, דניהם דגש בפ"א נפסק לעודות, היינו מושום דלעדות עיינן מוחזק בנסיבות והיא עכ"פ אין מוחזק בנסיבות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אין מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דאמרו בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ הריב"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרן בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעודות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת פגומה ונמי לא עבדין לכתלה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, וכן מותר לכתלה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin וכןון לו בפרט אם אין לנו שותח אחר. וזה שמדיק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דמומר צrisk לשישראל כשר לבודוק לו הסcin, מפני "שחזקתו שאינו טורח לבדוק" כדי לכתוב "חזקתו" דזוקא מומר שחזקתו שלא עשה תשובה, א"כ חזקו שאינו טורח לבדוק, דמקלו יגיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתוב דמומר לע"ז ולהחל שבת שחיתתו פסולה למורי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיתות מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומכ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיתת נכרי גופה אינה אלא מדרבן ומשום לתא דע"ז. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשוחט שבת. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שמא עשה תשובה וא"כ עכ"פ בדיעבד שוחט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתלה לשוחט. ומה שכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאם שוחט בשבת במאזיד הוה שחיתה פסולה לך"מ, דהתמס בשבת עצמו שוחט

מוקצת, ולפי הנ"ל ל�"מ, דהרי על עז ואבן יכול לתקן זהה שר להחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף-DDI היה על עז ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עז ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הlin פסקי הרמב"ם ז"ל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפנימה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבנן אחרי שקבלו חזרת ר"ע שגזרו אומר דסcin פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עוקר הסימן וסמכותו אקרא דושחתות זהה דלא די להשגיה על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרש ועיקור, אלא דגם על הסcin צrisk להשגיה שלא תה"י פגומה, וכל שנקראת פגומה השחיטה פסולה יותר באור השיטות זהה עיין בסוג' במקומו.

ורק זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרא דושחתות זהה, דכיוון לדמדדו דבעי בדיקה להחכם, ע"כ בדיקת הרגשה בחוש המשוש ולא בדיקת ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דחווש הראות חזק יותר אצל ההמוניים העוסקים בעובדה גשmitt ולא במושכלות, וחולש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חולש אצל ההמוני עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דabdיקת חכם קסמכין מAMIL דבדיקת הרגשה בעין דהוא יותר מוכשרת אלה. והא דבעינן אבשרה ואטופרא נדחקו הראשונים ז"ל, והתוס' כתבו דבשרה לנגד ושת וטופרא לנגד קנה והאחרונים ז"ל חקרו למה עבנו לנו בדיקת בשרא. ולול' דבריהם ז"ל התייחסו אמר דהבדיקה צריך להיות על תرتיה על חדודו ועל חלקו, כי הסcin צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכו' והוא שי"ה פיה חד ולא יהי' בה פגום, ולכן עיין אבשרה להבחן אם חותק היבט שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נוהגין אנו גם עתה לבדוק הסcin על בשර היד אם חותק כראוי יידוע, עד זאת ראיית להזיכר כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס ז"ל בחשי הנ"ל דגימה אית בה מושום עיקור או מושום שי"ה, וזה לכארוי פלא, נהי דבמקום שהוא פגום איןו חד ואיןו חותק אבל שי"ה כ"ז כו הרי מדינא אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשחיי' משה, ואיך אפשר דבסקין פגום מושום שי"ה נגע בי'. אבל ניחא לי בשנאמר דכיוון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל היום כלו כשר, א"כ השהיות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דחו"ל חששו על כל פגימה אפי' לאינה אוגרת ואני קורעת מושום דעכ"פ מקום הפגום איןו חד ויש חשש שי"ה בשחיטה אריכתא لكن לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפי' לאינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגחות רצ'ח ז"ל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בדיקת הסcin אנו למדין מושחתות זהה, וממילא דלא קשה על הבה"ג קושי' התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דסcin פגומה, דהרי מאחר דחכמים פסלו סcin פגומה גם بلا עיקור ר"ל אפי' אין בכח הפגימה לעקור, איך נחשוב עיקור דסcin, וכן תראה בחינוך שהוא הראי' ז"ל שמנה הל"ש וכדעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים ממוקם חיבורם בליחי ועל מותקין לנו, וכך גם כאן בסcin של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה דרבנן שרי על עז ואבן, זהה הוה כמו בשאר סcin אפשר לשמש בדוחק, אין בו מושום מותקין לנו, אבל במשחזה שלה לעולם אסור לגם בסcin שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומיושב בזה גם מה דחקשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם אכן רואה לעצמו סcin ביו"ט שהוא מושום פגום והוא לי מטלטל

כפסולי עדות דספק שמא לא בדקנו כראוי על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו לבין הינו בגין טבח דלא תקנו להראות הסcin לחכם אבל בטבח בדיעבד כשר ולא כשר הבשר אף דלא הראה סcin לו לחכם ממשמע כשר ולא יפה מכירין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסcin ממשמע כשר ולא נדייק מרישא דדוקא בנמצאת יפה לא מכירין היא בנאבד מכירין דכן יש ללמידה מן הרמב"ם ז"ל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכירין אצלبشرא דטרפה, ועיין בחודשי לKNOWN דהרבמב"ם לשיתתי מוכרכה לפריש כן, ועל כל בשרא הינו אותו הבשר ששחת בלי להראות הסcin לחכם שא"א לעמוד על הסcin לבודקו עתה. דלא מסתבר כלל לאמר אבפי' הראה סcin לחכם יקסחו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סcin יפה לא מכירין גם על האי בשר דאי' לא בבר הבהיר סcin והבן. ועכ"פ ל�"מ דכל שמרה סcin לחכם אין בכך כלום אם הטבח לא בדקה רק בהעברה בעלמא מפיגמה האוגרת דהרי מוח"ט תקנו להראות סcin לחכם מוחדיים הם בכך. אבל אם עבר ושחט ללא הוראת סcin לחכם נמצאת פגומה מעברין לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח צוק' ל"ש מוכחה מהאי רמב"ם דאם מוחדרין לש"ב הסcin שהראת בתורת יפה שהוא פגום דלא מעברין לי', דאל"כ איך חשו להראות סcin לחכם ביו"ט שהוא מושם פגומה. והוא קושית הגאנום הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הוראת סניין לחכם ואיך נעביר את הטבח שעשה בתקנת הזה'ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סcin לחכם אבל עתה באזנו שכתו הראשונים ז"ל דמנינים אנשים ידועים ומוחרים, וגם אין שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלת התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סcin פגום אין ראי' ממש דאי' לknoso, אמנס לדינה ודאי הכל הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקשה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיות הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסcin באופן שams בדוחק איןו ראוי לתשמשו, אז גם לחודה על עז ואבן אש שלא נתקן לממרי אסורה, דהוה תיקון מנא ביו"ט. אבל אם לא נתקלקל כ"כ רק שמ"מ טוב לחודדו שיחותך יותר יפה, אז על עז ואבן שרי ואין מוריין כן לרביבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום זהה מלאכה גמורה עיי'ש. וא"כ קשה בסcin של שחיטה כל שנפוגם איןו ראוי כל מלמאתו ומה ל' עז ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ם לאמר דילך ויחדד במשחזה הראי בעז ואבן נמי אסורה כל שאינו ראוי' כל ועיין בשוו'ת ק"ז החת"ס ז"ל י"ד סימן ט"ו דנטקתה זהה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהו אן שם על מטלית אבל מה עניין זה לעז ואבן וחוש שדבר בהם רמב"ם, הכי נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסלק על עז ואבן אתמה.

אבל אם נאמר דהרי פגימה שאפשר שיינצה החנס אינה פסולת השחיטה אלא מדרבנן, אז דברי הרמב"ם סמאוקקים עפ"י הסוגי' דביצה דץ יט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מתובילו אותו בי"ט ופרש"י כיון דמה"ט חז'י אלא מדרבנן אסור לית ב' משום מותקין לנו, וכך גם כאן בסcin של שחיטה הפגומה רק פגימה דקה הוה כמו בשאר סcin דאפשר לשמש בדוחק, אין בו מושום מותקין לנו, אבל במשחזה שלה לעולם אסור לגם בסcin שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלאה ממש מקרי. ומיושב בזה גם מה דחקשה ק"ז רעכ"א ז"ל דחכם אכן רואה לעצמו סcin ביו"ט שהוא מושם פגום והוא לי מטלטל

فتיחה

דבר חדש שלא שعروו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבאר זהה, וכל המעיין ישפט בצדך דcn הוה.

דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

וזיל הרמב"ם זיל ספרה ממא, „מצא בה עובר חי אעפ' שהוא בן ט' גמורים ואפשר שישחיה אינו צריך שחייבת אלא שחייבת אמו מטהרטנו ואם הפריס עג'ק צריך שחיתתה עכל, והוסיף על דבריו הכה'ם וזל, „ושחייבת זו אינה אלא מדבריהם משום מראית עין וככתב רבנו בענין צריך בדיקה, ר'ל שאין הטופה מפסdotno, לפי שהוא אצלנו בשחוותו אעפ' שהוא חי עכל. וכן הasticsים הרשב"א זיל וכוכ' עכל הכה'ם. וכי לא יודה, דהרבנן זיל לא היה רשאי כתוב סתום, ואם הפריס עג'ק צריך שחיתתה בלי האי תוספת הדבריהם,, משום מראית עין,, כי בכ"מ תמצאה שהרבנן מדייק מאי לאבר מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה'ג ובמקומות אין מספר, ומכך מה שהוא רק משום מראית עין, איך יכתוב סתום צריך שחיתתה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טוען שחיתתה, והוא מה"ת.

וראה איך במחכ"ת של הכה'ם זיל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיham'ש דברי התוס' והראשונים זיל שכתו דבeparis עג'ק דין השחייבת הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה. Adams בדברי הכה'ם ודאי לא היה הרמב"ם משמשי דין זה מותברו יד החוקה. זיל בפיham'ם „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיתה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ובברי ריש' שמותר אפילו הפריס עג'ק עימ' שלא יהלך על הארץ, ובברי הלה' עכל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס אינם הלה' המשנה רק דבר מלא הפריס דהשחייבת של אמו עג'ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דהשחייבת של מתרtron, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כידוע, ומעטה נצמחה לו חקירה, אם תהי האי בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דחלבו אסור משום דמカリ שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן יחי הטפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו זהה ליתא דניהו דגבוי חלב נידון כשר שלם בפי", אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם זיל פ"ד ה"ז ממא, ולכן כל שאין הנבלות פסולת בו, איך תפסול הטפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מلتכ"ע שחיתת אמו מຕירתו, ואיך יחי הטופה החיה גרווע מהמות. דין זה ממשיענו הרמב"ם זיל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והתוס' יותר הרשונים דפלייגי זהה על הרמב"ם, וסל' דחלבו מותר, אין מן הצורך שייאמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס עג'ק דס"ל דבעי שחיתת רק מקדרבןן, נתהווה להם החקירה מה דינו אם טרף האין בן פקועה לאחר שהפריס עג'ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דהשחייבת גופה אינה אלא מפני מר"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמא סכך פגום. אבל הרמב"ם זיל לא דבר מדין זה כלל לדידי טען שחיתתה מה"ת, ופשטיא דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחדושים בפנים בסוגי' שס, דהרבנן זיל מפרש הסוגי' דר' מרשיא ואבוי פלייגי בזו אי חכמים דרש' מה"ת אמרו או מדרבןן, דר' כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג'ק איכא בגיןיהו, וע"ז הביא דר' מרשיא דבן פקועה הבא על במה דעלמא הولد פלוגתא דריש' ורבנן, עיין בחדושים ק"ז החת' זיל שם, דמתמה הרבהה ע"ז, אבל הרמב"ם זיל קmortץ ברוחב ביןתו חומרא זו

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דיני אבר היוצא והמדולדל ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבבואר הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. וכך בארטני בפניהם דעת הרמב"ם זיל בבואר הסוגי' היא המחוורת ומתΚבלת וכל נשואי כליו וגם לרבות הראשונים זיל, לא ירדו לסוף דעתו, ולא הרגישו מה היא שיטתו, וכך אעמיד רק מקצת שיטתו בענינים אלו, שהוא נ"מ ربtagא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתני אמת וצדקה תל"ת.

הרמב"ם זיל בפ"ה הט ממא כתוב ואיל: עובר שחוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפלו החיזיר אותו אבר לمعايamo ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכל, וע"ז כתוב הכה'ם דלכארו' נראת שדין זה כולל לכל עובר שחוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמת זה טעות, שא"כ ברוב הבעיות ימצא איסור בהרבה אברים שיצאים קודם הלידה. ואף שמדובר הכלבו מוכחה שהיה סובר ברמב"ם פשוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לא עכת"ז. ומכך האי אמת שלו, נתקשה בבי' הרבה, שהשימייט הרמב"ם זיל הא דר' מרשיא דד"ה ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על במה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לירע האבר, וכן השמייט הא דאבי' דאמר התם הכל מודים בקליט בן פקועה דשי דמלטה דתמייה מזכר דכוורי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בארטני כשם שצחרים דברי הרמב"ם, ידו על התהותה, כאשר כתבת בהקדמה, דהרבנן זיל רבנו הרמב"ם, על פקועה דשי דמלטה דתמייה מזכר דכוורי אנשי, שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכרכ עכ"ב לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ולא ישטע לתרי אגפו, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבונן, ולכן תמיד משכנתני נפשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوط מושמע, ותל"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם זיל דابر היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, עכ" אית ב' איסור טרפה גם קודם שחיתת ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דהשחייבת מטהר את היוצא מיד נבלה לטרפה. ופלוגתת ר'ם ורבנן הוא ביש לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דל"ר' מיש לידה לאברים, ולכן לא עניין קרא כל לאסורה אבר היוצא דכיוון דזהו כילד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשחייבת האם, וממילא דזהו כשיар אבמה'ח ומטמא, אבל חכמים דר' מ"ס זיל לדושר בשדה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דבושר בשדה טרפה דמרבין מני' אבר שיצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שהחיזיר האבר דבטלה הלזו עג'פ' שנולד אח"כ. אבל בנולד כדרכו אף שחוציא תחולת האבר מה בכך לאו אגלי מלתא למפרע דהכל חד לידה ואין כן יציאה חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי' דמכברת ס"ט ע"ב דברים חמדים קילוריין לעינים תל"ת. וכן על חנוך קומתמה הב"י זיל, דהא רוב לידות נמצאה אבר היוצא דהרבנן רק בהחיזיר כתוב הרמב"ם זיל האי או נולד, והוא ודאי לא שכח שיוציא אבר ויחזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הללו מוכרכות מדין בן פקועה, דהרבנן זיל סובר דבן פקועה שהפריס עג'ק טוען שחיתתה מה"ת, והוא

חלבו כרת, ומה ל' הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע דאם הפריס פשוטא דחיבר כרת, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוים אין תרופה למכת עורונו בעניינו כלו.

ג') והוה היותר בולט, דהרבב"ס פ"ב הל' ז' מהלכי אהה"ט כתב וא"ל: השוחט את הבמה וכי ואם מת קודם שיפריס עג"ק הרי הוא טהור שחיתות אמו מטהרטו עכ"ל. ואשוחט את הטרפה קאי עי"ש בכ"מ. והרי מבואר דאם הפריס עג"ק ומת מטמא כנבלת והוא מנ"ל לרמב"ס, דמהיכי תיתני נימה דמשום מר"ע גזרו רבנן טומאה. ועיין בי"ד סימן יג' טו"ז סק"ד דרצה לאמר דכל עצמיות השחיטה משום מר"ע איןו אלא לכתלה ולא לאסור בראש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש בסוסון ובתרומות מעשר. והאי ר' יונתן גופי לא קאמר דין רק מדרבנן משום מר"ע. וכיון דר' א"ה דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דהרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה בראש"ש וכל מקום שננה רש"ש הלכה כמותו וחושש להא דר' יונתן דאמר הלכה בראש"ש במוסון ובתרומות מעשר. הלכה בראש"ש רק בהני תרי אלא דבאיך אין כן הכרעה. ואי כל עצמיות פלוגתתם רק בדרבנן ומושום מר"ע, אין מקום לפ███ דלא בראש"ש המוסון. אלא ודאי משום דר' אש"ל דלא כאבי אלא כר' מישריא דבדאוריתא פליגי, ופסק הרמב"ס כוותי ולפיכך יפה עשה דלא הביא לא דר' מישריא ולא דאבי משום דר' מישריא אליבא דרש"ש אמר למלאי ואנן חושש לפ███ כחכמים דפליגי, וס"ל דמאוריתא דבדין דאוריתא פליגי, עיין בחודשי שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים נס שאור פסקי ולשונות הרמב"ס וכולם מעדים עדות מכונות דמה"ח טוען שחיתה כאשר תראה מן הפסוקים שבאי זה.

א') בפי"ב מהלכות שחיתה ה"י כתוב „adam yatz hauber chi" והפריס עג"ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה" עכ"ל. מהא דכתב דאיינו לוקה נמי מוכח דעת"פ איסור תורה אייכא דבאמת אין לוקי עלייו, מושום דהא איקא כמה אמראים דאמרו הלכתא בראש"ש נוייר דפסקין להחמיר בשל תורה כחכמים, ולא סמכין אהאי כלל דר' חייא דבכל מקום שננה רש"ש במשנתינו הלכה כמותו, אבל להקל להלקתו חושש לדרש"ש. ולא עוד אלא דמואה דאסר הרמב"ס ז' לשוחט העובר בו ביום נמי מוכח דטעו שחיתה מדינה, דהרי קי"י אייכא אם אין הטרפות פסול בו מפני מה שכתו התוס' והראשונים ולדעת הב"י גם הרמב"ס בתוכם, מושום דלא חששו מושום מר"ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטריפות וכן על פגימת הסכין לא חששו, מכש"כ דאי לחוש מושום או"ב דמן דראיה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו הימים, וגם מפני מר"ע נשחת. ואם מכר השוער היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר"ע נשחת. והולך לאחר ושחטו בודאי ליכא מר"ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו הימים, ומהיכי תיתי יחשדו בידע וחתט. ואפיקו אם נדחק דמ"מ שיק כאן מר"ע, עכ"פ יידוש דין שחידש הרמב"ס מדעת"י דפשי' שאין דרכו בכ' למלה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא"ש והטור ז' לשחיטו דין זה של הרמב"ס מכל וכל, וידעתி כלל מטעמא ידי השמיותו, דהמה לא נתנו כלל ליה לדעת דהרבב"ס מצרך שחיתה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשימותו מושום דלא מסתבר فهو לחוש לмерאית עין גבי או"ב لكن לא חשו להבאיו.

ב') בפי"ז הלכה ג' שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מוותר וכו', ואם שלמו לו חדשיו ומצאו ח' ע"פ שלא הפריס עג"ק ואינו צריך שחיתה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ"ל.ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „עכ"פ שלא הפריס עג"ק" שכותב הרמב"ס אין לו שחר, אם נאמר כלל השחיטה בהפריס עג"ק אינה אלא משום מר"ע, דהרי הרמב"ס הכא מכרת דבר דחיבין על

מייקר הדין ומה"ת, וכן אם מטמא כשאר נבלה.
ואחר שacciינו לידע כל זאת מAMILא נבין כי הרמב"ס היה מוכರח לפреш דעיקרابر היוצא איינו תלי שחיתה, אלא הוא איסור בפ"ע מקרה דובש בshedeh טרפה, דהרי גם אחר שחיטת האם אם הפריס עג"ק טוען שחיתה מה"ת, ולמה יסר האבר עין בפניהם מה שהארכנו בזה ונצמת מהה דגם עבור המודולל כמו עבור היוצא אסור מה"ת, דמחד לפוטא מרביבן תרווייהו. ורש"י ותוס' ויתר הראשונים דסבירו דבר היוצא עיקר איסורי מוחמת שאן להולד שחיתה שכבר הותר בשחיטת האם, ולא עיין קרא דובש בשדיה אלא אחיזיר דלא מהני, لكن מצי סברו דבר היוצא מה"ת אסור ולוקין עליו משום אבמה"ח, ואבר המודולל איינו אלא מדרבנן, וקרוא אסמכתה בעלמא, אבל דבבש בשדיה נאסר, لكن חד דינא אית לוי' עם עבור המודולל, ושניהם אסורים מה"ת, אבל דאי לאו לעילם משום דהוה לאו שבכללות.

ובטעמא דהא מלטה דיש חילוק מה"ת בין הפריס ללא הפריס עג"ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעיקרים הקודמים שחיתה במידבר כמו הנחירה אינה מותירה עד שמת הבע"ח, ורק שנכנסו לארץ שנאסרה הנחירה הותר להם מפרקסת ע"י שחיתה אבל לעומת זה נתנו להם שעור ב' בבמה ו' בעוף דיניו דלא בעין מטה ושהחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח אבל מעשה הממית בודאי תוכז מעל"ע בעין עכ"פ. אמרו מעתה די לولد להיות כאמור דכל שהחיטה אינה מミתיה דהינו שאנו רואים שלא פעלת כל מהיכי תיתי נתיר. דהא דammo מותרת מיד משום דכל שנחנכו שני סימנים מן הנמנע שחיי' זמן רב, יותר מעל"ע דהרי נשחטו שני סימנים באיש וברח אשתו מותרת. אבל האי ולד דחי' חי' ולא מות מוחמת השחיטה לעולם איך יה' מותר. עיין בפנים בארכיות ווד"ק.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבללה אם גם בגין פקועה שהפריס על גבי קרעם בעי שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בראשו ד"ה ולכן.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו בזה לשיטתויהו, כי התוספות סברו דוחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זובח, כמו"ש התוס' שבשעות ובביצה CIDOU ובמקומו ארarti שחנותס' סברו, דענין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואפילו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו חזקת טומאה דගברא תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי' דפטור מן הבכורה מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חדש, וא"כ הכא נמי חזקת טורה דברמה חזקה לא לימותא להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דאע"פ שהחיה היהת טהורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נזקינה לטהורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טהרה אפילו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טהרה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הון לענין אישור והוא לענין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחית שפיר מה"ת טהורה ומורתת אלא דמדרבן החMRIו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה שלא לאפשר טומאה ולמד" ד נבללה ס"ל כיון דהזה תרתי דסורי השוו מודתויהם לאמר דגמ לענין טומאה מटמא מדרבן.

אולם דעת רשי"ז זיל' היא, דענין חזקה היא לאמר ולא נתוהה השנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבללה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא הייתה שחוטה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבללה הוה גם לענין טומאה, מה תאמיר והא היהת טהורה ע"ע וכן דעדין טהורה הוה, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעינן

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דben ט' ח' שהפריס Tag'k טען שהחיטה מה"ח לדעת הרמב"ם, אלא גם מה שהתייר הרמי"א זיל' ביטמן כ"ג סעיף ה' להכות על ראש העוף כשלשה למות יש לדון בהז בתרתי, חדא דמאחר שלדעת הרמב"ם בעינן לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבשחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סיימון אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דוגם בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעינן להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דניתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, היינו מושום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטה גם בלא עשיית גיסטרוא. אבל בשחשת רק סיימון אחד וכ"ש רק רוב סיימון אחד, ואנו רואין אותו חיל פנינו כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שחת הוריידן ולא יצא ממנה דס הרבה שחיה ימיים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבללה אם בגין פקועה שהפריס על גבי קרעם בעי שחיתה מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על רחונו משית הרמב"ם זיל' ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחודשנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחו"י בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך במה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמoria על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבללה או טרפה לכל חד כדאית לי' וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבללה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרא. והנה שורש מיימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החי' הנأكلת ובין החי' אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לעירוד, אלא בין נשחת חצוי של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעינן נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה דטרפה, כי על כל אלה עכ"ב בא ההליכ' המיחודה, ולמה לי' האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת' מוקמין, ובין החיים הנأكلת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיטה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבחה, لكن הקדים הנأكلת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנינו. הרוי לך משחיתת הנני דינים המבוארים בגוראה דקאי ר"ה עלייהו, ומובאים בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבללה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ודלא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואדה הינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחו"י בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו الآחרונים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, נבלה כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חדשון דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דינים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה' מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר הכתוב אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה הרוי נבלה ומה לי וכ' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו טרפה כלל גם את הנבלה, האילאו נבלה שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל' עי"א נבלה ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש ממעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה להזיהה איזה נבלה, ועל מודוכה זו יש רב ר'עו ור'יש, ור'ע בן מזה, דבאמת האילאו נבלה לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזיהה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האילאו השר הנחירה אסור באיסור עשה דאיינה זובהה, אבל לאו נבלה מנ'ל, لكن אתה קרא דל'ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחירה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבב, אפלו בפסיקת השיחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopatz, הדני אינט ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמיש'כ' הראב"ע עה'ת' טרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, וממש'כ' הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמיש'כ' רשי' בשמעתון דף צ'ב עב' שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב'ג' שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' لكمן ל'ג' עי"א גומ בעי' נחירה, כמו שמדליק הגאון רצ'ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרה לנכראה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דה'ינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישוג' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל'כ' לאו נבלה מה לי השטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דה'ינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זובהה, ומ'מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוג' מצי את' כרי'ש ככמה סוג' בשמעתון דאיל' כוות'י כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו נבלה איינו אלא חזרת הלאו טרפה כאשר אבר זהה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השיחיטה היתה מוציא את הב'ע'ח מיד' נבלה, עי'כ' האי לאו דל'ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו טרפה שבירשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכלות נבלה תמותה טרפה. עי'ז' איתי תייז' בספרי שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ'א דבאו לשאול בז'ז' דטרהוריס שניהם עג'ג אחד ודאי טמא הכא דכוות',adam נשאל על אכילתה אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ'א דאים תלויים זב'ז' ה'ג' שני עניינים בחד בהמה דין לחולות זב'ז', דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה עג'פ' שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדוברקדק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר'ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוג' ומש'כ' שם. ועתה נAMD דכל זאת לא שיק' אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק' לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצ' מתנגדת להה כנ'ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה וודرس או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח'ש, כאן לא שיק' לא אמר דנקוי בחזקת שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשחתה, דמה לי שחייטה המכשרת או נחירה הפוולט, בכוב'כ' נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ'ד טרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה'ג' דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ'ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מיל' הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המעשה אי היהת באופן המכשר או באופן הפוולט, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב'ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדוק בס'ד. ולפ'ז' לדעת הרמב'ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' עי'א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרוי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו טרפה בפ' משפטים, ולאו נבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, דעל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתיגע הרמב'ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת הנים מליהוים לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאמת לא נהיי במדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב'ן ז'ל, על ה'יא לאו דנבלה דלא נאמר בד' ספרים טרפה, דלא שיק' שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר ה'יא.

אבל דע דבahir קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ'ל, דהנה לכ"ע האילאו טרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ט כתוב הרמב'ם בפ'ז' מ"מ'א דנו'ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ' משום דלאו טרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

וטרפה הקיש נבלה לטרפה טרפה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מכילתא יפה מתרשית במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמץ הרמב"ס ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הנ"ל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע"י דרישת חית השדה צאב או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם נטרפה כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולה לתחיות מןין שהוא ג"כ בכלל טרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת הזאב או ע"י סיבה אחרת שארע בבית, אבל מנין לנו זאת דלמא טרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך נלמד ניקב החוט והריהה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טרפה ממשום דעתנה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרפה לאו דנבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשנות משפטים טרפה ובפ' ראה בהלה, וע"כ חד לאו הווה כנ"ל וקאמר „טרפה ונבלה“ ר"ל דכאן בפרשנות משפטים כתיב טרפה דע"כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מופרש וטרפה איתרבי מותיבת „כל“, וכదדרש בספריו הנ"ל, וע"כ שנייהם משום נבלות אסורה, זאת מושום תחולת נבלות, וזאת משום גמור הנבלות, ומיליא ידעינו דכמו דנבלה לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולק בטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, משום דיבר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ס בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טרפה ע"כ בנתונה למות הקרובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכטבת שם ותמצא עוגג.

ועל"פ הוציא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנתנה למות, וע"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

וראה זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניון ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלols הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה נבלה, והוא דיבר דריש"ש נשנית, דהנירה לא אשטרי טרפה, חד לאו הוא, אליבא דריש"ש נשנית, והן יש להעיר במדבר, וע"כ דהאי לאו דנבלה שאמרה להם בכניסתן לאארץ, הוא השנות הלאו דטרפה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מצרים שייצאו עמם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשילכו אותו, אבל כשכננסו לארץ יתנו גור בצד אחד והוא דבורי רחוקה, אבל ר"ע דס"ל שבשעריך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל ר"ע דס"ל במדבר אכן בשעריך, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנירה ופסולי שחיטה, לדולי זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, וכן הוא מפרש האי ל"ת כל נבלה, לא כספרי ומגילתא דכל לרבות את הטרפה, כדי להשוותו עם לאו דטרפה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהינו הנירה ועליה אמר ליתנו גור ולמכרה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנירה סגי להו, אבל הטרפה הנetaה למות וקרובה למות והנבלה שמתה לגמרי הכלולה בלאו דטרפה המה לכלב מפני שאינה ראו"י לאדם אלא

שלמעלה, ז"ל „נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מניון ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה“ עכ"ל, והאחרונים כמו תשובה ד' בסוף ספר אבני מלאים וק"ז בעל החת"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל כולם נדחקו בפירוש הספר הלאה, זה בכח זה בכח, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשט כביעה בכותחא, דסובר דעת"כ האי לאו הוא השנות של הלאו דטרפה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טרפה מניון דהרי מובללה ממוועט טרפה ואיך נשנית הלאו הלאה באופן דומציא את הטרפה, דא"א לומר דבד"ס ספרים לא נاصر רק הטרפה, ובמ"ת ניתוסף הנבלה, דנבלה ק"ז מטרפה כנ"ל, ולא עוד אלא דאיך נאמר דבמדבר אישתי להם הנבלה, לכן מתרץ גם האי נבלה כולל את הטרפה ע"י דכתיב, כל" דאתה על הטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכתב הרמב"ס שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו-DDR שדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ"ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו עא"פ שאינו אלא מרבי"י דכל, מפני שככל שמסתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהז במא"ח, וא"כ האי לאו דנבלה הוא ממש כמו לאו דטרפה, דטרפה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל את הטרפה, ומה דכתיב בטרפה לכלב חשיילcum אותו ובנבלה כתיב נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האי לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש"י עה"ת ולקמן נזכר עוד מזה. ולולוי דברי המכילתא ה"י נפלע"ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא ה"י להם לא נכרי ולא גר, لكن אמרה תורה להשליכו לכלב, והאי קרא דנבלה נאמר בסוף ארבעים על כניסתו לארץ ושם ה"י להם גור בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ"פ ר"ע ור"יש פליגו בפרש האי לאו דנבלה, ולר"יש הוא השנות הלאו דטרפה האמור הנחירה לעשותה נבלה, ולר"יש הוא השנות הלאו דטרפה האמור בפ' משפטים, ועיין דץ י"ז ע"א על האיבע"י דרי"י אשר בשער נחירה שהכניסו לא"י מה שכטבת שם ותמצא עוגג.

ועל"פ הוציא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרפה כולל גם את המכילתא דז"ל, וזה שמדובר בשדה בית מניון ת"ל טרפה ונבלה, ומושום דטרפה תחולת נבלות וע"כ בנתנה למות, וע"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ס ז"ל כאשר אבא בעיקר י"ד.

וראה זה איך דבכנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניון ת"ל טרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה לא חלק בה בין בשדה ובין בבית, אף טרפה בין בשדה ובין בבית א"כ מה ת"ל בשדה שדיבר הכתוב בהוה" עכ"ל. והנה יש להעיר הרבה א") כיון דיל"ל דבר הכתוב בהוה, כל הדרשה של הקיש נבלה וטרפה ללא צורך, דהרי בכ"מ דאמרין דיבר הכתוב בהוה, בלבד שום יליפות' מכח הסברא לחוד אמורים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שאמורת כן, דקתני שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה"ה בבני, ונטע כרם, הוא הדין שאר אלילות וריש"י ז"ל עה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא שדיבר הכתוב בהוה, ובכל אלו ליכא שום יליפות' ע"ז, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכאנ בעי יליפות' מיוחדת להקשי אהדי. ובת"ת כתיב נבלה וטרפה דוקא אלא דיבר בהוה, אתמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרפה וטרפה ונבלה כדי להקשי אהדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, ועיב"ם והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא דנבלה לאו טרפה לא יאכל לטמאה בה קסם, מהו לי הקיש הלא שם לא כתיב ובין בבית ובין בשדה. ג') במכילתא איתי „טרפה ונבלה, נבלה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכך בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשבו בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלת ארס בתוך בשר הבהמה וחוץ לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כו, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוט' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמהה שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בראש פ"ה מהליש' ודברים אלו חתומים וסתומים הם, א') דורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם דורסה בתוך הני ת' מני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהוה" וכו' עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהוה, וגם דורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמש"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשי"א דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתיאורים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis הקשות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בתמה העתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייה"ס וממתינים לה, ואם מושום דדיבר הכתוב בהוה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והדינים מה שכתב הראב"ם דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אונן געשה נתהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפות זאת וארי מושום דדיבר הכתוב בהוה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דהה"ה שאר מכות העשות אותה נתהה למות שהוא בכלל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על החי"ט הוא מצד מה שכתב הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו" ו"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נתהה למות,

ועמדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשיטה קודם שתצא נפשה, היהת מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מותה מלאיה, אע"פ שקדם ושהטה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שטה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממותה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מיירי בקדם ושהטה, והוא מוכרת ממה דكري לי, „בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", בקדם ושהטה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריעת הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משום אהעח"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קרא יותר הנאה לאבמה"ח, ור' ל"ל בשר מה"ח מפני שהוא קרא קאי גמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר באמת בנבלה שנטבלה בשחיטה למותה תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היו"צ לנו מכל האמור, דבין לר"י' וביון לר"ע, טרפה המפורשת בקרא היא שנטטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פא"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר עיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הה"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמרה בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכדאמרון ושאר מין טרפויות הם הללמן"ס,Auf"כ לוקין עליו שהלמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' אית' א' וזה מבואר ממה שכتب הר"ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליון ודאי"עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדירה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר"ם דאין חילוק, והוא סתירה גלו' למה שכتب תחלה, דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אונן געשה נתהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפות זאת וארי מושום דדיבר הכתוב בהוה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דהה"ה שאר מכות העשות אותה נתהה למות שהוא בכלל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על החי"ט הוא מצד מה שכתב הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו" ו"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נתהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אבל הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר' ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שםכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב תלוי בו, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בהזה שייה' ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפשים לומר דעתם אית' לי' מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגוו אלא והוא ברווח שימוש רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממשו, דשם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ כזה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי' א', דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בהז איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במכות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נKen במוח או بواسט מוציאו מחזקתו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב השוט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה כן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה אין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואס אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבון, שהני זיין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחודה הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלכה כמו אשראי, דעתפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא אתה, ע"י הטלת ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם דהלהקה מפרש דעתפה דקאמר ע"י הטלת ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג כי לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיהה כלל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפת חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרים דעתפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכך שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חז לתוכן לבה וריאותה, וסיבות אלו רוחקה מיציאות הון, נגד טריפת הזאב באזע עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, ומילא דהלהקה של הני ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, תוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, הון דרושא והן איןך, וכן לשאר דיני תורה לא משגיחין בהלהקה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני האי הלכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמווכת מותך סוג' הש"ס בסנהדרון.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ"מ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עלייו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר ברכבתנו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ"מ זהה, אבל הדברים עצמים נוכנים למניין וישראלים למצואי דעתך, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות חוץ מדרושא,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפות הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא זיל עמד באצע הדריך ולא הגיע בענין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam רצק חז בלביה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה ליטרפה אריה וברורתה, מה לי רצק חז בלביה ונתחה למota, ע"כ מודעה דבמכתה הנתה למota, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צריכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלת ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ההי"ט של הלהקה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלון לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ההי"ט של הלהקה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהקה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין ליזוז מן ההלכה דأتא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי יב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו חשבהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק שה"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, ע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מיין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלתה כתוב „טרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון טרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלת ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קריעה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל"ב, „יש שם חלאים אחרים וכו' ושםונה מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו' הרי דמונה דרושא באלה הכתוב בין החלאים שיתווספו מהלכה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלת הארץ, אלא טרפה כמשמעותה למota, וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם, „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למota בין טרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרי לא מדרושא של הטלת ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר-DD בחר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת חז בלביה או ריאותה, אבל הטלת ארס שאון זהה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ וא"פ שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלכה לפרש הקרא דבש"ר בשדה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעוני, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מנייני טרפות, נפלו בבריא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטטה למota, אז שייך לומר מה לי אריה ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD בחר בhh, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אריה ריש פ"ט שכוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שanno מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירוף תלוי בחוית דכל שמייכר בע"ח אחת מן הני מניINI טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דעתפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלת ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הילכה סותרת ועוקרת הקרה' וע"כ צריך להודות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני הילכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הילכה הלא משה רבינו מסתמא ה' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הילכה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הילא בגמ' בשיעוט אמרין וכי משה קנייג' או בטלורי היה, ועוד אשאליה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח' טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ' הללמ"ס המה, וכמו דאמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הילכה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הילכתא גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הילכה כדעת הדגמ'ר, עד שאם נאמר דעתה הילכה עליון, צריכין לדוחק ולומר הילכה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תארס, מהיכי תיתני נאמר כון, ולא נאמר דבאמת ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמתכתבנו לעיל דכללים כאלו אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובהמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שניתי, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיורגדלות בזיכר ונוקבה ושיעור יתובי דעת' באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האישים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה'כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ' מHALכה ולא מחכמת אדם, וממלוקות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעיל, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הני ראיות שהביא הפר' ח' זל' דלקמן על הח'יט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' ש' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין ד' ע"ח ע"א ריב' ורבנן בגוסס ב"י א' דריב'י' ההרגו חייב כמו דהני בוגסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דהה בבהמה אי ע"י הכהה חיצונו' נעשית גוססת דריב'י' דמדמה לי' לגסס בידי שמים הרוי ז' כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בבהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלוקות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלו פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אמרו הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגון ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב'ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב'ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן ווססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריב'י' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכי הוה מק"ט וצריך להחזיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנティבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות איננה ראו', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח'כ, דגס' בנמצא טרפה מחמת סרנא חוזר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפירוש לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא היתה ראו' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח'ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להטאות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' האי לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב'ס, והרמב'ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכא נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב'ס ממשמע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הו, אבל אין מפני שמכר בפירוש לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הци' נקט הרמב'ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו' לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חוזר המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב'ס כתוב שם וז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכו' ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וככו"ז" איק' הוכיח הרמב'ס די' זה מגמ' דלא האזירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הילוקח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה ראו' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעש שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והפסד של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב'ס, במה שכותב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הילכה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב'ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומכש'כ דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הילכה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونים, לאיזה הנסיבות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב'ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיעוד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הל' טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב'ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עלולאת לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הילכה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, וע"כ דלהכי אתה הילכה, דאפילו אם אירעichi' ב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הילכה, מהני יב"ח להכשירו.

ifth כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הילכה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילהו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום איננה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב'ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בנטחה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאים יכולין לחוית, דושא דוקא בהמה דאית ב邏ינה שחיתה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgres שמא בדתא בהמה טרפה וכן גרס השטמ"ק בגליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקיע, משאר חלאים שאינו יכול לחוית, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטעו דהוא נתה למוחות וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחוית אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחיתה בדקוקי שחיתה כמו נקה"וו, לא מקרי אינה יכולה לחוית לגבי דגים, דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר בסמלה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאות בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמץ מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות או"ב, לכשות דם חי ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אין בויאור של הלאו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהודה עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכל מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים אינו כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"וו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"י מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"וו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחיתה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחיתה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין שחיתה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדענו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דין דוקא מהה ממש וכדמוכיה מותני" דריש פ' העור והרטב, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחלק בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לoka משום אבמה"ת ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה עיי' מטה דושא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מבשר בהמה שמתה וכו' לoka שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחיתה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שחיטה קראו, הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונוטה למוטות" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למוחמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין ע"י מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רש"י במשנה דריש א"ט דגוזרות ההלכה כך היא, דשארא טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחמי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למות ע"י הכאח היצנונית ע"פ שאין בה חסרון אבר דין צרפה לרבען דרייב", ולריב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיתה מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', איןו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דאמורה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י ש חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל ששתהה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למות כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למות ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתהה למות כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רש"י ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבשד בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נאמרה במדבר אלא נתהודה עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"וו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדו עם האי הילכה דנקה"וו פסה"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

فتיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמר גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה ואתה כוונת הרמב"ם ומה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתך במינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שנספק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטרפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

فتיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה דיני מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכים שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אאמו"ר"ה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש צ"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י צ"ל דהאדמה שנינה מהה שצטויה להוציא עז פרי עשה פרי, שייה' טעם עז פרירה שווין, והיא הוציאה רק עז עשה פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופיריש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שחטא האדם, כי יצירת האדם מן האדמה לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוציאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאות, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ית להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתה באיסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקרו אמר, מורה דלאח"מ אמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתעסק להכניס בדברים ברורים אלו בונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא על הרמב"ם ממשה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מהיים, כאשר אבאך לך כוונו בזה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונחנבלת לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר השחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עלייה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחטה נשרהה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחטה ונחנבלת הוה נבלה למפרע, וכמו בבעל חוב שшибען נכסיו למלה, דמתחיל קניין של המלה מתחלת השיעוב, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המלה מוחלת השיעוב, ואת לאכ"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופריך, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלה משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והח"כ חל עליהם לאכ"מ גם נבלה, ולן נכסו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא במינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חדא מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כשמתה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשר דאם חותך צית בשר מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשר בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעון ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהאי בשר טרווף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלבב ובביצים אין איסורים מושום טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנתתקת ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעון בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברmb"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתלה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן צ"ל שכולם עומדים ומתמיהין על פסק זה, דהיא בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידע פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג הסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

לי הרמב"ם, וקיים משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלעניןacha"ע אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבלacha"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבעות כי"ג ע"ב, דכל דעתא מרובוי הכתובים כעינן אסמכתא ייחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחמיר אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד בדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר' החיצונה, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוון זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, הנני נאמר דאם כרך החלב בסיב או עירב בו דבר מר, שוב אין בו מון ההפסד, ואינו מולד בו הנני חוכנות רעות שעלוול להחוליד במני שניין ממנה, הנני נבלה סרכוה שאינה לגר, איןנו מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתנבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דأكلיה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א לקבלו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולא כמעט את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ-DDיבר מטריפת חית עיר, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לא כמעט מקרה יום, מושם דהסבירא ווונתא דאין חלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא ווונתא חלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתנו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מՃתיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין בי"ד מצווין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טביעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דוגרums גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דאיינו בר עונשין מחלת דעתו לא נפרשו מה הפסד, הלא לא תעמוד על דם ריעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למזה נראה בחיבור ידים איך האקי קטן מטפסים את לבו במאכלות אסורת, ואמרו בגמרא סנהדרין נ"ה ע"ב בקטנה דמאיידה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענסה מושם דרhamna חס עליה.

אבל דע כבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפילן רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונימא- לי
 באמרו, דבאיסור כל שהתריה התורה, אף"י אי איתרמי דأكل איסורה הרי הוא אнос ברשות התורה, ולית לנו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יזק וימית, لكن אין לסמק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דאין בטבע המאכלות האסורות שום גרעון והפסד אלא ממש דהתורה אסרתון, דאו נשאל למה אסרתון התורה, וכיון דעת"כ לומר דיש טעם לאיסורו, הדרה הקושי לדוכתי דמה"ט דמה"ט מהוים בחוקים לחוש להאי הייך טבעי שיש בהם כמו שאנו חוששין בסכנתא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד וגרועו הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו אריס הממית מיד, אלאadam האדם רגיל ליין בהם לאט לאט מולדים בגופו הנני תכוונות ומזרות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיוון דהתורה הצריכה לאسرן, מAMILא עבר אימירה דרhamna בכל ציטת וציאת ואפלו רק פ"א שאכל חייב על אכילתנו, וכן בספק ומ"ש בדאיכא חזקה ורוב ואין כאן מקום לחוש שיתמید באכילת איסור, לא אסורה תורה ומה"ט נמי אמרין דזוקא דרך מתרמי דיאכל בכחגו, התורה דכל שלכד"א הוא רק דרך מקרה מתרמי דיאכל בהאכilio וכן אין לנו מצוין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכilio בידים, א"א שיأكل הקטן דבר איסור רק דרך התadmnot ובהז און כאן הייך טבעי.

ודבר זה יוצא מפורש מתוך הסוגי' דעכbara בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב אמרין שם שרכשים המאוסים דאסורה תורה חדש הוא

ולא הוציאה עז פרי עושא פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפח"ח, והוסףתי אני לפרש בזה הקריאה שם, דוחבחה האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעץ הגן שאין טעם העץ שווה לפרי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יוצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שיהי' חלש ומזוקך, ולא יעכ卜 יותר מדי מהתגבר האדם על תאוטי, כן השגיח על תולדותיו לצוות לו על מזונו שהוא המחליף את חומרו אינס מקלקים את טבו ומדתו כי"ב, ממאכלות האסורות אפלו אינס מקלקים את טבשו ומדתו כי"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירככו עושם רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, הנה מכריעים את כשרונותיו הרווחניים לטובי או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתעבים ומתקשימים בولد הנוצר, ועוד זאת כי לאחרם בעד העיריות והנדזה, מוכשר רק מי שניזון ממאכלות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכנע את יצרו בעניין האישותCID, ולכן מתנאי גדר העrhoה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשו"ש, "שררך אגן הסהר, אל יחסר המזג, בטנק ערמות חטים סוגה בששנים" (פ' פסוק ג') שරך ובطن שמתקבץ מזון, ואם שומר את נפשו מלהתגעל במאכלות המתוועבות, ואל יחר המזג, אז יהיו בכל סוגה בששונים, שדרשו ח"ל על פתחי נדה, שאם אמורה לו לאשתו, כושונה אדומה ראייתי מיד הוא פורש. כי המעווצר הזה אין לו רק מי ששומר השרר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המונחים את האדם ביוטר, ולזה כיוון ר' שמלאי בדורתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה וועף דהינו דיני מאכלות לדיני עrhoה. ואומר כשם שיציריתן קדמה לצירת אדם והוא טעם להכחיש ולזכך החומר אשר מזנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לכך את חומרו כדי לגדרו בעיריות ולהוליד כדמותו וכצלמו, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומה"ט נמי כתיב קדושה, הן בטרפה ונבלה והן ב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדושת האומה תלוי במצוונה תחליה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו ח"ל לגדור ולהחמיר בהני תרתי איסורי המאכל ואיסורי אישות יותר מר משא"ר מקצועות שבתורה עד שנעשה הלכות מאכלות אסורות להלכטה גבירותא בשרשים וענפים וענפי ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה ונטשטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרוא ומה הוא שדרשו והוסיףו, ומה הוא גורה וחומרא, והלא יש בו נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרוצה להורות כהלהכה ולא לאבד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבודה בחיבוריה, לעמוד על רשי הדברים ולהגבילים כל א"א לפי מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרא, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפ"י דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסתכתא עד כלה, ואצין כאן רק אייזה כללים הנחוצים לידע כדי להבין דרכי ח"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפ"י אתויות א"ב וזה החלי בעזה"ת.

אות א'

הלכה רוחות בישראל דأكلיה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך ואוכל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוגם המאכל, או הכרכו בסיב עד שగרונו אינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכזית מכדי"פ, בכל אלו אין לoka וחוץ מחייב שיעור גם איסור תורה ליכא, ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל הלב רק דברי סופרים קרי

פתחה

מסתייע שיכשל בה הצדיק וקושי התוס' מכל הני עובדות אין להם התחלה כלל לפि פירש"^י, עין בחודשו שם ותורה צמאונך, ורק ש"י בזה לשיטתי" דהכא איזל דאכילת איסור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא יעבור אמיירא דרמחנה אוף' בשוגג דבר הצריך כפירה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודז"ק.

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפורט אוכל גה"ג של טומאה מכולם, מטעם טומאה הלא אגבנן^ט, ומשום גיד נמי ליכא, דזוקא מי شبשרה מותר אסורה התורה הגיד שלא, אבל לא מי شبשרה אסור, ולפי הצעתו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר הזה, דר"ש דזרוש טעמא דקרא טובר, דחא דאסר' התורה אכילת גה"ג, אעפ' שעץ בעלמא הווא אין בו טעם לחיך משום דמ"מ"י אاقل הגיד עם הבשר כدرכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו בעץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הויא, משום דבלאי"ה בדילין מני לאכול בכחגיו, אבל בגה"ג דדרכו לאכלו עם הבשר אין כאן חדש שאסרו, אמנם כל זאת בטורה, אבל בטמהה דברשו בלאי"ה איינו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לא יאכל אותו משום אין בו טעם, דעת הויא, וניחו דברוכ גה"ג של תורה בפ"ע ודאי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין טמאה שפיר דרשין הכר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודז"ק.

עלפ'י האמור למעלה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הנוו לעдел"ת אשר נתקשו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והבטל מ"ע ללא כלום, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחוירות הל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והא דלוקה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרמחנה, אולס קיומן מצוות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מצוות שנוהgin רקס עסם בשנה, כמו מצה לולב ושופר, וכן שפיר דוחה העשה את הל"ת, דצל המירא דרמחנה, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המצווה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הויא מהא שכותב הר"ץ ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והרבא"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעbor על מצות ל"ת, מחייב האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוי"ח סי' תרנ"ז בהגה, והוא פלא לפי הצעתו דהרי בשביב פ"א שיעבור לא יגע אליו הא נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה כשרגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרמחנה, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מרצוינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מ"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומן מ"ע אין צורך לפזר רק שליש בממוני, יבטל המצווה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעbor על ל"ת כדי שיקיים המצווה, וגם בלאי"ה יש לתמורה הרבה להילכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך ומה נאמר בכל מאדים, ואם נאמר בכל מאדי' ומה נאמר בכל מאנמי' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר מגופו נאמר בכל מאנדי' עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צריכין למסור נפשנו ומאנו, ואם כדעת הר"ץ ז"ל דבכל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ל"ל קרא כלל, ולא עוד דהרי חaining דבהרבה בנ"א

דמאייסו ובדייל אנייש מני, ופרש"י ז"ל ובלאו אחרה בדייל אנייש מני ולמה לי' דازה רחמנא עלי', لكن לאסור נוון טעם לפנים ATA דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה דעין דהאכלו בלאו, וכן פירשו דחידוש הויא, דמן הדין הי' להתרין כל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"י בעהחות"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרח מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אנייש מני, שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שנינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו אcolo את הדם, ומה אם דם שנפשו של אדם קצה בהם וכו' וע"ז אר"ח בו עקי"ש ריצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצות על אחרות, על שकצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטריך לצות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאו בדם ובשרצים עי"ש. ואני תהה דאם אכן יצאר כדי ללקות עלי גם היתרים הן בדם והן בשරצים נדרשו למה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפ"י כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך ללאו ואין כוונתם כדי ללקות עלי, דזאת לא ניתן להאמר, דמלוקות בא על דבר אמיירא דרמחנה, אבל מירא דרמחנה לא באה כדי ללקות, ואם אין צורך בלאו רק כדי ללקות לשtopic קרא מני, ולא יקח אדם מישראל חכם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטריך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יידמן פעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליקא סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת הייתה קושי התוס' על רש"י, אבל דעת רשי' וכן דעת האי משנה דמכות שבביא החתת"ס ז"ל הויא, דבשביל שיאידמו לעתים וחוקים שייאלך דבר איסור לא היה התורה איסור אם לא כמו שאמר רחבי"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוןיהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשות"י קשה איך רוצה ללמידה דגס נטפל"ג אסור, דהרי משום דרצה הקב"ה לזכות את ישראל נכתבו, תמןני דה"ה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חדש על חידוש, הלא כל גدول בידינו אין לך בו אלא חידוש, וכן פסקין בסיסי ק"ד והוא מרשב"א ז"ל דआ"ג דשרצים מסוימים בעצם אסורים, אבל תערובות שלהן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוני ריק בהוו"א ריצה לומר דעתםא דרב מ"ס"ל דנטפל"פ בכה"ת אסור או דס"ל עכברא משיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ דלא חש לדרצה לומר בתקלה דשאני שרצים דחידוש הויא, אבל בגין הסברא דס"ל לרש"י דרך הרגילות גורם הנזק כמה הראי' ממשנה דמכות גם נצבה, והתוס' דפליגו ע"ז וסבירו דגס אכילת פ"א גורמת הפסד ניכר בגין ונפש כמו בסכנתא, היא פלא מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הני קושיות שהקשינו עלי.

ועלפ'י דרבנו אלו תמצוא שרשי ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דהנתוס' שם דה"ה צדיקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שבביאו דזוקא במידידי דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקללה לצדיקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשו רושם בגין האדם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאלל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דאיין לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגין והוה ננא, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע פנוי הצדיקים עי"ש שוגג שום דבר כתוב ז"ל: "האיך יגרום שום שטן לפני הצדיקים עי" שוגג שום דבר עון" עכ"ל, וכן כופל רש"י הדברים בדף הסמוך דשום דבר עון לא

אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא ממה שהביאו האין ברייתא דערובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זו"ל האינדרטם"ס שכ', דכל שאנו רצון איןנו חייב בע"ז וה"ה ברוצה, ובהנני כיון דמוחיב למסור נפשו ולא עבור, מה לי אם עבר מחמת אונס נפשות ומה לי מחמת אונס ממונו, ופלא ראייתי עוד כי בדין דעדים שאמרו אונסין היינו בכתבות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מחמת ממון לבין מחמת נפשות, והרמב"ס בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם דאם אין חתימתם יצאה מקומות אחר נאמני לומר מוטעים או מוטעים ההינו, ואינו מחלוקת בין מחמת נפשות למחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ס אשר שם מחלוקת זהה אבל מ"מ הדבר לפלא בעני שבחברתו יד החזקה המשיטו, כלל לא של דבר עניין זה צ"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שמוחיב האדם להשאר הוא וביתו בערום ובחוור כל ולא יציל את אשר לו בעברתו לאו, ועיין בתהוס' כתובות לג' ע"ב ד"ה אלמלל נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלחו למגוון, שהקשו והוא כשהוחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דברכל נפשך מيري אפיו היו מיסירין את האדם ביסוריין קשין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגחות מהר"י י"ב"ץ כתוב ע"ז, דסריקת בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגנה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"יש. וא"כ עניות תמידית כל ימי שהוא יסוריין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמתו, וכן אני אומר שהאי מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrensנס את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין זה אלא צער הפסד ממון, אבל איינו דומה לפ"ג אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הנו ורכשו שמתפרנס על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו גנותו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחי"י צער של עניות, ואע"פ שחייב זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ממה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת איסור שלכדה"ג, איינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילאי אינשי מנ"י לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתרחק וליזון ברגילות ממאלכות אסורתה בדרך היותר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכותב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תה"י דאיתא לומר קדש את עצמק במורור לך ו/or שללא יה"י זול וסוביה בריבוי הכמות וריבוי משאל, וקרוי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעשים את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרכן, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תומ"מ מתבאותו ומשליך לאיוב, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כריו מתקון מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להחייב דכל עצימות איסור טבל נצמו ממה שרצו תורה להחזיק את השבט מרשותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בראש העמוד שכתבו וז"ל,, טבל ע"ג דאיינו בשאלת, כיון דאיסורו איינו אלא מחמת תומ"מ לא חמירי מיניהם" עכ"ל) מ"מ ירצה תורה לסוף דעתן של בא"ד אדם יאשר הטבל בעונש מיתה בי"ש כל או"א יפרש תומ"מ, וכל

חייב עליהם יותר מגופן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסכנה כדי להציל פכים קטנים ששכח, וכיון דנפשו פשיטה דאין חייב למסור כל ממונו שחביב אצלו כופו או עוד יותר מהה י"י מחויב למסור כל ממונו חוץ מע"ז ג"ע ושפ"ד לעמו והוא תימה רבתא על האי הלכה, שוב נזכרתי דלא על הר"ן ודעמי תלונותי, אלא דהלהקה זו דאין לעבור על הלאו בשביל הצלת ממוני, היא הלכה רוחת בישראל, עי"י עירובין דף מ"ה א"ר א"ר וכן תנ"י בבריתא, כותים שצרכו על עירויות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיון ואין מחלין את השבת וכו' בד"א שבאו על עסקי דריש בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמדות בחיבור ידים בפני הדלקה, מותר ומוכיח לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבות הדלקה תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמירה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דהשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאינו ביהרג ועל עבור, ה"ה דאיינו מצווה למסור כל הונו, עד שיהי מושלך התחזה, ולא עוד שידוע דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חז"ל מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דינא אסור לכבות את הדלקה בשבת, דהנה הרמב"ס בפ"ה מיסחה"ת ה"ד כתוב ז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיתין אותו אין מלקין וממיין אלא לעובר מרצינו ובעדים והתראה שלנו וכו' ומפני השמואה למדו „ההוא" ולא אונס ולא מותעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מן הכל העobar אותה באונס אין חייב כרת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ו לשאר מצוות האמורות בהרהור וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכו' עכ"ל, והנה הרמב"ס לא חש להא דכתוב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בין הרמב"ס לאותה דרשיה דההוא ז"ל דבמחכ"ת לא ירד לדעת כרת למיתת ב"י"ד, ופלא על ה"כ"מ ז"ל דבמחכ"ת לא ירד לא מיטעם דלא קיבל אלהות הרמב"ס בזה דההובר אותו מחותמת בית דין ק"ו לשלו פריכה דשאני ע"ז דכל שאנו בדבר לא פטור דאל"כ ק"ו שעדיין לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי"י לרמב"ס להביא דרשה דההוא למיעוטא אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלבד לא הו דברים, ולכן אין לפטרו אלא מטעם אונס, דאנן רצון בעין כדי לחיב, וכל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דונקדשתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, ולכן ילך מזה גם לרוץ דכל שאנו במעשי לא נהרג עליון, ומה שיש בזה מן התימא ממה שפסק הרמב"ס בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ו דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארcticי בזה במ"א, וא"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ס דכל שעובר נגד רצונו רק מחמת אונס פטור, וא"כ פשיטה לי דה"ה מחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דמוחיב ליתן כל ממונו כדי עבור, הלא נפשו נמי מוחיב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור מטעום דרצון בעין וליכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון עובד אלא מחמת אונס דמנומו ולמה יהי חייב, שי"ת ריב"ש ז"ל סי שפ"ז מובה במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח הרבה דאונס ממון לאו

פתחה

המצווה דקדושים תהיה, וכל שאסור לכל מין האנושי הנאהה בחוק הנמוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי אילך מדידתו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חיקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדנו על המדרגה יותר נבואה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו علينا, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בין פקעה הנמצאת בבטן הבמה גם מוכרים לאחרים בתורה, דבר עגל רך, דבר המתועב ומואס בעיני כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתריך אכילת ומיכרת מסוכנת, עפ"פ שפטה ידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא ממנה דם, שהוא ג"כ בעונש החק"צ ז"ל, ולפי דעתינו דכל זאת יש לאסור מדינא, מפני שמדרגתנו צריכה להיות תמיד גבוהה מדרגת שאר האומות בניmos ובמושר, ולא נמוך מהם.

עוד אביא לך לדוגמא מה דאיyi כתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם און בניו ובנותיו הקטנים, אבל און אוטם כהם קטני קטנים, ועד כמה, עד שיש, ומכאן ואילך עד שיגדלו מתקנת חכמים שהחקינו באושא, ודעת הרץ ז"ל דעד שיש בכל מזונות האשא היא, ולכן אין דבאיין לו אשא פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכותב דהרא"ן בעצמו כתוב שהוא יחיד בזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבאי, אלא שהמל"מ מצא סעד לדברי הרץ בלשון הרמב"ם שכותב "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עיי"ש, ואני אומר אדם כוונת הרמב"ם הי' לחלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הרץ הוול"ל, כך חייב במזונות בניה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודדק, דהויל"ל כיון חייב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ז עה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו ש"כ ז"ל, ונראה עיין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חמלא התורה על האשא והוא ברחמי היה לאמני כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרנסת בניו, ורק אחר שע הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר רם, והוא מידי אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גدول לילך ערום, כחית השדה, ויתבשו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכחות בשער העיטה, ועתה אשאלך מי שכך משנתו ומושכב ערום במתומו, והבית בורא באש עד שמוכרח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכחות ערומי, מה יעשה מוטב לצאת ערום בקרית חומות שאין באז לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא לבש, עיין בו"ד סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ לבש הכתנות והמכנסים, ובעני פשט הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולת מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתני ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעלי דעת, והעbor עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד مثل אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איןו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמור מה"ת, ועתה אמרנו נא בחולה שב"ס ולפנינוبشر בהמה נחרחה או טרפה של חי"ט, ובשר אדםizia בשירiac הכי נאמר, דייכל בשיר אשא בו איסור תורה או מאכיל בשיר אש אסוד מודה מהיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשיר שהتورה אסרו בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומוסים ז"ל, "זלת במקום שננתנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוראים, וכבדרי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל שמתועב בעני אומות הנאוראים אסור לנו بلا חילול ה', מטעם הרואי לאדם.

שהפרש למה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די במ"ע בלבד ולא איצטרך להזהר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשפט הנבחר, אבל פשוטה דמי שבמתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרא ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התהכנותות שלא יגיע העני לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב באז קושי' התוס' החמורה קידושין ל"ז ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמא איינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלצדה נ"ג ונדחקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניחא טובא, דהא דלא אסירה התורה להנות שלצדה נ"ג הוא משום דבלאי"ה בדיל איישי מינין להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקומות כ"ז ע"ב דרבينا שיפר לברתא החולנית בגהורגי דערלה, אבל אם ע"י שאסירה התורה להנות מערלה וכ"כ, אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלצדה נ"ג, וממילא יהי דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש ואלitin בהן ולקדש בהן אשר, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תהי, דעתא שלא נה"י נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבותות, ולא עוד דאי הח מקדש והוא המתקדשת שניים נהנין בערלה זו, דהוא לך בה האשא והיא קבלת דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלצדה נ"ג, והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' ז' ודוד"ק.

עוד דבעכל דברים המאוסים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מתוועב ממי שעבור על או מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל בעיני בני אדם הנארים לטובה אפילו איינו מפורש בתורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלה אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מידי אחר החטא הרגשו בעצם חתונות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבשו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכחות בשער העיטה, ועתה אשאלך מי שכך משנתו ומושכב ערום במתומו, והבית בורא באש עד שמוכרח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכחות ערומי, מה יעשה מוטב לצאת ערום בקרית חומות שאין באז לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא לבש, עיין בו"ד סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנ"ב דעכ"פ לבש הכתנות והמכנסים, ובעני פשט הדבר דצלאת ערום עבריה יותר גדולת מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתני ובגד אשא, כי היא עבריה המוסכמת אצל כל בעלי דעת, והעbor עליה יצא מכלל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד مثل אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איןו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמור מה"ת, ועתה אמרנו נא בחולה שב"ס ולפנינוبشر בהמה נחרחה או טרפה של חי"ט, ובשר אדםizia בשירiac הכי נאמר, דייכל בשיר אשא בו איסור תורה או מאכיל בשיר אש אסוד מודה מהיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשיר שהتورה אסרו בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנמוס זהה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בש"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומוסים ז"ל, "זלת במקום שננתנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעני הנוראים, וכבדרי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל שמתועב בעני אומות הנאוראים אסור לנו بلا חילול ה', מטעם הרואי לאדם.

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות פרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמניין ילפינן דאלענן בתר רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בתר רוב דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם באחינו דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרינו דגם האי שאנו דיננו עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירבת חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאורה הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכתבנו לעלה, דכיון דהוא מלטאת דלא שכח שיזדמן אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר عليهם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוليلך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטה, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואיל בה כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכיןanno להויסף מיא ולהויסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזה בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, אע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמן, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להכריע להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, וההתורה גזרה לילך אחריו אע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאיד יובן בזה מה דאייתי בשמעתן דך קי"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דלייספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לא כאר' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאסור טעה בהלכה הוा, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצוח על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים וגבילות (ר' למחות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הרוי הוא אומר רק חזק לבתיו יכול את האדם וכו', ומה אס דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי"ע להשאר אצל איסור דם, ומביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקצתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה להן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שosos אדם לא יאכלנה, לכן רחבי"ע דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מציזי אadam, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלון אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אס רשי' קץ בהן, עד שמי שאכלון יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה כתבו, שלא לא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ולכן קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא לאו, בלא"ה לך"מ, דגם בלא לא מפורש, הרי הוא מוזהר עליו מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכופין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי"ע שלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתី דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ס, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנקנשתי בדוחק למה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמנו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מאוס ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הויה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה באלה נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היוצא לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי אע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד, וכן בשיר אדם או נבלה סרוחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין להשיב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכלין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המותה מאלי" שונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מה לא מallowה סכנה גדולה הוא לא כלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המועלק בזה הוא משפיל כבוד התורה, ונבלת המוסר הכללי, וככל המועתק בזה הוא משפיל כבוד התורה, שיתנו לו טבל שלא נתkon, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבלת תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכוקשי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא ממש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתיחס מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתיחס הזוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתיחס הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתיחס לשאר מיל.

מכל האמור יוצא דהא איזלען בסנהדרין בין בממנות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואייך נסmock על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמונו, ואס הי' אמתה מוחלט בדי והיינו כיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולם להוציא ממון ולגמר את דין הרוץ על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכובין האמת, דין זה רוב דאיתיחס שנלך בתרי' בדיני ממנות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמת מוחלט, אלא אמת הסכמי, ע"י הסכמת הרוב נעשה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתבו בסנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומינה דהה בתערבות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובא פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי' בטל, דכיון דחצינו מסנהדרין דהמיוט נהפוך מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי' בטל ממש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שימושות, ושמור לך את זאת ועיין עוד באות הבא ודוק.

אות ד'

לפי הצעתנו שמעלה נביין מה דאמר בגמ' מנא הא מלאה אמרו רבנן דיזיל בת"ר, רובה דאייתי קמן כגון ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לו כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגון קטו וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דליל' לפוטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היני דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל דסמכין ארובה דליתא קמן, וכותב שם רש"י זיל דע"כ לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרע ממה דמחקל לעיל בין רובה דאייתא לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעיקרא מאקי כסבר ולבסוף מאוי כסבר, גם מה דמחקל בין אפשר לאפשר קשה לשמעו, ועיין שם בסוגי' מה שכתבתי זהה, ועתה האיר ד' לי אוור חדש בעניין זה, לירד לעומק מחשיבות זו".

והנה הלב ארי' זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה אכן מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רוק מדרבן ומיהלך בין אייך דרכאה לא אפשר, להא דרכאה לילך מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות היפוטא דר"א משחיתה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא ילך מהרג את הנפש, שם נמי יש לדוחות דשמא שאני הטעם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי' זיל דבහאי פירכא דר"כ, לא כל הני לפוטות דלעיל רצה לסתור כפרש"י זיל, אלא רק האי לפוטא

ニחא כיון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser אוכל ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועיין מה שכותב זה בשמעון דר' י ע"א ודו"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולcin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הו וקבעו כמעמ"ד, ותירץ איין אנו דעתן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דלא כו' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינן דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכותבו באות הקדום, דכל זמן שלא מעמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהי' הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזיא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציל לדוחות רוק ע"י ביטול כי לויל' זאת באמת הוא האמת וכם"כ באוט הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצויר מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחת מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הכהירה, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בנסיבות ביניהם, הייתה כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת כשרה, והכהירה מוכרת כפלים מן הטרפה, זהה ודאי הי' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרוב הлокין, משום דהאי רוב אינו מצורף מקביעות רבות, ועיין בי"ד סימן קי' בפ"ת אות ב' שהביא דברי הנוב"ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק בזה, אי בכח'יו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנז'ב זיל' מכך הוא ברור דלא שייך זהה קבעו, וש להביא ראי, אלה מוסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף ג' ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, והי' העיר הקרובה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפשא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר הקרובה, ולא הי' לחיב העיר הקרובה כננד רוב העירות, אלא יבאו כולם יחד דהיאו כל המדינה, ועי' ב' לומר דהא לא קשי' לי', משום דכל עיר ועיר קבוע. ואנו מסופקים מאייזו עיר הרוץ יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצה על מחצה דמי, لكن הקורובה מכריע לצד הקרובה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפשא, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרובה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורובה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפשא, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"י' דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכח'יו קבעו, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאו הדעה אנו דינן, והוא ניד ר'יל' דקבע עשו רך אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמציכים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגם מטעמים שונים מצורף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' ב' לחיביו או לפטריו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולcin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

עיפוי'ש ומה שכתבתி כאן הוא סולות נקיה בעזיה'ת.

אות ה'

אע"פ שהביטול חד בתרי הוה ממש כמו בسنחדרין דהמייעוט כמאן דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת אישור בשננים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לעשות כן וכמו שהבאתי מונב"ת י"ד ס' מ"ה, דהרי אמרינו לא אמרה תורה שלח לתקללה, ואל תתמה על החוץ שהרי בDAO"ת לא מצין חילוק בין לכתלה ודיעבד, אכן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבירה ביבידו, וטעמא דהא מלטא הוא גם בسنחדרין רק מודחך אמרה תורה ארלא"ה, וכעין שאמרו טומאה דחו"י בזיבור ולא הותרה, לנכ' מה"ת מחוייבים לחזור אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין ארוב סנחדרין ואין חששין אדעת המיעוט הוא מודחך, כדי שלא תתפרק האומה ותקרע התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך באיה, וא"כ ה"ה לבטל בידים אישור בהיתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א זל"סogenי דמכריזן דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מותרין ליקח בשיר שבד נカリ בעיר של טבח ישראל, משום אסור למכור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דזהו כמו שלח לתקללה, ואי קשי' לך לא מקרא מלא דבר הכתוב בנבללה, לגר אשר בשעריך נתנהו או מכיר לנכרי, אף אני אשיב לך, הרי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתה לומר דרך שתדע דיأكلנה בעצמו, וקאי האי ואכלנה גם אנכני, ואם תרצה לדקדק יותר, נאמר דודוקא בגין תושב איקח השauss או שייחסו ימכרנה לישראל, ולא בנכרי שבא מארץ אחרת דהמננו לא יקחנה ישראל, דשמעה הביאה ממוקומו, ועכ"פ הדין דין אמרת דבטל אישור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לגוזר על דבר שליל"ם שלא יטבטל כלל שאפשר להמתין עד למחר שלא נצטרך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהтирיה התורה בkowski,

אבל כל זאת בתעדותם מב"מ דאיפלו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאתין עלי', אבל בלח בח שאינו מינו שניינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפנימ דשות בא לכאנן ועטם האיסור נשנתה לד"א, ועי' פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת ריבינו יונה זיל", מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשנתה לגוש אחר נס בלי תערובות פקע איסורו ממנו, אלא דאן לא פסקין לכך כוותי' כמבואר שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בברכאות דף ז' דכל היוצא מן הטמא טמא, וכן כל נשנתה לד"א עכ"פ יוצא מן הטמא מקרי ואסור, אולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מהת הענה, דביצים וחלב מן הטמאים אסורין, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאן זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחדשנו בסוגי' דשלала קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלזה, ואיפלו לדעת התוס' דדרשה גמורה היא ואית בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשר כתיב, וחלב וביצים לאו בשר נינהו, ובמקומו שם הוכחתני דבר זה מכח כמה קושיות שנטקו בהן האחוריים, כמו שהקשה הנ"ב אכן ס"ד בגמ' דחולב תה' אסורה מכח דם נערך ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלמה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתר נטל"פ בחמצ בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומה מן הקושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא הוא איסור חדש, וכן אף החמצ אינו חמץ, אבל יוצא מן החמצ, ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

דר"א, דיליף משחיטתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפי' דעת הרמב"ם דכל הספקות מוטרות אלא במקומות דאיכא לברורי מה"ת צריך לברר, והווג את הנפש שאני דעל הספק לא נהרג, ולא אאריך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם אני בדרכו אלך לפреш דר"כ רק לשטור יפותוא דר"א קאמר, אבל לא מטעמי" דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשרABA
בזה בס"ד.

הנה לפי מה שבירנו באות הקדום רובה דעתינו קמן דילפין מסנחרין, היינו דילפין חד בתרי בטל ונוהג האיסור להיות היתר, כמו בסנחרין דהאמת של המיעוט נתהפק לשקר, מחמת שהרוב מכיר את המיעוט, אבל במקום דלא שייך לבטל את המיעוט מכל וכל, מאייה טעם שיהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנחרין, וע"ז קמבעי בסוגי' מנא הא מלטא דאמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש בגון קטן וקטנה דלא שייך לומר דהסרים והאיילנות מפני שמעויטים המה, יתבטלו ברובה דشار ע"ז בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגידלו ויתברר ולא שייך כאן ביטול כובן, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם המה מן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדל, ולא נctrיך לבדוק בהמה אחר הטרפות, זאת מנ"ל, נהי דבטי' חניות אמרין בנמציא הלאך אחר הרוב, משום כל דפריש מרובא פריש, היינו דוקא ברובה דעתינו קמן דצמיח ג'כ' מהיתר חד בתרי בטל, דאנן הכי קאמרי', אם כל החתיכות היו פורשות מן החניות לחוץ היי قولן מותרות, משום חד בתרי בטל, ק"ו

דאחת שפרשה לחוץ דכרעה משא"כ ברובה דלייטה, דלא שייך בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניין לנו דגש כאן סמכין אכל דכבלון ע"כ סמכין יליף כל הני לפופות מקרבותנות ומרוץ וע"ז דכבלון ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מציין למיידקי, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנניה דבדקין אחריו הטרפיות אבל מה נעשה במקום שחיתה שמא היה שם נקה'יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאי זה דומה לכל הנី לפופות שלפנויו, דכבל אלו לא שייך חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, ממש לא הוה דמי' דט' חניות וכרובא דעתינו קמו, דאם היינו שוחטין את כל הבתימות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרפיות היי قولן כשרות, דאי משום מקום שחיתה אין לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך ירע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באירוע וגוירא בשם'שמי', ועל תשיבנו דהא ד"א'

לבדוק, הוא בעצמו גרם ע"י מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרפות בתוך רוב הנסיבות, הא ליתא, אכל עצמיות הטעם דלא בטלו מוחיים משום אפשר לשחטו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן ווא"א לאחزو החבל בשני ראשין כמוון וזה הוא דמחלוקת בין אפשר לא אפשר, דכבל הני דלעיל אפשר לבדוק מצד מציאות הטרפות, אבל ד"א' מצד אחר כמו ברכות דעתו לא אפשר הוא מושם דין ואילו דאסור לחתחכו, בזה ילף שפיר לנולוי' או בראשיא של עלה דאסור וליכא למילך מני' במקומות דהמציאות של הטרפות אפשר, שלא שייך ביטול חד בתרי והפרוש הלאה הוא אמת לאמתו לעפ"ד ולאericion לדוחוק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין אייתי

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל,,ויל דאה"נ דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רְבִי עֵין

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים וממשיעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מרום במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אש סקה בהקשר אכילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" ר"ל כל אדם מישראל ראי והגנו לבוא לאכול בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפעה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני מSTALL ממן חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בצד, „וקטן" הוא בבחינת מקלט איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמובל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתתן ר"ל שע"י לא תuttleה نفس הב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומשמעות והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו لكمן פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לטיaben מותך רחבת ידים ורובי תה"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה"י ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע עאת רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז"י כבר התחכם רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר לעמן יטב לך ליום שכלו טוב, ולעמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובاهאי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" שמעת מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באור התנה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי ובפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להתנה לבחור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וabitן כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבבי דלא' ישמעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדין השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועו"ף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועו"ף והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחוימו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי בהם שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקול, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועו"ף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס" ר"ל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מיראו מי שראו יטפנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפק"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכללה הנפש של הב"ח ע"י אכילתבשרו כי מי שאינו בבחינה זו שוכן לתukan נפש הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם ועי"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במעטל' המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורהו של המוחזק ממנו כמאמר התנה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, ממי לא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן מהה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תה' וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפעה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחזיקים ומחזק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתבה הוא אבל אי הכל בדייעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם יחד כדיוע, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלאקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל כשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצעו לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו מיר, אבל ניחא עפ"מ השכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתק לעשה ולא איתיר הלאו השני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיר ריק מאיסור גרידא מביא רש"י ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתק לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא מיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתבה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיבעד דהא נשים נמי שוחטות לכתבה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה ונראה דאפשר שאינו מודקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה איך עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפטולין שוחטין לכתבה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתבה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיר ר' הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיבעד שאינו מודקדק, אולם לפ"ז הגמ"י מ' בכונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלא ביהר לא מהני עומדים על גבוי דמי' אינם ראיות לשחיטה קדשים לכתבה כדי שלא להביא קדשים לבית הפטול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' ודודאיasha שהש"ס דמשום נשים נקט לשון דיבעד כיוון דאייכאasha דשותות לכתבה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים ובארוכה בקדשים וכארוך כתוב ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכארוך כתוב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכארוך אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני ריק לדידי' אין לנו מנו מה קרא דושחת מאומה אלא מקרה דושחת כאש צויתיך, וכארוך ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנא דמתני' הכל שוחטין באמות מורה או כרי"ש תנאים אליבא דר"ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולין בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרה דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהכא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואליבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר"ע אליבא דרבி ליתא לדרשה זו פטול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירשי ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהו על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימיות מה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בזה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדמים לנו דהכל ATI לatoi' הוא מסום דבגמי' שקידל וטורי אי האי הכל לכתבה הוא או דיעבד דוקא ואילו דהכל לאtoi'আ אתיה חדוש, איך מצי אומר הכל שוחטין בדייעד דא"כ מאן לשחות לכתבה, ולכון באמת פירשי ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל. וה"ק "הכל תורה שחיטה נהגת בהן שאם שחותו אותן הפטולין דמטרבי תה' שחיתתן כשרה" עכ"ל ולכון מקרים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"כ ATI לרבוי' איזה שוחט שיש לגמג עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדייעד מושם דקאי אהאי שוחט שמרביבן, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקוק רק את ה'ג' אוקימיות דאייכא לפרש אליביהו הכל גם בדייעד משא"כ הני תורה לישני דרבינא א"א לפרש רק כפי המשקנא דהכל דהכא לכתבה הוא, ונחזי הני אוקימיות כסדרון דרב"ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדייעד נוקמי בסכך קצהה וכארוך אפרש בזה لكمן בס"ד בד"ה אמר רב"ע עי"ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדייעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במדור ובכולחו אייכא רבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי לפרש בדייעד כמובן, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדייעד היינו צrisk לבדק או לשאלו מה אתה לאשמעין בזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואילו צrisk לחיות מוחזק זה אפי' לכתבה לא צrisk לרבינא, ולחיק בין לכתבה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעבד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהז' א"ה בסוף הסוגי' דכוכחו רבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיתא המוזכרת בגמו' ולכון שפיר עביד רש"י ז"ל שהשטייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבין עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומчин ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשי"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבותא מארח דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממי לא דיעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבותא יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומчин ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוו"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור ס"י א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחיט עג'ג שאון לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחיט שפיר ולא חיישין לקלוקל שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלוקל יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאון לו דעת שלימה מאן למאן דלא רצח עתה לקלוקל בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלוקלו לא כתני אלא שמא קלוקלו, והוא שפיר נקט שמא קלוקלו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלוקל אשר ע"ז מורה לשון לכתלה ממש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זל לקטן על קלוקלו, כתוב דמועדדים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי זל להגאון יריונות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' דהוא עפ"י מה שכתבו בחרינה וצע"ג.

שנדחקו בכוונתם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעבודה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה וпотירות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעבודה שהמה כשרים לשחיטה ומינה זרים ישראלים ונשים כהנות וטמאים ונתקט עבדים מושם אכן או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונת התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חrigga י"ז ע"ב ד"ה וסמק שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמק דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחיתות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עבודה הוא ממשיל אמרין דכל הפסולין לעבודה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי למייתני נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי התוס' חrigga הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי התוס' חrigga הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבני ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דממיela איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא חומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה לחיבב נשים עכ"ב דנסים שחיתות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחיתות, זה לאנו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבב דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיועטי נשים, וזה עיין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל שם בכוונת התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכא שחיט דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חrigga לזה بما שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונתם דושחת ובני ישראל דכתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוו"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחרינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקלוקלו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט משום טמא במקדשין או אינו מומחי אבל חשי' זל אפילו לכתלה שחיטן באחרים רואין עכ"ל בכתלה עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו משום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיט משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלתי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רעד' א' זל לע"ז ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' לנקן ד"ה דליך קמן עניין בפלתי זל מה שכתב זה,

אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויתמאנה טומאה דאוריתא, וזה נכון.

ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"י א' סק"ז דברי לי מהני אף' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאזר או סכין קצחה קאי דלא מסתבר כלל לומר בsburgן ארוכה אין יכול ליאזר, ולכן בטמא בחולין שוחט בסכין ארוכה אין צריך שאלת כל דתלין אלא נגע ובמקודשין לא ישחוט אפילו בסכין ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא אסור תורה ואם שחת בsburgן אפילו בקצרה סגי בבררי וצריך הבררי אפילו בסכין ארוכה כאשר באבר, אלא דבליטה קמן לצריך אחרים רואין אפשר דלא צריך רק בשחט בסכין קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמיירי בבמה דהוה רה"י כמש"כ התוס', או י"ל דשאני קדשים שעבר לדברי ח"ל שאמרו לא ישחוט והאי עבירה גורמת לו ליגע כעין שמצינו ברי"ש שקרה והוא אמר כמה גודלים דברי ח"ל שאמרו לא יקרה לאור הנר ר"ל מושום דברי אדרבי חכמים ארע לו כן ועיין למקן דר' ה' מה שכתבתיב בענין זה ברשי' ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין ורישא בסכין ארוכה וסיפה בקצרה ובבררי לי ובליטה קמן באחרים רואין לק"מ לפענ"ד דאיך שייך לומר דסיפה דשחיטתו כשרה בחולין מיירி דלמה לא ישחוט אפילו בסכין קצחה דהאlica שום אסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שייך לומר אבל בסכין קצחה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דבלמא משתלי דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתלי כדעליל וחוץ מהה להלן שחיותו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר שר וראי' לאכלו בימי טומאותיו ושאני בקדשים דניהם מצד השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אין ראי' לאכילה דבת שrifpa היא ואין רק אמר דזדוקא דברי לי שלא גנעתי שחיותו כשרה וראי' לאכילה משא"כ בחולין דב"כ וב"כ ראי' לאכילה וד"ק.

ע"ש ואם שחת ואמיר בררי לי שלא גנעתי, הקשה בגלויו הש"ס למה לי בררי לי כיון דזורה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דלייטה קמן לצריך אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיטם לכאן, ולפענ"ד נראה לישיב דודאי הא לא קשי' ליל' לשאלו כלל כיון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דaicא לבורוי, מבירין אלא קשי' לי' דלסני גם באומר שמא וזה לק"מ אדם הוא בעצמו מסתפק אי נגע הרדי דלא הוה רמיה אדעתני להזhor ואיז קרוב לוודאי שנגע ולכן צריך בררי דזוקא ולא סגי בשמא אבל בליטה קמן דלשטייל' שפיר נתקשה לתוס' כיון דלייטה קמן אפשר דה"י נזהר מליגע ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרים לתרץ דרוב פעמים אין יכול לאחר מליגע ר"ל אף' היה ג"כ שכיח יותר ליגע וד"ק.

ע"ש הכא עיקר והתム אידי' דתנה שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, ראי' מוקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שאינו מדויק על שאר פסולים מושום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפענ"ד דהתם אין הכוונה כמו בכל מקום דאיידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מדויק אלא הכוונה דהא טמאים דתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחייבן כשרה בדיעבד וכיון שמייריכ בכל טמאים מדויק דהיבש לשון דיעבד, וממושב בזה ג"כ קושי' התוס' אהכל' א"י דלעיל אלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוח כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנה שם טמאים וד"ק.

לו דעת ובוודאי אין חושש אלף� עור ולא עדיף מכותי ולכון שפיר אמרין דעדי' הא לשון לכתלה שמורה קלקל בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שמסמיכין עליו להביא ע"י בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחיו עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חיישין שלא ידקך בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דתקני טעמא פ' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום ווסף את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דיעבד דאיכא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' נקט דיעבד דסיפה, אבל שארם קדשים דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל התם דקושי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתלה ולא שארם רשאי דיעבד כמו שמקשה הכא על מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום ווסף את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפי פירושי ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מותפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילו דיל' תרתי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ רושי ז"ל מתרץ הכל דמשום ווסף את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשי' ז"ל מהה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש'י ז"ל, הכא בתירוץ הגמ' דתנתם דתקני טעמא דתרכתן דהנתם רצה לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד ממילא לא צריך לומר דדריך התנאים הוא זה, ורשי' ז"ל הוצריך לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתלה ובמקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל' האי סברא ומושב קושי' המהרש"ל כאן וד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפילו טמא בחולין וכו' הנה הא דשוחט לכתלה ולא חיישין טמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טהרת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אין אלא מדרבן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה"ל כאן וכמו שמבואר ביוםא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אף' ברה' להקל כמו שפסק הרמב"ס ז"ל ריש פט"ז מבות הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי"י בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטה קמן גם בחולין שנעשה על טהרת הקודש צריך אחרים רואין אותו מושום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הגאון ז"ל גמ' ורמב"ס הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע ה' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' אין שוחט לכתלה כיון דסביר פעמים נגע וצריך לומר דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפילו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזדוקא בפירות דשיך בהו טרומהiac איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דגס ביה עדין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגמ' במקומה עומדת טמא בחולין מאילימרא דלמה לא ישחוט לכתלה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואי דמותר לאכלו ביל' שאלתו זה ליתא לפי דברי הראי"י, וגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול להזhor מליגע וצריך באמות בררי לי או אחרים רואין, ואי דהא גופא קמ"ל דבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלמאי למימרא, אלא ע"כ דאיין זה תירוץ דמה עניין זה לשחיטה ולא שייך למס' זו.

שוב נתישבותי לקיים דברי הראי' דניהו דבטומאה דרבנן גם ברי"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא לטמא טרומה וקדשים דאוריתא הוא ומוחזקין בשאר זה לטמא ודאי כשאר ספק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי איסור דהא מושום ספק טרומה נגעה בה ואיך נתיר

טופח עלי' וכל זמן הפירוכס דהוה כח' לפי סברת התוס' ודאי לא מהני הבהיר, וגם לפיד רצינו זה מি�ושב מה שלא העמידו קושיותם על חולין שנעשו על טוהרתו הקודש דשם איכא הקשר דם חולין שהיא אדרורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק'.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נישאר פסולים תנא נמי טמא במקודשים וכותב המהרשות'א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כהלוות א"י נשים לא ישחטו לכתהלה ונקט.htm התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מכתהלה אדי'ב אלא ודאי כהלוות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא'ם הכא עיקר דכלוא פרkon בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאנתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רק טמא, אבל הנראה לפענ'ך דהא"י לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבנן בי' כל הני פסולים דפ' כה'פ' ובלבב שלא יהי' טמאים אבל אם הם טמאים לא ישחטו ולא שחטו בסיכון ארוכה ואמר בר' לי שלא נגעתי שחיתתו כשרה והוא דמוקי בחשונטה'ק הוא משום דאי'ל לפי האב'א דהתם עיקר, דבלא'ה הרי כתבנו ל�מן בתוס' דה' חשונטה'ק דלפי תירוץ דהכא עיקר לא צרכין למימר דמבייא סיכון ארוכה שלא יען וסביר חשונטה'ק בקדשים דמי' לא מצין למימר דהכל שוחטין אפי'ו בא סיכון ארוכה משום דס'ל חשונטה'ק לאו בקדשים דמי' עי'יש' ומעתה אמר אמי' דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטין לרבות זומי' בקדשים וא'כ' קשי' לו' תרתי מתניתן ליל' וצ'ל' כהלוות א"י בנשים לכתהלה לא אפי'ו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא' דלא מצין לרבי' נשים גם בשחיתתן כשרה דהאי' שחיתתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנטרו' לכתהלה דלישנא דשחיתתן הכי' משמע, ואני טמאים דמצוי קאי' אוכל' דזרים יכול' להיות או טמאים או טהור'ים כי הטומאה אינה עצימות אלא סיבה מקרית והוא כמו' מומחין או מוחזק' דומוקמין לקמן רישא בטומחים או מוחזק' וסיפא בא' שחת', לפניו או לא ידיעין אי' מומחאה הוה כמו' כן מצין לאוקמי רישא בטהור'ים וסיפא בטמאים והכי' קתני הכל שוחטין כשהן טהור'ים אבל לא כשהן טמאים ובדי'ב שוחטו כשהן טמאים שחיתתן כשרה, אבל רישא באנשיס' וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה' דשחיתתן, ולכן' נשנה משנה' דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמש'כ' המהרשות'א ז"ל זודוק.

דף ג' ע"א רשי' דה' ואפי'ו כותני מוסרין לו' בהמה לכתהלה לשוחט דמצואה שהחיזקו בה היא וכי' עכ'ל וכותב הראי' ז"ל לצריך להא ע"ג' שעומד על גביו הוא משום דאי' לאו דהחיזקו במצאות שחיתה הול' כמו' מומר להכuis' דלאו בר' זיבחה כמו' של' התוס' לקמן דף ד' ע"ב דה' אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis' לכוטוי דל"ל תורה שב"פ דזה לא מקרי להכuis' כיון שאינו מוחזק' בה כלל, ועוד דאי' הוה דינו' להכuis' א'כ' מה אהני לו' בה שמחזיק' במצאות שחיתה הא סכ'ס' א'ינו מחזיק' בכמה מצות אחרות והוא מומר להכuis' לשאר עבירות וקיי'ל דמומר להכuis' אפי' לד"א דינו' בעכו'ם' כמש'כ' התוס' הנ"ל' וכן פסק המחבר בס' א' סע' ה', ובר' מן דין געלמו ממנה דברי' רשי' עצמו' ג' ע"ב דה' חז' מחשו'ק' שכטב שם בסוף ז"ל: אבל להכuis' אפי'ו נמצאת סכ'ינו יפה לא דמועד לנבל בידים עכ'ל מזה מוכח דס'ל לרשי' דמומר להכuis' הוה בר' זיבחה דאל'כ' לא' ה' לו' לכטוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאי'ו בר' זיבחה, ובאמת הביא הרמ"א בשם' ב' שהכריח' מלשון הרא'ש דמי' שאינו חשש בשחיטה ואוכל נבלות

רש"י דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, אלא דלא פירוש'י ז"ל כן במתני' על שמא יקללו דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקללו וכי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חז' אדי'ב קאי' דשמא האכל שוחטין קאי' וכדמתץ לקמן דף י"ב ע"ב דאפל' באחרים רואים אותם אין מוסרין להם לכתהלה אבל כאן אמר בפירוש אפל' דיעבד נמי לא הזרך רשי' ז"ל לתוך לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חם ציין ז"ל דבריו על "יעבד" נמי לא שמא ישחו' ולא סגי' לי' לציין רק על תיבת "שמא ישחו'" ודוק'.

תוס' דה' ובמקדשין לא ישחטו שמא יען בبشر, ע"ג' אמרין ל�מן מפרכשת היה' חי' וכי' מה שלא הקדים קושיותם על חשונטה'ק ולא עוד אלא דגס' תירוצם שמא יען אחר הפירוכס לא מספיק על חולין דא'כ' מה מהני סיכון ארוכה, נראה לפענ'ך' דלכא' יש לתרצ' קושי' התוס' דחשש שמא יען בסימנים שכ' דרך להזכיר ידו על החתק לראותם נחתטו כראוי' וסימנים הנה מנחאה בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפל' מען דל'ל' הא דר'ל' שם דשחט הקנה ואח'כ' ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודעה ועכ'פ' בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנחאי בדיקולי' עין בו'ז סי' כ"ז, וועין מה שכטבתי בזה בסוגי' דהנתם ודוק'ו) וכן הראה כנ'ל' דאית' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' כנ'ל' דאי' מותלמי' שבספר יעבד' על מס' חולין באמת מתרץ קושי' התוס' כן, ואולם לפ' מה שכטבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמי'ריה שהעבירה בנهر ועדיין משקה טופח עלי' א' לתרץ כנ'ל' דאי' יוכשרו הבני מעיים שהמה כארבים המודולדלים עי' הקשר של במאה דלקמן בעור ורוטב דף קכ'ז ע"ב פליגו בה א' בהמה נעשית יד לאבר ואפל' לו' מ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו ולכך בחולין לא מצי' מקשו למה לי' סיכון ארוכה כיוון דמפרכשת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יען בסימנים שהמה ארבעים המודולדלים ואי' משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא'כ' בקדשים לצריך לומר שהעבירה בנهر הר' ילי' הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הר' מפרכשת חי', ומישב בזה גם קושי' האחזרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יען אחר הפירוכס מה מקשה'ai טמא דאי'טמי' במא'י דוקשי' הגמ' קאי' על חולין דאי'ה הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יען אחר הפירוכס וכן מיושבים שאר דקדוקים וגם קושי' התוס' דה' בגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנם בעיקר קושיותם הרובה לתמונה הל'א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דמפרכשת מטמאת אוכlein הלא הא דמפרכשת היא חי' לא ידיעין אלא מאותו המשנה דור' ורוטב כמש'כ' התוס' בעצם ל�מן דף ל' ע"א והנתן עי'יש' וקושי' ז' באמת צריכה נגר ובר נגר דיפרקי'ני, ולול' דברי' לעיל התייחס אמור דוקשי' ז' ושני תירוצים שתירוצו משלובים הם בשני טעמי' שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעין הקשר אי' חיבת הקודש מכشرת או שהעבירה בנهر, ונאמר דהנתם' כאן סברו כדעת הרמב"ס ז"ל דחיבת הקודש אינה מכشرת אלא מדרבן ולפי מה שהוכח' הל'א בהעור והרוטב הא דמפרכשת מטמאת טומאת אוכlein נמי רק מדרבן דמה'ת החיות מצלת מכל טומאה ולפ'ז' הי' סברת התוס' דהרבנן לא מסתבר למר וכיוון דהטמאה עצמה מדרבן צריכין עכ'פ' הקשר דאוריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע'ז' תירוצו דחיישין שמא יען אחר הפירוכס אבל בא' שכתבו דמטמאה טו'א כמשנה דור' ורוטב סובבים דביריהם למוש'כ' בדה'ק' דמי'ריה שהעבירה בנهر הקשר תורה, ונחיא לפ'ז' ג' למה להעמיד במציאות שהעבירה בנهر כיוון דאי'ה הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגות', אבל לפ' האמור יჩאה כדי' שלא נצרכ' לומר דחשש הוא שיע' אחר הפירוכס, וכן לע'י התירוץ שיגע אחר הפירוכס בלבד'ה אין לומר שהעבירה בנهر ועדיין משקה

הרי דלפירים"י ז"ל צריכין לדחוק דהאי שמא יקלקל מרבה דין באחרים רואין אותו ע"פ שבבאו או מيري בגין אחרים רואין, וא"כ לפי אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דחוק אם הינו מפרשים דחוק מחשוך"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקלקל וזה ה'י ממש דין של רבא, וכן לתרץ זאת כתוב רש"י ז"ל „דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דעתה דהיא יותר מרווח לפריש האי חוץ מחשוך"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיתון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד ע"ג לצרכין לסביר הדחוק בתיבות שמא יקלקל לשם שימוש באחרים רואין אותם אשר לא מיירי מזה השטא, ותמהני על הראי" שהריגש בדברי רש"י אלו ולא נחתית לדבר פשוט זהה, ודוד"ק.

תנוס' ד"ה המניה קתני דיעבד לאו לשינויו אליבא דברי קatoi וכוי' אי נמי כל זמן שיכול לתקון ע"י חותך צית בשר ונוטן לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן ברא"ש דהיכי דבديיעבד מותר בלא תיקון שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבוי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שהי' חותך צית בשר כיון דבديיעבד בלאי"ה שרי, ואין לומר לך צרך עומד על לא מקרי לכתלה ממש"כ הראי"ז"ל لكمן לך צרך עומד על גביו דוקא שהיה בlij תיקון, זה איןנו דעתן لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דין לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד כשר דין אידיך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם בגין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך קאמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביזא ונכנס לא יהא גם ביזא ונכנס מצי שחיט על סמק שיתן לו בזיתبشر, ובראי"י אילא עירובם דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר ריבינה אמר הци קתני הכל מומחין שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומחין שוחטין ע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי אכן סובר ריבינה להקל בין מומחין למומחין מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחין לא סמכינו ארוב אפילו בדייעבד ולענין מומחין אפילו לכתלה ובאיתא קמן אין צרך לשאלו ובלי"ב מהף סברתו דלעילופי אפי" בדייעבד חיישנן ובמומחין אפי" איתא קמן א"צ לבdkו ולא ראייתני מישרגיש באה.

ונלפען"ד דהנה כאן נגד הרוב דמווחין ומומחין אכן חזות אשיסור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמוך מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתם רוב או משום דהוה רובה או משום דאיינו מומחה ומוחזק נמי מצ' שחת שפיר, והנה רובה דרובא הוה כודאי ולא מגערע לי אפילו אלף חזות שכגדוד דמה איקפת לנו החזקה כיון דיעבדין בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגרע לי החזקה ומctrפה למייעוט להשותנו ספק ואסור אף בדייעבד, וא"כ ריבינה הци ס"ל דרוב דמווחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמווחקים הוה רובה דרובא ומילא משתנה הדין ע"י האי מעליותא וגריעותא מהיפוך להיפוך בכיוון דמווחקין הוה רובה לא צרך שאלה כלל דהאי חזות איסור איינו יכול לגרע רובה דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפילו בדייעבד לא מהני משום דסמוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינה סובר להיפוך לעניין מומחין ומומחין וכל עצימות החלוק איינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובה דרובא וזה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבينا לשיטת הגאנונים דאית להו רוב מצוין אש"מ דוקא בדייעבד אבל

בלא תיאבו ע"פ שאינו עושה להכעיס דינו כמוור להכעיס, ועיין בב"י שהרץ ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפי שיטתה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חושש בה הוה כמושר להכעיס דהה כל טעםו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צרך לכון להכעיס את קונו אלא כיוון דלא אשכח כל במצבו זו הוי צרכי להבין לפי שיטה זו מהי האה כותי בר כן דמ"ש וא"כ לכוא' צרך להבין לפי שיטה זו מהי האה כותי בר זביחה, אלא כמה דברים שבע"פ שאינו חושש מכך שאין לו תורה מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאיינו חושש עליהם וכך לפ"ע שבע"פ אינו בכלל להכעיס אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי" שופרכים.

ומה שנלפען"ד בכוונת רש"י ז"ל היא דהנה הא עומד ע"ג דנקט אבוי גבי כותי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה דשם מيري בשחיתת חשוק"ק דמוועדין הון לקקל ולהרואה אותו צרך שיהא בקי ומומחה שידע שיחטו כהונג אבל גבי כותי, לא משום שאינו בקי קאתין עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמק דהה לרבע ביוצאה ונכנס ספר דמי זהה מושט דלא מהני בחשי"ק אלא ע"כ משום דמירתת ושהיט שפיר ומיליא מדרבנא נשמע לאבוי דלכן צרך עמד על גבי כדי שיהא מירתת דהה לא פליגי אלא דלאבי ביוצאה ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצאה ונכנס מירתת כאשר הביא ראייתו ממתני' דאן השומר צרך להיות ישב ומשמר והתס ודאי לא הו טעמא אלא משום דמירתת, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיון שכן הוא עי"ג לא בעין שהוא מומחה ובקי וסגי שהוכותי יחשוב שהו מאומחה לכלו שנייה אבוי לשונו ונקט ע"ג ולא אחרים רואין דאחרים משמע שוחטים כי מהם המדובר במתני', אבל ע"ג הינו סתם אדם אלא שהוכותי יסביר שהוא מומחה וורתת מין.

והשתא דאיתית להכא דהאי ע"ג איןו מומחה באמות א"כיפה כתוב רש"י דשחיטה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכינו דשחיטה שפיר אם איןו יודע דהה' השיטה דהה עומד ע"ג איןו בקי וזה נכוון ברור ועיין עוד لكمן מזה.

ומה דלא פירש"י דASHMEUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבוי ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל משום דאו אין לו לסייע דשחיטהו כשרה חיבור לדין דריש וא גם בלאי"ה אין דין זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני השיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשוך"ק דאפילו דיעבד נמי לא דהא אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"י ז"ל כן לעיל באוקימטה דרב"ע ובשאר אוקימטות דלקמן, ונראה לפען"ד משום דבכל אידיך אוקימיות א"א לפרש דחו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ולא שחרת דחו"ק לא שיחטו לכתלה אבל בדייעבד ש"ד וכשר דמיהיכי תיתי נקשר שחייבתו כיון דקtiny דשמא יקלקל את שחייבת הרוי בדור דגס בדייעבד פסול אבל באוקימטה דאבי דהכל שוחטין מيري בכווי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצינו לפרש דחו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר לכט לכתלה לשחות אפילו בעומד על גביו שמא יקלקל את שחייבת דמוועדים הם קלקל כשיטת רש"י ז"ל בהא מירמא דרבא لكمן יב ע"ב אבל בדייעבד שחייבת כשרה ונוקמא כשהיא עמד על גבי הוא באמות מומחה וראיה השחייבת, ומיליא הוה ידען דאם שיחטו בין לבני עצמן שחייבת אסורה דהוה ק"י מהאי דינא דאין מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מירוחין הרבה בפירוש זה לפי שיטות רש"י ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקלקל בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאיין אחרים רואין אותן עסקין

עליו למה לא מוקי הרישה במומר והסיפה בכוויי כנ"ל ע"ז משני דע"כ לית לי' הא דרבא דסמכין אמור לאוטו דבר דלא שבך התירה וס"ל דכינוי דעתם בי' מהTierא דמי' לי' ולכן מוקי הרישה בכוטוי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא דש בי' ואתה לאפוקי מדרכ'ם דס"ל דומור לד"א הוות מומר לה' אלא לרבעא קשי' למה לא מוקי רישה במומר כשמעת' וסיפה בכוטוי ולא נצטרך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי' קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישה במומר וסיפה בכוטוי.

אמנם لكمן נайд מהז כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ם ז"ל כפי באורונו ועשה אזיך כאפרכס לשמעו עמוק עני הלה - דתנה כבר ביארתי בפתחה ולאחר מכן במירמא דרבא דעת הרמב"ם בהא דבעי בדיקת סיכון ממשום דמיירת לא טרח הינו שחזקתו איינו מטריה לבדוק בדיקת הרישה אבישרא ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי בדיקה זו צריך יראת שמים לבדוק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכינו לחכם ממשום בימי אמראי בתראי נתחש חומרא זו לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא היהת בדיקה זו אלא חומרא לכתחה וכן אמר ר"י להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכבר אבל הרמב"ם פסק דזהו ממשום לתא לאיסורא ובחנים נתחשו האחرونים על הרמב"ם זהה כאשר באירתי זאת במקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומרא לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו במומר בודק סכין ונוטן לו רק אלכתחה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה שחוּש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמтиינות יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצי רבא לאוקמי רק הסיפה דהכל שוחטין כשרה והוא ע"י שבודק סכינו אחורי זה אינה דקתו ושותיפון כשרה והוא ע"י שבודק דלא קטני ושותיפון כשרה אבל הרישה דהרי בדיעבד קשר בלא שום בדיקה - ולשון ושותיפון כשרה ע"י איזה תיקון ממש'כ הטו"ז - ועינן בראי' שהביא כמה ראיות לסברת הטו"ז - אבל אם רבא קיבל חומרא זו לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישה במומר ומפרש שוחיטון כשרה ע"י שבודק סכינו אחריו.

ונהנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא איל' רביינה לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד ר' מרשיא ממשך דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא אל' אבישרא ואטופרא אמרי אתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכא ודאי כן הוא דהרי אין פסקין להלcta דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמרוי בתראי ודכלולא חלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותיחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא לצריך בדיקת הריגשה ולעכבר דהאי צריכה לעכבר הוא וכasher באירתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת' דהרי הוא רק לכתחה בעי' בדיקת סכין למומר ולא לעכבר בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר לצריכא האי בדיקה ולעכבר מוקי מהני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטון כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' דלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דעת לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבריט' כוות' ודלא קר' ענן ואייך נאמר דאבי' קר' ענן דמסקין בתיבותא אלא אבוי' כרבא רישה בכוטוי וסיפה במומר ולאונו דבר כנ"ל.

וזה דלא תקisha לך איך מוקמינן מתני' כרבא במומר לאוטו

לכתחלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקין להלכה בש"ע ריש ה' שחיטה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה כollow א"כ לכתחלה נמי לא נצטרך בדיקה ואי ס"ל דזהה רוב פשוט בדיעבד איך סמכינו כיון דאייכא חזקה המתנגדת, ונראה מהה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעומם האי רוב פשוט אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק החזקה ואין זה דומה לשאר מעשה סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אדייעבד לאחר שנעשה מעשה להזכיר הנחתט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחת ואפשר לבדר הרוב מבוריון, ועיין עוד لكمן מזה ודוק'.

גמר' אבי לא אמר קר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא רבא מ"ט לא אמר כשמעתיה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותוי וחדא לאtoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פrisk דקמייחא איבעי לי לאוקמי כשמעת' - ומוי לא ירגיש כמה מן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי' מ"ט לא אמר קר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישה בכוטוי כשמעת' וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקמאր, רבא לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל והא שפיר ס"ל דהרי מוקי אידיך מותני' בכוטוי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חדא בכוטוי וחדא במומר הרוי דמשנה ראשונה מוקי בכוטוי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דא"ה איך קאמר רב אשי משמי' דפשעה דמתני' במומר ולא אמר שמעתי' משמעיה דרבא בעל האוקימתא ונגב גנובי למה ליה.

אבל דע דפירוש שkill וטרוי' זו הוא סוד גדול ר"ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלחאה גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטוי שמעין א') דכותים גרי אמתה הון והוא בר זביחה, ב') דלכתחה בעין עומד על גבוי ולא סמכין אותה צית בשר אה"כ דלמא משתיל, ג') דבוחות צית בשר סמכינו עלייה וכרשב"ג لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת"ק דבעי כתיבא ואחיזק וא"כ איכא רבותא הנ ברישא דהכל שוחטין והן בסיפה דשחיטון כשרה והאי דסיפה רבותא גדולה הוה דמカリע להקל בפלוגתא דת"ק ורשב"ג דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומר איכא רבותא דסמכין אמור בשחיטה עצמה ממשום דלא שבך התירה ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סיכון ממשום דמיירת לא טרח ואל כוות' ר' אש' בדיקת סכין נוקי בכוטוי שמע דכוותים גרי' שוחיטון כשרה רק הכל שוחטין אס נוקי בכוטוי שמע דכוותים גרי' אמתה הון ובר זביחה עד שבעומד על גבוי שוחטין לכתחה אבל הא דבוחות צית בשר ונוטן לו דגסי' ודלא כת"ק דרשב"ג לא שמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו אפי' לכתחה דלא שבך התירה ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סיכון לא נרמזו כלל אבל בלא"ה הלא דין זה הבני על הסברא דמיירת לא טרח ונוכל להוסיף מעצמוני דבר זה דבעי בדיקת סכין ומילא בדלא בדקנו לו הסcin' ושחט אין לסמוך עליו בדיעבד דמה לי' לכתחה ונוה לי' דיעבד כיון דהסבירא נוותנת דמיירת לא טרח - ועתה נזהה אן אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי' חד בכוטוי וחדא במומר פשיטה דנוקי הראשונה במומר והשנ'י בכוטוי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטוי צריכין להקל כרשב"ג לסמוך אחיזק בדלא כתיבא משא"כ אם השני בכוטוי לא נカリע להקל דלא כת"ק וא"כ מהיכי תיתי נוקי הראשונה בכוטוי וכן פריך תחלה על אבוי' למה לא אמר קר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידיך משנה דמצי' מוקי במומר מ"מ הקושי' חזקה גם

ונדריך בדיקה מסוימת דלגביה אמרינן חזקה שלא למד ואם נוותנו לו בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנחתת דכיוון דבר דנו על השוחט והנחותו בספק מומחה חזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפילו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק"ק כי הוא נכון מאוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמר ברוי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג שלא שחת מעולם מסוום דהוא מומחה ויודע דאם נתעלף שוחיתתו פסולת מה לא יתנו לו לבתיחה לשוחות וגם בדיעבד מהה לשאלו וביתיא קמן למה תפSEL החשיטה הלא הלכה רוחות היא דוחזה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שארינו מתוקן וכי"י אם הוא קילקל תשחיטה ע"י עילוף זודאי יגיד למי ישנתן לו לשוחות כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאללה זו ומה זודאי هي' מnid לנ' בלא שאלה והוא תמורה בעניין מאוד לא ראייתי מי שנעתור באזה וצע"ג.

תוס' ד"ה דלייאן קמן דלביקי תימא דמשמע הא איתא קמן ולא ידע אין שוחיתתו כשרה וכו' והנה כפי הבנת המפרשים הוכחו התוס' את זאת מدلא אשמעין יותר רשותא דאפיילו איתא קמן ולא ידע סגי באחרים רואים אותם סגי גם בידע דלא גמיר ואיך נאמר דתחנהן איתא לאשמעין דבר פשוט כזה, וכוונת הגמ' דבליתא קמן צרך אחרים רואים אותם ולא סגי בל"ה ולא נאמר דבליתא קמן סמכין ארוב מצויין אצל שוחיתה, וראייתי בראש יוסף שהביא בשם ת"ש דמתירץ קושי התוס' נ"ל ונחenti שכונתי לדעת הגאון בעל ת"ש אלול הרリア המליך בעד קושי התוס' שהוכחו דלא סגי באחרים רואים אותם מدلא מוקי הש"ס באיתא קמן ולא ידע זודקה בדיעבד שי באחרים רואים אותם אבל לכתיחה אין ליתן לא גמיר אפילו באחרים רואים אותם וכductה הריבינו ברוך הובא בהג"א, ולא הבנתי מה העיל בזה דאיך הוכחו התוס' מזה דלא מהני אחרים רואים אותם והוקשו ממירמא מפרשנת דר"ל דלקמן כיון דיוטר יש לדחות האי דינה דרבינו ברוך ונאמר דברמת שרי ליתן לא גמיר גם לכתיחה וצע"ג וגם מן הריטב"א ז"ל ונראה דפרש כוונת הגמ' דסגי באחרים רואים אותם מהא דהקשה לעיל על הא אמר לעיל בליתא קמן דנסיליל' מה אתה לאשמעין באחרים רואים אותם ודאי עדיפא מבררי שלו וכיון דכבר שמעין דברי שלו סגי מכש"כ אחרים רואים אותם, ולפי האמור גם זה רק"מ דהה רבנותה הוא להיפך דבליתא קמן לא סמכין אסתמא אויר ולא נגע אלא חישין דעתו וצריך דוקא אחרים רואים אותם, ועיין מה שכתבתי לעיל בתוס' ד"ה שמא קילקלו וצע"ג זודק.

תוס' ד"ה רוב מצוין אצל שוחיטה ושוחטין אף לכתיחה אבל אין לפреш בדיעבד הוא דוחה שוחיתתו כשרה וכו' עכ"ל והנני בזה לפреш שיטת הגאנונים ז"ל בהאי שמעתתא CID ד' הטובה עלי.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דהנץ אמראי נאדו מאוקימתא דרבינא מכל וכל וסוברים דאפיילו לכתיחה סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה וא"צ למבדק' כל, וכותבו התוס' דאין לפреш זודקה בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינא משום דקשי להו וכולן הא גם לדידהו וכולן קשי' ר"ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטען הכל מומחיין ע"פ שאינם מוחזקי ושותיתן כשרה היינו אינו מומחה שוחט וליתא קמן למבדק' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מدلא הביא הטור שיטת התוס' דגס הס סוברים דlatent להוכיח צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתיחה היינו על סמק' שיבדקנו כductה הגאנונים והוא תמורה דא"כ מה זה שכתבו „אבל אין לפреш בדיעבד היא דוחה

דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנחנדש בדורות האחרנים כי כן דרך של חז"ל כמו שסמכו הרבה דיןיהם דרבנן אקרא בדרך אסמכתה בעלמא כן עשו אח"כ האמוראים להספיק דיניהם על המשנה - וכל מי שיש לו מוח בקדקו צרך להודות להזהר וכן ראייתי מובא בשם הגרא"ז"ל שכתב הא דמצינו בגמי' חסורי מחסירה והכי קתני וכדומה מן הדחוקים הרחוקים מן הפשט הוא כדי להעמיד דיניהם דרך אסמכתה במשנה - כי לולי זאת איך יטלה על הדעת כי התנא דלא הזכיר כלל מומר ולא נזכר בשום משנה בדיקת סכך - וכאשר אברר דבר זה במשנה דחשוחט במיל קצר - יתכוון להשמעין לנו דין מומר דלא שבק התריא והמם דין בדיקת סכך שהמומר מיטרח לא טרכ וככל זאת בתיבות הכל שוחטין ושותיתן כשרה ועיין בריש פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכותבת שם זודק היטב.

תוס' ד"ה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציין אצל שוחיטה מומחים וכוי' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה ליש"ב עפ"י מה שכתב הפ"ז ז"ל כאן שברת רビינה בליישנא קמא דל"ל רוב מצוין אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי' אצל בברורות כ' דרובא דתלוי' במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' והנה שוחיטה מומחה הוא תליא במעשה הלמוד ולא אלין בתרי' ידועה סברת הרשב"א בטעה דרובא דתלוי' במעשה דלא ההו רוב משום דוחזה שלא נעשה מעשה וידוע ג"כ סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובא דעלמא שעין עליו לא שייך חזקה דהה ידוען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניאו דaicא דיצאו מחזקה זו אבל הא נידוע לא יצא מחזקתו וסבירא זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמנין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למיר דאוקומו הוחזקה שללא למד אבל בבריתא נמצא תרגנגולת שוחטה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדון עליו והנידון הוא רק על הנחתת זהה גם רבינא מודה דאמירין אחד מן הרוב שחת דרוב מצוין אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד נ"ל זודק היטב.

ובזה נ"ל ליש"ב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א דlatent להרבה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפיילו הוא לפני בדיקת חומרה והוא חמה דכיוון הרוי זה ממש לכתיחה, יותרת תמורה שהב"י כתוב לדעת בעל העיטור אין ליתן על סמק' שיבדקנו כמו דשרי לדעת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובבעל העיטור בסברות היפות כזו דהה לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר דאפיילו אי שחת בדיעבד צרך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמק' שיבדקנו ולבעל העיטור דקיל הבדיקה בדיעבד אפיילו איתא קמן אין צרך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמק' שיבדקנו, אבל לפי האמור לעילה יש ליש"ב הכל ע"ג דהנה סברת בעל העיטור הוא נ"ל דאם דניין על הנחתת ולא על השוחט שפיר סמכין ארוב מצוין אצל שוחיטה מומחיין דהוא רוב גמור אלא דהולך בסברא או בחד דרגנא לעילה דאפיילו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנחתת לא איכפת לו מה שהוא פנינו, והוא כעין סברת הריב"ר ז"ל גבי אישתמודענא דהאי אחוה דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסל מצד דלא ההו רק גiley מלתא בעלמא דעדין לא דניין עלי, וא"כ מי שוחט אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דין דניין עלי אלא על הנחתת ועל הנחתת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נוותין לאחד לשוחט הרוי תסובב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא

וחכל מומחה שוחטין אע"פ שאינם מוחזקין, אלא דהרא"ש ז"ל הקשה ע"י דינהו דהאי אוקימטה דרבينا אידחי שפיר אבל עדין יכול לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכתב בראש"ש רביבנה במומחין ר"ל לאפקי אכן דלא מוקי כלל לעוני דינה דמומחין אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתב בעמיו"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש דלא שייך לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דהగאנום רק מצד הכרע חדש האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניות ובדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחות או מומחה ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כלל מוחזקינו ואז שפיר הוה מציא לאו מומחה ומוחזקין, וע"כ דכוונת הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיקה בליה קמן דהא שחיתתן כשרה ע"י תיקון ממשמע, כשרה בל"ש שום תיקון ממש"כ הטו"ז בס"י א' סקנ"ו דשחיתתו על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתב לדמבריה הרא"ש דהיאנו מקושיתן על הגאנום משמע דלא כסברת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סברת הטו"ז לא הי' קשה קושי הראי'ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיקה בליה קמן דהא שחיתתן כשרה ע"י תיקון ממשמע, ותמהני על הגאון ז"ל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מותס' גופא שכתבו "דאין לפרש דידייעב הוא דשחיתתו כשרה ולא מציא אוקמי מתני' בהכי ממש דקשי' להו וכולן" הרי גם התוס' סביר דמצאי לאוקמי שחיתתן כשרה בל"ש שום תיקון דודאי כך היא הכוונה במא שכתבו קמן וע"י בדיקה דאי'כ לא הזוכר כלל במשנה דין כשרה באיתא קמן וע"י בדיקה דאי'כ לא הזוכר כלל במשנה דין דרוב מצוין אש"מ רק אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכינו ארוב וממש כרביבנה ובמה פליינ, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתן כשרה בל"ה בדיקה בליתא קמן וא"כ הווה זה נגד סברת הטו"ז, אבל באמת קושיתו של הפמ"ג מעירא ליתא דודאי האי דיליה קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי חיוב בדיקה דכיוון דיליה קמן לא מטרפין מה שחתוט וסמכינו ארובה אבל עיקר סברת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר לאפילו איתה קמן לא צריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני' קשה לשפר בכחג"ו, והן אמת כי גם בזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי' אם על הדין עצמו אין צורך בכתהלה צריך בדיקה והבעל באיתא קמן לא צריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סבור כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לשפר כוונת הטו"ז באופן זה אופן זה דלישן שחיתתן דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמיiri בי' ברישא וכוין דמיירי ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתן על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני' לא קשי' ממש דכיוון דמצרייך בדיקה הרי נעשה מומחה ושפיר קאמו ר' קשא מומחה רק שנחזקו אח"כ שהם מומחים כשרה אבל بلا בדיקה שנשאר אין מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שייך לשון "ושחיתתן" אלא דאי'כ כוונת הטו"ז אז באמת קשה עליו גם מותס' נ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחים ושחיתתן כשרה בגין מומחה קמן ולא עוד אלא דרביבנה גופא האי וכל קאי גם אם אין מומחה ובבלא בדיקה וכן שmediקינן מלשון ושחיתתן הינו אותו מומחה כמו כן מצינו לד"יק לשון וכולן דקאי ג"כ אהני דלעיל וכן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטו"ז גם בדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא قضית הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כדעת ה"ב" בשיתת הבעל העיטור אלא דלפי

שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מוחני בהכי ממש דקשי' להו וכולן' והוא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מציא לאוקמי מתני' בהכי ממש דקשי' להו הכל דמשמע بلا תיקו ולדייהו צריך לתקו של בדיקה וגם אין לפרש הכל מומחין שוחטין דהא באמת גם אין מומחה מציא שחית על סמך שיבדקנו. ומתחז חומר הנושא עלה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש להעיר בדברי התוס' שכתבו דהוה מציא לאוקמי מתני' בהכי נ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פליינ' אתרתי לשינא דרביבנה ובשניותם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקין רק בדיעבד דיליה קמן אבל לכתהלה צריך בירור בשניות ובדעת הגאנום א"כ לא מציא אוקמי מתני' בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחים מוחזקין שוחטים פשיטה מאן לשחות או מומחה ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין אבל במוחזקין מציא סביי כרביבנה דלא צריך כלל מוחזקינו ואז שפיר הוה מציא לאו מומחה ומוחזקין, וע"כ דכוונת התוס' לפ"י מה שאמרו בגמ' דפליינ אלישנא קמא וס"ל רוב מצוין דבמומיין דבמומיין ולכך ע"כ צריכין לדכונת הש"ס במא שאמרו דפליינ ארביבנה וסביר רוב מצוין אצל שחיטה מוחזקין הינו אפילו לכתהלה אין צריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק גם אידיך לשינא דרביבנה פליינ וס"ל לעלופי לא חיישין שב לא צריכין למיימר דס"ל במוחזקין ומוחזקין דאפילו לכתהלה לא צריך בדיקו אלא בשניותם דל"ל לרבות בהכל דמתני' מיידי כיוון דלכתהלה צריך מומחה משום דל"ל לרבות דרכו במא ש"ס דיל דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום הא צד דפליינ הני אמוראי רק אלישני קמא ורק אלישני קמא ר' רצוי לאוקמי מתני' בהכי דיל דההתוס' לא צריך מומחה ומוחזקין אבל במוחזקין ס"ל כרביבנה ואז ואדי צריך לומר דמומחה ומוחזקין לא צריך אפילו לכתהלה אבל לפ"י מה דמסיק דפליינ אתרתי לשינא לא צריכין לממר דמקילין אף כתהלה רק מכריעין לבני תרתי, לשינא דרביבנה הון במוחזקין הון במוחזקין בדיעבד ולא לכתהלה, זה הוא מה שנלפענ"ד לישוב דברי ה"ב" אולס דעת כל האחוריים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינה דאפילו לכתהלה לא צריך מומחים והנה הראש יוסף ז"ל כתוב דבדעת התוס' קשה לשינא גמ' דבמוחזקין קאמו רוב מצוין אצל שחיטה מומחה ומוחזקין קאמו לעלופי לא חיישין דמשמע דלא חיישין כל אבל במוחזקין ליכא רק ר' רוב, וכזוב צ"ל לדעת התוס' דעלופי לא חיישין אפילו ברגיל להתעלף בדעת ה"ב" אליבא דרמב"ם ואע"פ שלא הтир רק בדיעבד התוס' סביר דאפילו לכתהלה לא חיישין עצה"ק עי"ש ולפי דעתינו אין הדברים מוכרים כל כי לא לשינא ד"ס מודקד היטב דלבגי מוחזקים אפילו ידעין דלא שחת מועלם לא חיישין לעילוף ממש דרוב בא"י אים מתעלפים لكن קאמו לעלופי לא חיישין ולא מציא קאמו רוב מא"ש מוחזקין אבל במוחזקין צריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל הועסק במלאת הזיהה מומחה הוה لكن קאמר דרוב מצוין אש"מ ודז"ק.

שיטות ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה ברא"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רביבנה ורק בליתא קמן סמכין הרוב מצוין אצל שחיטה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי' נמי מישתלי התירא קאכל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דינה דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפרוש אשר שללו התוס' דהיאנו דלהני אמוראי רק בליתא קמן סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה מומחה ומ"מ לא קשה קושי התוס' דאי'כ לאוקמי הכל מומחין שוחטין ובדיעבד שחיתתן כשרה בגין מומחה וליתא קמו דבחכוי א"א לאוקמי דהא גם אין מומחה שוחט לכתהלה על סמך שיבדקנו ולכך שפיר קאמור הש"ס דנאדו מהני אוקימטה

לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דיןא הכא דבשלמא אי סובר קדשים דמי ואתה לאשמעין דמ"מ מותר לשחוט וב███ן ארוכה ולא חישין שמא יגע בשער שפיר שיק זאת לענין שחיתה אבל אי לאו קדשים דמי ולא בעין סכין ארוכה אין עניינו לבא, אמן אם אמר דחא עיקר לאשמעין דיןא דסיפה דשחיתות כשרה בקדשים וחולין דרישא אגב גרא דסיפה נקטה, שפיר מצין למייר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי ע"ג דלא שיק לבאון כיון דדין אגב גרא נשנית, משא"כ אם התם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צרייך לאשמעין ברישא דחכל שוחטין דין השיק לשחיטה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מותר לכתלהanca להאי ה"ר נראה דעתות הדפוס איך הכא וצריך לציין "מוורתת" וקאי ארישא דבריתא דשחיתות כתמי מורתת וכטב רשי"זיל דהאי מורתת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואה דיש לקיים הנירסא שלפנינו ולומר דכוונת רשי"זיל לומר דלא תימא דוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חוות כיית שליא פסיד בהמה אלא אפי' שוחט בהמת עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חוות צית ונตอน לו ודוק'.

הרא" ש"ז הביא בשם הלכות אי" דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א שלא אישתמי לו בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת בייתר הול"ל דזה שנינו למון דזיך סכין לנועצה בכותל והלכה ושחטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבות, עיין ברמב"ם ריש ה' שחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מזיד הבשר מותר, עכ"ל וכטב היכ"מ וכן בהגמ"י לאפוקי מאלדד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדוקן דבריו ושל רבנו הרמב"ם זיל אנו למדין טעםא דמן דפוסל כי לא על חנם נקט הרמב"ם הבשר מותר ולא סתום שחיתתו כשרה, והנראה ביה הוא, דהנה כל ברכות המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"ז וע"ין בהגנות מהר"ץ חיות שס, ושגור בפי האחרונים דהטעם שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבר לעשיתין כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנג"ב ואשר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ם זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה מושום כוונה נגעה בה אז יותר ה"י הסברא להזכיר ברכה בצדקה בקרח חולמים והכנתת כליה וכדומה מתיקעת שופר ושאר מצוות שבין ד' קעביד דאל"כ לא ה"י עושה מעשה זו מוכחת דלים מצוות ד' קעביד דאל"כ במצוות שבין אדם לחברו רק שאין בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעושה לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמצאות המכון משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק כיון שהגנו התקלית המכון לאו מידי קעביד ולא יצא כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשובות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"צ כוונה ויצא נס בלא כוונה למצווה, ועוד להלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דליך ע"פ' בא כוונות מצוה ואפלו דרך מתעסק השגנו התקלית דהנדה טהורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהה"ל לחז"ל לתקן ברכה בנטילת צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו השית', لكن נלפנען דטפ"י מה שכטבו ספרי הקבלה דיש

מה שabajar לפניו בטעמא דשיטת בעל העיטור כנים דברי הב"י במה שהעmiss בשיטת בעל העיטור דלא יבין לי על סמק שיבדקנו, עיין לקמן, ולכן היותר מחוור בזה הוא ממש"כ הרא יוסף דהנאנום לאו מצד הכרע התוס' חדש דין ואקו"ש הרא יוסף דהנאנום לא קשה להו בלא"ה דכוון דלא ניחא להו וכולן תו לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שוחחיכי כן מדברי הרשב"א וא"כ מילא גם לשיטת בעל העיטור מצין למייר כן ועינו עוד מה שאכתב لكمו במקומם בשיטת בעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנום זיל דלפי שיטות דהני אמוראים מכיריעים הם דלכתלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמכין אוrob למה לא אמר הש"ס להיפוך דעתו מאקימות דרבינא מושום דעתה להו דבעין מוחזקין ומומחין לכתלה ומ"ה לא מצי לאוקמי כרבינא דהא הכל מוקמי דמתני ע"כ לרובי אתה ומה מרובה אי הכל מומחין ומוחזקין דוקא שוחטין לכתלה והוליל להש"ס דפליגו ארביינא בחומרא בהני תרי לישנא וניהו דליקא נפקותא לדינא אם נאמר דפליגו אמורומיין לקולא או אינו מוחזקין לחומרא אבל הטעם דלא מוקמי מתני כרבינא יוטר פשוט ומסתבר אי ה"י אומר דפליגו בשניהם לחומרא דזא לא מצי לאוקמי רישא דחכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקולא שפיר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתו כשרה דסיפה אם לא שנחיש דין יוסף דרישא סמק שיבדקנו, וממש"כ לפ"ז בשם הרא יוסף דחק גдол הוא וצע"ז.

שיטה ה' הוא שיטת בעל העיטור דהני אמוראי נעדו גם באמצע דברי רבינא דאפיילו אי איתא לפניו א"כ לבדוק ושחיתתו כשרה בדיעבד בלבד בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' ד"ה" ואם שחיתת בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו משום דאם דין על הנשחת סמכין אוrob דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב ה"ב" בשיטת בעל העיטור דין ליתן על סמק שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקמו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסירין גם בדיעבד את הנשחת, אלא דפל"ז ה' לנו אוקימחא מרווחת ואפיקו וכולן דמתני אתה שפיר דחכל שוחטין מומחין דוקא שוחטין ואפיקו על סמק שיבדקנו איינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחטו בדיעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחתו על סמק שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואין במקום דעתנו לו על סמק שיבדקנו אם יש אחרים מומחין רואין אותו למה יתנו לו על סמק שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דחוליל ואחרים רואו בלשון עבר, ומדאמר בלשון הוה משמע דברונה עומדין שם לראות, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת בעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואין אותם וכשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באוף אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תורה בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחין משום דגס האינו מומחא מצי שחיט שפיר ולכן מהני הרוב אפיקו נגד חזקת איסור דבחמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams אנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכן צריך לכתלה לבודקו אבל אם שחיט שפיר ואנו דין על הנשחת, סמכין בלבד בדיקה אפיקו הוא לפניו דהוא רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' ד"ה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי האי טעמא הוה מצי למייר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלאכו' למה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דחכל שונעו על טהרת הקודש לאו קדשים דמי לכן שוחטין אפיקו טמא ובלא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה

לא שחת רובה דזאת אינו תלוי בברצונו וודעתו ותירץ דמסתמא יבדוק בסימנים מיד ואם ניתן שחת כשיור ישלים החתק טרם שיעור שהי"י - אבל לפ"ז נצחה תמייה רבתא איך הוקע האי דינא דרבא בש"ע להלכה לדין דאוסרין כל שהי' אפילו משחו.

והנראה לפ"ד דהרי لكمן כתבו התוס' דין בדיקת הסימנים לאחר שחיתו אלא מדרבנן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא לתלי' במעשה הו ולא אלין בתירה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנחטו רוב הסימנים אלא דאנו מסופקים מתי שנחטו אם בב"א או בש"י בinityים שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין כאן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניו שנחטו הסימנים כולן או רובן ועל הספק אם בב"א או באיזי שפיר מעיד הרוב דשחט שפיר דבב"א נעשה ודוק' - עיין لكمן דף ט' אריכות בעניין זה.

הרמב"ם זל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דאפילו מומר לאחד משאר עבירות צrisk בבדיקה סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוה מומר לכ"ת, הנה לפען"ד הרמב"ם זל נשמר מקושי' זו דהוא זל איינו מפרש הא דammo בגמ' מיטרחה לא טרכ כפיש"ז זלadam ימץ הסcin פגום לא יחוור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרכ לבדוק יפה ומישב באזה מה דקsha בגמ' לפרש"ז דהה מיני' ובמי הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שמלחיפין הרוי דטريقין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א זל בחידושיו ונחתק לחלק בין טרחה לטרחה אבל לפ"ז פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתרח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcin יפה וכאשר כתב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו אלא בבדיקה סcin כראוי' זהה הבנת הלב ויישוב הדעת והמה יקלו לבדוק בהעbara בעלמא עיי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דזה"ה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתרח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בבדיקה סcin אחריו פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מדרבנן כאשר ביארתי בקונטראesi הלכה למשה ועיין لكمן זהה במקומו ובפרטיה בארכות בודאי דיש לחוש שכ העובר עבירה מיקל בבדיקה זו, והא דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דאפילו מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוקל בשחיטה עצמה דלא אמרין דש ב' כתירתא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י זל יש מקום לישיב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן מחליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימץ בנקל להחליף ללא טרחה וכן בסcin ודאי ממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבחמצן מירידי דלא ידעין בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק ספק הוה שמא נשאר להם ולכן מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא ה"י להם חמץ כלל, ואז אף או לשׂו אחר הפסח, ואם מיד משׂש דיליכא שיעור לisha ואפי' שמא לקחו מן הנקרי בכיסף, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלתה בידם להחליפו כי המה מחזרין להחליף אם אפשר, אבל בשחיטה דאייכא חזקת אישור ודאי לא סגי לנו בהא דאנו אומרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלתה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישיב מה דתמונה האחוריים זל ומה השמיינו הפסיקים האי דינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור יול' adam הבריתאatti כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנסא קנס לכאי יש לתמונה אי מירידי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א"כ בלאי"ה מותר דכל ספק דרבנן להקל, ואי דaicא ודאי

לייזה מאד שלא לכבד ולהוקיר תשמייש המצוות דנראה בע"ז ר"ל שמכבד עצ ואבן ומה"ט אומרים בהשותנא כשמסלקין הד' מינים למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נטעה ח"ו לכבד את הד' מינים כי תשמייש מצוה נזקרים ואין בהם מושום קדושה ורק מפני כבוד המצוות יתרברך אנו נוטלים ומחבבים אותם בשעת קיום המצוות אבל לא חלילה שיגיע להם אזיא כבוד או חיבור, ולכוונה זו כיוונו חז"ל לפען"ד בתיקון ברכה עבר בעשיית המצוות לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המצוות, וממש"ש שיש לחוש באזה במילה ושותה שלא יהיה' כמל לשם הר גרים ושותה לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' איי הי' החוש דמאי שתקנו זול' ברכת השחיטה והוא היזד ולא בירך הרי יש לחוש שם שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנא בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל בארכ סcin והלכה ושחתה כדרכה ע"פ שלא בירך כיון דנופל החוש שחת לשם ע"ז או ד"א ממילא השחיטה כשרה דלא בעי כוונה אלא דהרמב"ם זל לא סל האי סברא וכדי לשלו' זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפלת בכך מה שלא בירך אלא גם הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מחתמת הרהור ע"ז נכון וברורו.

דף ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גבוי דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גבוי דמי, הינו מושום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לאב וממצו לדינה כמו שਮוכח מהני מתניתיא דע"ז דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתהלה ובא וממצו דוקא בדיעבד ولكن מוכרכ לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עוסק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא הנפק הוא דמלישנא שעומד על גבוי א"א להכニיס יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמהה לי עומד על גבוי או יוצא ונכנס דדמי להדי לדינה ובשניהם שרי לכתהלה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתהלה נמי שרי וכאשר כתב הלב אריה לעיל לרבא דנירוז דמודה להליך דקאמר אבי הכא נגע והתס לא נגע אבל הוא סובר דביויצא ונכנס מירתת כ"כ כמו בטומד על גבוי וכן קאמר לישנא "דدم" ומה ראי' למה שכותבת ליעיל דהא עומד על גבוי דקאמר אינו שוחט מומחה המבין אם נשחט קרוי אלא אפי' איןש דעתמא אשר הכותי יהי' מורתת ממשו, האם נאמר שעומד על גבוי פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני' שמעמידן על השחיטה א"כ לא צrisk כל לטעמא דמירתת ואיך קאמר דיויצא ונכנס על גבוי דמי הא לא דמי כעומד לדני דיויצא ונכנס אם מהני הוא מיטעם מירתת ועומד על גבוי היא עדות של מומחה שפה שחט הכותי, אלא ודאי כמש"כ, ולפ"ז לכאו' תמהני על לשון רש"י זל ד"ה כעומד על גבוי דמי זל' ועומד על גבוי דקANTI תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נרא דריש' רצה לפרש האי דמי כמו כבוי קרי לי' דלעיל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס לומר דאין בהאי עומד על גבוי מעלה דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר לבאי דמי כבוי קרי לי' מירתת יטרח מירציא ונכנס דאינו כמו אחרים רואים אותם ומ畢ינס רק עומד על גבוי בעלי' להשגיח על מעשייו או אינו מבין כלל מה שעשו רק שייה' הכותי מירתת כמו בייצא ונכנס, אח"כ מצאתי בriterב"א זל' שכותב דמש"ה קאמר לבאי דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גבוי עיי"ש וננהANTI ודו"ק.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיאבו בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א זל דהרי אמר לפקון דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמור דילמא

הינו אפילו אם יכולם למכור חמץ לנכרי בזול ג"כ אינם מבערין וממצנעים החמץ לאחיה"פ להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עטם בעלי הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן עברו גם על אכילת חמץ שעעה"פ דאל"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח בזול ומלשון הבריטית מוכך דמייר בעובי עבירה כallo דאל"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עטם שוה בשווה יקחו בוקיר פת מנכרי ימכרו את שליהם בזול כאשר יוכלו כיון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דודוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחרים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשי"ד "ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשי"זיל תמהין לפום ריהטה וכאשר תמהון עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף וראיתי בשורת"ס צ"ל ע"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחוליין כאן דכוונת רשי"זיל כי ה"א מה שיטת הרמב"ן זיל בפ' השוכר דהחליפין מותרין ממש דאי אלו דמיון של איסור הנאה וכדרבי הירושלמי קדושיםן על המשנה דמכרן וקדש בדמיהן מקודשת וא"כ ילכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי' לי לרשי"א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתחלה למcor אלא דבאות הרמב"ן זיל נשמר מזה כמו שכ' החת"ס דעתה דהא מלטה הווא משום דאי למcor דאי לו בעלים והמעות שקיבל מהנה או גזל הווא, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי' רשי"על ה"יא דאי"א למcor דאיינו שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשי"י בכתוב דאי זה דיקא לכתחלה אסור למcor דזה ודאי ליתא דאם עבר איסור תורה בהחלפה עצמה א"ז מミלא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסור וא"כ אשר נברא בס"ד הדבר לפניו בסוגי" דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשי"זילadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורא במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשי"זיל כמש"כ הרשב"א דאי זה מכירה דאיינו שלו, אלא דעתת ה"יא שהיא שיטת הרמב"ן זיל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר ישיבתי אש במס' פסחים ובגיטין עי"ש ודוק".

תוס' דה מותר מיד, וכוי א"ג כפ"י ר"ת דבבצק מيري וכוי והשתא אתה שפיר וכוי' ומותר מיד דקרו אמר הינו שישור לעישה עי"ן במהרשי"א ובפ"י דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בזק להגצל מאייסור אסור ממשות פת עכו"ם דמייר לא טרכ ולהחולות שהי' לו בזק והחליף בבצק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דכך ה' לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדעadam לא ידיעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיטה בפסח מהיכי תתיי ניחוש בפרט אי הברייתא קר"ש ATI דחמצ שעעה"פ אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאיaca חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי' לו פת אסור אפילו אחר לעישה ואפי" דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספק מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha"פ כדרך כל הארץ, אבל הא לא קשי' adam נאמר שלא ידיעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעטה לרבעא לפי מה דקרו בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מוחזרין להחליף אבל הא ודאי לא ברייא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דזודאי מוחזרין להחליף כיון ATI מוצאים להחליף אלא שמשתדים ונשאר הלא מוחזרין להחליף ושם מצאו מי שהחליף להם אבל כאן

חמצ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחייבין כיון דועשה רק ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' קי"ו ובשער אחר אחרים מה שפלפו בהז, אולם "יל דריש לשיטתי" באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי ATI האי ברייאתא קר"ש ומירי בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזודאי מוחזר להחליף, אבל לדידן דיל' בהא קר"ש באמת אין מכך ספק דרבנן ואי ידיעין דהיא לו חמץ ודאי לא מהני סברת מכך מחליפין דסכך"ס הוא ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגתא דרבנן ור"ש במקווה שנמדד ונמצא חסר דלת"ק כל טhorot שנعوا ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמות ודיין ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניהם למדונה מסוטה ור"ש יlf' סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה אין כו ורבנן שברו ור' טומאה איל' חזקת טורה ובסוף טומאה איל' חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א זיל כאן בחולין לקמן דף ט"ד דהא אל' אבוי לממדתי ישוב נכון ל��שי' התוס', והוא דעתין חזקה אין אלא במקומות שמסתפקים متוי יצא הדבר מחזקתו בזה ילפין מגע דሞקמיהן אחזקה דמעיקרה אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספיקים אם נעשה כראוי או לא לא שייך לומר דאומני אחזקה ולמרם דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התירה התורה בלאה, עי"ש היטב, שכטב הרשב"א דזה טעם דריש' דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגתת האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה אדם נאמר דגם בספק במקורה מוקמיהן אחזקה לשוטטו כוזאי דלא נשנתה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנתה הדבר מהני להתייר, וזה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי" שפיר מהני ספק החלה להתייר חמץ של עובי עבירה הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן בגין מכך ומוקמיהן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דינא דחמצן של עובי עבירה שום מציאות וכלן השמיותו הפסיקים, ודוק"ק היטב.

ע"ש תנוי דמסיע לך חמץ של עובי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא איל' לרבעה דהא החשוד על ב"י הקל לא חמוד על אכילת חמץ שעעה"פ החמור עי"ש וצריכין אנו להוציא לבאר הקושי" דניהו דחשודים נמי ליהנות מחמצ כי ע"כ לתכלית זה אינס מעירין החמצ כדי ליהנות ממנה אחר הפסח אבל עדיין אכילה דחמור מהנה לא חמידי וה"ה להכשיל אותנו באכילת איסור, וניהו דלפי מה שכטב הרש' יוסף לקמן בד"ה עוד אbara לך דהא דמליחף אסוריין לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכרי אבל במליחף עם ישראלי לא דהמעות שקיבל מישראל גזל או מתנה הוה עי"ש, וא"כ לכאו יש לומר דמה ל'. מחליף עם נכרי או ישראל דבלבוב"כ עבר רק אחדא איסורא דמחליף עם הנכרי עבר אדאורייתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקניון החליפין ובמחליף עם ישראלי ניהו דבר אלפיני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורא. אבל זה אינו חדא adam יודע כל זאת אז יודע דבר איסור גזל ועם אלפיני עור ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסورو חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכטבנו בדבור הקודם לק"מ דהא דامرיה מפני שמי מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שימושים ומהזירין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן

ודרש כי חרס היא למיעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסין דמיון והותס' לא בקש יותר אלא להוכיח דאיقا הרוחה רבה בין החמצ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין אז התמייא יותר גדרולה על רשי"ז"ל שכתר דאיין כאו אלא הרוחה פורטא דאיין לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת דזה פשיטה כיוון דאיין תופסין את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיוונו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה"י מותרין לגמרי למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפир כתוב דליך אלא הרוחה פורטא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור DAO-ריאיתא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה ההחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום דגזרו על החליפין וממילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדרולה ולא פורטא ולכן הביאוראי' מרשי"ע"ז דהחליסין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגת' ישנה אם ע"י רבנן נשנתה הדין תורה ויש בזה כמה דעות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח"כ ו"יל': ונראה שפושט לרשי"ז' אסור מדרבנן מכמה שכתב כאן דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח ואין זה דיווקה וכי' כיוון דלכתחלה אסור למכור עכ"ל ומפני ישנותם על לשונם שכתבו ונראה שפושט לו לרשי"ז' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"יא שمبיא וכו' ה"י להtos' כתוב ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן אסורים החליפים דאל"כ מצין וכו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתħħala אייכא איסור בהחלפה וכאשר מתמיחים האחرونים ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם אלל' אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלי' מה שפירשנו דברי התוס' דרצו להוכיח דרש"י אסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מרשי"ע"ז כיוון שכתב כאן דע"כ החליפים אסורים מצין דמים לחמצ בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני ה"יא שمبיא רשי"ע"כ לא ניחא להו לומר דמשום הרוחה פורטא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים נס בעין החמצ אין מסתבר לומר דמחזרין בטירחה אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת ואכ"ע' לומר דר"ל למחליף עצמו שרי דהינו דלא עשה איסור תורה בהחלפה וממילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל"יadam מודים דבחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועילו באמרים דשרי באכילה כיון שכבר עבר DAO-ריאיתא בחחלפה וכן כאן רק הרוחה פורטא אלא ודאי דלה"יא גם בחחלפה לא עבר AMDI' וכאשר באממת כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומוקשו מירושלמי קידושין על מתני' דמקdash בערלה שכתב בטעמא דמכרון וקידש בדמיון מקודשת משום דאיין דמיון והוה גזל או מתנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיין לאיסור הנאה בעלים כלל ומקרי אינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אכ"כ מצין דמים לחמצ בפסח, אלא דלי' האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיין זה מכירה שלא מצי מוכר דבר שאיןו שלו ואכ"כ ליכא דמים לחמצ בפסח אלא דרש"י ז"ל לא נחית לטעמא דהא מלטה ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ولكن אין כאן הוכחה דרש"י החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי"ז' אלא להוכיח דאייכא איסור תורה בחחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"י ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראיה דהוכחו ה' מה' דכתיב כאן דכתיב כאן לדחות ה"יא על גוף ההחלפה דאסורה ה' דהחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו דזה ליתא דעתו שיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודיל' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

בשותך דאייכא חזקת איסור ודאי מה שהחצר לשוחט כהונן דשמא לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתא דודאי סגי כאן במה שמהדר לשוחט יפה דאייך חזקה אלימתא דאיין קלkol יצא מתת"י מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולעינן בדיקת סcin' באממת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סcin' יפה דלמא לא עלתה בידו ממש"כ למלعلا.

אבל התוס' שהקשו דהוה פט עכ"ו'ס עכ' לא סברו דלא ידעינו אם נשאר להם חמץ דאי באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי איסור פט עכ'ס תلينן להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמייר' בדיעינן שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי ורובה וחזקה רובה עדיף אפילו מדרבנן להאי מ"ד ולכן קאמרו דע"כ מייר' הכא דאנו רוצים בחלפה סברו דרוב עמיים מצ' מחליף ורובה וחזקה רובה עכ'ס, ויש להם קצת ראי' DAO-ריאיתא מייר' שידיעינן שנשאר להם חמץ פט ראי' שידיעינן שנשאר להם חמץ פט און ליקח משום פט עכ'ס, יעדין שיחקש מידי דר' השם ממאדי דר' היא דלמא ר"ש היא וא' דלא יעדין שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מצ' אתי' קר'ש דהא אז בא טעמא דבחליפין שרי' דשמא לא נשאר להם חמץ והוה ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי קامر דלמא ר"ש היא ומיר' בדיעינן שנשאר להם חמץ אבל אי ר' היא אז מיר' בא' ידעינו ודוק'.

בא"ז ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידן מיהא שרין ונראה שמרוחיכון גם לגבי דידחו למה דס"ד השטא דהוה DAO-ריאיתא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ'ל עין בלב אריה שכתב דגס רשי"ז"ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והא-DDIK לכתוב בהתייא טפי פורטא עג'ג דאייכא הרוחה רבה DAO-ריאיתא לדרבנן דיק לכתוב כן למסקנה דמצ' אתי' קר'ש ומ"מ אייכא הרוחה פורטא גם לר"ש דלא אכל האיסור עצמו אלא חלפי, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולאכ'ו יפה כתוב בכוונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רשי' שכתב דאיין כאן לדידחו אלא הרוחה פורטא דהשתא דקאמר דאתה' קר'אייכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' הלייא טובה דהא השטא לר'י קיימין אבל במחייב'ת כל מה שכתב ליתא דהא רשי"ז"ל יפה כתוב דגס לר'י ליכא אל לא הרוחה פורטא דנייהו דבחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בחחלפה שנתעורר להשיג היתר תמורה איסור וכאשר נזכר מזה לקמן בסוגי' דסcin' של ע"ז עיי'ש', ואם תדייק בדברי רשי' ז"ל תמצא שכן הוא, דז'ל: ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לבב' דהא מתני' מחמץ שעעה'פ' דאי לא דיהיב לוי' לעכ'ס לא יהיב לוי' דידי' וכו' הרי' דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה וכן כתוב רשי' ז"ל דאיין כאן אלא הרוחה פורטא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עלי' לדעת הרמב"ס ואפילו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ"מ אייסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השטא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז"ל שכיר באמרים דמאיחר שנזרו ז"ל לאisor החליפין למחליף שוב לא עבר DAO-ריאיתא כלל בהחלפה עצמה דהוה כהחליף איסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטב בדברי התוס' יראה ויבין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמיוחיכן נמי לבב' דידחו וכו' דבחליפין" אוט' שפירשו בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדדק דבתיבת "דבחליפין" ה' הב' יתרה והול'ל "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסורין" בלשון רבים ולא "לא אסורה" בלשון יחיד, יותר יש לתמונה שהביא ראי' מרשי' בע"ז שפירש DAO-ריאיתא החליפין מדרבנן הלא לא בעי ראי' DAO-ריאיתא אלא לא אסורה מה"ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם

וכו' ואיך כתוב רשי"י דר"ע אהיה ברייתה קאי ואמור דעתך דזהה ככופר בכחית מ"מ בר זビחא הוा.

ה' הקשו האחרונים דלאחר דאיתותב ר"ע מה נעשה בראשיתו מיהושפט שאכל מב' טבח דאהאב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש יותר הראשונים פסקו הרבה מושם דהאי ברייתה דהכל שוחטין ואילו מומר ע"כ במומר לאותו דבר מيري וכברא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו ג"כ על הברייטה דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמי' דאמר לי' רבנן הרבה תניא דמסיע לך.

אבל הת אנק ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפ' דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו' חומר בעזיה'ת ותחלוה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דלפי הס"ד שבגמי' לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר להשוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה השוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכך ובשניהם סגי לסתוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורה דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' בתירא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הווא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א הווא כמו' כמומר להכחית ואילו צדקה עינן דלא תימא דרבה מברייטה דחמצן בר זビחא ולכן שפר מבי' ראי' להאי דינא דרבה מברייטה דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה'פ' אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחלה' לאחח'פ'chosdim לאכול וכאשר בירנו זאת למעלה דק' מيري האי ברייטה ועיין לעיל דבזה מישוב כל מה שנטקשו האחרונים זהה. ולכן הראי' מהאי ברייטה לדינא של רבא לא קמה במסקנת שזכה חלק בין השוד למומר דבמומר אל' דש ב' וכחתира דמי' לי'.

ואח"כ מביא ראי' מברייטה שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. וудין לא נחית לחלק בין השוד למומר ומ"מ ממומר לערבות ליא' ראי' לרבעה מושם דמומר לערבות לא מקרי חמוץ מנבלה או כדעת הש"ד מושם דהוה בשואה'ת. והוא האמת כי דעת הש"ד מפרק מתוק דאיכא טעם דלאוטו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט לאשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל דחשה לד"א הווא חישד להכחית אבל הראי' לרבע הוא מאפיilo ישראלי מומר דקתני אח"כ דאי במומר לד"א ושאיינו חמוץ מנבלות ההינו מומר לעאר עבירות בעי במומר לנבלות וה"ה דהוה מציא לאוקמי' במומר לחומר מן נבלה כמו' חמץ בפסח או חלב ודם שחושד לנבלות הקל ממנהן אלא דק'ין דעתין לא ידע חלק בין השוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי' מומר סתם דקתני ההינו במומר לאותו דבר דמיiri ב' וע"ז מדחה הש"ס דילמא מומר לאותו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם דשיך על ע"ז כਮובן אלא דגס אי נקי' כן הרי נשמע כדרבא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והוה השוד לנבלות لكن חדש עתה דמי' מילא ראי' לרבע דשאני השוד לאותו דבר מומר לאותו דבר כיוןDDS ב' ואיכא למימר דכתה'ריא דמי' לי'.

וכשתדקדק בדברי רשי' ז"ל הנחמודים מהב' ומפע רב תמצא בדברי דעל הא דקאמר אלא מומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיابו ואיצטריך לאשמעין דאפיilo מצוה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ' הרוי ריבותא אחרית בדיינו של רבא אלא דעתך דחשה לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה הא דר' ען וקאמר כדרכ' לע לא אלא כדרבא במומר לאותו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיابו ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיון DDS ב' כחתירה דמי' לי' וכוי' עכ' הרוי דעתה נתחדש לנו' דרבא

גמר' לימה מסיע לי' הכל שוחטין אפילו כתוי ואפי' ערל ואפילו ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבתא.

והנה רבו כאן הקשיות והדקודות ואסדרם אחת אחת.

אהאי ערל דקתני מוקי' במומר לערבות וקמ"ל לד"א לא הויה מומר להכחית כולה ופרש' ז"ל וחיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"ל ברכות דף ל' דחשה לד"א הווא השוד להכחית (ועיןbek'ן בריש הסוגי' דחשוחט בשבת בתוס' וראש يوسف שם ובפלתוי ודז'ק) וא"כ אינו השוד לנבלות וחיט שפיר וגס בדיקת סכך אינו צדיק לשיטת רשי' ז"ל ומוכח מכאן דערל ע"פ שהוא חמור מובלה דאית ב' כרת לא משוי לי' השוד לנבלה והטעם או כמש'כ הש"ך י"ד קי"ט סקי"ב ממש דבשני מיני איסורים לא אמרינו השוד להחומר השוד לכל או כמש'כ הדגול מרובה שם משום דזהה בשוא'ת ויש לו שהות עדין למול לדעת הרמב"ס אינו חייב כרת עד שימות עין בפ'ב מהל' מיליה - אבל אין לפреш דלעולם מומר לערבות דקל מני' אבל מ"מ שוחט שפיר משום דלא שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הווא מומר להכחית ולא דחשה לנבלות לא שביק התירא - ומתווך כך אני תמה אקרא על הגאון בעל הגחות יד שאל שם בו"ז שהקשה למה לא מוקי' בגמי' האי מומר בברייתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר' ע' אלא ודאי דמומר לערבות השוד לנבלות ואילו צד'ם רעת' דהמה נפלאים ממנ' דלפ'ז מפרש הא דאמר בגמי' במומר לערבות וקמ"ל דלא הווא מומר להכחית דהינו שוא' בר זビחא ולא כפרשי' דחשוחט שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלשות וכמש'כ הפלתי' והראש יוסף שצ'ינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א ההינו מומר לערבות דלמא מומר לד"א שהומר מנבלה ואז לאו ההינו מומר לערבות דאיו השוד לנבלה והאי מומר לד"א החמור מן נבלה השוד לנבלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאו' דבר לא מ"ט כיוון DDS ב' כהיתרא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר החילוק בין דבר אחר לאו' דבר דהרי המבaira ראי' מברית' זו כבר אמר אי מומר לאו' דבר ההינו מומר לערבות אלא מומר לאו' דבר אלמא דאיכא טעם דלאוטו דבר גרע מל"א ואיך - שאל כאן מ"ט ועינן ב' מש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוד הקשה הגאון הנ"ל דר' ען המוכחים דינו מיהושפט שאכל מטבח דeahab, לדעת הרמב"ס דגם במומר לשאר עבירות בעי בדיקת סכך קשלה לדנפשי' איך אכל יהושפט מטבח דeahab בלי' בדיקת סכך דהרי אמר דלא הויה מפלג מני' נפשי' כל. עי"ש שנבדק.

והנה כפי מה שבירנו שיטת הרמב"ס דמייטה לא טrho' לבדוק בדקוק והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה ע"י פגימה הנרגשת נחהה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק' מ' כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראשונים דמפרשים מיטrho' לא טrho' לתקון הסכך הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשלה הא מומר לע"ז ודאי השוד לנבלות, ואבר לפנינו ודלא כב' דבוי דוקא מני' איסורים שווין. וחושוד לנבלות ודאי עי' בדיקת סכך כמו' מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר אבר וא"כ הקשי' איך אכל יהושפט בלי' בדיקת סכך בעי' שוב'.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקתני לעכו'ס ואיצטריך לאשמעין מושם דאמר מר דחמורה ע"ז שככל הkopfer בה כמודה בהכחית וא"ה סמכין עלי' כר' ען עכ'ל וכל הרואה ישתומים הלא מהאי ברייטה נפרק דינו של ר' ען וכדליך דקאמר דלא כר' ע' משום דאמר מר

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו החרוגים וגם הרשונים ז"ל עמהם במחלוקת לא ירדו לדעת הרמב"ם ז"ל שמננו יצא החילוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימוקו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על חשוד אפילו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפילו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרינה הי' לרמב"ס בזה לא משום דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אין לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דМОמר דש בי' ז"ל והלctaה בהא כרבא וכוכ' אבל מומר לד"א מסקין רקמן לא הוה מומר להכחית חוץ ממומר לנסך הרבה הין ולחחל את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאו דווקא דבר דdash ביה' הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת והוא מודה דעת הרמב"ם בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה אין חדש כל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפילו אם הוא מומר לחמור מנבלה דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכותב דמסקין דמומר לד"א לא הוה מומר להכחית אבל חדש וזהו ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חוץ ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דdash ביה' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יצוא ונכנס - וכדי שלא להשות גدول הרשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר דגム רבא מודה לשברת דש ביה' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכולו לא הוה כהתראה ולכן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבו משווה לי' כדי לא骸יל לאחרים אינו חשש דהרי במקום צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם ה"י שוחט בסcin פגום ע"ג דיזוז שעבד איסורה משום דיסקין תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה לכך כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ם שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם איכה הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, ומימירה דרבא דנקט מומר ליאס שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לקהל אתה דמויר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמור האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הכי הוה ואיךendiik חדש לא בעי בדיקת סcin.

ומומר לרבותה נקט מושם חדש ביה' ומ"מ לא שבק התירה והה ברור ואמת.

ולפי האמור גם בהא דר' ענן אייכא ס"ד ומסקנא בדס"ד סובר הש"ס דר"ע ממשמעו דומויר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לכל הוא מ"מ לא שvikת התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכו' נמי מותפרש דהוה חדש להכחית וכמו של"מ דומויר לד"א חדש להכחית אבל אין מומר להכחית והוא בר זביהה כאשר ישראל אלא כאשר מסיק דכר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחשוד דבר' ענן טעמא אחרינה אייכא לפסול שחיטתו ומשום דאמיר מיר חמורה ע"ז וכו' והוה ממש כמושם דומויר לד"א חדש בר זביהה ולא קשהתו לאווקמי דלא כרבא מומר לדבער חמורה דכינוי דומויר סתם קאמור וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהכי.

ולכן כמה הראי לרבה מבריתיא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר חדש ביה' קאמור שלא שvikת התירה משום דל"ל דכתהeria דמי' לי' ומשום דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית להו וא"כ מכש"כ לחומרה במה שבעי רבא בדיקת סcin משום דמיירתה לא טrac' פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דומויר דנקט רבא לרבותה דגס מומר סמיכין עלי' דלא שבק התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתתי.

אלא דהמ夷ין בפסקים יראה דלא כן הוא וראש המדרבים זה הוא הרמב"ם ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiotot שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ' כתוב שם דמלשונו מוכח דאפילו חדש לאוותה דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאוותה דבר צריך גדייה בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ם מלא במלה אשר מלשונו משמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לנוטות תמיד אחרי המחייב כתוב חדש לאוותה דבר חדש כמושם ובאי בדיקת סcin ושרשו נרשם בבב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' בב"י דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו חלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנים דבשותה בחנים דינו כמושם בבל אחרים ואנו פסקין כריש"ג בביטחון חדש על הדבר מעיד עלי' דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמן ובאי בדיקת סcin וע"ז אתא הפרמ"ג ז"ל ומחי לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות הלא כאן אמרין דמטרח לא טrac' לתוקן הסcin הפגום עיי'ש ולכורה כוונת הש"ךadam שוחט בחנים אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על פנוי עור חנס בל"א דבר אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחא גדולה אשר נוטנים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה Shirutot זה להבררו חנים מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואינו לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהא כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנס לנכרי ומשום דנהנה בנתניה זו מפני שהנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדרים דמודר הנהא אסור למדוד מקרה במקומות שונים שכר וכלן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדד מה העניים הרוחקים זמ"ז כרוחק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחשוד דומויר אינו מעיד בשול אחרים אשר אין לו טעם ו גם סתימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורס בעבירה מעיד בשל אחרים וגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמיכין על שחיטתו משום דלא שvikת

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי וכו' וכי נימה משומש דאכל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכו' מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כולן גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר וזה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמש"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתייר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם ד"א חוטא ולא לו שתיק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לסי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למצוא פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא דגס אינו אינס חזשן על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין אין חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דῆמה שביק להעל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלול ויזהר לשוחט כהונן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתיא גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולא פוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלsel

ולכווארה הייתה אמיור דיש הכרע נזה מכח הקושי" דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב"י טבח דחאכב בא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס בשר הלא גם לדעת הש"ז בעי סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא כי נימתה דבוקע בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר נדונים כי מושתאי אחא בדיקת סcin והני ודאי שוחטים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי" ז"ו במאה שכ' ז"ל, "אחא ובסייעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקיו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקייף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שחקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר ממשך ז"ה אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו ע"ז מ"מ הרי ככופר בכח"ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהרבנן מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש איינו מטריח לתקן הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צו ודי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו איינו טורה לבדוק כפשוינו שאינו בודק הסcin כלל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהעברה בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו צrisk התבוננות הרבה וישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקמן ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בבדיקה הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין אותו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקמן דר"ז ויבפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל יعن כל שהוא מומר לעבירה תה"י מה שהתאי עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה" בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד ע"י שעבר פ"א ואפילו לאוטו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין דאיינו בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נברה נבלה כתוב שיראה דין דאיינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר".

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לנקמן על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أول עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם טכ"פ ספק הוה ולכן מי שחילל שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעעה הוה כמור לכה"ת. ומה שעלה בדיון זה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה יהי נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר האי תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכיה"ת וכעע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכיה"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי' אותן של שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמלחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מהה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת ינסך את הין במנגו הוא דבר איז שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ינים של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונו את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושום בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבלلومר דמגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רוחק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לעע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק"ק היטב.

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחכחות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי דברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באאר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצריך לבדוק סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדיקה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט הי' סובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידועה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכוי' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, הי' די לומר דהקב"ה ידע דכשר הי' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצח ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמי' סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורהDOI וארי גרע ואסור מה"ת דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ"ז קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא"ש סוף ז' כתוב וערביין להכweis פר"י שאינו חושש לאבוה הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וכותב המעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ההי' נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותוי כיון דדינו כሞר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדף ההי'

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רക אכל ושתה ויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מד' לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותה כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב בהז' לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונל' וע"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעיני עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותה אם הוא בעיני עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מן צדיקים מנוקים מן ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיחעורר תשובה ובהז' אם ייחס בעיני עצמו כבבאה גוריאותהanca מענני דקרה והכא מענני דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכוי' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכוי עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נרא דסבירו דשחיטת מומר לע"ז הנה פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא איך בא שחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו ווא"כ לא רק' מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר דנטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' לפקון ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, וע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסור גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי כיוון דבאכילה בלאה"ה אסור לא ראו על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביני כיוון דאית ל"י דשותט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר אישור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכט"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וע"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידוلن מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנ דלפני יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מז' בלול הגזול והביא על לפני יאוש קרא דהכא דמכם אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למיל' אלא דקדשות פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדש אק ביתו מקדושת בה"ב משמעתי דלית בי רק אמיירה בעלמא אבל בקדשות מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מטsha ודי איסרו ע"פ שאינו שלו ומנא אמינה לה מהה ש' התוס' לפקון זף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין אה"ז דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש' שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותיתני לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' לולב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיו"מ מכם", וכן בב"ק דדרש אם עולה ע"י מעש גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקרא דאמ' כי יקריב מכם קסמא דמכך נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואיסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקנה ביאוש נמי פסול ומשוע מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואיסרו אבל איינו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיינו"מ מכם" לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין ב"י דהרי איך יאוש וגם שניין רשות ומשוע ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ' האמתי לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבאה תושיע ד' וכוי' ומשני התם אדם וגמהה הכה באהמה להודיעו - ונלפע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בבאה" מושאל על אדם מורה על פחיותות ושלות המדרגה אלא דנטקota רבתא איכה בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בבאה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי"ר רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבאה דתורתה מכנהו להבאה והוא מפושע ישראל דילמא מן הבאה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובבאה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושימין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מפושע ישראל ומן הבאה דלא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים - וע"ז קמשני החם אדם ובבאה וכו' ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעיני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal כאן לדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ויש לי שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ואונ"ג דמה"ת דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מחלב בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן כרתת באיסורי כרת ולא יכול מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבועות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב החטא ואונ"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצא לפ"ז באיסורי דרבנן כאלו שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהזאה כי גס מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מת מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרשת דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש"כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולאו אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולאו אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחמו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר והאי עבירה עצמה הייתה לשטן לו שלבשו קרא והטה וע"ז אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמר „היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ע' קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאגירת ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני קשה לפרש מהם. אבל לפ"ע' נראה לויל דברי רשי' ז"ל לומר דלא קובל הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביר/ar אין בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה או מיעוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקן דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מושח חערובות דמאי אל"ל לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפ"ע' דכדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' ואוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל אישורא והקשה הרاش' יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התבואה שכורתה כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתבות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התבואה אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבואה חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבואה בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפניש השודרה מחלפת והאanca דלאו לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכאורי' האי' ובמש' דמאי קתני לה' שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יתור דרשי' לשיטתי' דפרש הא דמתוך הש"ס התם נמי מורי' ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכ' חמימא ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימא כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדי' כמו לעיל הלא הא כדכי' ליכל חמימא נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי' משנה דלעיל ואס' דגס בפונדקית מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקית בחד בבא ע"כ לומר דפונדקית שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכר' טוביה גדולה כזו להחליף קרירה בחמי'ה תעשה ולכן חלוקם התנה לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגרדר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במאה יגדל שם עיין במהרש"א ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגרדר בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצא המנהיג מקום להתגרדר כדי להגדיל שלו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם ולכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגרדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דרכ' בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדרו של המכשול אבל בדבר פשטוט לכל אין באים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הנחשות שעשה משה לעפי' ציווי השם וממש' במה שהתריר רב' בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגרדר ולהתגרדר ע"י חידוש זהה שלשה דברים דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הנחשות בהדי' שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיהו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחליף עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכי' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולרי' בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי' היתר בית שאן הנו נחלות שלשה סוגים א' הקשה ומ' א'ICA מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובquo' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בקושי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ואלו אדעתי' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז אין בה ממש ללימוד ממנה האי' חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ו- והקושי' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניין בצד זה ואכל מצד

אלא דמכח דבר אמיתי הלא נמצח לי' קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשומך ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אלול ואו של טבל כפרש"י וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אלול ולא אדעתי' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול לצדק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתי' דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הרה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדי' א' אפשר דהפרשה בעי' ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתערובות דמאי ולאו אדעתי' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שמי' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטתו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכאר' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדין ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי' הלב אר'י הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש' כ' הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי' ש- ואני תמה על דבריו דאי' מה משני הש"ס התם כדקתני טעמא וכי' סכ'ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו' שיתקלקל הלחם עד שייצרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י' הא' י"ב שכתב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמי'וטה ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כhalb אר'י' שמשיג שם על הרמב"ם שספק בנותן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבואה ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואס' משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והוא דחיישין בפונדקית בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר אני ולא אבן, וכי' בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס' אש' ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה' ג' דחישודה להחליף אבל מ"מ שרי' משום ס"ס כמש' כ' הרaab'ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab'ד דחישש הוא שיחליף בתבואה עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע"ג לישיב.

ובגונף דקדוקו של הלב אריה "ל' דספק שייך הכל לא לפי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי' משליכי' כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחס לחלופי כיון שלא גزو על חערובות דמאי ז'ב ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרsh"א ז'ל דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכתו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי' ש במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו מסויעת לחברתה בתחינה דין פועל כי

וא"כ הוא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי החסידיו ישמור כמובן. ומטהה אמרו אני דרפסי" ברוב ענותנותו שללא רצה לגלות הדבר אכן שלא יוכל הוא ממשיא עכובתו את חומו שללא יוכל דמיין לכך תלה הדבר בחומו והшиб להם מחומרה אנטשה היהת וכן משמעו נמי מגמ' דילן שמביא דברי רפסי" שאמר עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואטם מאכילין אותה טבל. הררי דתלה הדבר בחומו שיש בו דעת ורצון ולא שעכובתו מלאכל משמי" פגמי מעלת רפסי" וגם אמר שמאכילין אותה טבל ולא קאמר דמאי מפניהם שהיא ידעה שלא עשו והוא טבל גמור ולא דמיין. וכל זאת אמר רפסי" בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמני בזעם יתרה שבחומו אלא בשבilo עכובתו מלאכל דמיין שלא יכול בו הצדיק מכך"כ שלא יוכל איסור של בהמתו נשתרם הצדיק מכך"כ שלא יוכל בעצמו דבר איסור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכילין את הבמה דמיין וא"כ אין כאן שום מכשול לבעליו ודוק".

ד' ח' "א גמר' א'ר'ז אמר שמואל ליבן סיכון ושהחט בחריטה
כשרה והוא אכן צדדין בה'ש מרוחה רוחה. וכתבו התוס' דמכאן
משמע שאם ניקב החותם כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במא
שכתבו, "בגדי מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשיטא דטרפה
דייש טרופות לחץ חיים והוא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא
אותו הקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל
בנוקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה
פשיטה דזרחיין כן מבואר لكمן זך ל' ע"א דשחט בשנים ושלש
מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למטה אבל
בשווה זה למעלה וזה למטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ
נבללה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מה' טרפה מיהא
הוה משום דייש טרופות לחץ חיים ולא תאמר דזוקא באבר אחר
קמיל' ר'ז דאפילו באוטו אבר עצמו הדין כן דע"ג דلغבי צירוף
שחיטה הא נקב שכנגד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם
נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מה' טרפה
מיהא הוה, אלא דלפ'ז הוה מצינן נקה'יו שייהי טרפה ולא
טרפה מיהא הוה, אבל שחט שלא במקום חתק דהיינו חד לכל שלא
נבללה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתני' דalgo טרופות,
אבל כד תדיק באמת מוקי בהכי ר"ל שם באמרו כאן שחתט
במקומות חתק וכן שחט שלא במקום חתק דהיינו חד לכל שלא
משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ'ז ר'י דפליג ומתורץ
מתני'algo טרופות שנשנית קודם חורה ס'ל באמת דבר מעשה
טרופות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרופות בעצמו דין נחירה עליו
והוא שיטת הרמב"ס ז"ל דכל נקה'יו נבלה מקרי וכן הוא ברמב"ס
לפי גירסת הטור סי' ט' שנקב זה כנגד מה שחתט פסול השחיטה
אבל הב' היביא גירסא שرك טרפה. ולפע"ד ברור שגירסה מוטעת
היא דלשיות הרמב"ס אין במציאות שם טרופות על החותם ועל
הקנה שם מקום הנחירה ואם תרצה להבין הדבר על בוריי תעין
בדרבינו לבראו בגד בחניון' יש ובכתובה יורה אומאייז

עד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והאとにか צדדין לפי שיטת רשי"י לזכור שם בסוגי" דר"ז לית לי" הא דיש טרופות לחץ חיות אקדמי פרץ כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והואとにか צדדין ובdochק ייל' כיון דבשם שמואל אמר המימורה ואנו פסקינו דיש טרופות לחץ חיות שפיר פרץ על שמואל דמסתמא הי' סובר כהLECתא יש טרופות לחץ חיים ודרכ'ך.

יעוד יש להעיר בהאי ענינה דלקמן דף ל' מובהר דבשחט בשנים וושלשה מקומות דהינו בשנים שוחטים בב' סכינים זה למעלה וזה למטה או ששחט מקצת הסימנים ופסק ושחט במ"א בל' שיעור שהשי' השחיטה כשרה וכן פסקינו בו"ד סי' כ"א והוא כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניה לו המעשה כמות שהיא
וגם מודה לו שיש ממש בדבר ללמידה מהנה האי חידוש דין כפי
הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו עישר את העלה שאכל
ודבר זה התייחס במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חברו אם לא
בחכמה נפלאה ורוחה קח והוא גואה ורמות רוח תיירה לסמך על
עצמם שיפה יריד לדעתו של ר"מ ומ"מ רבוי שלא חש לקושי' זו
משמעותו שזו מאן גברא הרבה דקמסהיד עליה ופרש"י ומסתמא יפה
כיוון ודקדק בדבר כי בדבר זה אין לסמך אלא על אדם גדול רם
ונשא - וכעין זה מצין בגמ' ברכות ל' ע"ב דפרק ז ולמרא מעירקרא
לא כיוון דעתיה ולבסוף כיוון דעתיה ומשני חז' מאן גברא הרבה
דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשבה היה ציריך לדון וקסמכו
עליו דיריד לדקדק על מחשבתו משום דגברא הרבה הוא - וראה
זה כאן איך>Dקדק בטל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יهوושע בן זורז בן חמיו של ר"מ לומר דברן גדולי הדור הוא כי אביו
זרז ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחטנא כר"מ אדם
גודול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר' מ' שחכמה גדולה
היתה ולכן לא חש רבוי לקלע עדורתו ולא אמר לו רמות רוחה הו
זה להיעיד שלא נתן עינוי בעצם זה ואכל בעצם זה וזו מסוג השלישי
שהיה יכול להקשות ולא הקשה בכך אמרו לה אין מוחיחין אותו
מלשון זוחרי הלב וכפרש"י גאותך גרמה לך שלא הטית אזון וכו'
שלא ירדת לסוף דעת ר' מ' לידע אם לא נתן עינוי וכו' ודוק"ק כי
נכחו הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל אם אתה חולק גורני עליך שלא יעברו לך מים לעולם - ויש להעיר שלא השיב לו על טענותיו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ד הוא דבזה שאמיר לו אם לאו גורני עליך מצא תשובה נצחית לטענותו מפני שהבינו בשיעושה רצון צדיק ג' עושה רצון קונו דכיוון שהצדיק גדול כ' עד שיוכל לגוזר על הנחר שר לא עברו בו מים לעולם ומשום ותגוזר אומר ויקים לך א' אם ישמע לו לפולוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו כדרכו ודוק'.

על ש"ש גמר" אר"י כמה נפיש גברא ממשה ושיתין רבונו דאלו התרם חד זימנה והכא תלתא - ולכארו' קשה טובא מנ"ל דאם משה היה צריך לבקווע הים שלש פעומים שלא הי' בכחו לנזור כן עד שמחליט דרבבי"י הי' נפיש זכותי יותר ממשה - וכן נראاه דמכאן יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב וא"ל "משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכוי אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך שעשאים לא להביא ראי' על הנבואה הי' צריך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו'" והנה אגדה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשו כדי לחזק אמונה ישראל بد' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להצילם על אופנים טבעיות וכן לאונם ולהשיקותם בעלי נס ואם נאמר כן יפה קאמר אלו היה בידי משה לבקווע את הים כמה פעומים בזה אחר זה היה עושה כדי לחזק יותר אמונה העם דהרי גם פעם אחת שקרע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחזק את האמונה אלא ודאי דלא נפיש זכותיה יותר ודוק".

ע"ב תוס' ד"ה הא איתמר, בירושלמי וביב"ר לא משני מידי אלא
הшиб להם דמחمرا אנטשה עכ"ל לפע"ד אין כאן פלוגתא בין
הירושלמי לנמר' DIDEN דלפי הירושלמי דמחمرا אנטשה היהת צ"ל
זהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים
שהי' אותו החמור שרוכב עליו אברהם ובלעם ושמעוותד לעני רוכב
על החמור דעת חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחمرا אנטשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה כדדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יימר ופסקין קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז珂שי עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז אeat הגרגרת לבדה יתקשר דהא רק אסבירת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו哉 לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חש אפאילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחט הרוב שב א"א לטורוף אחר שכבר נשחט בהקשר ואזת אפאילו לשיטות רשי"ז ז"ל דמץ מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגרגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז"ל. ועיין מש"כ אני בהזקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי מתרצת שפיר דאן לא מڌחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטט אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ די פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואינו אגרת וא"כ מה בין עוף להמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מצי להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שmagyu לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלים את הרוב ומחייבתי תיתני ניחוש דכשგיע לאותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף להמה אפאילו באז הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דamaro בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז"ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר אסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מה שהדם מוחשע ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחח Ach"c למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתcsr ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחליל במ"א והאי מיעוט הנשחט לעמלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לסתן דף ל' יישוב נכו"ע ז"ז ודוק'.

הר"ז ז"ל המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הראשנים ז"ל בטעמא דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמוראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יימר פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הראשנים ז"ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת ידוע להזחර שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני ראשונים לומר דהני אמוראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשמע להזחרא מירא הוא מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מומרא בלי חולץ ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאזר בהז.

ধהנה לסתן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז"ל כשית הרבא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חומרת אמוראי בתראי דלפני כן רק לכתלה קסדו שי"י הסכך חלק אפאילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך נחלה המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתלה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתלה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתלה וגם בדיעבד, דבידייעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז"ל כתוב בשם הראב"ד ז"ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתלה לא ומ"ה אסיקנא דלכתלה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יימר הוא שא"י לומד לכתלה מדיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לכאורי' אינס מובנים איך למד ר' יימר לכתלה מדיעבד ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יימר הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דפאילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניחו דלכתלה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבי ע"ר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדין גם ההסכך דס"ל דצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי ההסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על ההסכך אפאילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי' שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפאילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגם נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנעל ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משולן הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' יריעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דاع"גDid קבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאסור הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנהה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנהה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו בד"ה מותר לשחות, משבת דשות חיבר משומש שהוא מתנקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנהה ותוועת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שבעצם הן קלוק ואיובוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשב כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשوت כן מפני הנהה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנהה שגורם הנהה מותרת איסור כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שגורם לו הנהה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוננו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שלא ישביר לנו עבירה בחרלה לא רציה אלא להוכיח מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה החליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם איסרו תכמים לכתחלה לקדש בחליפין ובכמירה אבל כל מה שעבד עבידת בי"ג לא עבר בחחלפה ובכמירה אבל כאן במא ממליכתו בשעת מעשה כי עדיין לא איסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לא אלא بما שחדשו גזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין החליפין נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני נחני כמי שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למיעליות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהה ממוני הנהה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ אריג בגד בכרכר של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור מפני נשתנה החפש בעצמה למיעליות' לגבי אהרינה ולא נהנה מאיסורא אם יכול מהני פירות שוחחלו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני נחני כמי שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דשדי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאיסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתי נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתי

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנהה ממשית לנוף ומ"מ ילפיק מאו מכוון לנכרי יותר הנהה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר חמורתו הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנהה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות איסור תורה ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הוה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחיטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנהה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הזה לאוטו הנהה שננהה בחליפיה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחליפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחליפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאיסור עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכחה שהוא גורם הנהה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאיסור אף מדרבנן מה שננהה משכਰ מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקתי נס שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקתי נס מכרן וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכרן וקידש בדייעבד קתי נבל לתחילה גם שם איסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטר עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רציה אלא להוכיח מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה החליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם איסרו תכמים לכתחלה לקדש בחליפין ובכמירה אבל כל מה שבעל עבידת בי"ג לא עבר בחחלפה ובכמירה הנהה באה הצלחה איסור תורה משעת מעשה כי עדיין לא איסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לא אלא بما שחדשו גזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין החליפין נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני נחני כמי שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דונשתנה למיעליות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהה ממוני הנהה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ אריג בגד בכרכר של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור מפני נשתנה החפש בעצמה למיעליות' לגבי אהרינה ולא נהנה מאיסורא אם יכול מהני פירות שוחחלו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני נחני כמי שהם עתה אצל הישראלי משא"כ הא בשר והאי בגד דשדי האי בגד לישראל כי אין כאן מקום לאיסור הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתי נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתי

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל החט דהתקון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היט בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וולכתא בעזון וע"ז הי' להם לתרץ דהש"ס רצה לתרץ אפילו למ"ד ביה"ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח"כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד"ה וולכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ"ל ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוורכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היט - דהנה הרשב"א ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעה ובלאו דוקא נקט התיקון יותר מעולה דהינו ליובו עי"ש' והנה תירוץ זה ודאי לא שייך אלא על קושי' דסגי בהגעה אבל לא על הקושי' דידי נעיצה בקרקע דבשלא מאלי יובו והגעה דשינויים באים להוציאו הבלתיה שמתוך הכליל מצין למימר דלא דקדווק בינויהם ונקט ליובו היותר טוב להוציאו הבלתיה אבל אי סגי בעניצה בקרקע שאין זה הגעה כלל אלא להסיר כל הנדבק על הסיכון עכ"ל לומר דבמוקום נעיצה נקט ליובו, כיון שלא צריך כאן שום הגעה מן בלועה ולכן הרשב"א כתבו דמשמע הכא דהאי ליובו דוקא הוא ומושום דמשמעו להו שקיי לתקן התירוץ בחדשה ואין לומר דלאו דוקא קאמר כmobן והויסף עוד דכן משמע נמי מtosפתא ושם בדיני הגעה קעסוק ומטעים זה הרשב"א באמות מדחה האי Tosפתא מהלכה עי"ש.

ובזה מיושב גם קושי' המהרבש"א שהוקשה למה הביא התוס' ממරחיק לחם מפסחים ולא הביאו מהא דMOVואר לקמן דאפילו בסיכון טרפה סגי בחמיין, דמהא דלקמן לא הי' קשה אלא על המירמא שלנו אבל לא מן התוספתא מושום דtosפתא מיריב בסיכון שהשתמשו נקרים כל השנה לכל צרכיהם ובעי דוקא ליובו ועל דהכא נוכל לתרץ כתירוץ הרשב"א דלאו דוקא ליובו דה'ה הגעה אבל מהא דפסחים קשה גם על התוספתא ולא הווענו בתירוץ הרשב"א דהרי בפסחים נמי מיריב בסכנים נשנתשו בהם כל השנה עד שהוכרכו לחלק בין הא דפסחים להא DOTOSPAFTA, וזה ברור בפירוש דברי התוס' ודוק'.

ע"ב רשי"ד ה' ואבע"א אפילו בישנה וכגון שליבנה באור. וליל' דמלשון דאמר תרתי אבע"א ואבע"א משמע דקאי להעמיד התירוץ שמתפרק בחדשה וקאמר אבע"א דפסק בי' גוזא ואבע"א דביבנה באור ומש"ה קר לי' חדשה וכמו דאמרין בפסחים מובה כאן בתוס' לעיל דאמר ר"א לדידי חדתה דעבדי לי' ומפרש דכען חדתא עי' גוזא. ויש לישב דרש"י קשי' לי' דדריך הש"ס לעולם לאחר התירוץ יותר מרווח ולהקדים התירוץ החלוש וא"כ קשה כאן הוא להיפך כדי לתרץ מה דמוקי בחדשה יותר מרוחה לומר דפסק בי' גוזא שהוא חדשה ומוש מלומר כגון שליבנה באור ועשה בעין חדשה, ולתרץ את זאת קאמר רשי"ז'ל דלא קאי להעמיד התירוץ דחדשה אלא קאי על גוף הקושי' ותפ'ל לתרצה אז יותר מרוחה לומר דביבנה באור דמץ' מיריב בכל סיכון סיכון

דשאני הכא דכל התקון נצחים מן הקלקל דאליו לא הוה מתחילה רשי' ד"ה ותיפוק לי' עע"פ שהוא מקלקל אסור לחותך מושום שמנונית וכו' עכ"ל, המהרבש"א ז'ל הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג, והנראה לפע"ד דרש"י ז'ל בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצטי מקשה דלכוא/or מה פריך וזה סתם סיכון של עכו"ם אינו בי' ואפילו נאמר דבסיכון הטומד לתקרובות בשער לא שיק לומר סתם אב"י הלא אפשר עכ"פ לאוקמי באינו ב' וא"י משום שומן שקורוש עע"פ אפשר בקינוי והדחה ז'ל דמ"מ גם אב"י אסור לכתלה אלא דהמרש"ל כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח"כ וא"כ לא פריך מיד עיין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיות בשער שחתך בסיכון על ע"א יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל"ל لكن פריך שפיר ותפ'ל מושום שמנונית אבל על שוחט לא מצפי פריך דהרי מצי שחת על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד מושום שמנונית דאייסורה דنبולות דنبולו בסיכון עכ"ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט רשי' דנדעת נבלות ולא תקרובות עכו"ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לקמן בסוגי' דרביצה דעא"פ שאין אדם אסור דבר שאינו שלו אפ' בשחת בהמת חבירו לע"ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך וכן מא בשחת בהמת חבירו לע"ז דליך שום איסור לא תעכו"ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשי ע"ז. ולזה כיוון רשי' בamarvo דעכ"פ איך מושום נבלות אפילו אם נוקמי בשחת בהמת חבירו לע"ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחת בהמת חבירו. אלא דאי אמור דאפילו בהמת חבירו דלא נאסרה הហמה מושום דאי"א דש"ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להסביר לא שייך לומר דלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות יל' דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע"ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הហמה תקרובות לעכו"ם וא"כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר הហמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכו' לפע"ד ועינו לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א בעין סברא ז.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיתת מסוכנת מצד מכך מקרי אדם להנות ניתנו וזה שגיאה דאפילו נחירה במסוכנת מתן מקרי דאם לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועינו בפ"ת סי' יוז' א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמת בריה לשחות בסיכון של ע"א ולא יצטרך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צrisk איז ודאי הי' אסור לשחות לכתלה כדי להשליך אח"כ דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ"ע בעת.

תוס' ד"ה שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבעניצה בקרקע סי' וכו' טכ"ל. הא דלא העמידו קושיות על מה דמתרץ בחדשה דעל מה שמתפרק שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ בחדשה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'לadam בחודש ממש מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע"ז דסגי בעניצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחיתתו פסולה וכונראה נידונת כאשר העיד ר' ישוב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב "ב" במסנה שם, וכן י"ל מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"י דרשה וכו' שהם פסולי השחיטה שהוא גלווי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחיתוך ולא בקרעה ובמקום הסימנים ולאפוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא זקרה ולישנא דהלה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "וישחט" וכל שרוב הסימנים שחוטים יצאו ידי "וישחט" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה "שהי"י" דרשה וכו' لكن כל שקרינו בי' ששהה או דرس ואפילו במקצת הרי עשה מצחה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהרא אמר להה מדבר מפסולי שחיתה במקצת הסימנים דהרי הנש"ס פריך מאי קמ"ל כולחו תנינו ומשני לא צריכא ששחט לפנינו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמור זימני דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" משמע דמתבח הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו ששחט שפיר מדבר ומ"מ כיישין זימני דשלא מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלא מא בכיון ששהה ודרס כיון דלא ידע מושם דניינו שלא ידע ההלכה אבל מקרה ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכון ע"ז אין לחוש אבל כיישין דאיירע לו במקורה שהי"י או דרשא וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי"ל לעלי' לידע את זאת וכמ"כ הרשב"א ז"ל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ וושאlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי"ל לעלי' ואפשר אירע לו ולאו אדעת"י ואם דרס מכל וכל ולא ממש הסכך בדרכו תמייד או פסק בין סימן לסימן לשחות ודיי הוה ידע להיעיד כموון - הרי לך מבורך דהלוות שחיתה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוב השחיטה הייתה בהקשר - וההלה זו געלימה גם מר"ע גדול התנאים עד שקבע ל�מן במסנה דשחט סימן אחד ועקר או דרס סימן השני איןו אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הוזו קיבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה בר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משניות במש"ז זו יכול ונשנו כר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבבי ל�מן שלא מנה hei' הלוות שחיטה קודם חזרת ר"ע נשנית וכאשר ביארתי בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר"ע ניתוסף למשנה אחריו מות רביעי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכוה ותבקשו ממש והענין כדי שתשחה עליו עד שתעמוד על אמיטתו ודוק".

ע"ש גמר תניינו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכו' שחת ותאי את הראש בב"א שלא הולך והביא היינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגרגרת היינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומים שמביא על דרשה סיפא דמתני' שחת ותאי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צוארין וספק אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנich מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התוי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחיתת דבפרק קמא דקתני חז' מגול קצ'יר והמגירה מפני שהן חונקין. אבל כבר כתבו למעלה דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחטת כהונון ורק במקצת הס' עשה שני פסולים וזה הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעינן הלכה כי הוא מקרא מלא ושחט ולא וודرس ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי' פסול.

**אבל התוס' לא ניחא להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנן שחתט את הושט ופסק את הגרגרת ז"ל ותימא דין זה**

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מלעהميد בסכין דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר היינו שליבנה באור דעין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולוא דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחא דמלתא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בזה האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארוי ודוד"ק.

ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעת אייך נעשה הסכין זהו ממשמי ע"ז כי זה מקרי ממשמי דמשמי כי הכותר עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסים כמו ש' רשי"ז הכא דלק"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואייך יאסר הסכין מושום שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו. וצ"ע וכעת לא פנית לעיין ולא באתי רך לעורר את המעיין.

ד"ט ע"א ארוי"ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי'Mדקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דיני שחיטה מוכחה דהני היל"לממן"ס הם וכן אמרו בפי' لكمון ריש השוטט, ותו שהי"י וכוי' מנ"ל גמר' וכוי' ופרש"י היללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמירנן لكمון ושות ומשך, והיללמ"ס אשארא קאי וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי"זיל כגון דרשה מושום דגס עיקור דסכין פגומה מפורש כמו דרשה וכןDKתני لكمון במשנה דחויז מגלי קיצר והמנגירה ובשנים מפניו שהן חונקין ופרש"ישאי חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס איןיך מפורשים דכו' לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין בחד זימנא כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז נשיב דין דבעין דוקא בהולכה כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז נשיב דין זה קושי' דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"י הולכה לחוד בקל עשה גיטרא שאהוא ממושחת ממש"כ רשי"זיל בראש השוטט ועיי"ש בחודשנו, ואיך נמעט הולכה והבאה ונctrיך דוקא הולכה בחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה ושהיי' ישנהל הסכין תחת העור והוא מלטה שחחש מעיד עלי' והגרמא לא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת ושותה היא חתיכת סימני הצואר וא"כ בועלה או למטה אין זה צואר ואין זה סימנים ולקמן דף' כתבתה דמלילקה דבעין ממול עורף ולא עורף, ידיעין דעתוותה זו בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה' ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהונן בלי דרשה ושהיי' וא"כ קsha טובא האי היללמ"ס למאי אתה, ופלא תורה כי לקמן כ"ח ע"א דתני' רבינו אמר כאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה על הושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיטה בכלין אין זכר למו ורשי' פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלין ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעורף ושנים בבהמה ורובו של אחד כמותו בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמיה קיימת ומה השמייט רבינו הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת וקנה בעורף אחד ובבהמה שניים ורובו של אחד כמותו שכל הני לכארו' לאו דיני שחיטה לחוד מהה אלה גם הלכות נחירה כי הלא לדעת רשי"ז ותוס' גם בנחירה בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בס"ז וא"כ כרך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך לנchor וכמה בעורף וכמה בבהמה ועיין היטב בהמה שנכתבו שם בסוגי' וכן רק בקיוצר אני מגלה לך סוד עניין זה והוא:

דחני הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחתים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצינן להכשיר דרשות או שהה במקצת הוותש שאפילו טרפה לא יהי כי ושחט קריין ב' כל שרוב הסימנים נשחתים אבל ההלכה אתה דאפילו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי אלא דסכך"ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבחא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתך חכם קאמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכיך שיבודוק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשותומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס שלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהך דרך ישוכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטוני לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרך שיבודוק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרוגש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدلיל רואה נשחטו רובן יכול לסמוך אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניין כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשモאל דקא דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחט הרוב ואיך סתם דבוריו לומר הטבח צרך לבדוק לאחר שחיתה, דמשמע דלעלום צרך לעשות כן, והרמב"ם ז"ל הוסיף בלשונו לכתוב כל טבח וכו' אלא דהרא' ש"ל כתובadam מונה הנשחט לפניו באופן שרוואה ביה"ש מפורעת

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל דמיירי ששחט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"י כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי"ר דר"י דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיק' זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עי"ו באז לפקמן מה שכtabתי שם בעניין הנSTER הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי' אדם ננייה להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ז עיקור או פסיקה לא שיק' לא מננות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי שלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפיילו לדעת רשי' דקמפרש האיבער דשחה במיעוט סי' דלקמן על מיעוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה ההלכה על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג שלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בזוק הל"ש מושם דין כאן שחתה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכtabנו בגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שהשלים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דודאי כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו לפקמן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שלוש אמצעי ושחט שני שלשים כשרה ובתוס' שם ע"ב ד"ה שחת ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי' מצטרף נמי אל מעשה הטרפפות וכן בשחט שני שלשים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל לפקמן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכיך שיבודוק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבלילה ומטמא בשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמיסך האי דין שלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת איסור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולוי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה وكαι על הסימנים אם נשחטו כשיוער כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה" וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן שלא סמכין ארובי פעמים שחט שפיר ממשום דהוה דרבא דתלוי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברשי"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רבו"ו והאי נראה דדרשא גמורה היא דהרי קامر דהרא' שום תנא ואפיילו לדעת התוס' דמה"ת יש לסמוך על רוב פעמים שחט שפיר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'ל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתינו לקודש זקנין מאוחז' רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנחית בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנחית בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבהמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחדשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכי שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכמותה שהיא מתחלה, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי' וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתהדר סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא נבלה - וכן למחרת מוצמצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

וזבריהם שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל' באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסותם שחוויותינו כן כי מלוכלך הבה"ש בربivo הדם והרבה פעמים לא נשחטו قولן רק רובן שכן קאמר בסותם דהטבה צרייך לבדוק ולא יסмоוך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוק על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צרייך אם באמת ראה בשעת שחיטה שטחה נשחט הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ם זיל' שכתב 'כל טבח צרייך שיבודק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחוב הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצרייך בדיקה לאחר שחיטה דזקא ולא סגי במו' שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיט שפיר, וא"כ מיר' דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו قولן או רובן, יותר רובותא הול' לא פירוש ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ם זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר"ש כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ם עפ"י שיטתו, בהא לצרייך להראות סכינו לחכם הוא משומש לתא דאיירון, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צרייכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצריך הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, וכadamrinio لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא כדאמר ר"י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם איימת בסותם שחחוות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעינים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמייר המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה וחד תנא נבלת, ומהאי ברייתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשומאל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר הnl, דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחט חציו של קנה לנשחט רבו, הרי דמחשת מוצמצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכוי' מר סבר בחזקת אישור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אכן חזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעתם המתניתא, תנא נבלה ומטמאה במשה, וכן"ל גם לדעת המתניתא מה"ת שראי ממשום דרוב פעמים שחיט שפיר, אבל מדרבנן החמירו גם לעניין טומאה ממשום שלא יהיה כסותרים איסור עם טומאה, וזה דוחק גדול, אבל אין לומר דלשיטת התוס' תרתי בעיןן, שם המשום דסיבתה שלא נשחתה אינה חדשה, אבל חזקה טהרה לייא, ממשום דסיבתה נשתנה דמתחללה בעודה בחיותה של הבמה היהת טהורה ממשום שחיה, ועתה נחיק את טהרתה מכח סיבה חדשה דהינו נשחתה כראוי, לכל המעניין בתוס' בסוגי' דלקמן דף י"ד בד"ה ודילמא, יבין כי לדעת התוס' נחיק את השם גם ע"י סיבה חדשה, שהקשו שם למה לא נחרש חזקה טהרה דגברא לחסרון הנגע דשתטא, ונתרה את התכנס לתוכן הבית בתנאים, ואס נאמר דלעולם לא נחיק את השם ע"י סיבה חדשה לק"מ דעד שנכנס לבית ה"ט תהור בשביב שלא נכנס לבית המנווג, ועכשו נחיק אותו לתהור בשביב שמא נתקطن הנגע קודם כניסתו, ואדרבה נאמר דכמו כן ה"ט חזקה, שאם הטהור יכנס לבית זה יטמא, ומספק שמא בקרה הנגע אתה רוצה לטהרו, עליך להביא ראי' שכבר חסירה הנגע, וכן בדף הסמוך ד"ה את' מפרה אדومة, כתבו התוס' דאיaca חזקת טומאה נגד חזקת כשרות דבנה, גם אילא האי פירא, דרי' הי' להאי טמא חזקה שאם יוזرك באפר פרה יטהר, ואיך נחיק בחזקת טומאותו, ע"י שניחוש שהפרה טרפה, שהיא סיבה חדשה, ע"ש ע"ב ד"ה לר"מ דחיש למיועטו כתבו דאיaca נגד חזקה שלא לידי, חזקת ולד שאינו קדוש גמיעי אמו וכמו שהbabati זאת לעיל - מכלulin מוכרכות, דהתוס' חולקים על סברת הרשב"א מהיפך ולהיפך ולדעתם מחזיקים את השם הישן אפיולב ע"י סיבה חדשה. ולא עוד אלא שאני רואה סברת הרשב"א מופרכת גם מכמה זוכתא בש"ס גופה, דמה יענה לכל hei משניות מובהים בראש נדה מקווה שנמדד ונמצא חסר, וחביות שהי' הולך ומפריש עליו, וכן הא דאיata כאן לקמן, טבל ועליה ונמצא עליו דבר חזקץ, וכן שחתט בסיכון ונמצאת פגומה, דמצרפין חזקת טומאה דגברא וחזקת טבל וחזקת איסור לחזקה דשתטא של המקווה והחביות והסיכון,-shell זה לפי סברת הרשב"א ליתא, דאייך נחיק את השם ע"י שנחיד סיבה חדשה לומר שכבר היהת המקווה חסירה והחביות חומץ והקניין פגום, במקומות שהחזקה דמעיקרא אומרת להיפך, דשתטא הוא דאיתרער, וחזקת טומאה דגברא מה בעי הכא דכמו שהי' לו חזקה שטמא כן הי' לו חזקה שאם יטבול במקווה זו שיטהר, ומפני מה אתה בא לטמאו, מפני שנטעורה לך הספק שם שהמקווה עטה

ע"ב, דבגמי' שם קאמור רבה דמש"ה לא קתני בגירושין ספק קרוב לו או לה דחולצת, משום דasha זו בחזקת היתר לשוק הייתה עמודת ומספק אי אתה יכול לאסירה, וכ' שם הרשב"א שאחרים הקשו למה לא נחיק מאיסור אבמה"ח לאיסור יבמה לשוק, כמו לר"ה דהכא דמחזקינן מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, ותירץ הוא ז"ל דלעולם לא מחזקינן מאיסור אחד לשני, אמונם שאני בהא דר"ה, דבין בחיה ובין בmittata אסורה וא"א להתיירה רק ע"י מעשה השחיטה, וא"כ עליך להביע ראי' שנעשה בה מעשה המכשרת הלוא (ועכ"פ שעשה אשר עליה אנו מוסופקים אם היא מעשה המכשרת או המגבלת, מעשה החrichtה הצריכה דקדוק בכל פרטיה חשובה יותר ממעשה המתגבלת, שכן כ"ז שאין לנו בירור, יותר מסתבר לומר דהאי מעשה אינה מודוקדת המכשרת), משא"כ באשה זו שהיה לנו חזקה שע"יmittat בעלה חחי' מותרת לשוק בלי שום מעשה כדי להתיירה, ורק אתה בא עליה לאסורה מחייבת ספק מעשה גירשין, בהז אמרין להיפך, עליך להביע ראי' שנעשה מעשה זו כהוגן כדי לאסירה עצה"ק, וכל הרואה יראה כי דברי נכללו בכלל דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבת חדש להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעולם מחזקינו את השם הישן אפיולו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעמי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברא לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, משום דשماה הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נחיק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שותות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשליטה" נבלה, עכ"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשליטה" אלא דבחיה כל שלא נשחתה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחתה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שוה לא נחיק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירושי ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבמה בחזקת שלא נשחתה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, וממילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחתה שווה בשניהם, אבל אייך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשתנה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקינו, שגム עתה אסורה כבתחלה, ובזה ז"ל או דסובר בתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דאיינה חזקה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', ולכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמג' נ' אי לא נשחתה כראוי' הרוי נבלה ואי נשחתה כראוי' הרוי ז' מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבילין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמש"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעולם מחזקינו השם, ולכן המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה חזקה ומקרא דזוחבת דאיתא למצוחה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקינו כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דמוקמינו בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם לחזקות כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה להו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבליה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת את דמלילנא געשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירא ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשב"א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن גם דין שלן הפלתי במקומו דוגם נקיה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בחייב בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחודשי ק"ז בעחתת"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רובה אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך במנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDRש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאי לשלוח יד בלישנא דגמ' ובירט שא' צריכין להגיה גם חיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קשה וכי ר"ה ברייתא אתה לאশמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז"ל להכenis חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחת רובה או חז'י דומוקמין אחיקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר"ה מושיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דין דלקמן דפelig בהא אם חברו ר'ח נשחת בחזקת ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת לומר לשחיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והינו צריכין לומר השתא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך במנה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח באמת מכך ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפיו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך במנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז"ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ"כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכב"כ יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוגי' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחרمير בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחויזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר במנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאת"מ או ע"ז קו"ז וחולי ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח"מ לא מקרי טרפה.

חדר לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפניו מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס ז"ל י"ד סי' ז' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס"י ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו עפ"י הרשב"א הנ"ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם יעשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהיקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשב"א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב"א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגישי בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשב"א דלעלום דין על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' ז"ל ריש א"ט, דשותה בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום חנויות הסימנים וא"כ בספק שמויה אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונון, ואין דזינה לספק נקה'ו דאין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד טבילה, ואם הסcin פגום לא שחת אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ"ל, אלא אני רואה דבל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמויה שהקשה הוא ז"ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשב"א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק לאם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקואה סכין פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעחה לסבירת הרשב"א שנראה בעינוי מוכרתת, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל חאסרנה מספק, ומהו פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזיק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח"מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות ע"י מיטתת בעלה ואני דזינה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

הרבבים לילוף מסוטה לטהור ומוגזה"כ, אבל ברה"י טמא ככל ספיקות דעלמא באיסורין דאלזין בזו לקהל - וזה ש"י ד"ה הילכתא גמירי לה מסוטה, ז"ל, "דברה"ר ספק טהור ומוגזה"כ הוא זהה ברה"י לחומרא אלזין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב זהה לאבי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיוון דחצינן דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפ"ז זה, וכי לית ל"י דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקתי", הנה קושי" ז"ו היא דוגמאות קושי" התוס' בד"ה התם מפ"ש נזירים, دمشס מוכח דאפיקו דבר שאין ללימוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, ומה שלא הקשו תלינן, אין כאן ראי" והלב ארוי" ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהচשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכוב בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראוי לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לeken כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוטה לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שהוא שמן הגמ' ממשמעו לי' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא איכא ומיש מלתננייה דהרי היא נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיקו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרין נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ד"י דטבחא, אך אמר שם גמ' כי היכי דתלין באב, ואי דבזאב דוקא במקומות שניים תלינן, אין כאן ראי' והלב ארוי" ז"ל לא עיין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפחים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבנו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהחשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רתק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעכוב בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראוי לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לeken כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש בן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוטה לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר שבשענחתה ריש ספרו עי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פליגי בכל ספק ואפיו בתולדה עי"ש היטב, ובער אני ולא א宾ן דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיקו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיקו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הנאו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ודין קשtightם זהה עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רובי' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהה שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפיקו אם נדוח טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחש לטרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלין בתר רובו אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגאון בעל שב שמעתה איך שהוא בדבר פשוט זהה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלulos לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעליו לא שיך לאוקמי חזקה, וכך אם נאמר דהיא פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענן חזקת חידגרא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויצא מחזקת חיותי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאין אנו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני שהקשה השב שמעתה על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלי ותנא דידן מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הנאו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אש הלא הוא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הנאו במחכ"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה יחשב ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד ונמצא חסר דספק במרקלה קודם דהו דוקא לר"ש דאית ל"י דחזקה דהשתאות כנגד חזקה דמעיקרה כמוון דלייא דמי, אבל הכא דלא שיך כלל חזקה דמעיקרה כמו שכבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אש תלי - אדם לא תאמר כן אלא דגס שם שיך חזקה דמעיקרה תקשה לכ"ע איך מביא אש תלי כיון חזקה דמעיקרה מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיך חזקה דמעיקרה לומר דביאה היתה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במקואה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבא מוקמיין חזקה, עג' דאיתሩ ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרה נגד חזקה דהשתאות לפין, אבל במקומות דנולד ריעות לא שיך לאוקמי חזקה, דזה ליתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמיין חזקה, הון נגד חזקה דהשתאות והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבה מפ' שני נזירים דמשם מוכח דאפיו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהילכתא גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית לי לרבא דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי מלטה אחזקה, וזל' "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהילכתא איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמן בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמיין הילכתא אפיקו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הילכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמיין אחזקה ואפיקו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

ריעוטא, אלא דבאיילד ריעוטא בבהמה מחייב זה איכא פלוגטאות ועינן זהה בסוגו' דישב לו קוץ' בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הראש יוסף ז' לדלועלים כבר ידעו כאן דמוקמין אחזקה, ומה שרצה רبا לאסור הרא רך מדרבנן, וכמו בסכנותא דמחמרין, וזה הקשה לו אבי מס' ט' ברה' ר' דמתהירן אפיקו מדרבנן, וע' ב' דלא מחמרין במקומות חזקה, ושאני סכנתא מאיסורה, ע' ז' השיב רבא דמספק טומאה ברה' ר' ליכא ראי', דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז'ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא' כ' באיסורה החמירו בספקו אף במקומות חזקה, פלא דהרא יוסף לא הזיך כלל דרש' ותוס' ורש' א' פירושו הסוג' באופן אחר - ולפי פירוש הראש יוסף אפשר דפסקין הרבה להחמיר מדרבנן בספק במקומות חזקה, ע' ג' דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתית דחמירא סכנתא מאיסורה, מ' מ' עיקר דין של רבא דהחרミו בספק במקומות חזקה לא איפרך, דבסכנותא מחמרין אף נגד רוב וחזקה, אבל בבא צאב ונטל ב' מ' דליקא רך רובה לחודא מחמרין, ועינן זהה בסוף סוג' דרוב בראש יוסף ובפר' ח' סי' ק' ודו'ק.

ע"ב גמרא מתיב ר' שמי שרצ' בפי חולדה וכי' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה' הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשואל, ויש לישיב דרבא דס' ל' כל ספק מה'ת להחמיר ע' כ' דהלהcta דסוטה רק להקל ATA אריה' ר' ולא להחמיר אריה' ר' וכפרש' דבר' ר' ליה' ר' כבשאר אסורין שבתורה, ולכן אפילו ידע אין בו דעת לשואל ואינו דומה לסתה, מ' מ' פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקון להחמיר וע' ז' קמשני דהלהcta ATA גם על רה' ליקולא לכל ס' ט' ברה' ר' דוקא בשdomה לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה' ר' דתיה' מושום דaina דומה לסתה.

וסברת חז'ל דחלקו בין יש בו דעת לשואל לאין בו צרך הסבר, זודאי הא מلتא בסברא תל'י' וכמוש' כ' התוס', כתובות נ' ד' ע' א' ד'ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעין תנאי דומי' דגבוב' ר' דడוקא בדמיון דאית ב' סברא מדמין, דאל' כ' נימא דוקא בקרקע מהני תנאי' וcodoma עי'יש', וכן הכא ע' מכח סברא אצריכו חז'ל דוקא דבר שיש בו דעת לשואל דאל' כ' נימא דוקא באדם ודוקא באשה וcodoma.

ולכן נלפ' ע' בסברא דהא מلتא, לכל שיש בו דעת לשואל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק בספק מחמת חסרונו ידיעה שלא מצרפין לס' ס' וה'ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום לכל מلتא דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א' לא לומר דה'ה בשאר ס' ט' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא' כ' אין כאן ספק, דנשאלה להאי והוא נאמן, لكن אמרינו דעכ' פ' בעין יד אדם באמצע שיח' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאס הוא הוא מודים, טמא וDOI' ואינה שותה ודז'ק.

תונס' דה' התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נאים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהשתא הוה לי' ס' ט' ברה' ר' והוה לי'DOI' טמא וכו' עכ' ל' וקשה לי' טובא, דהא התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דטהרה מביאין שניהם קרבן טהרה, וכיון דיכולים לבורר ע' תנאי וסגי בקרבן אחד, למוא יביאו שניהם קרבן טומאה, ואין להקשות א' כ' מה פריך הש' ס' שם, אי רה' ר' הוה, יבאו שניהם קרבן טהרה, והוא אפשר לבורר ע' קרבן טומאה על תנאי, זה לך' מ'adam מדינה שניהם טהורם, לא נחיב

לא בעין דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדו' נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב' א', וכי לית לי' לרבע חזקה, ע' מ' מושום דפשיטה להו דהסוג' דהכח אליל בהו' א' דעדין לא ידעתן חזקה מקרא, דלפי סברתם דגס במקום דבאיילד ר' ר' להחמיר נג' לאוקמי חזקה, גם לאבי' קשה למה ל' להביא ראי' מס' ט' ברה' ר' להחמיר האי ספק, כיון דaicaca CAN חזקה כשרות, אבל ודאי לכל האי פלפולה אז'י, קודם שמשיק דאלילן בת ר חזקה ולפין זאת מגע, ולכנ' גם לרבעא לך' מ', דחשיב לאבי' דaisora מטומאה א' למלך מושום דההcta הלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלהcta אתא הלהcta אריה' ר' לילך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס' ט' ברה' ר' דכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפיקו איכא חזקה, דאל' כ' הלכתא למאי אתא, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נאים, להקשות מושם דוקא דמי'רו מס' ט' ברה' ר' ומורה הע' ג' דין למדוד זאת מסוטה כמו שהוביו, ע' ז' תירצו דלפי הע' ג' דין למדוד זאת מסוטה דליך חזקה וכגון במקואה המשקנא איצטריך הלהcta במקומות דליך חזקה וכגון במקואה שנמדד ונמצא חסר לר' ש' - ומה שכתבו דכאן איזיל בהו' לא כן מוקי הלהcta גם במקומות דaicaca חזקה, לא חדש עתה, כי גם ב��ושיםם, ידעו זאת דמה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ל' חזקה וכמוש' הרשב' א' - והמהר' מ' מ' אה מקצתו ולא כלו. **ובזה' מתישב ג' כ' קושי' חומרה שהקשה הפ' ז' ל' על הא דפרק התוס'** איך ילפין מסוטה לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקת טהרה, והקשה הו' ז' והא ע' כ' הלהcta ATA לא לטהר אפיקו ליכא חזקה דאל' כ' הלהcta לטהר במקומות חזקה למה' לי' וכמוש' כ' התוס', אבל לפ' האמור ATA דהלא באיה הלהcta יש לפניו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה' ר' אפיקו במקומות דליך חזקה ואהו גזה' כ' בטומאה הפ' ז' על הא דפרק התוס' לא שמאור דהלהcta ATA לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בטורה דספק להחמיר - או שנאמר דהלהcta ATA להחמיר של לא לטהר ברה' ר' אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע' פ' דaicaca חזקה, ואז הלהcta ATA להחמיר, והרי כלל בידינו בכל הדרישות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנ' שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקת טהרה, מהיכי תיתני נוקמי הלהcta להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצין לאוקמי הלהcta להחמיר דבטומאה ברה' ר' לא נטור אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסתה נתמא אפיקו נגד חזקת טהרה - וע' מ' מתרצים דגס בסוטה כיון דקינא לה' ונסתרה איתרע חזקה, ר' ל' ניהו דברה' ר' אין קט' סתריה, מ' כתבו התוס' נדה דבלילה ואפליה גס ברה' ר' יש קט' סתריה, ולכאר' אין זה מספיק דכין דס' א' אין סתריה גמורה איך נילוף לטהר ברה' ר' ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפי האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', וכיון דבסטה ברה' ר' ג' כ' איתרע קט' החזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הלהcta להקל ברה' ר' אפיקו בדליך חזקה לכל מלוקמי הלהcta להחמיר אפיקו בדאיכא חזקה, דבר שgas בסוטה ליתא, זה ברור וכוכן בפי' דברי התוס'.

ומעתה נבין היטב למה לא הילך הרשב' א' בעקבות התוס' לתרץ דהסוג' דהכח איזלה בהו' א' קודם דידעין חזקה מקרא, מושום דס' ל' לכל ספק במרקחה מותר מה' ת', וא' כ' במקנא מה' נעשה עם הלהcta ATA לטהר ספק ברה' ר' דהא למה לי' כיון דבכל ספק במרקחה איזלן ליקולא אפיקו ליכא חזקה.

נמצא פי האמור, לדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה אסור מה' ת', אלא דמקום חזקה נundy על חזקה אפיקו איתילד

מצד טبع העניין, וא"כ למה לא ניתן באיסור כמו בסכנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין איןו בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמרה דרומא דרומא ועיין אריכות זהה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משיחית כתוי עי"ש ודוק.

על' גמר' אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפילו שיבר בה עצמות כל החיים כלו פסולה חיישין שם בעור נפגמה, ור"ח אמר כשרה שם עצם נפגמה - הא דאמר „אר"ה“ ולא ר"ה אמר כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתיך פלוגתתם בא שיבר בה עצמות, כי אם מכיר ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נפגמה, אבל ר"ה מוסיף מדי' דאפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכחה מදלא כולל האי „אפיקו שיבר בה עצמות“ בראש המאמר ולומר „השוחט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שיבר בה עצמות“ וכוי' מכלל דינidon פלוגתתם אף בא שיבר בה עצמות ור"ה מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח' רשב"ז צ"ל, ولكن להורות ע"ז קאמרו „אר"ה“ ולא ר"ה אמר“ דלא תימא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מהולך ומתולח להקל דשמא בעצם המפרקת נפגמה.

אלא דלכאור' רשי צ"ל לא פירש כן שהרי כתוב בהא דר"ח שם בעצם נפגמה, „בטעם שבר בה“ - אבל כד נדייק ע"כ רשי צ"ל רק בהו"א מפרש כן דהרי בגמ' ל�מן, והלcta כוותי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בא שיבר ור"ח תולח להקל בעצם המפרקת, אלא בסב"ד לא ניתית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הנמי' לקמן פריך, אי בא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאן, וממנה אימה בעצם המפרקת אייפס, הר' DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשמא בעצם נפגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה כאמור. ועיין בהගות מהרש"ש צ"ל שימוש לשיבר פליגו, ומשמע מהא דמפירוש טעמא דפלוגתתם וקאמרבי בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קא, דאי אמפרקת איך קאמר זודאי פוגם, זודאי לכא מ"ד אמפרקת בנסיבות בעלמא פוגם ודאי אלא דיש לראות 얼마나 הדר הש"ס מהה הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא כר"ח בהא דתולח במפרקת, להמה נתלה בי' בוקי סרייא, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומושם דעתם דרך שיברה ודאי פוגם.

אבל הטאנך ושמע פ"י הסוגי על אמתתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנופלות בענין, ולא אאריך בקשיות ודקוקים, אשר בלבד"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ור"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלאחר שחיטה, זהה איכא פלוגתא ברשונים, אי גם זהה פליגו ר"ה ור"ח, דעת הרמב"ז צ"ל דר"ח דפוזל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, זהה דפוזל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פוגם וא"כ אין לפנינו שום ריעותה ומה שפוזל ר"ה הוא מטעם דאיתרעו הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתות גוף היסמין, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקות שלא"ש היא חיקובי המעבדת אף בדיעבד, ומה שנקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטה דלא שכיחא היא, ומה מאבד מושיב בזה מה שדקדקנו לעמלה שלא כלל כל ר"ה האי דшибר, בראש דבריו, משום דאי תקשה שישיבר בה עצמות ודאי עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר

קרבן טומאה ולמנוגת עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כמובן, אבל להיפך אם כריה"י דניין ומטרמאין שניהם, ניהו לצרכיך למנוגת לשניםיהם עוד שלשים דטהרה, אבל ששניהם יביאו קרבנות טומאה מהכי תיתתי, כיון דבחד על התנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכו' וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדזה וכו' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהה העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, ייל' בפשיותם משום דמשום אעיסה קאי אבל לפרש"י שם דרוב מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בללא'ה נמי ניחא דלא מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל דתלין באדם הביאו הא דר"מ משום דתתם קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפוחין בעיטה, נטרף וש' מייעוטם דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכען שכ' הרשב"א בתו"ב ריש הל' שחיטה דרוב מטפוחין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוטם אינם מומחין ג"כ לפעםם שוחטין שפיר, וא"כ הכא במעיוטם זהה לא חייש להסמכיו אל החזקה וכיון דבלאה'ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקשיטם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוכן צ"ל בהאי דכייסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פי' בכו' וכו' הרי נעשית בהם מלאכה וכו' קשה לפירשון, וכי מה מלאכה שייכיא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה צ"ל יפה תירץ דכוונת רשי' צ"ל לפ' הרא"ש דהיסח הדעת עכ"פ מקרי, ומ"ה ציון רשי' מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בשקל בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבורי, דריש' לאו דוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פוסלת רק קודם קידוש ולא אח'כ מבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מيري, דאי לאחר קידוש טמאה למאי, והא בללא'ה לא מצי מيري לאחר קידוש דלמה יפלו ביכולה חולדה לשותות, דהן משום מלאכה והן משום מים חים לא שייך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמר, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה טל בלילה וכו', א"נ לפ' שפוזל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין ב מהרש"א ועיין בלב Ari' ס' דגム רשי' סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכיחו חולדות אבל שאר שרכיס איכא עי"ש היטיב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי' הי' כוונת הברייתא, דאי ליכא למיחש חולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו בראש, דאם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהם טל בלילה, דהא בללא'ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהם טל, הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טמאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו מהרש"ז צ"ל שהעלים עני מזה וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג יוז' ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב הגאון בעל שב שמעתתא דבאסורה כיון דהתורה התירה הספק, לא עבד מידי אפיקו اي קמי' שמי' גלייא דאסורה אל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתכן, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין ע"כ יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצמה להעbor איזה הפסד בגוף ונסנתו, לא רק מצד דבר אמרה דרומא אלא

בஸברא זו אכן, דאי' במקורה נמי נימא דאיין הנידון על המקוה שהוא בלאה חסר לפניו אלא על הטמא, ולכן לא נעמיד המקוה על חזקתו דמעיקרא. יצ"ע.

ועוכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבר הסיכון שנפגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניו מספקין שהוא נפגמה, ואיפלו שיבר בה עצמות, דודאי דודאי לא יחולק לומר דעתם אינו דואי פוגם, אבל מ"מ דומה האי שכן בעין זה, להב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקום שיינו דודאי פ' שהזאב ודאי מנקב בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקום שנייו מיעוטה עד שצורך לומר דבמהה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה התורה וכמבוואר בגמי לעיל, במקומות שנייו מיעוטה עד שצורך לומר דבמהה נשחתה בחזקת היתר עומדת, אבל מ"מ מוכרים שבאו כה ג' הג' הנני הרבה פגימותם בשביבין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעותא אייכא, וחזקת החיתר ליכא, דודריי אנו דיננו ע"י האי ריעותא על השחיטה עצמה, لكن קאמו פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכח העור לעשותות, הרי הימה כמו נקבים שבמקומות שנייו של הזאב, והוה לנאבד הסיכון בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמיש"כ במלعلا, ור"ח מכם דיאמא בעיצם המפרקת איפגס לדידי' ע"צ המפרקת יותר עלול לפגום מעורו لكن תלינו במצבו ובס"ד דआצם שישיבר בה קאי נמי נחיה לשניא דשנא דקאמו, משום דאגימה דקה קאי דאפשר שנעשה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שביה הימה בטיח מן העצמות, וכן הא דקאמו עצם ודאי פוגם, הכוונה דעתך יותר לפגום מעור ותלינו בעיצם המפרקת איפגס דלי' ע"צ המפרקת יותר עלול וועל להלטות באב מלומר שנטרפה מהיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה נמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסיק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בזו קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שיאן בו חיצחה וראו' לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האי קושי' מוכרכה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעותא, אלא דגס ר"ח מודה דריעותא מקרי, ובזאת דוקא משום דבחזקת היתר עומדת שרוי, אבל בטל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, משום דבחזקת טומאה עומד, אבל חידש לו דהכא קיל משום דסיכון איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבר לפניו סברא זו, וכן לדחחה הריעותא מכח חזקת הסיכון ולא נגרע ע"י חזקת אישור דבמהה, וממילא דבاهי מסקנא פlige ר"ח גם בלא שיבר בה עצמות ותולה במפרקת משום חזקת הסיכון, אלא דלקמן אייכא תרי אבע"א, לדחח אבע"א דטרף כר"ח לביר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דממושיר אף בלא שיבר, משום דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תליןן לקולא לסמו' על חזקת הסיכון, וככלעד דפליגו בה אבוי' ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחיזקה במקומות ריעותא, אבל אכן אבע"א דר"ח כולן מותרות דתליןן בטעם המפרקת דרבתרייתא, סובר דגס בספק השkol יש לסמו' אחיזקה דמעיקרא לולמר דלבסוף איפגם, ומה שכתבו התוס' דבראשנות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסיכון משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק

ומעתה נבין היטוב מה דפרק לפקון, דאי קר"ח ולאכשו ר' בתורייתא תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כו לר'ה, וכאשר הקשתי לעיל, אדם כאבע"א קמא דל"ר'ח גם بلا שיבר כשר משום דעתם המperfקט נמי עלול יותר לפגום מעור, אז אייכא לר'ח חומרא מה לדילטאת לר'ה. דל"ר'ה ע"כ עצם המperfקט בדרך הולכה אינו עלול

נמצאת פגומה סתם דהוּא שכיה נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפילו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסכין, דה'ינו פר.

ועוד אני אומר דבאה דنمיצאת פגומה דקאמר, אפילו לא ה' מוסיף האי אפילו שיבר בה עצמותו, יש במשמעותו דגם נאבד הסכין הדין כן, דמי לא עסקינו דنمיצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחרונים בספריו שחייבות,adam נמצא פגימה גסה לאחר שחיטה כשרה, משום דפגימה כזו שאין בכך העור לעשות, וא"כ פשיטה דלא חישין לה ואמרין דבעצם האי אפילו שיבר, דלא תדוחוק ר"ה ריק לרוחח דמלתא הוסיף האי אפילו שיבר, לו ממר דنمיצאת פגומה דזוקא בפגימה דקה קאמר שאפשר להעור לעשותה, אלא אפילו בפגימה גסה שא"א לודר לעשותה נמי, ומשום דכל שחתך העור אייתרע הסכין וצריך לבדוק והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, לכן פטולה ועל תקשה דאי"כ ילביע שני סכינים לשחיטה, אחת שייחתוך בה העור והשני שיישחוט בה הסימנים דכוון בבדיקה הסכין שלאחר שחיטה מעכבות, ניחוש דלמא מישתיל ולא יבדוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השותט אם מומחה, ודאי לאו מלטא הוא דכל שהוא בצל שחיטה לא חישין לשכחה, והוא פשוט.

ונפלאתה מאד על הראש יוסף ז"ל שכטב בראש הסוגי שני טעמים להתיר בנאבד הסכין, חדא דהרי יש לסכין חזקת בדוק ואי דעתו מוחזק הסכין אייכא חזקת איסור דבמה, הלא בהמה שחוותה לפניך. ובמחלוקת זו ליתא דאמ' דעור ספק פוגם גם חזקת הסכין איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי האי דהרי שחוותה לפניך נמי הכוונה דעתשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הוגונה ע"ז אנו דניין, דשמא איפגס הסכין בחתיכת העור, ואין כאן שחיטה הוגנת. אבל יותר תמורה הטעם השני שכ' הגאון, והוא דבנאבד הסכין אייכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא בפרקת איפגים, זהה טעות נגלה במחלוקת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליק ידו מיד היה האי סכין ספק פוגם ואינה ראו' לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרמב"ן זו"ל הוא ממה דקאמר لكمן
דר"כ מצרך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון קר"ה ולפсолין
קמיהיתא דאי קר"ח ולאכשורי בתיריהיתא לבעי לחכם, וקשה הלא
לרא"ה נמי תקשה Tabu בדיקה לחכם, כיון לדידי' אבד לסקין
חזקת כשרות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובין, איך ישחות
את השני בעלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס ממשום קמיהיתא לבעי
בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון
דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסkin,
זה חמיה גדרולה

שיטות הרשב"א והרא"ש זל"ד ד"ה דוקא בנסיבות פגומה כאמור, אבל נאבד הסיכון גם ר"מ מודה דעתה, שלא חישין לעור שיפגום שלא שכח כלל, והוא כמו רוב מוצאיין אש"מ, דמיועטה כמו כן דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבהתורה, כן כתוב הראה"ש זל"ד והנה לפע"ד לא ה"י צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפשרו הוה מיעוט בשאר מיעוטים, אין להקשות, לימה סמוך מיעוט לחזקת איסור דבהתורה, דהא כמו כן אכן חזקת בדוק דסכךין ומוקמין חזקה להדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מצויין אש"מ כמובן, אם לא שיאמר דסוכב הראה"ש כיון דהסכךין נאבד וגם בלא"ה אין אנו דנין על הסכךין לא שיך להעמידה הסכךין על חזקתו, וכמ"ש"כ לעיל סברא זו. אבל באממת קשה להשתמש

בתר דמיעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקל דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא אמר لكمן מכדי מיתלי תלין, ותלין בפרקת דברייתא, הא כאן ספק השקיל הזה, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעתלו יותר לפוגם בפרקיתא משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחק את הסcin בפרקת כד שלא פוגם הסcin.

הת'ii השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבמה, אבל הכוונה, דאפילו אי נפגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, דאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, כתבו דהשתא אתה שפיר דפרק בתור הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', עיין במחרש"א מ"ש דניחאה להו טפי לפיה האי תירוצא מבתיירץ קמא, ועיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לח'י' קמא טעמא דר'ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התיריצים הקודמים אינו צרכין לומר בטעמא דר'ח, או משום דמקומינו הסcin בחזקתו דמיעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם בפרקת מבוער, כדי שלא תקשה לך מקווה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל לעלה דשם איכא ג"כ חזקה דמיעיקרא דה' ראי לטבילה, שהרי לא היא חישינן שמא המים שטופו איזה חיציצה מגופו, ולא היא' צרך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חצץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאין אותו, ולכן החצריך עוד לחלק ולומר דכאן קיל משום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אינו צרכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא ישקה ממקווה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת וספק דרס, מה פrisk קשה כאשר מתרץ לא לאותוי' ספק שהה וספק דרס, וזה אופין דפרק ומש'ש, דאפילו אם נפרש דספק שהה ודרס, הוא באופין דקורוב יותר להיתר מלאייסROLE מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin איתרעת ולא הבמה, אשר בזה חלק בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי ת'iii השלישי שפרש סcin איתרעת, והוה ס"ס שב אין אינו צרכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה דמיעיקרא כיון דמספיקין על שתי הסיבות של פגניינו, דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקת, ע"י איזה מהם געשה, וגם הספק שקול כי אין לתלות יותר בפרקת מבוער, ובכל זאת מתיר ר'ח משום דהוה ס"ס וא"כ בספק שהם ספק דרס, דע'כ נמי מה'ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דROAD בשפה שחייבים דגניר הנשחת אחר הסcin, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, ע"פ שעריותה דסcin ספק השוקל, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקה סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת איסור דבמה לא מעלה ולא מוריד, דגניר הנשחת אחר הסcin, וכן נראה מפי רשי' דלקמן, ד'ה מכדי מותלי תלין شي' זיל', דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ'ל.

לפוגם יותר מעור,adam נאמר גם לדידי' עלול יותר אלא דמ"מ ריעותא מקרי ובמקום דליקנא נשחתה בחזקת היתר מטרפין, מה רבתה איכה בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגימות דקות מירוי, דבגימות כבר בתבוננו לעיל יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת, דהרי לגבי וא"כ איזה רובთא יותר איכה בשיבר מבעצם המפרקת ע"כ אשר גם לר'ה כשר, פגימה דקה אדרבה איכה סברא לומר דבשברת עצם אינו עלול לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר'ה עצם המפרקת שהוא ר'ך אינו עלול לפוגם וכמו עור, ולכן איכה רובתא בשיבר בה עצמות, דעכ'פ' גם פגימה דקה עלול יותר להיעשות ע"י شبירת עצם מע"י עור או מפרקת הרך, וא"כ לר'ה גם בשחיתות רבות שנגע בפרקת ונайд הסcin בשרות דכמו דעור אינו פוגם. כך מפרקת - אבל ר'ח דקאמר בנסיבות פגומה כשרה, דיותר תלין בפרקת מבוער, נצחת חומרא בנайд הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגיטת המפרקת כולן אסורות, ולכן רק לר'ה קשה תעשי בדיקה לחכם ואישורי בפרקיתא, אבל ל"ה דלא חייב למפרקת יותר מבוער לא בעי בדיקה רק לפסולין קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתרעה וכו' יתבאר בדיבור הסמוך ודז'ק.

תוס' ד"ה סcin איתרעה בהמה לא איתרעה הקשו ממוקה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעשו על גבי, ולא אמרין המקוה איתרעה והאדם לא איתרעת, ותירוץ ג' תירוצים ואברים אחד אחד.

ת'ii הראשו, סברת סcin איתרעה, ולא הבמה היא, דחזקת איסור דבמה לא מצי מעיד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנויות באו הבמה והסcin יחד, ולכן אינוணין על הסcin בלי התייחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת שירותו, מיליא נגררת הנשחת אחريיה וכשה, משא"כ בטבל ועלה דהרייעוטא בהנטבל נולד, ע"פ שה' ראי לטבילה, מ"מ כל שנਊר הספק ע"י שנמצא עליו חוץ, לא מצין להכريع את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת ראי' לטבילה, באשר עמדת נגודה חזקה טומאות - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקוה על חזקתו דמיעיקרא, ולומר השטא הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, ע"פ שעריותה דסcin ספק השוקל, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מלחמת חזקה סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת איסור דבמה לא מעלה ולא מוריד, דגניר הנשחת אחר הסcin, וכן נראה מפי רשי' דלקמן, ד'ה מכדי מותלי תלין شي' זיל', דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ'ל.

הת'ii השני סברת ר'ח דתולה בפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמיעיקרא דסcin דלא שייך במקומות דaicא לפגינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והפרקת, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגען, או שנאמר דבזמן קצר זהה בין חתיכת העור לנגעת המפרקת, לא שייך לאוקמי אדמיעיקרא, אבל טומו דר'ח משום דע'כ דבטבל ועלה דaicא לפוגם כmemo מפרקת, לכן תלין במצו אלא דבטבל ועלה דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרין סמוך מיעוט להזקה אבל בשחיטה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבמה אל המיעוט של פגימות העור - אולם במקואה שנמדד, דחזקה דהשתא עומדת נגד חזקה דמיעיקרא, ניהו דגזה'כ הוא לайл

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרייעותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר"ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא כר"ח דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו וזהקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר"ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות רק מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממוקאות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על בחיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד"ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרעה לריעותא לא הוה רק ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה"כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה רק ספק, עד שכתב עליו ה"כ"מ דפושט הוא, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה"כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף וזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואוי דשאני טומאה דספק כודאי והא ה"כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר"ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב זהה, כי הוא כתוב שם בפירוש דיןון האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי רק בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעניין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכו' שאמיר לקמן "איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאLIN בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' שאמיר לעיל גבי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם ה' אומר "איל בתר חזקה" זהה מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאם בטעמא דר"ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דסביר כתבנו למללה דבנסיבות פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו ארכיות, דפוגמה הרואי ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דבторה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכח ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשו כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר"ח שם דקאמר, מנין לבדוק סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי זהה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתא ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר"ל, דניהו דסקין איתרעה, מ"מ הבهما פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותו כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי באיפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, אדם החמירו בספק סclin כו, ע"ז שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמירו גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איך שינוי בגוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שינויי אין להחמיר כל כך נלפע"ד. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד"ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בנגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שהי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דאי משומש לדילא בנגע טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, וכיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס השטא, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיך, שהקשה ג"כ למה לא יהי' עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה עשה ספק איסור, כקושיותם בגעם שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דלר"ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, ומאחוורי הדלת דלעולס "ל" דלא מנגע יליפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, לנפער"ד נכון פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגרר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רבא"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא יליפין נגע בתים מגע אדם, ע"דין הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עניין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עניין ואפילו וכו' ולכאר' היויתי אומר דבית שפיר בדבר שיש בו דעת לשאול נידון, דהרי ריק ע"י אמרית הכהן המטמא אותו טמא, וכן אמר ר"י בנדה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבביתו נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרית הכהן נתמאו, אלא תחלה נתמая הבית, וכן הבית נתמאו הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדה דאר"י דכלים המונחים בקרקע נתמאו ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, וכי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אתמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומהא קשה דהך מלטה דמי למקוה שנמדד וכוי' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה והיה' תרתי במקומות חדא ותוי' כיוון דrangle העי hei שלם פ"א כבר יצא מחייב מחייבתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מחייב טהרה דגבrai, מזה מוכח דפליג על הא מחייב טהרתו דהה' דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמוציארין למפרע מה שחתט דהה' דאושרין הכלים, ונழיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בಗיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהורות שנעו על גביו למפרע טמאות, דהינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריו האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהרה ונצרפה לחסרון הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריו בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאוקי מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת יליפין מנגע וכמש"כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגן שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחורי ראי' קודם החשר, אבל הש"ס פריך דילמא דרואה הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשר"א שכ' דבין בראשית דלא לך לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רבבי' כגן דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגן דקימי דרא דגברי, או כגן דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רבבי', דיין לא אזילין בחר חזקה וצורך לראות הנגע אחר שיצא קודם החשר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו, אבל הקרא אתה לומר דרך בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ולפוקי שלא לך ממש ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבר האי ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי' שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', ע"ז מתרץ רבאי' דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא ועכ"ד פרש כן, דיין כמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' לי', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובה דהא רבאי' איננו חולק על גוף דין דחזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשר"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטה בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתר חזקה لكن קאמיר טעם, דאפיקו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעין מהלכה אזילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam הלך לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה באה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידען חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרה דגbara שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי רק ע"י שנכנס לתוכה אנו באין לדון על שטי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אלום בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר'ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעוטא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו דגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נוקי חזקת טהרה דגbara נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הון שאהבית טמא, אף שצביר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיתיליד ריעוטא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' תוס' דהא לא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואין לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' וחזקת הראש יוסף בדיורanca אחיזקי' adam הון הנגע גדול וכו' וחזקת הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הון, ויפה דחה הלב אר'י תירוץ זה, דא"כ קשה להיפך דאי' ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך בספק השkol איזלין בס"ט ברה"ר להחמיר וכמו בסוטה דע"י מקרה שארען נולד לנו הספק אמרין ודאי טמאה, ולא מהני חזקת יותר שלה, להכריע את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבות דברים ראייתי כאן, כי לא ירד לעמק הענן, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע ה"י הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להזכיר, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם הנטגר ומילא החסלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הון, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאתו לחזקה דהשתא אע"פ שכבר החលנות לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דברו יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נbare רדר דברי הריבט"א שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקווה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דינם, והסבירו לכואור' מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהורות שנעשו ע"ג עדין שום שיקיות עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהורות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו להעיד על שלומות המקוה בזמנן שלא ה"י להני טהרות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתא אומרת שנטברת מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואנו יפלין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחרי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נטרם בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר'ח דקאמער סכין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבהמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחת בה אחרי הסכין, אלא דנוין קר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהור השטא לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחרי הנטבלים, וחיקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחרי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידועה ושאנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידועה, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיוון דהשתא בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחיקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצמיות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות כשרות, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפילו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בחר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשרABA, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומה בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפילו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואין נהמיה ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורי להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לווי דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שרין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ אי' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרטת, אלא אפילו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, ואי' ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוחה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חדש לנו דבר זה, דרך באיסורי קאמר הרמב"ס דספק מותריין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כת' דיליך חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נעבע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצחה נמי כן מתפרש, ודאי מצחה אכול, אבל בספק מצחה לא יצאת ידי חותבק, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודי אמר רחמנא, עין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמדין, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרישו המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפילו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפילו מקצת בכור, ותירציו

חזקת דחתשתא, דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה וא"ת", שכתו בתי" האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דזילין להחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, מושום דא"א לדון על שתי ספקות כאחת, וכאשר דינן על ספק הראשון אמרנו זילן ולהחמיר, וממיila כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכגה"וו, שפיר איזלין לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דחתשתא דחזקה דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שב ראיית כי הראש יוסף בעצמו لكمן בד"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

ד"ה ד"ה ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון זיל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ויהנה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, מושום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאוקי מלטה אחזקה, משום דرك דחזקה דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחוינו דין זה ואע"פ שהוא דאוריה, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקה נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה בחזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהמות כשרות וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמיין בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד מושום דלא קאמר האי לישנא, מנא הא מלטה דאוקמיין על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקה, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה לישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמת פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפילו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ו מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין די וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמת מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפילו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממיila ניחא לישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאייתה קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמת מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

עליהם דחו כודאי וה"ה דמהני בסכנתא מה"ת כנ"ל.
ומעתה נשוב למה שהתחנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן
 ויקטנה דפלו בון ר"מ ורבנו, אדם לא נדע רוב מקרא דחשייב
 כבודאי, אלא יהי' דינו כספק שモותר בכיה"ת, מ"מ עשה דמצות
 יובום ע"כ ליתא בקטן וקטנה דשמא הוא סריס או היא איילנות,
 וופשיטה דלא ציוותה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת,
 דאי ספק מוציא ידי' ודאי.

ולפי הצעה הנ"ל נbaar הסוגי לדעת הרמב"ם דכל הפסוקות ממותירות, ובכלי רוב מל' מקרא דוחה כודאי וכנ"ל, וע"ז קומתמה, הלהלא כתוב אחריו רבים להטוט וכיוון Dunn עפ"י רוב סנהדרין אפיו להרוג את הנפש, ע"כ דרוב כודאי לכל מייל, וע"ז משיב דרבא דדאית' קמן לא קמבעי לי', ונתקט גם ט' חניות, ע"ג דבריאוין גם ספק מותר ולמה לי רוב, דשאני בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דדאיכנא נמי חזקת אישור דאיינה זבואה, וכן כתבו התוס' נדה י"ח ע"א דה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא עלبشر הנמצא חזקת אישור שאיננה זבואה - וזהן עmons וכמו שהארכנו למעלה בדבר שאנו Dunn שלו שייך לאוקמי אחזקה, אבל השאר דאין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מובנים, - אבל על רובא דליתא קמן וכגון קטו וקטנה קמבעי לי', וכמו שבירנו למעלה, דלולי קרא דרוב כודאי איך נאמר DIDORO במקום אישור ברת' ודאי מצד ספק מצוה.

ולע"ז הביא כלiani לפותות, מקרבותן ומספרה אדומה ועגלת
ערופה ושער המשתלח, דbulletin הנימ מצות, אי לאו דרוב כודאי, איך
אמורה תורה תקאים המצוה רק בספק דשמא טרפה הוה, אח"כ
יליף מכחה או"א ומורוץ ועדים זוממין, דbulletin הנימ אי רובה רק
ספקה הוה, איך צותה התורה להרוג את הנפש על הספק, ו/or' אשוי
אמר דעתיא משיחתו עצמה דאמר רחמנא שhort וליוכל, ולהוש
דלמא במקום נקב קשחיט.

הנה גם הוא י寥וטא ניחא לדעת הרמב"ם דכל נקה"ו נבלה,
ויאין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהחיטה התיירה,
כלו הרי אין חזקת אישור דאיינה זבוחה, ועליך להביא ראי'
שניזבחה, ממש"כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה,
וכאשר החזקתי דברו לעיל וכן נראה שדעת הרמב"ם נמי כן הוא,
כאשר ביארתי במ"א, ודוק היטב.

ע"ש גמר' כי קמבעי לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי' כ' ("רש"י ז"ל) דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה דאחרי רבים להטוט, ויש לראות דאייזה סברא יש לחלק בין רובה דאיתוי ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חנויות דאמרין עלبشر הנמצא לפני החנויות כל דפרשי מרובה פריש, ולא אמרן כן על בהמות דעתמא שרובם כשרות, דהאי עולה שאני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דין עליהם פרשו מרובה דעתמא ולא ממעיינוטם, ועיין בהגחות ר"ץ חרויות שנטעור בזיה ולא העללה כלום.

אבל דע כי הפרמיג ציל בפתחה לתרומות חקירה א', מנוחין כל כל גדול ככל שלא היה האיסור וההיתר ניכר מעולם, לא שיק ב' ביטול חד בתרי, כי על כל חד וחודא אני דין שמא הוא טרפה, ומה לרבות הכא, וכן הsects עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והניא ראי' נפללא מהא דפרק' לקמן, ור' מ' דחיש'ל מעוטה האיך אכל בשרא, ומה פריך, וכי לית לדר' מ' חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרופות שבoulosם ברוב הנסיבות ומותרין כולם משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסורי ולא שיק ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת א"א לברר כМОון, אלא ודאי לכל שללא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שיק ביטול חד בתרי עיי'ש.

שאין לדמות הדרשות, אלא מה שהש"ס מגדה, והביאו עוד שם סתריות אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרישו חז"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשות ר'ג' בנדחה שם, שכן נדרוש בכח'ת, ובפרט שם בחד קרא כתבי הני תורת, ויש יותר מקום לדיביך רישא וסיפה, וכעין שככטו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדרבה בחד קרא דיקיינן שנייהם דוקא, אבל במ"א לא, ולכן גם כאן לא נسمוך על הדרישה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ית ועשה שווין, או חלוקים הם זה מזה, ואחר הסברא נל"ג.

והנה כבר הבאתי לעיל דף ט' דברי השב שמשמעותו שסביר לנו מה חמירא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התרה מחמת חזקה או רוב, אך עליו אשמה, כי היה אונס ברשות התורה, וכן והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אונס ברשות התורה וממילא לא עבד שפיר מצין למיימר דבכהג'ו לא אסורה התורה וממילא לא עבד איסורה משא"כ בסכנתא, הא סמיכה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אירע שהמעוט בא לידי, וכן לגבי סכנותא לא מהני, לא רוב ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ם דהתורה התרה, ואפילו אם יידען דאיסורה אצל, אונס הי' ברשות התורה ואין עליו אשמה, ועיין מה שכתבתי שם לתוך דבריו, ועתה אני רואה כי לא הועלתי כלום, כי דבר זה א"א להעמידו, דנהנה לפי הקדמוני, מובן החילוק הגדול שבין עשה ל"ת לעניין זה, שכבר כתב הש"ץ חוי"מ סי' כ"א בשם הירושלמי דלעולם אונס כמוון שעבד לא אמרין, אלא אונס כמאן דלא עבד, והסבירו ברורה, אבל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לעשות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מצי לקיים מה שמוסטל עליו מחמתו איזה אונס, שהוא כמאן דעבד, זאת לא אמרין, אך ע"פ שאמרו חז"ל, חישב לעשות מצווה ונאנס ולא עשו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שכר אולי דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא אח"כ טרפה בסתר לא נאמר דאונס הי' ברשות התורה ותיפטור מלhalbיא קרבן אחר, וכן החילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למיימר דספק שר' רחמנא ואם אירע שאכל אישורא פטור מצד אונס ברשות התורה, אבל בנסיבות עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, אך ינמא דיצא מספק Adams קמי' שמי' גלי' דפסול הי' הרי א"א לומר אבל דעתך לא אכל מצה ולא הביא קרבן, וזה כמו שאכל והביא, אולם חזקה והרוב דמגנני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי ייחס, ואז מש"ה אמרין דמציא מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שכור, משום דעתך לסמוך כודאי כן הוא, וניהו דאם מ"מ הוא מן המיעוט לא יי"ת, מ"מ לא בעי למיחש למייעוט دقמאנ דליתא דמי', דרוב כודאי ייחס, וממילא צרכיך תו לסבירתו דה"ה דלא חשו על עבירת הל"ת בדיאכ'א רוב או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה"ת באמת גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכן כהרשות יוסף ז"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיין לקמן פרק אלו טרפות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכתבנו דבאמת רק בלא"ת קסביר הרמב"ם דספקות מותרות אבל במצבות עשה הספקות אינו יוצא בהם, ומה"ת לחומרא בעין לሚיז בהו, וממעטם שכתבנו לעיל, דבל"ת פטור ממעטם אונס כמאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר ממעטם אונס, אבל רוב וחזקה מהני גם במ"ע משום דעתך יפותא

השערים שהוא שניים שונים. מאי אני תמה למאי הולכת מאין האי דרצה שהי' שניהם שונים, דזאת, גם המשתלה צריך להיות כשר יליף לפחות מהן הגורל קבוע לעזאל אלא בראי' לשם, יותר אף אני קותמתה לא מצאת מי שהרגיש בדקוק עצם הלאה, ומה שהקשה המהיר'א דלמה לא יליף מהן דבעינן שניהם שונים שצרכיס להיות כשרים לך'מ אין זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני שערין, אבל מה שנלעפ'ד הוא, בדברי מהירוש'א ייל'י' קושיתינו, והכי פירוש הנמר', מתחילה מקשה מהן דשניים שונים, וליחסו דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינם שונים, וכי תימא מה נפ'מ, ר'יל אין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראיתי מעין זה בהגחות ר'ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנן י"ב מזמין ויא' מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חייב, משום דברם באם בי"ב מחייבין לא קטלין, דהרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דכלא'ר' מהן דיב' מזמין זכאי, אין ראי' כל דאילין בתר רובא דמקש'כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי' בשbill המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אדייקא דומה דיב' מזמין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחוב דמחייבין אלא דאי צרכין יותר מ"ב ומרבין עליהם עוד דינים כמובן פטור סגי בי"ב, ולענין חיוב צrisk לעיין שם רש"י בקיצור דלענין פטור סגי בי"ב, וזה פשטוט ודו"ק.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן למלعلا גבי רישה של עולה, דקאמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חיבור בין מבחוץ ובין מפנין שב לאו לנתחים נחתכו, אבל כאן הקפידה התורה שתה' האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה חמימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך החצרך רש"י לפרש האי יליף דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וככל שלא יהי' ניכר שום קרע וסדר, כדי שיה' נופל עליה שם תמיימה וזה פשוט ודו"ק.

תוס' ד"ה מנא הא מלטה, וא"ת כיון אמרין זיל בתר חזקה כשי' בתר רובא דרובה וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראב' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלהך ואין למדין ק"ו' מלאכה, והקשו האחוריים דעתין נלמד דאילין בתר רובא מקרוב, דרוב עדין מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרוא: וזה העיר הקרובה. אולם הרשב'א מתרץ קוש' התוס', דהה דרובה וחזקה רובא עדיף דזוקא אחר שידיעין רוב מקרה, אבל כל זמן דלית לנו לפוטא על רוב, לא איזלין בתר רובא כלל וממש'כ נגד חזקה, ולפי' מישוב גם קוש' האחוריים דנילוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב'א זיל' סתוים, דכמו דידייעין עתה לומר דרובה עדיף מחזקה זאת עכ' מכח הסברא, למה לא נסמק אסבירה זו גם بلا לפוטא ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה ממש'כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע'ד בכוונת דברי הרשב'א הוא: דהנה הא דאוקמינן אחזקה יש לפנינו שני דרכים, או דנאמר גזה'כ הוא דנקיק מלאה אחזקי', או שאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ' הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שהיא וא"כ הא דאילין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, ואז מילא אם הרוב מעיד נשנתנה החזקה, החזקה בטלת נגד הרוב, כי כל עצימות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר נשנתנה מה מהני החזקה, אמרו מעיטה כל זמן דלית לנו לפוטא הדתורה סמבה למילז בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי אחזקה, משום דרוב פעמים לא נשנתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר דגזה'כ הוא לאוקי מלטה אחזקה,

ולפ'ז גם כל דפריש מרובה פריש לא שיק, דהרי אין כאן רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חדא וחדא אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מוחמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שיק בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפריש מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי אחת היו יכול מותרות מכח ביטול ברוב, מכש'כ שחתיכה אחת שפירשה שמותרת, אבל בהמות דעלמא שלא הי' ניכר מעולם הנסיבות שטרפות בפני עצמן, ולא שיק בהו ביתו כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שיק דעל כל חדא וחדא נופל הספק שהוא מיניהם לא מיטרף וזה רובה דליתא קמ"ע ז' קמבעי מני'ל, אבל בסוף קמסיק דל"ש וכמו דאילין בתר רובא דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי כן איזלין ברובה דליך קמן ומכח דרוב פטמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה תמצא פשר להא דחקרו האחוריים מני'נו לח' בתרי בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השם עתה על הרשב'א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב'א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב'א מודה דሞחר מה'ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, וזה ספק במרקחה, וڌיתו דהרי הספק הוא אם האי בהמה שלפנינו מן הרבו או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השם שמעתה דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרבו או מן המיעוט, דאי היה דומי' דט' חניות ורכובה דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חדא וחדא שהוא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב'א, ליא' דמקח ספק במרקחה לא חיישין, ולא מצד דאילין בתר רובא ודוק'.

עד יש לחלק בין רובא דאיתא לדילתי' קמן דהרי הא גופה, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"י נסיוון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששחטנו שרובם כשרות וקטנים שנתגלו שרובם מולדים ואני סריסים, אבל בכל מקום אינו מן הנמנע, שדור אחד מוחמת איה סיבה נשתנה עלי' סדרי בראשית, וכעת רוב בהמות טרפות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שהי' מקדמת דנא, מ"מ אינו כרובה דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקת דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקוש' המפורסת מאית הגה'ק מה'ו משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוג' איזלה אליבא דר"ש לפ' דעה אחת בתוס' ד"ה חטא כת קרי' רחמנא, ולר'ש דדורש טעמא דקרה, מסתמא טעמא דאילין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המעתים, והאי רוב, רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קוש' מושכלת, אבל לפי האמור מישבת על נcone, דהאי גרעوتא דאיתא בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובנים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשל הישר מחייב את זאת, דטוביים שניים מאחד, והואrai' שכילת חשובה ממש'כ קרי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוא רובה דאיתא' קמן לפני עיני שכלונו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודו"ק.

על'ג גמר' את' משער המשתלה דרכמנא אמר ולכח שני

הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאנוס כמוון דעבך לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשוחט קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכע"פ פפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפיד ההלכה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד שלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחלל שבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוק"ק.

תנוס' ד"ה את' מפרה אדומה, וא"ת וכרי ויש ללימוד מתוך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מכמה בהמות וכוי' הקושי' מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מכמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במוב"מ, וזה ליתא מבואר בו"יד סי' צ"ח סעיף י' בש"ז וט"ז ופרק מג' שם דוחז"ל לא תלקו בהז כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן חזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיiri בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירוב החלב ביחד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דכשרות, משום דהוה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, דעל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתייר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכולן כשרות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הקשרות, אלא דס"ס צזה, דהוה ספק אחד בגנוו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הוה להתייר, אבל עיין בש"ז סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאישור דרבנן מהני גם ס"ס צוז, ואף שיש חלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלון בהז, ודוק"ק.

ועתה הנני לבאר שיטות התוס' ושיטות הר"ש שחולק עמם כmoboa כאן ברא"ש זיל': הנה דעת התוס' דרך חזקה דעתו קרא שניתבררה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה השנית ברורה לפניינו לאח"ז אלמפרע, כמו בפירה בת שתים שלאחר כלות שנה נודע לו שכשרה היתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד החשתנות, ולכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השטה היא דעתו, ועוד השטה היתה בחזקת כשרותה, כי מעולם לא היתה כשרותה מבורת בשעתה אלא למפרע, ואת לא מקרי איתחצק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשנא טרפה היתה מכביה, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בחור רובה, וא"כ גם בלאו חזקה הרי אמרין על כל בהמה מיד כשלולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן נמשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה היא בהמה מרוב כשרות, ועוד השטה היתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה מכש"כ ממשיכין הרוב, זה בוכרא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאין שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה עדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו דגילתהلن ההלכה כשרותה דמשיכין הוודאי, הינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשייר, לומר כשםמצאה חרשה לאח"ז, דהשתטא היא דחרשה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא

וממילא לא מצין למילך רוב מינה, ומכח"כ דלא מצין למינור רובה עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה למילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקת גזה"כ הוא אלא טעם דחזקת נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוק"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כפי מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטוי' דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפירה דהרי חזקה היה להאי טמא שams יזרקו עליו מאפר הפירה יטהר, ומה לי עם חזקת טומאה שלו, אבל כפי שביבארנו שם הדבר הזה תלו依 אס נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דה תורה ההירה האי ספק, אס נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפירה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקת המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פירה שודאי כשרה, אבל אס נאמר דרוב דק ספק איז דה תורה ההירה, באז ייל' דגנד חזקת טומאה לא התירה ההלכה דאין ספק מוציא מידי, ולכן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרת דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעומד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דכיוון דרבנן כודאי פשיטה דמדחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי עז' קאי דמגנ"ל דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייפ', מקשין אמא לא ליף מכל קרבנות דדחו שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דאייכא למימר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחין שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכאו', קושיתם לשיטת הרמב"ם ילי' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יחל שבת על ספק קרבן, אלא דכבר כתבנו לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דזילין בתר רובה והוא קטן וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שר' לדור זה עם זה, מפני שהאישור ודאי, דהרי איכא כאן אשת אח, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עליק להביא ראי', דאייכא כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, איו ספק מוציא מידי ודאי, הא חזא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתרברר דאסור מה"ת, ולכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זאת תירוצים חלש מאד, דאיך מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה אס סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממיעוט דשניות ספקה הוה אי לא איזלין בתר רובה, אבל דבריהם צרכין תיקון, כי למשום דספק מצוה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להקליב קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכך ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סתירה בתוס' פשחים עג"ע" ד"ה שחוטו כתבו שם דהא דפטור מקרבן בנמצא טרפה בסתר, לאו משום אונס Kapitir ליל' אלא משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמת גס בהז חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונסין אותה ממש ואני מהויבת להציג את עצמה בחיותה שלה, אבל המקדים מצות ההלכה לאו אונס מקרי, דאיך יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שיאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס מכאן דעבך דמי, הוה מצין למיפותרי בשנאמר דאך אם נמצא טרפה הרי

דשכיה יותר לאיסור מלאה יותר, כי לולי זאת בעין לאוקמי הbhמה על חזקה ذاتי מכך רובה דכהר, והוא סברא ה'פוכה ממה שכתבו כאן, אדם לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה ذاتיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מוח"ם - והרמ"ז זל' באמת פסק להיפך מותוס' דבסי' נ' פסק דבסקט טרופות לא סמכין להתר מחמת חזקה ذاتה מכח רובה בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצוא ודאי טרופה אפילו הוגל פ' המקה, כשרים הנגינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתר הר"ש, ועיין שם בפ"ת ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מתולדה, ובין כאן בשוט שבודאי לאח"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי אין חלק זהה, והרבה פפללו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגרר בו, ואם תרצה לעמוד על שרשן של הדברים, תעיין لكمן בסוגי' דישב לו קו"ז בשוט מה שכתבתית שם וירוה צמאונך ודוד"ק.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתני מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות ד' ז' דאמרו ר'יע' ור'ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדים מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, זל' „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה'ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלי עד שיודע בודאי שזה טרפה, ויאמדותו הרופאים שמכה זו אין לה تعالה באדם ובבה ימית" עכ"ל ולכאורה תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בל"ה מכח האי מכחה, אבל עיין בפתחה אות י"ד אריקות זהה שביארתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנטחן דלי עתה הוא דמוהאי פסק הרמב"ס נשמע, דסביר כדעת הר"ש הניל' דחזקה ذاتי מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי נרצח שיש לו נקב במוחו או בשוטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממיתו בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרוב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למתה מחמת מכחה, ומיוחה דהמכה לפניו, אנו אומרים אין זה מפה הממית וועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ואע"פ אכן הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה ذاتי, מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד لكمן מזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' אתני מעדים זוממים וכו' וכי תימא דבדקינן לי', והתנני' בריבוי אומר לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבוי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא הוא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נתעהצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקות דף ה', hei לו להביא המשנה שם, דקתיini כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומധביה האי דרביבי נראה, דלילי בריבוי דהרגו אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

ונהראה לע"ד, דבאותם בלואו בריבוי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתירוץ השני, אדם הם איןם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איןנו נהרג אלא עד אחר יב"ח, אכן להחמיר עלי יותר מעלהם אם הווזום, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי הס"ד דהשתא, א"כ גם בלואו מהה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליאתא דהא שפיר ה' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג' כ נהרגין מיד, ولكن לויל' בריבוי, דהרגו אין נהרגין, לא ה' מצי למילך רוב ממה שהרגין העדים,

צאה מן הרוב עד השთא.

אולם שיטת הר"ש, והוא הוועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהירונות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנתן, משום דרוב בהמות כשרות ה', והוא עדי' מחזקת, עכ"ל הדברים צריכין ביור, עיין במעי"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין דתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה ממליא, דכל בהמה אנו מחייבים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שארינה שלמה, וכמו אמרין סוקlein ושורפין על החזקתו דהינו חזקה ذاتי מכח רובה, דasha שבאה ובנה מורכב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקת אצלנו לשראה, והרי אכלנו מחלבה, והוא חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתא הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דומה שהווסף בסוף דרבינו, דרובה עדיף מהחזקת אין לו פירוש, דאי'יך למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהירונות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מהחזקת ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליאתא כמש"כ למללה דרוב עדיף מהחזקת אבל לא מודאי, ואני הוודאי ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מהחזקת בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקת בשרש בה בעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מהחזקת בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקת בשרש בה בעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת ח'י עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר ונדונה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טבעי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

והנה בנויל ריעוטא מוחיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במוח, סתרו התנוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צריכין לומר,

וְזֶה דעל הא דאמר פסח וקדשים מה איכא למיימר יש לתמונה, הচכי בימי ר'מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פסח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחרונים, ואולי ייל' דכונת הגם' הוा, דאלו ה' בא לידי מדה זו, מה הי' עשו ווזוק.

תנוס' ד"ה ליהוש, בסה"ד הקשו מנסקlein בנסיבות דידונו בימות החקלה, הרי דבדיני נפשות לא אزالין בתור רובה, ותי"ר "ת"ת דכיוון דרבכוב"כ נהרג בין מיתה למיתה לא אزالין בתור רובה, והוקשי מפורסמות משפטת ארcosa בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נגידנות בשרפפה החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראיתי בס' חתן סופר לדוד הגןון צ"ל שכטב, דעתך התוי על קושי זו ההוא, מה שכתב הփלאה ז"ל בסוף פ"ק דכתובות על התנוס' שם, דדה דלא אزالין בתור רובה בממון, היינו ברוב הנולד עכשי בהאי נגידון שנינו דניין עלי, אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממוני (והוא ממש"כ לעמלה שיטת הר"ש והרמב"ם) ובזה מיושבים כל הkowskiות שהקשו כויצא זה עיי"ש, וומילא דמיושבת גם קושי' ז' מבת כהן, כי היא נתזקה אצלו נשהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיין נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל פה אמרתי לדודי הגאון צ"ל שלא כיון המטרה
בזה, דנינו דודאי אמות לאמותו הוא מה ש' הפלאה, כי לויל
סבירא זו לא מצין ידינו ורגלו בבה"מ, אבל מה געשה כי בעלי
התוס' כאן ע"כ לא נחתו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת
לקושיתם, דהרי כאן איזלען בת רובה דעתחזק דלאו טרפה הוא,
אבל התם בנסקליין ונשרפים שתערבו רובה דלא דעתחזק הוא -
ילא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב בשערתי עוד
הפעם על מס' זו, ראייתי כי שגית', כי התוס' בקושיתם נשמר מזה,
דהרי צ"ל: "הקשה ר"י דהכא לפין מרווח ועדים אוממיין דאיזלען
בתר רובה אף בדין נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכוכו"
עליל ולא על חנם הוסיף האי הוכחה מא' בן סורר, אלא לשול
ההאי תי' של הפלאה באו, שלא תאמיר שאיני הכא דעתחזק הרוב,
לכן הביאו מא' בן סורר דשם מוכח גם אחר רוב דלא דעתחזק
אליזלען בדין נפשות עיי'ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אל לא דלאפ"ז מצד אחר יש לתמוה על התוס' דלמה הקשו ממהא זומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוגי' דקאמר בסנהדרין דרובא דאייתי קמן לא קמבעי לנו דازלינן בתר רובה, יושם המذובר מדיני נפשות, דקרו דآخر רבים להוטות בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשות למה בנסקלים עם נשרפים לא איזלינן בתבר רובה דאייתי קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבריא. היכי אמר הר"תadam נפל מחולקה בסנהדרין באיזה מיתה ייהרג, שלא איזלינן זהה אחריו רבים להmittתו בחומרה אלא דניינו אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבסנהדרין, הלא מקרה מלא דיבר הכתוב אחריו רבים להטוט, ומאן מפיס לחישך דבר זה להוציאו מן הכלל נידונו שבין מיתה למיתה, שלא נלך בו אחריו הרוב וזהו דברزر שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, דבריו כתובנו למעלה וכן בפתחה, בדיטול לא שייך אלא באיסור בתוך החיתר, אבל לא בהיתר בתוך האיסור, ומשמעותו דהאיסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב היתירות שהוא ההעדר, אבל לא להיפך, היתירות שהוא העדר, לא יתעלה להיות מציאות ע"י הביטול, וכן הפטור לא מציא להתבטל כדי להיעשות חייבות וכן מוכח ממש שאמרו בב"מ דף ו' ע"ב, עשרין ודאי א"ר ולא עשרין ספק, כי האי פטור שкопץ מן המנוין בתוך העדר, לא יתחייב ע"י ביטול ממה שכבר נפטר, וא"כ "ה" הכינ נסקלים שפטורין מミחת שפה החמורה לא יתחייבו ט"י ביטול בנשפים

אפשר דממתניין יב"ח כקושי התוס', וכן הוא מאד ודוק'.
על' גמר', ר"א אומר את' משחיטה עצמה וכו' עיין בח' הר'י
כאן ובתוס' לפקודן דר' כ"ח ד"ה אתה, דאי להוחיכ מכאן דאי
לשות בדיקה מבחוץ עתיק הילפotta היא מפשח וקדשים, דא"א
לקרוע את העור ולבדוק החותט, דאי לך מים גדול מזה - ולענין
קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובה עד שתירפה
העור, וא"כ מצינו לבדוק איזה מים קודם, אז יתחיק שאין החותט
נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם
ימיא דלא סמכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא,
וכמו שאין מום בחתיכת העור ע"י סכין של שחיטה, שהוא ג"כ לא
שייך לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת החותט צורך
הקרבבה הוא ולא סגי בלא"ה ויש לישב בדוחק ודוק'.

ע"ש גMRI' ודילמא היכי דאפשר לא פשר, והיכי דלא אפשר לא
אפשר, דאל"ת היכי ר"מ דחיש למיועטו היכי אכל בשרא וכו',
ופרש"י זל' היכי דאפשר לא סמכין ארובה וצרכין לבדוק כל
חייב, אבל בושט במקום שחיטה דלא אפשר סמכין ארובה, וכן
בקטן וקטנה דאפשר להמתין עד שיגדלו, והນך כולחו מושם דלא
אפשר עכ"ד. וקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר
דלא ינשאו עד שיגדלו, ומה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא
לאכול בשר, והלא ר"א משחיתת חולין קיליף, דה תורה אמרה
שחוט ואכול, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר
לרי' ישמעאל נאסר להם בשר תאווה, ולמה הותר להם כשנכנסו
לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הזה, עוד קשה דהרי ר'
כהנה בעצמו ילייף לעיל רוב מההורג את הנפש, הרי דלית לי' חילוק
זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין
שום סברא לחלק בין אפשר ללא אפשר, דהרי אפילו בין לכתחלה
לديיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"מ אין ראי', לפי מה שכתבו התוס'!
לקמן דר"מ רק מדרבנן חייש למיועטו, ועיין בלב ארי' שנתקשה
בכל זה ולא העלה דבר המתkeletal.

ולולי פירושי ז"ל hei נלעפ' ד לפרש פי' אחר, ועפי' מה ש' ק"ז בעחתת' ס' זכ'ל ביו"ד חשי' כ"ד על דברי התוס' בכוורת דף כ' שהוקשו, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינס מומחין להזקמת איסור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחין, הנה כמו סתם ספרי דידי'ני מיגמר גמ' ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב' בא בתוה'ב, הקשו על זה דמה יענו להא דבעי למילך' רוב מרישא של עולה ומשחיטתה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה, ות' החת' ס' דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתר רובה ואצריך לבדוק אחרי כל ח"ט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדוק ממשום דהוא מיעוטי דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו לሚזל בתר רובה ולא צרכין בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומושום דמצטרוף חזקת איסור דאיתנה זובחה למייעוט נkeh'וו, בזה שפיר אמרין דהאי נkeh'וו הוה מיעוטי דמייעוטי וככמאן דליתא דמי' עכטדי'ק עיי"ש. ומעתה הכי קאמר ודילמא שאיני לך בין צרכין כולם בדיקה ממשום שלא אזלינו בתר רובה, ונשאר נkeh'וו שלא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מן נkeh'וו ונאמר, דלא אפשר לambilדקי בלבד, והוא מיעוטי דמייעוטא ולא צרכיך בדיקה כמאן דליתא דמי', אבל הני שאר הילפותות קיימו במקומות, ודלא כפרשי' ז

והרא' שביא מר' מינו אלא דהוא ע"כ עבד ה'י, לבדוק אחרי הח'י טרפיות, ובושט סמק', דהמייעוט הוא מייעוטי דמייעוטא וכמאן דליתא דמי', דלא מסתבר לומר דאכל פsch וקדים בלא בדיקת הח'י טרפיות, כנילעפ' מותק' חומר העניין.

מרחוק ששחט וכיו' וכאשר נתקשו התנוס' על הבריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא ששחט אחר, ולא הבעלים מצאו שחוות, דזה נלמד מרישא בק"ו כנ"ל.

ומה שנלפע'ד הוא, דיאכא רבותא כאן דאע"פ דהאי ששחט עבד איסורה, ששחט בהמות חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג' דסכך של ע"ז, ומ"מ סמכינו גם בזה ארוב מצוין אצל שחיתה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד ששחט מרחוק, דמצוי מيري בהמת עצמו, וכן לא מהא דבר דאבד לו כדי ותרנגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"םazel לשיטתו בהזה דס"ל לכל מומר לאייה עבירה שייה' צרייך בדיקת סכך משום דחויקתו אין טוריה לבחון בדיקה כראוי ואפילו אין כומר רק פ"א כל שבעת שחיתה עבר עבירה דינו בהזה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג' שם מלטה בטума, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים היה לנו למיר, דבעי עכ"פ בדיקת סכך, אבל מ"מ מותרת מושם דספק היה דשמא ששחט השלית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא במימר ושחטו אין טוריה לבדוק פסול, וכאשר ביארתי שם, ולכן מי שראה שאחד שוחט בהמתו שלא ברשותו באמת אסור ואפילו הוא מומחה מושם עדברין הוא זוריך בדיקת סכך, לנפע'ד.

והנה עינתי בתוספתא בפ"ב ומצאתה משונה ממה שהביאה כאן בgem' כי ז"ל,, „המוחא תרגנות שחוטה בשוק וכן מי שנtan הרנגולת לאחד מן השוק לשחות ואינו יודע מה טיבו, הולין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מيري דמצאו הבעלים שחוטה אלא דהשליח לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהזה רבותא נגד הרישא דמצוא תרגנות שחוטה בשוק, כי כאן הבעלים עבדו שלא כדי, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יודע אם מומחה אם לאו, ולדעת הבעל העיטור אפילו בדיudit אסור מבואר שיטתו לעיל בסוג' ואם האי שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחות למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרין בי' רוב מצוין אצל שחיתה מומחי, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש ליישוב ודוק'.

כבר בכ"ז הבאתי לעיל בדקה דהרבנן לא פסק כהאי ברייתא בתרגנות מצא שחוטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של ר' יוסה"ג דלקמן, אם עשי' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק קר"י לחומרא וממילא דה"ה בשוק אסרו, חד דיאית להו לטרויויהו, וכמ"ש התנוס' ד"ה פיליג', דממהDK אמר בב"מ דף כד' גדי דר"ח, שמצוין שחוטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחוריונם על הרמב"ם דשבק הסוג' דשם, דהתairo את הגדי לר"ח קר"ה בנו של ר' יה'ג שהוא מעשה רב, ופסק קר"י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילא תרי מיעוטי, מיעוט אינס מומחין ומיעוט שטטילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, מושא'כ התם דמיiri בברוב טבחין ישראל דודאי מומחין ומוחזקין חז, או דהכא בע"ב מيري דין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דין איני איך מתיישב הסוג' שם לפי דבריו שאמרו שם שהתירוה קר"ח בנו של ר' יה'ג, והרי לפי חילוק הפלתי גם ר' בר פלוגתי' מודה התמס, שנית הלא כאן אמר דפליג'ו אי אדם עשו להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר' מטעם תרי מיעוטי אסור ואפילו אין עשי' להטיל, ועוד זאת לא ידעתך איך אפשר לחלק בין הכא להתם כיון דבין הכא ובין החם מيري במצא שחוט ומ"י יודע אם טבח שחטו או בעה'ב, ומה תאמיר גדי אין דרך בעה'ב שישחוט אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין וגם בשוק פסק קר"י

זה ברור שימוש ע"פ שבולי התוס' לא נחתו להה ודוק'.

בсло' סוגיות רוב, אציג מה עוד קושי' אחת ששמעתני מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתר רובה מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוגי', בקטן וקטנה דפליג'ו ר"מ ורבנן, והרי ממצות יבום גופה מוכרת דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחין מחד אם הם וליכא כאן מצוה יבום, אבל כרת דاشת אח אילא גם באחין מן האם, והשבתי לו דילא'ר' דהיאנו ממש קושי' התוס' דבריש הסוגי' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחין את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דתירוץ שכתבו התוס', וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשנה היא המוצה, אבל אח'כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פור' וממצות עונה כשאר איש ואשה, ועל הנี้ מצות ודאי קשה, כיון דיאכא חש איסור כרת, איך ידורו זה עם זה, וכן הקושי' צ"ע.

וכעין זה הקשה התה'ח למה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על התה'ח, הלא מזיר ודאי אסור רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במח'כ'ת לא דק, דהאי דרש דמזיר ודאי ולא מזיר ספק, וכן קחן ודאי ולא ספק, לא מצין למידרש אלא לאחר שצינו למייז בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא מזיר ודאי ולא קחן ודאי, דאפילו א"א שבעלה במדה"י וילדת אין כאן ממזר ודאי, דביאת עכו"ם אין עשו מזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעתך קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקומות מצוה התרעה התורה איסור מזרות, וממש'כ' לדעת הרמב"ם, דקמבי ע"מ ניל' דרוב הוה כוזאי, שלא מצי' למדוד מזה מבון ותל'ם ודוק'.

ד' י"ב ע"א גمرا, מי לא תניא הרי שמצוין תרגנות שחוטה בשוק, או שאמר לשלווחו, צא וחוות, והליך ומצא שחוט, חזתו שחות, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר' ז'יל בחדשו דברישא איכא למימר דבעליה שחוטה, ובסיפה קמ"ל, אפילו אמר לשלווחו, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשתטה, אפייה חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז'יל בפ"ד הל' ז' פס' דינים אלו בזה'ל: "הרי שראיינו יישראל מרווח שחוטה, והליך לו, ולא ידעו אם אין יודע הר' ז' מותרת, וכן האמור לשלווח צא וחוות לי, וממצא ההמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הר' ז' מותרת, שרבו מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ'ם שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווחו, ציין האי דבעי מינני ר' ז' מר'ג', האומר לשלווח צא וחוות והליך ומצא שחוט, והא דלא ציין הברייתא דין דאו שאמר לשלווחו, מושום דהאי דין מטאפרש ממש'כ' התוס', במצב השליח שנשחט ע"י אחר, והרמב"ם מيري שהבעליהם מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שראיינו מרווח ומי' לאו דינא דבריתא הוא, דמצוין דר' גן לעיל מני', דראה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, על מירמא דר' גן לעיל מני', דראיה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי גמיר אי לא גmir, לימה רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם קושי' ז'ו, וכמציאות שאמר ר' גן בראה אחר שחוט, אבל הני תרתי דינים שבריתיא השמייט הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם קר' דבמציא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר וכפסק בהלכה שאח'ז' באבד לו גדי או תרגגול וממצאו שחוט בביית מותר, והאי ברייתא הלא מيري דמציא בשוק, אבל מה שיש לתמונה הוא, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלווחו דיאכא תרתי לטיבותא דاضר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחטה, והוא נלמד בק"ו מדין הרשותן בראה אחד

תורום, דרישתו תרומה בזה"ז דרבנן, ואי משום דעתכו מה"ת, וכמ"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים,-DDן אחד יש לו עם דאוריתא לענין זה, ע"כ הרמב"ם ל"ל האי סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, ד"ב מיל דאוריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה قضיתת הר"י שבתוס' עירובין דבמוקם דין כאן מכשול למשלח, גם ר"ש מודה דין חזקה שליח עושה שליחותו, וממילא דהלהה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסקו קר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייה החזקה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה נתנו פירוט ראי"א איכא לר"ש מלקט כללה של תנאים, דהא מעשר פירוט דרבנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עושה שליחותו, ואדי דהרבנן לשיטותי דמעשר פירוט דאוריתא, הלא בזה"ז בלא"ה הכל דרבנן לדידי כנ"ל, ומה שתני הנ"ב דהרבנן סובר, דסוגי דחתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דאוריתא, דהרי פליינ' בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דס"כ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא או דילמאأتي כמ"ד דרבנן, וגם ר"ג למה לי להזרוי ולאוקמה כר"ח חוותה, ולא מתרץ בפשיות דatoi כמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן, ואדי דcolsם סברו בפשיות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שאלא ניחא להו לאוקמי אותו מ"ד דרבנן, איך מודה הרמב"ם סוג' ערכוה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דרבנן.

ולכן נלפ"ע"ד ליישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרים לתרץ ולהלך בין עיקרו דרבנן לעיקרו מה"ת.

זהנה רשי" עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתב וא"ל "אבל שליח דקביל עלייה מחבירו, איכא למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עלייה" עכ"ל למדנו מדברי רשי"ז, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שליחותו, ולא יסмоיך טרחתית, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, דהרי עלייו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ואדי夷'הה שליח עלה אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג העבילים בטח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ומה לדרבן חזקה שליח עושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן למה לי בדרבן חזקה שליח עשה שליחותו, דהיינו דספק דרבנן שרי, עיין במל"מ בפ"ד מבкорות שקהשנה וכן שני תירוצים אי בעירובין לא שר"י ספקו אלא בהונם ואח"כ נולד ספק, אבל ספק הונח להחמיר, ב' דנפ"מ דלקתכללה אין להכenis א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשילוח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי"ז נופל תי' הראISON בביבא, דכל עצמיות החזקה שליח עושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמויך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא夷'הה שליחותי משום דבדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשה שליחותו לומר כפשווט דבדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשה שליחותו ולא בדאוריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי"ז ממש"ה היכ' מותר ליתן לו לכתיחה עירוב בידו, דחזקאה איכא דזודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב העבילים יסמכו עליו.

זהנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דריש"י ותוס' פליקו בספק הונח, דריש"י ז"ל סובר דמותר ותוס' פליקו עליו, ועיון ברמב"ם פ"ז מעירובין ובזה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כריש"י דספק הונח ג"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי"י ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא קsha קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקאה שליח עשה שליחותו, דנhydro דבתרומה דרבנן מייר', אבל הלא ספק夷'הה שמייר'ן בטל דרבנן נמי אסור, דපלו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמויך המשלח, ומ"מ שרי, הרי דחזקאה שליח עשה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמויך המשלח וממילא ה"ה

להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחו ישראל מיר', דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילקו דברוב טבחו ישראל לא צריכין לרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מפני שהם מומחים מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס איכא מיעוט טבח עכ"ס גם מה של' להלך בין טבחים לע"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינס חששן על איבוד אוכלין ואיבוד מזונות, ושליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, אטמהה, ועיין لكمן צ"ז ע"א דשמעי" דשםואל פיסטי לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכליים באשפה או בשוק הוא מה שמותה מלאיה, ואני החזקה בשחיטה תחת ידו, ועיין لكمן בפ' אוא"ב וכיסוי הדם, על נתנבללה בשחיטה תחת ידו, והלך נתנבללה בה, מה שכתבתתי שם, וכן מורה הא דקANTI במשנה, שחת ונתנבללה בה, מה שכתבתי בידו, לשונו הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתנבל לפיקח והשוך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דאשפה מפני נתנבל, ונפסלה בשחיטה ע"י סכ"ן פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכליים, וכן מורה לשון הגם' דמנבללה ממש שעומדת לכליים ולא לאכילת אדם מייר', דאל"כ איך קאמר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נתנבלו הלא האי נפסלה בשחיטה אין דרך אלא לקיים בה מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תננה או מכור לנכרי, ואני דע"כ החשש שמא נתנבללה ממש בשעת שחיטה תחת ידו, ודאי דאין חילוק בין טבח לבעה"ב, דשנים מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו בטרפה, והיינו טרפה הנטהה למות, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראוי' אלא לכלב, והקרא דלגר, ולנכרי דכתיב בנבללה היינו בתנבללה בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיא ראי' גם לישראל במדבר דעתך ר"ע, עיי"ש, וכן כל דבר הפלתי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרא קר"י ודוחה האי סוני" דבב"מ במעשה רב, וכן האי Tosfta שמובה כאן דמצא תרגנות שחיטה בשוק כשרה, נלפ"ע"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנהג בני אדם בזמן ובמקום, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחוינו בזמנים ובמקומות של הנני תנאים היה חילוקי דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכח"כ אין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, ולכן שפיר עבד הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור בעניין ודוק'.

ע"ש גמר', איך שמא שרה ושמה דרס, ראי'י מדקדקים, ולמה לא חייש נמי להלדה וכמו שאמר לעיל בריש מכילתן גבי בחשו"ק, ושמא יחלדו, ונלפ"ע"ד, דעל חלדה לייכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחווט מהוייכי תיתני חיליד הסcin תחת הסימן ולחתחכו ממיטה למטה, ואחד מותלmedi עוררני על דברי התוס' لكمן ל' ע"א או ד"ה או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו, שכתבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחחת סימון הראשון בהבאיה, כשחזר ובא לעשות הולכת, תחוב ראש הסcin בין סימון לסייע עכ"ל, והשבמי לו, אדרבה מדබרים ראי' דחלדה אצל בר דעת הוא זר, ולכן צריכין למצוא מציאות איך יחרמי חלדה בלי כוונה, וכתבו דכשחזר עם הסcin לשחווט סימון השני אפשר שתחוב הסcin בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא רוחק המציגות כמנובן אלא לאפשר שאירע כך על צד הרוחק משא"כ לשחווט בכיוון בחלדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עשווה כן, ודוק'.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרים באיסורין חזקה שליח עשה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק קר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ע"כ קר"ש סי' ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דין חזקתו

וטבילת טמאים, דכולם הכהרים המה, אך נמסר להם לכתולת השחיטה לשלחות, גם בלי טעם שהוא יקלקלו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' למלך, אפילו לחטיכת סימנים לא, והוא מושם במתusalemים, הרי בטלנו מ"ע. אבל י"ל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר היודע לאמן את ידיו לשחיטה, אע"פ שידוע להיות עומד על גביו, ואז ודאי אין למנוע מלאכל בשר בשביל ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא אמר שיאכל קלויות ואגוזים, אבל מטעם שהוא יקלקלו, ואחרים הרואין לא ישגתו קרואין דאיכא לתא דאסורה, יש למנוע לכתולת מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקם צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מיושב בהזאה קושי התוס' על רש"י בראש מילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולו שליחתו בדייעבד, שמעין דין מיסרין להם לכתולת השחיטה, ולפי האמור ניחא מסיפה שמעין דין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל שמה דקטני שהוא יקלקלו, אשמעין אףיו בدلיכא אחר היודע לאמן ידיו לשחיטה, דתנו לייכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והධין היוצאה מהה דין אמרת ודוו"ק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זרך סכין לעיצה בכוטל והלהקה ושחיטה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והוא בעין מוליך ומביא שלילה ובאה כדרכה, ופרשי"ז י"ל דהה" דזהו"ל בסכין שיש בו חוץ לצואר כמלא צואר, דסגי בהלהקה לחוד, אלא בכ"ד מהדר לאוקם אפיקו באיזミיל עכ"ל ועפר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו איננו מתקבל בשום אופן - חדא דלהקה ובאה כדרכה הוא רוחוק המציאות, ולמה לי לכטוס בפרצה דזוחקה, במוקם שיש לו דרך מרופות, דשחט בסTEM סכין שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTSM סכין של שחיטה יש לו הא夷 שעירה, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבהא - וחוץ מזה אונז הדין אני אומר לדליה, דבזרך סכין אפיקו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסכין איך חשש דרשא, אבל בסכין שהולך מעצמו ושחט בדרכ הלייכת מה חשש דרשא שייך כאן, ועיין למלך ל"א ע"א בתוס' ד"ה חוץ לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפיקו לכתולת הנרא דמותר לשחיטה כן בהלהקה לחוד, והרא"י מהא דאמרו למלך דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושחט בה עופא בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתולת בהלהקה לחוד, ודוחק לומר דחחט כדייעבד דמי, דהרי א"א לטאפש העוז, דכמו דה"י יכול לצמצם הגираעל הסימנים לשחיטן, ה"י יכול לירוט בו הנגירה במקום שאיןו עשויה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסכין אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ז נראה דהש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמרה, והלהקה ושחיטה כדרכה, דהאי,, "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דהשחיטה היתה כשר שחיות, ע"פ פריך, והא בשאר שחיות בعين הלכה והבהא, וכן אין איך אפשר זאת, וע"ז משני דאפשר דהכותל הקשה ע"י חבות הסכין החזרה לאחריה עד שלילה ובאה כדרכה, ודבר גדויל משמעין ביה התנאה דרכ' אגב דהו"א בחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גראם דיל'י וכמו דאמרו למלך ט"ז ע"א בסRNA דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח"ו אוינו מעורב בו כח הכותל, ועיין למלך מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"ז פי זה ה"י עכ"פ להposekim להזכיר זאת דאפשר חזר הסכין ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרמב"ס י"ל אדרבא השימוש את זאת וכותב וצ"ל: "ששחטה בהלייכת"

בדאוריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרים לחלק בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרה בס"ד.

ולפ"ז יש נפקותא לדינה בין רmb"ס ותוס' אפיקו לפי מה דפסקו קר"ש, דגס בDAOITYATA אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אדם פסקין כר"ש צריין אנו חלק בין שיבוא המשלח לידי מכם או לא כמש"כ התוס' דבאן מכם למשלח גם ר"ש מודה דין חזקה, ואולם לדעת התוס' אפשר דבאן לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה זו אפיקו במקומות דין און מכם, דמהא דין חזקתו תרום אין ראי" דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי" רmb"ס דין חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח דלא אמרין כלל חזקה שליח טושה שליחותו אפיקו באיסור דרבנן במקומות דליך מכם, נ"ל.

ובאמות' צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל דין זה חזקה כלל, ואדרבה אחזקה שלא נעשה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת איסור אפיקו בא"ר, וכדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת איסור גם בדרבנן אסור, אבל התוס' סבירו דלעולם חזקת שליח עשויה שליחותו חזקה הויה, אלא דגראעה היא ולא אולין בתורה בدلיכא מכם לא בDAOITYA ולא בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רmb"ס י"ל בא"ע סי' ל"ה סע' י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקידש לי איש פלונית דמותר בקרובותיה, משום דהכא ליכא למיקנסי ותומו עליוי, דמה שכתבו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מטעם קנס אסור בכל הנשים, הינו משום דין הדין יש לילך בתור רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאיסור מצד חזקה שליח עשויה שליחות, ולפי הנ"ל י"ל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל בא"ר דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה ומ"כ' דמהני להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דока באיסור דרבנן גרידא קנס אסור, אבל לדעת הרmb"ס דאפשר באיסור דרבנן גרידא שאין לו עיקר מה"ת, לא מהני הא夷 חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפיקו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היהיר, דשרי גם בDAOITYA, ודוו"ק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרום, והוא לי תרום שלא מדעת וכו', הנה הא דמצאו תרום כתבו הראש יוסף כאן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפניו על שני פנים, או שידע הבע"ב מידת בריו ונתנו הטבות הנהה לשלווחו, ואז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרי ומצא תרום בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אונז הראשון קשה לי, איך קامر דמצאו תרום, מהמת שחרsr לו ממידת הכרוי כשיעור תורו, ורक משום תורם שלא מדעת קאתא עללה הלא יותר קרוב,adam לא תרום השליך שנגניב הא夷 חסרון, דבכוב"ב הא夷 תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והליך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אונז השני יש לתמונה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמוקם דיכול לבירר הדבר, דין לטעון קשה על חזקה או דהוא רק מטעם סברא, דדרך השליך לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוו"ק.

ע"ש גמר' י"ל לכ"י תיכל עלי' כורא דמלטה - עיין למלך ק"יב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקלקלו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתולת לשחיטה, ויש להעיר, לפי דעת הרmb"ס ורוב הראשונים, דזוחבת מ"ע הויה וمبرיכין עליה כמו על הפרשת תרומה

דממעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך קאמר ל�מן לא ע"א דבחולין מתעסק כשר, מדאייטרך קרא לעכובי בקדשים, דהא שפיר איצטרך קרא לעכובי במסום חולין דפוסל, אבל במתעסק בזיביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור ניחא שפיר, כמו דיש שני יתרורים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבקר, כמו כן יש בקרא דרכונכם תזבוחו דאתא אלעכבר י"כ שני יתרורים "רכונכם" אשר מני" דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר הזיביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דעתכם גם לענין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי שנים שוחטין זבח אחד, אלא יחידאי הוא, כי החכמים חולקין עליו, ועוד דהרי אמר שם ר"כ, "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשו, וא"כ סובל האיני דרישות, וזה אמות ונכוון ולכך יפה השינו תוס' על רשי', דלעת רשי' דאתא למעט מתעסק כמו ורק סכין, י"כ מבן הבкар מתמעט וממעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושתי הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדי שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופוסל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי דף ל"א אריכות בענין זה ודוד"ק.

על"ש משנה שחיטת ע"כ נבלה ומטמא במישא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקANTI ל�מן לא"א נפללה סכין ושבחה פסולה משום שני' ושבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפינו מקרא דזבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, כלומר מי שהוא בר זビיחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכין, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסلين שחיטת נカリ ומשום דבעין דוקא בר זビיחה המזויה על הזיביחה, מכש"כ דנפלה סכין ושבחה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכדי נסבה, ולא ד'lein בזה, אלא שהנתנא המתין בדרישה זו עד להתמס, ולא האירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממועט מי שאינו בר זビיחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחתה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחתה מלאיה סגי, "בזבחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' ממעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומזכות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרבנן"ס במתוק לשונו הזוחב בפ"ב הי"ב תקין את זאת וו"ל "אבל נפללה סכין וכו' פסולה שני' ושבחת עד שייה' הזבח אדים" וכוכ' דילר עניין למדרש סמכין ושבחת ואכלת אלא מזבחת לחוד ממועט נזבחה מלאיה, ע"כ לומר דגム התנאה כיון רק להאי ושבחת ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ושבחת ואכלת מה שאתה זבח אתה אוכל, האי אריכות דברים הוא, מפני דזבחת אינה מצוה חביבות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנאה גם ואכלת כי רק בצרוף ואכלת הוה ושבחת מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנאה האי דרישת דין דשחיטת נカリ, כי כאן באמת רק ע"י סמכין מצוחן למעט נカリ, דמזבחת לחוד לא נתמעט נカリ ע"פ דודאי מצוחה ושבחת לישראל נאמרה כמו דלא נתמעט נカリ מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חוג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשו' מלאיה אבל סוכת גב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכין וע"ש כדי שלא איצטרך לכפול הדברים, ולכן אני כדעת התוס' דרישין האי סמכין ושבחת ואכלת האי לו להביא התנאה כאן דרישת זו, ומילא ה"י מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכין, ומכש"כ הדרש דזבחת למיעוטי

והשמיט האי כדרךה, וגם לא האזכיר שהלכה ובאה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוד"ק.

דף י"ג ע"א גמר' בעי מני' שמואל מר"ה, מני' למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' ז"ל, "כלומר מני' למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו'" רצה לתוך זהה דקביעי על מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו כו' בפלוגטה דר"ג ורבנן דורך סכין, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה היהת בכונה, וזה לא כארוי' מן התימא דהרי עיקר מירא זו נשנית בזבחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבמי' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים בלבד בא כונה אלא כמתעסק בקדשים אחרים" ואתה מתפרש דזהו מתעסק בקדשים, וסביר שהם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, אלא כוונתו על מתעסק בשחיטה, מהו לי, דקסבר דהוא דברים אחרים, דאפילו יודע שהם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגמ' לדעת רשי' מתפרש האי איבעי על שני אינפין, אלא דהתמס, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשםואל על מתעסק בקדשים שאינו יודע שהם קדשים, וכך אידי עלי פלוגטה דר"ג ורבנן בזורך סכין, מפרשין מתעסק בקדשים, מתעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו חך וכמוש"כ התוס', ותרויהו ילך מושחתת את בן הבкар, דושחת מורה דבעין כוונה להגביהו ולזרוק תוס' דיה מני' למתעסק, פרשי' למתעסק בסכין להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחיג'ו אפילו בחולין פסול לבון וכו', כוונתם להקשوت אדם אין לנו למעט אלא בכחיג'ו דורך סכין שהוא לאו דרבנן ממש, א"כ אידי פסל רבן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממעטין אפילו אם נתכוון לחthicת סימנים דקשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליגו רק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארי' ודלא כלח'ם ריש פ"א מהלכ' פסמה' דמסתפק בהו, וכן מוכח מגמי' לקמן דף ל"א ע"ב דקאמר רבא בהא זכינחו ר"ע לרבן, מי כתיב וחתקת ושבחת כתיב וכו' הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבמי' כוונת זביחה דוקא, וכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חthicת סימנים פסול עד שמתכוון לשחיטה, וכן הקשו להם דהוויל לרשי' לפרש דאפילו נתכוון לחthicת סימנים נמי פסול בקדשים ואפילו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשה ליה כיון דלר"ג באמת ליכא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט לדלשו הנג' דאלו לתוס' מושחת את בן הבкар עד שתהרי' שחיטה לשם בן הבкар, מוכח כריש' דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכונה לשחיטה ולא בגין הבкар, אלא דהתוס' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דיאICA עוד מתעסק בקדשים, והיינו בשוחט משום חולין כדאמרין בזכחים ותרויהו מושחתת את בן הבкар נפקא עכ' ולר' לדבאתה כאן לא הי' צריך להביא רקה ושבחת, ולדרשו מזה דבלא כוונת שחיטה פסול, ולא פוקוי אפילו כוונת חthicת סימנים דג'ב' פסול בקדשים, אבל משום דמעטינן ג'כ' משום חולין, ואתם אימעט בגין הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם משום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מתעסק, וזאת כוונתם במאה שכתבו, דמושחתת את בן הבкар תרויהו נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחתת א"א למעט משום חולין, ומ בגין הבкар א"א ממעט מתכוון לחthicת סימנים.

ומה מאי מתוייש בזה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה

עכו"ם דגרא ממן ישראל, וכדאמר לקמן בגם' דמין נכרי גרע ממן ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' דמתני' משום קרא דזבחת ואכלת פולש שחיטת נכרי, דלאו בר אביהה הוא וכמו שחיטת הקוף, א"כ הא עכו"ם דקנתני במנתני לשון מושאל הו, וכונתו "נכרי" שAINו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל ע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מיירי כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גר תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא אז גם האי דיקא הא דמין לע"ז, נמי איינו מכון כ"כ מבון.

עוד זאת יש לי תימה על כל הפסוקים והרמב"ם בראשם, שהשימיטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מן לע"ז ואסור בהנהה והוא דין מוסכם יוצאה מתוך הברייתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאת שחתב"ש ז"ל כבר קדמנו בקושי" ז' וכותב, דבזה"ז שAINו ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמ"כ הש"ז בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהיאדנא אפלו חזין דשפכיה לוי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאין יודעים בטיב ניסוך, ע"יש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשום דאיינו יודע בטיב עובודה שלם, והרי בי"ז סי' ד' פסקין בשוחט בהמת עצמו לע"ז במקום דליך למירר לעצורי' קמכוון אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרין כן דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפלו בשופך לפני ע"ז דקמכוון לנסך, אבל בשחיתה לא שמעין דאין דרכם לובוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קריית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בא דאמר ר"י אר"ג און מינים באומות, למאי, אילמא לשחיטה, השתא במין ישראל אמרת אסור, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפריטו דמין אף בהז"ז שחיטתו אסורה, והא דאמרו לעיל דמנהג אבותיהם בידיהם, היינו דלא חישין בסתם עכו"ם שמא מין הו, אבל במילוי שידועים בו שאדוק ורגיל לשוחט לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שהרמב"ם בפייה"מ כאן כתוב בחלק בין עכו"ם לעכו"ם וכותב דהני עכו"ם דיין שאינם עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתתם אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב אר"ז ולחריך לישב דבריו, אבל ללא יועל דסכ"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז"ז שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצמו כתוב בפירוש בפי"א ממ"א דכל תקרו' עכו"ם ויי'ן אסור בהנהה ולוקה אכ"ש, משום לא ידק בידיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גר תושב וישראלים שאינם עובדים כלל הרי מוכח דشار אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי'ג, דאל"כ יותר hei' ליה' להחיזיא אומות שבזה"ז, لكن הדבר תמהה מאד שהשميיט האי דינה דמין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלעפ"ד בהז הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דבעין דוקא דיבור ולא מחשבה לב, עיין תויויט' בב"מ פ"ג משנה י"ב אולס מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדוק לע"ז דאן סהדי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשמא חושב לע"ז, וכן החכמים דפלגו עלי', לא חשו לשמא חושב, והרי لكمן פריך וליחסו שמא מין הו, וכן רשי' זל פי' لكمן, אין רוב אומות מינים, אלא מיעוטם ולמיועוטה לא חישין הרי' דבספק הוה חישין, ואפלו לפי הורות מהרש"ש שם דבמיע"מ הויה מוקמן בחזקת היתר, אבל ברוב פשיטה דהוה חישין, ולמה לי' לר"א לומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז דהוא יותר מרוב, כמו סתם ספרי דידייא מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דרכם hei' לעבוד במחשבה אשר מדינה אינה פסולת, لكن בעין סתם מחשבתו לע"ז,

נשחטה מלאיה, דהרי ממעט יותר אפלו שחיטת איינו בר זביהה, וחוץ להז הרואה במרקא ימצא שתיבת "זובחת" רחוק מטיבת "ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי ז"ל בפ"ד ה"י, "נכרי" שחחט וכוי שחחטו נבילה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהאהיר שמא יאכל מזבחו אתה למוד שזבחו אסור וכו', וגדר גדול גדרו בדבר שאפלו עכו"ם שאינו ע"ז שחחטו נבלה עכ"ל ובפיה"מ מבאר דמשום לתא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מוחל' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומsha דקנתני הכא לאו דאויריתא, דטומאתה רק כמו תקרובות עכו"ם עי"יש, ונושא קלוי ושאר האחוריים האריכו הרבה בביאור שיטתו ולהשוויה בסוגי דהכא עין בהם.

הנה הרמב"ם נאיד מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, ואע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקנתני בה ואצתת, ולא הנכרי והקו' ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנותינו עכ"פ פליגו, דהרי על שחיתות נכרי לא הביאה הקרא דזבחת רק על נזבחה מלאיה בנפללה סכך, וגם משום דא"א למעט נכרי מזבחת כמו דאין ממעטין אותו כשר גם הנכרי סוכה וביצית נמי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנכרי משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשו' מלאיה לתמעט וכמו שאבא בר סוג' דנפללה סכך.

ועל התוספתא גויא יש לדקדק שנקטה בדרך זו ואין צ"ל זו, תחלה נכרי ואח"כ קו' ושנזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דرك דרך אסכתא קתני עכו"ם, כי עכו"ם לאו מזבחת איתם עט, דלא זו אף זו קתני לא מביע משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכו"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפלו קו' ונזבחה מלאיה דליך האי טума, פסול משום דכח אדם בעין.

ומיש"כ הראב"ד ז"ל בהשגתנו שם דהמה כבכמה וכאין יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מדי, וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומאליה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביתה בהמה לא אסרה האשה על בעל, ובבית גוי עשה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומצווה על שבע מצוות המבאים אותו לידי חי' עווה"ב, כקו' וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעין טומאת נבלות וכן לעין גוי שאינו ע"ז, דלרבmb"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגנתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוג' דהשוחט בשבת ובסוג' דשינה לשחיטה מתועיס' لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב ויארו עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קתני שחיטת עכו"ם נבלה הא דמין לע"ז - האי מין דנכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, אע"פ שאינו מין דינו כמין, כמש"כ התוס' لكمן בע"ב ד"ה שחיתות מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א ז"ל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיררי באדוק ועי"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דמישיר שחיתות מומר לע"ז, והוא עכ"ז חלק בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמיין, ולפ"ז, מתני' דקנתני שחיתת עכו"ם נבלה, וד"קינן אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מיררי, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נרא מפרש"י, אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנותינו סתמא עכו"ם קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא תאמיר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנהה אסור, יותר הוו"ל להגמ' לדיק עכו"ם נכרי נבלה, הא עכו"ם ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא דעת מין

לי לרשוי לכתב, שהוא לא ישחוט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צריך לבדוק פकח את הסימנים אחרים, ואת cocci להיות מיד, ולמה לא ישחוט, שכן לפע"ד דרשי"ה סובר דהא צריך לבדוק בסייעתם, דוקא בדרואה שלא נשחטו כלל, אין לסמוך על הראי"ש שניחת הרוב, הרבה פעמים cocci לטעות בזה, דביה"ש מלא דם וגם מתרחב החתק ונדמה שניחת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מידי, בדייבעט סמיכין דמסתמא נשחטו כולם כדי לשוחט כל הסימנים, ועיין זה לעיל מה שכותבי שם אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינ' למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דלכתחלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא cocci להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס, שכ' בסומה לא ישחוט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, וכי כדעת רשי"ה למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים ע"פ שאיןו מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסולין שחיטה לא ישחוט בלילה וכן בסומה.

ובלאה אני תמה על פרשי"י וכי לא סגי במעביר ידו על החתק ומרגיש שהסימנים כולם נשחתו, אשר ליה לא בעי ראי"כ כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ס, שישים שם בדין סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבך שפקח יבדוק בסימנים ודוקא.

דף י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת וביו"כ ע"פ שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דמעשה שבת לא מיתסר, לא שייך להאי מס' שעסקה בדייני שחיתה, ומוקמה במס' שבת או בתרומות דשינויים המשבש והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא קתני דאיסורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסוק עתה בדייני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשミニון בהאי משנה דרשות שבת, וראיתי בש"ת מהר"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיטתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותן מושום דע"ג דמחלוקת שבת, איןו חשוד אונבלות, או משום דלא שבק העתודה התירא ואכל איסורה, אבל אין לומר דמייר באחרים רואים אותם, ורק"ל דלא זהה כמור לחיל שבת דשחיטתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דاز לא שייך האי דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיטת נカリ, אבל אי קמ"ל אין חשוד לקלקל השחיטה, וזה דומי"ן דלא עסוק עתה בדייני שבת, והי' לו להוסיף שם גם ע"פ ציוו בהן וכוכ"ע עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס כהנוב "מותי שוחטין בכלazon בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכי שלל אלו הדברים ע"פ ציוו בהן וכוכ"ע עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחitin בין ביום ובין בלילה, ע"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דלילה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה למור, לפי מה שתכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והלילין, ונראה ששוחט להני, ושצט ראי' להה מדקנני בתוספתא בהדיليل בין ברראש הגג ובין ברראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר דומי"י בסומה, בגין אבוקהangan כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקהangan כנדגו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חדש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן במשנה דרשות שבת מה שכותבי שם, ודוקא.

אבל האי מתני' קמ"ל לאפוקי מקושי' מהרשב"ס דנימא כל מלתא אמר רחמנא לא תעיבד לא מהני וא"כ שבת ויוח"כ לאו זמן שחיטה הוא, והטעם הוא כמש"כ המהרי"ט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירה דרומנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלacula היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עיביד לא מהני שחיטה כיוון, ואם לא האיסור, ע"ז יש להשיב, דכיוון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ועיין לקמן מה עשה מותשבותו, עשה cocci שחיטה קלקל וופטו, עיין לקמן מה שכותבי זה על דברי הפיה"מ, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיוון דאנן כר"ג פסקין, דאפשרו מטעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך בשחיטת חולין אי עיביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לעניין צורם אוזן בכור, דכיוון דגם בשגענה מלאיה

דאז זהה אן סהדי דחישב וחשוב כדבר, אולם במין כ"ע מודים דסתם מחשבתו לע"ז, لكن פריך שמא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר נודע למי שנודע שמיין הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי' דלא כמהרש"ש, דגם ספק פועל).

ולפי האמור י"ל דמאיחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם, تو ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו במין לא, משום דאיינו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, ובעינו אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקע, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מינ' למומר, אלא דעתין שתחיות הסוגי לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן בסומה שוחט שחיטתו כשרה, הנה הרמב"ס ז"ל מחלק האי משנה לשנים ודין דשחוט בלילה הביאו בפ"א ה"כ ז"ל ואמתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיהי אבוקהangan כנדגו וכו', והדיין דסומה מביא בפ"ד ה' ז"ל, בסומה לא ישחוט לכתחלה אלא אח"כ אחרים רואין אותם ואם שחיט שחיטתו כשרה עכ"ל, והטעם בז' מבואר כי הרמב"ס בדיון דשחוט בלילה, דינא דתוספתא פסק, דשחיטין בלילה לכתחלה, והוא שאבוקהangan כנדגו כי זה עיקר הדיון מה שרצה התנא להסבירו, כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דר"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעולם שוחטין ובכל שוחטין, ותחלה מפרש הכל שוחטין חז' מחש"ק, ושחיטה נカリ בלילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בז' רבותא להסבירו שלא נטהה לומר דנילוף מקדים דלילה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הקרבנה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהורת מידי נבלת גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעיננו דשחיטה נהגת גם בשוחט קדשים בלילה, אבל יוכלים היינו לומר דהא דאמורה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאיין שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטת לילה פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעלום שוחטין בגין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל דאור האבוקהacao או הימים דמי, דاز עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דרכ' ר"פ מוסיף והוא שאבוקהangan כנדגו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבתובוב "מותי שוחטין בכלazon בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכי שלל אלו הדברים ע"פ ציוו בהן וכוכ"ע עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשחיטין בין ביום ובין בלילה, עכ"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דלילה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה למור, לפי מה שתכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והليلין, ונראה ששוחט להני, ושצט ראי' להה מדקנני בתוספתא בהדיليل בין ברראש הגג ובין ברראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר דומי"י בסומה, בגין אבוקהangan כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקהangan כנדגו גם לכתחלה cocci שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חדש, כי גם התוספתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דלילה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין

רש"י ד"ה לכתחלה לא ישחוט בלילה שמא לא ישחוט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדייבעט טרפה או נבלה כדלעיל דף ט' ע"א, וא"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישחוט בלילה, ואם חיישין כיון שלא cocci בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת זהה

השחיטה, דבשבת שאני שנעשה מומר בתחילת השחיטה, הראי" השני היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסיכון ושותפני ואחד מהם שחת לאחד מכל אלו, ומוקלי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושם סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר בשחיטה פסולה, אבל הש"ך שם הביא בשם הרמב"ם דמיכשר, והש"ך ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגש דין זה תלוי בפלוגותא זו שבין תוכ' לרמב"ם, אדם מזבחת למדנו דודוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי בי' אינו בר זביחה, שוב לא קריין בי' וzbollahת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל ממש וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי בי' אינו עובד ע"ז שוב לא קריין בי' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו וzbollahת דכולו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו לפינן לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הזה, ומה לי' יכול ומה לי' חציו, וזה ברור ואמת לאמותו של תורה בס"ד.

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכ" דמיד בחתיכת העור חילול את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת החיתכת הסימניות, הכרונה בהז, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב בלא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר דמקלקל בחבורה נמי פטור עין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודיין חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עע"פ שלא תמותה רך אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמותה לאח"ז, ומצתתי שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארכתי בהז ועיין Tos' שבת זך ע"ה ד"ה צד חלazon - אבל מה שיש להקשות בהז הוא, לדמה ייה' חתיכת העור מקלקל כיון לצורך שחיטה הוא, אלא דבזה ייל' דאם הי' מפסיק הי' מקלקל גמור לנען עדין לא איקבע איסור מלאכה, אלא דאי' גם בחתיכת הסימן ייל' כן, דאם פסק מילגומו השחיטה יהי' מקלקל, לכל השחיטה בעצמה מקלקל הו, כמו שאמרו לעיל בסוגי' דסכךן של ע"א, אלא כיון דזהו רוצה לאכול בשער מלאכת מחשבת קריין בי', וכמש"כ התוס' שם, ועיין בחדושיםנו שם, אבל אם פסק מלשחות, ולא נעשה מחשבתו, מה לא יפטור מצד מקלקל, והנה הפרם"ג באו"ח בפתחה שלו כתוב, בכל שוחט בשבת ונמצאת טרפה הר' הוא מקלקל ופטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, אבל התפלאו עליו, דהוא נגד משנה מפורשת וגמ' פשחים זך ע"ג ע"א דשותף ונמצא טרפה, ובסוגי' שם מבואר דחייב מושום דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דתיקון תיקון גמור הוא דהרי הטרפה בלאה אינה עומדת למיד' לאחריש ולא גידל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה ראוי' לב"ג תיקון גמור הוא, אבל למי שמנפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, מה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוא, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מוכנים, נבוא להצלם מקושי' המפורסת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס ריצה לאוקמי מתני' במאיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגלו באמרו, במאיד הוה שחיטה פסולה מצד שחיטת מומר, ולישב שיטות הרמב"ם, הרבה דיו נשטפהה והרבה קולמוס נשטברוו, ובכל מה שכתבו האחוריים בהז, אינו מתקבל על הלב, ולפע"ד מקום הניחו ללחגדר בו, ותחילה נבואר הסוגי' דצרכה ביאור רב דcola מוקשה.

א' **בגמ'** ונסביר חבירא למימר ר' יהודה היא, פרשי' עלה דעתם לומר ר' ה' הוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע'ס קאי הכא, דמתני' ר' ה' הוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכוני הני אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

הותר, לא שיך אי עבד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסך כשר, ודז"ק.

בפיה"מ לרמב"ם כתוב וז"ל „וامر השוחט בשבת אם כי שוגג ולפיכך שחייבתו כשרה, ושם תאמר למה לא תהא שחייבת מזיד בשבת כשרה, הויאל ואינו מחל שבת ואין שחייבתו פסולה אלא אחר גמור שחיטה וכו', דע שמשיתחיל לעשות חבורה בצדאר הבהמה הוא מחל שבת, קודם שיוחשות שום דבר מן הושט והגרגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאmr בשת עישוחות וכו', עכ"ל.
הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעם אחת דינו כמפורט לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתא דלעיל דף ה', דמדדבר דזקה ממומר לחיל שבתו, ונגד פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכtab בפ"ד ה"ז וט"ז בפירוש דזקה מומר לחיל, ומחלק שם בין חדש למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הללו, ולא אמרינו שהמומരית ופסול השחיטה בהדי הדדי Kata, כמו שאמרינו בעלמא ניתנו וחצרו באים כאחת, והתוס' כאן בד"ה השוחט בשבת כתובין להיפך בזה, דבפ"א לא חשוב מומר עד שעבר ג' פעמים, אבל לעומת שער ג' פסול, דבפ"א לא חשוב מומר טעם שחיטה מומר.

אבל דע דהא דמחלק הרמב"ם בין מומר לחישוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג' פ, הוא מפני דבפ"א אמרינו שמא עשה תשובה, משא"כ בג' שהוחזק לעבריה זו, והוה ודאי ולאו ספק, וכאשר ביארתי והוחתתי זאת באריכות לעיל בסוגי' דሞמר או"ע עיי' הטיב, וממילא לך מכך בשוחט בשבת ניהו דאם שחט אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו (וספק מותר, ממש דפסול דשותפות מומר בו ושמא עשה תשובה) אלא פסול דרבנן וכmesh"כ שם בח' הר"ג ז"ל החל שבתו, אינו אלא פסול דרבנן, דהרי באותו שעיה אבל הא שחיטה שחתט בשבת ודאי פסולה, דהרי באותו שעיה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמותו.

ועתה על איך דינו שמחדש לנו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנטשה בה מומר לא hei נארת, אם לא שנעשה מומר בעשיות חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהז, והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומרית עם פיסול השחיטה בהדי Kata כמו אמרינו גיטו וחצרו בגין כאחת וכדומה.

אבל גם ואת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתייהו, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרה דזוחבת ואכלת Kata ואין הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת הא שחיטה שחיתת מומר ולא קריין כאן ואובחת, דהרי עשה אינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דזקה בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגש נカリ כשר לאזביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשאו בע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל זמן שלא הוכיח לא נפסל, וא"כ איך קריין בי' וקרו לך ואכלת מזבחו, דרך או עשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקך בלשון הרמב"ם שכ" „ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הויאל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמור שחיתה" ולא כתוב „עם גמור שחיתה" כי אז באמות הוי בגין כאחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו לממ"ס, ועוד נמצא נפקותות כלו לדינא, התלויים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מיד, מהני شيء ראיות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן ל"ט, דשותף ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת ע"פ שעבדו בס"י' - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

זהאי תנא בדייני שחיטה קעסַק, ולא בדייני מעשה שבת, ומצד השחיטה כתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום מצה דייני שבת, דין לו עתה עסַק ביהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' הייא, מאיריך רשי" בפירושו, דמהא דאמרו ר' הייא ולא אמרו,, "ס' כל כר"י מוכח דשמעו דבר מוקי מתני" כר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימור ר' הייא אז הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דעת"כ מוקי מתני" כר"י, צריין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTSM בר פלוגתא דר"י ר' י"מ הו"ל, ומהיכי תיתי נוקי מתני" כר"י נגדי הכלל DSTSM משנה ר' י"מ, ולכן קምפרש רשי" דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר"י, במקום דחכמים שהוא ר' י"מ חולקין עליו, ע"כ דבר מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי, משום דשבת דומי' דיו"ה' כ' כתני, והאי רמז הוכחה גמורה הו, דהרי יוה"כ דקתני הוא מיותר למחרין, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתה דאסורה להמא כיוה"כ.

אולם יש לפניו עוד דרך אחרת ליישב האי יתורת דיו"ה' כ' דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מיריעי אבל במאיד hei שיחיתתו נבלה מצד שיחיתות מומר לחיל שבותות כדעת הרמב"ם כאן בפי"מ, אז הכי מתפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמאיד מתחייב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שיחיתתו נבלה, אלא תלין דשחיתת שהוא שבת ושחית בשוגג ולכן שיחיתתו כשרה, ומושום דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה"כ בהדי שבת לאשמעין דגס יוה"כ דינו בזה שבת, דאם היה מתחייב בנפשו היתה שיחיתתו נבלה, ואשר פסק התב"ש, וכאשר הוכחה כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי".

והנה הא דמחל שבת דינו כМОמר לכיה"ת להיות שיחיתתו נבלה, לאו כ"ע הו"ל, אלא כן כהן דרבנן כה"ת לאו שיחיתתו נבלה, ז"ל, דהאי תנא חמירה לי' שבת ע"ז וכו', והוא לשינה דגמ' עירובין זר ס"ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה לי' וכו', ממשע דאייכא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, לכל הקופר בה כמודה בכיה"ת כול, הוא פליג ע"כ על הא דשבת ע"ז, דהרי הקופר בע"ז א"ג דמחל שבת הוה כמודה בכיה"ת, וניהו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת היי' בע"ז, לא הוה מצי למימר, לכל הקופר בע"ז כמודה בכיה"ת.

והנה ראיתי בתורה תミימה עה"ת שהרגיש בזה, וכותב DCOUNTHT הנטנא בהיפך, לכל המודה בע"ז כkopfer בכיה"ת, אלא דלשנה מעליה נקט, ובמחcit'ת לא דק ולא עיין בספר, דשם תרתי' קתני, דמודה כkopfer וכופר כמודה עיי", וכיון דקרה דוכי תשגוע, אשר ממן יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריעי, ובכל זאת הנטנא נחות ללימוד גם ההפיק, ע"כ לשולו אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. עיין לעיל במקומו, מה שכתבי עניין זה דשבת בע"ז. עכ"פ פשיטא דלאו ד"ה הו"ל, ולכן אני אומר דגס מאן דמוקי מתני' מותני' דאסורה באכילה ליום, ודיקיך זאת מיתורת דיו"ה' כ' נמי לית לי' דשבת בע"ז, דאל"כ הלא יש לפרש האי יוה"כ דנקט להשוותו לשבת לעניין מידע כנ"ל.

ונאמר מעטה, דשפירות קאמר ונסבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' כר"י לא קיימת במסקנא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו כר"מ וכו' דרש בפרק' דרש כר"י מפני ע"ה, א"ת לומר דמוקי מתני' כר"י, והוא פסק כר"מ שלא כסתמא דהכא ולהקל, אבל הני רברבאיו שלא שמו האי

חבריא, עד דמסיק ר' אשיך דר"י דlbrace הוא, ואייך שייך ע"ז לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שהצל"ח בחודשו לחולין נתקשה בזה, ונחכח מעד ליישב עיי".

ב' לפ' המסקנא דר"י דlbrace היא, סתם רב' כאן כר"י, ובמס' תרומות פ"ב מ"ג סתם כר"מ דעתה המבשלה בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי' האחדדי והן אמת בפי"מ שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג יאכל למוץ"ש ובמאיד לא יאכל עולמית, אבל הא גופה חדוש גдол, דהרי כאן בשוגג' קאמור, דעתה קמ' דרב המבשלה בשוגג יאכל במאיד לא יאכל, ומשתיק לי' רב משום דעתנו כר"מ, הרי דאי"א לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לשינה דר"מ בבריתא, אשר ר' י"י חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ"ש ובמאיד לא יאכל עולמית, ואייך נפרש לשינה דר"מ DSTSM בו תנא המשנה בתרומות כר"י, יותר פלא בעניין, דהנתנא שם כולל מבשלה ומעשר ביחד, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג יאכל בו ביום, ובמאיד עד מוץ"ש והוא כר"מ, עיין במ"א סי' של"ט סק"ז שכתב, לדידיון דפסקין כר"י ה"ה במעשר דאסור לו עולמית, במוח"ש שם מגיה דכו כתוב לדעת הר"ג, אבל לדעת הרמב"ם לא עיי", הרי דרמב"ם מחלוקת מדעתה' דנפשיה בין מעשר לrbraceל, משום דמעשר בשוגג אינו אלא משום שבות, אלים בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר' י"א לאסורה הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר' מדרבנן, לא יהי' חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארג בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפta, דעיקר הבגד והפת בצורתו של עתה נתהווה ע"י תשמי ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ך ביה"ד סי' קמ"ב, בדוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיכות, גם המה מודים דין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשוגג שבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשיה זה, אבל התבואה לא נקרהת בשביב האי מעשה שבת, וכמו שלא נאמר שהמוחץ אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורי עולמית משום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה דתרומות כר"י ולא קשי' ליה דהרי הנטנא נקט לשינה דר"מ, דיל' דכו דקתני גם מעשר בהדי מバス, ובמעשר גם ר' מודה דין לא יאכל, ויתפרש כל או"ה לפ' לשנות סתם בשוגג יאכל ובמאיד לא יאכל, ומברח דיניה ע"ז דעת דינו, בمبادל לא יאכל עולמית ובעשר עד מוץ"ש, כן ה' הי' דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואייך סתם רבינו הקדוש שם כר"מ וכאן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לחולמידים כר"מ, ורק בפרק א דרש כר"י משום עמי הארץ, אייך פסק כר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו כר"י, הלא בלאי' ר' מ' ור' הילכה כר"י, ומוש'כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה דתרומות DSTSM כר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחורה, דבשני סדרים יש סדר למשנה, והרי חזר רב' וסתם כר"י ולהחמיר, ואייך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה אייך כאפרכת ושמע קווט דברי אמת בפירוש האי שקיים וטרוי'.

דהנה בגוף המימרא דר"ה ממשי' דרב דאסורה באכילה ליום לא פרשי' דרב דיקיך כן מותני' דהרי אפשר דרב דינא דפשעה קאמור, ולא קשי' לי' ממותני' דקתני' סתם שיחיתתו כשרה, משום

בסוגי' דשם, דהוא משום דברשות מעשה החחיטה לא עבר איסור دائורייתא, וס"א אדרבנן לא, כיון דמעשה החחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעבר אדורייתא אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כanca כיוון דעתך חיל את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאסור לו הגורם ג"כ זהה ברור ונכון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר ירידות שלמה, שכתב בשוחט את המסוכנת בשבת, אסורה עולמית, ואפיו בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכן לא שייך עד כדי שעשה כמובן, ולכאורה יפה דן, אלא דא"כ הרי אין שבת דומיי דיווה"כ לגביו מסוכנת, ומותני מסתמא במסוכנת אייררי, אכן יידמן מותנית שבחול שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זה, אלא ודאי מותן שבחול על ממונו להצילו שכח שהיום שבת ושחטו את המסוכנת, אבל מכאן ראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, גם בסיכון של ע"ז לא אסרו הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר איסור תורה בהאי שחיטה שהוא מותן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בبشر מעשה שהוא מותן כמו בגדי הכרבר, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר והחחיטה כמו במஸל וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודוי"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"ז ל"ל שכתב לקמן דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגג אטו מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דאי משום קנסו שוגג אטו מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים הי' מותר גם בו ביום.

ואני חמוה דעתך כי קנס שוגג אטו מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשבייעת עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמי"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דעיקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמஸל לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכוון שרי, ואע"ג דמboseל שוה יותר, וננהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכתב, ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברן אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', וכך י"ץ ישראל שבישל מזיד למ"ש יאכל לאחררים, אבל לו לא יאכל עולמית וכו', וכן כל כיוצא בהז"ע כל',فتح באסור להנות, וסימן בליא אכל עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למcor התבשיל לאחררים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשmitt ולא היביא הדין דנותע בשבת דעיקר בין בשוגג ובין מזיד, ובזה חילוק בדיןינו ממஸל, ואמת דבנותע א"א למסנו באופן אחר רק בყער, אבל עכ"פ hei לו להיביאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מஸל דתורות מתרומות קר"י, כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא קר"מ ולא קר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר ומஸל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום דסתם מותני ר"מ קפריך, ווערנני חתני הרב משבעש נ"י דהא מעשר ומஸל קתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמஸל קנס ר"י שוגג אטו מזיד - ואני הוסיף בתיאמה על הגמ' למה ליה להקשות ר"מ אדר"מ, דיוורת הי' ליה להקשות דמותני' דמஸל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מஸל - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערש שני הואר ויכול לתקן באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בתוך הבית, לא התירו לו חכמים לשוטונו ולסמוד אברירה, אבל בתו"מ וכי עכ"ל, עיין

מיمرة דר' חנן, לא דקדקו יפה במימורה דר"ה, שלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחיי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרקא ממשמי' דרבנו, כי כן עשה גם אבי בעצמו, דדרש בפרקא קר"מ, וא"כ ע"כ מוקי' משנתינו נמי קר"מ הלא מורה לתלמידי' קר"מ, ומה' כ' דנקט, משום דס"ל לתנא דידן כי הא דמוותר גם ביומה, ויה' כ' דנקט, משום דס"ל לתנא דידן כי הא דניא דחמירא לי' שבת ע"ז, ואתה לאשמעין דרך אגב דיווה"כ דינוי באה שבת, דבזמן היה שחייבתו נבללה וכמוש"כ למלعلا.

ולפ"ז הצעה הלו' מיושב הרמב"ם כמיין חומר, דהא דפרקיך ומוקמי' במזיד וכרכ"מ הוא בס"ז דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו דשבת דומיי דיווה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, וכן מצינו לאוקמי' גם במזיד אבל לאחר רשות מוקמי' מותני' קר"מ דר' חנן, דרב רק בפרקא דרש כן, אבל באמצעות מוקמי' מותני' כרכ"מ וכלהקה, אז צריכין לתרץ הא דקצתנו יהוה"כ לאשמעין דיווה"כ כשבת לעניין דשחיתת מומור נבללה, שבוב א"א לאוקמי' במזיד, משום דשחיתתו מומור נבללה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק קר"י ודלא קרב, וגם פסק כהאי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומיי' דיווה"כ אתני' קר"י, אלא דבלאי' הפסק קר"י, ומישנתינו לא אייררי' כל בדיני' מעשה שבת, ויה' כ' נקט משום דומיי' דשבת בכ"ל, וליאו כאן סתמא לעניין מעשה שבת כלל, והאי משנה דתורות מפרש קר"י מטעם שכתבנו למלعلا ודוו"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כל הנני אמוראי דרצו למימור ר"י דהנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נעה בה, וממילא דליך חילוק בין שוגג למזיד, וגם במוש" מותר מיד, ואין צרי' להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליה והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות מפרש ובՐ"תא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדל, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ מותני' דיקיך דשבת דומיי' דיווה"כ, ולדידחו איינו דומיי' דיווה"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגמ' לדידחו שבת דומיי' דיווה"כ, אבל לא דיקי' יכול' האי לומר דבunning ממש לכל מיili, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' מותני' דשבת דומיי' דיווה"כ, ע"פ דחש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי' במזיד קר"מ, עד שהמתרץ אומר לו דשבת דומיי' דיווה"כ אלא ודאי. עיקר הדיויקא שפיר ידע גם המקשו, אבל לא ידע דבעין דומיי' ממש, דכמו יהוה"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושית הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלעפ"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי"מ מלאת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי' מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמ"ש מסcin של ע"א דמוותר לשחותה בה אפ"ל לכתהה מטעה דמקלקל, והרי' מעשיה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה קתני' עלה וכמוש"כ רשי' לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באותן מלאות שמשביחין ומעלון את החוץ בשווי, כמו מஸל ונוטע וכן מעשר, אבל מלאת נתילת נשמה דמקלקל את שוי' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר"ש אוללמאן צ"ל הקשה באמרת איז הוה שוחט שהוא מאיסור מטעם שבת, ומ"ש מסcin של ע"י דמוותר לשחותה בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בהז' מה שהני אמוראים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתה דר"א אין מקום לתמונה, דינהו דלא מצאו מקום לאסור בסיכון של ע"ז הגורם הנהה, הלא כתבנו למלعلا

הדרך השני הוא לומר, כיוון דהצירה מחייב להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרא מוטל בספק ואין לדען עפ"י הידיעה לומר, דخل אז המבורר קמי' שמיा, לאחר דהצירה מחייב לסתור את הידיעה, וממילא לא חל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלו, מופרשים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעתה, בסתם Tos' סברו שם שאין ברירה היינו דלא חל כלל והוא טבל כדמיעיקרא, אבל בשם מהר"י כתבו אין אין ברירה אחת מהן תרומה, אז זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכול שניהם אף אם אין ברירה עי"ש, והוא נ"כ שיטת רשי' כאשר הראיתך למלعلاה. **ומאחר** שצינו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפיר תל היחילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיון דבכוב'כ אכן כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל היחילול, גם מה שהקשינו דהרי לבני תרומה ומטרש ראשון בלא"ה צריך לסמוך אמרה, ומה לא יסמכ גםampus שמי' קושי' זו אין לה מקום אלא לדעת התוס'adam א"ב בלא"ה טבל הו, וא"כ מה לי אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי'ם או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי' דהכל חל, והיין מתוקן, אלא דלמ"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש מהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא נוכל לתוך שלא ישתנה תרומה, לא נתכון שלא ישתה מע"ש שלא בקדשות מע"ש אתמהה, וקושי' התוס' מן התוספותה וכן מהא דamer, אי אתם מודים לי שמא יבקע בידי הפרשה, הרי טבל למפרע, מכש"כ למ"ד א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתנה תרומה, דוקא בא לידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שי לוגין אחרים היו מיעדים להפריש מצד הידיעה הקודמת, דשما לא ה' מועתך להפריש מאומה ואח"כ נשנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא ה' אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה ה' מועתך שלא להפריש, ולכנן אין חחש אחר אלא שמא שני לוגין אחרין היו מעותדיין להפריש ושתאן ע"י בחרתו החפשתי, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י איזה סיבה שייה', הרי אין אומרים בטוח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא ה' מועתך להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין ותברתי קונטראס מיוחד לסוגי' דברירה המפוזרת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטראס תמצא גם במסכתא או בפתחה או במקומו, ודוק' היטב.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשמעת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בעלמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמור ממווקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפערנ"ד נהאה לישב, דהא דקאמר, אימור דשמעת ל', קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שני אימור דחו"א דחו"א בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, הטעם, דחו"א דחו"א בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מוקצת אינש מדעת' למגורי, משא"כ בשחתה כאן, אין דחו"י בידים, והמותר, אין, דעתנו כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהסביר לו דודאי בשחחאו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחו"א בידים גרע מוקצת, ע"ג דלית אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל' בשחות מוקצת, לא מצא העירוב מוקם לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שעמ"י חק הידיעה ה' החכם מועתך לבוא לזרחה, ועפ"י הידעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמורriba יבא החכם לזרחה עכ"כ כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מועתך לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מוקם לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחרacher החכם מועתך עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר ה' חל עירובו לזרחה, וכן במקרה תוי'ם דילמא עפ"י הידיעה ה' מועתדייס שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המועתדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בהחר הוא בבחירתו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידיים להיות נפרדים מצד חוק הידיעה, הרי נמצאת דשותה התרומה.

בתוס' יומה נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתרמיים על פי זה, חדא, בא קביעות מקום איך מתחילה, ועוד דהרי בפי' קתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבים למפרע, כמו שאמר لكمנו בגמ' מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להகשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון דסק"ס לעניין תוי'ם עלי' לסמוך אמרה, שנית דהרי גם לחילול עניין ברייה אה"מ אין המעד מבורר ולא חל השם מע"ש עלי' איך מציב מתחלה.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין ברייה, ופלוגת רשי' ותוס' בפירוש דין ברייה, אבל רק בקיצור תמצית הדברים של קונטראס על סוג'י דבריה, והוא:

ধהנה בדבר שנטבר, אלא דחרשו ידיעה איכה עד שצריך להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, ה' עירובו לזרחה, ואם למערב ה' עירובו למערב, זה לא כ"ע חל, וכגד אמר لكمנו ר"י, וכבר בא חכם כבר מבורר הדבר אלא דחרשו ידיעה של המניה איכא כאן עד שצריך להתנות, וזה אינו מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לבוא בשbat בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זה נפלנו בפלוגתא גדולה של ברייה, דלמ"ד יש ברייה, סבר דגם זה הלא איכא ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאוותרו ברשי' שמי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלא ליש ברייה, כתובה ברשי' ביצה ל"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מר מדידי' קומלא, מים שעלו בצדו הון המבוררין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרי לפניך, שהטעם שהוא אמורים יש ברייה, הוא מפני שככל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלמים מתנו והוא הכל, כמו וכבר בא חכם,

ומעתה מה מшиб האי מ"ד דס"ל אין ברייה, הלא מובן מאלי, שהוא צוח, הרי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם פשוט לעשות או למנוע מלעשות כפי רצונו של עתה בily מונע או מכך מלמעלה וא"כ החכם בידו ה' לבוא בשbat לאיזה רוח שירצה עתה בשbat, ואיך תוכל לומר דהוה כדי שכך בראה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ותוס', דריש'י لكمן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ברייה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומם, איך אפשר דשותה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש ה' תרומה, ואיך יחיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"י הגאון ר'ע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כ' דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גס שניהם ע"פ' שהם שני הפסים בנושא אחד, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל בהל' תשובה, כי לא מוחשובות מחשובותיכם ועכ"פ' שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והיינו שעמ"י חק הידיעה ה' החכם מועתך לבוא לזרחה, ועפ"י הידעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמורriba יבא החכם לזרחה עכ"כ כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מועתך לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מוקם לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחרacher החכם מועתך עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר ה' חל עירובו לזרחה, וכן במקרה תוי'ם דילמא עפ"י הידיעה ה' מועתדייס שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המועתדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בהחר הוא בבחירתו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידיים להיות נפרדים מצד חוק הידיעה, הרי נמצאת דשותה התרומה.

איכא לכתהלה חשש שמא אתה למייעבד באידך גיסא, והוא מצא במסים קושיתו, אבל צור וקנה מ"ט לכתהלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מפורש לא קסמרק אסברא להקשות ממנה, וכאן בברייתא מפורש דצור וקנה אפילו לכתהלה די נפרש בכל דיעבד הוא, מהה השמשת האי תנא מגיל יד, אלא דהמחרש"א ז"ל ליקמן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תורצטו אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מברייתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוויי כל הנני בתלוש, ע"כ און הסברא פשוטה בהן, זומני דכל הנני דקANTI הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כל דוקא, דנילוף ממאלכת דאברהם, וגם לענין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי שגム הרא יוסף ז"ל ליקמן י"ז ע"א כתוב כן, אבל אני רואה שהמחרש"א נשמר מזה, שהרי כתוב „ולאתוויי כל הנני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוכית, די שביל שלא בעי כל, בחדא סגי, אבל ודאי דאייכא בכל חדאי דגע"פ דלא בעינן כל ליה, ולפע"ד דמפני דיש רבותא בכל הנני דגע"פ אונן כל שוחט באמת מכל אלו, דרך לשוחט בסכךין, ואם יש לפניו סכךין ושוחט באחד מכל אלו, הי' מקום לחוש דלאיזה כונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה הי' שוחט במוחבר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ע"ש גمرا' ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכאן בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתמא דמחובר הוא משום דיון דרך הלכה והבאה בדף, וכן משמעו ממה שתבו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאי דיון חילוק בין חולש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל עשו האי פסול מחובר לגזה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כן דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם כמוס ש"ה" להם בזאה, והרי תראה בשחיטה עצמה כמה דיןאים אשר על ידים נעשה העניין חק יותר מחיק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכיון את זאת, כי הטעם גליו לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא ליקמן ל"ב ע"א ואמר, השוחט בסכךין רעה אפילו כל היום כלו כשרה, וענין שחיטה עצמה הלא היא בסימנים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה וועפ' בלשון שפיקת דם שנ', כי יצוד וכו' ושפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחרה בסימנים, עין ריש"י ליקמן כ"ח ע"א דה לטהרה מידי, וענין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שגינו במתניתנו ליקמן ל"ג ע"א דהשוחט ולא יצא מכם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזאה, והנה בלא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בعلמא, והmittah ע"כ מחלוקת סיבה אחרת נתהווה עין ברמבי"ס שם ובדברנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכשרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומזה יש תשובה נציגת מה שכתב קדוש זקנינו בעחתת"ס ז"ל בתשוי סי' רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות ודי דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחיך מהן כאן, דהרי איון לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא אי שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המsocנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכרה אם פשטה דהה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש תעמא דקרה איון חולק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לידע עינה, ודוו"ק.

ד"ט ע"א גمرا', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והוא תניא

לחולה בשבת אסור לבריא גירה שמא ירביה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דריבוי בשיעורא הוה איסור תורה, וכמו שמכוח מגמי מוחות ס"ד ע"א דבאי רבא, חוליה שאמדוהו לשתי גרוגרת, ויש שתי גרוגרת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי' מנינו מיתין וכו' עיי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ניחוש שישוחט עופ' גдол עע"פ שסגי לחולה בקטן - קושי' זו אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חשו לIALIZED הום, דאסיר ריבוי בשיעורא לא שיק' אלא במקומות דיש חלק המלאכה לשתיים ושלש, וכמו בתלישת גרוגרת, דהוה מצי לתלישן בשלש תלישות, עע"פ שתלישן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחلك המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עופ' קטו או שור גдол, וזה פשיטה כביעה בכוחתא, ודוו"ק.

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי' ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתמא דצפורה מפרש בגמי מושום מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולן התנא יחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הלכ' שחיטה, ומה לאמנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ואין לומר פסול מחובר איינו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המאכלת, עיין בהגחות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בזה מגמי יומא כח ע"א דאמרו שם ואנן מאברהנס נקים ונגמור וכן כתוב הערוז דין למדין מאברהנס שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דין און למדין מוקדם מ"ת, אלא דזאת הי' מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהנס לפינן, אלא מייתורא דקרה ממש"כ התוס' ליקמן ד"ה מני לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דאברהנס קמ"ל, ועין בהגחות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מהלכה מדכתיב ותקח צפורה צור עיי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהנס המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרך אסמכתא ועיקר פסול דמחובר לפינן כמו אפסול מדרשה ועיקור, מושחת ומשיך כדאמר ליקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה ליקמן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצת ויורד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, איכא שם פלוגתא והאדבעינן במליקה קוצת ויורד לחד מ"ד לעכב, ולחד מצוחה, לא איתפרש מון"ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליל לא אקרי מליקה, וכמש"כ רשי' ליקמן כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבתלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכיון דידייען דבעינן במליקה מחוחר, ממילא שמעין דהוא דרך דרשה קוצת ויורד, מפני שאין דרך במחוחר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכבר ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממוצע קרא בהדי' כדקממעט צואר וסכךין, כי עביד מליקה בשחיטה ר"ל דרך מشيخה טפי עדיף, עע"ג דמסתמא מחוחר בקיציצה ומטהה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן דרך משיכה בהלהה והבאה, ממילא בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהנס דרך אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מחוחר מפסול דרשה קשותה דבשחיטה לפסול בפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועין עוד ליקמן, ועדיין צ"ע ודוו"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתהלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המחרש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמהיכי תיתי צור וקנה לכתהלה לא, והدين טמו דהרי המקשין מתחיל כן בשלמא מגל יד,

דharma'ם לשיטתו" דס"ל דשחיטה נカリ אין פסול אלא מקרה זורא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישRAL נשתחף בזביחה זו, שוב לא קריין כי "זבחות" אבל התוס' ואשר פסקין נמי דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קatta, מミלא גם שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין כי "זבחות" זה ברור שימוש בצהרים - ומミלא נאמר דהחותסתפה דמכתשת נמי שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשה זורא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותסתפה קרא דזבחת על פסול נカリ וקורן ונחתה מלאיה, הא נカリ כדי נסבה דנカリ לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו ואשר ביארתי זאת במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ש גמר', א"ל וי"ז דכתוב אופתא קאמר פרשי"ז, על הבקעת כולה מנותחה לפרק מפני שני הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,DDRSHA ז דומה לו"ז הכתובת על אופתא, מפני שהדרשה מורה בעין כל, ולחולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובת על אופתא הנחלתket, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים לחולין הפסיד טumo וכאש באמת התוס' מתגים ליישב האי דרשה על כנה, ודוק"ק.

ע"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שיחיטה Mai - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דעתא דע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינו בחלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדי'ק ניחא דהיא תלוש ולבסוף חבו אין לא בכל מחובר, ולא בכל חלוש כובון, ולכו במקומות דהקרה מצרך בפריש מחבר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דאי'ק קרא בפריש דבעין תלוש נמי ממעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דלא נתרבר הדרשה, ואיקא למימר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו בע"ז על ההרים בכ"ל" ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומר דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבו, ומניין למעט, דהרי אין מ לחבר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטין מ לחבר כתובים וכמ"כ רשי"ז לשם ת"כ, וא"כ יתנו מהיר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו מבורר בדרשה עצמה, אי'תלוש רחמנא, או שכל שאינו מBORR ברכיה שלשלה, ולכו פליגו בתלוש ולבסוף חיבו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שיחיטה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש זורא, או שלא יהי מחובר, כי זה תלויל הדין של תלוש ולבסוף חיבו, ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דוקא דרש דבעין תלוש לחולין דז' ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ליד וממוקם למקומות, אלא דבלאי"ה כאן מן התימאי הוא דחקלו חז"ל בין מחוחר לתלוш ולבסוף חיבו נגד הסברא הפשטה, דעתם הפסול הוא מושום דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר באזה אין להקל בין הנושאים וכמ"כ לעיל ודוק"ק.

ע"ב תוס' ז"ה תלוש ולבסוף חבו לעניין שיחיטה, תימא Mai קמבעי לי וכו' עיין במהרש"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהה רבא בתלוש ולבסוף חיבו דמובלט לי הוא דקמבעי, אבל מתני' מצין לאוקמי בדלא מבטל לי, וכן הוא בראי"ש ורשב"א עתcad"ק, ואני רואה שרשי" נמי מפרש כי, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי לרABA, כدمפרש ואיזיל" עכ"ל ור"ל כדםפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי, ומミלא ה"ה מחני" דמכתשר בגור וקונה מירוי בדלא מבטל, אלא דהחותס' לא ניחא בהא, מושום

שחיטתו פסולה, לך בא ברנא דפחרא הא ברנא דמייא - ופרשי" סRNA דמייא שחיטתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנן לקמן נפלת סכך וחיטתו פסולה, דכתיב ואבחת ואכלת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה פסקין כר"י דASHO מושום חציו וכתבו סכך וחיטתו פסולה, ע"א ד"ה סוף חמה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהלך מעשי מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרב הב"ח אצל האי RNA א"ו"ח רנ"ב סכך כח אדם אלא מאליה שחיטה, ומ"כ המג"א א"ו"ח רנ"ב סכך כה דנוון חיטין לתוך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דאי'נו אלא גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהות ק"ז החית"ס ז"ל שם מחלוקת, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיב' מושום דכו היה במקדש, ובין תחינה שהיא במקדש שחיקת סמוננים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא ידעתי איך הוועיל בא לישב דעת המג"א, דמה יענה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בבר חייב מושום מבער, ומלאת הבערה במשכן ואדי לא הייתה ע"י תוספת שמן, ואחר זמן כשיצא ש"ז מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחיש, דהאי שחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אטו סוף מים לבוא, עיי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קשי', ואפי'ו היא עצמה נגד פשוטות דברי הגמי' ונגד פרשי"י, וכל הפסיקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אלibi לחקור ולדרוש בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עני למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלא שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתתך עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שניהם, אלא דלגבוי מזיק או רוצח, לאחר דבעל האש כבר אלה ח齊'ו ונשאר האש בעלי בעלים, והאדם המשתתף עם האש אשאין בו רצון, והוא בר דעת וברב רצון, מחייבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, יותר מזה כתבו התוס' ב"ק ד"ז וע"א ד"ה לאתווי, דאם נשתתפו שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובועל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי"ש, וכל זאת לעניין חיוב נזקון וכן לעניין חיוב מלאכת שבת דמבחן ואופה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוה במקומות שמוטל עליו לעשותה שהוא בר מה, והוא נשתחף עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, דבר מה, והוא נשתחף עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא חייה, ולכו בשיחיטה דכתיב וובהת אשר מני' לפינן דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורבב בו, הרי לא קריין כי' וובהת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמתית וקללה לעניין, אבל ראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סכך, שחולק על המחבר שפסק בכרש ופסול שחיטתו בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וככתב שכן דעת הרמב"ם מדהביה דין דב' אוחזין בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שחיטה עכ"כ דזוקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסל שחיטת נカリ, כיון דישראל משותת עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכ"ד"ק עיי"ש בש"ז היבט - אבל באמת הש"ז במקצת טעה בדיון זה, ואשר כבר כתבתי זאת למעלה בסוגי דהשוחט בשבת,

הרא"ש, ומה לו לחזור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרשי"ז זיל' לי" דראי' שהביא הרא"ש מגמ' יומהDKשאלה שם בצד הלבישן פריך מא דהוה הוה, אינה מוכחת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' וורי' באמת דרכו לי' למבעי לחודוי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן ב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשה.

ולפרש גוף האיבען שהוא מוקשה מעד צרך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מת' מה דינם לאחר מ"ת, ע"כ פשיטה לי' דאסורים דמה לי מה שנtabלה ונטרפה מחודש או שנמצאו קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשות, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשער נחירה דקמבעי לי', אבל דעת כי כבר הודעת לך בעיקר א' שבפטיחה, דלרא"ע דבר נחירה אשטרתי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האזביחה בכונستان לארץ לא הי' בשער נחירה אسور בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא דאתא לאו דלי'ת כל נבלה שנאמר להם ג'כ' אז והוא ATA על הנחירה ופסולי שחיטה, והיא נבלה חדשה שנתהוו עי' העשה דזובחת, שאמורה תורה כל שלא קיימת בה מצות זבחת הר' דין נבלה, ובזה נבון נמי' תמורה ביומה ל'ו ע"ב, דפלו' ר"ע ורואה'ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופאה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורואה'ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופאה, ופרשי"ז זיל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחריו לגרת התננה וכו' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לكون ליריה'ג', וכן בלקט שכחה ופאה נמי' ה'י הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותו, עכט"ד רשי' זיל', והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי'נא נמי' עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שכחה ופאה גופה, דלאו לאו מעלי' ה'וא דהא ה'ינו ה'ך, והתוס' שם הקשו עוד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ללקות על אכילת נבלה משום האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושם דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי'יש מה שנדחקו זהה.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי'א" צוחו וי' על פירוש זה, אבל כוונת ר'וי' ה'וא דנבלה ה'ינו נחירה או נתנבלת בשחתה, דעל זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ורואה'ג' מפני שנצומה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות לשאר לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחשה להם, לא היתה זאת בכלל נבלה, כמו במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשער נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדמה האי לאו דלא תלקט נמי' לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצומה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותו, דלולו דציוויתה התורה להנחים לעני'ים לא איכפת לנו אם מלקט או מנייח וכן גם האי לאו יה' חמור מן העשה ללקות עליו, וכען סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה'ה לערלה בשתיים שכטבו זיל': "וטבל ע"ג דאיינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו אינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מינ'יהו" עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעת'ג' דنمצא הלאו דהא נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הר' עבר אמי'רא דר'חמנא דאמרה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרש'י' ותוס' לא נתנו' לזה, מקום הניתנו' לי.

דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בدلא מבטל فهو, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי, ועוד دائ' בدلא מבטל לי, מה שיק' צור וקנה הכא, דה'ה בסכין דינה הכא דלא ישנות לכתחלה בחברו לכוון, ולכן הוצרכו לתרץ דרבא באמת מוקי מותני' קר'ח, דלית לי פסול מחומר מה"ת, וחיש' ר' רק משום חשש דרשה ומדרבען, ولكن אשמעין בצור וקנה, אפילו מחומר מעיקרה כשר בדייעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמצדדין קתני' מהו בר אפיקו לכתהלה, בעופא דכליל, או קר'י דלצדין קתני' ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי לרבי עדיין לא אפשר אי מיפסל בדייעבד כמחומר מעיקרה, או לא ודוק'.

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל ה'יא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי'ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו, כאשר תורה כי חחות השני נשך פלוגתא זו בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכא פלוגתא נפלהה, רשי' ותוס' והרמב'ג', וכל אחד מהני פירושים צרך ביאור רחב, וקבעת לי'ה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחרה" ושם ביארתי בארכוה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, וכן לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הלאו לימוד בעיון האי עיקר ויאירו עניין - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם לדי' ביאור, ותל"מ'.

ע"ש גמר' מתყף לה ר'וי' וכו' ועוד מעיקרה מ"ט איתסר משום דמרקבי למשכן ולביסוף מ"ט אישתר, משום דמרקבי ממשכן וכש'כ' השטא דאיירחקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא גברא רבה ממותו לא יאמר מלטה בלא טעםא - ולפ"ז דטעמא דרביה, דסבור הא דנאסר להם בשער תאזה במדבר לרי'ש הוא משום דעתך לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפיקו מצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי'ון רמב'ג' עה'ת ריש דברים, וכן לא היו ראיין להמית בע"ח למלאות תאזה אלא בשחרירבו קרבן, אבל משנכנסו לארץ, ונעשה שומרי המצוות בארץ, הותר להם הבשר, אפיקו להשביע תאונות נפשם בלא הקרה עי'ון מש'כ' בריש מיכלtiny בעניין זה, וכן ה'ו'א כשללו ונוטבלו מן המצוות התלויין בארץ, וגם אותן המצוות הנהוגין בחויל' ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצוות מהה ארץ כמש'כ' הרמב'ג' זיל' עה'ת בכמה מקומות, ייחזו לאיסורן הראשון קמ'יל, ומ'מ לא קיבל ר' יוסף טעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, דגם לר'יש הותר להם במדבר מה דלא חי' להקרבה, מקרה דנאסר יاقل את הצבי ואת האיל, הר' דין אין הטעם נ"ל. ועי'ון בח' ק"ז בעה'ת"ס זיל' מה שכטב עיין זה ודוק'.

ד"ג ע"ז ע"א גמר' בשלמא ל"ע דamar בשער תאזה לא איתסר כלל וכו' ויל"ד למה בכל הני בשלמא לרי'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי'ש, אלא קסמן על המבואר לעיל בבמא'י קמפלגי, וכן בא'ה בא'ה בשלמא לרי'ע חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמא'י קמפלגי לא ה'י מן החורץ לחזר על סברת רשי'ש וכיון שההתחלין כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשوت על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'וי' איברי בשער נחירה שהכניסו עמהם לארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירושDDRוש וקבל שכר ה'וא, אבל הרא"ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל קבוע בעיא בגמ' לא צריך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנהה עי'יש ועד נוב'ת חי'ז סי' ס"ה בביאור דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'וי' על מודר הנהה ובמציאות

איך גдолי הרמב"ם ואחרונים נסתמכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למליה ראש, וצטרכו לכטנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הש"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות הייתר סתוםות, ומולבשת בנוסתרות הפשט, גורמת להם שלא ירצו לסוף דעת רבינו הגדל הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי".

הנה הרואה את הסוג' הללו בעין בקורס עמוד ומשתומים, ממנהו תנע בכל שוחטין חוץ מגל קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקי, והרמב"ם פסק האידי דין באיה לישנא, "ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מחותכות, בין בצור או בוככית או בקרמית של קנה הרגם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס וכ"ו" עכ"ל, והוא דין דהאי מתני"ן אלא דתמותת מה דקתי נ"פ במשנה, חוץ מגל קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס, וזאת על כרחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב וביחסוב הדעת נוכל לידע כי בסוף ההלכה כתוב, "אבל אם ה"י כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו ה"י התלם הזה קטון ביוטר, שחייב פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וככתב אפילו קטון ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, אע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחייב פסולה, ואיזה מරחק רב אי'ך מן המשנה דקתי נ"פ מגל קצר והמגירה ובין הרמב"ם של' והוא שלא ה"י בו פגס ואפילו קטן ביוטר, דלפי דין זה ע"כ ציריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסTEM סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה נבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מפגימה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ע אבל בבדיקה סכין, כן צריךין לפרש גם היא בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגס כ"ד, ואין שיד' אח"כ לומר חוץ מגל קצר והמגירה מפני שהן חונקי, ומ"מ בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דתנא האי מי'שנה לא עלה על דעתו לפסול השחיטה בסTEM סכין بلا בדיקה, ואפילו כתחליה, ואיך נבין את זאת.

אבל כבר ידעת דכל המסת' נשית אליבא דר"ע קודם חזזה, ולא מיקרי נסלה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחתה, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנברא אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסTEM שחיטות דשותט את הקנה תחליה, דלא מצי מיטרפ במקצת ושת בפיסול, אלא אפילו אםaira דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג"כ אין מעשה טרופות אליבא דר"ע שקודם חזזה, דהרי כל מעשה טרופות בסימנים אם גמרן עד שמת הבע"ח הרי זו נחרה כי הנחירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא נבלה, וכאשר ביארנו זאת בארכוה لكمן ל"ב בסוג' דשם, ולאו נבלה שנאמר על הנחירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות נבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזזה, אע"פ שמסתמא יש בה פגס אחת או כנמה פגימות מ"מ רוב הסכין לא נפגס, וא"כ רוב הסימנים נשחתים, ושהחיטה מעליה הוה, וטרופות לא הוה אלא או שנתקבב את הוושט וסילק את ידו, כיוון שלאו נחרה מקרי ממליא טרפה הוה, אבל כאן שומר את הסימנים, הלא נשחרה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע מושם שחחתה, ונחרה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מכך להצטרכ' עם האי מיעוטה בפיסול להקרה נמי כוון זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שלישי של הגמא

ומעתה האי ר' ירמי דהותם, קמבע לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחיב מלוקות אלו דבשר נחרה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחרה שהיכניסו לא"י, אולי לא חלallo כל דכיוון נצמץ מן העשה דוחבתה דהוא מצוה אגרה, וכל שלא ה"י במצבה לשחיטת הרוי אין בו עשה זו, וא"כ על האברים שהיכניסו לא מצין למירר דאיכא עלייהם עשה דאיתנה זובה, כיוון דאברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחדשה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיוון דכל בשר אין זובה דין נבלה יש לו, כמו כן הני, וה"ה דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהיכניסה לא"י מהו, דהרי עליה לא נארמה העשה דוחבתה, אם קאי עליה בלאו נבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה עלייה עשה דוחבתה קודם שנעקרו סימני, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה איסור נבלה בנחרה, ואולי גם איסור עשה דאיתנה זובה, אע"ג דהעשה אגרה קאי, מ"מ כיוון לקודם העיקור היה עלייה איסור עשה דאיתנה זובה, שוב לא פקע האי איסור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ד סכין שיש בה פגימות הרבה תזוזן מגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעין פגימות הסcin חברתי והוציאתי לאור קוונטרס מיוחד בשם "הלהקה למעשה" והתמצית ממנה אספרי בפתחה עיקר ו' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא"ש זל הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכין שתבדוק בהלהקה ולא תריגש שיש בה פגס, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבא, תרניש שיש בה פגס וכו', ותמה לעליו הרא"ש במסוכסכת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא יריגש באצבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יוט המצלי بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף זל קר"ף פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כגון דקימא ארישא דסכינא, אבל ללימוד משה דסובר קר"ף וביעין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגיעה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר בבדיקה סcin כדי אוטופרא, וכאמר שיריגש בהלהקה ולא בהבא, ואי'ך נעmis בדבריו שפגיעה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש יש לתמורה טובא, דאיך מצא בرمbam רמז רמייא דמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת ני לא הזכיר כלל ההני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מריגש ולא מריגש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסכינא, גם לא הביא להלהקה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דחשוחט מגל קצר דב"ה מכשירין לעניין טומאת נבלות, שהי' לו להביא בהליך אב"ה עכ"פ, וההלך מרגיש בכל זה, וכנכט בדוחק שאין למעלה הימנו כתוב דהרבנן לא ס"ל קר"ף דלקמן שכ' דע"ג דדח' האי דيكا נמי, מיהא דר"י איתא דגמורה גמיר לי' מרבי, דרך לעניין טומאה פליגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין מגל קצר גם לאכילה, ולא גזירין הלכה אותו בהבא, וכן גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתה ע"כ כב"ש עי"ש,ומי שמע זאת לדחות מירא דר' יוחנן מרא דכלול תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטהר מידי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהערה בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דאין חילוק בפגיעה הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומים לראות את המראה הנוראה הלאו,

לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגיש אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכמגע למקום הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך ויכול להכיר בין חתיכה לקריעה, כי החותך חלק והקרועה מוגנים - וכן בתורה לא כתיב רק וחתט, ומילא מי שירצה להיות בטוח שייהי השחיטה כולה חותכה ולא קרועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העוללה לקרוע הסימן, ולכן ר'ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאלת דאמר „וְשַׁחֲתָתֶם בָּזָה“ דבעינן הכתנת סכין לשחיטה, הוא לא צורך דם מושחת כתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להזכיר סכין חלק בלי פגימה, וכן מה הוסיף שאל במה שאמר וחתטם בזה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם „דָּחֹלְלָה“ פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' ז"ל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפי ביאורנו מודקדק הלשון מאי דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבודק תחלה סכין, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר'ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לו דלא סמך כלל, לא על הרגשות בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החותך אלא כל שהסביר פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר וחתטםanza בזאת כדי שלא נצרכך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לאכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, וכך ממשני בדיקה לחכם קאמරין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השחיטה שיבדק הוא הסcinן אלא דעתן בידו סכין בדוק, „דבזה“ הכי ממשען, וכבר כתבנו לעללה דר' ט' ובפתחה עיקר י' דכל דבר שצריך מצטט על משחו וכל דחו לא סמcinן אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי ביקור והוא מדינה ולעכובי, וכך מה דבדק שאל הסcinן בעצמו, ולא סמך אתuchosים, מוכח דסcinן פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסcinן, דכל שהscinן נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכבה ליקרע הסימן, חכם מה עyi התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותט השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבוד אנה ואני פגימה כזו בהעברת בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצאה بكل ולא עyi חכם, ע"ז פריך והאמר ר'י לא אמרו להראות scinno לחכם אלא מפני דלא סמך של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא פסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני דלא סמך מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהתחב לא בדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז שנין מדרבן וקרא אסמכתה בעלמא, ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר'י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אני אמראי קדמאי דבדקו לי בשמשא במאי באבשרה ובחותט השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת וחותטה. מפשות הלשון משמע דכל hei אני אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והחמיר שבhem hei ר'אב"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, ומילא גם זה עyi חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלהם לשחות בה לכתחה הרי אכן יש בזאת ר'ק פגימה אחת, נמי מפסק השחיטה, מפני שקרועה בסcinן שיש בו ר'ק פגימה אחת, נמי מפסק השחיטה, מפני שקרועה במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חזק או קורע אפשר

לפסלה, ע"י"ש ובמה שכתבתי, וכן בזרור כשם שדר"ע קודם חזרה וכל המשניות שבמס' זו שנשנותו אליו"י לא יידעו מבדק סcin, ור'א דמוקי מתני דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרכ אסמכתה וכמש"כ שם במקומו.

אלום לאחר שחרר בו ר"ע וקבלו חזרתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוחתי מוש"י שבועות דר' ד' ע"א, ופסلينן כל פיסול במקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא ייעיל שחיטה ממילא סcin פגום נמי פסול את השחיטה דהרי כל נקב בושט שלא ע"י שחיטה נירה מקרי ושוב אין שחיטה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת לזמן ל"ב, אבל עדין בדיקת סcin לא עyi, רק מפגימה שיש בכתחה לkeruya את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא היתה רק סלסל בעלמא, ולפייך א"ר יוחנן דלהראות סcin לא חכם הוא מפני כבodo של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דיסורא, ואשר ביארתי לעיל דר' ט' חילילי דהרבמ"ס ממה ששנו במשנה לקמן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה"מ דביקור סימנים קאמר, והדיין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מהכח לרוב במשהו, הבחינה זו היא הוראה וצריכה חכם דזא, ולא סמכו אטbatch, וא"כ אי בסcin, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמן ר' יוחנן עדין לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נהגו להחמיר, וכן הוראות הסcinן לחכם אינו אלא מפני של חכם, דלהבחן אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בקל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואין זה הבדיקה, רק ע"י דרשיה דר'ח והbabim אחריו נתהוו האילכה, לפסל מכח האי אסמכתה דוחשתם בזאת, כל scin פגומה, בגין יש בכתח הפגיעה ליקרע, כל שט פגום על הסcinן השחיטה פסולה, ובין אין בכתחה ליקרע, כל שט פגום על הסcinן השחיטה פסולה, וכאשר אבאר לזמן שזה שיטת הר"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ' ז' הרמב"ס לא פסק, לא ממשנתינו דرك מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם חזרה, וגם לא כביריתא דת"ר אע"פ שהיא כר"ע לאחר חזרה, אבל מ"מ לא פסולת מוסוכסת אלא אוגרת, אבל פסק כר'ח דפגימה כדי חנית צפורהן והוא הרגשת צפורהן אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, ומילא דלא פסק כב"ה דוחשת במגל קציר בהליךתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקשיות הרא"ש ופסול השחיטה מדרבן, גם מטמא כנבלה מדרבן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכך אףלו באכילה וכב"ה במגל קציר, ולא גוינן הלכה אותו הבאיה כיוון דבלאי"ה גם בהבאיה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקשיות הרא"ש, ומילא דאיון לחק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישא דסcin, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר'ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבן, וזה בזרור ואמת עוד לזמן בביואר השיטות ודו"ק.

ע"ש א"ר חסדא מנין לבדק סcin מה"ת שנ' וחתטם בזאת ואכלתם וכוי עד א"ר פפא צריכא בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחתט, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קרעה וחניקה בעין, וכדתן במשנה חזק ממלג קציר והmagira מפני שהן חונקיין, ופרש"י שאין חותמי אלא קורען מהמת הפגימות, וכבר כתבנו לעללה דהאי משנה נשנית קודם חזרת ר"ע ואז במגל קציר ומגירה דזא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסcin יש בו ר'ק פגימה אחת, נמי מפסק השחיטה, מפני שקרועה במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חזק או קורע אפשר

דאית תולה הרמב"ם תנ"י בדלא תנ"י לכתוב דפיגמת אבן בסכין של שחיטה, ובסכין של שחיטה הלא הוא המבויה הגדולה בין הפסיקים מה היא חgitת צפורן, הרגשת צפורן או אוגרת הציפורן והוא רצחה לפרש ומסתמן כא סתם ואם דלדי' פשיטה לא' דכדי' חgitת צפורן פירושו דאגורת את הציפורן, א' מ' מה מוסיף ביאור איך באמה שכתב, בסכין של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש לתמוהו, דעתך הרמב"ם קר"ח פסק ולא כהני אמראי, וא' מ"ג מי פרש חgitת צפורן אוגרת את הציפורן, הרי איך באן שיור גדול ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיורו, ואי דפרש חgitת צפורן דר"ח הרגשת צפורן, והוא כדעת הראה, איך יכול להשוותו לשחיטה הרשב"א דבעין עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ הגר"א ז"ל בהגחותיו ליו"ד, הלא ר"ח דקאמר בחgitת צפורן הרגשת צפורן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דעתך הרמב"ם קר"ח דפרש הא דרב"ח בחgitת צפורן הרגשת צפורן והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי מסcin של שחיטה משום דחתם ודאי אמראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ורקשי הרשב"א הלא אוגרת שניינו לך"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתווהו בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותתם באה, דכל שם פגום על הסcin, שחיתתו פסולה והני אמראי שקודם זמן ר"ח ור"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבודק בשמשא ובבשרא ובחוט השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגשת שבוטפרא ובבשרא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגשת טוביה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרא בהעbara על חוד הסcin, וכן בדיקת הרגשת בטופרא היא החומרא היותר גדולה בלי ספק, ודמי לסאסאה דמצחים ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתוב הראה ז"ל, דהטעם בהז מושם דין זה מגוף הסcin, והריש"א במשה"ב שחק על חילוק זה דסכים הרי נרגש, וכן ק"י בעחתת"ס בי"ד סי' ט"ו לענין מה שמקילין השוחטים שמחליקים הסcin אחר השחיטה בעור או סמותוט, באומרים שפגימה בגין המשחזה - כתוב הוא ז"ל ז"ל „אך מ"מ ענין הל"ש אטו פגימה נאמרה לממ"ס, עיקור ושהיה"י נאמרה, וכל שיש בסcin עכבות מקום שמעכב העbara הצפורן י"ח פגימה בגין המשחזה לא בלילה רק במשחזה - וזה פלא והפלא שק"ז ז"ל לא הרגיש כי או שההיי וכו"ו עכ"ל - ואהזה פלא והפלא שק"ז ז"ל לא הרגיש כי את דינו והוא ראי לסתור את דבריו, כי כנים דרכי קדשו דהתורה והללמם"ש לא דיברה כלל מפיגמת הסcin לא מביע דעת הבה"ג אשר הרמב"ם והשוו"ע פסקו כוותי, דעיקר של הל"ש הוא עיקור סימנים, דליך סcin פגום בין הני ה' הל"ש שמנה שמואל לעיל דף ט', אלא גם לדעת רשי"ז דעיקור הינו עיקור דסcin פגום, ג"כ סcin פגום לא נזכר בהלכה אלא עיקור הסcin, ואנן הו אדמאנין דסcin פגום אינו חותך אלא קורע, והתורה אמרה ושחת ולא קרע. והנה יש לתמוהו לדעת הבה"ג שהלכתא כוותי, למה באמות לא מנה גם עיקור ע"י סcin פגומה, אלא שההתוס' לעיל דף ט' תירצ'ו ע"ז, דעיקור בסcin פגום אין זה שחיטה אלא חניתה עי"ש ומ' כחכם ויבין את זאת,-DDRSHA שמנה נמי ממוועט מושחת ולא ודרס, אשר מה"ט כתוב רשי"ז וריש"א בראש השוחט, DDRSHA לאו מהלכה אתה, אלא ממועט מושחת, אלא שאני כתבתי שם, דההלה אתה על פיסול במוקצת סימנים, דלמי ההלכה ה' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתרוץ התוס' ממש, דכי היכי דמנה דרשה הו"ל למימני נמי עיקור דסcin פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי ז' אלא בשנאמר, דבאמת

ואין זה בדיקת בשורה ולישנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורה, דהמה בדקנו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשן והכא אבשרה ולא בבראה קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסcin אם מרגיש הפגימה בכח המשוש וכובדיקתו של עצשיו, וכן ר'יח דמנה לקמן גם להרגיש בכח המשוש וכובדיקתו של עצשיו, לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הסcin בהדי הנך ג' פגימות שהמה כדי חgitת הציפורן, והאי חgitת צפורן הרגשת צפורן קאמר ולא שתאנר בה הציפורן, כאשר תראה מלשון הרמב"ם שאביה, א' לפ' מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פולשת, לפי שהסcin בשם פגום יקרא וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר'יח ודעמי', וסמכותו אקרה דושחתתם בזאת, דבעין סcin שאיינו פגום שובי מAMIL נפל כל הני בדיקות של הני אמראי בבריא, ומה מודוקד בזאת הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כدرיך בכ"מ שאייך חולק על הרשות, כי כאן רפ"פ הסכם חכמי דורו קאמר שחייב לעכובה בדיקת הרגשת, וכן נעשה הוראת חכם ג' באצרכתא לעכובה ולא רק מושום כבודו, כך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם שהוא ג' שיטת הראה ז"ל כאשר אבא.

דהנה הרמב"ם ז"ל כתב, והוא שילוי פיה חד ולא יהי בה פגום וכו', ואפילו ה' התרם קטנו בייתר שחיתתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט כשרעה, וכן בהלכות שאח"ז דבר רק מהרגשת פגימה בהליכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה ז"ל דזאת א"א בפגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא יריגש אפילו בצד שאין אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטויר והב"י להשווות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והב"י כ' דעת"פ דהראם"ס לא האזכיר האי תנאי שהזוהיר הרשב"א, דבלבד שתאנור דבר מה", סתמא כמפרש עי"ז נתהוו כל המבויה הגדולה בין האחرونים כאשר תראי. ובאמת לא ידעת מה אדונ בי, הלא כבר כתבתי בהקדמה שלי, דהראם"ס אשר חיבר חיבור, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דחוקים כלל,DKSMK על המעין בגמ', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והוויות דאבי ורבא מעולם, ובפרט בדבר גדול זהה שמרבה יגון ואנכח לחכמים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ם מקום לטעות בפשות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת השחיטה, ולא יזכיר דבעין עכ"פ שתאנור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספסל פגימה הנרגשת אף שאין אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגשת מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידי יפלו השוחטים כזובבים לפניו כי הוא תמיד ימצא סcinים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפליה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעין דזק אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ליכא מי שלא יריגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גדולה دائمא באמתה לא יתוב כידוע.

ועל אני חמה איך לא חלי ולא הרגיש ה'ב"י ז"ל, שהרמב"ם ע"כ חולק על הרשב"א, דהרי הרמב"ם בפ"א ה"ד מהל' בה"ב כתוב ז"ל „כל ابن שנפגמה כדי שתאנור בה הציפורן בסcin של שחיטה, הרי זה פסולת" עכ"ל והאחרונים מצאו סתירה בשני פסקים אלו, מהל"ש להלכ' בה"ב, עד שהางונים הלב אר'י והיריעות שלמה ז"ל כתבו, דחכא בהל"ש מדרבנן קאמר, ואפל פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בה"ב בה"ב דין דאוריתא קאמר, דהוא חgitת צפורן עי"ש באריכות בדבריהם, ובמוכחת' אין בדבריהם ממש,

דמנין לבדיקה הסכין מה"ת שנ' ושותתם בזה, וכותב עליו הגאון ר"ץ חיות בהגהותיו לש"ס וא"ל "משמע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן או שסובר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתمرة" על"ול וחכם עדיף מנביא דברי הבה"ג ע"כ סובר כן דכי נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סכין לא אמרו, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרא דושחתתם בזה ולכן לא מנה עיקור דסכך פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי"י דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסכך פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הרשונים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עker הא פגימה מקצת הסימן ולא רצוי לסמוך,اهرגת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דבכל זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני" דבכל שוחטין חוץ מגיל יד והגירה מפני שחון חונקי, אלא דודע ג"כ DSTMS סcin פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אبشرוא ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקורו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסcin לשחיטה קאי והיינו מושום לכל שידוע עיקור פול הרי ממילא יודע דבעי בדיקת סcin וכמושי" הגמ' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי" שם דאי איכא פגס נקב, וכמהו מונע הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אמרין שרש"י ודעמי" היו אוכلين משחיתות טבח שי' יודע דיאן חונקו ועוקריון אלא שוחטין בוחתיכה, ותו לא, על סמך האי קושי" הגמ' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להכין את הסcin כדינא.

ועתה נברא שיטת רשי"ז זה היא שיטת הר"ף עפ"י הבנת הרשב"א ז", והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרואי בדקנו בשושא במיא וכוי ואחרכ' הביא מימרא דר"פ שצrichtה בדיקה אבישרא ואטופרא והשミニט הא דר"ח דפגימת הסcin כפיגמת המזבח בחגירת ציפורן, ומהذا דנו הרשב"א והר"ן ודעם ז"ל דהרי"ף מפרש חגיוט צפורה שתהיה" הצפורה נאגר בלבד ר"ח כוקצי הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא בלבד ר"פ דבעי בדיקת הרגשה אبشرוא וטופרא, אלא אפילו ננד הני אמרואי בדקנו בכל הני תחבולות, דודאי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא לר"ח וקיימ"ל דפגימת הסcin בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קריינן לי', ואוגרת כשמה שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי" לסתאה, עכ"ל הרשב"א ז"ל.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביא ראי' נגד ר"ח רק מהני אמרואי בדקנו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבישרא ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרואי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א DSTL דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכתא דר"פ אלכתחה, (וاع"ג דלשון צרכיה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד בכ"מ שם, אין זו קושי), דהאי צrichtה בדיקה, הלא אסcin קאי, וא"כ הפירוש לצrichtה בדיקה, ואם ירגשי איזה פגס אסור לשחות בhai סcin עד שיתתקנה, ועיין Tos' גיטין ד"ע"ב ד"ה אי מההיא, ודוק). דלכתחה בעין סcin שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי" לסתאה, דהוה לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר מלחתוך, אבל ניהו דבSciin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כ"ל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

גם על עיקור סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפיגמה הרואוי לעקוור אפיו מקצת ומשחו מן הסימן, צריך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אכן מחומרין לפסל השחיטה בסcin פגומה אפיו אינו אוגרת, ואפיו להני מ"ד דבעינן אוגרת דבר מה כוון חוט השערה, עדיין רוחק הדבר שיבא לידי קריית הסימן, כי הסימן רך ואני מותח, וכש מגיע עובר הפגם מעליו כמו סcin רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי די אם נבדוק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קרייה, או שהרגיש השוחט שלא מתעכ卜 בחתיכה וכמש"כ למעלה, لكن אין מקום למנות עיקור סימנים בסcin פגום, כיוון דآن פסלין סcin פגום גם بلا עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הרא"ה בספר החינוך שלו מוצה תנ"א, דשם מבאר כל דיני חמשה הל"ש וכתב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שחיתתו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ כתב ז"ל, "וג"כ צריך לדעת עין בדיקת הסcin **שהצרכיבו חכמים** לבודק אותו עם הצפורה ועם הבשר ובשלש רוחותיה של סcin, ואם נרגע בה פגימה אפיו כ"ש **השחיטה אסורה** עכ"ל והרי שלך לפניך דהאי בדיקת סcin מפיגמה כ"ש חכמים הרציכו, והשוחט בסcin פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסcin פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותוכה, ואי שיחשבו שוחט בסcin פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסcin פגומה, וזהאמת וצדך.

ולכן קושי" הרשב"א על הרא"ה דמי"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון DSTMS איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, רק"מ דסבירה הרא"ה מובנת יפה, כיוון דבכוב"כ אין בכך פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סcin אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוף הסcin (וכפי הנרא הוא סcin שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרונטיל) הרי אין שם פגומה על הסcin, שכן כשר לשחות בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דازיל ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסcin, מה קאמר דהרי עיקור אסורה רחמנא יהי העכבה בסcin או שאר עכבות הרי קורע את הסימן, הלא אין בכך האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאוון באין עלה משום דשחט בסcin פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסcin אין על הסcin שם פגום, ולא איפכת לו וכך סאסאה כשר מה"ט לדעת הרא"ה.

והנה כפי הנראת ק"ז צ"ל הרגש בהזאת ולכן הוסיף דעתם DSTMS פגום הוא גם מצד שהי"י דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוננותו דמקומ הפגום, אם גם אין בכך ליקרע הסימן, אבל טכ"פ איןו חותך באותו מקום וכמו סcin רעה, ואית בי' משום שהי", אבל גם זאת לפלא בעיני, שלא מביע לפ"ד דינא דגמ', דבעינן שייעור לשהיי כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משום פגימה אחת או שתים שייעכ卜 השחיטה כשייעור שחיטה, אבל אפיו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפיו במצו גמי נמי אין זה דומה לגמי, DSTMS חישין שהגמי מעכ卜 כל הסcin מלחתוך את הסימן עד שיתחטוג הגמי, אבל כאן ניהו דבSciin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כ"ל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסcin בתוך הל"ש שנמסרו מיסני, משום דבSciin עיקור בסcin פגימה כאמור, וחכמים הוסיף פסל DSTMS פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי" איזיל במה שתפס מימרא דר"ח כפושטה

בזה, כאשר אבא.

א' דמה שכ' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכוה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה בדבריו, דהלהך אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מנ"ל דמאותיו יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו צית ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל בינוינו כדיועה ולמה כאן נביי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחחת מבקרך ומצעך לכל איך עובד אדמותו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיועה.

ו אני אמרתי דבר נאה, דמאותי אסמכתה, "דווחתתם זהה" ייפני כי' בבדיקה הרגשותה, ציוויל דיפני מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בבדיקה הרגשותה ולא בבדיקה ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש חולשה אצל מפני כבדות ידיהם מן העבודה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים מלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצל, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עלה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דשמדוּל פג'ם ושדר פג'ם ושלחו לי' כמגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, הכי יאמר הפלטי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם הרגשותה, ודמי' לסתאה יוכיה שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אומורי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשיש כראו, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשותה כיוון שהיא יותר מעולה, וגם איך יעלה עה"ד כי בכל נהרדע ובערבה כולם היו חלושי הרגשותה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ואינני מוספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים של"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, מושם שראו דברי הראה"ה שכתב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרוי דבר הראה"ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדיקות הרגשות דטופרא, עי"ז נתבללו הדעות חד אمر דברמתן בן הוא, והפלטי מציא דלא בן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמות מעולם לא עלה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתקופה ה' מפרש הא דר"ח אמר חירגת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגיד זה ודאי החמירו הני אומורי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכ"ד חזר מזה וקאמר דגס ר"ח כר"פ הרגשות צפורהן, לאינו מלשון חמורה אלא מלשון חירה בי"ז עי"ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מכולם, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מותך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תקופה הקשה עליי, דין אפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי באשרא עלי, והוא ודאי פחות מחירות צפורהן, (דהיינו אוגרת צפורה) אלא ודאי דר"פ רק בתחילת

לשחות בסאסאה, היה לו להסביר מאן יהיב לנו האי סכינה ושהחטין בה, וא"כ ר"פ בבדיקה הרגשה בעי' ביל' שתגואר דבר מה, ע"כ בתחילת קאמר אבל בבדיקה כשר כמו סאסאה, דהיינו סאסאה כמש"כ הרשב"א, ולכן אין מר"פ כל כך ראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ"ש פולשת דאפשר עד אגרת צפורהן הכל רק בתחילת דה הני אומורי לא חלקו בין תקופה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הווה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם בתחילת דה, אבל בדיעבד נמי פסלו אם נמצאת אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתוה'ב' במשמעותו, אז"ל: "מייחו לא שתה' פגימה כ"ד ממש הנראית לשמש פולשת דה אוגרת אמרין, אלא שאלו הי' נראית שם הי' בודקין אותה לאחר אמרין, אס' תחגור שום דבר ואפלו חוט השערה ובכן הי' פסלין מכון, אס' תחגור שום דבר ורק אחר שחיטה" עכ"ל הרי דהקלו מצד אחד נגד ר"פ דבעי' בתחילת בדיקת הסcin להכינה אבישרא ואטופרא והחמירנו נגד ר"ח לפסל בוגרת שום דבר אפלו פחות מעובי הצפורהן וכן לעניין בבדיקה פסקין כר"פ, דמצריך בבדיקה הרגשה לפסל הסcin פגום אפלו איינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה השחיטה עד שתאגור הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בדיקת חוט השערה אס' אוגרת, וכמש"כ הגרא"ז ז"ל, ודלא כר"ח דאיינו פסל אלא בוגרת עובי הצפורהן, אבל עיין בפרק מג' במש"ז א' אותן ב' דמפרש דברי הרגשה בדר"ל דלאחר שבדקו בדיקתם במ"י בשושא וכי' נראית להם פגימה, אז מודיעו אותה אס' תאגור דבר מה ואפלו חוט השערה עי"ש, ואס' הפירוש בדבריו, דברי הרשב"א נפאלים בעניין, דלפ"ז הני בדיקות במ"י בשושא וכו' הי' מראין להם כל עכבות כ"ד אפלו אינה אוגרת וכמו בשאר ואטופרא פילג עליהם, לומר דר"פ דאמור צריכה בבדיקה אבישרא ואטופרא פילג עליהם, לומר דאיון לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה למה הבאים הר"י' כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתר קשה קושי' הר"י ז"ל על הני חכמים, למה فهو כולי האי, כיוון דאיaca טופרא ובשרא דצבעע, והיא הבדיקה יותר מעולה והיוטר פשוטה, וכן נוואות נפלאת על דברי מהרש"ל מובאים בטו"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אומורי ראוי להחמיר אפלו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחוריים שפכו סוללה על ה"ב' שחקיל באיסור תורה להתיר פגימה פולש פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה שהגיעו להחלה אמיתית, דהרגשות טופרא היא הבדיקה היוטר מעולה, יותר או להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת מרגש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחיטה צפורהן, הני הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכתב עד עתה הוא אמרת ומכוון למה שביארנו למעלה, אלא דאית' ב' נתקשה לו מה נעשה בהני אמוראים שבדקו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אפנוי הבדיקות עוד יותר מעולות מבדיקה הרגשות בטופרא, הי' דבר זר בעניין הפלטי, כאשר באמת בן הוא, בעניין כל בר דעת, لكن הגע להמצאה נפלאה, לחדרם דמנני שכח הרגשות אינה שוה בכל אדם כיועצה, וה תורה ודאי מ AIDS שלם בחוש המשיש דיבורה, لكن חשו הני אמוראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחור בדרכם שונים אחרים שא"כ הרגשה כמו בשמי' ושושא וכדומה וכו' ומסיים זיל, כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא הגיית צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומים, איך חכם ממותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחיצ'ת שגגה יצאה מלפני השליט

צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום לתא דasiswa, משא"כ לרמב"ם דפסק שישור פגימה בכ"ש אכן בבדיקה לחכם משום לתא דasiswa, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל אינו אמיתי, כי כל הכאב הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין עלי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחן בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכך בבדיקה סימנים דלא עליה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחתו הרוב, אבל עשה אכן אפקסט ומשע בירור שיטות הראי"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הראי"ש סובר כפי שתראה דהא_DACRICK ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו אך דר"ח, והבדיקה היא אם אין בסכין כדי חנירת צפורהן, ואפלו אם יש בו חנירתו שהוא פחות מצפורהן, מותר לשוחט בו לכתחה, וא"כ تو אין לסתמה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה שלפיפים שלנו שאין בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסכין הבאה ממשחזה גדולה מאשר סכינים מסוימים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן לחתוכם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקוטר עכ"פ, וכן בעי בבדיקה מגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לשינה דצrichtה מושם דקאי על סתם סכין דאית ב"י פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן ובcheinה או צרך עיין והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המויחד לשחיטה לבדוק מגימה כ"ש, ונינו דכתבנו לעמלה דגס בבדיקה סימנים, אםaira שחיטה מצומצמת, בעי הבחנה יתרה ביישוב הדעת לשער בין מחיצה על מחיצה ובין רוב ומ"ל לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ למלעל, אבל התם אין מתרמי זאת אלא לעיתים רוחקות ומלטה דלא שכחיה היא, אבל כאן כל סתם סכין בחזקת פגום הו, וכן שפיר בעין חכם משום לתא דasiswa, או משום כבוד לכל מר כדאית לי, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מהניגרת צפורהן, ולפ"ז מתפרש הגם' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סתם סכין עלי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסתם יש בו, אית בהו שיעור חנירת צפורהן ומיטריף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרין נמי כפשו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמן על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דasiswa, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמריאי דבדקו בשושא ובמיון וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפלו על פגימה פחות מהניגרת צפורהן, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם קאמרא צריכה, אבל כלוי האי לא החמיו לדוק בחרגת צפורהן וכן לא קאמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל וא"ל. וכל מה דאמרים בהני אמראי אינו אלא בתקלה, ולא עבדו הני מדינא ממש, דהה לא נקט חד מיניו לשנאDACRICK, אלא הני בדקנו והני בדקנו, לנוכח בו חומר בעצמו ראוי לכל בעל נפש לדקדק בזאת לכתחה הרבה, שלא לזלزل בו ולא אמרו אצרכתא אלא בبشرא וטופרא ואתלת רוחתה, דהה ודאי צריך לכתחה אבל בדיעבד הכל מודים ר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לסתאה שאין בו פגם כלל להתирו לשוחט בו אף' לכתחה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטות הראי"ש דהלקחה ר"ח סובר בן דהני אמראי החמירו על עצם, ומשום דכלכל בעל נפש ראו לעשות כן, הביא גם הראי"פ ז' בל בHALCOTOT הני אמראי, להתמוד שמהם לימדו וכן עשו יראי' ד' מודקרים למצות אבל מה שכתב

בעי הרשות צפורהן ובשר, ור"ח בדייעבד אגורות צפורהן קאמר, והני אמריאי פליינו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שייעורא, ואח"כ כתוב הרשב"א שם ז"ל „עוד כתוב כאן לשנא דתחgor בה בczporen אינה מלשון חgorה וכו'“ א"כ חזר לומר שפוגימת סכין בכ"ש, שהczporen מorghit אפלו בכ"ש עכ"ל הרוי דהרטב"א דן את הראה להזoor מדבריו הראשוניים, ולאחר זהורה זו ודאי לא מצין למימור דהני אמריאי גם ע"ז החMRIו יותר, דעת כמה ליחמורו ולזיל, וגם איך מהני להו בדיקה שלחם יותר מבדיקת ההרנשה, שהיא הבדיקה הייתר מעולה, וכל זאת ברור אמת וצדק.

שיטות הראי"פ פי' הראי"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא קר"ח דפגימה אינה פוסלת אלא חנורת צפורה ממש, והוא דהשmittת הראי"פ הא דר"ח מושם שהביה הא דר"פ, ז"ל הראי"ש ז"ל: „רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמרפרש דעתו שהוא סובר דההן בדקנו בשושא ובמיון ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליינו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתחgor בה czporen, דכל פוגימה שמרגיש בczporen היינו שתחgor בה czporen, הלך לא הזיך להזoor הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא „יש שמרפרש“ שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הני אמריאי דבדק אדר"ח את ר"פ דאמר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמריאי בדקנו בשושא ובמיון וכוי וכאשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיito האי דר"פ, דלא דיבר מבדיקת הסcin שלאחר שחיטה כדי דיבר מעיקר שעור פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי"ש כולל עמהם גם האי דר"פ, ע"כ דלא דבדק זהה דר"פ לא שיך כלל בהדי אין, דמש"ה לא אמר „ור"פ אמר ר"ק, אמר ר"פ“, גם לשנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתחה ולא שטפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתחה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורה אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתחה, דאל"כ לא הי' מצי לכלול האי דר"פ בהדי אין, ולהוכיח ממנו דלא קר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתחלה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר מפוגימה הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"פ בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירצטו כבר הי' מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי אין, גם לא דבדק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערטתי בה מעלה, ומפרש אבשרה כמו בברשא ור"ל דחוותך בתוך עור האכבע, כמו שעשינו השוחטים לבחן חידודו של הסcin, כן ז"ל שהי' בוחננו אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחב, והרא"ש קיצר מאד, והטור שמרפרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשוכין נפשנא כדי שתהיה שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאי עומדת נגדו מה שביבארנו לעמלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא בראי' בעלמא סגי כמו בקרבותן, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"פ הני דיבער דמייא לסתאה מא', המכש"כ דקשה על הא דיאיבע דמייא לסתאה מא', הרי דאפלו על פגימה בלבד שום חסרו הינה מסתפק וושאול, וכמו שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך' ז' החות"ס ז"ל בחידושים לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשטו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת

הרואה"ש היא שיטת הראאה, דחיגורת צפורה דקאמר ר"ח הרגשת צפורה קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והראא"ש בגוף הדין, והא הרואה"ה והרשב"א ודאי פליגו לדלהראאה לא שיק הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה", והדרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתאנור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו דאצפורה קאי שייה" חוגר בה בחות השערה, דהינו שירגיש הczפורה בחות השערה, זהה ליתא דלשוב"א בעין שייה" אונור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכותב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א זיל' שצין על זה: "מהא דראב"י", וכונו מושם דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמרואי, דכל אידך שיעורים יותר גדולים, לא מבוי מען דבדיק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הנני דבדקו בשושא בלשנא ובברשא, א"א לפרש דכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"ר ראשוני ברשי", וכן בלשנא ובברשא דברהונחה בעלמא פסל, דכוון דהני מדין דאוריתיא מייריה לפי דעת הרשב"א, הרי קשייא להו דהא אונורת שנינו, ודמאי לساسאה הא התייר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחק הרואה"ה בין פגימה מגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ولكن עכ"ד דהני נמי אחgorת דבר מה בדקון, ואם כן ראב"י דבדיך מלחgorת חות השערה, הוא החמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הכני נקטינו דבע"פ חgorת חות השערה, אבל להראא"ש אס כראא"ה סובר כבר ביארנו דהני אמרואי ליכא להוכיח מיד דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתאי" אונורת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שנרגשת בczפורה, דמדרבען גם بلا אונורת מיפסל, ודמאי לsassאה שאני, וכחילוק הרואה"ה זיל'. א"כ פליגו טובא הרוא"ש והרשב"א בשיעור הczפימה דלאא"ש אין כאן שום תנאי שתאי" אונורת, אלא שירגיש באצבעו, בחות השערה לשון הטור, ולאפוקי sassאה, וידעו דבר זה האצל השוחטים שמחליך בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפלו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הczפימה עצמה.

וاع"פ שהראייתי זהה, דלא צדקנו דברי הדרישת במהו כתוב, לדינא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמגיה בטור דבעין לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירושו בשיטת הרא"ש דלא כטור נראה לנו דכן משמעו הרוא"ש דסובר כשיטת הרואה"ה, וממילא דמחמיר נגד הרשב"א והרבע"ן זיל', לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדייעד רק לכתהלה, והיינו דמי לsassאה שלא התיר ר"א לשחות בו אלא לאכול הבשר בדייעד, דלשוב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה יפלין מהא דר"פ, דאצרך בדיקה אבשרה ואטופרא והוא צרכיתא לכתהלה, אבל הנני אמרואי לא החמיר על אלכתהלה, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסcinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א במשמרת בפירוש, אבל הרוא"ש מחמיר לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומקין לכתהלה בדמי לsassאה כשיטת הרא"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפוררי' שנחווה בין האחוריונים זיל', עי' שלא ירדו לתוך עומק פלוגות הרשב"א והרא"ה זיל', דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א ודעמי' בדעת הרוי', הביא דעת הרא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטה זו

הריטב"א זיל' דאצרכטא דר"פ הוא מדינה לכתהלה, ומפרש דבידה אבשרה ואטופרא היא מפגימות בחות מהגירות צפורה היא לפלא עבuni, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה ליישב פסק הרוי'ש זיל', דלפי שיטתו לא מתיחס שכתוב הרוי' במא שהשמיט הא דר"ח, דlid'i לא מצינו ליישב זאת כמו שכתב הראי'ש, דנככל בדברי ר"פ דבידי אבשרה ואטופרא והוא כדי חגירת צפורה, עכ' עדין שייעור הczפול בדייעד לא שמענו, אלא דהרטיב"א לא רצה ליישב שיטת הרוי' בז' מבואר בסוף דבריו אלא דרך עצמו כאשר יראה המעין בו.

ונחוור לביאור שיטת הרא"ש זיל', כי הסרנו משיטה זו כمعט כל התלונות, אבל הוא דמסתפק בעל האיבר, דמי לsassאה מא', אפלו נפרש דלכתהלה ולבעל נש קמיבעי, ממש'כ הריטב"א זיל' עדין קשה, דמה עלה על דעתו לחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמרואי בדקנו במא ובמשמעותו מצד חסידות ולכתהלה, רק לצאת מחשש פגימה פחות מהגירות צפורה בדקנו, אבל פגימה בלבד חרשון כל מהיכי תתי להחמיר, והרי תראה דהרטיב"א זיל' כתוב ודמאי לsassאה מותרת אף לירא שמים, והוא לשיטתו דהני אמרואים החמירו על נשים לכתהלה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכן יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך עצם בפוגימה בלבד חרשון, אבל ציל' דהרטיב"א סובר זהה חלק, בין פגימה בגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, כשיתוט הרא"ה זיל', ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמרת שם חילוק זה דמי' השם מהא, עי'יש אבל ייל' דרכ לשיטת הרא"ה אין חילוק בהכי, והוא זיל' סובר דמدين אסור כל פגם אפלו בלבד חרשון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדינה אין חלק בין זיל'ז, אבל לשיטות הריטב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמרואי בפוגם בלי חרשון, זיל' שפיר דגams שאינו מגוף הסcin כמו sassאה שהוא מה שנוין קורין דרענטיל, וכן שכתוב הרא"ה זיל' כיוון דלעלום לא שיק בי' חרשון שייה' אונור אפלו בעלי נש, השיר קאמור ר"א מאן יhib לנ' וכוי' זאת יש להמליץ بعد שיטת הרטיב"א, אבל לפוי שיטות הרא"ש דגם הני אמרואי החמירו, לא החמירו אלא בו חgorת דבר מה עכ"פ, מהיכי תתיי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבר, אבל גם זאת ניחא דנייהו דלדעת הרוא"ש הני אמרואי בדיקה דלכתהלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובברשא ונוכל לפרש בראיית השימוש בצל הסcin כלשנא אחרינא שברשי', ובשרא הניינו הרגשות בשרא, ואז יש מהם שהחמירו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי' שום חרשון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי לsassאה מא', ואחדדר לי' ר"א דלא היא, דגם הני דבדקו בשושא ובמי', על פגימה שאונורת בדקנו וכפי' שני שברשי', וכן בברשא שאונור קצת עור האצבע, ולכן בדמי' לsassאה אין מקום לחמיר כלל, כן ציל' שהבין הטור זיל' שיטת אבוי הרא"ש זיל'.

אבל הדרישת זיל' לא ניחא לי' בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הרא"ש שכי' וכל פגימה שהוא מרגיש בczפורה, היינו שתאנור בה czפורי', דמשמע ליהפ' דכל פגימה כ"ש הויה בחgorת צפורה ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הרא"ש לשוב"א, דלדעת שניהם פגימה כ"ש שאונור חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלשוב"א ר"ח שייעור יותר גודל קאמור, דהינו שאונור בה czפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי' חמורי', ולרא"ש ר"ח נמי הא שייעור קאמור, ולא פליגו עי'יש.
והנה תיווה גדולה קחינה כאן, דלפי פירוש הדרישת שיטות

השערה זהה אמת וברור בס"ד.

עוד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה'יל לו להתר שחוות בדמיון לסאסאה לכתתלה, דהorschב"א בפירוש אמר דדמיון לסאסאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילך בינותם כמו שחילך הראה", וכיון חד דינא אית להו מילאל לא התיר ר"א, אמר מאן יהיה לנו מבשרא, אלא הבשר בדייבעט ולא השיטה לכתחלה, דמ"ר פ"ד אמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא אלו למדין שאין לשחות לכתחלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אין אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ם, משום דברי"ז כולל הרמב"ם עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרשיה, שמספרש מה שכתב הטור „וכיוון שהpagima פוסלת צריך לבדוק הסcin תחלה“ וכתב הדרשיה, מושם דכתיב ושחותם באזה, וכן הוא בה"ז בריש שיחית חולין, וכן שצין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYATA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי הא"ז cocciון שהpagima פוסלת וככו"ז הוא ג"כ לשון הראה"ז ולדעת הפרישה, הראה"ש הוא המכמיר ביותר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פוסלת, והוא מדרבנן כביאורנו בשיטת הא"ה שסבירו על קרא דוחתתם מפרש דעת הראה"ש דבעין שתងור בה הצפוף, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפוף ודיי פשיטה דבעי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס ורק להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שביאורנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשווט, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדע שכדברי כן הוא, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב „וכיוון שהpagima קורעת צריך לבדוק הסcin תחלה“, והטור הוסיף „יסמוד על מה שיבדק אח"כ“, והוא פירוש לדברי הראה"ש, מושם דקשי"ל לטור פשיטה בkowski"ה הש"ס וכן הוסיף לומר دائم הכוונה להשミニינו עיקר בדיקת הסcin, אלא צריך בדיקה בתתלה ולא יסמוד לאחר שיחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפי הבנת הטור בדעת הראה"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהצפוף ממש אבל לפירוש הדרשיה, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שיחיטה, דנא גוף הדין לצרכי בדיקה בהרגשת צפוף ולא יסמוד על הראה, دائم כן חניתת צפוף אתה לאשמעין, והוא הונ דברי הדרשיה.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שיחיטה ואם לא בדק לא יודה", ולשונו נפלא דלא די שగוף הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר אזהרה,adam לא בדק לא ישחות, והש"ץ הרגיש בזאה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואני לסמוך על מה שיזכה לבדוק אחר השיחיטה (טור) ולזה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא ישחות והטעם וכו"ע". הנה כל רואה יראה כמה מן הדוחק לתנקן לשון המחבר כדי שייה' מכובן מה שכתב הטור, אבל לפער' נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חניתת צפוף ממש, ולא כפי הדרשיה, דמשווה את דעת הראה"ש עם דעת הראה"ה, אלא כשיות הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, הלא כתבנו דלשיטה זו צריך שייה' הסcin חלק לנMRI

בפיגמה שנראית כיוון שאינה חוגרת הצפוף, עפ"י מעשה דרש"י שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי"ד אחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי"ד לא רצה לאסרו, מפני שאין צפוף חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשמי לי" מאר"י שהתייר איסור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי ביאורנו הב"ח והפר"ח גם שניםם במחcit לא כיוונו המטרה, דאמיתו הוא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפוף, דהינו שתאנגור הפגימה את הצפוף, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהראה"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור אע"פ שום הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתייר רש"י ואחריו הוב"ח, לא בעין לתלות בשיטה זו, אלא גם לדעת רש"א"ו רם"ב"ז ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש ולא כחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדקוק) כאשר בדיעבד ואין כאן מי שאסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפוי הבנת הדרשיה וכפי ביאורנו גם הרמב"ם סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבهرגהה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי דבקו אחריו פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמירו قول האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דleshita זו ג"כ החמירו הני אמוראי כי זה טעות גמור במחcit, כאשר ביארנו ככל הצורך, וא"כ הב"ח לא התיר אישור תורה על סמק דעת יחיד, רק אישור דרבנן ע"ד הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, והרי תראה בפסקים המחבר והרמב"א ג"כ שפסקו כחוב"ח, דהלא המחבר בסע"ב פסק וז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובבלבד שתאנגור בה כ"ש איפלו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מಡוקך בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוט השערה, ולא בהרגשת צפוף בחוט השערה, גם משנה משלו הטור שכתב "ובבלבד שתאנגור", שהאי לשנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנגור", להורות דבهرגהה בלבד אינה פסולת עד שתכנס בפוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אנו בקיין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף י' שפסק המחבר דבסקי הדומה לساسאה שאצבעו מסתובב, שוחטין בה לכתתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין לנו הוגין לשחותה בה לפי שאנו אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דאדעדב קאי וזה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקאיותנו גם עתה, וכך לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשחות בו לכתתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפוף או מרגיש פגימה דקה מדו"ד דקה כתוב דמייר לשחות בו, והרא"ד דכן הוא,adam יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם לעלה שאין אנו בקיין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולין השיחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, א"כ ה' לרמ"א לכתוב ואנו נהגין לאסור השיחיטה בסאסא, כיון دائم אנו בקיין וחישין דלמא איכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיין ואין נהגין לשחות בו לכתתלה, אלא ודאי דאי בנהגש הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות י"ג ודוק") וא"כ לא התיר הוב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי, ואין مكان מקום להריעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מתוך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור דהיא ייחיד, כי לא נחיה הוב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות

בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכון פגום שיפסול את השחיטה ולכן כל שם פגום על הסcin, אכן פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקו הכהן והכהן, על שיעור שהscin יקרה פגום בדקנו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמורה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשופט נמי פגימתה הסcin, דהיה" שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייהי, הלא אכן שיעור שנקרה פגום בעין בכל הני, ומילא גם סcin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למגרה, "דוכLEN כדי פגימתה מהבהה שהוא חחרת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מleshon חgorה, ואז אוגרת בעין, או מleshon חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטכוב, וע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולדידי' הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשופט נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכלון על שם פגום פולין, הון scin והן אבני מזבח ואוון בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פגום עלה, ע"י מתרץ, בחולין לא קמיiri דפשיטה ל' דבקדשים לא החמיר חכמים לפסול הקדשים ולהביאם לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישתח בסcin פגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מಡוקך לשון הרמב"ם בהל' ביהב"ח, שכותב דגימת המזבח בחחרת צפורה בסcin של שחיטה, כי רק מהה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אינו למدين בחחרת צפורהDKאמר, לאו חגורה קאמר אלא חגירה וכדברי הראה"ז, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביחסו, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתאגור בו חוט השערה, ולא שהצפורה ונגיש לחוט השערה, וכבאיור הגרא"א ש'כ', דהוא כראב"ד בדיק בhotot השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כוותיהו ודלא כראב"ח דבעי דזוקא חחרת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל כתוב להלן בעין שיחי' scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם בסעיף ד' צריך לבדוק scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישחות, וכיצין בא"ג דהוא מירא דר"ח, בדיקת scin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשהDKאמר ר"פ שהיא בכתלה, ודלא כפ"י הש"ז, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "ולא יסמווק אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כראב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן scin דפסל בכתלה ולא כראב"א, אלא מניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

עד הקשה הריטב"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ותי' דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה אוטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו למעלה, דלפ"ז לא היל מהמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא דדמי" לסתסה שוחטין בו בכתלה, דלשיטת הרשב"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסתסה, אלא שניהם אסורין בכתלה, אבל ייל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אזלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק כססתה שוחטין בו בכתלה, הרי דע"כ חילק בין הא להא משום שלא ניתן לי' לפרש דר"א דאמר מאן ייבן לו מבושרא, יהי' כוונתו רק אידייד, ולכן פסק בזה קרמבל' אובל לעולם לשחות בסcin שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתלה, ולפ"ז אין צרכן צורך בדיקת scin תאייר אוטופרא, וצריך לכפלו שלא ישחות בלי בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בשקפה ראשונה מ"מ לא ישחות בלי בדיקה הצריכה בכתלה אוטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בלי אוגרות חוט השערה תהי השחיטה כשרה, אבל עבר לשחות בכתלה בסcin שאסרנו חכmoz"ל לשחות בו, ולכן דין זה מון הצורך הוא בכתבו, ואני צריך שום טעם, וניהו דהש"ז מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישחט מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישחות בסcin בלי בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק הרשב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשחות בסcin שאינה בדוקה אוטופרא, אף שראה שאין בה פגימה האוגרת, שוב ראייתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא בראי"ש וטור כמו שפי' הש"ז דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא באיבור הגרא"א על האי דינא, וגם כתוב שם בתוא ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית להזירנו כמו שכתבתוי, ושמחתוי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאו הגאנום מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חותב ביאור סוף הסוגי' דנתבקש בה הראשונים ז"ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות הון, והוועיף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידיך, ומישני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא כראב"ח, אלא כאחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפגימות scin בחרירת צפורה, ועוד זאת למזה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניחו למגרה, עד שambil דרא"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדוחש נמי scin של שחיטה בחד שעורה, אלא כראב"א לפי שעורה, וכדי שלא נתעה בזה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska לעלי, טרם ממשים דcoln הני שלשה בחרירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שעור הפגימה, דבמה שהוועיף אף scin, אין למדוד שעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דרא"ח מרא דשמעתה דמיין לבודיקת scin מה"ת לא ישמשינו בבדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל וגם לא הרא"ח, אלא למניינה בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

חות השערה, הוא מכשול גדול לא מיבעי לשיטת הראה"ה והרמב"ס דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפיקט המחבר כרשב"א אסור ללחוט בו לכתבה, דהינוו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מחייב חולשת הרגשותו היא כיון שהפגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתבה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גודלה מחשש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אף לטוב עין, אבל להיפך שהיה נראה ולא נרגש הוא רק למי חשש הרגשותו חילשה מחוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חצ"ל לבודוק בטופרא שהיא בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפוגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פוסלת השחיטה, אז "ה" וכש"כ פוגימה הנוראית, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן פוגימה האוגרת חוט השערה ונינה נרגשת בטופרא, וזה דבר זו לא ניתן להאמיר במחלוקת".

ואספרה בזה מה שקרה לי כד הויינא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאנעט צ"ל בעהמ"ח שוי"ת שערוי צדק ובבנין צדק, כי הרגשה צ"ל הנ"ל הי נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת צ"ב לא קבלו שוי"ב שלא הי לו קבלה ממנו, והי' מבון נפלא בכל עניין שוי"ב, אולם בימיسكنנו הוחלשה כך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשוחטים המופלגים שלו, וטלILDות שהיתה בי הרהיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה הקבלה שהשי"ב מרגיש פוגימה דקה מן הדקה,ela כתוב הקבלה של הרב הנהוגה בינוינו מבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, והוא יכול לסתובב, רק על השחתות הסכין והרגשת פגימותיו אין הרב אדון מתעלף, אבל על השחתות הסכין ולהרות בדיני "ה", הוא בדבר זה, וכי מי שיש לו הרמנה לדון ולהרות בדיני "ה", הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לננות את הרב על זה, ואני חכם שבגמי, שהרי אמרו צ"ל בחולין צריך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמןנו שאין לו מדין כל זה, מה להרב אצל הסכין, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והшиб לי דבריםCMDיקות הרבה, וכותב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמ"ש אמרו חכמ"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה" מנסה את החכם, ושחיטה שאמרו צריך למדוד פירש רש"י צ"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רב מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסף זה גורע, זאת הייתה תוכן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שתורת זקנים בינוין, ובנין נערים סתירה, כי אם נחמיר בהזורה יותר ויותר לא הנחת שוי"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליוizia מרגיש אחר, שלם בכך המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עובר ושב, ובדורנו היו היתום כאשר בואה אינה רב להעර או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בזה, כי פעמים באממת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שםizia ראייה רב שחווש הרגשותו טוביה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומאליל נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביארנו השיטות לעמלה, היכי באמות אתה הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן היל' לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשוי"ב שמצא חן בעניין היכי נאמר ח"ו שמאני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמייר לפוסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף אנן דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאד מאד הי'

לכתחלה, لكن הי' סובר, לדדבר זה אכן פלוגתא בין הרשב"א ורמב"ס, דהרמב"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגוף הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביארנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פוגימה שאינה אוגרת, לדמייא לסאסאה, אבל הרשב"א דלא מחקך, זה נצמוך מושיטתו כמו שביארנו באורך מעלה, והרמב"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נהגין לשוחט בו, מושום דאין אנו בקיאן לא הגיה לעלה בדין פוגימה האוגרת דפוסלת בדיעבד, כתוב דאי אין בקיאן ואסוריין כל פוגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום רק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפוגימה, אבל כאן בדמייא לסאסאה דקאי אלכתחה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלענט, או שמרגיש פוגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, בזה אין אנו בקיאן לסמוק לשוחט לכתחה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאין חוט השערה נכנס בתוך הפוגימה כו' הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתך לעלה, אבל האמת היא דכפי ביארנו נמי, שיטת הראה"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס צ"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בגם מטופרש בעלי דוחק, לווי מה שצריכין לומר דגס בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אורותה כדייה זו כי אין בזה כח לעkor הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כדייה זו ולאסור גם בדיעבד פוגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע דגס הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא>Create תמיד העיקר, אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמב"א,ומי שסומך בזה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרשותו הטובה ואני מרגיש פוגימה שאינה אוגרת כלל אבל הוא מרגיש פוגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אסור השונן והכלים מושם פוגימה האוגרת חוט השערה, שמיון שורר ישראל, וע"ז בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממון של ישראל, ולא אוכל אמרו צ"ל גודל הנהגה מייגע כפיו יותר מירא שמיים, ולא אוכל לסייע האי דינא בלתי להביא דברי התבאות שור ולדקדק בהם, וע"ז שם בס"י ח"י סע"י ב' בשם"ח: שיעור פוגימה כ"ש, בין בעומקה בין בעומקה, ובלבבד שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפי' הוות השערה, ואע"ג בדיקת אבשרה ואטופרא ולא הרגיש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם משחו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך בבדיקה אח"ז כי אם כמו שכתבת לי קמן סע"ז ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שםיא יראה במשם עכ"ל וממי לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקה בחות השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בחות השערה, ובמחלוקת כי רובה היא, שגיאיה יצאה לפני השליט, הון בדיני והן במצוות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיוון דהביא חז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו טרפה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פוגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתחה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהראש פוגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה חלק כחילוק הראה"ה, וא"כ אין אפשר שהרשב"א פועל פוגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, אין אפשר שהרשב"א פועל פוגימה השמ"ח פוגימה הנראית ואני אוגרת וממילא גם להיפך, מה שהתיר השמ"ח פוגימה הנראית ואני אוגרת

גם טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחת בלא בדיקת חכם מכריזין אבשרה דטרפה, כבר תירצzo דהכא דטבח מוכר לאחרים אמרין כן, ובומוור בשוחט באקראי ובחנום נמי בדיקת סכין, אלא דלפו' רמב"ם יש להקשות למה לא סגי גם במומר שיבדק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרמב"ם גם במומר כתוב דחויקתו אינו מתריח לבדוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי', לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו' פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקננה, וכמו שסמכין עלי על השחיטה עצמה, שידקך בה לשוחות מהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו' איסור דרבנן כמו חמץ שעעה"פ, אינן חדשים אם יכולן להחליף, וכמו שביארתי שם לעיל בסוגי', והוא קושי' עצומה לפי דעתך על פי' הרמב"ם דמיורה לא טרח לבדוק וצ"ע.

על' ש' משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השקיל וטררי' בגין' עיין מה שכתיתי בזה בריש הסוגי' דלעיל ישוב ברור ואמת מה השמייט הרמב"ם ז"ל האי דינה בהלכ' אבה"ט עי"ש הטיב.

על' ש' יש' משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' דה' כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחטת תנא כולה פסול' השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגרמהanca בא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' ז"ל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסול' השחיטה בפ' השוחטת, ומה שנלפע' דהוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות שוחט, ואח' כל לעולם שוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחתתו כשרה, ואח' מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח' מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר' מג' ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, וככתוב שם רשי' ז"ל, דרב דטורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דהתם מסיק, דלא יצתו להא דכייל היהודה אחוי' משמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לעניין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכי הגראה גם זה מהללם"ס, וא"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקטanca דינו דוקא בקנה ולא משמענו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאור' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה מה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן דה' דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעת' למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחرون, אבל יהי' איך שיהי' כפי' שתבנו דעתך כוונת התנא להמשמעות מקום השחיטה איה, איך שכך ציין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הו"ל למתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובשוט מן החורבץ ולמטה, ואח'ך דרך אגב פלוגתת רבנן וויב"י בדין הגרמה, ואי הנית התנא מקום פלוגתת רב ושמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגוף פסול הגרמה שיהי' אחת מפסולי השחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הנני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסקול נמי פסל, וא"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמזכיר ריב"י

נוח לתקן בעין זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש זו ויחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחלוקת בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמיר לו אם לא יاقل בשר רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עולם.

ד"ה י"ח ע"א א"ר האי טבח דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברין ל' ומכריזין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרמב"ם ז"ל בפ"א ה' כ"י פסק האי דינה באזה'ל: "כל טבח ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומণדי' אותו ומכריזין על כל בשחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה השוסיף הרמב"ם ז"ל שמכריזין על כל בשר ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין דגס על בשר שיש בחנות ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריזין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למאי עבי אדם היא במקום שמכריזין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקום שאין מכריזין הכרזה זו למא, אי שלא למכור לישראל, אבל בטבח רשע עסakin שמאליל נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אלא שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביחסו הדעת כראוי', אשר מה"ט בעין הראות סכין לחכם, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרמב"ם ז"ל, אבל שייה' חשוד למכור נבלות אחר שמצאו סכינוי פגום, מאן דבר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתיחה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכה באשלא נמצאת יפה לשוחות בו לכתיחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובידייעבד כשר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודם לנו לא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתיחה בסכין שאינה ראוי', ולכן מעברינו וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו דטרפה, אע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרמב"ם דאיינו כשיתר הרשב"א כאשר ביארנו לעיל אין לנו סכין פגום של לכתיחה ודיעבד, כי רק דמי' לסתסהה שוחטין בה לכתיחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פועל אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריזין Mai עבידתא, لكن מפרש דמכריזין גם על מה ששחט בסכין הבודוק קמי' חכם. ולרמב"ם לשיטתי' בעי מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפלו' בשוחט רק בהמה אחת, עיין בה' כ"ד שם, ודלא קראב"ז וא"כ חישין כי היכי דבhai בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, ואע"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא ז"ל על כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריזין עליו דטרפה היא, שוב ראייתי דהרייטב"א ז"ל הרוגש בהאי מכריזין וכן בעט"י, וכתבו דמכריזין על כל בשרא ששחט קרמבל"ס, אבל לא הבנתי על הריטוב"א, זה הוא לשיטתו לא הי' צrisk להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאצרכתא דר"פ הוא לכתיחה, ודרכ' חងירת צפורה בדייעבד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחות בו לכתיחה, ומשום קנסא מכריזין ודיק' היטב.

רש"י דה' דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרמב"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששחט בה, לפני חכם" וכי עיון בתעניית דף כ' ע"ב ברש"י דה' סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמבל"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרמב"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורה נגעה בה, יפה מפרש, דאיינו חסידין את הטבח דלא יתריח לבדוק י"ב בבדיקות במתיינות, ויעבור על הסכין בהערכה בעלמא, עד שלא רוגש פגימה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרמב"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק במתיינות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכி, ומה שהקשו האחرون דמ"ש טבח ממומר, כיון

דעתה ההלכה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהבמה, לית מאן דפליג, אלא דגם' מדיק לישנא „רכמוּהוּ“ דקתוני, דמשמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב”י דלדייהו יש חילוק, דבשחט רק רובה עדין יוכל לפסלה עי’ איזה פיסול דרשא או הגרומה, והוא מפני שלכתהה בעין שחיטתה כל הסימן מה”ת, וכן הוא דעת רשי' ורמב'ם, וכאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מiful אם דרס או הגרים במקומות אחר, עא'פ דיש טרופות לחץ חיות, ולא הוה הסימן כמוanche בדיקולא לר' דהילכתא כתותי, וכאשר ביארתי זאת لكمן ל”, מ”מ כיוון דבר נשות הסימן تو א”א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסיימון, דזה מעשה טרופות, אבל בסימניםlica מעשה טרופות אלא מעשה נבות דהינו נחרה, ולאחר שחיטת הסימן א”א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב'ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות ודוק.

ע”ב גמר’ העיד ר'ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכותב רשי' ז'ל דהיכי הלכתא, דכל עדות הלכתא נינהו, ועיין במהרשי'א لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב'א משום דקי ר'ג כוותי, שנטקתה על הש”ס שתלה הקביעות הלכה בדר'ג ולא כמש'כ רשי'י כאן דכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר'ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמאן לא כרבנן ולא כרביבי, והшиб Ана לא חילוק ולא בילוק אלא שמעחתא ידענא, דאמר חי' בר'א אר'י משיפוי כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעחתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי', איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגורת, הוा מטבתת הגודלה למטה בין לרבען ובין לריביבי, ועכ' דגם אמוראי רק על עדות דרחב'א קסמכו, וכמש'כ רשי'י שם.

אבל מה שנלפע'ז בזיה הו, דלקמן קאמר ריב'ל דמוגרמת דרבנן כשרה לריביבי, ומוגרמת דרייב'י כשרה לרחב'א, ופריך פשיטה, ומתרץ מהו דתימא רחוב'א אדרבען קאי, קמ'ל, ואימא ה'ג, א”כ העיד עלייה מיבעי לי עכ'ל דגמ', ולפ' ז'ל דקמ'ן דכל עצימות העדות אינה מבורת דקי גם אריביבי, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו'ל, لكن לא סמך ר'ג לפреш מעצמו עדות זו של רחוב'א, אלא עפ'י שמעתתא דהני אמרואין, וגם הש”ס לא קבע הלכתא רק עפ'י ר'ג משום דאפשר הפרש עדות דרחב'א, באופן דלא פlige עיקיר מקום השחיטה, אשר מה”ט הוזק גם ריב'ל לפреш לו דברי רחוב'א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', „הילכתא כרחב'א“ דהכי הו'ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה ממשום ר'ג הכי ס'ל בדרחוב'א, עוד דהוו'ל להבאי דריב'ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב'א דמקשר גם למעלה מטבעת הגודלה ודוק'.

ד”ה יט ע”א, ארא'ה א”ר איסי מחלוקת בשחט שני שלשים וחרים שלשים וכו’, אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים דה פסולה, כדי נפיק חיותה בעין רובה בשחיטה וליכא וכו’, לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלשים, דרייב'י סובר מיד דהוה אחצוי קנה פגום, ורבנן הטע מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו’ עכ'ל הגמ’.

הננה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז'ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכתה, ותלי'ת עלתה בידי עפ'י הקדמות והעיקרים שליל לבאר כל חמירה.

הננה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשי' ורמב'ם, בעין שחיטת כל הסימנים מה”ת, ורק בדיעד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא

וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובא לא מיפסל השחיטה, א”כ האילכתא למאית אדאיל דודאי כל ששחט שלא במקומות שחייטה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקומות שחייטה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחט אלא ודרס ועקר, וממילא כנורח, ולא מהניתו שחיטה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי' נחרה, אבל בהגרמה דהוא למעלה ממוקם שחיטה, הוה א”ג דגם נחרה לא הוה, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחייטה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא”כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתרה מידני נבללה, لكن בעין הילכתה דעכ'פ' להיות פסול בשחיטה, גם למעלה ממוקם שחיטה משווה לי, לנבללה דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד נבללה, וטעמא דהא מלטא, בזו פלייגו ר'י ור'ל כאשר ביארתי בפטיחה ודקמו דף ל”, דלדעת ר'ל כל שנפסק הסימן ואפילו רק ברובא הרי הוא כמוanche בדיקולא, וא”כ ממילא גם בנפקד למעלה ממוקם שחיטה כו הוה, ותו לא מצי שחט, לר'י דיל' הא דר'ל, ואפילו הסימן השחוט גופא איןו כמוanche בדיקולא, ודלא כריש'א, וכאשר ביארתי שם באר היטב, ניל' דמ'מ לענין השחיטה נמי נחרה מקרי, שחיטה דוקא, אלא ה'ה דלמעלה ממוקם שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחיטה.

אללא דלפ'ז לר'ל הקושי', דלמה לי הילכתא על פסול הגרמה, חזורת וניירות, כי לר'ל גם בדרסה ועיקור אין כאן כוונון פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוה כמוanche בדיקולא, تو לא מצי שחט, וא”כ בשאר פסולי שחיטה בעין הילכתה רק על מקטצת בפסול, להשמיינו דמצטרף האי מקטצת לשאר הסימן שנטתקה בהחשר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשיר, כיון דכבר עי' רוב הוה כמוanche בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הילכתה למאי צrisk.

אבל לקמ'ן דר'ל לשיטתי' עכ' סובר דהגרים שליש ושחט שני שלשים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמוanche בדיקולא, וכאשר באבר لكمן, וכן שמואל בעל המימרא של החמשה הלש'ס, סובר בפירוש لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלשים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשו, באמות כר'י ס"ל, דלאו כמוanche בדיקולא הוה, וממילא צריך הילכתה גם על רובה בהגרמה, לאשמעין, דעכ'ג דלאו מקום שחיטה, אבל מקום שחיטה הוה, וכל שחירה שוב לא מצי שחיטה, וכן הילכתא, וכאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק'.

ע”ש במשנה ריב'י אומר עפ' רובה, רשי' ז'ל מפרש פלוגתתם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר'ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, דאמורו עפ' כולה משמעה הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פלייגו, צל' דהיא עפ' כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיועטת שליש קמא ATA, כמש'כ רשי' لكمן, שנית דהרי רשי' באמת פסקacao לישנא קמא דר'ה, וכרבנן טרפאי, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחט רובה של הסימנים ופסק ממשחווט, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד ממשחווט דאל'כ ליפלגו בשחט רוב הסימנים ופסק, וממילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במעטות בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנטקשו האחוריים במא שאמרו لكمן בגמ' דלר'ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד ממשחווט ריב'י אמרו, הר' דלבון לית להו האי דינא, ואולם לפע'ד על גופו הדין שהוא הללמ'ס, כדאמר רב'י בפ' השוחט,

- ובזה נמצא עוד טעם מרווה, למוה פליגו בהגרמה ולא בעיקורוDSLICK מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע קשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותה לכ"כ דמcker ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגרמה דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מכשר ומשום דבר נפיק חיותה דכמ"ב.

אולס באידך לישנא דר"ה דלכ"ט בהגרמים לבסוף כשרה ופליגו בהגרמים בתקופה במיעוט קמא, מיעוט בתרא כחותך בשר סברו דرك רוב הסימן עלי שחיטה, ומיעוט בתרא כחותך בשר המת, משום דכמאן דמוני בדיקולא דמי, וכן בהגרמים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקום שחיטה, דמיינט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמאן דביקולא הויה, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובعينן לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחരא כשרה, משום דרובה של אחד כמוomo, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרמים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחצוי קנה פגום sagi בהוסיף עליו לכ"ש בדייעבד, ואנו הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחיטה, כדאמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה משלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ' שליש אמצעי שבשחיטה, לשילש קמא בהגרמה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבתוכ' קנה פגום חלק השחוט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרמים שליש, ע"פ דלהכשיר לא מצרי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצוי קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה bahwa כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצרי מצטרף להשלים הרוב, במה יתפרש לריב"י, דרבנן האי כמוomo דמcker כמותו ממש קאמар, דהרי לא עלי לכתלה הראה יותר מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמוomo ממש, דהרי בעינן לכתלה לשחוט כל הסימן, אבל הכוונה דכיוון דגם לדידי' כשר בדייעבד ברובא, וא"כ אין סברא לפסול ע"י הגרמה במיעוט בתרא, וכן בשנייהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםא לנ"ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאו דהאי רובה דהתס לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשאני שלישי בתראי, ע"ג דוגנים בשליש קמא כשר וכדינא דרכה דקאמר ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבගרים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטות בתרא בהגרמה, בין לרבן ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרח.

ועתה נבוא לבאר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרמים תחליה וסוף, וחתט שליש אמצעי, דר"ה מכשר ור"י פסול, וע"י מהרש"א ז"ל על תוס' ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמר ע"פ רובה, בבעית גמר הרוב יהי' בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני הא משחו שבשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי הא שליש קמא של הגרמה לשילש האמצעי.

ולפ"ז לר"ה, בין לרבן ובין לריב"י, לא בעינן לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמוני בדיקולא דמי ולא פליגו אלא אם שליש קמא של הגרמה, דינו בחצוי קנה פגום, או שאני חצוי קנה

שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החlid, דמה"ת לא בעינן גם לכתלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה כחותך בידו וברגלו ולא שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פליגו ר"י ור"ל לקמן ל"ב ע"ב, דל"ל דבשחטת רוב הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, ע"פ דלא נשחת כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוא כחותך בידו ואמרין לקמן כי ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כמתה ממש וכמנחא בדיקולא, וזה מיה דהרי האי קנה הריא כנתלן מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי' דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמוני בדיקולא דמי זהה ליתא כאשר ביארתי שם, ولكن לדידי' מצינן למימר דלכתלה בעינן מה"ת שחיטתת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל לכל דבריה, כן גם סימנינה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליגו בהזה דרבנן בעינן שחיטתו כל הסימן לכתלה ומ"ת ולכן פסול בו הגרמה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתקלה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעינן לכתלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכר הסימן כמאן דמוני בדיקולא דמי, והוא כחותך בשר המת, והוא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכשר כאן בהגרמה במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מלשוחות לנו מצרי מיפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פליגו כן בשאר פסולו שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאיiri בי' במשניות שלפנוי זו, דהוה רובה יואר, דאפיילו במקומות שחיטה,תו לא מיפסל אחר שחיטתת הרוב, אבל בהגרמה יול' כיון דלאו מקום שחיטה הוא, הוה כפסק מלשוחות, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאות ריב"י לא מאכשר אלא בהגרמה ולא בשאר פסולו שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק זהה, וכיון דלהאי לשנא אתא הحلכה לממ"ס, על הגרמה בתקלה שחיטתה שפסולת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסהה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הוויל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעינן לכתלה שחיטתת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דיןא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרך אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמר, דבגרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעינן דלהאי רק לריב"י איתא דرك לדידי' נפיק חיותה ברובא, דהינו חיות הקנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבן כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה כיון לא נפיק חיותא, זמן שפרקסת, ואפיילו אם נפסק כל הקנה כיון לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבן לא בעינן האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעינן, ובמקומות שחיטה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואו גם לרבן כשרה מושום דהתס מוקם שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

"ל'CMDב"ד, ומצי משלים רובא בשחיטה ע"י שליש الآخرון, אבל בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דהוה כזכור הרוב בפיסול, הוה שחיטה פסולת, כמו נקה"ו דמתעם שחיטה פסולת Katainu עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח מה שכבר נפסלה, אלום לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישיותם דלא"ע אחר שחיטת הרוב, הגוררת כמונח בדיקולא דמי, צריך לחלק ולומר/DDזוקא בנפק במקומות שחיטה כן הוא, אבל למעלה ממוקם שחיטה, ע"ג דbullet פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמו מונח בדיקולא דמי לאחר דבוקה, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, כמו שתמה על זה הפלתי שחבתאי בד"ק, ודוק"ק היבט.

ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולת, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מדיק' דהאי עורף מול עורף קאמר, דאל"כ, Mai Ari' שוחט אפיקו מלוק נמי פסול, וכואור' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, Mai Ari' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהה בעין שחיטה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דעליל למטה מזה בטבעת הגדולה, אלא דיל', דפסול הגורמה באמות מליקה ידעינו דכוון דאמרה תורה מליקה ממול עורף, ולא מעורף, משום סימנים אמרה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושחיטה לפניו, וזה נכון מאד.

והא דקנתני, בשוחט מן העורף דשחיטתו פסולת, לכואר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק ל�מן דמליקת עורף בלבד רובبشر קאמר, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולך, א"כ ה"ה שחיטה מן העורף נמי בלי רובبشر ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולת מטעם מחליד, ואת אפיקו לרבע דלקמן, דיל' טעמא דמחליד, הדתם לפי הס"ד, דעת רובبشر קאמר, אז ס"ל לרבע דליך כלדה, אבל לאחר מסקנא, ע"כ בלי רובبشر, ע"כ הוא מחליד הסכךין ביןبشر המפרקת ליסינים, וכמש"כ התוס' ל�מן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכבותתי עד הנה מצאתו מבואר בראש יוסף, אלא דלפע"ד, דעתה הייש"ז ע"ל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף بلا רובبشر עם פסוקת הסינים י"כ גבלה הוה, כמו מפרקת עם רובبشر, ומטמא מיד, והיינו דר"ל/or' אסי דלקמן דמפרשו, והתזוז ראשיהן כן, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש יוסף לקמן כ"א ד"ה כתוב הר"ם, גם בלי טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיטתו פסולת, והוא לפי דעת רשי"ז ע"ל ל�מן בסוגי' דמסוכנת דבעין פירוקס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוט עם סוף שחיתה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למיתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בוי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנספק המפרקת שני סימניהם הרי היא כמותה, וליכא חיית אחר שחיטה, ואנן חיית אחר שחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בנסיכון אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמר DDזוקא בנפקו הסינים לגMRI הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלחן, מ"מ הרי לכתה בעין שחיטת כל הסינים, וגם בעוף דעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה שחיטה ברובה, ובעורף אף בסיכון אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דאונ' דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבילה בעין, ואנן אחר שנספק המפרקת, אין שני סימניהם ראוי לשחיטה למגרון, אך יופסקו قولן, תה"י כמותה, ואין זה שחיטה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח ל�מן לסייע ליערין ממתני, דמלך בסיכון מטמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סכךין לטהרה מייד נבלה, לכואר' לפי האמור, מה ראי' מביא ממש, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה וכן מטמא כנבלה, רק"מ דהא דחידש לנו

פוגם דהוה מקום שחיתה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דmadmo הגרים שליש קמא לחץ קנה פגום, ולא מחק בין מקום שחיתה לשלא במקומות שחיטה, מושום דכיוון דלדי"ד כל שנחתת הרוב כמאן דמוני בדיקולא דמי, ממי לא בשתע גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שלמטה ממוקם הגורמה כנספק דמי, אלא דבכלו בהגרמה גזה"כ דפסול שחיטה הוה, אבל כל שהגמר של הרוב במקומות שחיטה שפיר דמי דכוון CMDב"ד, וממי לא בשחתת תחלה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר"ה להזכיר את זאת כר"י, שפיר קאמר לי' ר"ח לא תחדר בז' דא"כ הפסצת לקמייתא, Adams תודה דשליש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמאן דמוני בדיקולא דמי, ואיך תצטרף שליש קמא דהגרמה להשלים כיון דלאו מקומות שחיטה הוה, אבל ר"י שפיר פועל באמצעי שחיטה ושלישי קמא ובתרא, בהגרמה, והקשר באמצעי בהגרמה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שישbor דרב"י ע"י סימן שלם לכתה, ולכן ההני שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגרמה מצטרפין לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי ז'ל שנגאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס' כ' את ג', שהולך ביד רמה על ה"כ"מ והש"ד יותר הפסיקים, שכתו דשליא במקומות שחיטה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיטה למטה מקומות הפסוקה כמו בשאר טרופות, והוא ז'ל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמכשיר ר"ה בשחתת שליש אמצעי, מושום דנפיק חיota בשחיטה, ומISK בזה"ל, ולכן ברור דהויאל DNSפק רוב הגוררת ורובי ככלו בכח"ת, הווע"ל כנטיל, ונפסק הגוררת נבלה עכ"ל, ופלא והപלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר"י ו"ה, דלר"ה כל שנספק הגוררת הוה CMDב"ד, וממי לא דיליכא חילוק בין במקומות שחיטה ובין שלא במקומות שחיטה, אבל ר"י החולק עלי, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דగוררת שנספק לאו כמאן בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפסק, וכך כל שנספק למעלה מקומות שחיטה, שפיר מציח שחת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, בנפסק במקומות שחיטה, למטה או למטה מקומות הפסיקה, לאו מטוטם דCKER הגררת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא כר"י ומטוטם דCKER הוה נהורה, ונפסלה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמכשיר בהגרמים שליש אמצעי, והוא שגמר שליש الآخرון בשחיטה, Adams פסק ולא גמור פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איתרף וכונטול כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דברי הפלתי.

הן אמת, שהני הגאנונים מדויל ידייהו קמשתלמו, כי כולם נשיכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אפיקו למאן דיל' הא דר"ל לגבי ריאה, כי גם בין הראשונים, לא מצאתי זולת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' ל�מן ל"ב, שזכה ל"ב, שידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמאן דמוני בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסיכון אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוג' ז' מוכיחה, וכן סוג' דישנה לשחיטה מתועיס ל�מן כט' ע"ב וו"ק.

ע"ב Tos' ד"ה שחיטת סגע בו נקב, ולא דמי לשחתת שליש וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיטה גרע מהגרמה לעניין פגע בנקב, הן לר"ה והן לר"י, דלר"ה, לפי מה דס"ל עתה דפגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולת מושום דנעשה כמאן בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמאן בדיקולא דמי ולר"י הגם דבחגרמה כה"ג' כשר הוה, דהרי

על' גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצוותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כדמעט צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, ור"ל דרך משיכחה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מנין לו דקוצץ וירד כשר, וממש"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד Dokka, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתרה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו הדתורה התירה אפלו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו'" עכ"ל, וудין לא איתפרש לנו, איך התירה התורה בדרישה, וממש"כ למ"ד קוצץ וירד Dokka, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעני מוליך ומביא, אז במשיכה אז בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט במגל קצר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במוחבר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושט ההינו ומישך, דרכו בתלוש, עיי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, כדרשין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי ז"ל ע"ב דכרש עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM וחתוט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה תחולק מליקה, מטעם דחסברהנותנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכmesh"כ לעיל.

ובזה מישוב הטוב לשון רש"י ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, וממש"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שננדפס על הדף בש"ס ווילנא, "וה"ה קוצץ וירד", משום דקשי' לי, דהא בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מוקוץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למיור, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירו נוטנת, על מה שיש סמק בקשר, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רש"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דמוליך ומביא כשר מכח הסברא, ממש"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, וזה נכון וברור ודוק'.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכהר וכו', שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למperfץ טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מליך ומביא ואייכא תלוש, ואיי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנטקsha הרבה בדברי רש"י אלו, דאיך קאמר, והוא אייכא תלוש, כיוון דלעיל כתוב, תלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיך רש"י השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא תלוש, עיי"ש שנדחק מאך. ולפע"ד נראה, דהא דכ' רש"י לעיל, תלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לטעוט שוו צפויון במוחבר, דלמה לא אמר להפוך וכדיית דperfesi לדלמטוט תלוש אתה ואייכא ארישא, והאי מ"ד עכ"ס סובר דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא קאמר לטעוט שמויליך ומביא, ולידי' הוה דכ' רש"י תלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמספרש בקשר דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה לא מקרי מפורש בקשר, כדומו אמרין במליקה עע"פ דסתמא בדרישה, מ"מ כ"ש דמוליך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש, מ"מ ה' במוחבר או אפי' צפויון ודוק'.

היש"ש דperfekt עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דperfekt ורוב בשער נבלה, ה"ה perfekt ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהויזו ראשין צריכין לפרש עם רוב בשער, ולא נשאר מעוררת אלא בעור.

והנה הא דperfik רבעא لكمון, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומדת ומוליך, ומטריך דעתינו כמו דעתינו בברית' וכי מוליך את העוף, חותך שדרה ומperfekt بلا רוב בשער עד שmagui אדם ימלך לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, דהינו הותז המperfekt עם הבשר והסימנים, פשיטה דכמזה הוה, דהינו הותז הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידיים ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלשנنا דרבא, וכי מטה עומדת מוליך" וזה משמע דאדזעריקאי, מ"מ גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רבע בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מעד מיושב באזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור'ASI פליגו אדזעריר, וכmesh"כ התוס' لكمון ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכייד מוליך את העוף, והראש יוסף הוכרח מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכך לא פסקין כוותייהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתייה לדבריהם, דכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהיה מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניח הבשר כדי שלא תהי מטה עם נמר המליקה, תהני לי' סכין להר מיד נבלה, אז לא נימה כייש"ש Dperfekt עם הסימנים נבלה הוה, אלא צעירים Dperfekt עם רוב בשער נבלה, וממילא כמו כן Dperfekt עם הסימנים וכיש"ש, וכך אפי' אם מניח הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מיד נבלה, מטעם Dperfekt עם הסימנים עושין מיתה וכיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוא Dperfekt וסימנים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מטה, והמייעוט הבתרא הוא רק מושם מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רש"י, דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' لكمון שם בסוגי' נראה דלא סברו כרש"י ולא לדי'הו ודאי צ"ל DSTAM חלה פסולה השחיטה מון העורף ודוק'.

דכ' ע"א גמר' ארביב'ח לא, למיעוט, שנ וצפירון, לפי פרשי' דמחוברת קאמר, ולמעוטי מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הци מותperfץ, כשר במליקה, דהינו צפורהן מחוחרת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלוש, וממילא ממוצע גם שון מחובר מה"ט גופא, וכן כתוב רש"י בפירוש, וז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורהן וכו', וכיון דASHMUNIN צפורהן ה"ה לשון DSTUM משום מחובר הוא" עכ"ל لكن לא ידעת מה נתקשו התוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברשי' מההדור' בתרא שלא היה פניהם, כי רש"י ז"ל כמו מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתירצו התוס', דלא נקט שון, אלא לומר דלא מייפסל DSTUM מחובר כמו בשחיטה, אינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שperfץ ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורהן, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שון תחלה, דperfץ הוליל לאחר צפורהן, כיוון דנלמד מצפורהן, אבל גם משום הא לא אר'י, דנקט לשנאה DSTUM דלעיל, דקטני והשניים והצפורהן ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו דה' דה' דה' מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפורהן ודוק'.

הס מובדלים מן הראש, ואע"ג דעתינו יש בהן חיות להיות נשחטים, אבל למליקה הבדלה בעין בועלת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא העוף, אין בסימנים עיקורים ניכר מעשה הבדלה, או חיבור בחטא, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרפות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מפורש, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא גם חולש, דלהיאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקלת גבי נ"ט לא יאכלו הכרנים וכו', לאו Dok'a, דבילה לא הוה כדמוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраה נקט נבלה אגב טרפה, ע"כ התוס' כפי הנראה גרסו שם בגמ' "אישתרי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפנינו, "אישתרי נמי נבלה וטרפה" וכך כתבו דבילה דנקט לאו Dok'a, אבל כוונתו על טרפה, אבל היינו גורסים נ"ט, לא מצין לתרץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אקראי דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAG' אגב טרפה אהיר נמי אנבלה אף דין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה קשי' להו, למ"ד א"ש לעמיה'ת הלא יש לו תיווך על הקרא, כדאמר ש ר"י דהאי קרא אל' עתיד לדרשון, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהאלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בcz"ע, והוא באממת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דבריו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמ"כ הנו"ב, עיין בש"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' ל�מן ל"ב ע"א ד"ה ורמיהו, עיי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירות השדרה שקדום זהה ליתא דטעמא דנו"ב הוא משום דסבירה לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא דטרפה אישתרי לכחנים מAMILIA הוה נבלה מוסיף לגבי כחנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' יל"ש התוס' דהכי קשי' להו, דין דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בcz' שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"ז דAli' עתיד לדרשון, מהה ל"י לר宾נה להמציא תירוץ דחוק שאינו אלא לח מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבד"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתני בכוונת התוס' דקשי' להו דמן' דאל' דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקראי דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נהירה אהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעensis זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כאשר ביארתי אהיר להו, והוא לתקון טרפה לנבלה מידי נבלה.

ע"ב גمرا' אמר עזיר נשביר המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרשי"

כ"ש מחובר כדי להשוותו למליקה כל מה דאפשר, אם לא מכח אסמכתה דאבלם או ממש"כ לעיל, דכל שכן סברא לומר דזה עדיף, אמרין קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כל, אלם לאידך מ"ד, דمولיך ומביא עדיף במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמליך ומביא עדיף מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מליה, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא עלייה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה אילימה למיוטי עיקור סימנים, לפי' הקוי, דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' ז"ל, באמרו דגס רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ן, והרא' דכן הוא, דהא בתוספתא דנספתה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחרمير, ע"כ לאו מטעם טרפה Kataata עליה, דהרי בספק טרפה אמרין שחיטה הורתה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, וכל הסוגי' כאן אלה לעין פסול שחיטה ומילקה שתה' מטמא, וכן כתוב המג"ש עכט"ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספתא אינה ראי', דאפשר לדעת הבה"ג דסימן השmot אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחוריים את דברי הפלתי, שכ' דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת ע"פ שעיל ידה השחיטה נפסלת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומינו אחיקת שרוט, ועין בהזאת היטב ומה שכותבי בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמוטה וחוטה, ואיינו יודע איזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקה קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, שלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מיררי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דא"א לשחות כהוגן כשים נקודות עופר מהיה'ת, האם מטעם דא"א לשחות כהוגן ריק פסול ספק הוה, נימא בספק נשפטו כפסול ודאי, דאי באמרת ריק פסול ספק הוה, ושמא נשחת כהוגן, ועוד קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהוגן, זאת, דמתוך הטעוג' דהכה מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בלא טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מהיה'ת, הכי אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור הלהה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף לבמה, גם דחוק גדול לומר, דশמואל לעין טומאה אמר למלאני, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהרתה מידי נבלה.

ולפע"ד יש מקומות יותר מרוחה לישיב דעת רשי', בשןאמר דס"ל לשמואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דכבד נפסקו, הרי

קי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ומשוואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאעריג, גם רשי' היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסמתא דמשנה דהלוות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפреш, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולק, דאיתנת קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת, עוף" אלא בהמה וחיה כתני, וכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעופ' מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מגע ומישא אלא טומאת בית הבליעה וכבר כ' רשי' זיל במקות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניחו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי' זיל דחיב' משום אבמה"ח בבליעה, וא"כ ע"כ צריכין לחلك בגין נמלה לעופ' דעופ' חיותא נפשי יותר מנמלה, מ"מ הכא בהותזו ראשיהן, פשיטה דחויתא זוטר כ"כ שבשעת בליעתה למורי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, וכן ייל דבחיה ובמה בעינן שני סימנים ובעופ' בחוד סימן, כדין שחיתה מהני לעשותו מת ביצירוף מפרקת ורובبشر אבל כל זאת דוחק לומר, דאבי פריך לי' לרבה, ותקשה לך עולת בעופ' וכי מטה עומד ומולק, קמלטא דפשיטה, דבסיימן אחדangi בגין עוף לבמה לעינן זה, ובגי גם בעופ' שני סימנים לעשותו מת, וגם בלשון רשי' זיל קשה להעensis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא שמגיה ברש"י, "זהה הא עוף" ולא ממש"כ לפניו "זהה ודאי עוף" ורצה לתקן בזה הלשון שהיה" מכוון לתרורו של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגזה"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקושי' הגמ' היא, דלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, א"כ ייל דהכא הכי קא קשי' לי' וכי מטה עומד ומולק, כיון דבסיימן אחד עוף עומד למומת מיד, דמש"ה סgi בשחיטת סימן אחד, ומה הקפידה התורה בעולות העופ' על שני סימנים, חלוק משחיתה, ע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמ' אז דברי רשי' מתפרשים כפשרן עופ' בחוד סימן מטה, דהינו שעומד לモת תיכף לאחר שחיטת סימן אחד, ואמאי מując את השני, במליקה יותר מבשחיתה, ודז"ק. **ע"ש** רשי' ד"ה כל המעכוב בשחיטה, עור איינו מועלכ' בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עבי' בדתן בשוחות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מועלכ' בשחיטה אלא, כוונות רשי' זיל דעכ"פ בעינן שניהם ראיין לשחיטה, דהרי אפי' נקה"ו' מועלכ' את שחיטת הגרגרת, אף בעופ' דהכשרו בסימן אחד, ובגהות המהרש"ש כתוב דברי רשי' אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"י זיל סותר שיטת עצמו, בימה שכabb' כאן, דלכתחלה בעי' שני סימנים, וע"כ מוח"ת קאמר, שם בריש השוחות, כתוב דהיא דבעי' שני סימנים בעופ' לכתחה, איינו אלא מדרבן, ומישום גזרה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי' דכאו, ולפ"ד נראה גם כאן אין כוונת רשי' לומר דמה"ת בעינן שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דמומה גזרו חכמים לשוחות לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחיד,adam לא תאמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דזילמא לא יהי' סימן השני דהינו הוושת שחיט רובה, רק מקטצטו, והוא נשחת תחה וайיך יתקשר בשחיטה והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועופ' במס' אהלוות, הרי' דגם בעופ' בעינן שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקמן דראשונים

זיל ומטעמא מיד עפ' שמכרכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיורה דשمواל לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטעמא במשא וכו' שمواל לפקמן בעשא גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחיל שלה, לא אמרו ר' דנבליה הוה ולא האזכיר דמטמא במשא ור' רשי' הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמת אין בהז' צורך, דמובן מאליו דכל שט' נבלה עלי' מטמא במשא, ורשי' זיל ג' ר' בשביל האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להסביר שלא תאמר דר"ל נבלה לעין שלא תחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי' דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרקת, כי האי פירוקש הוה כפירוקס דזבב הلتאה, אלא דגס את מובן מאליו וرك לרוחא דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי' זיל את זאת, דניאו דמצין גם על נקה"ו' ופסה"ג דמקרי נבלה, והינו דלא מהני בהז' שחיטה אבל אינו מטמא מחייב, שאני החם לדಡעת התוס' ר' ר' על פשרה"ג קאמר כן, ולא הוה נבלה מחייב כלל לעין אישור אכילה נמי לא והכוונה שט' דהוה נבלה לאחר שחיטה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמו בדיקולא דמי הוה ולא מצץ שחייט לי', וא"כ זאת וראי לא שיק במילוי אחרינא כמו בנסבר המפרקת או בегистרא וצדומה דמ"מ אם עדין היאichi תהני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הוה כחי הרி מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקה"ו' הוה נבלה, ומחייבים לעין אישור אכילת נבלה, וכמוש"כ התב"ש שלדעתו ايיכא חילוק בין אישור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי' ביארנו הטעם ג' משום דכל שניקקב הושט הוה נחרה ותו לא מצץ שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשمواל לא שיק זאת כלל, לכט כל שאמרו נבלה, עכ"ב הכוונה דמטמא מיד, והא דקצתני לעיל במתני' שחיטת נקרי נבלה ומטעמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' بلا בדק בסימנים נבלה ומטעמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באמת בגמ' פשיטה, ומשיין לאפוקי דאיינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפир' שחיט, קתני במתניתיא דנבלה ודאי הוא גם לעין טומאת משא, ועינן בראש יוסף, ד"ה הר"ס זיל, שכחב דמש"ה לא קשי' מתני' היא, דמלך בסכך מטמא בגדים אביה' הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לומר דהוה כמו נקה"ו' ופסה"ג, דהוה נבלה מחייב לעין אישור ולא לעין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבלה מחייב, لكن לא מהני בי' שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצין למימר כן, דהוה נבלה מחייב לעין אישור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטה, אבל באמת הנפווק הוא, משום דלא מהני בי' שחיטה, لكن מקרי נבלה מחייבים לעין אישור בטרפות בסימנים, דאייכא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, ايיכא האי מין נבלה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מני טרפות, מה לא תהני בהו שחיטה, זה ברור כשם בשחררים - ובפטיחה שליל וכו' בחדושים לפקמן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנתקב' וחשכינו עמו כל האחרונים, לחלק בין אישור לטומאה, לא מני' ולא מקטצתי', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה כזאת ע"ד הרמב"ס זיל עי"ש ודו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עופ' בחוד סימן וכו', עכ"ל עיון מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עופ' בחוד סימן וכו', עכ"ל עיון שני סימנים זיל דכוונת רשי' דבහאי עופ' דכבר נשבר המפרקת ורובبشر ערעה, עי"ש, וש' להעיד, דהיא לפקמן קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדלה עולת העופ' לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חי ועופ' במס' אהלוות, הרי' דגם בעופ' בעינן שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקמן דראשונים

"יתורה לעכב, אמרין דרכ למצוֹה נאָמָר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"ו דאמ ענלה כשרה לערופה מכש"כ פרה, כמו שעשוין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל אפלו ידעינו דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שם קטנים, מ"מ הווא דמצוֹה קאמר ולא לעכב, משום הק"ז, אבל بلا הק"ז ודאי כן הוא, דלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורות, דרש"ז לא יסתרו שני הק"ז, כי גם שנייהם יכולים להתקיים, דלטכבר לא נפסלו קטנים בתורים גדולים ביונה, והכי קאמר, ומה תורים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דוּאת דתורים גדולים גופא ידעינו יונה, כמש"כ רשי"ז, מ"מ מצין למילך שפיר דבב"י גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למד רק לעכובי הי' ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, דלא לשיטתם קרא, הוא דמעכבר, כמו דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכבר, כיון דמצוֹה עכ"פ בעי דוקא תורים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורים וב"י, והוא קושי עצומה, אבל לפע"ז נראה ליישב דוכנות הגמי' הוא, דהרי בכל קרבנותו אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדול חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביין קרבן עופות, כגון יולדות זב ובה ומצורע ושמיינע קול, לא לשיטמי בשום אחד מהם, דיצוה על תורים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבותה בהמה, אלא ודאי דהני אינס ראיין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורים וככל ב"י כשרים, ת"ל מון וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף דמצוֹה גם בלאו מיועטה דמן, הויא ידעינו דבעינן דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכבר לא הויה ידעינו, דכאן לא מצין למיר, דלא אישיטמת קרא לצווות על תחלת הציהוב, דהא גם בקרבותה להמה לא מצין קרא על פלגס להיות מצוה לכתחה, ומ"מ כשר פלגס להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"מ ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"מ דילפין מומויום השמנני והלאה ירצה, דפלגס ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דהה בעופות כן, لكن בעין מון"ל ממעט תחלת הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכבר, למה לי קרא לממעט תחלת הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורים ולא בכל ב"י, אלא דהתוס' لكمן ד"ה כי איצטריך, באמת כתבו דלפי המשקנא דמיוטו דמן אתה להובע ונרבע, אפלו יאי תחלת הציהוב בריה הויה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הויה, אלא דלשנא דגמ"ל לא משמע כלל כן, ועוד גם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא לממעט תחלת הציהוב, וקשה דהא לפ"י התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא לממעט כמש"כ התוס' דהיא לא לישיט, וא"כ بلا בעי דר"ז הו"ל להקשوت על הברייתא דבעי, "מן" למעט תחלת הציהוב הא מה לה כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאשמעין דבריה ולא ספק הויה, וכן משמע מפי רשי"ז ה"י א"י אמרת בשלה מא, אשמעין קרא דבריה הויה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנא קרא, ידעינו דבריה הויה, ולא איצטריך הקרא ע"י אלא אתה לממעט רובע ונרבע, ודז"ק.

רשי"ז ד"ה אלא א"א פסקה נינהו, וקרא לא פסלינהו אלא היכי דמחייב תורה בהדי"ז או ב"י בהדי"א עכ"ל, דברי רשי"ז"ל דוקא בגין בשעה דפסח ובפרה אדومة, דוקא שה לא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

לקמן בהשוחט שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחללה הרי הוא מעשה טרופות ולגביה שחיטה הלא ושת ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחט לראב"א, רק תחללה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליקא מצוה להדר לכתחה על שחיטתו השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דפרש הא ב夷' לקמן ל' ול"א בחחlid במיעוט סימנים ושזה במיעוט סימנים, דקרו אמיוט, שלא ניקוב הוושט בלי שחיטתו הקנה תחללה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליקא מצוה להדר לכתחה על שחיטתו השני, ויש לעין זהה והסבירו בעצמה דחוקה לומר, דשיהם ביחס תורת שחיטה עליהם, ומ"מ לא בעי אף לכתחה רק סימן אחד, ודז"ק.

ד"ג כ"א ע"ב, רשי"ז ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למירר כמשפט חטא בהמה, לאוקמא אחטא העוף דסליק מני וכו', דהא כולחו נמי איתנייהו בה וכוכ' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לולי דברי שניהם, דאי"א לומר דכמשפט אתה לחטא העוף, אלא בשיש שיווי גם בין עליה לחטא העוף, דלא שייך בשאר קרבנות, אבל אם השינוי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, והוא חלוק בקרבותה בהמה, לא שייך לומר כמשפט חטא העוף, והוא חלוק ממשי השייכים גם ממנה בכל דיני השיעיכים לעוף, ושזה רק בדין השיעיכים גם בקרבותה בהמה, ולכן מוכרכ הת"ק לדריש כמשפט חטא בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדריש כמשפט העוף לענין ממול עורף, מציע שפיר למילך גם הני שלשה דיןים מכמשפט, ולא צrisk להזהיר את זאת, דממילא משתחמע, ולא צריכין למה ש' רשי"ז דרי"י ילי' הני מהركשא אחריניאן, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז ז"ל لكمי' מפרש מי שמע עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, וכולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם لكمן ד"ה ואימא בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמע דוקא קטנים, אבל תורים בין גודלים ובין קטנים ממשמע, אבל لكمן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומי' דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מותפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתבו דרש"ז לשון תורים משמע גדולים, וכאריך להרגיש הראיתיך זה ליתא, שוב מצאתה בהגחות המהרש"ש שהרגיש בהז, ועין עוד لكمן מה שאכתב באזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הויה מקיש תורים לב"י, דaicaca למירר דקאי נמי בני אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא, או מון' מפסיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם, "בני" קאי גם אחרים, אז הי' צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, ז"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכונונתם אי הויה כתיב בני יונה וטור - אלא דכפי הנראה לא נתנו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ הי' להם תירוץ מרוחה יותר, דלו"ה הי' כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה מחייב קטנים מן תורים, משום דבנין מצי קאי גם אחרים, אבל מ"מ הייתה מחייבת הרבה גודלים, מפנין דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב, "בני" מפורש גם בתורים, הווא דחוק גדול כמוון.

והנה דברי התוס' אלו מישך שייכו, להני דברת התוס' שבמועד השני, כי שיטתם הו, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשמע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בגין בשעה דפסח ובפרה אדومة, דוקא שה לא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

תראה דכאן כתוב סתום הרי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרי זה ספק אם קיים נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוכב'ם, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת ה査הוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקريب, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקriba, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מחויב איל בלבד או כבש לבדו, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפילו או מצי מקריב זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא כתוב דאמ' מחויב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התינוי'ם, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעה'ג' צ'ל בהගותיו שם, דהא אנו פסקין כר' דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר' מותני' לנודר או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והנימ' הדבר בתיהם.

והנה לדידי קשה להיפיך, דaphaelו לריש' דבריה הוה, למה לא עליה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז' ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכתק'ק ודלא כרבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דעתך הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון דגם אם בריה הוה, ראי' הוא להקriba כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים האלה הולcin אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיקול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דעתך' ט' קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי ריק מכח הכתובים, דכbesch בן שניתו, ואיל בן שני' שנים,anno למדין לאחר שנטו מיום יוצא מכלל כבש, ושלשים יומ' אח'כ' נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותן שלשים יומ' אין אלו יודיע' מה לדzon ב'י, אי בריה או ספקה הוה עי'יש בתינוי'ם, אבל בלשון ב"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, למה לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דהוא מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עלי' ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומ' קטן שפיר דמי, וכך היה נראה דהאייבע' דר'י הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי' צ'ל, דברברנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבנות חובה, ובברברנות חובה, הלא במקומות דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דרבי, דעתך' במקומות קטן שפיר דמי, הרי נודר דעתך' עצמו תלה הדבר, וא"כ אנן מקומ' לומר דלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ'ע לפע'ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך' וכו', ומורי' הר' אהרן תא' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, וחיד למיעוטי תחלת ה査הוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הוא וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמי' גלי', אלא דתמהני ذكرיה מה מה קרי לה, דכיון דהכא תרי מיעוטי כתיבי, חד בחורמים חד בעב'י, ולא ידעינו איזה מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן לתחלת ה査הוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת ה査הוב כדי כתיב, אדם נדע מקום אחר דתחלת ה査הוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, אי נמעט מן תורות או נמעט מן בע'י, והקרא עכ' לפרש אתא ומיסתם קסטם, וצ'ע'ג.

ע"ב גמור', בעי ר'ז, האומר הרי עלי' לחמי' תודה מן החמצ' או מן המכח'ה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר' מ' לר' מ' מדליק עלי' חמצ' מצי להקريب, וממילא באמות חייב מכה' ודאי להביא אחרים, והרי

תורים או ב'י צריך לפחות תחלת ה査הוב שלא יביא מצד ספק, הci נאמר דעתה רשי' ז'ל לומר התורים וב'י חד מינא הוא וצ'ע'ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת ה査הוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דעתם האחד מוה ראי' להקريب, עכ'ל, בלח'ם פ"ד הלכ' ה' ממעה'ק תמה על דברת התוס', דהא אפילו נפסק בשעת הקربה צריך להביא קרבן אחר וכדנתן בראש זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא משפט מעי' יותר אלא להבאיה, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או עי' סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתחייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל בזכחים שחיבם התורה כדי לכך או אפילו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחזב זה לא נפטר עד שנקרבו הילכתן, ועיין במעילה ד' יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר'יש' ור'י גם בקרבות חובה, אי נפטר בהבאיה לעזרה לחוד, ושם הילכתא קר'י, דלא נפטר עד שייזורך הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו'ג' גם ר' מודה, דאחר הבאיה אין עלי' שום אחריות, דרבנים שליחי דרכמנא נינהו, וכיון שקיבלו ממנה, הרי קיים העשה דוחבאותם שמה, ולבן בדקודק אמר התנא, דלא עליה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם במשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חיפוי, אם מפרשים דזוקא לחובתו איינו עלה אבל לנדרו עלה, וגם מלשון הרמב"ם שם דכ' עד שיקריב כמו שנדרך' לא ראי' שום הכרע לומר דכוננותו על ההקربה ממש, ואדרבה מהה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדרך' נראה יותר דסגי' במסירה לכחן, כי אם בתור אמרתו אולין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ' שאמיר הרוי עלי' עלה, יותר משמע דלהבאה אפשר ולא להקريب, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאיה דכאן, שambil דבר שאינו ראי' להקريب, לאו הבאיה היא, דנינו דרך מכך ספק לאו בר הקربה הוא מ'ם איינו ראי' מקרי, ומ' ש מהה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רובו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראי' לאכליה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקربה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אך גם בהבאיה יצא, אף שאינו להקרים לכתלה, ולפ'ז תי' קמא שבתוס' משיך שיק' לת' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, ש' בפט'ז' ה' ב' ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורים או מב'י, והביא תחלת ה査הוב שבזה' ישבזה' הרוי זה ספק, עכ'ל וכותב ה'ק'ם, דמסופק, אי הילכה קר'י או כב'פ' דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי'יש' וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואיפלו הקרים בדיעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה הוה ופסול, ואיזה זה דומה מה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הכבשים או מון האלים, והביא פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראי' האי פלגס להקريب עכ'פ', וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת ה査הוב דלכתחלה אין להקريب ווגם בדיעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאיה זו מספקא, ולא נאמר דזודאי לא יצא, וממש'כ' לפי דעת הלח'ם דלרמב"ם בעי הקربה ממש, זולות זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקربה ולמה פסק, דספק הוה, וכן נלפע'ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, הינו דספק הוה אי מצי להקريب, וממילא באמות חייב מכה' ודאי להביא אחרים, והרי

ד' חננה בפסחים שם איתי, דלא"מ אתה כל מחמתך לריבוי נוקשה, ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתכם תלוי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמתך דאיתא במקילתא מחמתה היא שאור, ובעי קרא משום דאיינו ראי' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לגבי אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץא, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחemu ביה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראי' דבגלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראי' לא נאסרה בלאו דבגלה, אבל כאן בחמץ זהה' כ' הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמתךichi' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמתך אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שמריין, והוא"א שי' כמו ערבות חמץ, אמרו מעתה האי כל דכתיב אצל מחמתך, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמתך שהיא עיקר הקרא בעינו, ولكن למ"ד דהאי ממחמתך הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חיבת העלי' התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שי' עכ"פ ballo, ולא בכרת כשרו, דחוימרא דשאור הוא משום דראוי, לחםע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מיני אומנותיהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי ממחמתך פירוש' חמץ שנתחמץ בשמריין, וחיב' עלי' כרת ע"ג לדומה לערבות ממש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומו' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חיב' עלי' בלאו.

אמור מעתה דר"מ מרובה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמתך דאיתא על שאור,,וכל" מרבה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראי' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש ישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגם חמוץ איינו נגמר, ואיל ר"מ בהז' לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתלפ"פ אסור וליפ"ז זאת מגעולי כותמים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובהה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הזה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoה מעיקרא כמבואר שם בגמ', וכן גם האי ישיאור דין בו אלא פגס פורתא הויה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלול הריבוי לכל, הזה מותר משום דזהה כסדרה מעיקרא, דחוימוצו ואייסרו בגין כאח'ת, אפילו אם נעשה ישיאור בפסח, בגין קרלא לחיב' טכ"פ מלכות, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הויה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי' משום הפוגם כיוון דלגביה תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמי'ו, לא וכי מיפסלו לר"מ דסובר נטלאפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסק ע"י פגס ומחייב'כ משום פגס פורתא דלא שייך נמי הקייבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלאפ"ג מותר כר"ש, וכhalbcha, ומחלוקת בין פגס פורתא לפסום טובא, אי הוה ס"ל דישיאור חמץ גמור כר"מ, הי' מחייב' אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הויה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקה הויה, ואי' בריה הווה פטור מכולם, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמתך שאור, דלא מסתבר כלל לומר דחייב' כרת על אכילת שאור שאינו ראי' לאכילה (ועיין בשו"ת בית שערים ותיתני לי כי הרבה קודם דילן, דמפרש מחמתך על נתחמץ מחמת שמריין, וא"כ אפילו דורש,,כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא ישיאור.) ומה' מאי מישוב בהז'ה, דלא יסתורו סתומות אהדי' דשם בפסחים

הוא וכוכ' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפיירושה דהאי שקל וטררי, ובكونטראטי,,מצחה שמורה" הארכתי בביואר האי סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלא"מ חמץ הויה מדליק עלי', אע'ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליך כרת, דלאו חמץ הראו' לאכילה הוא, ועל פ' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטראטי, ועקר התימה, אם מחמתה שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמתך הי' פטור לנMRI, אוכל דבר פגס ונטס, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשיטה דאם הביא לחמי שאור תמורה לחמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראי' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שייאר אם נס שייאור אין ראי' לאכילה, ובוח' ק"ז בעחתת'ס' ז' כתוב, דוזאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' הי' פסול לתודה מחמת קלוקול, אלא כוונתו דין חמוץ עשו'ו ראי' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא אייפת לו אלא שי' חמץ, וחמץ הויה מדליק עלי' בפסח עי'יש', וכל הרואה ישותם, איך גאנ' וחכם כמותו, יאמור דברים كالו שאן הדעת סובלטן מכמה טעימים, דז'ק ותשכח.

תומס' דרכו דרך אחרת לפרש, דוזאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מدلא חייב עלי' כרת אלא בריה הויה, אלא דכוונת השיס' במא דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבניי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לאו חמץ הויה אלא בריה, מדאיצטריך קרא בפסח לחיב' מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטריך כלל למילף תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עליה ע"ד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הויה, כיון דלא"מ פשיטה דבריה הויה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הויה, אלא דריש hundred כל, אייכא קרא בפסח לחיב' מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין דרבבי קרא, למידין לר"מ דבריה הויה, וכמו שכתבנו לעיל תענית תחולת הציהוב, כראיה מפי' רשי' ד"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקראי אתה לאשמעין דבריה הויה, אלא דין א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומנותיהם, והשיס' מוקי האי משנה כר"מ דשיאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאתינן עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביבנן, יחד עם שיאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שיאור, ונולד ממנעו דבריה הויה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגומים ואינם ראיין לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הויה, וסביר דשוה שייאור דבריה להני הפגומים, ומרבה כלו' משום דהי מנייהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שי'ו יש בין שייאור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליף ר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי' בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב בחמץ לבגייה, אין לקלבו, מי' יון ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לממר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הויה לגביה תודה, ועוד איך מספק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הויה, כיון דאייכא ריבוי בתודה חמץ הויה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקאים פרשי' ז'ל, ולא כמו שהבין ק"ז החתת'ס' ז'ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפושטן, כאשר אבאר בהז'ה בס"ד.

זהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכליה עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענין פשטיהן עשאום כליה עצ, ולא השוו אוטום לכל ملي' לכל מותכות, אלא ודאי דעתמה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופossil את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שלם איינו נossil בשום עניין וכו', הנה הלשון פossil את המוקה לא משמען כן, אלא דהמעיין ב"ב" שם בהגחות אשרי, יראה דג' לוגין מים שאוביים בתחלה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, פossilין את המוקה מה'ת, למ"ד כלו שאוב פossil דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלה ממשוני הגאון בעל ד"ת זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדוידק, פossil את המוקה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא פossil דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' لكمן דבפossil דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמד ונطن מים במדעה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יו', וא"ג דלא החמייז, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי חמורה ותרוצס אינו מספיק כמובן, ונתני אל לב, ונתגלה לי ישיב קוש' ז', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתרומה, מרകד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהליך י"ב הסובין של חיטים חדשות הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", עכ'ל, וכל הני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרבה חלק קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכין אתם, ועכ' אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחליל שם הרמב"ם בריש הפרק, רק חלק הרואי' לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעמודה להחפרד ממנה, כי לא ציוותה התורה על הכהן לינוהו בתרומה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמד שהוא הפסולת מן ההיי, ודאי דיניו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דיון דדרך להוציא עוד מושרמים חלק יי' עי' שנונגים עליהם מוש"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב רשי' משהחמצץ אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגביה מוקה, כתבואה טומאה שזעעה בקרעך, וכי אבל יי' במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבלו תיבות, "דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למוקה, והה' דקווד שבטלו רבייעת דמקוה, גם בשופcin לבור ריקון רבייעת מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרתה דכל שהמים נתחברו לקרען עולם חבורו למטעתן, ונטהרו מטהרתן שהי' עלייהם בתולש, וניהו דפossil שאיבה עדין נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין שיך' חיבור

סתום בחמץ נוקשה כר"מ דלוקין עליו, ובשיאו סותם כר"י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסותם בשיאור כר"י, והוא משום דפסק כר"ש נטפל"ג מיותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרא לריבוי' ומה שסותם חמץ נוקשה דהני ג' אומנות לערוב עלייהם, לא משום דמרבנן נוקשה מכל מחמתצת כר"מ, אלא כר"א, דמורבה מכל מחמתצת ערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, נוקשה למד מק"ו מתערבותותההאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביואר הדברים נמצא בקונטרסי מצחה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, והה' דהו"מ למperfץ הכי, אבל חולין וקדשים וכו' ולפ"ד דברי התוס' תומחין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א למלוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה'ד להיות תנודן, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עי' עריפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה'י מקום למלוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטא את, לכון דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, במא שכתבו התוס' لكمן פ"ב ע"א דה' עגלה ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרחחה מידי נבלה, וחיבר משום אוא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב **תוס' דה** התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהיאנו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' כשכולן נוגעים זב'ז הנודע בחולין וכו', ולפ"ד נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעלה החדש חוץ מzdפוני הכל', הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוכו דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוח על החדש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דעתא איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מה' ע"ב, בכללי שאון לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וכותב הטוור והשווע"ס סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשמצרפן בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה zdפוני הכל', אז הוה הצירוף ספק עי"ש,อลומ לפ"ד מדלא קמבעי בגמי' בככרות שמנוחות על החדש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאון לו לבזבז כלל, יש למלוד, דבSEL כוון דמצרף מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה החדש משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א **תוס' דה** ואפילו כל' שטף מציל, פ' ב��' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכללי חרס, עכ'ל ולפ"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאין מקבלין טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאויר החיצון, ובין האוכלי, משא"כ בכללי שטף, דשפיר מקבלין טומאה מגבן, אלא דחحصرו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשונה ומתמא כלים, لكن לאגבי אוכלי שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשון לטומאה, הו"א דגב כל' שטף לאו הפסיק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נתמא מושום קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעכב כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחכי כיון ודוק'ק.

ע"ב **תוס' דה** מה מכלל דכל' עצם מקבל' טומאה, מדאוריתא קבעי לאתוי' וכו', עיין במהר"ס זיל' שנטתקשה, דמנ"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם כלכליות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וכל דתיכון רבנן בעין דאוריתא תינוקו, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכות, גולמא שלחן נמי מקבלין טומאה, ולפ"ד נראה לא ישב, דהנה הא דעתנו שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשיטה טהורין, ומקבלין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לענין גולמא יש להן דין מותכות, ולענין פשטיהן יש להם דין כל' עז,

מקווארות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזאת ודוק.

הדון עלך פרק כלל שוחטין

לקראע לא שייך ג"כ זריעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשוע טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא הנשאר, ה"י נתהפק היהן למים ע"י ביטול ומילא מהני עלייו זרעה, ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קתינן עליה, ובהלי

פרק השוחט

סימנים מה"ת או סגי" בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרהשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתבה לא ושנים בהמה שחיטתו לנו רב בבריתא לנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושׁ וועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתבה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתבה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתבה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וא"כ החשש דיישיר שלא רבען לשוחט מרוב בחשבו שהוא רוב, אז ה"י להם לתיקן דלא יסיחר כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל בהמה שאמרו דלכתבה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יסיחר בחשבו שנחשת הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתבה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגס בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתבה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובה, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דاز גס לכתבה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומיי דחיה בעין לכתבה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחייב את אין בדבריו ממש, דכל הגי הדרשות הנה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כיון עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב רוב אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מהנה בעוף וחייה שוה, אין נאמר בדיעבד חלוקים מהנה בעוף ושיה שוה, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

ע"ש גמר' א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ן עה"ת, על הקרא דזובחת כאשר צויתך, שכ' דלשון ושות פירושו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגם תירוץו דשחיטה מן הצואר גמר', וכו' ג"כ לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצא"ג דהלי שחיטה הללמ"ס הם יש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשארא וכו' עכ"ל ומה שכ' רשי"י כגון דרשה, מושום דעיקור לדעת רשי"ז דהוא בסיכון פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרען, וכאשר ביארתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אהנץ שארא איתך לנו סמק מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסולו' שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפרש פרטוי דיני המוצה, אבל לא אתה לחודש לו' מוצה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוק.

דף ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, במ"פ פריך דיעבד אין לכתבה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחט ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמוני, ופרש"י אבע"א בעוף אערוכו רבנן לכתבה חרוייה, משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתבה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי, כדי לקיים המצווה לכתבה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתבה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, וא"כ החשש דיישיר שלא רבען לשוחט מרוב בחשבו שהוא רוב, אז ה"י להם לתיקן דלא יסיחר עד שנחשת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע כולה גורה דילמא לאأتي למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל בהמה שאמרו דלכתבה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי, יסיחר בחשבו שנחשת הרוב, גם לישנא דגמ' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי, ומה לכתבה לא סגי לי באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק כתרי לישנא דגמי לחומרא, דהינו דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובה, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דاز גס לכתבה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומיי דחיה בעין לכתבה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחייב את אין בדבריו ממש, דכל הגי הדרשות הנה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו"כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כיון עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, ורב רוב אחד צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם נאמר דמקרה דעתך מהנה בעוף וחייה שוה, אין נאמר בדיעבד חלוקים מהנה בעוף ושיה שוה, מכת ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

אבל גובה פלוגתת רשי"ז ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתבה ג'

עליה, אבל אי רישה בחולין ובודםיסיק, עדין אפשר לומר דברי"
אסור גם בדיבוב, ועיין עוד למן ודוק".

ד"ה חצי אחד בעופ, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישנא נמי שמעיא- לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לולי דבריהם הייתי אומר, חצי אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצי מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכןן אחד וחצי בבהמה נמי מותפרש אחד הקנה והצי הוושט, ולא הרוי זה היפך, כי חצי קנה לאו כולם הוא, וממילא דלא שמעין האי דינא מרישנא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שנים משום קנה אמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצתה הוושט ורוב הקנה שווין ה"ה, ולא צריכון לדוחק של התוס', והוא נכון ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בבהמה לכתלה לא, עד כמה לשוחטו וליזיל, ואי משום וורידין אסילו ר"י מודה בבהמה, הוואיל ומונחאה אבר עכ"ל, הנה לפי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחות ולא קאמר עד שיניקוב, ודאי משמע דמדין שחיתה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא הממית, עיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז ממילא גם בבהמה בעינן שחיתה וורידין, אבל דלפי דמסיק דאימא עד שיניקוב ולא עד שישחות. אז קיים מימרא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופ, וכमבוואר כן בגמ' למן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הוויל להתtos' לתרץ קושיותם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, ולכן שפיר פריך עד כמה לשוחטו וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמksen דהכא כבר נחות, עד שישחות דר"י לאו דזוקא אלא עד שיניקוב קאמר, וא"כ לא תירצו מידי, די לא נחות לאז לא נחות ע"כ גם להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש לשונו כפשווע עד שישחות, הרי שייכין הווידין לשחיטה וביעין שחייבן בין בעופ ובין בבהמה ודוק".

ד"ה ותו וכו', ונראה בגרסת הספרים ולטערמיד, ור"כ קאמר לה שחיתה מן הצואר נמי גם' ולא מאינו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתמיא, דלפי פירושם הקרא אתה לפריש ההלכה, דהלהקה מסרה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא אתה לפריש דמתחיל מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב אתה לפריש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחיל מן הגרון מציע לעשות גיסטרוא, וממילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן ר"ז ל"ל שפיר מפרש דלא לחזור בראשיה, אלא דכפי שבירנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר"ת עי"ש בפתחה ותמצא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשותו כן, ואני זהה רתמי מעד להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמיתיים וקילורין לעינים תל"ית.

טו"ס ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', ור"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכחת, דאי רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיטת וורידין משום דם לזריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআica דם לזריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ועכ"ב ר"י רק לכתחלה קאמर, דמצוות בריבוי דם לזריקה, ואם פליו רבנן

ע"ש גמר, וקרא למאי אתה דלא לשוו"ג גיסטרוא, בלשון ראשון פרשי" שלא יתתו כל המפרקת לשנים, דהיינו משמעו חתחו, הוזא את דמו ותו לא, וכן פ' למן כתהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בלשנא אחרינא פ' דלא לשוו"ג גיסטרוא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתוב ר"י דמה שאמרו היל' שחיתה הללמם"ס, לאו דזוקא כוון, דהרי דרשה, מפורש בקריא, הנה לפי פ' הראשון אפילו אם שוחט דרך הלהקה והבאה לא דרשה, כל שוחטך כל הראש הרוי זה היפך, כי חצי קנה לאו כולם הוא חתחו או יתר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהקה גס על דרשה, ולא כשמואל וכתנא דברי" למן ל' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת ר"ז הלו, דמהיכי תיתני יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שוחטך אח"כ המפרקת, והתוס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשימים דברי ר"ז דלא לשוו"ג גיסטרוא לחתווך גם המפרקת, שאין מצויה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עשה כן, ולכנן קומתמו, ע"י למה לי קרא דמהיכי תיתני ס"ז דבעינן גיסטרוא, והרש"ב בא בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה דבunning גיסטרוא, מותיג לעשות לאו יבליע דם באברים, ולדעתו הוה רקסעה בה אלא מיטעם שלא ידרוס שלא יעקור, אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא אתה שלא דרש"ז ל"ל אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלא תראה דרש"ז מותיג לעשות גיסטרוא שלא יתחווך המפרקת, כדי שייהי גס דרשה מהלכה ולא מפורש בקריא, ואם כרשב"א דאין זה אלא אסמכתה בעלמא ומשום הבעלת דם באברים, עדין צריכין למור דקראי כדשמאלו או כתדברי" למעט דרשה אתה, וא"כ הול"ל דקראי אתה לדרשה.

אבל האמת יורה דרכו דרש"ז בלא"ק מפרש דלא לשוו"ג גיסטרוא דהשחיטה נפסلت ע"י שוחטך גם המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דכתיב בקדשים חיויב שחיטה גם בחולין, וס"ל דלא אישתרי להם נחירה במדבר ולדי"י לא השחיטה לחוד מתרה, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכך שמי' הנחירה מתרת לר"ע במדבר, דምרכסת היה אסורה משום אבמה"ח, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה בעיקר ב' וא"כ כל שחתק המפרקת אחר שחיטת הסימניות הרי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרוא, דמפרקת ורוב בשיר עשה נבלה, צעררי לעיל דף כ' ע"ב, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מוריד, דלא פועלן מידי, ורק לר"ע נתחשד האי הלהקה שנכנסו לאرض, דהשחיטה מתרת מיד, וממילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן ר"ז ל"ל שפיר מפרש דלא לחזור הראש מצד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל הלהcta מודה בכשרה, אלא דכפי שבירנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה ר"ת עי"ש בפתחה ותמצא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשותו כן, ואני זהה רתמי מעד להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתוך המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמיתיים וקילורין לעינים תל"ית.

טו"ס ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', ור"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכחת, דאי רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיטת וורידין משום דם לזריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআica דם לזריקה, ועיין במעו"ט על הרא"ש, ועכ"ב ר"י רק לכתחלה קאמר, דמצוות בריבוי דם לזריקה, ואם פליו רבנן

כזית מבית טביחתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לעוף בה מאומה, יותר מזה אתה רואה, דרי' דאמר במשנה עד שישחות את ההורידין, וכן תנא בברייתא המובאה لكمון, וורידין בשחיטה דברי ר"י לא הניחו הדברים על פשוטו אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתלה, וגם הא דקתני בתוספתא מובה בתוס' לעיל, דרי' פסול בעוף עד שישחות את ההורידין, לא מפרשין כמשמעותו דפוסל בדיעד ומשום דבעוף עכ"פ, דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ"ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דנעבי הוצאה דם הנפש ע"י שחיטה, רק חזקו במסמורות נתועים לאחר שנטצטוינו על הזיבחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המתרת מיד, ובפתחה הארוכת לbarang דבר זה עי"ש היטיב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיתה לעוף מן התורה, קשה טובא. והוא האי פרשה במדבר נאמרה, ואז גם בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר"ע דהכלתא כוותי, וכך מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר"ע מותני דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש"י שם וז"ל „והא על כל כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחרירתן הייתה שחיתתן, והנוחר בה"ז נמי נבעי כיסויו“, עכ"ל אלא שנכננו לארץ נצטוו על הזיבחה, hon לבבמה וזה בחיה ועוף, וכאשר תנא רבינו לקמן בבריתיא, וא"כ באורה' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והגבלה, רק על אבמה"ח, ولكن יכוין להמית הבע"ח, באיזה אופן שיריצו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלואו דבשך בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולם לנחו ולאכל כל שאר העכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אףן הכתתبشر לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסור דזהו ק"ז מאבמה"ח, דהוא מיתה אבר הוא מקצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון ההמה על אבמה"ח שמטמא מכש"כ מטה כולה, אבל כל שמיית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנוהג בין העמים, לא הי' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזיבחה שנכננו לארץ, נצטו ג"כ על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא עי" שחיתה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועוף, אנו למדין דבעין שמיית הבע"ח עי" שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכסחו בעפר, והיוטר מסוגל לשפיכת הדם הסימנים עם ווריידי הזרא, וכן משמע מדברי רש"י דבسمוך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכותב וע"ל, „ואין כשר בו אלא נחרה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"עכ"ל.

אלום יש לי תירוץ מרוחח על הקושי, עס"י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנחרה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהמית כדרך המיתים לצורך אכילה, אינו לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהאי מ"ד דין שחיתה לעוף מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומזכה כמו היכסי, וכי הקרה, כי יצד ציד חיה או עוף, אז אני מצוחה עלייך ושפך את דמו וכסתה בעפר" והנגינה נמי מורה דושפך שיך לעשהDocsha, ואינו מתנאי המאמר לומר כי יצד וכו' ושפך את דמו, אז אני מצוחה לך וכסתה בעפר, דהרי האתנהחתא עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלף קαι, והוא מתנאי המאמר, הי' בעל המסורה להעמיד האתנהחתא אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, ואכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתנהחתא על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצוחה, זה ברור, וכיון דושפך מצות עשה הוא ושיך לוכסתה בעפר, א"א לומר דرك במדבר שיך הא夷 עשה, ונתבטלה שנכננו לארץ, דזומי' דוכסהו לעמה"ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה"ת באממת צ"ל דישפך דמו הוא מתנאי המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דבעל המסורה הוא נגד ההלכה, וחומר נראת (שכך המצוי במסורתה גם לדידון ולומר, דאנן ס"ל דהאי ושפך את דמו שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעפר וגם כיסחו בעפר, דהאי בעפר קאי עיל ושפך, וכן יש לפרש מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה

ע"ב גמר', אדר' משום רשי' ב"פ, אין שחיטה לעוף מה"ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכותב רשי' ז"ל ואין נבלת עוף קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא עי" סימנים, אבל נחרה או עיקור סימנים כשר בו עכ"ל, וכן כתבו התוס' דף כ' ע"א ד"ה לא אמרן, דנvhyo דאי שחיטה לעוף מן התורה אבל נחרה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלה"ע מה"ת תנאי לי' סcin לטהרה מידי נבלה, הרי דבעין עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלה, אלא דיש לראות מני לנו דנחרה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונונן הש"ס, שחיטה מן הצוואר מנ"ל, עד דמסיק, דאתא מהלהכה, וכאשר אמר רבינו לקמן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחרה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בסבהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, אז כל מה שאמר רבינו לקמן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי בעוף וב' בסבהמה הכל הוא ג"כ הלוות נחרה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר בזה קרשי' ותוס' דהה' לנחרה הלהקה מיוחדת בסימנים דוקא, דז"ל בפ"ד הי' „כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרין ואוכלין כשאר העכו"ם וככו"עכ"ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנחרה אלא היו נוחרין ואוכלין כשאר העכו"ם, והוא לכוא' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והגבלה, רק על אבמה"ח, וכן יכוין להמית הבע"ח, באיזה אופן שיריצו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלואו דבשך בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולם לנחו ולאכל כל שאר העכו"ם לא נבלה, אולם להמליך بعد לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסור דזהו ק"ז מאבמה"ח, דהוא מיתה אבר הוא מקצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון ההמית בע"ח שפיכת הדם הסימנים עם ווריידי הזרא, וכן משמע מדברי רש"י דבسمוך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכותב וע"ל, „ואין כשר בו אלא נחרה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"עכ"ל.

ודע לדלמי' אין שחיטה לעוף מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיכת הדם ממש, ושהחיטה יבשתא פסולה כי ושפך את דמו כתיב, ועיין למגן במשנה השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, דשחיתתו כשרה, שכבתתי שם, דלכן מנה התנא hei שלושה מיני בע"ח הטעונים שחיטה, לענין דין זה, ולא קתני סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקאטא לאשמעני דפאפיו בעוף הדיין כו, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אשלי"ע מה"ת, ב) דמפרכת אسور להאי מ"ד בעוף, משום דرك בשחיטת התיריה התורה מפרכת לא נחרה, דבעין מיתה, אלא שבחה כתבתתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ היינו ה'ך דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזבחת להוסיף את ואל לגרועו, דההינו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה בכל הלכותיה, אבל גם שפיכת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי החזאות הדם, על מדוכה זו כבר יש שב הפרמי' שנטתקה לי' מנ"ל לח"ל דשחיטתה מתורת אישור אבמה"ח, עד שאמרו דמאי חתק

ודרש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שחיטת עוף בהלכה ובקרה دائשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג ארא"א הקפר משמעוгалו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה עיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודוו"ק.

ע"ש גמר ר'ראב"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, دائרכ"ת דמותה גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי חדעת רשי"מ דמותה גם לכתבה סגי באחד, הרי דקנה כעופר איינו בתורת אחד המיעוד קאמר וושט ולא קנה, אם שחת קנה תחלת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחת קנה תחלת שחיטה כלל, ואיך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרפות בקנה קודם שהגע כדרך הרבה קאמר וושט לא שחת קנה רלא לשחות הנקה לוושט, ואיך לא אשתחט תנא לראב"א להזuir שלא לשחות הנקה קודם שחת את הושט, אלא דבר כתבתי לעיל דר' כ"ב ברשי"מ ד"ה כל המעכב המשוכב בשחיטה דגム לרשי"מ דסגי בס"י אחד אפילו לכתבה, מ"מ שייכים שנייהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם גם לראב"א צrisk לדוחוק כן לדעת רשי"מ דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה توפסל בעוף, וכן מוכחה מרשי"מ עכ"ל ואם נאמר דמייפסל "כלומר הא אפילו בהמה קאמר וכו'" עכ"ל ואם נאמר דמייפסל בעוף אם שחת הנקה תחילה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבה דוקא בהמה מיריע דאיilo בעוף מיפסל בשחיטת הנקה תחילה, אלא ודאי כדארמן, אלא דשיטות רשי"מ דחוקה היא, למור ע"פ דאין צrisk קנה אפילו לכתבה לא, מ"מ שיק לשחיטה, ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי ממש מסמס קועי' דמא, פ"ה וכוי' א"נ לעניין ספק דרושא, אפילו לא האדיימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר לךמו דגרגורת דרושא במשחו, דזיהרא מילא' קל' עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דרושא פosal בגרגורת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, دائ משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים איננו פosal כלל, אבל איPCA חש דרושא, אז האדים ללא נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגורת דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודוו"ק.

ע"ב גמר רבא, חכים ר"י בררי בטטרופות ר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמי. יש חמוה, וכי גברא אגרברא קא רמית, ומיעדר רבא ובררי החכים, מר"ז החולק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, ועכ"ב צל דמ"מ ממעשה רב קפרץ, דמוכחה גם למשעה לית מאן דחש לי' לראב"א, אלא עדין קשה דהויל' להביא מעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגונDEL ואמ יוצא הנקה מכשירין כמו שאנו עושים הימים, דמסתמא גם איז כן הי' עושין, ולמה לי' להביא מעשה שairyע דמסמס קועי' דמא, אבל זיל דכינוי דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתיא או מדרבנן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי', וכמוש"כ הרשב"א זיל בריש מכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשחותו, אף دائ לא בדק בסימנים בלבד, מושם דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי', וא"כ כל שחיטתם שליהם בעופות נמי בין הי' דבודקים גם את הושט, וגמר אם לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ ודו"ק.

ע"ש א"ר חכים יוסף בררי בטטרופות ר"י, הנה לדעת רשי"מ דמותה לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא דחשו שמא לא אתה למייעבד רובה דחdad, ייל' דהכא ליתא להאי חששא, דלכאר' קשה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשהו הוליל' עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודוו"ק.

ד"ה כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו כתביב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"ז זיל אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכנסו לארץ, שאע"פ שניני מטעין שחיטה חולין שתתכנסו לארץ קדשים של עכשי, אין זריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשי, שהטמא והטהרו יאכלו בקערה אחת" עכ"ל הרוי לצבי ואיל דהאי קרא לצבי ואיל שבמדבר מיריע דלא טעון שחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר כניסן לארץ, לפסה"מ של אחר כניסן, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ מדבר וכמוש"כ רשי"י כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הניל', שוב ילפין בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טעון שחיטה לאחר כניסן, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשת גמורה היא, ודוו"ק. **ע"ש** גמר רבי היא דתני רבי אומר זוחת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

אי **למה** לא נפרש כפישוטא دائשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, כדכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כת בامتה, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספריו, וק"ז בעההחת"ס כת בדורות התנאים חולקים בזה על רב, ומפרשים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם האי רבי וכן הופיע מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתא דרבי, כאשר תראה בביאוריון בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק וڌוחוק, ורוב התנאים חולקין עלי, ואני מ"מ על האי דרצה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שמאן לעיל דר' ט' ע"א שהי' דרשת הגדלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושות ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הלי' נחרה לדעת רשי"מ ותוס', דגס נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צריך לנחר.

ג' **איך** מכניס בקרא دائשר צויתיך, דקאי מפושע אברך וצאן, גם עף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי' של כאשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוה ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת כאזו.

ד' **קושי'** **תנוס'** על הגמ'ר, למה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הבהמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין להמה לדגים, ומה דלא הקשו דהויל' לדתנא דביריתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הבהמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמות הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפrox' הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הבהמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

בד"ה דرس בהן, ז"ל,, שיחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הרי Adams שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לדר"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למיעוט בתרא, דמה"ת אכן חילוק בין לכתלה לדיבעד, משום דשם אתה ההלכה דרכו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הורידין מucketם דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשטו וברור, ודוק"ק.

ד"ג כת"ג ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכה וכו', ויש לתמותה טובא על האי צרכיתא, דהאי טעמא לדם הוא צrisk, לא מספיק אלא להזכיר לכתלה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הורידין בקדשים, אמאי פליגו רבנן עלי', וכתבו התוס' בריש פרkon להוכיה מהו, דר"י רק לכתלה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צrisk אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעייט על הרא"ש בריש פרkon, וכש"כ דקשה לצד השני של הצרכיתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צrisk לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מחייבתי, דמה דשייך לנו' השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנלע"ד בהז, דהאי צרכיתא קאי על ההלכה דקתרני רבוי אתה על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבעו לעיל דרישא סותר לסייע. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לא לכתלה ודיבעד בהאי הלכה, דכתלה בהאי עצה דשלחות חדש דין, ולומר כפשווטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה רק הגראת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממיא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין יש מקום לפרש ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרפות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרפות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, ולכן נקט פלגא אבל לאו דוקא פלגא ממש, ובבכי ה' ההלכה מתפרש יפה, וכי ליתן טעם דמחייבתי תיתני נחلك בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צrisk, لكن מסתבר לאוקמי האי ההלכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגדול בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאן הוה פסליןן מה"ט בקדשים בשחת רוק ובוא, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צrisk, אימא בפלגא סגי, שנתקשו فهو, והא קתני חצי א' בעוף ואחד וחצי בהמה שחיתתו פסולה, ולכך מה קשי' לה, דהא אפשר דמדרבנן פסולה, כמו דמווקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלגא דהכא, לאו פלגא ממש קאמר, אלא מעשה טרפות, וכי אושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגוז מידי כMOVON.

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצי ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר לך"מ, דלעיל חצי ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, דבاهאי ממשו בקדשים ממש דם יוצר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דעתמא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מהכחא קאמר ומירוי בחולין דהרי ההלכה דעת הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כולו

יקרע רובה ויאמר על מוחצה או פחות ממחוצה שהוא רוב, משוע דלא חס עליה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למיחשת ואיך חשו שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, שמא יארע שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, ואז יהי' דררא דמונא והפסד, דעתך להטריף, لكن ידמה על מחצה שהוא רוב, ולכן החמירו לשחות לכתלה כל שני הסימנים, וממילא הוא רחוק שיירע לו שחיטה מצומצמת זו, אמרו מעטה כל זאת במקום שאין אותו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בשוט, שפיר חשו שמא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייבור זמן שיעור שה"י, והי' החשש שמא נקב הושט או דבאמת נקב הושט ולא יכול להושף על הקנה ממש שה"י אבל כאן שאוחז את הקנה באופן דבטח לא נגע בשוט, تو לא שייך החשש שמא יארע על מחצה שהוא רוב והוא מצוי להשלים כל היום, כי מ"מ אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה גרגת ושהה בה וגמרה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דריש"י דשה"י במיוערט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לנו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכים ברוי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרך מה"ת לכתלה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר לאחר שרין לי' לשחות לכתלה רוק סימן אחד, אלא דלא ידעת' איזה חכמה איך בא האי חדש דין, ולומר כפשווטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה דשלחות רק הגראת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממיא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילקי דין ולא כל המקומות שוות, עיין דר"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' וורידין לר"י שהה בהן דרס בהן מהו, הלב או ר' רוצה להובי טכאן שיטת רשי', דהאי בעי בחיליד ושהה במיעוט סי' קאי עלי' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עליה ע"ד ר' ירמי' יעצבו בדיעד אם לא שחתו, דPsiṭṭaa דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר' ירמי' רק לכתלה קאמר לשחות את הורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שה"י ודרשה פסול בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישנה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דכתלה ודיבעד מה עבי הכא, דלפי דעתו, דלא נצרכו וורידין לא בקרא ולא בהלה גם לכתלה לא נצרכו להזכיר שחיתון, ועכ"ד ר' ירמי' רק מדרבנן אצrisk וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדיעד פסול מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיתת וורידין לעיכובי ורק לכתלה, א"כ נאמר דרב ירמי' עליה ע"ד דאפשרו بما דאצרכו רבנן לכתלה, איתי בי' פסול שה"י ודרשה לפיסיל, זה יותר ממה שסביר רשי', דריש"י במיעוט בתרא אמר למלתי' ומפני שלכתלה בעינן כל הסי' מה"ת וכאן רצח ר' ירמי' לפסול שה"י ודרשה بما דאצרכו רבנן רק לכתלה אתמהנה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכווחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר' ירמי' שחיטה קאמר וממילא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקרא, דהרי ושות ובח דרשין דבמקומות שוב ושה חיטה, מן הדם, וגם ושפוך את דמו דכתיב בחיה וועף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעעלה ושפיר איכא מקום טובא לומר דורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי' ז"ל שכטב

אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שאם נגמרת בהכשר, אגמל"מ יכולה שחיטה הוה, ומילא האידם לאו דם מכיה הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, וכל האידם להכשיר עתה אחר שנטגלה דם שחיטה הוה, אבל בנתקנה שצרכין אנו לומר דהכשר אין קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעתך לי' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, אכן בעינן שאז כאשר הדם על הדלעת יכשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי סברו, dgili miha ni mohani gom ul dbar ha-mastalk, שנאמר שעשה פועלתו אין קודם שנטגלה, ולכן שפיר אמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דהא אזדא לי' מעשה קמא ואם אז לא נתמा בשעת מעשה איך טמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אי אמרינו אגמל"מ הדבר המסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזבחים ל' קרל, דין אשר נתגלה עתה, דיןנו לומר דכל הדם תלת הלכה קרל לגבי ר"י ביבמות ל"ו ע"א, ולפי האמור דפליגו אי מהני המל"מ בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא דחולץ למעוררת שהוא בין הני תלת, כי גם שם פליגו אי מהני החליצה שכבר נסתלקה קודם הגilio שהפילה, וא"כ היינו חד ולמה לי' לחשב בפ"ע, ופלוגתא זו תמצא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בע"ח למפרע גובה ועינוי היטב לסתן ע"ב בסוגי דמברכת, אבל עכ"פ היוצא לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, איך אפשר שיתחייב על שחוטין חז' בס"י אחד, מאחר דמתלוי תלי וקאי, עד שיגמור השחיטה, כי ללא גمراה או גمراה בפסול, לכ"ע פטור, ואז יתחייב על מעשה שעבירה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז'ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה הי"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים וגמר ישראל וכו' פסולת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלא בגמ' אמרו בשחתת ס"י אחד נカリ ונמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה להא, בפ"א הי"ח מפסה"מ כתוב הרמב"ם, "שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרן בפניהם וכו' פסולה ישונה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמרא אמרו, בפניהם לכ"ע פסולת, אבל כאן יותר תמורה, דכיוון דפסק קר"י דישנה וכו' הרי מסקין נמי מוסקין בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ובמיעוט סימנים בשחיטה יתחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותריצו דשאני הכא דגמר השחיטה בפניהם אבל הטע כיוון דלע"י שחיטה ונארה בס"י אחד, יאיך כמחמתך בעפר וכנטקלקלת בשחיטה יחשב עכ"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא כמחמתך בעפר דקאמור הש"ס שם, היינו דתו אינה בהמת קדשים הרואין לבא לפניהם, אבל לא שחחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותט לע"ז חייב משום אווא"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה נתקלקלת בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אריע פסול בשחיטה ודוק", ולא עוד אלא דאי רואה, דר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י אחד בחוץ, אם נאמר ذרך עכ"פ לגמר השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דף ל"ו ע"א, פליגו דפליגו בפלוגתת ר"י ור"ל, דרבבי סובר דמcker סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמור שם ר"פ, דהכל מודים היכא שלא נתקנה הדם דמcker, כי פליגו בנתקנה בין ס"י לסי', ונתקנה שם בחידוש הר"ן דכיוון דקאמור דלכ"ע ללא נתקנה מכשיר, עכ"כ משום דאגלא מلتא למפרע דמעיקרא שם דם שחיטה עליה, א"כ איך קאמור לעיל דלפלוגי בהכשרה דפורה בתרי גברא או בתרי סודרא, והא לכ"ע מטמא דאגמל"מ שחיטה הוה, ונתקן הרבה,

או מעשה טרופות, אבל מזכה מהיכי תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסול קדשים בשbill זה, וזה ברור ואמת ואין צורך לכל מה שנחקרו האחוריונים בזה ודוק".

ע"ב גמור א"ל משום לו סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סיימון אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ולמי"ד אינה וכו' לא מחיב, אמר לו רבא ב"ש, מר לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, היכי דשחתת ס"י אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתatta העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כגו שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זהה מוחיב וליה לא מוחיב, עכ"ל הגמ', והוא מוקשה עד מאי יוצא מוחיב וליה לא מוחיב, רשי"זיל פי' דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי"א לפרש כן, לכן פרשו דבבמה קאי, והי' מיטpor למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחיב, משום שעשה מעשה דחתatta העוף, והא דקאמר רק פסולת לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, זיל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתatta העוף, ליישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דכיוון דמצינו בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בברמה שמשחיטה גם על ס"י א', אלא דלא מתכרז כי אם בשנים, וכאשר כתבנו לסתן ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו בהא קיימת דגס ר' ישבע לא פליג עליה מסברא, אלא דהחזירו מכח ההלכה, דכל שנסול אפי' במשמעות סימנים הזה שחיטה פסולת ולא טרפה ששחיטה, ولكن בגין השחיטה כהונן, הדרין לסתרא דגס ס"י אחד שחיטה מקרי לחיבו משום שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"מ מהרש"ש זיל בהגחותו שם בסוגי' שמביא ראי לסתרא ר"ע, ומהאי דכו שעה בה מעשה דחתatta העוף,adam נפרש כפשוטו דחתatta העוף דוקא קאמר אדרבה הראי תחתפק לסתירה, אלא דמה שכתבו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאייך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיב וקאמר אלא במשמעות סימנים פליגו, דלאו מהיכי וליה לא מוחיב, וכן מצאתי בהגחות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מ' ע"ב, דשותט בשבת בחוץ לע"ז דחיב ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחתatta העוף ובחצי קנה פגום, אבל באזבח בהמה לא, דמכי שחט ס"י אחד אסרה ואיזיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותריצו דשאני הכא דגמר השחיטה בפניהם אבל הטע כיוון דלע"י שחיטה ונארה בס"י אחד, יאיך כמחמתך בעפר וכנטקלקלת בשחיטה יחשב עכ"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא כמחמתך בעפר דקאמור הש"ס שם, היינו דתו אינה בהמת קדשים הרואין לבא לפניהם, אבל לא שחחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותט לע"ז חייב משום אווא"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה נתקלקלת בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אריע פסול בשחיטה ודוק", ולא עוד אלא דאי רואה, דר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י אחד בחוץ, אם נאמר ذרך עכ"פ לגמר השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דף ל"ו ע"א, פליגו דפליגו בפלוגתת ר"י ור"ל, דרבבי סובר דמcker סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמור שם ר"פ, דהכל מודים היכא שלא נתקנה הדם דמcker, כי פליגו בנתקנה בין ס"י לסי', ונתקנה שם בחידוש הר"ן דכיוון דקאמור דלכ"ע ללא נתקנה מכשיר, עכ"כ משום דאגלא מلتא למפרע דמעיקרא שם דם שחיטה עליה, א"כ איך קאמור לעיל דלפלוגי בהכשרה דפורה בתרי גברא או בתרי סודרא, והא לכ"ע מטמא דאגמל"מ שחיטה הוה, ונתקן הרבה,

דחתאת העוף, וכאשר פירשנו למעלה, דלשוון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דחחתת העוף דלכ"ע שם שחיתה עליה, והשיה כשרה, ע"ז מהני היגלי כדי לפיטול, אבל לגבי חיובא ודאי פליינו, דהא הוה נתנקה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סימנים, וזה תליוי בפלוגת אגמ"ל, אלא דרכי לשיטתו, גם על נקב הוושט בלבד, שם שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמו, דהיאנו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו לאו שם שחיתה עליה, עלי', ולסוף DKאמר הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיתה עליה, אפילו הפסיק, אלא דחחתה פסולה תקרה, ולגביה שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמו, ממנה, עד שדם הניתז לאו דם מכנה נקרא, אלא דם שחיתה, אבל הלא בש"ח כתיב איש אשר ישחט בחוץ, וכי חלק שחיתה בשם שחיטה יקרה, לחיבב עליו חטא, וכן בשחט גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נכי דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרו דוקרא לך ואכלת מאחחו, מכאן שאכחו אסור, לכא למימר ממש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום Dunnho דלאו שחיטת נכי הוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקו"ז בעלמא, דזהו ליתא לרמב"ס אדם לא יקרה בשם שחיטת עכ"ם, אז כשר שלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, אין זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא אכן וא"כ הוה ג"כ כשותי חז', דבעין זבח נכי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דעתך להיות חלק הזביחה, כי היגלי לא פעל רק שתהיה נקיota חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, וכך לא נזכיר בגמי במיראה דרבא בהכל מודים, וכן بما דפליגו, רק שחט סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע דבשם שחיטת סימן השני, ולכן קאמר דשחט סימן אחד נכי וסימן אחד ישראל, הכל מודים דפסול, דהרי אכן אשם זבח עכ"ם גם על סימן אחד אף"י ללא סימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאי דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיתה עליו, אבל כיוון דאיכא מעשה טרופות, ההו שם שחיתה על סימן שלם, ואם תרצה לדקדק יותר או אמרה לכך באמת ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה כאשר נראה ממה שאמר רבא לkeys ל"א ע"ב, בהא זוכה ר' נתן לרבען מי כתיב וחתקת זובחת כתיב, וכו' אכן לא פסקין זהה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פסולה, משום דעתך דחחתת העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמלוכה דומי' דשחיטה בהז, וכיוון דמצינן שם מלוכה על סי' אחד בחחתת, ה"ה דבעולות שם מלוכה עליו, לפיטול בעשו למטה שלא מצותו, דכל הנני לא בעין שום גילוי, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, Dunnho דשם שחיטתה אכן על סי' אחד, אבל לא שם שחיתה כשרה, וכי לחיבב על ש"ח הלא שחיטת כשרה בעין, זאת שהיא שחיטת כשרה תל"י בהגמר, אדם לא גمراה או גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטתה כשרה יקרה אלא שחיטת פסולה, ורק בה פליינו, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימן אחד בחוץ, אם גمراו בהחכר בפניהם, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיבב ע"ז קאמר רבבה בש"ח, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענין לפיטול קרben נמי לא פליינו דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרben כשר נמי הוה זהה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית' לחו אגמ"ל, וא"כ לענין לפיטול הקרבן הוה כלא נתנקה הדם, דעתה שהקרבן לפניך אגמ"ל דנשחט בחוץ סי' אחד שחיטת כשרה, ואיך נזכיר הקרבן נגד האי גילי, וכן קאמר דהיכי דשחט סי' אחד בחוץ, ניהו דלגביה חיובא דכרת וחטא דההו נתנקה הדם, פליינו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פיטול מודים דפסול, משום דעשה מעשה

באגמ"ל"ם בדבר המסתתק, אבל על גופ השחיטה לכ"ע אמרין אגמ"ל"ם, לקרוא כל המעשה בשם שחיתה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחלקי השחיטה, ולכן כל שלא נתנקה הדם מכם הוה עתה אחר היגלי, משום דנתגלה דהאי דם לאו דם מכנה הוה ממש"כ לעיל, אלום כדי לחיבב על ש"ח לא די בזיה Dunnho דנתגלה דגס התחלתה הי' שיק' לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדם הניתז לאו דם מכנה נקרא, אלא דם שחיתה, אבל הלא בש"ח כתיב איש אשר ישחט בחוץ, וכי חלק שחיתה בשם שחיטה יקרה, לחיבב עליו חטא, וכן בשחט גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, ולכן שחיטת נכי דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרו דוקרא לך ואכלת מאחחו, מכאן שאכחו אסור, לכא למימר ממש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום Dunnho דלאו שחיטת נכי הוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקו"ז בעלמא, דזהו ליתא לרמב"ס אדם לא יקרה בשם שחיטת עכ"ם, אז כשר שלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, אין זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא אכן וא"כ הוה ג"כ כשותי חז', דבעין זבח נכי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דעתך להיות חלק הזביחה, כי היגלי לא פעל רק שתהיה נקיota חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, וכך לא נזכיר בגמי במיראה דרבא בהכל מודים, וכן بما דפליגו, רק שחט סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע דבשם שחיטת סימן השני, ולכן קאמר דשחט סימן אחד נכי וסימן אחד דר' באמת סי' אחד, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה כאשר נראה ממה שאמר רבא לkeys ל"א ע"ב, בהא זוכה ר' נתן לרבען מי כתיב וחתקת זובחת כתיב, וכו' אכן לא פסקין זהה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פסולה, משום דעתך דחחתת העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמלוכה דומי' דשחיטה בהז, וכיוון דמצינן שם מלוכה על סי' אחד בחחתת, ה"ה דבעולות שם מלוכה עליו, לפיטול בעשו למטה שלא מצותו, דכל הנני לא בעין שום גילוי, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, Dunnho דשם שחיטתה אכן על סי' אחד, אבל לא שם שחיתה כשרה, וכי לחיבב על ש"ח הלא שחיטת כשרה בעין, זאת שהיא שחיטת כשרה תל"י בהגמר, אדם לא גمراה או גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטתה כשרה יקרה אלא שחיטת פסולה, ורק בה פליינו, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימן אחד בחוץ, אם גمراו בהחכר בפניהם, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיבב ע"ז קאמר רבבה בש"ח, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענין לפיטול קרben נמי לא פליינו דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרben כשר נמי הוה זהה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית' לחו אגמ"ל, וא"כ לענין לפיטול הקרבן הוה כלא נתנקה הדם, דעתה שהקרבן לפניך אגמ"ל דנשחט בחוץ סי' אחד שחיטת כשרה, ואיך נזכיר הקרבן נגד האי גילי, וכן קאמר דהיכי דשחט סי' אחד בחוץ, ניהו דלגביה חיובא דכרת וחטא דההו נתנקה הדם, פליינו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פיטול מודים דפסול, משום דעשה מעשה

במקום חתך דאיינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה הא שחיטה מפורעת בעין, וכל שנפסק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגררת הוה כמאן דמונה בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דזוקא מותירוט על מתני' דפסח"ג הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושת קם דיני', דבפסק השוט במקצתו, מציח שחתת מעלה או למטה לטהרו מדי נבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי ממירות האחדדי.

אבל לפ"ע"ד נראה ברור, דהא דפוסל לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף באדיכא רוב במ"א, הינו דזוקא בשוט ובשהתחיל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה מעלה או למטה ושחט הרוב שם, ומטעם אשר אבאר, דכבר הקשתי לעיל ריש דף ח' ע"א, איך יוכשר לרבע שחתת ב' וג' מקומות בשוט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שחתת לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דהתחילה בשוט בלי גמור מעשה טרפו, בעלמא הו, והלא בלא"ה הקשו הרשב"א ורשי' לעיל דף כ' ע"ב, דבכל שחיטה דעלמא איכא בהתחלה מעשה טרפו, אלא דכל שגמרו הרי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן בהתחילה בשוט והנינו נזוקב, וא"כ שחט למטה או למטה, מה לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזזה הו, כיון דביהיק מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפי' שמשחח עליו, מה תאמיר, וא"כ יופסל ע"י מה שחתת כנגד הנקב, כמו דהוה פסلين סכך מלובנת אי לאו דביה"ש מרוחה, מושם צדדין לעיל שם, שאני התם, דעת' שרייפה או קו"ז ודאי מייפסל משום דיש טרפוות לחץ חיות אבל כאן דנעשה בסיכון ובדרך שחיטה, הרי ממי'ן שר אדם אין טרפוות לח"ח פשיטה דכשר ואם יש טרפוות לח"ח, ע"כ לומר דפועל לקרב המיתה גם מה שכגד השחות, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפSID, וכמו דאם שחט עוף בקנה ומkeitzt השוט אפילו ניקב תחלה השוט, דלית לו בה, ולא נאמר דהרי ניקב השוט תחילה ואינו מצטרף לשחיטה שנגמרת בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוה האי נקב בשוט ראוי' לצרפו לשחיטה בלבד, הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפSID, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעין שחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעין שחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דחץ שחותט, הרי שחיטה שאינה מפורעת פסול שחיטה הו. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסול שחיטה, וא"כ האי מקצת חתך בשוט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתך, הרי האי מקצת חתך בשוט הוה שחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחיטה בדרשה, ומה מהני שאח"כ שחט שחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שיעיר שהי', שאינו יכול להוציא עליו הו"ל למפרע שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפוסל שחיטה שאינה מפורעת, צrisk לייזר שלא לנקב את הושט תחלה ע"י הסכך ויחט רק הקנה, אז, הרי עשה פסל בשחיטה ע"י נקה'יו, מצד שהוא שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסל שחיטה, והשתא לא קsha מר"ל דהכא אר"ל דלקמן, דקאמר התם דשלאל במקומות חתך יכול לשחיט כדי לטהר מידי נבלה, דר"ל בכל פסול שחיטה נמי סובר ב', דמצוי שחט אחר שדרס, כיון דהיא בשני מקומות, ולא נחשב, אלא כטרפה שחתה, וא"כ פסל דשחיטה שאינה מפורעת לא גרע משאר פסול שחיטה.

ובזה נדחה מミלא גם מה שחדיש לנו היש"ש זל דרש"י מודה בשחט כל הsei' דליך ממשום שחט בשנים ושלש מקומות ולפי ביארנו זה ליתא דבגראת גם ברוב במ"א כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חדש, אבל לפ"ע"ד ראוי לקבלו, כדי שלא לדוחק דוחק אחר דוחק

ורהי' והרי לך מבורר גם מתוך סוג' זו דר"י ור"ל פליגו, اي נקה'יו נבלת דהינו כשותפה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקשה לך קושי' התוס', דרבא ס"ל באזכאים קר"ל, לגבי אגמל' דזוקא ס"ל קר"ל אבל לא לעניין אם שחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כלל הא חדש ר' יוסף דגם במיעוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרה דרבא ל"ל כלל, דעת המיעוט שמשחח פסולה עליו דהא הוא מתרץ סתרת המשניות דף ל"ב ע"ב, דכאן שחתת ואח"כ פסק, dazu פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחתת, בדבר אחר גרים לה ליפסול, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחיטה פסולה, ובזה נתיחס היטב מה שתמה הראש יוסף על הייש"ש זל, על שהקשה על הרמב"ם זל דהשmittה הא דאמרו, בהכראה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפץ עליו סוללה, דנעלם ממנו, דהרבmb"ם פסק ישנה כי' קר"י, וזה ליתא לפי ביארנו דיפה הקשה הייש"ש, דניהם דלגביה התחלת השחיטה פסוקין קר"י דהשmittה מותחלת ממייעוט ממ"ק, אבל לגבי אגמל' אדבר המסתתק, הלא פסקין קר"ל ולכון הו"ל לרמב"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ם בפי' ה"ג בה' טומאת אוכלין, בניתז דם בין סי' לסי', ונטקנה דתולין לא אוכלין ולא שורפין, וזה קר' אש בgeom' דקምפרש תולין דר' חייא הци, משום דספוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין קר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחתה, איינו מכח ודאי, אלא לחומר לא אמרין אגמל' אדבר המסתתק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכון שהשmittו הרמב"ם, וסמך שכללמוד סתומים מן המפורש, אולם התוס' שסבירו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמונה בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה כשותפה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר'י ור'ל בתרתי כנ"ל ולכון הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש הסוג'.

ד' ל"ו ע"א גמר', אמר ר'י אמר ר'י אמר ר'י גמר'ו, והעיר הת"ח, מה עניין מימרא זו לאכאן, בשלמא לפאי' השאלות דמי'י דבון הכל איכא רוב, י"ל דקאי אמתני' דקתיini דרווא_sg, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוה מצטרף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דזוקא באדיכא רוב במקומות מפורעת, דין זה יותר ה"י מקומו על המשנה דשנים אווחזין בסיכון הסמוך בעמוד, וגם יתר הקשיות שהקשה שם על פרשי' עד שמכיריע דעתיך בשאלות עי"ש.

אולם לפ"ע"ד נראה דרש"י ושאלות לא פליגו וشنיהם לדבר אחד נתוכנו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשרו כיון דאייכא רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאוד ביישובם, לומר כיון דנחתך גס למטה או למטה ואפיקו במקצת, שב אינה מפורעת, והוא פלא דרש"י בעצמו עכ' אינו סובר כו, דהא מפרש על מפורעת וז"ל: " מגולה ונכרת דהינו במ"א" עכ'ל, ואין טעם זה מספיק ליפסול אלא בדילא רוב במ"א, אבל בדינא רוב במ"א אלא דיאכא למטה ולמטה איזה חתך ליפסול, הכי הוול"ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חתך חז' מן הרוב למטה ולמטה, אז לא מרורות, אבל מלשון "דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דאייכא רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מחץ אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשוו כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מחץ שחותט,adam hi הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקומות אחר ולא עוד אלא דר"ל מרא דהאי שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב דבשחט שלא

דלקמן, אבל מי שחוותך כזיתبشر אחר שחיטתת רוב הסימנים קודמת לשיסילק השוחט את ידו, מלהגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עליו מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטתה דלכתחלה התויה התורה המפרכסת, וכן אחר שחיטתת רוב החס"י וסילק את ידו באופן דתו לא מצי גמרן מפני פסול שהי"י, אבל כל זמן דעתוק בשחיטה לא, ולולוי דמיסתפינהו, הייתי אומר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהי"ה שחיטתה לכתחלה, אבל בשחיטה דיעבד ברוב הסימנים צריך להמתין עד שמתנה ממש, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר י' שם לעניין שחיטתה שאינה בשחיטה אלא במקומות שחיטתה הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הראיב"ס, על האי מ"ד לעיל בסוגי דמוגרמת דפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, דבשוחט שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטתת שני שלישים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הראיב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דהראיב"ס הכי קא קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל"ז ומ"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, אכן מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.

דנה בין לרשי"י, דפרש האיבויות על מב"ת, ובין לר"ת דמפרש על מ"ק, קשה טובא, למה קמבעי, וזה בחדלה וזה בשחמי, ושנים לא קמבעי, לא בدرسיה ולא בעיקור דסכך פגומה, והלא דבר הוא, עוד קשה דהרי אכן תוספתא מפורשת דשחת מיעוט השוט יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבליה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה בשחמי מפרש דהאי עקי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשחמי כשיעור שחיטתת מקצת סימנים סגי, והרמב"ם בא לשיטתי" יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבליה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, כי על מקצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בסוגי סוף, כי על מקצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בשינור דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי אם לעניין שיעור שהי"י, בשחיטתת מקצת הסימנים משערין, אבל בחדלה מפרש כפשווטו, דהחדlid במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחדלה, אע"ג דבשאר פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה אמר ר' ישבב הנראה פסול חלילה הוא תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול חלילה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחיתת ב' ו' מקומות, אבל דבעו שחיטה מפורעת, והוא נטה גלי" הסיכון כדי לראות את לעניין חלדת הסיכון גם אנו בעין שחתי גלי" הסיכון כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה מלשון התוס"י כאן, ד"ה החליד, דקשי" להו, דמה עניין זה לכך, ולקמן גבי מתני" דחלדה זה לי' להבאו, ותריצו דאגב דackson רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת, קמ"ל דאיתנה מפורעת, זאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלילה, מצד מפורעת נגעה בה, ומעתה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאי"ה עדיין אין השחיטה מפורעת, וכן אין להקפיד על חלדת הסיכון

בדעת רשי"זיל ודוד"ק.
ע"ב גמר' עבי ר"פ החליד במקומות סי' Mai, תיקו, פרשי ז"ל דבמיעוט בתרא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהגימה מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשוחט שני שלישים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי"י, וריב"ם בתוס' כתוב דהגימה שניי דשלא במקומות שחיטתה ודאי לא נפסלת, אחר שחיטת הרוב בשומר דשלא במקומות שחיטתה, הרוי כלו שחיתת ברגלה, ור"ל, דפלו נפרש כרשי"י דהאי עקי דהכא במקומות שחיטתה, דהוה כלו שחיתת בתרא כא, ומ"ם בהגימה LICACA למאי, תיקו, פרשי ז"ל כמו בחדלה ושהי"י, דכל עצימות האיבעי הוא, משום דלכתחלה בעין שחיטתת כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה, הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, למעלה ממקומות שחיטתה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובשער אני ולא עד דמה יונה הראיב"ס, על האי מ"ד לעיל לתוך הטבעת, דבשוחט כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטתת שני שלישים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הראיב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דהראיב"ס הכי קא קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל"ז ומ"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, אכן מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.
והנה אי לדע, רשי"י מדאוריתא קמבעי לפסול או רק מדרבנן בזה יש חילוקין דעתות בין האחוריים זיל, דנינו דהא פשיטה לו, דמדאוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי"י כמו שכ' ג' ב' הרמב"ם ז"ל, מ"מ לא מסתבר فهو לומר דמיפסל השחיטה במקומות בתרא מה"ת, ולכן כתוב המהרשל ז"ל גם לרשי"י רק מדרבנן קמבעי לי' לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי" איך פסק רשי"י להומרא בדרבנן בספקא דרבנן, וכו' ע"ז הראש יוסף זיל, דמשום חזקת איסור דבכמה, איזלן גם בספקא דרבנן איזה חזקת איסור איכא הכא, בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור איכא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספקים אי איסרי בזה, ובשב שמעתתא איכא כיוצא בזה, אבל אין דומה לדחaca דוק"ק ותשכח.
אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דידיינא, כי החזקה לא יכרייע את הדין, لكن דברי הראש יוסף תמווחין.
ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמת מדאוריתא קמבעי לי', ואין לתמוה כל כך על הסברא דאייך יופסל במקומות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, כאמור כתבנו בהרבה מקומות, דהה דשחיטתת מתרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליו, וכן אין אמור דנינו דלאחר שחיטתה מיד מותר לחותך כזית בשער מבית השחיטה, וכך שכנינו בבריתא

הרוב האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחטו ס' השני, ושהה במייעוט ס' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתך רבו הרי הוא כאלו נחתך כולו, ומשוליך ומביא כל הימים באוטו מייעוטא, הוה כאלו חותך ביד וברגל יש כאן שהי' ופסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלשיטה זו צריכין לפרש ההלכה דעתינו רבינו ברברייתא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוכב שניים בבהמה" הוא השיעור דלכתחלה ורישא דהלה, "דעל הוושט ועל הקנה" אתה לציין מקום השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה נצמת האיבען בחילה כיון דהאי מייעוט הנשאר כפסק דמי, דכמאן דמבד"ד, עד שהוועה חותך בשער המתה, הוה כמו עור דלא הוה בכלל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לעניין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת החי מייעוטא, יותר משיעור שהי' כיון דהוועה חותך ביד וברגל, אי הוה שהי' בבהמה בין סימן לסייען.

ולפ"ז בחילה קמנני, כמו דמוספק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מייעוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאר' מאי קמבעי לנו, דכיוון דלא שיק לשחיטה אף לכתילה, אם שואה בחתיכת דבר לאו שיק לשחיטה, ודאי שהי' מקרי, אבל י"לDK מסתפק בהא דשותח בסכין רעה דקאמר רבא דמוליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה הסכין מביה"ש ומוליך ומביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובא בזה ב' דעות בתווש עיי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לו אפיו אינו חותך מס' השני, כי"ז שעוסק בהא מייעוטא, דלא גרעו ממוליך ורישה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמןDKתני, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתני' הווא"מ מלמטה למעלת דלא קעביד כדרכ ש��טה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרכ' שחיטה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא"מ דמשום חשש דרישה נגעה בחילה והוא ממטה למعلת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כו, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חשש דרישה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושותחו, וע"כ משום דרצה להשミニונו דגס כאן איכה הא חשש שאם פסקו, וניהו דבכוכ"ב נפסלת השחיטה בחילה, כיון דatta הקרה או ההלכה עליה, מ"מ נקט ר"י א"ר לישנא דפסקו כמתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחלק ולומר דשאני מתני' דהוא ממטה למعلת ואי' ב' טעם שלא שחת כראוי, لكن הוכרח לנוקוט לישנא דפסקו לומר דגס ממטה למטה איכה חשש זה, וכן כל אונן חילה פסולה, נכלפע"ד נכון ודו"ק.

ודע לדפ"ז בהני שתי האיבעות הדיניות מתחלפים, דאם נאמר דבעין שני סימנים שלמים בשחיטה דלכתחלה, אז בחילה במעטה בתרא פסול כשר ושבה הי' כשר, ואם דangi לכתילה ברוב הס', אז הוא להיפך, דבחילה כשר ושבה הי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במנ"ת, הוה נבלה ודאי ממן"פ.

עוד תדע דלשיטת ר' אוושעיא חילה ושבה הי' ממש, וכן שאר פסולי שחיטה במייעוט בתרא, שלרש"י קאי האיבען עלייהם, לדידי' כשר בפשיטות, דנינו דגס לדידי' מסופק בעל האיבען בפשיט ההלכה כנ"ל, אבל אפיו אי בעין לכתילה כל הס' מ"מ מהיכי תיתוי ופסול בו שהי' או חילה, וכן לשיטת רשי' דהאיבען קאי על חילה, ושבה הי' ממש במ"ת, הא' דינא דר' אוושעיא בשחיטה בסכין רעה ליתן בה ושורי לכתילה כיוון דלשיטי' בעין כל הס' לכתילה הרי הוא עסוק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז בריש ס' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ס, דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתילה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דב███ שאיתנה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אוושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמעו אף לכתילה, ואמאי כיוון דלדי'הו גם בעוף בעין ב' ס' לכתילה, ועמדתי' משותומם דלפי הבנות של הני הגאנונים למה לא הקשו דגס בדיעבד יה' פסול כמו בבהמה, דהרי לרשי' כל דשיך בו שחיטה לכתילה, פסולין בו כל פסולי שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס' כ"ג כתב דפסלין אכן שהי' וכל פסולי שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאיןו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דקושייהם מעיקרא ליתא, דהני

בשעת שחיטתת מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו ודוו"ק ועיין בדיבור שהי'.

תוס' דה' גבי החליד, גבי מתני' דחילהה הי' ראוי להביה, אלא אגב דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיינה מפורעת אזאת פסולה מטעם, דפסול חילה מצד שחיטה במשיכה, דמבדרי התוס' אלו ממש, דפסול חילה מצד שחיטה שאינה מפורעת נגעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחוט לשונם, יש סדק לחילה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמג' במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלי אף שחיטה בגלי עיי"ש, ולכאורה יש להעיר בזה, דהא בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק לה גירא לר' יונה בר חיליא, ומשיין, הרי דעכ"פ גם עיי"ש מצי עביד חילה, אבל לך"מ דאן הכி לפין מכך, דכמו שהחץ שהוא יורה אותו הולך בגלי דαιיר, דלוליז את ה"י מעוכב מלילך למרחוק כМОון, כד הולכת הסכין על החואר צריך להיות בגלי ולא מעוכב בהליך על החואר, עיי"ש שנחלד תחת הס' וממילא גם החץ אם נכנס בתוך הצלאר וחשת הסימנים בחילה דפסולה השחיטה עלי"פ שעוד הצלאר הצל בגלי, כי אכן ההלכה על הצלאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהז נראה דהטעם של חילה הוא שלא יהי' הסכין מעוכב בהליך, וא"כ חילה מהחש דרשה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמןDKתני, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתני' הווא"מ מלמטה למעלת דלא קעביד כדרכ ש��טה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרכ' שחיטה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא"מ דמשום חשש דרישה נגעה בחילה והוא ממטה למعلת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כו, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חשש דרישה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושותחו, וע"כ משום דרצה אונן חישש זה, וכן כל אונן חילה פסולה, נכלפע"ד נכון ודו"ק.

ד"ה ה' החליד במייעוט ס' מהו, ומפרש ר"ת דהרא בעי' במק' וכו', וכן שהה במייעוט ס' דלקמן מפרש ר"ת דבמ"ק, עיין בתוס', וכי הרא"ש זל' בסברת ר"ת דאפשר דלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא במיידי' דמנבליה ב' ולא במק' עיי"ש ומכאן ראי' ג' גמורה דלשיטת התוס' נקה'ו אינו נבלה רק טרפה כשר טרפו, וכאשר אבאאר لكمן נצמת שיטה זו, ממה דסבירו התוס' דגס בסה"ג דשיפר מצי שחט למعلלה טרפה מהיכים, רק שאון שחיטה במק' וסבירו ר"ת דאפשר לומר או למטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, וכן סובר ר"ת דאפשר לומר דלא אגמרי' פסולי שחיטה במק' ושיתה זו קשה מעד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקסן נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במעטה קמא בשוט מנ"פ מיטרפף, דכוון דשהה הרי איזל מעשה קמא, והוא לי' נקב בעלמא וטרפה, עיי"ש, ועיין لكمן שם שכטבתי ליישב שיטת ר"ת ודוו"ק.

בא"ד ר' אוושעיא מפרש החליד במייעוט ס' הינו לאחר שחט

במתני' שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף ד捨ר לעשות כן גם לכתלה משום דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"א דחשת בהבא לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתלה מציע עביד לשוחט בהבא לחוד נקט כן, אבל עתה דקנני והתי את הראש, ומשום דבhabה נגמרה הכי, אבל עתה דקנני והתי את הראש, גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין עם כל הראש, אבל לויל זאת ה"י גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מחייב להביא ולהוליך, דאל"כ, שפט יתר ה"י הא דוחתאי את הראש בע"א, ועינן במל"מ ב"פ היל' ט' שהביא חלק עות בתין זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והבא לכתלה, ולפי מה שכטבנו הדבר תלוי בשיטת רשי"ו ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דlatent להבא ה"י מן הוצרך להביא ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דוקא נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועינן לעיל ד"ר י"ב ע"ב בעין זה, ודז"ק. ד"ר ל"א ע"א משנה, נפלת סכין ושותפה כדרך פסולה שנ' ואבתת ואכלת, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטרוי שלילה צריכה בגין הרבה, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחוויות נכר נבלה, ובשאר מקומות בגין שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארchip את הדיבור, אבל אודה ולא אושן, כי גם אחר כל הטורה, לא תלטה בידי לסלק כל הקשוות והסתירות הנמצאות בעין גדול ועמוק הלאה, וזה החלי בעזה"ת.

הנה הא נפלת סכין כולל הן נפללה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד שום כח אדם, והוא נפל מיד אדם או מחייקו ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחייקו, שלאו לגבי נזקיין דין אדם המזיק יש להם, משום דאדם מועד לעולם אבל כאן דבעין כח אדם לשחיטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודammer בגמ' טעמא דנפלה, הא הפילה הוא כשרה, הרי דוקא הפילה כשרה, אבל נפלת בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצוא בראש ז"ל, ש' ז"ל, טעמא דנפלה וכו' וא"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא נשתוכין להפילה וע"י אותו נפלת שחיט, אבל אם נפלת סכין מידו בא כוונה, היו כמו שמנחת על הקיר והפילה הרוח, דלא קריין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשם דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מדগלי רחמנא דמתעסיק פסול בקדשים, ואף לחתיכה לא עבי כוונה, דהה לא כתיב וחתכת אלा זובח, ומיהו בא כוונת שום דבר א"א, מדכתיב ואבתת דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וצריך לכוון לשם מכתיב ואבתת דהוי לא בזיהה עכ"ל, פ"י לדבירו, דנהה באזיהה יש ארבע מדרגות וכולן כח אדם, ומה מה' שוחט בכוונות זביחה דהינו לובוח בכל דקדוקי שחיטה כמצויה עליו כדי להתראר את הבע"ח להודיעו או לבבוח. ב' שוחט בסימנים כדי להmitt את הבע"ח, להכשוין לאכילת אדם בין נכר ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם אין דרך לאכלו, ועינן תוס' ד"ה וא' אשמעין הפילה, ותוס' ד"ה ניהו דלא בעין כוונה לזביחה, שכתבו דרבנן דר"ג דבעי כוונה לחתיכה, לא לחתיכה בעלמא, אלא לחתיכת סימנים דידי, וכוונה זו אין לחשוך עכ"ג דכוונת מעשה אית להו, כמו דשינוי לעיל ע"ב ב' דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, הינו מעשה שתכליתה ניכרת מידי, כמו חקיקת אגוז לממוד בהן עפר, דמיד שנתקנק הרי הוא מתוקן למדידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשה לאח"י, ותהי מוכשרת לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כי איזה חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בשבר הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"י, אין בכך שכלם של חז"ק. ג' כוונת חתיכה בעלמא בעלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחתיכה בעב"ח, או לחתכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סכין בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסכין מידו ויעשה

תרי פירושים של רשי"ו/or' אושעיה בפי האיבעריות, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנן פסקין לחומרא כדעת שניהם, אמן בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פולט, ע"כ מטעם דלא בעין לכתלה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דlatent להבא, ורשאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הס' לכתלה, א"כ הרוי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטת רשי" הלא פשוטה לי דבעין כל הסימן לכתלה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעין סימן כל הסימן לכתלה, ומזה תראה איך בארים הני איריות דבי' אילען נפלת להבתה, ע"י שלא דקדקו יפה בטעם דהני שיטת רשי"ו/or' אושעיה.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו לא בה מלאתא, אי בעין לכתלה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סי' פליגו ר"י ור"ל ליקמן ל"ב, וממש נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"יו הוה נבלת מפני שפסקין כר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיה ודז"ק.

ע"ש משנה, התיא את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט וההי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בהתי את הראש קאמר, דבעין אורך הסcin ב' צוארין, אבל בס' לחודן אין קפidea עכ"ג דשחת רק בholchah, דנעהו דבבא קמא, האי התיא את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושותפה דרכ' דרישה, אפילו לא התיא את הראש רק הס' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש משום, דכן אורחא דמלטה דכל שוחט בדרשה וכחתייכת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ' רשי' ז"ל בריש פרkon, עי"ש, אבל בבבא בתרא דמיירי שוחט בדרכ' הבאה ולא בדרשה, אי בעין גס בזיה שיעור לסcin, ומה נקט כלל והתי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דוקא אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מוה שכתבו התוס' בדף הסמוך ד"ה חוץ לצואה, דין ציריך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיעור זה, אלא כדי שישוחט בריות, ופעמים שהסcin חריף ושוחט הרוב בא הולכת מלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסcin פחות מכשיער אלא חשש דרישה, ולא דרשה ודאי, אמרו מעתה דחשש זה אינו אלא בהתי את הראש, זה עצמוני מורה שוחט בדרשה, דבדרך holchah אין דרך לחותך כל הראש, וכמש'כ' רשי' בריש פרkon, כן חחשו כאן בסcin קctr ובהבא או holchah לחודן, אויל דרס אבל בא נחתכו רק הס' שאין כאן רעוטה רק הוליך כל הדרשה לא חישין גס בסcin קctr וholchah לחוד דרשתה, כיון דאפשר לשוחט ללא דרשת, ואדרבה מדלא התיא את הראש, איך הא הוכחה דצמצום את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל דגס בשוחט רק הסימנים לחודן נמי חישין לדרשתה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתון טעם למה הביא ולא הוליך את הסcin, כדרך השחיטה latent להבא, لكن קאמר דמשום שארע דבhabה לחוד התיא את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברשי" ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהבא הרושאנה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקנני והתי את הראש, לאו משום דוקא בהתי את הראש, והא דלא קתני התנא בפרק שוחט בהבא לחוד, ואז לא ה"י ציריך להא דהתי את הראש בע"א, משום דרוצה לאשמעין נמי latent להבא לעולם ציריך holchah והבא, וזאת לא הוה שמעין, מהא דקנני שחת בהבא לחוד לשון דיעבד, דבכל הני דקנני

כ"ג דלא בעינן אפלו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתה"י סגי, ובסוכה לא סגי בהכי, אלא בעינן דוקא כוונת עשי"י לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתתו, ובקונטרסוי, "מצחה שומרה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק את תלמוד בבלי בהז, וליח' לי' דבעינן עשי' לשם צל, ולא פוסל רק במעשה מלאה בליך כח אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה ביד.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושותה,, ורחץ את בשרו במים", ושם LICIA SHOM מ"ד דנעבי כח גברא, דכל"ע גל שנטלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלי' יוחנן דאף לחולין בעי כוונה, מוקמין ביושב ומזכה מתני תלשלש הגל, ועיין מהרמ"ל זל' כאן ד"ה ברשי' אבל הכא, של' דሞצתת שמעין תרתי דבעינן כח גברא וגם דבעינן כוונת זביחה, יותר מסתבר ליבעי כח אדם بلا כוונה מכוונה בלבד כח דהינו ביושב ומזכה מתי יפול סכךינו עיי". ולא אדע איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דח'ך אדם לא בעינן, ובכוונה פליגו רב ור", ואולי ייל' דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד כתיב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשה ר"ל דניאו דמעטין כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להזכיר כנ"ל, מדאייטרך קרא לעכב במתעסק בקדושים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו אלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאאל, הלא וזבחת כתיב וזה ר"כ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וזבחת אין למדוד כלל, דהרי למצווה כתולחה וזאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצויה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הב"ח, דז העשה המצואה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא עבי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצואה כתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויבב עצים למצואה או לסוכה, כיון שאין מצא חטוў לאו מצואה להחטוּב השטא נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אייכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשיiri מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפלו לעשות פחמיין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עליו, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו بلا עשי' שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתורוג כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא תעsha לך', ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, אבל נעשית מלאיה לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לשיב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה,adam בעשי' מלאיה بلا כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטין העשה ולא מן העשיי', ממעטין ג'כ' עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשו"י לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai כהכלתא, או"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"ז זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא מהני מחשבת וכוונת בעלים בשוחט חי"ק, וכען דאמירין لكمן לה"ז ע"א דזה מחשב זהה עובד לא אמרין, ותתיי לי שכונתי כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביבה"ד, דכאן פסקין

מה שיעשה, כי כל שאינו מתכוון להמית את הב"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקורתו כח אדם, באזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג"וו מושום דלא בכי כח אדם, וכיוון דאייכא כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניאו דלא בעינן כוונת זביחה להתריר להדיוט או לבבונה כמו דבעינן בקדשים, אבל הכוונה הפחות ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעינן דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הב"ח כדי להזכירו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיתה ד'فتح את ידו ונפלה הסcin מידו, הוא כח אדם דריך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחיתה להתריר או אפלו להזכיר כשר, אבל כיון דבעינן כח אדם העה כמו כוונת האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח העה כמו דלא עבד מידי', ואע"ג דLAGBI גם זאת כח אדם המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשה ר"ל דניאו דמעטין כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להזכיר כנ"ל, מדאייטרך קרא לעכב במתעסק בקדושים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו אלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאאל, הלא וזבחת כתיב וזה ר"כ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וזבחת אין למדוד כלל, דהרי למצווה כתולחה וזאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצויה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הב"ח, דז העשה המצואה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא עבי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצואה כתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויבב עצים למצואה או לסוכה, כיון שאין מצא חטוў לאו מצואה להחטוּב השטא נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אייכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשיiri מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפלו לעשות פחמיין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עליו, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי לקיים מצאות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו بلا עשי' שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתורוג כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא תעsha לך', ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, אבל נעשית מלאיה לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לשיב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי' מלאיה بلا כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטין העשה ולא מן העשיי', ממעטין ג'כ' עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשו"י לצל, וכדאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai כהכלתא, או"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"ז זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא מהני מחשבת וכוונת בעלים בשוחט חי"ק, וכען דאמירין لكمן לה"ז ע"א דזה מחשב זהה עובד לא אמרין, ותתיי לי שכונתי כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביבה"ד, דכאן פסקין

בקדשים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף בטבילה לתרומה וקדשים משחיטת קדשים דלבני כוונה - ואני מוסיף בתימא למה לא נאמר דקרה דוכבש שנית, גם לרבות אתה אכוונה לגבי תרומה וקדשים דבגד המונוגע אין לנו מסתמא נפקותה אחרת בטורתו אלא לתרומה וקדוש, ואפילו נימה דעתICA גם לאוכל חולין בטורה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהיה טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי' הרاش יוסף וממילא גם קושיתו לק"מ, דמשחיטת קדשים לא נוכל למלמוד רק לקדשים אבל לטבילת טماءים שהם חולין לצורך קדשים, לכוא לAMIL' מקדשים, וכן מוכבש אין לומר דרך לצורך תרומה וקדשים בעי כוונת בטבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין קדשים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה לעזרך חולין, רק לחלק בין קדשים לחולין, היסח דמתעסק פסול בקדשים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, אבל הדעת פסול בתרומה וקדשים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בניגיונו, או שלישី בחולין העשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקודש דבאי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתי' למה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופא, דלר"י הוא מה"ת ולרב רק מדרבנן, יל"ג, דנסמע שפיר מתוך הלשון דאמר רב תורה ולרב רק מדרבנן, לא קאמר וטמא לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף דרך אישור דרבנן אייכא דאסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף לביתה לא תורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מدل"א אמר אף לביתה אסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בלשנה דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבאי כוונה לטבילה מDAOORITIAKA אמר, כן לרבות חולוק עלי רוק לבבעלה חולוק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה תורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור ברת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניחו דוידי ידע בתרומה וקדשים עשו מעלה לנומר דחווחק לחולין לא החזק למשער, ומינה נשמע דמה"ת באמת תורה לכל, ואייך עלה עד' דבר בתרומה מה"ח פסול, זה ליתא דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגם לחולין, דכאן מירי' דנאנסה לטבילה بلا כוונה כלל, וזה אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירי' בשטבל בכוונה לחולין ולא למשער תרומה וקדושים, וכן קשי' לי לרבה adam לרבת לא בעי כוונה לבעלה הה' וה' כשבאי כוונה לתרומה מה"ת, ולידידי' משמע לי דלא פליג רב אר"י, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תורה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב אר"י בתורתית אתה בתרומה ולבעלה, ומראגש אני בעצמי כי לשון רבא וגם ר"ג דחוק, אבל לא מצאת מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וקושיתוי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבו ואיתרץ הסוגי' בדרך יותר מרוחות, ודוק'.

ע"ב גמרי' היכי דמי נדה שנאנסה לטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מן הנשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"ז זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה מקרי, ואין זה דומה כלל לכוונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המתרת, אם לא אירע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסול' שחיטה, אלא דהוא כיון לסתם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוקי המעשה הללו, אבל כאן בירידה

בזה לדברי הרשב"א ז"ל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקינו בי"ד סי' קצ"חDKRCAH שפטותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה בטבילה, והוא מירא דר"י בנדזה זר ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, שלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחוש שמא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא, דדרך ב"א לעשות כן, אם לא שכיוונו לשם בטבילה טהרה, וכךDOI ודי לא שייך דיאכא רואה מי שכיוונו לראות שלא עשתה כן, והוא דבר שאינו במצבות, ש אדם אחר ידע את זאת, והי' נראה מזה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמראי, והג' למלהרת אבל בעלה לא כדרא"ל, עי"ש בתו', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, אבל אכן דיל' אוגף הטבילה אם לא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, אבל אכן כרב דלא כר"י דהתמס אל לא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקינו כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי טורי לבוי תרי, לפסקוק כרב דלא בעי כוונה לטבילה, ולפסקוק דבקרצת שפטותיה לא עלתה לה בטבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהרא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמובא גם כאן, דכל הני שחברותיה מתיקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי דגם לנגב טהרות לא חיישין לкриיצת שפטותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאכיל להני נשים שאין בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשמר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבע דאמר טהורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה, עון כרת התרת איסור מיתה מיבעי, אל' בעלה חולין ולא בעי כוונה, עכ"ל הגמ' והקשה הרשב"א ז"ל וממה פריך, הלא מצינן הרבה דברים דאמרו במס' נדה, שלא נאמרו אלא לטהרות ולא בעלה מושום דעתהות חמיריו להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דר"י סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת אף שני' לדעת, כמבואר لكمן בסוג'ו' וא"כ כוונה לטבילה DAOORITAH הוא, וכן כ' הרשב"א ז"ל, דלר"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממילא דלדיידי' ליכא חילוק בין קודש לחול, אבל רב בתרומה ולקודש נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכ מבואר ברמב"ם ריש פ"ג מאבה"ט דכוונה לטבילה בכל מעלות הווא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדין תורה הוואיל וטבל העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופא, אי כוונת טבילה DAOORITAH או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, נדה בעלה, אבל לר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבע לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קל מנדזה למה בעי כוונה, והו"ל לתרוץ דתרומה וקודש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכמו דמצינן במעל"ע שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טעמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שקופה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

עוד הקשה הרаш יוסף ז"ל, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתרומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחיטה מטבילה לר"י דלייבע כוונה, ומטורץ הש"ס דשאני שחיטה דגלי רחמנא מטעסק

אלו צ"ל דהא דקאמור רבא דבנשתחטה אחרת עמה, דלרבען פרה כשרה, בהמה פסולה, דוקא בפירה אדומה הדין כן משום דפסול בה שחיטתת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפירה הרי הוא לגבי אחותה כייף כוונה, ולרבנן דבעין כוונה לשחיטה, "הה דהיפך כוונה פסולת, ובזה ילי" מה שיש להעיר על דברי רשי' ז"ל ב"ה ד"ה, שכ' ז"ל, "פירה פסולה מלחמת מלאכה האחורת ובהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף ז"ל, למה לא פרשי' דמשום שחיטת שתים נסלה הפירה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי' תוספת שאינו צריך, לכתוב דבנמא כשרה, דPsiṭṭa ומה"ט גם רבא לא האזכיר רק פק פסול דפירה לד"ה, אבל בשורות דבנמא הוא מלatta דPsiṭṭa, אבל לפי האמור ניחא, דלכאו' הי' מקום לומר כיון דפירה נפסלת עי' שחיטת שנייה עמה הרוי אכן סהדי דאיינו רוצה שתתכסח האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדומה דמיה קרים, ומהכי תיתי ירצה לפסלה בשחיטת הבבומה הללו, ונאמר DSTEMA מפרש דוחה לי' היפך כוונה, שלא תתכסח בשחיטה, וא Tat מני דען דבעין כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפיילו לא תתכסח הבבומה והתי' כנוראה, נפסلت הפירה עכ"פ מלחמת פסול מלאכה האחורת, ולכן הפירה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאיינו, ומופרשים דברי רשי' כפושוט.

רשי' דה' ופיריות הרוי הוו בכ' יותן, ומקבלין טומאה מכאן ואילך, דஅשכחנה להו נפילת פירות (לפער' נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופו לרצון וכוי עכ"ל, וכפי הנרא דליהיפך הווליל, דהוה לי' משקין שתחלילתן לרצון, כי הרצון הוא כניסת ידי והיצאותו מן המים כדי שיזוחו, ושוב מכשירין את הפירות ע"פ שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליית המים בעין שיהי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכשיר.

ועין בח' הרשב"א ז"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי' ב' מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דוקא, מהא דקנתני הכא ופשט מי שידיו טמאות דמשמעו אפיילו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאיו' לדבורי הכרע, ואני תמה דיתור הי' להקשوت על הרמב"ם, דמקאנו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל שתחלת תליית המים הי' לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דוקא, עכ' לשיטת' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליית המים מן המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי' יש בהשגת הראב"ד (ודבר ה'כ"מ שנס פלאים בעין, דהרי בפירוש' כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדין כופת קערה עי'יש) והאי רצון בתחלת תליית המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם ההני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד וח"ש וכן רשי' ותוס' דפלייגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלו ברכzon מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפיילו בהאי דין Adams אין תחלילתן לרצון וסוף לרצון דמכシリים אז נמי רק מצד שהמים יהיו כתלושין לדעת בעין האי רצון, עיון בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אז לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי' דה' לעין הקשר אורעם, וא"כ בעל הפירות לא שייך להא כל, אלא רצון של נתן המים כדי שיהי' להם דין דין תלושים לרצון, הרי פלוגתא שביב הרמב"ם לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השנייה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר

להקר, אין במעשה ולא בគונתה עין טבילה כל גופה כלל.
אבל דע כי כמו דבשחיטה, اي לאו דאתא ההלכה להגבילה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטת פסולה הי' שם שחיטה עלייה, כי ההלכה גורמת שאנו מחילין בין חתיכת טמים בסימנים בהקשר לחתיכת סימנים בפיסול, ואשר על כן סברנו רבן דכונת חתיכת סימנים סתם נמי כוונת מעשה שחיטה מקרי, דלגי הכוונה לא נחלק בין מעשה למעשה, כמו כן בטבילה טמאים, אמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לויל דרשת חצ'ל, "את כל בשרו" שהיה כל בשרו תחת המים ב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הויה מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג בטבילה שלנו, נתהוו עי' ההלכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים ב"א, ולכן לגבי כוונת ירידה להקר בILI השקפה על טהרה שציוויה התורה אלא נקיית הגוף מזוהמה, כוונת המעשה הכלולת כל מיני רחיצה ואין חילוק בין ב"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאミתו, ומופרשים דברי רשי' כפושוט.

אבל מה שיש להעיר על האי מירמא דר"פ הוא, דלפי מה שבארנו לעיל דגם לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב זובחת למצות, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונת לכך אדם, כמו' כהרשות' א' שהבאתי לעיל דמתעסיק בכח אדם. לא יחשב עשיית אדם כלל, וכל זה בהשיטה דאייכא קרא דזובחת דמניא' ילפינן דבעין עכ"פ כח אדם לעכובי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהה, הרה דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגישר נמי עלהה לה בטבילה לר"ג ע"ג דליקא בנפילה שום כח אדם, ודומה בנפלה סcin ושהטה, וכיוון דלר"ג לא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונת מעשה כוונת דראן מנ"ל דפליגו רבנן עליו, ודבר זה עצ'ג בעניין ודוו'ק.

עיש גמר' א"ר, שחת פירה ושות בימה אחורת עמה וכי', נשחתה אחורת עמה, לר"ג פירה פסולה בהמה כשרה, לרבען פירה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום עיון איך הדין בשתיו חולין, ונתכוון לאחת ושות השנייה, או שחתה שניהם לרבען דבעי להשתה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבען דיננו בפירה אדומה ובהמה אחורת, שהוא הולכת למשיחא ולא קאמר בשתי בימות חולין, נשחתה אחורת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני' פסולה, לייא למשמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיים כשרות, דיל' דפסול פירה אתה רבא לאשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכך שאמור לקמן דLER'ג איצטריכא לי', אבל לפער' נראת דבבמות חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה' אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' להא יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א הי' מהלי' שבת' דהוי לפניו שתי נרות דולקות או כבויות, נתכוון לכבות את זו וכבה את זו או להדילק את זו והדילק את זו חיב, שהרי עשה מן המלאכה שחשב לעשותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דיןaca דכל נתכוון לשחיטה ע"ג דעתכוון לאחרת, ונשחתה חברותה דכשרה וממילא גם בנטחוו שניהם ג' מהני כוונה להאחת גם לשניה, דלא אדע מקום לחלק בין שני דינים הללו, ואם נמים אנחנו בדברנו

זהו מטרפינו אם ניקב הושט, אפילו بلا שחה כשיורו שחיתה או ביקור, וזה דבר זר ולומר כן, ולא עוד אלא ד"כ איכא מקום להאייבע במק' ולהיפיך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען דאיכא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבאר במשנה שאח"ז, אז איכא הא שיעורא לשהיי אбел בפסק מלשוחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דרב"ק קמבעי, טרפות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קו"ז או חולה, אבל בגיןב ע"י סכין של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דמצוי משלים השחיטה במקומות האני נקב, וזה דבר שאון הדעת סבלתו, ואין לומר דביסילק מחשבתו למגורי מלשוחות, אז מודה ר"ת טרפה הוה מהחמת נקה"ו, דהרי במשנה כתני השחיז הסכין וער ובא חבירו וחחת, הרי ע"ג דהראשו נתיאש מלשוחות עוד, מ"מ מצוי השני לגמור תוך שיעור לשהיי הרי דהכל תלוי בשיעור, ואם נאמר במ"ק ליכא פסול לשהיי ומ"מ כל שמתיאש מלשוחות נפסל מיד, מכש"כ בין סימן לסייען, למה לא נפסול אם הראשון מתייאש מלשוחות, אלא דעתך יש לישיב כמש"כ בעיל, דכל שחחת סימן אחד שם שחיטה עליו, ולכן מצוי גם אחר לגמור השחיטה תוך שיעור לשהיי, ולא איכפת לנו מה שהראשו מתיאש מלשוחות עוד, משא"כ ללא עשה רק נקב בושט, כל שסילק ידו ומהשבותו מלשוחות גרע טפי, ולא מצויתו אחר לגמור השחיטה, אבל האמת אינו כן, אלא כפי אשר נבאר לך בזה.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבנחרה במדבר שהותם להם, הי' צריכין מיתה מהחמת הנחרה, ולא אישתר להם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מיתה תוך מעל"ע הויה נבלה, דמיתה שלחיטה תוך מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחרה והו, אלא נרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעניין דאמרה תורה אם מות תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום יומם עמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חוץ מעל"ע של ההכאה, מקרי מות תחת ידו, וכל שמות אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הו, אלא כמו הגרמותו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיוון דהיא מורתת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد חי, דהרי איפילו בן פוקעה וחורש בשדה כמה יחשב, אחר שנשחטה אמו, אמן אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הו, ולא על חנים אמר רבא בגמ' דשוחט בסכין רעה, אפילו מוליך ומביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשוהה יותר מעל"ע קודם גמר, בטח כח האדם דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעניין זה, ומעתה נאמר דאי לאו ההלכה על פסול לשהיי הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו בمولיך ומביא דמצוי מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נונתת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסלת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידו כהלה ודוו"ק.

על' שמשנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחה, כדי שחיתה פסלה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשהה במיעוט סי', דבמיעוט קמא לא מצוי מיבען דמנוף מיטרפ, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול לשהיי דאתא עליו ההלכה לךך אתה, דלולי ההלכה, מיד כהסילק את ידו מן השחיטה

הו"ל להרשב"א להציג על הרמב"ס ולומר דמכאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר וממילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא האי טמא שרוצה להדייח את ידי.

אבל המעניין ברמב"ס יראה שנשמר מקושי' זו ד"ל שם בה' י"ד פירות שנפלו לתוך המים ופשת ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, הוכשרו במים שבידיו שהמים שבידיו ועל הפירות הרי הן כתלושין ברכzon"ע כל' הנה תראה דהרמב"ס שני מה שلون הש'ס וכ' ופשת ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד וע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא כמתכוון לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מtopic המים כיוון דא"א להעלותון בלי מים שעיליהם אין להקל ולומר דכיוון להעלותון רק הפירות ולא המים שעיליהם, ولكن לדעת כל הני הראשונים גם בחלוקת הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעליה הפירות לדעת, העלה המים שעיליהם ג"כ לדעת מכך סברת פסיק רישא, אבל אכן בעין גם נפילתן המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אכן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחלוקת שנייה שבשביל שידחו ידיו פשט את ידיו דהעליה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעליה הפירות עליהם וא"א שלא يتחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם'adam ניחא דלא בעין בעלים ע"כ מושום דסיגי ברכzon' תחללה על תלישת המים, וזאת איכא גם בחלוקת הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעיליהם, ודוו"ק.

ד"ל' ב' ע"א גמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד ה"ח מהל' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה כהו נחתק דלעת עמה כשרה, וככתוב ה"כ מ' דע"כ הי' לרבינו גירושא אחרת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"ג שתיהן כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשיטה, וكمשי ס"ד א"ד דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואיפילו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. והנה לפע"ד גירסת הגמ' דילן באמת תמורה מאד איפילו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מתעסך, דפושטת את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתה דומי' דידה מה היא בכובנה אף חברתה נמי בכובנה דוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי שחתט ע"כ בכובנה, וממילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכובנה, אבל לא בנשחטה ממילא, דלא קרין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וככלישנא דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נונתת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסלת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידו כהלה ודוו"ק.

ע"ש משנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחה, כדי שחיתה פסלה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשהה במיעוט סי', דבמיעוט קמא לא מצוי מיבען דמנוף מיטרפ, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול לשהיי דאתא עליו ההלכה לךך אתה, דלולי ההלכה, מיד כהסילק את ידו מן השחיטה

לכולה בפיסול, אבל דאי'כ לא נתиישב לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והנית השני שלם, והמתינו לה עד שמתה שתה'י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממני מה בעי ר"ע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שפרקסת אינה נבלה לטמא כמבעור במשנה דערו ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתת נקרי נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשוטתו דעד שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שfat יתר הוא לא צורך, הלא דברי התנא במשנה ספרורים ושקלולים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם ה"י אומר „ומתה“ אם רצונו לשול של אמר שקדום מיתה תה'י נבלה ומטמא.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזורה תמצא בארככה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, וכאשר התבנו לעלה, וממליא לא ה"י שיעור בנחירה ושהחיטה כמו מן הסימנים צריך לחותך לכל שעשה המעשה המmittה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומטה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלאו דנבלה, ומתהcls גם היותר פרפרקסת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' ס"י בבהמה וס"י אחד בעוף, ומעטה סובר ר"ע, ניהו דלענין אישור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתריר, אבל לעינן טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהר, כמו שהשחיטה שבמדבר לא ה"י יותר מס"י אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בבדיקה גדול קארם, „והמתין לה עד שמתה“, ר"ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין עלייה, אבל אם שחתה למות עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחיטת ס"י אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מותה, נבלה הוות (ובמ"א נסתפקת בדיין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים למוד העיקרים בפתחה שליל ודוק".

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בבהמה נקה"ו ופסה"ג וכי', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובבה נשרשת הפלוגנתא הגדולה שבין Tos' וייתר הראשונים שנמשכו אחרים, ובין הנشر הגadol הרמב"ם ז"ל. והאחרונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמקו והבקין הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס"י ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"ו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום لها בש"ס, ומה דעתו ה"כ"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג אמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודאי כמבד"ד (וכוונתו על הרשב"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דל"ל הא דר"ל דלקמן דרייה כמבד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראוים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הושט נבלה, אבל נקה"ו מ"ל, ואח"כ הביא מותס' בכוורות דרואה דנקה"ו אוינו אלא טרפה עי"ש שישים ו"ל, „גם מקור הדין דנקה"ו הוה נבלה לא ידענא מנין לנו" עכ"ל ובהגנות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי"ד ציין לנו תוספתא מפורשת, אומרת דנקה"ו ר' רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטא דנקה"ו הוה נבלה מחיים כמש"כ הרמב"ם, נובכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמת במכח"ת דבר בטל הווא, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת ל�מן ל�מן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה

היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין, כריש"י ויתר הראשונים חdad, כיון שלא הזכיר התנא בשום משנה דין בדיקת סכין, וצרכיך לבדוקו י"ב בבדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחיי" בבדיקה סכין שאין אתנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי"י הללמם"ס הוא כאשר שיורי התורה, וא"כ צרכיך לומר גם אופן בבדיקה סכין כמו וכמה אמוראי, ולכן פליגנו לעיל דף י"ז ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, וכן דעת רשי" ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיעור לשחיי" כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן רובה וכשר בלא תוספת, ואע"ג דרלטמבר"ס בעין לכתה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשחות יותר נותני לו שיעור לבדוק בסימנים, ודוק".

ע"ש משנה שחט את הושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר"ע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישוב וכו' והודה לו ר"ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה משתפים דינים ודיני דין, וכר"ע קודם חזורה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי"ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראייך עד הנה רוצה תראה גם בפרקם הבאים אוא"ב וכסה"ד, כולם נשנו כר"ע קודם חזורה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמיר דהודה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטו משה וכו' שלא חזירה hei המשנה הל"ש, נשנית כר"ע קודם חזורה עי"ש. לכן צרכיך אנו למשכנא נפשנא כדי להבין שיטת ר"ע קודם חזורה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישוב שאמר משום ר"י, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האילכה לא ה"י עליה ע"ד שום אדם לדzon נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהנחירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשאר נחירה אישתירי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בkopf, שלא בדרך המmittin לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולදעת רשי" ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפק דם הנפש לחוץ, אבל מי נשפק את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשאר נחירה דאיתשר להם במדבר. - ומה נתחדש להם כנסכו לא-ארץ, מצות דזובחת, ע"י האי מצווה נאסר להם בשאר נחירה, וא"כ מאז והלהא מי שאוכל בשאר נחירה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל לאלו דນבלה מאן דCKER שמי, אלא דההילכה שאמר ר' ישוב משום ר"י גلتה לנו דלא די שכל שנפסלה בשחיטה אסורה מוקרא דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ור"ע דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא ר"י לא דלא ידע או לא רצה לידע מהילכה זו, ממילא סובר אכן אלו איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הווא, ואסורה קאמר. כך היה לא-אואר' מקום לומר. אלא דזה ע"כ ליתא דהרי ר"ע גופא רק בשחת ס"י אחד בהקשר שחיטה קאמר, אבל בפסק כל השנים בפיסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכיך אנו לומר דל"ר ע, האי לאו דלי"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה עלبشر נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוא, עיין בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צרכיך לומר, דהאי אילכה דר"י לא אצטורך אלא אמkeit השחיטה בפיסול, כי לולי הילכה הללו לא הינו יודעים דמקצת בפיסול נידונות ככולא בפיסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפיגותא דר"י ור"ל ל�מן דפליגנו לפרש הא מלטא דמה בין מקצת בפיסול

במקום חתק לשלא במקום חתק, הינו בגרגורת דשם אין חילוק, כיוון דכל שנפסק פ"א הוה כמנה בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם ה אי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרפרש גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידש ר' תירוץו לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את גיבוי ושתו, ולכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מנקה"יו אבל לאחר שתירוץ ר' לחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח איידך דר' ל', אך אמר דရ' אה מאידם"ד אבל לגיבוי ושתו, גם תירוץו שפיר ור' הוציאר לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה ממשום פסה"ג כי גם הוא מודה דעתך ערך"פ הקנה בעצמו מביך"ד וכמיש"כ הרשב"א צ"ל, כך מתרפרש הסוגי לפי דעת התוס' ויתר הראשונים צ"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפילו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, וכאשר באර זהה.

א' תירוצם על קושיהם, דהש"ס פריך דהוא"ל למייר עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לקבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הנני ח"י טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"וו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישיל אל אותם שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על אליסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דברו"ת כת"ס הנ"ג מל' מוכיחה מגמ' זבחים דלא חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבלה לא מוסף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהורה, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחתו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבואר בשיטות הרמב"ם, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשיה, דין במנינו טרפה לחוד קאמר,ומי יכול לסבול דוחקizia, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מרמז זאת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, ואדרבה יותר מסתבר לומר דنبבלת עוף טמא מيري, דאית ב' תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דין במנינו שחיתה - והמעין בספרא במקור האי דרשיה יראה בלאייה, דין מקום לפ' התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר' דרש נבלה, יצא עוף טמא דאסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"ע, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיטתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבלה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"א דרש, נבלה שיש במינו טרפה לאפיקוי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעתה אי כפירוש התוס' דין במנינה טרפה לחוד אלא גס נבלה, מהו לי טרפה, דהיא מנבלה לחוד הוה מצוי למדרש מי אסור משום נבלה לחוד, לאפיקוי עוף טמא דאית ב' תרתי משום טמא ומשום נבלה, כמו שדרש ר' יי' מנבלה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"וו בכלל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשوت מכך להגיה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"וו ופסה"ג טרפה נמי הוי, דין"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוה טרפות הוו, אלא דיש מהן, שטח גם נבלות, והכי הוליל אלו טרפות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעkor אלו טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

הוא ללא צורך, גם זאת הוה תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר' ל' מתרץ כאן ששחת במקומות חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכה, והוא אר"ל וכו', וכותב הראי"ש צ"ל, דר"ל שאמיר שני

הלב אר"י שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ם דגם איסור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזך לשמו פירוש הסוגי ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ם צ"ל ותחלה נבואר איך מתרפרש הסוגי לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקשה על שיטתם, ואיך יairo עיניך לראות או בhir בפירוש הסוגי לדעת הרמב"ם צ"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דנבלה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תל מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו ללא שחיטה חל עליהם הלאו דנבלה, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק הסוגי' זבחים דג' ס"ט דלא משמע הכי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"וו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי אייכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבלה בין אם תמותות שהיא ובין שחיתה אח"כ, כי הגרגרת שנפסקה הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתויה"ב דכל שנשחט הסימן, כמוון בדיקולא דמי' אפיילו למאן דחולק על ר' ל' דלקמן, בשחת הקנה ואיך נקבה הריאת, כי הסימן עצמו לכ"ע מןחא בדיקולא אחר שחיטה שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' כ"ו ודוחו דברי הב"ח שמסתק אס לסמיך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"ג, אבל נקה"וו, הלא אינו מעכבר מלשחות שחיתה הוגנת ולמה תהי' נבלה, ועיין בשו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס צ"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דקושי' הגמ' רק מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשות דעת התוס' עם הרמב"ם דנקה"וו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"וו נבלה תלי במה דכתוב הרמב"ם דהוה נבלה מחייבים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דמחייבים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברנו דנקה"וו הוה נבלה, דהרי שפיר מצי שחט לעמלה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראי יוסף דעת הרמב"ם דנקה"וו נבלה מושום דכל טל טרפות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבלות, ה' מקום לומר דגס התוס' אית ליה הכי, אבל מי יכול לקבל צואת, דעל סברא קלישטא בלי יסוד ושורש נבנה דין דנקה"וו נבלה, שיוצאה מזה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVTOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה בנבלה צו, ואני לרוחא דמלתא הוכחתי דסבירת הראי יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ם נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, ונקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרגרת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגרת לפ███ ברובו טרפה, וכמיש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאון הרמב"ם ברכך הטרפיות, אלא הוו נבלה כמו פסה"ג וא"כ מהו מנה בשיט נתחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תהי' נבלה כמו נקה"וו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזה ליתא, וטעמא אחרתיא את לרמב"ם בזה, וכאשר תראה בביורוני, لكن בהא סלקין דלדעת התוס' קושי' הגמ' ה' רק מפסה"ג, אבל נקה"וו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכוורת שהביא הפרט"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פיסול בשחתה נבלה, והוא לא דוקא בסיכון כל פיסול שחייב חוץ מהגרמה, ס"ל להתוס' דזהו מפני שבמקומות החתק הרוי נגמר הרוב בצרור הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיטת רוב הסימן הוה כמנה בדיקולא لكن המיעוט בתארח כחווץ בשער الرجل, ואין לצרפו לרוב הנשחת ולומר דחזק מן הנקב אכן רוב נשחת בהכחיש, لكن הוה מיד' נבלה, והוא דחחה הש"ס האי דר' ל', דמחלוקת כן, בין שחט

שנפaskו הרי הוא נchorה והוא בלao דל"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותכרש ע"י שחיטה, וניהו DCתבנו למעלה דLER"ע גם ס"י אחד סגי בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"כ מטהר ר"ע ע"י שחיטה ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נהירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתון לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו הינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבהמה DNפי' חיota בתוך מעלי"ע, שכן לא קמטע מא ר"ע בשחתת ס"י השמי אחר פסקות ס"י הרשות, אמנים ר' ישבע הביא הלכה מפי ר' יהושע, DCל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הסימן זהינו בשליש אמרצעי של הגורתה, ומ"ק דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח דהדר ב', אלא דהתוס' מירא DR"ל דשחט הקנה וכוי נדחתת מפני האי מימרא דמטרץ ר"ל CAN במקומות חתק וכוי או דחזר ממנה, ובפרט דין בלא"ה לא פסקין כי הא DR"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבת הריה דכמאנו דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח דהדר ב', אלא דהתוס' הלא סברו CMS"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוה CMDmb"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא DR"ל לדחות תירוץ, שאין מה שום הוכחה דאפשר דהדר ב' וכלהכתא, ועוד דגוף תירוץ עכ"פ לא נדחה, והו"ל להקשוט סתם, כיון שכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות DR"ל, אם כן הוא מימרא DR"ל דכל שנפסק הקנה פ"א שוב הוא מב"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ס ז"ל:

טרם שנבו לביאור גוף הסוגי צריכין להקדמות מילון על כלל עני שחיתות וטריפות, כפי אשר ראהו הרמב"ס ז"ל בעני שכלו ורווח בינו.

בריש' א"ט ובפתיחה עיר י"ד ביארני כי לדעת הרמב"ס כל hei צירופות שמנת התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עליהם, אלא דין דברי סופרים יש להם משום דלא בא הحلכה לפרש הקרא אלא להסביר עלי', דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למות, DHiny מוסכנת ע"י מכיה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, והحلכה דלא בעי נתחה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמה מעמד החכמה, הוא חמורא רבתא, שהוסיפה הحلכה על הקרא, אשר אין לו דין פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, שאין לוקין עליה, וכן כתוב הרמב"ס בפירוש בספר המצות שלו, דין בח"ט אלא אסור DRben, והתפארת ישראל בריש' א"ט הביאו, וכתיב דבחיבורו יד החזקה חז'ר מניה, ואני הראי דנהפוך הו, כי אדרבה חיק את הדבר בכל פסקו, עיין בفتיחה היבט ותמצאי עוגן, וא"כ נקה"ו ופסח"ג כאשר טרפויות אס הולכת ואוכلت כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי', אם שחטה כראוי אפילו בפסח"ג, כיון דaicא ושטי לר"ע קודם חורה לטהר מידידי נבלה, ואין לומר דהא בעין עכ"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא רואין לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראוי להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל דבנפסק הקנה CMDmb"ד, וכאשר ביארני זאת בדור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה מאן דמונח בDIkolא דמי, ולא עוד אלא אפילו בפסקת שני הסימנים ש' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מב"ד, ביארני דזה ליתא, והראי' DNTEL הלב הוה כניל' הרаш מותה ומטמא מיד, וא"כ כל שעשחט שני סימנים הרי הלב CMDmb"ד, ואכן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חדושי הר' ז"ל CAN בסוגי' لكمן ע"ב, אלא DCבר כתבנו למעלה דהלאו דלית כל נבלה אבשר נהירה אתה, כיון דנהפוך בסימנים כל

עד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ס אין נבלה חל אטרפה ולא משום דין אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCן כתוב הרמב"ס בפ"ד hei' מ"א, DCל שני לאוון אין מצטרפין ע"ז חוץ מן נבלה וטרפה, הואיל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י' ש, והדין עמו דהרי בפ' MSPטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חיתו העיר והמיתה, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"וCDCלה נבלה אסורה, והוא ק"ו כמו בת מתה הבית, DLokin עלי', וכן דnable אינה אסורה אלא לאחר מיתה דרך אז קרו' נבלה, כי הטרפה רק לאחר שחיטה DMsh' כתיב בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיiri דעבד' עיין בש"ר, וכעין שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחווט לאחר שנגמר דינו, ואל תשיבני ממה דאמירין בזכחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסור מחים, הכוונה באזה דלאו דטרפה מותחיל מחים, ועוד דהרי כולל גם בשור מוח'ח וכרי' لكمן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה'ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה'ט גופא לא מצי' חיל לאו דטרפה בעודה בחיותא כי כבר אית בה לאו זה بلا שום מעשה טרפות, אם חותך צית בשור מה'ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו DM' נפ"מ לענין חלב ובצים אסורים מן הטרפה, הנה לדעת הרמב"ס אין בחלב ובצים אלא איסור עשה, DCל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א

הגמר שחיטה, ואם הוא בפיסול הוה כנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשון גם מקצת בפיסול פסול, דלוליז את, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רبا המשנה דאי"ט בעוף דקתוני ג"כ נקה"יו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרין, הלא פסולו כמו הקשרו, ולאחר הנחירה איך תחני שחיטה, וילוי" דלפי מה שביארנו לעילadam שהיתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיטה אח"כ לטהרה מיד נבלה, ובלא"ה רבע נפרק בתירוץו והדר ב', וממשני אלו אסורותות קתני יש מהן נבלות ושיש מהן טרפות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורותות מכח ההלכה דרי" יהושע שבחן במילוקות, עם הני דאתמי מההלהה של חי"ט מושום שאף בהן יש מלוקות לבן לא חש לערביניהו תחת שם טרפה, ועיין להרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא ל�מן מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, רבעה הדר לגבי ר"פ, וכותבתני אני שם דסבירת רבעה ה"י דלא דניון הני חי"ט כדורייתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכי התוס' כי מאחר ששמע רבעה הא דרי" דהכא, חזר מתירוץו דאלו אסורותות קתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, וע"ז פריך א"כ למה לא מנה נמי דעתשה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי קתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, קתני בכל טרפות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משום דהפרכויס אינו אלא צונב הלטה, לא מצוי לחשבון בין הטריפות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץו של רבעה שהוא מאמוראי בתראי, לפניו תירוץים של ר"ל ור"י אמרוראי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבעה לדינה, דלר"י באמות הני חי"ט אין בהם מלוקות, וכילו מנקה"יו ופסה"ג שהם פסולין שחיטה, אבל לרבעה כיון דחתנהו ערביבינו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולבן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץו של רבעה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, דהילכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץו של ר"י דכאן קודםchorah, וכאן לאחר chorah, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא chorah, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שחדר מтирוץו קודםchorah, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שחדר מтирוץו קמא אחר ששמע הא דרי"י, אבל לשיטת התוס' דאין שום נפקותא לדינה בין התירוץים של רבעה ור"י, התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץו של רבעה עד לאמר תירוץו של ר"י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבוא לתירוץו של ר"ל, שאמיר כאן שחתט במקומות חתק וכאן שחתט שלא במקומות חתק, ר"ל אומר לנו מלתא בעיטה על האי הלכה של ר"י משום ר"ג, דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן משום דכל שנגמור הרוב של הסימן, והרי האי מיעוט בתרא כמאן דמונה בדיקולה דמי, ולא בעי למשתט אפיקו לכתחלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי בי הפייסו, כמו לעיל י"ט ע"א בשחת שליש קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה שחיטה, משום דמייעוט הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו בשחיטה, דאחר פסקות הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"יו והו פסה"ג, אם גמר שחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיבול ר"ע ההלכה משום ר"י שכל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לכתחלה, ואידך כחוותך בשבר המת ולבן כל שפטיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחת שלא במקומות החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והיינו דין דמשנה דאי"ט, וע"ז פריךomi ומי א"ל הכל, והא א"ל וכו', והנה בלאי האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וב', דנヒו דלענין נקה"יו שפיר יש לחלק כנ"ל, adam גמור שחיטה במקומות הנקב

לומר דלאו דטרפה אחלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בبشر ממילא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום בימה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלבד"ה אמרינו בבכורת דר' י ע"ב דחלב דשתי' חידוש הוה דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התיריה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשער אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשער מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרינו דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיעך כי מכת הא מלטה יש לוי תימא רbeta על פסק הרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרין, והוא מותשי' הרשב"א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה התורה חלב אבל מבהמה שאיסור בשער ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיטה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייב כלל רק עס המיטה נעשה נבלה, אולם בטרפנות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטע סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילקו הכתוב לשני לאוין הוא, משום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המטהרת מיד נבלה, אבל האי שאי"א להחשת, מה תקראי טרפה שיש ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיטה, כי מחייבים בלאו הכי אסורה לחותוך ממנה בשער מהאי לאו גופא, וגם משום איסור עשה דאיינה זבואה וגם ע"ש סופה הלא תהיי נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחקל בין איסור לטומאה, ולומר אדם חתק אבר או בשער מן בהמה שנטפס הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה משום נבלה וס משום אבר או בהמ"ח, דזה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי' בזה והראיתי' דהרבmb"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבוא לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלכה של ר' ישבב בשם ר"י, ומה תהי מkeit שחיטה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"יו ופסה"ג הרי בשם בין הטרפות, ואי דאי שחיטה מועלת בנקה"יו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקראי נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבhai שחיטה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeit נבלות, אלא דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקריא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דמה"ט לא דקדק מסכתא בתיקו בשער לאכילה קמייר ולא בעניין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו ליטרפה ומה ל Nebula, ואפשר דמה"ט לא תחנה כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה קבוע התנאה כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה לוקה בתנאה CAN פלוגתא דר' ישבב ור"ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרות (ואי דלמ"ד שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, הוה לי' למיטני' בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי ההלכה של ר' י' ישב בدل פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאתא לפרש הקרה דוחבתת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל ההלכה זו וייה' נקה"יו ופסה"ג רק טרפה כאשר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על ההלכה שמוספת על המפורש בקריא, וע"ז רצה הרבה בחלק בין שחיטת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחיטת, ולפי האי חילוק לא אתה ההלכה על מkeit סימן בפיסול כלל ואפיקו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בعلמא, אלא על סימן השני שהוא

משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.
ועיין בקמן בראש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרופיות שהתחילה בקינה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברנו בעין זה יתבאר לך דבשפק נקה"ו ראי לחומר יותר מבשר טרופיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דוחה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפו האחرونים כאשר ביראנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרושא חמור משאר ספק טרופות מטעם דדרושא מקרי מושרש בקרא, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה וד"ק.

תנוס' ד"ה ורמיינהו, בסה"ד, וייל דמתני דא"ט משמע לי' לאח"ש, מדקתני סיפה כל שאין כמוה חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו ל�מן שיש, כי האי לשינה איצטרך לומר דאפילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרופיות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' קתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבון כן האי לשינה, אלא דחותוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשינה דתנה דמתני בלאח"ש מיררי, דפשיטה כן הוא, דרובן של הנימטרופיות, לא"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרופיות דברים הפנימיים וכן דרושא, לא"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובבדיקה הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנה אקרה קאי, והקרה בשעה טרפה קאמר וכmesh"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' עיין בשר והטעם דידיברה התורה מבשר, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמו בחיה לאבירים עומדת דמיטלי תלוי איסור טרפה עד שהחלק לו איסור אחר ובמה"ח וכן שכ' רש"י זיל ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דתנוס' זבוחה, עיין תוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א דאיינה זבוחה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר מן הטמא, ומכך ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום יצאה מן הטרפה, ומה שמש"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה הינו אכילה הרי בשירה אסורה ועומדת, וליתן ללימוד מוחלט דעלמא דשתי' רחמנא, משום דכל בהמה דעלמא יש לשירה היתר, אבל האי טרפה לא, אלא דאלו התנוס' נתנו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרה רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרה טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם זיל והדברים עתיקים הפוך בהם ונמצאים אמונות לאਮונות של תורה וד"ק.

ותלמוד אחד עורני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל יכול לגרהה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עומדים ומשתומים איך אפשר לומר כן הלא איפלו ניטל הירך וחולל שלה הרי זו נבלה ומטעמה מיד משום דאין הפרוכס אלא כגב הלטהה ומmesh"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעיל, ואיך אפשר שתחיה הבהמה, עד שמנגר כל בשירה עד פחות מכך, ועל חנן געתתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

אבל זאתDOI ודי אמת, דתולשبشر מפרכסת שנטרפה בושט או בקינה, אין על האי בשיר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשיר או אבמ"ח, כי"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלה טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה וד"ק.

בella, ואם שחתט למלعلا או למיטה ממנו אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב הושט שנשחתן קרואוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטתת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דסביר נפקך רובה, אלא דניחאה לי' יותר להביה מימרא מפורשת מר"ל, Daoorcn בפירוש, ולהכי לא מצוי אמר דר"ל הדר מהתיריה תיא כדיל' לקים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותך סברת עצמו, ועכ"ד דמעולם לא אמר קמייתא כדיל' לתרצ' מהנה תנאה נתנה נקה"ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוזאי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישב המשנה דקתני בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם זהורה וכאנ לאחר זהורה, ומשנה לא זהה ממוקומה, והנה ר"י מסתמא לית לי' הא דר"ל דאחר שחיטתת הקנה הריהה CMDMB"ד דמי', והה הקנה עצמו, דהרי אין פסקין דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמרץ בהגרמה דכשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפים לשחיטה, ולכן שליש אמרץ בהגרמה לית לו בה, אלא דהרש"ב א"ז ליל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי' ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט שניית קודם זהורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתריז' מחורר כמו שאר"ל לחילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפ"י ביאורנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי' להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחילוק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, דכיון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי' הגרים שליש אמרץ, ומה לי' פגע בנקב בשלייש אמרץ, כי חילוק זה שכתבו התנוס' שם ד"ה שחתט ופגע בו נקב, הוא עין חילוק שרצה רבא לחילוק, בין שחתט ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחתט, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבפסקת הרוב CMDMB"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דברי הפלטי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה CMDMB"ד עי"ש, ולכן עכ"ד ר"י סובר, דכל מעשה טרופות במקומות הסימנים דינוי כנחרה,adam מטה תוק מעלה"ע מעשה הטרופות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו ופסה"ג.

והויל הלכה חדשה לנו שלא תאמיר דנchorה לא הוה אלא כשותה תוק מעלה"ע, אבל אם שתהה יומם או יומיים רבים, תה' רק טרפה ותהני לה שחיטה, ע"ז אתה האי הלכה דלא היא דכיון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דאלו היהת מטה תוק מעלה"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שם נchorה עליה, והרי תראה דלר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועיין לעיל דר"כ כ"ט شبוארתי דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"ם, עי"ש בארכיות.

הויל לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגרת איפסל לשחיטה, ומשום CMDMB"ד מונח בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמאן דמוני בדיקולא דמי טעמא דההילכה הוא משום לכל מעשה טרופות בסימנים, ואיפלו במקצת הושט שם נchorה עליו, ולכן תוק לא מצוי שחיטה עליו, אבל לא לעניין אגמל"ם עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק קר"י, מותספתה שהביה ק"ז רע"א זיל, דהאי תוספתא נשנית קר"ע קודם זהורה ככמה וכמה

הנה דברי חי הר"ן ז"ל שהביא, תיתי לי כי כוונתי להם מדינפשיAi וברכתني ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראיי מפורשת מרמב"ם פט"ז מעמיה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש שאלון בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דהקדיש דבר שמתה בה פשוטה קדושה בכללה וכותב כבוד הקדש להבה או ראשה, הרי הקדשים עוד לבראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהירנשלאג אפשר עוד לחיות זמן מה, אבל הערצשלאג ממשית על אטר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכתב, בשיחתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאה לגוף הבהמה איינו תלוי דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והוושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדרלו ברכון על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשלהה, חדא לריאה וחדא לבוא וחדא לבבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחרבים גם למטה מזיה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאה מתווך הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאה לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאה, כי פועלתה ותעדותה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי וمتמלאת רוח ע"י הנשימה, ומתורקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פועלתה, והרי היא כשאρ בשurbahma, שאנו נקב פסול בו, דכיוון דבלאה"ה לא מנשבתתו ואינה מרחתת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י לקמן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומשום ריאה כמש"כ רשיי, אשר לפיה האמור אינו מובן, עיין בזה ל�מן מה שכתבתני לישב.

אבל מה ש' הרראש יוסף אם תלש הריאה לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגס לדידן הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפוסקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הרראש יוסף אמרה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלבד בשם בו מלוקת, דאפילו נניח לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולדת התלי בחרות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחמות השערה אין בו משום אבמה"ח, וכדדרשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיתה עיון לקמן לג' ע"ב בתוס' ד"ה מدلא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין hon מעת, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד unic, ואיך עלה על דעת הרראש יוסף שלא ליבעי הריאה שחיתות שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן החני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה'י סובר דבראמת אין לריאה שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהממה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"י בעהחות"ס ז'ל נפל בהאי שニアה רבתא, שכתב בתשי"ח לוי"ד דהא דאית ב"מ. משום אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנחתו הסימנים כולם, אבל במעוורין עדין במיעוט בתרא, הו"ל רקaabrim המודולדלים, שאון בהם מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידיו המהרא"ם שיק ז'ל, דהרי בב"ג בmittah תל'י מלטא, ומיתה יוסף ז'ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו עומדים ומשתומים איך לגאון אדריך ממותו יקרה כאלה.

ע"ב גמר' ומשנה לא זה מקומה ופרש"י ז'ל ז'ל: „ומשנה דא"ט אחר שנישנת בביבהמ"ד לא זהה מקומה וכו' אע"פ שהזיר בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת לו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחלוקת וכו' אבל במיל' אחראנייה לא קפדיין איסידרא" עכ"ל, כל דברי רשיי אלו אינם אלא דברי תימא, דמה הוועיל רשיי בדוחק העצום הלאה, גם בחדא מס' מצין למיימר דאיין סדר למשנה, דעתך קשיי לע' לרשיי על רב' מסדר המשניות, איך סדר המשנה דא"ט כזרותה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר' ישבב, ומה מתרץ ע"ז דברי סידר האי משנה דהaca, לאחר פרק דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהה"כ כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י לע' לבני ר' ישבב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהלהתא, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרא שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואולי אחר רב', שר"ע חזר והודה לר' ישבב, וכאשר הראייך גם האי ברייתא דברי דזובחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם חזרה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פפלו ר"ע ור' ישבב בבייה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו נסdroו כשיתו קודם חזרה, עכ"ב דלא ידועו או לא קיבל האי שטעה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שביעות דף ד' ע"א, רשיי ד"ה ומשנה לא זהה מקומה ז'ל. „ומשנה ראשונה אע"פ שהזיר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא הי יכול בדורות שאחר רב, לשכחה מפיים ולבטלת מביה"מ, והניחו את שתיהן וכוכ"עכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי בכם להשיכים ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב לא האמינו לשם שמות החזרה, ועיין בהගות מורה"ש שם, שכ' דמדברי רשיי אלו מוכחה, דבימי רב' ודורות שלอาจารי, עדין לא כתבו המשניות ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב' ניטוסף על המשנה אחרא שנטקבל השטעה, דחזר רשיי ז'ל להודות לקבלת ר' ישבב ממשמי" דר' יושע, ולכן דברי רשיי ז'ל כאן תמוין עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופא, ארשב"ל שחת הקנה וכו' איר לא אמר ר"ל אלא ברייה, הוαι וחיי הריאה תלוי בקנה, אבל בבני מעיים לא, עכ"ל הגם, וכו' הרראש יוסף ז'ל: „משמע ב"מ הון הדקין התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתלי בקנה כגון הלב והכבד וכדומה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאה, ואיך שפושט הוא לכארו", אבל הר"ן בח' וכו' ואינו מהווים דא"כ הריאה מהנה מטה ואיך יתירנה שחיתות הושט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דאיך יתרינה שחיתות הושט והלא כבר מטה, לכארו" דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון שכבר אין בהם חיות וכו', והנה גם ברייה מטה זאת, אלא הכא אגמר' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והחציא את הריאה מהבהמה קודם שחיתות הושט, דמותר דדי בס' אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזוטר חיוטי" די בס' אחד, אלא דקשי' לע' לר"ז, اي איתי דלב כבד נמי ניתר בס' אחד דכמבד"ז, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעיקר חיוט דבע"ח תלוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ז ומה שישים שכן כ' רשיי ז'ל, הום מ"ש על הא אמר ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', משום ריאה, ואמאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הוושט, אלא ש"מ דקים فهو לחז"ל, דוקא ריאה היא דחיתה תלוי בקנה לחוד, ולא יnek משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הריאה יוסף ז'ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו

אבל לפי ביאורנו שלמעלה גם بلا האי אידך דר"ל, מהא דמחייב בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, שמעיין ד"ל שלא בעינן אף לכתחלה ורק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום לאחר נשחת רובו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכى מתרפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי היא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלי' בסברא היא, או הלכה היא שקבעו, זה להקל זה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתית קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מגזרת חכמים, אולם לפ"ד נראה ברור דגם האי דינא תלוי בהסביר וטעמא של האי הלכה שקיבל ר' ישבב משום ר'י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס' פסול את השחיטה,adamcar"ל דאמר דההילכה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחוות בידה או ברגלה, וכן לא מצטרף האי מיעוט בפיסול למיועט בהכשר, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה אירע טרפות אחרת בב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסבירה החיצונה נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימון אחד השחות, שוב לא מיטרפי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פטכי בה נחרה אבל לר"י דלא חלק בין מוקם חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן רובה בשחיטה, בציורו המיעוט בתרא, ומ"מ אתה ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימון אחד, דה"ה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס' אחד, دائ' אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מקצת פיסול בשחיטה אין כאן רובה, מילא תثير קלירון לעניים ואמיתים למביני דבר.

ד"ג לג"א גמר', אמר רבאי ש"מ מדרש"ל, מזמנין לישראל על ב"מ, ואין מזמנין עכ"ם על ב"מ וכו', מימה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמלילא נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמנין ישראל, דהוא שפט יתר, וכן נרא דרש"י ז"ל בפירושו השמיתו, ועיין בפי ר'ג הנדפס על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעמלה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריה משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיותות השוחטין הקנה תחללה, והוא שחיטת הושט לגבי ריה וקנה, כשחיתה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכון נensus זה בכלל האי איסור, וכמש"כ לעמלה, ומזמנים ישראל עלייהם, ועיין מהרמ"ל ז"ל שambilaya מקשין סתום, דליהו לישראל נמי אבכיה", נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכי הנראה, גם הני מקשין לא נחותו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא CABER המודולDEL, וכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כمفושרים ממש, זו קשה מכולם, ואשר ביארנו לעמלה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, ונסה להוציא מותק חלلب הבהמה אחרי השיטה ופיתחת גופה, אליה מן הב"מ שירצה, אם הי' בכחו להוציא דבר מה בליך תיכחה בסכך ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנום הרש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגינו בשגיא גדולה צוז, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיתת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדידן ולא לר"ל, כי לעולם להכח"פ' כאבר המודולDEL יחשב כדי ליבע שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליתסרו הריה לר"ל מדרבן כשאר אברים המודולדים, ומכח"ב לרמב"ס דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מטורין לשישראל דהרי לא אמר רבאי אלא דין מזמן נזכיר, אבל לשישראל שרי גם הריה, ולדעת הרש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' ז' דlididzo הכי פירשו דין מזמינים לנזכיר על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים dazu לשישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, ולנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחת רק רוב הקנה אז הריה וככל התלי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לשישראל אסורים, משום דמייתו נשחת הוושט מהני עליהם כשאר אברים המודולדים אבל אסורים משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, אבל מי יכנס דינים תומחין כאלו בדעת ר"ל גדול האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים משום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הבניסחו את זאת בכלל הדרשה דבשער בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצית עשו מעשה טרפות ודוי'ק.

ע"ש גמר' מתיקף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי ברייה, מה לי בב"מ, והדר ב' ר"ז עכ"ל הגם, ופליגו בפירוש האי והדר ב' ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב' מוקשינו, משום דמודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דזוקא ברייה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי' אמר דילמא לא הדר ב', וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאין טרפות לח"ח, אבל מה דקמבעי לי' לר"ז ניקבו ב' מ בין סימון לסימון, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי' שיחולק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה ז', דהילכתא הכר"ל, דלית מאן דפליג אידיינו ברייה עכ"פ, אלא פליגו בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלי בטעמו ברייה, אי משום CMDMB"ד או משום דין' לח"ח, אבל דעת התוס' אידיינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם המשום CMDMB"ד, דהיל דאיתו, תתייר נמי בב"מ ולכן קר"ז פסקינו לחומרא, דיש טרפות לחץ חיית ולא הכר"ל, והרא' ש ז"ל מוסף דר"ל גופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו היל דאחרונייתא ועבדין לחומרא.
והנה הון שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלם, דכבר כתבנו לעמלה בשם הגאות המהראש"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסייעים, דהדר ב' ר"ל, שנית קשה דאם יש מקום לומר בטעמא דר"ל קר"ז, ומושום דין' טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תיתי לא נאמר כן כדי להשוו שני הלכותיו, ולעומת זה קשה גם להיפק,adamcar"ל משום דין' לח"ח, ומה נקט דינו בኒקה הריה, ולא קאמר סתום נקבו בני מעיים וכרכ"ז, או סתום נטרפה הבהמה, בין סימון לסימון.

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דນבליה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכיוון דמייד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמייד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי ימות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוונתו למה שכך' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכיוון דהוא כמות ממש ומידי', הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאיו מזמן נקרי על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל דבטלה פעהה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תאלו' בקנה, ולא אמר דריה תאלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוונתו, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא בעין שייה' האבר MADOLDL עד שייה' עומד ליפול מושם דחיבورو לריהה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתפרק חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקובו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בחיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הואר, דכל אבר MADOLDL דאיו רוק חיבור דק לעג' בע"ח, אם תמיית יתפרק האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגו' בע"ח, וכך חשבינו את MADOLDL כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים הבהמה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש ולבן, וא"כ נאמר דחרגולים והידים מהה אבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכיוון דכך דרך כל המתים, שתחללה יצאת רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגם הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפni חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה בע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאייך נחיב לב"ג על אברים MADOLDLים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפני מקרה דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל נאמר ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל بلا שום קרא יוזען דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם דף קכ"י ע"ב פריך הש"ס, על אברים דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורם ליטמא MADOLDLים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאייכא קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונטן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאייכא קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינו דכי יפול מותם במותם דמיתה עשו ניפול, אבל לב"ג דליך קרא דכי יפול, לא בעין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירה החיצונית, דכל MADOLDL הריה הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקשי' על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי' זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ג קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מידי, כמובא בסוגי' דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ קודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדש במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"ל שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל' ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש' דזהו לי לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק'.

באמ"ד, ויל' מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבעי שחיטה עכ"ל וכי' הרחש יוסף, דמה שתכטו דטעו שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמוני, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן'ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי' קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלן, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלן אחר מיתנותן, אלום זה ליתא דבר בירתי בעקר' א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שבאותו וביצה או רക תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שנה בגין ר' ישמעאל לר"ע ור' מ' בהז' קריש' ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת יפלין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון בשבותות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השთא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עבי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפיקו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחטו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר' מ' לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי' בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראי' אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראי' אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה' הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמטה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהו הוכיח רשי' זל' בראש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل נשוף הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מה' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק'.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפט"ט מהלך' מלכים הי' ג' כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מידי, ומ' לא הביא הא דראב"י, דין און זומני לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך'ם, דחוץ ממה שתמיה תלי לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי' לית לי' להא דר"ל דכמדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנlauf"ד לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפ"ת תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיסטרא הינו הך, דושחת ממעט גיסטרא, עיון מש"כ בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיסטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג' כוונת ר"פ דבעי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מידי, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דברייתא מ"מ קתני חדח נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל' כאן הרגיש בהז' וכותב ג' דרכ אסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע אתי' דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא כרייש'. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מידי, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק'.

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגחות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק' מ' דחתמת ספר קامر דלא התיירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממי לא רשות ליקח יפ"ת עכ"ב, וא"כ כאן

הדם, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמיינתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמיינתי הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכסת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין שלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציון Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקות לא דין בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס שעREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקהלת התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעשר פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התרומה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסואבות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם שלא יצא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמי' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ עכ"ל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דאי'כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו' העיבו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI השוחט בהדי חייה ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מיניהם הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאיamesha שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתה לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו'ל לשנותה אחר מונה משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיללה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכסת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפ' כתלי הפרז על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שררה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בהז'ה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מיניהם הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאי'ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחתייכת סימנים שלא נתפרק, ללא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קامر התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכלל משקה להכשר הארץים, אלא דין התולדות שמנה במשנה שם, מצינו רוק ומילגום וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרוח, ובעל משנה אחרונה כתוב שם לכל הני מכשרין רק מדרבנן עי"ש, אבל על דם שחיטה בהמה חייה ועוף, "א"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשרין, אך "ג" דחתנה מנams בתוך התולדות, דהרי דם קדשים לאינו מכשר יליף מקרא ועל הארץ תשפננה כמים, ולא מצינו בש"ס כגון זה לילוף מקרא דלושׂ דינים בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, וזהו.

ד"ג ד"ג ל"ו ע"א נמר' ס"ד א' הוואיל ואסירו בגזיה ועובדת, דמן ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגמי, התו"ס נדחקו מaad לפреш האי ס"ד, דהא גם הנזיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הנזיה אסורה מחויים בעברודה, אבל לפע"ד נראה לפרש בפשיות, דח"ד היה, מאחר דחין מאיסור גזיה ועובדת דעדין גם לאחר שהחומר הקדושה עליהם, הו"א דhadם שהיה עומד לאריקת המזבח עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דוגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, ומיכש"כ העור והצمر שהי' ניתנים לכחן גם בעולה, لكن לאחר שהחומרו מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לאריקת המזבח, لكن צrisk קרא דוגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא נכון לפע"ד ודוד"ק.

ע"ש בגמי, אר"פ הכל מודים, היכי דאייתי לדם מתחלת ועד סוף כ"ע לא פליגו דמכシリ, כי פליגו בנטקנה הדם בין סימן לסיון וכו', כבר הבאתי לעיל דף כ"ט ע"ב, מה שנטקנה כאן הר"ן ז"ל בחודשו ומה שהשיב ע"ז הלב אריה ז"ל, כי רוח'ק דבר בו, וכי הוא אחת מכללים הגודלים שבש"ס, דפלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מתוע"ס, הינו פלוגתת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות ל"ו ופלוגתת אבי ורבא, בלמפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכרא להיוות כן לבסוף, ואם דעתן על דבר המסתתק ממנו, ולא על גוף הדבר עצמוו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר לבסוף אמרין בי' אגמל"מ, דמיד בהתחלה החזיאו האי מעשה ממعتمد הראשון, להכניסו לטעםudo החדש המשונה, מהיפיך להיפיך, כי כל המעשה אפילו נשך זמן רב, כחדא מעשה יחשב מתוע"ס, סוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דוגם קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנגמר ונתגלה, בזה פליגו, והוא בחולץ למעוברת דהיפילה לבסוף, דחכל מודים דחיבת בחליצה, אבל אמרין דהניא המת רוע בתוך עיי' אגמל"מ דלאו ערע של קיימת היה, אלא מועותד ליפול, וכונפל מעלה שתים לדם בהמה לענין הכהר זרים, אשר מינה משמע סובר, דכי היכי דעל גוף חיוב חילצה אמרין אגמל"מ, דהאי לא הניח ערע של קל קיימת, היה אם נחליצה בשעת עיבורה, נמי חילצה כשרה הוה, מכח אגמל"מ, ור"ל פלייג וסובר ניהו לאחר הגילוי אנו רואין דמתחלת לאו ערע של קל קיימת היה, מ"מ האי מעשה החליצה צריכה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדין ספק ה'י, אי תפול או לא, ועתה שתתברר הספק, מעשה החליצה כבר נסתתק ולא מציא לחול עתה, لكن אין בעשיה זה כלום, וכן הוא בע"ח שנשתעבד לוחה למולה, ולבסוף בא השדה ליד מולה, כל שהקדיש או זבין לוה בנתים, כ"ע מודים דאתא מולה ופרק וטרף, מושום דהרי כשלא שילם, ואתא לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהיאנו הגביה הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, ומילא נגד האי אגמל"מ, לא מציא הלהה להקדיש או לזבן, אבל מ"מ במקדייש או זבין מולה פליגו, דאבי סבר כר"י בחולץ למעוברת, דכי היכי דאיתא מודה מכח

מסוף הסוגי', האי הכהר שחיתה לר"ש הוא כען הכהר דחייב הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשר רק מדרבנן, וא"כ ה"ה שחיתה לר"ש, ור"ש לשיטתי דס"ל שחיתה מצות עשה ומתורת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרה ג'כ' ור"מ דס"ל שחיתה איינו אלא תיקון כללמא, וכפי שביראו גם אינה מותרת מיד, לכן אינה מכשרה, וא"כ אילقا ודאי נפקוחה גם בברשותה עצמה, אי הדם מכשר רק הדם מכשר, אז הוה הכהר דאוריתא, ואילו הדם איינו מכשר רק השחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, ואילו ע"ג דפסקין דשחיתה מצוה ומותרת מיד, מ"מ לא פסקין כר"ש דמכשרה, מושום דלר"ש נמי רק הכהר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיתה המתורת מיד, אבל אכן ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשפה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מיסטבר דמשום האי היהר, דיכול לחתו כזית מבית השחיטה שצריך להמתין עד שתצא נשפה, אמרו דמכシリ, לכן לא פסקין בהא כר"ש, ודוד"ק.

ע"ש גמרי ת"ש, רש"א דם המת איינו מכシリ,מאי לאו דם שחיתה מכשרה, לא הא דם חללים מכシリ, עכ"ל הגמי, ופליגו רשי' ותוס' האי דם המת, אי דם אוד דם בהמה קאמר, ולשוני הפירושים צריכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעניין בסוגי', ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חל הסוגי' דהכא, ודרך דרכ' לעצמו, והוא בריש פ"י מHAL' טו"א, שלא הזכיר דם חל אדים שמכシリ, שכפי הסוגי' דהכא הוא עיקר הדם שמכシリ, דכתיב דם חללים ישתה, אשר באיה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המני מו המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיתה מן הבהמה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח איינו מכシリ שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ו דמכシリין, שמנעה דם שחיתה לתולדה, ועכ"כ דאב המני בין השבעה משקין, הוא דם אדים, ומקרה דם חללים ישתה כתדרבי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג'כ' רק בדם האדים הוא, דעל דם האדים כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חל, אבל דם שחיתה המני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעל הארץ תשפננה כמים, לא מצינו חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא דע"י שחיתה מכシリ, והרמב"ם בעצמו מני' וב' כתוב, בinity' דם על האוכל בין סימן לסיון ונתקנה הדם, הרוי זה ספק, ופשיטה דם הניטז בין סימן לסיון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועודין בהמה בתוקפה וגבורתה ומ"מ מכシリ, והוא סתרה גלו' מני' וב', ולא זכית לפרש הני פסקים אהדי, ובגונן תמייתתי, דלא הזכיר הרמב"ם דם חל אדים האב לענין הכהר, ודם שחיטתה בהמה חייה ועוף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכシリין שם, שעמד על זה בעל משנה בפ"ב בביבורים, דקתני שם דושא דם כתוב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בביבורים, דקתני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לענין הכהר זרים, אשר מינה משמע דודם נלמד מבהמה עי"ש.

והנה לפע"ד, דהרבנן ה'י סובר דהאי יפותא מקרה, דעל הארץ תשפננה כמים, יפותא גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יפותא דם חללים ישתה, אינה אלא ללמד על דם שחיטתה בהמה, דודק אם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשותות דם אדים כלל, וכעון שנ' ישחטם במדבר, עיין ברמב"ן עה"ת על קרא דזבחת, שכ' דרכ' מליצה נאמר על דם אדים לשון שתוי' אבל מ"מ למדין מליצה א', דודק אם שנעשה בו חל דרך לקרו משקה, ונאמר בו שתייה, ובאמת במשנה גופה לא האזכיר דם האדים, בין ז' המשקין, אלא דם סתם קתני, ואילו דוקא דם האדים אמר ה'י לו לפרש דם האדים, כי בדם סתם לא שמעין דם האדים דוקא, ובdom הקזה קתני, "לשתייה" ר"ל דחייב להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרין דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרה משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ' מכשיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין השר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכירין דקרי לי' תולדת, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי' שהקשו אח"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" ומה שיקיות יש לקושי' זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכותבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דכתלה לא ישוחט, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יcallin עוד להעמידה על רגילה, ובו"א ז"ל כתוב טעם לוה לא ניחא לחו למימר דכתלה יש להחמיר כיחזקאל, דין זה אלא חומרא לגודלי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ואב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' ליקמן, דעתא רבעא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכון, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה ולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בעלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצא נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (רטור באמת פסק לר"א ור"ש במצב כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, דין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיאטה נשמה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז"ל.

אבל מהSCI רשי' דנטולה נשמטה קודם לכן, לכארו' נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרשי' גופא בסוף הסוגי' ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאה, והגאון ז"ל ברוחב בינוו ביאור דין הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלוה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דנינו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרין אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת הלוה נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתתק,adam לא הי' חל הרקdash בשעה שהוציאה הקדשו מפי,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגלגה מה תהי' בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתתק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רב' אמר הוכשר, ור'ח אמר תולין, ומפרש ר'פ' פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דהאי שחיטה זהה, מילא שחויטה אוכלה מעשה מותוע"ס, והוא האי דס דס שחיטה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור'ל בחולץ למעוברת, ורב' דסובר מכשיר קר"י, ור'ח דסובר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סובר קר"ל, שלא אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, אבל بلا נסתתק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סובר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותוע"ס, ור'א אמר, דר'ח אמר חילין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור'ל, אי ישנה לשחיטה מותוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי' דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במשמעות זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי' ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא או דרב' ור'ח ור'י ור'ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי'א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר'ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותוע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת'ק דס שחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר'ח, ומשיים, והמפורשים לא העירו בזאה ז' ולי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז'ל הניח קושי' ז' בצע'ו, אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא ז', לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאה, אבל להיפך הוויל' לתמוה Adams כנים הדברים, דר"י ור'ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואייך יפסוק הרמב"ס כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבעא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותוע"ס, דפלוגטא ז' היינו היך, וכאשר באמות פסק רבעא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו לוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביה ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותוע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן בדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דין מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, ודאי צרכיא עיונה רבה, אבל דבאמת יש לראות, כיון דרב' קר"י דאמרין אגמל"ם גם בדבר המסתתק, ור'ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקין בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרין אגמל"ם גם אגמל"ם דבר המסתתק, והדבר צרכי תלמוד ועיון גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ס סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינהם דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, ודבקת משרות, שלא חלק, דבשלמה גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואין סותרם אהדיין لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מושר, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסותרין אהדיין, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דין במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא הוצאה נשפה בלבד, הרבי דהמיתה עם השחיטה ב"א פטולה, אלא דהרמב"ס בלבד נגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ונבלה וлокין עליה וכן שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשטה ידה בלבד, הרבי דהמיתה כתוב „אסורה“ ולא נבלה ולא מלוקות, וכי הנטה, דיק דעבין דתנא דתנא פטולה, ולא נבלה דין און אלא איסור דרבנן או מHALCA שאון לוקין עליה ואינה מטמא נבלה, וכן ב"מ במס' ז' שקטני שחוטין פטולה, ולא כתני נבלה, מתרפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ס דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה ההמה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דחויה מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרא, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיוון דכל המשם, נשנית קר"ע קודם חזרא שפיר כתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הרמב"ס שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע הו"ל לפ██וק גם זהה נבלה וлокין עליה, ודוק'.

גמר וدليلו היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הרמב"ס ל"דנקה"ו ופסחה"ג והוא נבלה מהרימים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו,DDRSHO מקרא דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלטי זיל לומר, דהרמב"ס מוחלך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי' דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתיאמה, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ס גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא"ז זיל: „האוכל כיitz מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו' עכ"ל ומדאמר הרי זו מטהה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת"פ בעין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחיים.

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ס לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליך לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבוה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

תוס' ד"ה השתא מהיים אסורה, בא"ה, וא"ת למא דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי תקשי אמאי איצטריך קרא לאסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי עכ"ל, וקשי לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאת שנטעור בזה ק"ז בעחתת"ס ז"ל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינוקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בהז בפתחה, דבמדבר נצטו על נבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דnableה שנאמר במא"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר נצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינן ראויין להקרבה, או האילאי לאו דnableה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהראה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תأكلו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפתחה, וא"כ קשי' התוס' קראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אנבלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אנבלה, משום נצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכיח מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן ייוננו יפה, ודוק".

תוס' ד"ה ודלאה היינו טרפה, בא"ה, וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו באלו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפטעש נ"י דלעיל כיון דדחה הקשי' וקאמר, לא ס"ד וכי לא חשחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקיים, אבל הכא הקשי' דלמא היינו טרפה היינו מסוכנת מתקיימת, שעל ידה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאוד.

ע"ב גמר' וא"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ولكن עתה לומוד רוצה למסכתה שלא שום

מיוחד דאכל לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשון הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאינו אומר דלעלם חלב לאו בכל בשר הווה, לריש"ג בלא שום קרא, וLER"ע מכח דהוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי "דוחזקי" ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי דיבוא איסור נבלה וטרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוא על חלב, וממיאלא דליך לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבוה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכל בשר, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתирו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכל בשר בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטריך קרא להוציאו מכלל בשער לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכל נבלה בהנהה ופרש"ז ז"ל משום דחלב אינו בכל בשר, הלא בלאו דnableה לא כתיב בשער, ומהיכי תיתי לא יהי החלב והגיד בכל נבלה סתום, אבל דעתך לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתני דר"ע מפרש האי קרא דnableה שהוא חדש על הנήירה שנכננסו לארץ וכיוון דהכא לא כתיב בשער ממיאלא גם חלב וגיד בכל נבלה, لكن לא איצטריך קרא להתר חלב בהנהה דההוא בכל נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלל נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה"ה לעניין איסור נמי כו הוא, וממש"כ בטרפה דכתוב בשער בפירוש, لكن בא הקרה דאכל לא תאכלו לאסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיעאל איזיל דקרו דnableה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה הולפתה, ובכדי שיבר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב בשער נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ולכן שפיר ס"ל דאין החלב ממיאלא דגム כאן על האי בשער קסמן, ולהן שפיר בפ' משפטים, ודוק היטב.

תוס' ד"ה שא"ח לא תאכל, בראש א"ט דרש מהאי קרא דטריפה אינה חייה, והיינו לפי המסקנה דהכא, דלא מחוקמי במסוכנת, עכ"ל, מה שכי התוס' דלפי המסקנה דהכא אטה קרא דזאת החיה על טריפה אינה חייה פלא והפלא, דדבר שאפשר לידע הואה, אם ט"ח או ט"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, ה"ה חדא, שנית דעתך לא נדע מה קרי לי טרפה, ז"ל דעת הילכה קסמן דהני חי" מכות מטוריפי, ואתה קרא לפреш הילכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמניה הילכה שהמה טריפות, אם מצוי לחיות או לא, דהרי המה טריפות בין חיין ובין אינו חיין, ואני כאן נפקותא אחרית אלא לבני שטרפה אי מהני שהיית יב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן ז"ל בראש פא"ט, ואת עניין דרבנן הוא דמה"ת בלאה ספק טרפה שרי', לא מבעי לדעת הרמב"ס דכל ספק מותר מה"ת אלא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקורה שרי', ובגמ' נמי מה"ט לא קאמר אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרישה גמורה ליכא לאשכחוי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למזויא, ומביא קרא דזאת החיה, אשר עיקר הילכה אטה לאסור באיסור לאו הבא מכלל עשה, כל מה שאינה חי, וממיאלא נשמי דטרפה א"ח, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשה דחי אכל, הרי דכל שהוא חי אינה אסורה, וכן עתה לומוד מהאי קרא במסוכנת שלא שום

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"מ ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלחמים והקבה, שמצוינים הפו ומפורשים וועודדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התנאה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעיה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טריפות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאי' מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהי ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשיר פיגול דכתיב בקרא, ונתקך מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאןך.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיוט שבבריםים החיצוניים מקודם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מוחמת אפיקת הכח ולא מוחמת השחיטה, אז האברים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיוט הלב וואלא הותז הראש, היה כי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מות, מכש"כ שלא היה רגש חיוט בידים ורגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' בב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין במא שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבריה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו בי"ד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דאין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' בבי"ד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלוי במיציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דאין פסקין דיחיד שעשה בהוראת בי"ד חיבח חטא ודלא כר"י דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במיציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהוראה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שהוראה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יאלל ממנה, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא החיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרש"י ודעמי' פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מעולם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי"ו ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז אין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראות חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא ההיתר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע דעת המתיר, ידעתני שיש מקום לחלק בין שאקבע ההיתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת היחס, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא היתר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עלי ממה יתר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת בי"ד הגدول המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס לי' לרעוי' דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתי שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיום השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הבהיר'ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסיום השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למידין מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי' דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דין דשנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלישנא דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כМОבן.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic'ס, כמו דבעוף דויטר חיוטה די בסימן אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטה טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבריה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימן אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבלה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התחם לכל שפסק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימן דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתוכחת השחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מtopic ביליט יותר ממה שכ' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימן הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דזדייק כו' מלשון המשנה דקטני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחטה ומיתה בהדי לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה לי' למייר, אבל שאינה עשוña כו', דהיא פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי"ו בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי שכ' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיוט בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדת'ו, והוא דאמר בפ' יוצא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכוח, מתיים האברים הרחוקים ממשכן החיות תחללה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאברים הסמכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במיתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אברים החיצוניים עדין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהברים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטאה, ר"ל דהרי פירקס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהני אברים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחוריונים ז"ל במוחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטאה, והוא כיציבא בארא' וגiorה בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכוי, עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כללא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ל ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולה ור"ל מותרת, ולינו اي מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבליה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דבעפ"מ אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבי"ס ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכריו וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהניתן נכריו, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהחיתות נכריו, הרי דבעינן בר זביחה דוקא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכריו בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכריו אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מחשبة עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שייכלו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה דבידעה כז אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממנה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעי' דיבח דוכרי לטבחו ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדידן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דבעל הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנ"ס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמורה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומותר אף לכתהלה, והוא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דעתך וכי' וקמתה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דעתך, דלפי מה דמוקי' בגין' אף בדשמיין דחישב, הרי אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מאחר דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה און לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינוليلשנאותרר דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק לר' יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינן, דכוין דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ג של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלככים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין ב"ג ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הוואיל ושהתחה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, והוא לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וככו"ע עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל שעבודה היא, ולכן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בעלמא, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קבלת אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בעלמא אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילאlico ליכא לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלפע"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכוי', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולה אין זבחי מתים לא, ולידייק קשה להփיך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נסתלתא בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות' לע"ז חייב ממש אוא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות' לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעתி למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושיתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולה אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפילו סימן אחד בפיסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולה כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולה על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקושי' ז' עוד יותר קשה, לפि המשקנא דרש"ב"ג דהחותנת נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א' ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו מושום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי הי' מצי ולומר דמסופקים היו לפסקו כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרא ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כריש"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דלעיל שכותבי דכל הנני שחיטתו פסולה, ע"פ שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה מושום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, מושום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי מושום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול מושום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה מושום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו רבועה לפניי ומי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה ונעשית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדשו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה' קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YESHEL VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגzel, וכתבו שם ז"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"ז עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא מושום דאן אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממו, ולא להחיזר את החפש ולשלם הפחית, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביהה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפניים, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי' שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגברה דלרי' חייב ע"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו' חיוא דגברא, ولكن כרבי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו' לר"ל, אלא דלרי' צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה'כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיוא דגברה תחשב עבודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורק אח"כ ז"ל, הואיל ושחיטה צריך זריקה הוא ונחוב השוחט להר בעבורו כתוב וע"ל, והואיל ושחיטה צריך זריקה והוא נחוב השוחט ע"מ לזרוק הוו"ל כעוזר הבהמה, הלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזה זריקה שלא נאסר הבהמה, נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאסר, דהתס הגבבה בלי ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, שכן ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובותה למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבות ה'י גס איז כמו שאומר ATA, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כולם רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין תוס' לעיל ד"ה אלא, ובוחיו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייתי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו"ע שכטבו שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמעו מה שאמר אח"כ שיזרוק ה'י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחווט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב ס"ס "שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומעורות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב משועבעש ג"ז עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכTCP, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסורה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין זה הי' להש"ס פירוש עכ"פ, ועוד אני תמה, דשם גף נ"א ע"ב, מוקי לקרוא דאביד תאבדן את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, וממאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמה על הא דאמר שם אמר רב"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסורה בהמתה זהה כמו הא דעולה, ואכ"ה ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסיך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, חד דינה אית לי' לקרקעם עולם עם בע"ח וכמש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, ע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסך וקייטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמתה בניסך לה יין בין קרנית, ואכ' היא דרצה שאין ההרים אלהים אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר"ה דהכא, אבל מימרא דעלא דמיירין בענבד, וקאמר עשה בה מעשה, עכ' לאו מעשה שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי' בהמתה הנعبدת נאסורה, מזה נראה דסובר הרמב"ס דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמתה הנعبدת שחאסר עי' עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקע נאסורה, אבל ניסין וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ס זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כותתי, ע"ז של עכו"ם נאסורה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, ואכ"ה זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימן וכי' עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידי בליך פחת, חייבו התורה להחזיר לבניו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבים שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגזלן, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים אין חביבים ל渴לה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוא קני גמור ל渴לה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי ל开玩笑, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היזק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקונוט, ומה"ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלן, כשעת הגזלן בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההיזק בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז' ע"ג קושי התוס' גיטין ג"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו היה ש"א נשי' היזק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי' לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היזק דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי ל开玩笑 למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצו בדוחך דחזק' דהיזק שאילו שמי' היזק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהרי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטים, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין אינה בת השבה, דהתורה אמרה והשיב רך חיים ולא מתים, ואכ"פ שאילו שמי' היזק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' של שעת הגזלן, ומודוק מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי' לשולם", ר"ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והשיב את הגזלן, אלא להחמיר שלא מכך להחזיק בגילה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות להחפש בשעת שגוזת ונתחייבת אז לשלו'ם במומו, ואין אני מוחיב לקבל ממק' החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחומרה התורה عليك להשיב את הגזלן עצמה אם היא ראוי' להשיב, והאי אין רואי' להשיב.

ומה מאי נבון בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחת בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרשב"ש של' דמיכאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, ועכ' משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחת בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע ומיליא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשלאומי ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמץ דע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי טביחה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחיבו על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפעד' נכו'.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנאה למרי', אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחת בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מיליא חל אישור עי' עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוותי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דהוכחה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדגנית התוס' והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חצי קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל

אחר עיון רב האיר ד' את עניין למצוא דעת קדושים, והוא כאשר באבר בא זה, דהא לנו אומרים דஅחצִי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוה ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הלכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת החשיטה נבלה, לקבלת ר' ישבב משום ר"י וחדא, דפסוקת הגיגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הלכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנקה"ו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הושט, וא"כ ה"ה בגרגראת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגראת פגום, אלא כיון דאיכא הלכה דפסה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עליון, אע"ג דמצטרף לרוב ואינו דומה דומה לחתיכת העור דלא שיק לשחיטה כלל, וכאשר באבר בפתיחה עיקר י"ז ובריש א"ט, בפירוש דבערין דיני שחיטה, ורוב קנה פסול את השחיטה, וכל זאת במקומות דבערין דינים יחרם, דוקא אבל בשוחט לע"ז, וכי יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזוחט עפ"י הלכות שחיטה, אבל הנוחר לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמי' דלעיל דך י"ז ע"א, דגם על הנחרה נופל שם שחיטה זובייח, כדכתייב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחרה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחירה, כי היכי דמקצת הושט מקרי תחלת נחרה, ה"ה מקצת הקנה דמה עין התחלת השחיטה למעשה טרפה, כי רק לדידין מכח ההלכה אין בתחלת שחיטתה הקנה משום פסול שחיטה, אבל לויל האילכה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למזהה לי מעשה טרפה דוקא, ובפרט לפי מה שביארנו בفتיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא Dunnן על פי האילכה דח"י טרפיות, לשום דבר מדיני התורה, רק לענן שחיטה וטרפה בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי אכן שום נפקותא בין מkickת הושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליון, כך לי ושת כמו קנה ולפ"ז יש לקיים שיטת רשי"ז ע"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאותין עליה, דאע"ג דמודה רשי"ז דגם במקצת הקנה קאמר, כיון דשחט בה פורתא, מ"מ לדעל מkickת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה אכן עליון שם נחרה, כי הון בשחיטה והן בנחירה עניין שתהיה כדי שתצא נפשה מהר תוך מעיל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמתה, דכל שלא גמור אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מן, בין שאר פטולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עובודה לע"ז בעיון, וכל שלא גמר הזביחה או הנחרה, אין שם עובודה עליון, אלא כיון דאנן כד"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בה בנחירה כן נאסרה הבהמה מתחילה הזביחה, ואפיקו במקצת הקנה כנ"ל, והדברים קילוריין לעינים ואmittים לאמתיהם של תורה בס"ד.

אבל דע לדפי האמור דוקא בלי גמר כלל והניח והלך לו, אצל גמר השחיטה אפיקו שלא בכונה לע"ז, או אפיקו גמר אחר השחיטה ללא מחשבה עכו"ם, מ"מ חייב המתחילה, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחוות חוץ, בהתחילה בחוץ ונגמר בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועיין בשוו"ת מהרי"א ז"ל י"ז ס"י ל' מה שפלפל בזה עם בעל יריונות שלמה ומה שנלפע"ד כתבתית ודוד"ק.

תוס' דה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוו"ל לפירושי עכ"ל, דעת קדשム לא זכית להבין, והוא

והאי חci סימן אפיקו דקינה כדמות מגמי' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הושט בעין, כדי להקרא עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דכך פליגו בזה רשי"ז ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחילה נאסרה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיקו למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסרה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיקו מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דועלא דאמר עשה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנعبد מירוי, ושם כנון ניסך לה יונ בין קרנית ודאי מעשה עובדה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירוי ולחיטה עובדה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליון, ואין כאן עובדה, מוהכי תניית דתאסר בזה, ותניית לי שקיימתי מדןפשאי מה שחדשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחילה חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בעבד דעכ"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה, זביחה הוא עובדה, ופרש"י באומר אינו רוצה לעובוד אלא כsigmoidור הוביצה, עכ"ל ופי זה מוכרת, אין לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרצה לעובוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת"ז זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי"ה הקשה הלב ארוי, דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"ז דבעין כען פנים שי"ה המעשה מעשה עובדה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניית אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגם למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמובואר ברמב"ם בפ"ד הד" מhalb'i איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא בעי מעשה להகשות, הלא נצמוך מזה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטעם מוקצת קאותין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, ולכן עדין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה חה"י אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ולוד אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דאמר כיון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין sigmoidור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחילה השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' קו מוכרכה משיטת רשי"ז בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמור השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחא נמי דנקט ר"ה ס"א אחד, ממשום דלא נחות לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקא נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דכל"ע פסול בש"ח, אף כsigmoidור השחיטה בפנים וא"כ בע"ז נמי דנאסר בס"י אחד, כsigmoidור אח"כ, ולר"י אה"ג דגם על מיעוט הושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"a

ולפ"ז אני אומר דאיינא עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלא"ג. ע"ש גמר' וא"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמת חבירו, לא הוה חטא תויובתני מ"ט דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכארוי תמורה דהרי כהנים שום משלחן גבוח קצכו, אבל קודם שחיטה וזריקה אין לכהנים שום קניין בו, ויתר הוול"ל דשל גבוח הוא קדשים הוה, ואולי כוונת רשיי כמש"כ בלשנא אחרינה, דشار זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מזה משמעו דלשדי' לאו משום דעתני כריווח'ג דק"ק ממון בעלים ממש"כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נاقل לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטה ע"י, כיון דנמסר להם לשחיטה, ולא דמי לנעבך ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריוסה'ג, משום דלאזה לא נמסר להם, אבל לשחיטה נמסר להם, וכן קאמר רשיי שפיר בחטא דלכהנים הוה, ורק דנאכל לכהנים וכן לא מהני מה שמנסר לבעלים לשחיטה, ולא יוכלו לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתכי הכהן אוסר את הקרבן איינו שלו, וה"ה בעולה דיאון לא לכחן ולא לבעלים שום חלק בו, הרי דבמעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראיינו שואה כו' היריעות שלמה, ע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה כבעלים עליו, דבידו לקלקל ולהפסידו וה"ה לאסרו וה"ה אם נמסר בהמת חולין ליד השוחט, דעתci אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז ה"י מקום לחלק, בין שוחט חטא בהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במילקה ודוקא בגין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בהמה שלו דשחיטה שלה בעלים, מצי אסורה, אבל הסוגוי' דהכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוו"ק.

ע"ש גמר' ר"ג ור"ע ור"י אמרי אין אדם אוסר דבר שאיןו שלו, הנה כפי מסקנת הסוגוי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסור, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערוי' קמכוין, והקשה לפلت, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מבירתיא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי', דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למאן מצער לע' וכיון דלא שיך לצעריא קמכוין, כי שחת בה פורתא ליטסר.

והנראה לפ"ז בזיה, דהנה ק"ז בעחתת"ס ז"ל בחדושיו כאן, מביא דברי הרמב"ן ז"ל ע"ז שכתב שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לבריתו, דדמי' ממון דקני לי' בשינוי דומי' דגאלן" עכ"ל ודבריו תמהוין כמובן, וחחתת"ס מתרצים לומר בצרירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עשו כשלו עי"יש, וכן דהינו אליבא דר"ג דא"א דשא"ש ורך במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרירוף איסור הנאה נשעה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלוא דאפייל' במעשה כל דחו, כמו ניסיך יון בין קרנית, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכל' אחז, דבמעשה בלבד שינוי אסרון, וניהו דרש"י דחיה האי פירושא, דמפרש לדר"ג דפליג אר"ה דוקא במעשה זוטא, אבל במעשה הרבה מודה, היינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לצערוי' דחבירי' קמכוין, ור"ג מודה במומר, ומשום דקשי' לי' לרשיי מה פריך ממניך, והוא התם מעשה הרבה הוה, ורק לפי דברי החתת"ס דהגביה עם הניסוך מעשה הרבה הוה, لكن צרכין למימר דחש"ס ה' סובר השთא דלר"ג לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ דבמומר מודה ר"ג דעתci אוסר, ורק בישראל פלי' מג משום דלצערוי' קמכוין, ודאי פлаг ר"ג אר"ה גם זה, וביע מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה וכדברי החתת"ס בשם הרמב"ן.

ולפ"ז אני אומר דאיינא עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלא"ג

עלוא בנעבך מיררי, וממיילא האי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דיין דרך לשוחט את הנעבך עצמו, וכך לא מצא הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרנית, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמובן שר שם דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דעולה עכ"ג לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דחו יחשב, כיון דאיינן ניכר בגופה, וכך גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוא מעשה הרבה רבה קאמר, אלא מקצת קנה דיין בו מעשה טרופת, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה' נלפע"ד, אבל עי'ו ברשי' לקמן ד"ה וועלא, דמשמע נמי דפרש' כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צ"ג דאיך שיך בנעבך שחיטה, שאין דרך עבודתה בכך, וכיון שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודו"ק.

ד"ה ד"ג חייב שלש חטאות, באה"ד ויל' דאם זرك הורצה וכו' וاع"ג דאו"ב בחוץ פטור משום מחסור זמן, שבת לא חשוב מהסר זמן דיין זה אלא משום דיין עשה דרבנן יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל, הא נדרש להקדים האי תירוץ דאם זرك הורצה, משום דבלאה לא גרע שבת מניעלת דלתוות ההיכל, דאמרו בימא ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלתוות ההיכל פטו, דאיינן ראוי לבוא לפנים, ואם הtmpם דבידו לפתחו מקרי איינו ראוי לבוא לפנים מכש"כ כשאיסור שבת מעכב, דמקרי איינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים דאם זرك הורצה, אלא דקש"י מאו"ב שג"כ אם זرك הורצה, ומ"מ חשוב מחסור זמן, ע"ז כתבו חילוק שבין אם זרך הורצה, ואילו דעל חילוק זה יש להסביר הרבה, דבஸברת זו אווא"ב לשבת, אלא דעל חילוק זה לא נחטו קרבן ציבור נקרב משום דוחה את השבת, ומאהר דב"ה לא נחטו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיינה משנה במקומות ב"ה, וכמודומה לי שמצאתני אח"כ בטור אבן שנטעור בזיה, ובתשובה אחת הארכתי ואכ"מ ודוו"ק.

ע"ב גמר' מוחתק בעפר הוה, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מוחתק בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוה למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חייב משום אווא"ב אלא דכיון דאיסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונן, ומ"ש משחת סימן א' בחוץ וגמרן בפנים דלעיל' כ"ט ע"ב, ורש"י ז"ל כתב כאן דברים מעורבים, ומשתמען לתראי אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מינה, דמשמע Abel השחיטה שפיר נגמרה כהונן, ואח"כ כתב חלק מהא דלעיל', דהתם טעמא משום דישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישחט כלל, דחיתוך עפרא בعلמא הוה, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוה דמיחי'ב, מדברים אלו משמע דיין כאן שחיטה כלל, ואח"כ מסיים, "אבל לענין ש"ח לאו שחיטת קדשים הוה" בזה חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלאו קדשים נינהו, והדרה קושי לדוכתי"مامאי לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היבט מה שביארתי שיטת הרמב"ס בזה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטאת לא אמרין אגמל"ם, לפי שהוא דבר שנסתלק קודם הגilio, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"ם, ובזה הסוגוי' וכל פסקי הרמב"ס הכל על מקומו בא בשלום, עי"ש היבט

ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסימך דין זה אקרה על הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכנים, שאין לאדם צורך בהן, כן ציוה התורה לשפוך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכוו לזכרי וכדומה, משום דחק עכ"ס הוא לקל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרחיקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלולי זאת קשה למה אמרה תורה לשפוך לאיבוד דבר הראו' להנות ממנה, כי לאחר שנספק על הארץ קשה מад גארו כדי להנות ממנה.

ואח"כ סיס' הרמב"ם וכותב, ואם שחט שחיתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשותט לשם הרים, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, קתני שהחיטה פסולה, ובhai משנה כתני אין שוחטין, משמע דין לעשות כן אבל השחיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הרашונים, וטעמא דהא מלתא דניאו דaicא חש הרואים שיחשדו דלע"ז נתכוו, אבל אין לא חדשין לאיש מוחזק בכרחות, משום שעבד דבר מכוער ואיפלו הוא איש איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקתם כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ עבי בדיקת סכין, איפלו הוא מונמר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דין של הרמב"ם דין חדש הוא, אחר שהחמירו לפסול כל פגימה הנרגשת איפלו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא למי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוכה הגומא בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטה עד שבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, ודין זה יצא לו מברייתא שהביא הגמ' לסתו, דקתיyi בה, ובשוק לא יעשה כן, משום שני' ובחוקותיהם לא תלכו, ואם עשה כן צריך בדיקה אחריו, אלא דרשב"א הנ"ל בתוה'ב, לא מסתבר לי' לפרש דהאי צריך בדיקה אחריו דקאמר בגמי, כדי להתר שחיתתו ששחט, ומפרש להיפך בדבוקה זו להחמיר, שאם ימצא בו שטמי דופי, להחזיקו למיין, וכן נראה מפרשי' זיל ש'כ', בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכ"ס ויבדל מפטו וממיינו' עכ"ל הרוי לא להכשיר את הנשחט, שscar בלא בדיקה אלא להבא להחזיקו למנין אם נמצא בו שטץ פסול, דרשב"א לא ס"ל לחקל בין כל הני דחشب במתני, ולכן גם בשוחט לתוכה הגומא בשוק אין אסור זיביחתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעם דהני המשנה כדעליל, וס"ל דשותט לתוכה הגומא יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב' משום חוק לעכ"ס, לכון מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומא בתטרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנכות חצרו או להנות מן הדם, שא בדיעבד שחייבת כשרה, ובין עשויה כן בשוק דיש רגלים לדבר כדי לעבוד עשויה כן, כי אין דרך לנכות השוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כיון דזהו במקום הפקר ואני משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצא נאמן וכשר, חיישין אכן שמא מין הוא ושחייבתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרמ"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכותב, "ואין צריך בדיקה אחריו בדייעבד, ונפ"מ באינו לפניו, השחיטה מותרת, אבל ודאי בודקין אותו אם הוא לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובודקין מפטו וממיינו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחלוקת' כד שכוב וגויים כתבם, דהנה המשנה ברור מלה דאין שוחטין, אבל אם שחט שחייבת כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוו מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתלה לגבי הלוקחים וכש"כ דין אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צריך ליחסו שהוא מין, אלא דlatent להונאותו.

דמיטעם קניון קאתינו עלה, דוקא בדידע שהוא חברי ואז ע"י שאסרו רча לknotha, כדי לעבוד בשלו, אבל בסובר שהוא שלו, ואני מתקווין לknotho גם במעשה גמור ושינוי הניכר אינו אוסר אבל לר"ה דין טעם האיסור משום קניון בין שיודיע שהוא חברי ובין שסובר שהוא שלו, מצי אוסר, ומתרוץ מעתה הקשי' הנ"ל דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלא לדידי, לא עשה האי חטא תק Robbie מושם דהרי שגיגם בסחוות חוץ, וסביר שהוא חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאותה בה, לכן לא מהני, אבל לדידי דבעשא כל דהו סגי לאסור של חבריו, ע"כ אין הטעם משום קניון קרמבל"ז, ולמה לא תאסר משום תרבות ודו"ק.

דפ"מ"א ע"א גמר' ח"ש ב' אוחזין בסוכו וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דשותט בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכבתבי לפרש הסוגי' הלו, כיון דבhai שחייבת שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעמים עיי"ש.

דפ"מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמייניך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לאבינוו לכל עכ"ס שיריצה, לרבען נמי דפליינו עליה, שרי לאבינוו להאי עכ"ס דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"י שם שבאייר יותר, והוא דבשלא דניאל שפכו מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזיך, משום דאל שפכו העבילים את היין נמי חייב, כיון דלא שוה לדידי' מידי, אבל נקרי דלדידי' לא נאסר היין בהנאה, לא מצי ישראל לתבעו נזקו ממינו, אלא כשמניה היין לנקרי שננסכו, דאל שפכו מצי הנקרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב מזיך שסביר גם בנקרי כדמי' הזיקו עיי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב בדמタイր למכוו לכ"ע, משום דין און בכח האדם לאסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ן שהבאתי לעיל יש לשפר הסוגי' דשם כמו' חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יינו של חיירו לאנסו, ומה זה דקאמר לאנסו ולא קאמר בפשיטות, דין און אדם אדשא"ש, אלא ע"י הגבהה וניסוכו, מכחין את העבילים שיקינה המנשך את יין לאנשים, והוא כמו' תלוי' וזבון, א"כ שפיר מצינו ליקח דמי' היין מן המנשך נקרי' ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעוזו כשר, כי הנקין והnisich באין כאח' כמו' שכ' החת"ס בשם הרמב"ז, ודז"ק היטיב כי נכוון הדבר מעד בס"ד. **משנה**, אין שוחטין לא לתוכ' ימים וכו', אין שוחטין לגומא וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יחקה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם זיל, ימצאה שמחקל טעם דהני דינים לשנין, כי זיל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוכ' ימים ונחרות", ואמ' יאמרו עובד מים הוא זה, וכך נראה מקיריב למים, ולא ישחוט לכל' מלא מים, שמא יאמ' לזרה שתראה בימים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכגירות הערוך, ובצלולים כדקאמר בגמי' אסור, כמו לתוכ' ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוכ' הכלים, ולא לתוכ' הגומא, שכן דרך עובדי עכ"ס וכו'" עכ"ל הרוי דההני תרתי לתוכ' כלים ריקנים ולתוכ' הגומא, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראה כמקיריב לע"ז, אלא משום דכן דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דשותט לתוכ' ימים נחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקיריב למים, אין במעשה זה כלום, דמה לי שפכו על הארץ או לתוכ' המים, אבל לעומת זאת איכה חש הרואים, שיאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוכ' גומא נקייה, אין כאן שיש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה באיזי דין לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשותט ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנקרי, שוי' מיעוט כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מכוער שעווהה כדרך העובדים המכנים את הדם לצורך איזה עבודה

אדם המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לברר שבאמת גב הוא שחייב לשולם לו כל נזקו והפסדו, כי מוגף הדין אין מדובר שם, אלא בדין דמצוי איש למייעבד דין לנפשו¹, ומפניו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועללים, כי שם ה' מקומו, אי להא אתה, חדה דין עם הבעה², שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא עליו שם גנבו, אבל מביאו בהילך חובל בחברו, המדבר מדין דעביד דין לנפשו³, ובזה נפל בביראה ג"כ, מה שכ' שם הבאה⁴ על בעל שבות יעקב אשתמייטי הגנה הלו, זהה ליתא, וכל דעתן שם במקור הדין יראה דין האמת, אלא דלפי סברתי שכבתבי לעיל, אולי במקום דאיaca חש פסדה רבה בעבה⁵, הדין עמו, שלא מטען לחיבתו להחזיק בבטינו, מי שחשוד בעין הבהירiot לגנב וצריך להתיישב בדבר, אבל הוא פשיטה דומה לא דבר המורדי והרמ"א בהגחה שם, ודוק⁶.

על"ב משנה השוחט לשם עולה וכן, שחיתותו פסולה ו/or ש מכשיר ופרש"י ז"ל לכל שבא בנדר ונדבה אכן איכה מראית עין, דחרואה אמר עכשיו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ו/or ש לא חייש למזה עכ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דין לא חיישין, דלמא בהאי שחיתה לשם עולה הקדישה עצה, דין הושחת לע"ז מהני לעשותה תקרובות, הע"ג שלא הוקצה לכך מתחלה, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמות חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכן דינה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו ה' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTEMA לא כיוון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מריה"ע, שהרואה יאמר דבhai אמרה לשם עולה הקדישה, (ועיין בטור ריש סי' ה' דמשמע דס"ל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אין חל ההקדש, לי'κא כאן משום מריה"ע, דהמקדים עולה כדי לשחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לדעת הריב"א דברי התיק, וקשה לומר דפרש' כרש"י דמשום מריה"ע קאתיקן עלי', דז' הפלוגתא שבין תיק לרש' רשותם דכל מaad, דלר"ש אפי'ו הקדישה קודם לכך, משום דהקדש יוטר דلتיק איכא חש שמא הקדשו מחיים, לת'יק, דיל' הא דר"ש שלא היה הקדש בשתקדיש שלא בדרך המתנדבים, ומילא דחחש הוא גם לדין ולא מפני הרואים, ובאמת לדעת רש"י יש להקשאות, מ"ש מהא דלעיל דין שוחטן לתוכ' ימים ונרות ולא לתוך כלים ומוגמא, לכל הני נמי אית' בהו חש הרואים ומ"מ אין בו אלא איסור לכתלה לעשות כן, אבל לא אוסרין את הנחת משום האי מריה"ע, וכך בשוחט לשם עולה אמרין שחיתותו פסולה משום מריה"ע ואולי יש לחלק צ"ע ודו"ק.

רש"י ד"הames תלוי בא על ספק חיוב ברת, כגן ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרנו, אחת מהן של הלב הייתה והי' וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו משמע נגד דברי ק"ז בעחתת'ס ז"ל ח"מ סי' כ"י שכתב, Adams תלוי חייב אפי'ו בידע שיש בין החתיכות של הלב וכוכס בצד' בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלטא דמצוי, אבל לא יכול בצד' את משותם בשידע שיש בהן הלב, לא שכיח שיעשה כן, ועיין בש"ת בית שערין ז"ל בריש ספרו שהבאי פלוגתא זהה בין הראשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, עיין דוקא שני עדים כדי לחיבתו בקרbone, דניהם דקודם שאכל סאל סי' להחזיק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה' מהילך סנהדרין, אבל

צריך לבדוק אחריו, כדי שאחר שמנצא עליו דבר המעורר ספק על שרתו שמנע משחיתתו מינו ופותו, דשما מן הוא, וմדברי הרשב"א מוכח כן שכ' דבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפךDKODIM בדיקה אסורה ליתן לו לאבות, וכן ינו ומפטו אסורים, וא"כ הבדיקה לקולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו וזהו מין בסטר וכוכ' מוכח מORTHY שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ינו ודאי כתוב רשי' דהבדיקה הוא שיבדל אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא מפטו מינו, ומהז הביא הרשב"אrai' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לקולא כדי להסבירו, ולכן דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומההאי דינא נמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק בעל ד"ה ז"ל תשוי ד' לי"ד, שכתב דשוחט שיש עליו לעז רינון, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביאrai' אלה מדין משרות שיצא עליו שם גנבו, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפי'ו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי'ב, וסימן שם שמצוה לסלקו עיי'יש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדי לפסק ההלכתא כוות'יה בוש"ע, דർבדקה אחר השוחט שתוחט לתוכ' כלים או לתוכ' גנמא בשוק, איינו אלא לחומרא, וכך הרי עבד איסורה ודאי דאוריתיא או דרבנן עכ"פ, אמרו לא ישוחט לתוכ' הגוימה, ואפי'ו לדעת הרמב"ס דמחמיר, לאסור שחיתתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט לתוכ' הגוימה בשוק, דאי'ק רגלים לדבר דלשם עיי' נתקווין, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצרו או בתוך ימים ונרות, הע"ג דבר עכ"פ על איסורה דאוריתיא או דרבנן, לא אבד בזה חזקת שרתו, וק"ו בגין בנו של ק"ו על לעז ורינון שלא נתברר דאן מקום להעבירו, וראיתו שהבאי משרות שיצא עליו שם גנבו, איינוrai' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחת בראיות ברורות, דדרבנה ממון הקל חמור בהזאה מאיסורה, והרי ספק ממון להקל להנתבע הע"ג דאית בי' איסורה ועיין בר"ז קドושין בסוגי' דע"א, שהבאי בשם הרמב"ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהתמיון אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, הע"ג שספק איסורה לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון מרשותו, איין לחוש לספק איסורה, מכש"כ שמחמתו חssh איסורה שלו, שלא יכול לסלק חבריו משרותו המוחזק בו, ושאני במשרת גנבו, דהבעלים אומרים, כי חזקת שרתו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנבו, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינון, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם השוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמור דMOVTOR לסייע ארבוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משותות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תורה דחזקת כשרות דגברא חזקה כל כך, עד שתי כתבי עדים המכחישים זו את זו, בגין טורת כלים יותר מהורג את הנפש.

ואחר שכבתבי תשובי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כיrai' הד"ח ז"ל ממשרת גנבו, בל"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדי מהא דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, דעבד שמסרב לצאת דעביד אינש דין נפשי' בלא ב"ד, ויליף המרדי דה' משרות שיצא עליו שם גנבו, אין צורך לחזיק בבטינו עד שידי עמו בדינה ודי'נא, אלא מצי למיעבד דין לנפשי', וגם להכותו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה

אבל בבריאה כתוב „ולא פרכסה“ הינו דראיינו שלא פרכסה, ומ”מ כשרה, ומשום דעתך שפיקת הדם מצינו מית גם בלילה פרכסות, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוציאף וכן בריאה, כיון דאפייל בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב”ם ז”ל שפלטו קולמוסי נגד דברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבחא לי על בעלי השועע שהשミニו דין זה שיחידש לנו הרמב”ם, והלא לפי דעת הרמב”ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבעין דוקא פריכוס אבל אם שחטה והבל לו ספק נבלה הוות, ורמב”ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמייר בראה שלא פרכסה כלל כמנואר בדבריו, ב) לא יצא ממנה גיב' ודאי נבלה, ג) בראה שאפיפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתתקו הפסוקים מכל זאת וצע”ג.

הדרן עלך פרק השוחט

לאחר שאכל לחיב גברא בקרבן בעינן שני עדים, אבל פשוטא לי Adams ירצה להאמין לע”א שמצו מביא קרבן על פי ואפיפלו לא מהימן עליה כבב”י תרי, ודז”ק.

[שייך לעיל] לשונה ד”ג ע”א בהמה חייה וועף כשרים אחריה ההדפסה ראיינו, כי על חנס כתבתה שם דהרבמ”ס נתן מכשול לפניו במאה שהתריר בא לא יצא מהם דם בלילה פרכסות, כמו בבריאה דתנן בשונה שאח”ז „אבל אם היתה בחזקת בריאה, אפיפלו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה“ דז”ל הרמב”ם בפ”ד הי”ג ממ”א „השוחט בהמה חייה וועף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרם שהוא מותם הי, וכן השוחט את הבריאה ולא פרכסה הרי זו מותרת“ עכ”ל, המדקדק בלשונו הזהב יראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לבריאה, לעניין דין פריכס, דבלא יצא מהם דם, נשמר הרמב”ס ולא כתוב „ולא פריכס“ אלא סתם דאי אומרם מותם הי, והכוונה בזה, דין צריכין לחוש שמא מותם הי, ואין צריכין לחוזר אחר פריכס, אבל ודאי אם אייר שראינו היטב דלא פריכסו, ודאי נבלה הי, ממש”כ שם, דכל שלא יצא דם ולא נתן שום סימן חיות אחר השחיטה בטח מטה,

פרק אלו טרפות

בניקב קром של מוח, דכפי סדרו של התנה הולך מראשה לסתופה, ועיין בהרמב”ס שי”ג בביואר שלו שכ’ דלאחר חזורת ר”ע דנקה”ו וופסה”ג נבלה הו, שינוי התנה סדרו ולשונו, אבל לפ”ד דוחוק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזורה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהיתה שגורה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה”ו וופסה”ג נבלה, ואם נאמר דבהאי שהקדמים ושת לגרגרת והפרידם מאין, ומה דקתי נקה”ו וופסה”ג, די לרמז את זאת, דהני חמירו ואיית בהו משום נבלה, למה נדחק הש”ס לעיל ל”ב לישיב לר”ע לאחר חזורה האי משנה, בתירוץ שונים עד שבא ר”י לתרצחה, דבאמת קודם חזורה נשנית, כיון דבהאי נוסח שהיא לפניו נמי מרימות, דנקה”ו וופסה”ג חולק מאין, וע”כ משום דבහני אין שיחיטה מטהרתן מיד נבלה.

אבל הט אאנץ’ לשמעו מה שמכוסה ומוסתר היה, בהא דקתי נקה”ו וופסה”ג בשינויו לשון וקודם לשאר טריפות שלא בסדר, ופשיטה דפירושו סובב לשיטת הרמב”ם ז”ל, דשיטות התוס’ נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר ביראנו לעיל ל”ב בתוס’ ד”ה ורמנחו, לדעת התוס’ נקה”ו אין בו אלא טריפות בעלמא, כמו ניקב קרום המוח, וא”כ למאי הלכתא חיבר התנה יחד ושת עם הגרגרת והקדמים הושט עוד לגרגרת, ואין לך תשובה נחיתת יותר מזה נגד דעת התוס’ דנקה”ו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליך בעדם, עכ”פ במקומות הנקב אם שחת נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי’, דהוה לי להקדים פסה”ג דהוא ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה”ו, דرك אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהינו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ועוד קשי’ לי כמה התחיל בהם, ולא התחיל

ד”ג מ”ב ע”א משנה אלו טרפות בבהמה, עיין לקמן סוף המס’ ק”מ ע”א רש”י דה”ה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפניו מקרה דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, ובהגבות המהראש”ש קמתמה, דהרי האי קרא לענן טומאה כתיב, ולאআתא לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש”י לומרDKRA דבשר בשדה טרפה כולל בהמה וועף עי”ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכר, והויל”ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אbehema קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשדה של טרפה ל”ת, וקרא דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, דלפי דרישת חז”ל דקאי על נבלת עוף טהור, אע”ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל”ל נבל וטרף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בעפ”ע ונופל שפיר עוף כמו על נבלת עוף לטמאה, מפני שגם בעוף איכא נבלה וטרפה, ואת ידיעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לויל האי קרא ודרשת חז”ל, דקאי על עוף, הוה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכר, ומישובים דברי רש”י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק עי”י קובלות חז”ל, דקרא דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרי דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודז”ק.

ע”ש נקה”ו וופסה”ג, דקדקדו האחוריים למזה שינה לשונו מאין, ולא קתני ניקב הושט ונפסק הגרגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוח, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוויה עקיבא שיחי’ דהדקడוק הראשון מיושב עי’ החני דכדי לחברים יחד בויז’ החיבור, שינה לשונו לשנות נקה”ו וופסה”ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגרגרת חד טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, עד קשי’ לי כמה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אשר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילתبشر שנחת במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היית באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפויות, עין לממן בהא דאמר עלא שמנת מני טרפויות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמר בנקה"ו ופסה"ג רש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ ר"ש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה, ולא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאטרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא ד"ל דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל'י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתהדר היתר מפרכת נתחדר ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה' משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצל משאר הטרפויות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחחת, שכן שיטת הרמב"ם לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפידתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת לפני גרגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי עי' הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול עליה, לא היינו מטירפין פיסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פיסול עליה, במקצת דריש פיסול בשחיטה, לשחיטה במקצת דריש או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי' דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלהך של ח"ט, אבל ר' ישבע משום ר'י הביא הלהך מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז"ד, דשם ביארתי, לדಡעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפות ג'כ' נתחדרה כשנכנסו לארץ ונצטו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוtar להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהיי' בנחרה, אדם ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ ר"ש"י זיל לעיל דף ל', הו אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאטרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אבל ד"ל דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א בסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצין לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל'י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתהדר היתר מפרכת נתחדר ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למד' טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכיו' משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה למגדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א'ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון ונידון בפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה הkdimo, ולהתכלית שנasar כל הני אפילו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שמנצא בש"ס על איזה הלכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ'ר, מנין לנו דבאמת לא מפי עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרה דרכטיב חיא אכול, וכקשי' הדגמ'ר, וכי אמר דהיא לחז' עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקו הקרה דחי אכול, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשב"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הגלגל וכו' ועל זה הגלגל סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, כמה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הגלגל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלן, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלן) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנוי ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הגלגל, ר"ל דזה הגלגל יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חיא אכול שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו לממ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעוף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לבשר הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכளן אמרו וכו' להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק וזה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואין אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארוכה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאטנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב ו"ל, ,,ואין לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפילו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה' עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למד' טרפה חייה דזודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עו'ז זאת夷 לעין, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקריא מלא דבר הכתיב, חי אכול ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגליון ליו"ד סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הילכה על הני מיini טרופיות, ולא קסמרק על הקרה דחי אכול לחוד, ועל משה רבינו שמצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הילכה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ'ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמחייב'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר' אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמך זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהכת אתא לפריש הקרה, Dunn הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לעוד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה שויון בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה, שאסור מה"ת מןין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אמרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללו וכלל לא כי אין כל הגוף וגוף ובכל מכחה ומכה, וכך באמת ברוצח בן הדין, ציריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה כללים על הטרפיות ע"כ להחמיר אתא, ככל שיש לה מכח צזו טרפה בעלי השקפה על החיים אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיוקדי לקטן הנראה בגודל ואמרו Dunn לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיוקדי שנראה מתוק מעשי כבד בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביהו"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבכל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דבפיו מה מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האי זה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין וברא בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מןין, דקANTI סיפה זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מןין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטcin, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה להחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, וגם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעמך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבוע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין סירור חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שלאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך אפשר לומר לך הלהקה אתה לפרש האי קרא, וע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנתנא דמורבה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כואר' למוה להו להתו"ס ליכנוס בפרצה דחוכה צז, ולא תירצז בפשיטות דאך למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספקה הוה, ותליי במחות ומעמד הנטרף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטרפה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, וילפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסopo שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא איסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל הא איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מניין פריך מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מניין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל ט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניין בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדברי, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' ע"ש נמר' זאת החיה היא אכול וכו' ופרש"י ז"ל קרי ב"י זאת היה, פירוש לפירושו, דניהם דכל תיבת חיה מיותרת בקרה,aggi היה לכתוב ואחת אשר תאכלו מכל הבהמה, אבל מ"מ כיוון דזאת מיעוטה הוא, אם נדרוש תהה על בראה, הרוי האי זאת למעט בכוטוי אתה, וכמו דדרש באמות אייך מ"ד דס"ל ט"ח, וכן פרשי"ז דהאי מ"ד טרפה אינה חיה לא דרש רק "חיה" המיותרת לחוד ובלא ה' הדיעה, ומילא גם بلا זאת והו"ל להקשות מיד, האי זאת מה עביד לי, אלא דמניח קושי ז', אחר אייך דדרש הhipik מזאת החיה דט"ח, והא דלא קאמר דתפס הקב"ה גם את הנסיבות כמו הטהורות להראות למשה, ואז הוה שפיר מתרפesh גם זאת החיה, דמה הראה לו בנסיבות בטראפיות היה להראות, אלא דלפי דמסיק דט"ח מאידך תדבריatti, האי החיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניין לטרפה שאינה חיה קמבעי לי', אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח ע"פ שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפות, וע"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, ע"פ שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, איך פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלוא בנטה למות דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מניין פריך מנ"ל, ולא מניין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל ט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דאוריתא, מחייב את הרצח, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניין בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דזאת החיה אינה אלא אסמכתה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "ועני הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"י דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הרואוי' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירושו אמיתי, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שה"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בדרכן מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד"ה ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגידיו הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך איצטראך ניטל הכבד באופן הבע"ח אין להם מרה או בצעי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו איצטראך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן יישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בkoposa דמי, מה ליפסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עביד לי, וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמסו דבר בטל זהה זלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, שכ' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה“, והפלתי הביא דברי רשי"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחייב דבין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה מכך רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכך רובה אומרת דחיה היהת הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי לי, ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמיירி לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו“ והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשמעתה ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווטו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, שכ' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות ז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסיכון מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרמב"ם מתרץ זאת היטב, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה יכולה מה לי מקטצתה וא"כ לא כאו' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקטצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה יכולה דאית בה שחיטה מנ"ל, ועיין בה ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן' דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרה הוא ודוק.

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפקה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות כדין לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות ק"ז א"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות קאמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מנין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אין משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי.

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק.

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפויות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי' בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי' דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקנתני שם בהדי' צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזכרו, דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן' לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא ליה' מושום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחטכו רגלייה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי'כ' בכלל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כינובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלי ואיל, הרי משמע דמקלי קלי עד כאיסר, ואני תמה דאי'כ' אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS טרפה, מושום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפויות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנכנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק.

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחטכו רגלייה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הויה, ותמורתם נוכל להכניס שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הויה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи' דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים מושום דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאיון להם שחיטה, מושום דבר שכם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת' פ' נקה"ו ופסה"ג אין חין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינם חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינם חיין ודאי דה' בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינם חיין, ה' הפסקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרואי DSTL ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למילתי'יו, וצע"ק,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפויות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה'כ"מ והפר"ח, והפלתי החלוק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עיישי' ודוק.

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמג'כראת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זה, DARCOBWA הואה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי סוגי' עכ"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca וכן ריק בחוד מנייהו, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca אזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת הסוגי' אזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמקشير בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקشير בגלויה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש כן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהותס' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמקשיר בגלויה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסירה, הר' אפשר דתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים לש' חסרון, וכמ"ש'כ' התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ם, דאם אמדחו הרופאים למתיה ולא קם ממתו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפיות, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ם בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתיה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ם, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכרת דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך עפ' מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכת אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', ומה מעידין, עיין' בב"ש סקץ' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע'ד הי' מושתתת דבאל'ה מה'ת אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דו'ק.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, הי' לפרוץ חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי'ש ולפע'ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטל מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממית, אבל ראי'תי במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקרט לקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרון גלגולת מושם דהותס עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרךיש בכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני הא סיינא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתה הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר'י' דאמר דח'יט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג'כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיתם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח'יט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא' תנא דמתני פlige הינו דוקא אמניין פlige דאיינו מכoon, אלא פחת הוה, אבל לא דלא נאמרו פרטימס כלל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחו'ן מן הפרטימס, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח'יט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימס שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הא דרכיש, ומלשון השיע' שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למישמע הци, ומסתמא כן נראה לב', לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וזיל': "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' מ"ל מדברת תחלה דחלאים הפוסלים נאמרו למשה מסיני, ואח'כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דוד' ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוד'ק.

רשי' זיל לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסרה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש'י סובר דhilof האונות שהוא מתולדה אין להכנס ב الكل נקבה, דיל' לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקב וע'כ דקשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאת לא בא בה בהלכה על חסרון אונות מתולדה דמציז חיויות, ואינה טרפה אלא מכח הלכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבלל הא הלכה דאמר ר'ה כל יתר כנטול גם חסר בכל והכי מתחפר, כל יתר בחסר וחסר כנטול, ור'ה קיצר בלשונו, וע'כ כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה יהיו יתר גרע מחסר, וחסרה ריאת אי אתה בא ב הכל ה'יט בהלכה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוזע לר'ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכל חסרה, איינו אלא לרבען דסל' חסרון בפנים שםיה חסר, דיל'ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי לרשי' להכנס גם חסרה אונה בכל חסרה ריאת בפנים, אבל לר'ש דקשה ריאת באה על חסרון שבזוץ וכו' לרבען אי ס'ל דחשר מפנסים לא שמייה חסר דלא בא ההלכה כלל על חסרה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס ב الكل נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אيكا נקב, ואבאר באמת כן כתוב התבור'ש זיל' דבל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבלל נקה'ו הוה דהרי בושט אין לנו הלכה על חסר רק אינקב, אבל מה דקשי לי טובא הוה דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש'י מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חולין נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דhilof בשוט שאינו דומה להילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרון ובשמאל תלטא אין זה השלמה אלא חשבין דבימין אيكا חסרון ובשמאל אيكا יתר, וחסר יותר כנטול דמי טרפה, משא'כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א'כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הלכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח'יט ATA חסרה אונה כיון דלאה ה'י צרך הלכה מיוחדת, דחשר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לא צרך הלכה מיוחדת, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות' לא ס'ל כנ'ל דהרי כתוב דבכ' משבניינו ניטול, חסר בתולדה שר, ולדיידי' גם יתר כנטול אינו מכח הלכה מיוחדת, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה'יה יתר כו, ולדיידי' ל'ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בקבוקים כן אנו רואין שחין ומ' מתא ההלכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסרה אונה בכל ח'יט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרךו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש'ס מחרותא קשה טובא דהא ע'כ בכלל חסרה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות הריאת בכלל חסרה או ניקבה נהנו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסרה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראייתי מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ'ה ע'ב מiotiy עובדא דרבב'ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע'י' מים פושרים, וככתוב שם הר'ז זיל' דהאי בדיקה רק בספק אי ב'יש או ב'יא, אבל בודאי ב'יש לא צריכא בדיקה, ובודאי ב'יא לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה ברייא, לא יצאה מכל טרפה וב'יא טרפה ע'כ דהלהקה כך הייתה, דתנא סתם חרותא ב'יש' כשרה וב'יא טרפה ע'כ בכל ודאי טרפות דלא ולכו אין בידנו להקל אפיו הדרה ברייא, כמו בכל ודאי טרפות בפ"ע מורי י'ב'H'ז' דודאי הדרה ברייא, וא"כ ע'כ'H'ז' טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתא הלכה על חרותא ב'יא, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקב, ודאי ה' מהני שהיה י'ב'H'ז' חודש אם ה'י' במציאות לעיל שנעשה כן קודם י'ב'H'ז' חודש, דכל שלא בא הלהקה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש'כ הכא דאייכא חרותא דהדרה ברייא וחרותא דלא הדרה, והאי ב'יש' וב'יא אין הלהקה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע'י' פושרים דהדרה ברייא, מה לי ב'יש' או ב'יא, זה בורר, ולכן חרותא איינו ע'ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם היא ב'יא, כי כן אתא הלהקה, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ל'ל דחרותא היא חד מחי'יט דacho מהלהקה, אלא דהוא כמו לocketoa דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פlige אלא דס'ל דהוא בכלל חסרה כmesh'כ הרמב"ס, אבל הש'ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא ב'יש' כשרה, ובברירתא קטני דב'יא טרפה, ע'כ אלא קטני חרותא ב'יש' כשרה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דצמeka שם טרפות בפ'ע המה, ודוד'ק.

ד'ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפרד זו מהז, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כרש'י האי תרתי נהנו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד'ק.

ד'ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ'ב' ע'א ודוד'ק.

ד'ג מג' ע'א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב'פ', ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינא של ד"ז ח'ק נפ'ש, וראיתי ק' ז' צ'ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינא נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במח'כ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא אר"י הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא אר"י הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' ייחידי היא דמשמעו דאתני' כיחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רבינו ייחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריב"י בברייתא, ורק ר' לוי' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאית שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דallow שרות בעוף ר"יא אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברייחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל שרות, וכן תראה בגלודה דקטני' במשנה דallow שרות בהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני לי בא"ט מושם דר"מ פליג ומיכשר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי חולק, ואני דיש פלוגתת מרובה בזה הכלל, ויש מזה ראי' נפלאה למה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בעניין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משנה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בזה הכלל וכן לא קתני ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפיו לשיטת הסוברים דהיל'נו כגולודה בהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכלב והלא דבר הוא, וכן אין ספק אכן כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר שאמר ר"י דהלה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה ייחידי היא, ואפיו ס"ל לרבי כוותי', היה מרובה טרפות זו בזה הכלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"יח' טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בזה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכלב איןוא אלא מושום דסוף המרה ליטול, ולכן בעין קצת בזאת במקומות מרעה, והוא לאכאר' תנמא רבתא, וא"כ מאן דפליג אריבי' ומיכשר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפיו נשתייר כ"ש עד דאיכא קצת במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור קצת במקומות מרעה, מושום הגנה דמרה בעין אבל بلا נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחליף לא שמענו מהלהקה דמטרף, כי רק ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර ש佗פה גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק.

ד"ה והוא אר"י הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' בפרש קושי' הגמר' והנה הריב"ז זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצל' דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכלב, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיה דתנן, דבגמ' הכיأتي ניטלה הכלב וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכו' ואי' דתנן במשנה דallow כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא לכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דallow כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דallow כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מהמיר ומגיה ונשתיר ממנה בזית, ולכן הריב"ז הביא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליה הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול hei ס"ל משום שהמאכל מתאש שם, ומחללו ונכנס בנקב וכו' רצה בזה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת דأكلה ב' וכו' אבל קורבן מניה נייח כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אחדדי פסליין, אלא משום דהמאכל מתחלחל ויוצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל משום לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא משום דספסו לסתור הקром. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיתנה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, משום דהוא מעיקרה לנו מתקיימת, ואולי משום דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi שמתה דהס סתימות שלא יטלו משם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דהס מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מה' יש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני' זיל טרפה משום דזימן מהnidzon בהדי הדדי' ומה בכך כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח"כ חזרין לפקמן, הרי כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאכאר רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון הבהמה אחיזת שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת שרוט כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי' קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי' והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך"ר ולרמב"ס זל', שלא גרסו במשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתבי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' זיל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דaicca למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי' קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הווורה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הווורה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא קארם הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שליא יקשה לנו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שישנו זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDוד הכא איכא להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רש"י ذקאמר בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסוה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמוה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא איכא חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא איכא חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק דأكل את של היתר, ואית דاشם תלוי על הספק בא נילוף מינני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל איקבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリع חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דני אם אסור או לא, וכיון דאיכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבחתיכה אחת לא מתחייב שם תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא איקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאפילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאמתנו אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטמאל ממי' כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קארם רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה הוא, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דاضיר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמשחו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כאשר בני מעיים, מ"מ קארם בגין' דבכרס קשחת ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה הוא, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לדלאו מקום שחיטה הוא כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא ה' דמסופק בדברי רוב דקארם במשחו, אי הוה בכלל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי' ואע"ג דaicא ס"ס שמא הילכה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואיפלו אי הילכה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בושת דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו Tosfeta התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד وك"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ ש"ז לאוקמי אחזקה שהיתה ראו' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפליגו באזה רשי' ותוס' עיי'ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והתב"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבאות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול איתרעה לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתס איכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' נגרן אי איזלינו דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבון, ופרק שם ונהז' אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא זבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא זבון לרדיא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומ שני פלוגתא באדם זבון להא ולהא, וכ' שם הראי' זל וז'ל: "ומוקי פלוגתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון זבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, ואע"ג דזה האיש קונה זהה כמו בתר הזיה" עכ"ל הזיה, ולכאו' איינו זבון רובא דעלמא דעת הקונה לצד הזיה" עכ"ל הזיה, ורובי דעלמא קונה רוק לרדיא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי איכא רוב לצד אחד, אבל כיון דனן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהנה נקבות, פשיטה לנ' דאינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאפילו ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי איכא רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתנו שאנו מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דני, וזאת הם דברי הראי' זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנ' דaicא רוב לאיזה צד, כי לומר דקונה במצמצם מחיצה לשחיטה ומחיצה לחרישה, הלא א"א לצמצם וכפי' התוס' דהרוב אומר דאינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דaicא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו להוציא עלי' ממו, לרוב דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהני באיסור ליאיל בתר' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח בשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנ' דaicא רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים זהה ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דזהה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זהה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, ע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהא איכה Tosfeta מופרשת מובהה לעיל דף י"ע, דנסmet הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו לתלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהא ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא גם בגרגרת שנשmet ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן בי"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשmet כלו, אבל כוונת התוס' הוא, דנינויו דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהא Tosfeta לאו בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשmet קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקתני במסנה, ותדע Adams אמר שלא נשמע נשmet מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי Tosfeta, ומילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשmet כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפה בע"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכה שמות הגרגרת, אלא ודאי דזהה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין במשמעות טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשיט כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכה סימנים שנדללו ברובו, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דזהה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל ב"ע, דלפרשי' DARL'AH ליכא לפולגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דוזדי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דזהה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' כרב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה רשע, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבען אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבini בשום אופן מה זה, וכי בשביל השדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי' דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא יאות לשעות כן, ודואי כל שעין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שעין לו דעת מכרעת, לומר כחד מינינו ומסתמא נתערכו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפני' מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו ע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלשים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלם רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא ע"פ דשחיטה לא מציז מctrar ליפסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת ע"ד אין עלי' שם שחיטה, אלא בctrar שליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מctrar לשיש אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להctror עס האמצעי להיות השיש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להctror להשלים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ולפיגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קsha טובא דנחزو כמו הוא, דהא תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי רבים להטוט וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהא שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד רבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד מיעוט דחריפי טפי דהסbara בא"ה קלשתא דהרי הרבים שמעיים חריפותם של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק הרבים אלא דקsha טובא, כיוון דקרה מסיע לב"ה ואREL'AH בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשה דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKER דאREL'AH ליכא לפולגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שירה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעונה, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמבר'ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכח, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך איך סימנים שנדרדרו ברובן טרפה, אם עיקורו כלו כשר, ה'ג קשים מה פריך ממשמו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' וא'דו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעונה, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמבר'ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרשות' ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוכ' איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمرا מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשו, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדזה, פלוני חכם התיר לי כי מהי, ופרש"י מי שتسويץ עליה שהרתה שהראה דמה ליאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב"ח צ'ל בס' קפ"ח, דמה שלא פי' דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' לישיב דברי הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי כי יצא באז, אין סומכין עליה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אםتسويץ שהרתה עלייה, ולפנע'ך דברי הטור והב"ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, וتسويץ על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב"ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהר דמיה, על סמך שהראה כיווצא באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'כ' לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכן לא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רקروب הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וללישב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמו בון ודוי'ק.

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעמלה כיון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכahn אסורה וזה אמת ונכו.

ולבן נראה דקו"ש' הנוי אחرونיהם הניל' בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגוף העניים, דיש לת"ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראה להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרת, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדאizia שונא מתנות יחה וכוי ויל"ד למו לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' ק"ז ל' הרני'ש באז, וכל' דגמ' מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייטי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי באז, אבל לפע'ך נראה, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, לכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראעה מאד, אבל קבוע שלך כך, אשר תנן עליו בפ'א, יצטרך ליתן, הוא מודה גראעה מאד, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, כלומר יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, להנחות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי לי' אבי נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoni' לי' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראה דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי, ויל' דבזימן לסעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כ"ג, כי חשב להחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שיכין בלבך וכוי' אל תלחם את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עיי'ש בתוס', וכך במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא כמובן, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי נמנע מלайл, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד' המשום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניל' מזיל גבי, ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ודבורי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רקروب הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וללישב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמו בון ודוי'ק.

תוס' ד' ה' היכי עbid ה'כ'י, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, וא"ת דלקמן גבי האי מחתא וכוי, ויל' דההם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה' מ' וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאטאממער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיערו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייערו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה' נראה דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח,adam המוזמן לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתיב בבי' ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאיתיב כזיט, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדامر בפרקון لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לי'א למיפשט דהני ملي' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפוסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי'ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כלazon שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתה, וכאןomer חייתה דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכלazon שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר לממי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמו, התחל למשוך נדו' בחות השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפניהם והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפניהם, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוחו ע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע ד' דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצריכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדludeת רש"י משום שאר ריעותות דשחיתו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברש"י לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד.

שיטות התוס' דויסרין בין כסדרן ובין שלא כסדרן אתה בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להחפרק ולකב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אין מדויקך לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבת או אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי דצרכיך להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכך ידוע זאת לחושטנים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפ"י ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להחפרק, אבל אין לפреш דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימרא, והו מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעי הכא, הלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעמידה להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועיקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, כמו קוץ ומחט, שישפו לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרק"ג שם בשם הלבש, שלא מתרפין ע"ש סופה, ע"פ שבודאי ניקב החמת את הלב מעל"ע, עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, איבל כ"ז שלא ניקב און שכן מחראה אבר, ומכח"כ אכן, שהטרפות אינו בנקבת הקромים אלא בנקייתבשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מוסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי"י מפרש לקמן דבכל hei דקמיהeti מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיפ"ז שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטרפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שריאתי בת"ח כאן של' זיל' "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרובי בשר הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפיطعم זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, זכ"ע.

לכן נראה פעל"ד לפреш, דיל' ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיע הנקב לבשר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, דבנקי בקרום עליון טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל און מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטרפות בגוף האבר לא פסילין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטרפות הוא בשבר ולא בקרומים, לא שייך להטרף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטרפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטיריפין, איך אפשר זאת כיון דהטרפות בשבר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחראה אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפות שאנן מטיריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י זיל' דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי"י, דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירושו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשארא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקום ותואר שהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נזאת מזה Adams עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרין ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקורין ל' טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך למשמע מנ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, והוא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchroma ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ד טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הראיה שנייקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, עכ"פ שחולשים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגין לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחוט הנמשך וכו' ואפיקו והוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבעמה תוכל לפסקו, שבתון תינקוב הריאיה ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרק האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרק עמה קром הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא"ה אינה שכיח כלל כמוש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ד ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהווה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרצה, טרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ד דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפה בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchroma ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ד טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבואה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש בהמה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמי כי להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר היכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מיליה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושות בהם דרך בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מחובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הוה זיקה כרבו, מדאמר המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מstable ברוור לומר דהא גרמא, מלתלות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאת הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמוכה, נולפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאת סמוכה לדופן, רק נסכמה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמוכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, עי' וכיוצא בזאת נאמר ותבחר לשון ערומיים, עיין ב"ח ק"ז, למחלקל בעין אחר בין סמוכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למות, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דהוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוה, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דבhil' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצא ממורא דרפרט דדמ"י לאופתא, כאשר כתוב ה'מ ואח"כ בה"ז, נמצא שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה'מ דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא נלמד מרבה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה יכולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן אחר דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו, כתוב דה'ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא יכולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסיקין כוותי' אלא כרבבים דחולקין וסוברים דשייעא מרבה שמעין, ממיילא הון יכולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין לאמיחו ודוק'.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחלקין בין יכולה לבין אוננות דופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרט דשייעא קאמר, אבל מאחר דהרמב"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניים 18twohundred דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להקל בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להכחשי, או איך סיפר לו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתם ריאת נשפכה בקיתו כשרה, יש לדחוק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תקופה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו מושום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לנ ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק קר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תרא דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם מושום דר'א ור'א בשיטתייהו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש'כ ר'ש'י ז'יל, ועתה תרא כי לא חנים קבע ר'ש'י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכ'ך, מושום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ'ל, ובכ'ם שתמצאו ברש'י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש'י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטר' ולא לקבוע ההלךות ודוק'.

ע"ש גמר' האי בחברו אמרה, ופרש'י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משותומים, אדם כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה וזה איין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhaysh bi הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש'י ז'יל, ולא לעשותוchk שאית להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוג'י באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ'ל וכבר תמה עליו הראב'ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ'ל היה מפרש'י' חברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש'י' חברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ איינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא מושום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבל עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא'כ' מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף מושום דספוגו לינקוב, וקורט של חלתיית דאסרין, מושום דספוגו לנקוב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צרייכן לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשיבותים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מazi חי רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבל רק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב'ח, דא"כ גם מחסירה אבל רק לאח'י, וזאת א"א דהרי בעין מחסירה אבל עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושחתת לכך ולכאן נחלשו העורות כ"כ עד שחשיבותים ננקוב, וכמו בבשר שרופא גורדו דחוות אינו, ותדע Adams אמר דרך משומס דספוגו להתרפרק ולינקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדרי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב'א מחייב נחתכו רגלייה משומס דיקולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה משומס דספוגו לנקוב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרים אלא בבשר הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה' מ לרמב"ם, ג' נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוט בעורות גופא, וע"כ משומס דמושום סופו להתרפרק אין זה סתימה, וע"כ אמרין דברך את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמ' ריבר'י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבח, חזינחו להדק דק"מי צמחי צמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש'י' דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דברת הכא, בהני דק"מי' קנדי' קנדי' טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי', ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערמה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני צמחי' שמהו מורה או בועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא'כ' קנדי' טינרי שפרש'י' צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יתגר גודלים מהם וכן הוא בראש' דאללו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעניי כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש'י ז'יל כיון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש'י' דה' קרום אבל סתימות דופן סתימה מעלייתא הוא, עיין הגהות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סתימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה' עינה לדעת רש'י' בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני' דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהחט שמנצ'א בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם' חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הויל' לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קamar וברבנן או חסרונו בחוץ וכרכ'ש כדלעיל, והנפערן' דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חששו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלב דוחק בעין עצמו, וכן נחלייט דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוניות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל' זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממ"נ ליאقا כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דעת' שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דודאי דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרחוב נבלעים הם דרך הוושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכטה כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכי' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעבור בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפר' דסביר כרבנן דטרפו, משום דרחוב נבלעים דרך הוושט, ויל' ודו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרש'י, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ש'א, דהא הכא בכבד קיימין וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הוושט לבכד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה דכבדא וכו' עכ'ת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא יליכא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לעפ"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הוושט במרה לשמא הבריא, ומטריך משום דרחוב נבלעים דרך הוושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש'י, לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הוושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כנис דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרש'י, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאן ר"י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר' דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הוושט נכסה במרה, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרחוב נבלעים דרך הוושט, אבל כל הנבלעים דרך הוולכים לחוץ דרך הרכשתא כדריכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייאתא קויצ' אוכלי', וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב"ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרש'י ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכון להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומשום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הוועי' להוכיח זאת מכח הדיון סתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודakashata תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתווי הא דר"ז דאיינו מיכל קאכל' וכו', כיוון דakashata גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דakashata הוא אינוי סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מוותרין באכילה, וסבירות רשי' דakashata דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דakashata תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מוותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דakashata פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין לקמן בתנוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מוותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דakashata דתותב יסתום ודאייתרא אינוי תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות"ש" משום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה Dakashata כ' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם Dakashata, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כ"כ הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מסופק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דלרשות"י משום Dakashata דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כ"כ, אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרmb"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואינו

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הци, הראייה הינו קרומי הראייה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגי' קרי לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמר, ור"ש לא ניחא לי' לומר דראייה קרומי הראייה אמר, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסרון הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני' כה תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא כעין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרש"י עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני' בתורתך ולא יאמור פי' דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא' ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, כהן שלא הוי לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדך, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו' עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יהי' מי שיחי', דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו' ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכהן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמא' צמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הון אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ז ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה' כ' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי' דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיתה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיתה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקובתו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיתה לאו מקום שחיתה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הוא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובה הן אמרת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדללו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האבירים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובה, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוטthon בגרגרת ברובה טרפה ולא בנקב, ולכן שפיר פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישעיר לאו מקום שחיטה, נדונו ברובן, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה איזיו דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמיר דהאי טפח דמשער גס בלי שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כוشت בל"ה דר' אבינה, וזה ברור אמרת צדק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמויאל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקתה ברובה, א"ר בגיןין בי' אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דקדחה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהא דקתי שנקרע רוב החיצונה, היינו בקטנה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טפה גס בל"ה רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב בי' אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר'ר חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפניהם שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, דאייך פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואיך יאמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשני שבאייא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה יאמר האיכא דאמר לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמרת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך יפליגו איכלון דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקtiny, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שברי"ף ליטתא" האי בעל הגלילון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMESSHEI' זיא דטבחא, תלינו לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלינו במצבו, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואונה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומטים, "וזאת נראית לי" שאון מקיים כל כך, הרוי דגוף הקפה אינה בירור גמור, لكن און סומקין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רחוק המציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' און דינוי דבקל אפשר דנעשה בבל' דעת, אפיקו במקומות דלא ממשמי' ידא דטבחא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובן, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבל' דעת הטבח, הוא רחוק המציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סרייקא וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סרייקן, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח'יט' שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח'יט', אלא דמצין לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר'ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סרייק לעומת מה דס"ל, דח'יט' דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר'ג, כדי תפיסת אין הנكب פסול בו, אבל שיעורו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars א' לא כר' הוא, הרי הוא ושת דנקובתו במשחו, ולהק' לישנא דלעליל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי' לא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ דמסתמא רובה כcoleה וכאו כתני שומר הצאן שהכbesch מן הארי, וכן שפיר מצין למימר דר"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפה דברי ר"י בכתנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתנית' כתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא כתני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו כתני שומר נקרע רוב החוץונה, ושיעור טפה דוחוץ מאד לידע לא כתני, ואי הוה כתני שיעור טפה ממילא הוה ידיעין דקטנה דליקא טפה סגי ברובא, וע"כ דת"ק פlige עם ר"י, ולא מצאת' ישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החוץונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, ועיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתו ה"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיתנו מכח קושיתינו הנ"ל דעת' סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת מושום דשיעור רובה באורך א"צ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסה"ג ובפסוקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשוניה האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצין פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הני לישנא חוץ מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החוץונה על הכרס עצמו, א"א לפרש על רוב עובי הכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דشمואל לעיל בריש פרקן אמר בשר החוץונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החוץונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש האי בירבו דشمואל, دائ' ברוב עוביஇ זהה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשמויאל אין הפ' ברוב עובי כמו אם מתני' עלبشر החוץונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשםואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דشمואל ליתא דלא נזכר בשר החוץונה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשר החוץונה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ"ל בטעה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החוץונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטרף בשר החוץונה כמו בכרכס עצמו لكن לשמויאל ודאי רק בק:right; רובה ממש אמר ודוק'.

הננה הזכרתני לך כ"פ ובעיקר יoidך הארכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאר דיני תורה, לא הלך אחר האי הלכה דחי"ט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האי הלכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מתקח טוות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החית', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לאחרישה ולגדלו ולדאות, עד שיאמדות הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברא痴' דאי ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoidך.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפ"ט'ז ה"ו מהל' מכירה, ו"ול מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנティבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדל ולדאות, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנת, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגחים על האי הלכה, ודינן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, לטבחה דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מוח"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו במה שהעensis בו דמייר' אפי' בטרפות דיסרכות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק'.

ע"ש אל' ר'יס לאבוי, חז' מר האי צורבא מרבענן דאתא ממערבא ואמר ר' אוירא שמנין וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכ' לקרויא לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבושא' גטווע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדוד'י דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שמנצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת ההוא ייל דת"ק נקט זאב משום דבר בהווה וכדכתיב זאב יטרוף וכן הקרא דבר בשדה טרפה סתמא באב מיררי לפ' הרב ابن עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן הארי, וכן שפיר מצין למימר אין דרך הכלב להציג השור מן הארי, וכך כתני שומר טפה דר"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפה דברי ר"י בכתנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתנית' כתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא כתני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו כתני שומר נקרע רוב החוץונה, ושיעור טפה דוחוץ מאד לידע לא כתני, אי הוה כתני שיעור טפה ממילא הוה ידיעין דקטנה דליקא טפה סגי ברובא, וע"כ דת"ק פlige עם ר"י, ולא מצאת' ישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החוץונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, ועיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתו ה"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיתנו מכח קושיתינו הנ"ל דעת' סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת מושום דשיעור רובה באורך א"צ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסה"ג ובפסוקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשוניה האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצין פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הני לישנא חוץ מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החוץונה על הכרס עצמו, א"א לפרש על רוב עובי הכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דشمואל לעיל בריש פרקן אמר בשר החוץונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החוץונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש האי בירבו דشمואל, دائ' ברוב עוביஇ זהה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשמויאל אין הפ' ברוב עובי כמו אם מתני' עלبشر החוץונה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשםואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דشمואל ליתא דלא נזכר בשר החוץונה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשר החוץונה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ"ל בטעה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החוץונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטרף בשר החוץונה כמו בכרכס עצמו لكن לשמויאל ודאי רק בק:right; רובה ממש אמר ודוק'.

רש"י ד"ה מא', וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדין לחומרא וכו' ובסייערא דריאה מושום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ"ל, מה דבעו רש"י הכא בזה עיין בלב בשר החוץונה כלל, ובאמת ייל להעיר על שיטת רשי' הוא, דאם סיירות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דນפיקת הריאה אינה מעיקר הדין. ועיין בשו"ת כתוב סופר ז"ל שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ד נראה דעתך מה שחשו החכמים הוא,adam לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח"כ מי שבא הריאה לייזון, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שנפחו את הריאה לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריאה הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד"ה מחת אחד טרפה כך פרשי' במא', ואפי' את'ל המסס אפי' מחת אחד טרפה כך רקי' רקי' חצי העור וכו', עכ"ל שאין סברא שייה' טרפה, הויל ולא ניקב רקי' רקי' חצי העור וכו', עכ"ל עיין בראש יוסף שבאמת ברשי' בב"מ שם מבואר טעמא לאסור בניקב מחת אחד מושום שעורו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיתנה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהאה, או נפולה ממוקם בגובה ואני יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שעמדת מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דאמרה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים ימודד לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכלל בי"א ונעשה גוסס ביב"א ביש" אעם עדיין לא קם, ואთ היא טרפות נפולה דהינו גוסס בי"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דריש"ב וכל ששתהה מעלי"ע יצאה מכלל גוסס בי"א, ואע"פ שעדיין לא עדמה הרי זו גוסס בי"ש דלא איכפת לו, דמסוכנת בידי שלמים שר'י, וכל ששחיטה תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דילפ"ז ריב"ב לדממה גוסס בי"א לגוסס בי"ש, ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקובלו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגידו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס בי"א וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות, אלא דשים ריסוק שנתרסקו ואני היה י"ב חדש כשאר טרפות, אלא דתווך מעלי"ע גם באברים שאין הנקב או הניטול פסול בו, אלא דתווך מעלי"ע עדין לא נזכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בט마다 תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים לחו לחז"ל عدد עבור מעלי"ע לא נזכר הריסוק, ועוד נדחק הור"ן הובא בכ"מ שם ז"ל, "בהתני דאמרין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי' ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי' ולא מהו, וכי אמרין חושין, משמע שדיינה כדין נפולה גמורה, ואע"ג דאמרין לישנא דחוישין, הינו טעמא מטעם דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכל' וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הר"ן ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מועלם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מערבע.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דריש"ב מדמו להו לטרפה, וכן דבrozח פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דריש"ב דחייב ברוצח מושום דמדמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דנפשם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם מפיו מה שי' ראוי לידע מדעת עצמן, וכיון זה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אריה'ה וכו', הנה טרפות נפולה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, וכיון שהוא שיבין את זאת, ורק' במחנני דאי' כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיות ודאי שאפלו חי'ichi אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני הייתה מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מוה'ת ודאי מוקמין אחיזות כשרות, וכל שוחטה תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מה'ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארוכה בסנהדרין דף ע"ח ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמיים חייב, וכל זאת ילפין מקרה דאיש כיימה כל نفس אדם, דממעט את הטרפה שאין כאן כל نفس, אבל גוסס הרי אכן כאן כל نفس, אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל דה נש' משמעו, ורבנן פטו דכל نفس עד דאי'א כלنفس, וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג ذקראי קדרשי, איצטרך לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתнос' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דריש"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש וכי אמירה כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתפרש הסוגי שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפעם מרבה ולפעמים כמעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כידוע, וה'ג' ממעטינו ההווג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל نفس רק חי' נפש, דמחסרא אבר שהחיות תלו בו, ומרבין את הגוסס דהוה גופו שלם, לדrhoש אפלו כל نفس, ר"ל מקצת نفس, אבל בגוסס בי"א פליגו בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, כמעט אותו מכל, דין זה כל نفس, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשוחחת אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה לכך מיש, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, ושחתה מן הגג ושחתה מיד, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאברה וכו"ו הרי וזה מאפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללממייס, מביא, היא חדא, שנית מה זה שכטב אסור לשחותו אותה עד שתשתהה מעל"ע ואם שחת בזיה זה טרפה לא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסור לשחותו אותה" שימושי מזיה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנהו, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי" דאין ברישוק אברים שום ריעותה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי" שאיו טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכו מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי" מתרפרש בפשותו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראי"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול" דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהוה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מוחנפים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהסוכנות ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כליל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, וא"פ שאם ששחתה מעל"ע, יצאה מיידי גוסס ב"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאה וחיתנה, שתחיה'

ששתהה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאברה הפטניים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרכסת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקמתי לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מהל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוק נדע דבלא שהתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטני הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשרד שבדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למוח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעינן מחסרא אבר, דהרי עשה נטחה למוח ע"י הכאח אפיו בלא מחסרא אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעינן טרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מיריעי אפיו שהתהה מעל"ע, ואז בלא מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שמכוכבת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי קתני נפלת מן הגג ומפרכסת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדתו שעומדה מעל"ע, דעתו לכיא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאברה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפוללה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיוז דפליג על דנפולת מן הגג ומפרכסת ושחתה תוך מעל"ע, לדיד"י גם גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדיד"י אפיו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהכה או שהתהה מעל"ע באופן שיצאה ממיסוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפליה עיי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלהכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גביה ונתרסק אבר מאברה, עד שתפסד צורתו ותווארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותווארו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צrisk להיות ההמה, כדי שנחשש להאי רישוק אבר, אבל הלהכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהכה חששין לה" וכיו"ע עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלהכה אח"ז ואח"כ עמדת ולא הלהכה חששין לה, והשミニ הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, "כל מקום שאמרנו אח"ז לה, מותר לשחות מיד, וא"צ לבדוק שמא נתרסק אבר וכוכ"ע עכ"לומי לא ישתומות על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ור"י איך בהלכה אדינה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קתני והאדם הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרות כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע ללא בשירה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ כתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתי דרושא הזאב ובשנים מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרוסה איס במקומות שעשו אותה טרפה, ובנפולה לכך אמר מרוסק, ולכון כתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו מיד בטרם שעמדאה, ולא חיישין בהמה למסוכנת מהמת נפילה, כי אינה גילה להסתכן במחתת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניותם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חיישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חיישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"כ"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם כתני טרפה ורצצתה ומפרכסת והשתה מעל"ע בשירה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי דפרש נפלת מן הגג והשתה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמעו דאם שחטה לאחרי"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משוםiar טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"א, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתי נפלת ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמido כאן, משום מסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלה"י"ט, והבא דינים היוציאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומפהף הסדר לומר תחלה דהלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני דנפלת מן הגג, ואח"כ בהלכ' י"ט וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"א, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה ממפרכסת כדקתי נפלת, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"א, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכח התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפה ליכא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל" י"ט בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הוא לא יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וככתב אח"כ שאם שחטה הרוי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"א לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך רוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילא רוב דטרפה הו, הרוי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחתמת שתחש כחה ונטטה למות, הרוי זו מותרת איך באבר מארביה הממייתים אותה, הרוי ז' מותרת וכי עכ"ל, וכאן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שדייבר עד הנה, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היה העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשו אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחגו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"א, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמיתה שאח"כ מקרי ב"ש בהגמota של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמות המכות ב"א או שאיר סייבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבליה בין הח"ט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבחמה מפרש הרמב"ם בהל' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונטרסקו אבריה דהיא נטו שנטטה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"א, ובזה הלו כרשי" והרמב"ם לשיטות, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושתה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות בלי שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתי נפלת מן הגג נפלת מן הגג, לרש"י לקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" לרש"י לקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתי נפלת מן הגג ונתרטסקו אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו קר"ג, דבריה אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانيا יוכלה לעמוד הלא היא ריעוטא גדולה, עד שבכל הנז דלא חיישין, אם אינה יוכלה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון דאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטא כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנז דלעלי, וא"כ כוונת הרא"ש Adams שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיא לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאיכא ריעוטא דانيا הולך איצטרך לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאי ריעוטא דלא הlk, דאין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטא, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז לשיטתי, דרישך דבר הניכר הוא שנفسד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול איננו פושל בהם, וכן הו"א דהה בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי שבגמי, עיין בכ"מ ובלח"מ, ולאור' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להתריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתץך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון דאנן לא מפרשין הוא דר"ג דקאי על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאן שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד"ה אין נפקותא לדינא בהז וזה ודוק".

ע"ב גמ' אמר אמימר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צריך בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מחייניות הבהמה, וגם לא ניחא לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמימר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז, ורבא דאמר בסנהדרין, הורג את הטרפה ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דאמר בסנהדרין, ועפ"פ שהוא סובר ט"ת, וע"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחבלה זו, בזמן זמנינו טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו ד' והותר, והווצרתכי להאריך כ"כ, ולכפול הדברים כמו פעים כי דעתינו שקשה מאי להוציא מלבן של הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מחשש ריסוק, זאת לדישי' ותוס' ניחא, דכיוון לדידיו טרפות נפולה היינו מסוכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמdea אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מחשש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו חולן או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, ואז מסתבר שפיר דانيا יכולה להלך הילוך יפה, ולכן כל שלחלה שם ובפתחה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למלחה ומזכה למטה, אין חושין ממשום ריסוק, ולכן צריך לבדוק, אבל פשיטה דהאי גדי' דחזי חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי עכ"ב בלא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה"ר הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري, וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري בהכי אפייל בלא עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזראי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י כאב עובר אינה יכולה לעמוד לפני שעיה, אבל בהניח למלחה ומזכה למטה ואינה יכולה לעמוד, הרי רגלים לדבר שנפלה, ולמה לא נבע עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מכיריא דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בלא הלהקה אבל עמדה מيري, וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלה מחמת עצמה, וכן הניח למלחה ומזכה למטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמע דעל מה שביאר לעיל דעמדת ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי גראה, דרך רגלוות הוא קامر דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטא דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם אינו יכול לעמוד, אינו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגלוות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטא הוה, משמע דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרצה لكمו, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרש"י דנער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דצלע מכאן ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מכאן ואמצעיתה של החול'" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות רביינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם' עכ'ל יותר הוו"ל להקשות דאפיילו ענקריה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊ה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי מleshon זה ש' "כמו וכו'" מוכח/DDוקא בנחלקה למזרדי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה כנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה כנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוא נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די לא יצא שגנת הורה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפיילים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ם שיף ז"ל מה ש' באז ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילהו, הרי לא שייך צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צרייך אלא להוציא מידי מסוכנת בי"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מכך להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה מעלי'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, ולמה נבע מעלי'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולת לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, כבר יצאה מידי גוסס בי"א, ונעשה כגוסס בי"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכך שכתב הרמב"א ס' נח טע'י ו', כל שהלכה אחר הנפילה ואח'כ' אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני אני יכולה דבעמדה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, נעקרה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר"כ ור"א שאלו על נעקרה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול', ורב טרפ' איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא שסביר להם, גיסטרא קאמריתה, היינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את'ק זאב בgenesis נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลם לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את'ק, פלייג גם בעופות, דلت'ק נצ' דורס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוונתני כי היכי דת'ק, סובר בזאב שהיא חיה קטנה מצי דרס אף שור דהרי אמרי לסתון דחנן אפיilo בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוותי' דהרי דחנן עלול לדروس יותר מאשר עוף הדורס. ואב"א גמר' דלעיל בשונה כתבו התוס' ד"ה ודروسת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיך לimentiini, אלא ממשום ר"י תנא ל' הכא' עכ"ל.

ויש לראות שלא ר"י מון התנאים האחוריים, מתלמידי ר"ע, ויסוד המשנה הלא הייתה מסורתה בידם מז', ועד דעתא ר"י, היכי לא היה נשנה דרוסת העוף בנהר, כמו דרוסת הזאב בבהמה, ועתה אם נאמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דרוסת הנץ בעוף הדק והנא בעוף הגס, לא ה'י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מידי, ולמה מחקה רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, ע"ג דרי" או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, אך קודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת'ק קתני בא"ט בעוף, דרוסת הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דרוסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעתו מקומו בא"ט בעוף, כי בסוד המשנה לא היה קתני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להציגך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מחק רב' דיון דרוסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דת'ק פלייג hon בבהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת'ק בעוף במסנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמות לאמינו זדו"ק.

ע"ש גמר' מיתבי דרוסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחלל, אבל דרוסה ל"ל וتسברא, וכי' הר"ץ' ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחלל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשימים, והנה לדידחו,, אבל דרוסה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרוסה כל עיקר, ע"כ ה'י מפרש עד שתנקוב לחלל, מצא נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דלא"כ דרישא לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דלא"ה אס לאחר שנקוב לחלל יש להם דרישה, נס בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל למורם דבעוף הדק לית לי' דרישא, אבל לאחר שמתרכז לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנוקב לחלל יש להם לר"ץ' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"ץ' ורמב"ס לפרש מה שナルפה בעונת ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אכן אמר וכן לטרפה, לא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג זדו"ק.

ע"ש גמר' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, בעופות מן הנץ וכו' בgenesis ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרוסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דרש, ותי' דאיידי' דנקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMUNINU בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה'ג' אין לא לשוני' בעופות

בנעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחולוי' קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החולוי' והאסיטה הוא מkeit' מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולוי' קיימות זדו"ק.

ע"ש גמר' איש נערקה צלע מעיקרה וכי היכי דלא חילוק שמואל אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא חילוק שמואל אעולה בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעין עכת' התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחולוי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו שחירות רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דשماול, דעת חצי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זויל,, לסתון פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דשماול, משום איןך דקאמר וכו' עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאותה איני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין עקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב עקרו, דהינו נשתבררו דקתוני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל עקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כשמואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דשماול שהוא דלא כהילכתא, אבל הת' ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דשماול, משום איןך דשماול, ולא מדקך בי' דחווה דלא כהילכתא משום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חולוי' קאמר הרבה, וליה כיוון רשי' ז"ל דלע"פ דדרכי' קאמר, דקאמר סתם נערקה צלע מעיקרה לא ממשע דעם החולוי' קאמר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא ה'י אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולוי' דהינו מkeit' האסיטה טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפורך סתירה ממשום דהמחברים רבים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל דשماול בא"ל כוותי' קאמר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמתابر זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דשماול זדו"ק.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לעניין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, דלדעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ האילכה דחיה"ט, לכארו' יש לעיין, איך קאמר כאן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה'ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בהסרונו שיטם, אלא דגס בללא שיטת הרמב"ס נמי קשה, דדרמא ב"ש ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכחות ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגלגולת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דשماול אכן אמר וכן לטרפה, לא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג זדו"ק.

ע"ש גמר' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, בעופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרוסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דרש, ותי' דאיידי' דנקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMUNINU בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה'ג' אין לא לשוני' בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עיי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דריש, לדריש דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" לדבorders לחוד הוה ס"י לטומאה, וה"ה דטמוריף, דהרי עופות טהורין אין להם דריש כלל, כמו שכ' בעצם דאין דריש לטהורים, ואי דקשי' להו מה קמבי עלי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דריש עכ"פ בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרcum לדروس, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקלי האבר, אבל על מעשה הדריש בעצמו לא קמבי עסmock עכ"ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחיל, ופרש"י "אבל הגע חיל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ"ל וכאן כתוב שלא מטריך עד שניקבו הדקי, הרי דמוני בדיקה עכ"פ, ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתני בקוץ עד שתינקוב לחיל, בקדוח מישאים הבשר כנגד ב"מ, הרי דשוין הן ניקב לחיל עם דרושא ובדרושא הלא שיטת רשי"ד דלא מהני בדיקה, עכ"כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביב צפרני נקב הלגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מייריו לקמן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידוע וניכר מודה רשי"ד דיש לו בדיקה, עכ"ב צרי' לומר כן, דכפי שתכתבתי לעיל, רשי"ה הוכיח לדדרושא ודאי אין לו בדיקה, משום דההילכה כך אתה, "ודראות הזאב" ובזה סגי להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף בקוץ, דיאנו ממין הטרפויות, עכ"ב דבזה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החיל, מסתבר דמן הנגע לבדוק כל החיל ניקב כ"ד וד"ק.

ד"ג נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכוי' הא דלא קבעי בשאר חיות חז' מاري זאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא"ש ז"ל באמת ליכא דרס בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטoor סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ"ל דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בב"ק ט"ז ע"ב ארוי דרס זאב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר"י לפרש הת"ק אתא, משום דחתת"ק דבר בהווה ויתור שכח הוא הזאב שבא על נקב לחיל הגוף, אבל שאר הצפוניים לא נתבעו כלל העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אידמיות או רקבון בשאר שכגד האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דריש,תו לא צרי' יותר, אבל כאן דמיiri בנמצאים בשור תי', תחביב צפורה יש לדוחוק, דמיiri ללא בדיק העור בחוץ, אז שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמך על זה שלא לחוש על דרושא, וצ"ל דאפשר שפיר שלא תחביב הארי רק האי צפורה לחוד לתוך העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחיל הגוף, אבל שאר הצפוניים לא נתבעו כלל לתוך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולאבי' למה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל" דלגבוי כל הגני חששות סגי בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און ל' בפסקין הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ה ה"יא" ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס לבין השוררים, ונמצאה צפורה בגבו של אחד מהם, וחושין שמאו ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכותל נתחכך, וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והן מקרקרים, וחושין שמא דרס וכו' עכ"ל וליד א') למאי הילכתא קאמר, לצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב לצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השוררים איךacha חשש דרושא וכמ"כ הרשב"א ז"ל, ועיין בתור סי' נ"ז ובב"י וכמובא בהגמ"י שם, ולמה שתיק הרמב"ם מהה,

לחיל דרס אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש"כ למעלה, דלמאן דס"ל דר"י פlige את"ק, ה"ה בגין פליגו, דלטת"ק דרס אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית להו, אז האי ברייתא את' קר"י ולאפקוי מת"ק וקאמור דינץ אין לו דריש בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מיה הוכיח רשי"י לפרש במתנני דר"י פlige את"ק, דמיהי ברייתה דקתני נץ דין לו דריש בגדיים וטלאים נראה כו, וד"ק.

רש"י ד"ה עד שתינקוב לחיל, בקוץ בעלמא ועד שנקבו הדקי וכו' עכ"ל. לבא'ו' סותר רשי"י את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ"ב ד"ה בקוץ עד שתינקוב לחיל, ופרש"י "אבל הגע חיל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ"ל וכאן כתוב שלא מטריך עד שניקבו הדקי, הרי דמוני בדיקה עכ"פ, ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתני בקוץ עד שתינקוב לחיל, בקוץ בעלמא ובדרושא מישאים הבשר כנגד ב"מ, הרי דשוין הן ניקב לחיל עם דרושא ובדרושא הלא שיטת רשי"ד דלא מהני בדיקה, עכ"כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביב צפורי נקב הלגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מייריו לקמן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידוע וניכר מודה רשי"ד דיש לו בדיקה, עכ"ב צרי' לומר כן, דכפי שתכתבתי לעיל, רשי"ה הוכיח לדדרושא ודאי אין לו בדיקה, משום דההילכה כך אתה, "ודראות הזאב" ובזה סגי להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף בקוץ, דיאנו ממין הטרפויות, עכ"ב דבזה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החיל, מסתבר דמן הנגע לבדוק כל החיל ניקב כ"ד וד"ק.

ד"ה נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכוי' הא דלא קבעי בשאר חיות חז' מاري זאב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא"ש ז"ל באמת ליכא דרס בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטoor סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ"ל דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בב"ק ט"ז ע"ב ארוי דרס זאב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר"י לפרש הת"ק אתא, משום דחתת"ק דבר בהווה ויתור שכח הוא הזאב שבא על נקב לחיל הגוף, אבל שאר הצפוניים לא נתבעו כלל העור בחוץ, אז בסימני טומאה שליהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרושא מה דינם של איין, דלא הזכירים התנא בשמותם, ע"ז קפשת לי' רב היל, דיש להם דריש, והוא דפריך לי' ממתנני והאנן תנן דרושא הנקן, לאו ר"א לרבות היל קפריך, דחא ר"א ספיקי מספקא לי' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותடע דחא לא כתני, "אל" והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואinic בדצוטרי מני' הינו נמי מיטעם דהם עלולים יותר לדROS, لكن אלים זהיריהו אפיקלו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי הדין כן, וכן הוא באמת דעת הרשב"א ז"ל, והוא השיטה המחוורת וד"ק.

ז"ע דהיך דרושא בעופות, כתבו התוס' لكمן דין זה מה שאמרו כל עוף הדROS טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורי, וכמו בזאב בהמה, ולא הי' להם לפרש האי דרושא דהכא, שיפורש די והותר בסוגי' הש"ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפורי מון הנדרס, אבל ה'י' להם לפרש הסימן טומאה של דריש מה היא, והנה רשי"ד ז"ל لكمן מפרש דאווח' בצפורי ומוגבה מן הקרע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דין לו עניין כלל להאי דרושא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפניו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, וכן שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיין הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימוש, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומצאו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו ר Stark דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובסמוך נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספרש דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מארוי שנכנס לבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזאת כתוב דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', למה לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעיריות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתוך לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזאת הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגדול, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא הזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, זצ"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והו"ל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דהה ש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושומאל פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בណולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווז בושט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והו"ל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיירע בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמיך, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' היריב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומזה ג' כ' דהני טרפה להחלוטין נינהו, ומשם ע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכה הגוף, וכל שנפלת מן הגג מתרסקו אבריה, אלא אדם עמידה או שחתה מעל"ע, מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כו' ניקרא רושם דרושא א"צ בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומה יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנהריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' ואין חוששין לספק דרושא. אבל לשמואל דחיש לספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שחייבת שתבנו מפני דרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ', ובפרט

ע"ב גמר' אתרי' דשモאל הויה, להאי גירסא הדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להקשר גם באטרוא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז"ל ושצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף ל' ע"א, דאם שמואל להני דמאבני נendi אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכו כר"ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הויה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרוש להו כר"ש באטריה דרב דס"ל דלא כר"ש, אלא ודאי הכל קאמר להו דאם תמכרו בייקר דaicא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוו'ק. **ע"ש** גמר' ולהחנקינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת"ז ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה' דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואין כאן משום עושין שchorה בנוט' עי"ש. ואני תמא על האי גירסא דא"כ מה קאמר, ולטעמיך נישדינהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמיך, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

תוס' זיה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דבין נקובות הקוץ לדרושא האב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהרא"ל ז"ל, דלמה לא נוקמא דעתערב בדרושא שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואינחו מקרקרים, דלשמואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א"צ בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומה יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנהריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומקמין אחזקי' ואין חוששין לספק דרושא. אבל לשמואל דחיש לספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שחייבת שתבנו מפני דרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ', ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, גם לדאי דרושא אית לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמו ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב יי' ויתר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי' בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפיקו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אין נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיות עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי' בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי' שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' כל דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי'ן לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, ומילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון יידין של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמ"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יאשר אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשטי פליגו באה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדירוש על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואיזהו מקרקין פלי, ממש דאי' כען ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דריש, דלא מיטרפ' בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום שעשוה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפלו ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, גם רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדריש, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממילא צרכיך לבדוק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואיזהו מקרקין, וזה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפיקו בעיל' מ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנ' דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אל', ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי' דספק נקה'יו' ופסה'ג' ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדו' במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה'יו' ופסה'ג' וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שאין עני' שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנת בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושם נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאי' מושם נקב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי' בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הנען מש'כ' שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מוחשובות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשלום, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכנ עתתיק עצמוני למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בריש פרק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפירושו רק הניא אבריםண זנצרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחיה התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחיה העליון טרפה. והנה לנו אמר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחוק האם יש להטריף לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגלילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגראס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מחולק על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מiotora דמותני דקתיי ניטל לחיה התחתון כשרה דליש' אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מירמא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולת להכנס המצון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחיה העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד עיי' וא תנא תנוא ניטל לחיה התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב עיי' וא סימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' פסה'ג' בו'יו החיבור דASHUMINU זהה ובערבעין שייהו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשער החופה את רוב הקרים עג' דשומואל עכ' מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיי או שנקרע רוב החיצונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואעג' דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر „או“ דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא עיי' מיתה, ולכך לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור' הכא, דרב סובר כר'ל, דכל שנספק הקנה כמדמב"ד. ולכך קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיטה דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן דחרש כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמב"ד, אבל ר' פlige על הא דר'ל ולית לי' כמדמב"ד, ואפיקלו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכך לדידי אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיי' על זב' בפלוגתת ר' ר'ל בזה. אבל לפреш דרב ור' כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאייך ישמות עוד הפעם סימון השמות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי לר' סימון השחות לאו כמדמב"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיקלו אם לאח"ש נשפטו, כיון דגם הגורגרת חי כמו אחר האברים, ולכך דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיקלו بلا בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבי"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי מי לאתווי שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ' הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בחשו' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבדורות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידיים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי הי' עוד מקריבין קרבן פסח (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו'ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגידה נשי' יש תרופה ותחבשות דאי הכי הוליל', דגמירו דאי בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמסקין והא קחציא דמתנו, גמירי דאי בדרי לה סמי' וחוי לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ם שהבין כן. זל"ל בפי' היב"ב לאו זיין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבהמה או לחיה וועז חוץ מאלו שמנו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאה ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיפו האמורים עכ' המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומר דאם ישכחו יחזרם עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכלכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכלן שיש בהם טרפות, נהוג כיון דבכל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותה ומפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דעתני באלו כשרות ניטלו הכלכליות כשרה, הו"ל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליגו בדרכי, דבאה דרכיש א"א דפליגו, דהרי לכתה דגרע מניקב או כשרה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיון דגרא מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטול נוכל לרבות אותן בא הכלכלה, אבל אי לא דמי' לניטול, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דעתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטול, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטול, ואין לרבותוizia הכלכלה, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הו"א לומר דלא דמי' לניטול וכשר, ואתא אלו כשרות לננותן דמי' לניטול, ומילא איתרבי בא הכלכלה, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולניטול נמי לא דמי', דהא לאו נטלה לגמרי הו"א" ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטול הוא דcarshot ניטל הטעול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניו, דרך ממשום דמי' לניטול, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקי' דמי' ולא לפסוקי לניטול נמי לא דמי'" משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, וניטול נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוה בכל ניטול, וע"כ כן הוא אדם נאמר דלמי' אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לנו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפיות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ"ל דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, וכן לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דרי' ור'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוה פחות מניטול ונחתק, אבל דומה Katz לשיטולו, ותולו אי אלו טרפות דזוקא, או אלו כשרות דזוקא, זותה ממד' על התוס' אך מצאו סברנו דמכך אלו כשרות מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפיות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטול, או דמי' ממש אלא דאייא למיטוע בי' דמי' לניטול עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דליתוטו נמי לא דמי' ג'כ ה依 ולקתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה דאי כשר הוה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג DDMM' לנחתק כשר, כמו דקתני נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקס. **ומעתה** זיכנו שא"א להוציא על הטרפיות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מושיעין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרורה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייא וקטלי, דאי ניקב עס על הטרפיות ממשום דגה"נ הוא אבר חדש שלא נזכר לא באלו טרפות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור'ABA דחשיב כמו כן בהאי דמחו בcoli' וקטלי, ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאיון לדיק דנתתק טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה coli' למידק יש למידק ממש דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח"ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפיות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נקקה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז"ה חיה לדר' מתנא דעתא בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר"י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האילקוטש דלקתת coli' היכי ATI, והוא אמרו בראש פרךון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דעתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס ש"פ' יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דרכי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיון דאיינו דומה להני דמותני אין לרבות באזה הכלל ולמה לי' לעולא לומר מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות באזה הכלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשוizia, ולכנ כתבו "دلעולא דח' מיני טרפות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיימי נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא קרוני אלא אני מינים דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמיון אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר לנו כהנני גם המבוגר בריש הכל' טרפות, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועלו בזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דניאו דלא נזכר בשום טרפיות שמנו שם לקותא, מ"ט טעות גדור לומר, דאי לרבות לכתה coli' בזה הכלל משומם דלקתת שם חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותנס השבר כאשר כהב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתק או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלכתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזוזק ייל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות יתר בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ולא תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות יתר בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למלית"ו והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות יתר בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאגם המוקם עשה כן, וכן נטאש האיסור בשמו, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאגם המטרפין, לנפער"ד נכון ודו"ק.

על"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד, Adams מקטן עומדים ומקטנתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק' ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה הי' בקידושין שם מדבר מעוני כימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב' טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק'.

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רש"י צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتן אלא כישי לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח מונו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי' צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتן אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שישibus בחנות, מקרי עסוקים במלاكتן, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכך משמעו מן התוספתא שהביא רש"י צ"ל, דין רשי' לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ' שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהיו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק'.

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ' .ועין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ף צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי, ור"י לית לי דר' מותנא, لكن מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיי' פליג ר"י דאמר אל"ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' ריך באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מдолיל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיוון איפסיק ניבי כשר, רק איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ולא כר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו הינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבנטיל הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטילו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבין במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאעכל ניבי' דמי' לניטולי דהינו ניטול الرجل ממוקומו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גם بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעילא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהガ דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדאמירין לךן א"ר נושא לתינוקו לculo טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה של' הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו' עכ"ל, וחידוש בעני שכל הפסיקים העלימו עינויים מדין זה שלא הביאו דהשוחט צריך להיות בקי בכל הטרפות, דין לומר דזקוק בטבח המוכר לאחרים והוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין זה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משותומים מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפ"ז ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מיוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, ע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי CAB, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יכול לחיות בלבד מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו לחיית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מצי לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלבד, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטק טחול וכליות משום דאורחא יותרת לחתקכם משאר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' Adams חתק בין סימן לסימן ואין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לח"ח, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אDEM חלקין אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש"כ רשי' והרבע"ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגנא נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינם שנטחדרו, לתוך המשנה, וממש"כ לתרץ המשנה שלא הי' היפך האיר דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הנ"ל מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז אמר לhicפ, מה הידור דין און בו ביטול מלאכה, אף קימה דין און בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין און בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoi הידור אין בו ביטול מלאכה, ובגלות דבלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל ממלאכתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה וגולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרה כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וללא והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, וקאמור דעת כאיסר כשר משום דכאיסר טרפה, ור' ג' קאמור דהאי כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאיסר, ואין זה עניין לעד ועד וכלל שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז דודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרה לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרה לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק אזלין לקולא לנtabע ולחומרה לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרה כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מיד' מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם חומרה או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרה הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמור, או עד סוף ד' קאמור, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרה, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, החם לחומרה, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רש' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי לחיות Chi בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' דאת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי את', אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'א דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר'ם באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי ייחיד בלשון חכמים, מכש'כ שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ'ו ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג, ופסה'ג שלא נתעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, וא"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג, דאי פסה'ג היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עד קודם פסה'ג. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסת, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע' ב' ברשי' ד' וה' וכי מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג בעוף טרפה

לאכשורי, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, אבל לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתנה מתרת את העובר, ומכח'כ' שלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתייר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מיili, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא כר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא כר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי רכיש, ע'ג' דקאמר סתס לכתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא אתא להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלulos ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בנדחה, דס' ל' דלulos ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינו, ולא כיוון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' ז'ב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי'ש כשרה ב'יא טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא ב'יא לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא ב'יש' לא בעי בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה ב'יא טרפה, ב'יש' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה בראיה בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעין אי ב'יא אי ב'יש', ובזה ישבתלי לעיל היא דפרק, והא איכא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ על חרותה אתה הלכה מוחצת, דאל'יך מה לי ב'יא או ב'יש', דכל שאינה הדרה בפושרין טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין ב'יא או ב'יש' ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזטא או אופטא וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עו"ף טמא וכוי"ו עכ"ל, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העו"ת ובין אהבהמו, והוא תמיד לשון נקבה, עיין בחדשוño בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנא דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכזרות שבעו"ף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב זול„, ועו"ף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשא או נגפה וכוי"ו הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוא"ק.

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"ב א"ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועו"ג ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת צדק. אבל עדיין לא נתישב לו למה לא קתני לעיל דשתתה ועלע"ג דכשרה, וזה הי"י האידי דחכה, משנה שאינה צריכה, גם למה לא קתני נמי עמדת כשרה, דהרי בין עמדה ובין שהמתה, יוצאה מיד פסול דרישוק אברים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שאר טרפות, וכל זאת הוא מפורכת דקתני היינו שהיא אינה יכולת לא עפי"י שיטת הרמב"ם א"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת הגוף אלא ע"י טרפה, וכן באירועי דרישוק אברים, ועל כל שפה יושב קדשו, וכאשר באירועי זאת באירועה לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, עדיין היא מפרכסת" דמה בא לשול, שלא מותה פשטיा, אלא דבא לומר שהיא מסוכנת, כדאמרין לעיל ל"ז ע"ב, ואפרשות רק אבן בקיצור, דהאי מפורכת דקתני היינו שהיא יכולה לעמוד והוּ מוסוכנת, והוא מסוכנת ב"י"א, דטרפה בלבד וגוססת, ואני יכולה לעמוד, והוא מסוכנת ב"י"א, דטרפה בלבד שום חסרון אבר, כי זה הוא רישוק כלל שאין ניכר בשום אבר, ודיניו כטרפה, וכדאמרין בסנהדרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט ב"י"א פטור מהרוג את הטרפה, וכל ששתהה מעלע"ג כבר יצאה מגוסט ב"י"א, ונעשה גוסט ב"י"ש, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילה מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליו אחר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדת שום דהוא ק"ו משחתה דהרי בששתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדת, אבל יצא מגוססת ב"י"א ונעשה גוססת ב"י"ש, ואז צרך התנא להשמעינו. אבל עמדת פשיטה דהרי כל שעמדת אין כאן מסוכנת כלל, ועיין לעיל מה שכחתי על מה דאמר ריא"ר עמדת אני צריכה מעלע"ג, אתה לא אשמעין אפילו חורה ליפול ואני עומדת עיי"ש. אבל טרפות רישוק אחד מאברה, שהוא מהלכה של ח"ט, והוא טרפות הניכר ויש לו בדיקה, ובין עמדת רישוק אע"פ שציאה מסוכנת ב"י"א, אבל עדיין לא יצאה מוחש רישוק אברים הצריכה בדיקה, יותר הדברים תמצא לעיל בסוגי" דנפולה ודוא"ק.

וראיתני במסניות וילנא, ב글יו„ אוֹר גָּדוֹל “שהביא נשוי מהר"ם לובלין זיל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושחתה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עיי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם זיל, ודבר זה שנגה רבתא הוא במחכ"ת של הגאון זיל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה חה"י אז מוקדם הליכה, אtamaha, ומה ש' הרמב"ם, ש' „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורא ראיי להמתן נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מו"ית כמו בבהמה, דלמ"ד אשלעמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם נקה"וו כיוון דבנחירה לא פועל השה"י יכול עכ"פ תוך מעלה לעמורי את הנחירה בושט הנקוב ואין כאן טרפות אלא מדרבנן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנה וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי ענייא עניין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אליה בחדשוño ana ana ודוא"ק.

ע"ש במסנה הוכחה חולדה על הראשה במקומות שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסייפה בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה עג"ד דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"ד בדיקה זו בשחתה מעלה"ע אינה משום רישוק אברים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהא יצא למורי עי"י שהיה מעלע"ג, אבל בהוכחה חולדה על ראש דרצה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"ד לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיער טרפה, וכן בנפולה אתה ההלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל שנדurst טרפה, וכן ביפולה אונא דקתני דחישין לנקיית הקромים, ועל חש הלא רשי"ד בד"ה הוכחה חולדה דחישין לנקיית הקромים, ועוד קתני הוכחה חולדה על ראש, הרי דזה שם טרפות מוחלות דאלע"כ הוליל ניקב קרום על מות, כמו דקתני בא"ט כבבהמה, ואיך כי' כאן מהני בדיקה וכדאמר בגמ' אובל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף זיל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יבצבע, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתרטסקו אבריה, וא"כ גם בסמשנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחויצה חולדה על ראש, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה זיל, דהרי מוכח מן הסוגי" דאין חילוק באזה בין עוף לבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק" דלעולם יבצבע, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עלייא, עג"ד דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכוכת" לעולם יבצבע, הרי דההו כמעט הנמנע שלא יבצבע בבדיקה, ואת קמ"ל התנא במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראש, ולא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוא"ק.

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרכסת ושחתה מעלה"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דועש לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלו, אבל עיון לקמן דק"ב ע"א, רשי"ד ה"ג' ואין שחיטתה נקבה, אבל עיון נקבה דתנו נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתרברן לנו דאינה יכולה לעמוד לא נחזק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פושלון, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י א"א בלשון ייחד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהם עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יותר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מעכן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ו וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמותו שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין בע"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעוט על הררא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דיני הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דוזדי לא אתא הלהכה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא לכל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי'א להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי'ש אותן רע"ד דעתות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף זהה, דהרי ככל אפשר דברי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בבהמה כשרה, שמות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בבהמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מהקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלאadam לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותה ירך בבהמה ושותה ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמות ירך בבהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היהתו. אבל נירה לפיה מה דמסיק גם בעוף לאו בפירוש אתמור דשותה ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהריש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדיק בידא ולא חייש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, מミלא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהכה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינס כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה"י מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכאו"ר דמ"ש לעיל דפסקין קר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצע מחייב עקיימות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליך לצרף חזקת שרחות דבכמה כדיוע, אבל אכן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber"י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "חגי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגורוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ"ז זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי'ט בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשטרב שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי"ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הון בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והן עוף שלא שחה מעלי"ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ"י המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלה מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן במשמעות תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינה מן הכהנהafi בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפהafi מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעם דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין דעתן רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמירם בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמש"כ הרמב"ם בפי"ז ה"ז ממאכלה אסירות וז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אינו lokha על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמירם דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, איז אמא דכל צמן שמעורות בגיןו נידונים כגון אחד עס העוף, והוקה עליהם מושום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתור של איז"ג ואילו יוכהה בשר טרפה, אבל האוי ניהו דעתן כשר, ואילו יוכהה שכך נאסר נאסר קודם שגמרן, אלא ואילו ניהו דעתן כשר, ואילו יוכהה שכך נאסר קמא דאמירם סבר לי' קרabiי דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע" סי' נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר, דאם נמצא שאינם גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה כמושם איז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ואילו דעכ"פ מדרבנן אסירות, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גזרה, וכן עכ"פ אמירם רק מביצים שנולדו מיררי, ובנולדו ס"ל דלא איזו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמירם ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי בדביצה נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפיי הקדמות דברים אלו נבאר הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמאירם מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור היא ושווין אר"א ורבנן קאי, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יהודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל"ל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכללי' מכש"כ דאית ליה דר' מתנה אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דעכ"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנה עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שופרפת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, דאם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הו. אלא דבבנוי תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגררי כמש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שופרפת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשיי ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפיilo מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח זהה דחויל בעלמא הו, דהרי אמרו לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקאמרו סימן לטריפה שלשים יום, אך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המציאותות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמירם הני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עדiscal בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא הנה סוג' זו עמוקה עדiscal בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשנה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכ' בה דרך עצמוני, ואני בעניי משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשיי ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקota רבתא לדינה, והוא ביוצאה מן היוצאה, לדಡעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקרת חרב, זיל „מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות אפלו היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דעתה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכתחב שם וכן תמאן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצת עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא אפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדותהין מתוךן אסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמאות ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאני דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומפריסי הפרשה יש לך מעלה גרא ומפריס פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיא במעי אמו, דاز החוחץ ממנהابر פשיטה אסור מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביצים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משוםابر או במה"ח, זו הוא בביבים אב לדעת הרמב"ם זיל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמאה וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדಡעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאחיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. וביעני אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתנו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השינוי אבל נתחדש לעילו יוציא חדש הנקרא יוציא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במי"א סק"ג, דמתייר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסיקים, דעתו דאמת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמי ובטעמא. אבל עדין יוציא מן הדם, וכמו חלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסרים, לא משום דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, דאסור ואין לוקין עלי, כמו שאין לוקין על החלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר דיויאר מן הדם מותר, דחלב חידוש הוה, ועיין בנו"ב שהקשה לו חכם אחד, איך הוה אסרים חלב מושום דם, וכי גרע מדם שבשלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לארקה בעין, וכש"כ חלב דודאי איינו ראיין לארקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסור החלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור עלי. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיויאר מן הדם אסור, (אבל דרמ"ב' לא באיר דעתו בדם שבשלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticי בכלל זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזע חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן ביביצה טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידן וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצא מן הטמא, ולכן ביביצה עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביביצה טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואיין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביביצה טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דעכ"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותתו ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביביצה טרפה בשיחלא בתרא איזע חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן ביביצה טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרואה. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית ליל, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידן וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרורה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצא מן הטמא, ולכן ביביצה עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל ביביצה טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואיין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם ביביצה טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד איסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר בمعי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע איסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו בה"ה ביצת טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממotta נמרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמר דאיסור בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממotta נמרת בשוק, ואע"ג דPsiotia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב' נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלאגבי חשבוהו כבשר מושום נבלה איך איסור תורה (ר' ל"ל אבמה"ח דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לאגבי בשר בחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איןנו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמעורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיורה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיורה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קאמיר, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתייר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קאמיר, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו, דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמיר והוב.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינא, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה"י יולדת ואינה יולדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינא לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה יולדת ומור מתני דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה יולדת, ואמימור גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינא דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה יולדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינא דסביר טרפה יולדת אמר נוסחא, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמיר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמיר דאמיר הכי, ולפיכך בהא דשמיין מלישנא קמא דליך דחש"ס הכא סובר דאם אין לוקין ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דחש"ס הכא ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסובר דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטולמא וכחצ' שיעור, ספר מתיישב פלוגותת ר' וא ר' בולד טרפה, ושווין דידיחו ביצת טרפה, דබולד טרפה פלייגו בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנא לעיל בליך דפליגו בטרפה ולבسو' עיורה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצה ודאי אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בין דכמו ח"ש שהוא החיצי בכמויות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ ייל' כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשם דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה רבען מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולוי, Adams נפרש כפשווט דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורייאי ע"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצע' דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכוארה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאייסור לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כציר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כציר של אבמה"ח, ולא כציר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בחשי' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהם לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלה בלא"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליו ולא איסור נבלה כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גزو בביבה נבלהatto ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשינה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, יותר זל' לדידין דפסקין כר' אש' הנבלה הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגزو על שיחала באטראה אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנמצאה במיע האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר זל' לא נידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала בתרא דשניות אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דנדינונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבלא"ה לית הולכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטם דסל' דקושי' הש"ס ה' מב'ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמייר דשיחала באטראה שרוי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידין, דעתית לאן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיותם כאן שלא במקומו דכאן לא נזכר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמייר דהכא היה ניחא להם דב"ה גزو על ביצת נבלה אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала אטז מצד יוצא מן הטמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ור'ת כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאייך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטם, אבל לפ"ד שיטת הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והולכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ל ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנן כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק זהה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכן מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלת בריאותה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטריפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטופות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפיירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מודקדך הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר בשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שgam יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפיירשו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין החית'ם טריפוי היהת חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפיקו איכה בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדייבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקאנטני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקאנטני בכמה טריפוי חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טריפות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טריפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלהכה בפ"ע היא על כל הטריפוי דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מודקדך הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקין אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכך אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב משחו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לנו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמסרה לנו כללים די לנו אם נטרוף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרוף, אלא אומרים הרי הלהכה עלasisoid דטרפה אינה חייה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטריף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו אייכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז'ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן בחזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל ללמדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוליל, כיון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיון דאין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהטווי' סי' קט"ז לא נחות למה שכתבתי, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משות טרפה, ואסורה מושום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת מושום טרפה כיון דם"מ אסורה מושום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דalgo נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה מושום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה מושום סכנ"פ, מושום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל מושום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

ד"ג נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, ובפ' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, שמהם שמהם הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מוגעים נגד הטהורים שאון להם מספער, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים הכתובים, והוא מובן בפשיות דשות עולמים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו לקמן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוו"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פי חיה, אכתיא איכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתך איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורם, ואון בהמה תורה בעולם חז"ז משור שב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצין שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהරש"א מעליו ודוו"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהראש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהראם"ש זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצין לאיסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאם בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוו"ק.

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשrown, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאיכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזיר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממי לא גם הני שאין להם סימן כלל הבעה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפלו נאמר דשייך כאן לו מר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי' כזו ועוד יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, ולכך איצטריך "ווא"ו" לומר לנו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעבד ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאי לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחיזר, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ז הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דפרקינה ודוו"ק.

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיא איכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזור על טלפים, דסביר היה טמאה איינו לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שיש"י התוס' לפ"י הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אח' להוציא הגם וחבריו וחיזר דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפ"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאון לו להוציא התי מין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח'י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח' ז' ודוו"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfeta המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי, וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfeta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק' הש"ס על התוספתא קודם שהנicha למורת חיים בכל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק' דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו בmontane' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השטא דחלקים לשנים בתורי בבותו, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל'כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למרא לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לאDONיו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרף מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חז' мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגיה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חז' мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאצט דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהורה דבsofar פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהורה, ובין העוף הטמא לטהורה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבשה"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהורה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחמתם יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכספי והזhab וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדםמת, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כמובן. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למרא לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא עליון, כי שופט מצד אחד לאDONיו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ה ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מivid וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהורין, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולם חז' ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמיןהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנCENTER לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איזה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאינך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאינך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייקר הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"י מהלכה נמסרו לך, דהרי אפילו הוי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חז' мало ארבעה, כמו מה ש שינוי במשנה דפירה מובהה לקמן, דכל העופות פושלין את מי חטא חז' מן היונה מפני שמווצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בגין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאת דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הנקבה שלו עלפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתה אלא רבבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ג ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסר לי רב' ופרש' י"ל במסורת, אם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב' ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהם, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס י"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהה עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב' הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו זכר אצלינו, אם שם במקומו שהוא שכיח ואוכלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אותו המקום עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי ואוכלין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעיד על עופ שאינו ניכר לנו, כי רב' אמר לו שהוא טהור, ואז צריךין לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דלילי זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' י"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא צ"ל שא Sorר הבר אוזוות הגדלות שהוא מתרבים אז במדינתינו, הביא ראי'

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פרק הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלים, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינם מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדילים בסימנים ע"כ מנשר וחורין מוכרים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוצ' מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא צ' בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמים הוציאים מנשר וטורין, ולכן מודוקך לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נטרPsi, אבל מצות עשהrica ברכירם בסימנים מהמי שאי בקי בהם, כך נלפער' בראור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל שיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביבו לטומאה אייה עופות חוץ מלאו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרא אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ס' ב' ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' י"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאון לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' י"ל, שאם שמו של העוף שזע עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' דעת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיון דמקיר את כולם ואיינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא נחיא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהיא עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחרילה לא היה שם כון, ורש"י סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי נשתנו לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערבי אלא דגס לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתרום וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר ומה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת העינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת העינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יויצא, ומזה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרישה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל דס"ל דמשועה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبשרה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשייקין וה' בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים אלה ATA, ומה דדי' קא בהאי עוף טמא מרבה ביצים שלו לאיסורא, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אינה מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף צהיה" פשוט באוטו המקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו".

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורק"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וכייד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי" בקי בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' פשוטו הדבר באוטו מקום שהאי עוף שטהרו, אז מותר במקום אחר שהביאו לשם מהו אנו המוני לסמוך על מסורת מקום ההוא, ע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטו שם להיתר מסתמא עפ"י בקי אוכליס, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעות אם מסורה מהני ממקום למקום, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב צאתה, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקום אוכליס אותו ובחד מקום מנמעים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש שנטודע קאן עוף טמא הדומה קבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייח' קאן עוף טמא הדומה לה'ה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זה לאן, דמיiri שבמביין מין חדש לאן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירושו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מכוקדים, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמעו ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיין כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, עפ"פ שיש לו שם אחר מהמת איזה שניי' שבו, ואם כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ה צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכטב על אחד מרבניים שרצה לומר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הベル יצח פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי' מרווחות ניזול בתר רובא וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מיטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קושי' התוס' בעי' ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקושי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמוכה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמות הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהו כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמוכה שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקריאה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם נדחק בכל דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים בILI פוצה פה ומצפץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת זו באריכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחילה ללימוד עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומוטרך אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת זו תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעם לנ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמעו דאין דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרנו דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתו דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציצית אבר תחילת לידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לידה, וכען אמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיתה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפשר חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר אבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיתה נמי אם שחת בושט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק מלשוחות שם עי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטת הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיתה בין חתכו לאחר שחיתה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלא דיל' שאבר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בה האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כל עד שנולד אז בלאה' נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מוקם החתק ע"י שחיתה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לביבי ולכנן ודאי דאין להתר ע"י שחיטתה את מקום חתק ועיין עוד ל�מן ודוק.

גמרא אר"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפא לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לרבע כדין לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאון לה היטיר, ועיין בהר"ם לבליין דכובנת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו היטיר בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהא האבר אסור בין חתכו קודם שחיתה ובין לאחר שחיתה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא היטיר בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורא"כ הוא דהרי מקום חתק بلا החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהחיזיר אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני סימני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמור דמהני שחיטת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנgeoע את חלבו בתיקו, מושם דין לאו היטיר בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מיטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטת הولد דבאיסורי' קיימה דין אין השחיטה מורתת איסור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לידי יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא ללא נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציצית אבר תחילת לידי, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לידי, וכען אמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שיטתה וישנה לשחיתה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפשר חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר אבר ראשון שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיתה נמי אם שחת בושט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק מלשוחות שם עי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתכו קודם שחחת שחת אמו ובין שחתכו אחר שנשחתה, ואפילו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו', ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו'" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהר האבר היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאו נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם אותו אבר ואח"כ נשחת מה נולדם וללא הוסיף האי, אפילו כאן מיריבי נשחתה אמו מה נולדם לשנים ולא הוסיף האי, אפילו החיזיר" לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפילו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפילו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידי על יציאה זו ודיננו כהבר היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאחר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפרש דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הו אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הויה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החיזיר, משום דגנער האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, והוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הווא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הויה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאידיה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הווא, דבר היוצא אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטת האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצא עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצא יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הווא, הטען לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטען שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל ליקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאיון השחיטה מועלת בו, והוה כשותפה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתריו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו הוציאו שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבכען קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, ועי"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחן איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן ליקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"יינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמנהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטת העובר ומיטמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ ס"ל לא בעין קרא מוחך לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמינו אמרו דעובר לאבר המודולל, כונתם על כל מני טרפה, דהיאנו שאמרו חכמים במשנה טרפה, כוונתם על כל מני טרפה, דהיאנו כולה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרה דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לרב דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מאיב בינייהו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דחלכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ג למה מבעי דוקא למ"ד אין לידה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי, כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לiddtz לענין זה דחזרה האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בינייהו. בשלמי' אבל לר"ג דקא夷 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ לא קשה כנ"ל, אבל לר"ג דקא夷 על מטל"ה דמי' בינייהו קאי על ב' הלשונות חד נמי איכא בינייהו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' קמבעי' לי' אי איכא בינייהו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

דף ס"ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שהוציא את ידו בירושלים והחיזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה ל' אדם נולד כולם או רבו או ראשון, דטעו שחתות עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאיסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי לשיטת רשי' כיוון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לגבי שחיתה, הוה נמי מהচ"ץ לגבי אבר היוציא. ואולי כוונת הקושי' בתאם לכך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגביו מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בנסיבות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סיימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמת צrica' ב' סיימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדיין זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורשב"א. והש"ד דס"ל בנסיבות כדעת התנוס' והרשב"א וכן"ל, וכך פסק בכ"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טררי לב' תרי. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המוחורת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מה תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכיר רבינו הגadol באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדרה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורחם זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר ז' ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדרה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתן אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשר היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השם תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשדרה טרפה מה ת"ל פרשי' אטרופה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשדרה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה וברשר בשדרה, וא"ל בשער בשדרה משמע שפירש ממוקמו זוה בשר מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הלכת' קראו הכתוב להאי בשר היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשדרה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחוד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימא גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, שלא רק לא חדא אתא הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' ל' ברשי' ועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKרא דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם לי'κא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. ברשי', דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ'ל' דגס באבר היוצא הדוי' כן, דלית ב' איסור בפנ' עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו מושם ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוּא לשון רש' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמץ דע"י הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוותין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עטה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוּא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ רשי' בריש פירקן, וע"כ שיק' ב' יצא חז' למחיצה והני גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא הוּא זוז'ג, ונדרחקו ממד לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחرونים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מתרי איסורין הא נהפק הוּא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלו זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר'ל הפיגול והונורת והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלו זא'ז' את זה הוּא, כי היכי דלא נאמר דניהו דבעין מבטלו זא'ז' אבל בכחות וגורמי גרע טפי ואין מבטלו, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

השלמת העניין חורן כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו מהה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא הוּא זוז'ג, ונדרחקו ממד לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחرونים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מתרי איסורין הא נהפק הוּא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלו זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר'ל הפיגול והונורת והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלו זא'ז' את זה הוּא, כי היכי דלא נאמר דניהו דבעין מבטלו זא'ז' אבל בכחות וגורמי גרע טפי ואין מבטלו, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

השלמת העניין חורן כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יוצא, אם הוא איסור מחמת עצמו מקרא דובש בשרה, או הוא אסור רק משום דאין שחיטה מועלת לו משום דאיין כאן סימנים, כיוון דהוותר העובר בשחיטת האם אשר דברנו מזה לעיל בארכוחה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר בדבר בשרה קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא hei גוהג כל היתר שחייבת לוולד ע"י האם, שדין זה נתחדש במסנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"בDKרא על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם היתר שחייבת אם לוולד ממילא נאסר אשר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט hei אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחיטה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיטת חולין ומורה היתר מפרקסט, שוב נתחדשה גם היתר שליל ב"ט hei דלא הותר עד עתה ולען כתיב כאן בהמה בהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה, דשלמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיטת טרפה דלא מהני לוולד ואע"ג דששא"ר שמה שחיטה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דששא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט hei שלא ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולען ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיטה אינה מותרת מיד ולען שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זיה ל�מן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת י"א שליש ומכו"ם וחזר ויוצא שליש אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורבבה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבבה דומה לפלוגת' דבראי ורבבה בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, דכל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנגמר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת ייצאת הولد ועד ישיאה רובה נגמרה והוה תחילת יציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינה, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, דاز קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבבה בפלוגתא דבראי ורבבה דשם. אלא דא"כ קשה הא חתם אמר דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי קללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסולין שחיטה ושחיתת נכריך עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולען לא פלייגי בללא נתקנה הדם דוחסcher הדעתה, רק בנתקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מכך הלויה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף המCKER, זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירות אמרו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחירות אמרו, רק אם מות אח"כ הנחירה עד שתמות, וא"ת שגס הולד אינו ניתר רק אם מות אח"כ לא אדע איך מציין למידרש היתר שליל ב"ט hei מקרה דפ' וקרא עיין מש"כ בזה ל�מן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

בבבמה הוה אסרין לי. ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לא החזיר. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשרה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חוץ לא מיתסר ממשום יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזירה כיון דנאסר ממשום ובר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לא החזיר דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק הי' עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ואמנה וכמה פעמים בכח החזיר ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חז"ל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מוקם חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא ממשום ובר בשדה.

ויעש להביה קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחת בהתמת קדשים בפתח העוזרה וידיה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, וניהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלפע"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סליקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיטת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הב"י ונתקח בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דרש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו יתרה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו ועשה, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמת זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דזוקא קרא דרא דרש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה ממי' בעי בהז' כיבוי דכבר פרט כולן ולען דרש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבسوיגן, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחתה"כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתה בלאה לא מצי דרש הקרא בפ' שמיין על היתר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והיו נוחרין או אוכליン כשאר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממיילא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נтир ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחירות אמרו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחירה עד שתמות, וא"ת שגס הולד אינו ניתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירות בעין דדי לולד להיות כאמו ולען לא אדע איך מציין למידרש היתר שליל ב"ט hei מקרה דפ' וקרא

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אברابر ומניית, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאי פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאי לו פודין ונאלם במומו, דאי לחתנו לכלבים, ומחלוקת קדושתו צריך קבורה: אמנים הדין דין אמרת דבלאי"ה לא שרי לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתניןיו אבל הכא בגמר יציאת הרוב עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה מא' לאו מחתק ומניה בסו"ף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' ליאו מחתק ומניה בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' ליא' אמרתך איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתק קובור שיצא לאoir העולם. וכפי הראיה היה סובר המהרש"א ז"ל דחמס לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה Mai לאו מחתק ומניה, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך אמרתך ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא בסוג'ה דהא בבן קיימא והוציא אבר מותר לחתוך, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ' שישות התוס' . אבל אני אומר דאם נתנו התוס' לשברא אז, דבלתנייה לא אמרין אגלאי מلتאת למפרע לחיבבו מושום מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש' הגמורא דפרק אמרתך לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאייזו סברא איכא דבלתנייה לא אמרין אגמל"ם דהוה קדוש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום אמרתך דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני היגלי לעשות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתא בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי אם האבר ליתא בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתא עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גם בדבר המסתתק כמו הבהיר לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמיהני שם החליצה אף דליתא העשאה בעולם בשעת היגלי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עתה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכחש מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתא בעולם, מ"מ אגמל"ם דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינא הוה ממש כמו זビינא דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך רחים פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרונים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכון לכ"ע לעין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרכ' דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש גם מתחלת הלידה ררוב, מ"מ כל שזבין לנרכי בתקלה' הלידה, הרי ליכא התחלה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחיצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחיצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא דלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרך רחים להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתח רחמה ויצא שליש שלישי האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרך רחים ולכון שפיר קאמר רבה דזבינת נカリ מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה בתקלה' הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיחי' קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חיצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד בתקלה' הלידה, אינו מוכרת לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופו הלואה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור זビית הלואה, וה"ג לא מהני זビינא לנカリ להוציא מקדושות בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה השכעתה בזה תראה מעצמך, איך שתקי קושיות התוס' מותישות מאליהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוג'י דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שנקליך בין מכירה לעשית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדיי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו' בכורות. ולפי העצתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכון שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"ם זל ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אבר, ואמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אבר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוף זופן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרתה דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר אבר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר אבר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר אבר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"ל היא אבר המשלים לרוב עוברתו לא ישליך לכלבים דהרי עתה נתقدس. אלא זאת א"א לומר אליבא דר"ה דמאי טעמא מחתך מקרי, מ"מ כיון דשליש קמא לא קדוש שב לא מצו חיל קדושת בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, משום דلتנייהו, שב כשיא האבר המשלים לרוב ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה tuo לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון,DOI אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקידיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפ"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא מחתך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל האי אבר המשלים לרוב tuo אין משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים לנו פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממשום מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואין ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע אייך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דmockי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, וא"כ לומר דהם ס"ל כרבה דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, בשוחתך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב זהה שם]. ולפ"ז ר'ה דס"ל כאן בברור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמל"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה אייך מטיל מום בברור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמל"ם, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר אבר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו אייך ניחה למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בברור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה כבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דאמו טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כיילו. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כיילו וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין ראי' דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך משליך נמי פטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרי דפטור רחים מקרי אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הولد כיילו. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ זופן ושני שלישים דרכ רחים דודאי פטור רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דשליש קמא לא קדוש שב לא מצו חיל קדושת בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, משום דلتנייהו, שב כשיא האבר המשלים לרוב הרוב ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה tuo לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון,DOI אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקידיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפ"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא מחתך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל האי אבר המשלים לרוב tuo אין משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים לנו פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שමתר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דההכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבא, ולידי' מתחבר רש"י קבר בפסותו יצא בב"א יקבר גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתק ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל עד כוilo, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתק ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק הכר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתק ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתק ומניח דהוה כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כוilo, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המועטו קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כוilo, וסיפא דקאמר דמחתק ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחתק משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למלילה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל אדרבא קדושתך וכרכ"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתקדש בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחלה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאינו מוכרכח לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתך אבל אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המועלות,תו לא משליך דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת לכחל, ואם ישילכו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה לחול, וזה דלא כובל קדושה מותניתן חדא קתני וליכא כאן מוצא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מותניתן חדא קתני, והרמב"ס רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אבל נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ו록 מיועט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרביה, דמחתק עד רבו ומונתניתן חדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו אח'כ וא"כ יצא רבו בא"ו וכו', אבל לא האזורי דהשליך ג"כ, אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותליית' כי זכית לברא הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דברישיא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבנים מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבראו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דריו"ח ור'בל בחולץ לעמובה ר'ר'ה כריו"ח ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהון ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריב"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בברואה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערכין הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יום אם הקדשו בתוך ל' למאבחן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי צרצה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תנאה הוה, הרי הקדושה מתלי תלי וקאי עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני רב ובין לשובאל, אי תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאו טומאה בלועה, ולכון קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהוה טומאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהותס' סותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני חמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא החזיר ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשוי' בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפניהם ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמית עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמית עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאןתו בלועה לנגבי נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בחושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה איינו אלא מגע טפה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצה אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה שעשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות ק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, אבל צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו' ומוניל' הא. ומה שהכריחו לרשי' ווילס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi' ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שיחריו לרש"י ומילס' לפירוש פס' מהלכ' טו"מ, ושיעור כפיקה של סקראי לעניין ארץ העמים ובית הפרס בפ"א הל' ג' שם, אבל שיעור כפיקה של עובר בהמה השמייט, הרי מבואר לדידיון דס"ל כת"ק דבין טהור ובין טמאה טהור הרועה, אין נפקות' בין העגיל ראשו כפיקה או לא, דבכל עניין טהור, דהא לכיכא אין טומאה כלל וזה ברור כמשמעותם. ומקצת הדברים מצאתי אח"כ בבעה' מ' ז'ל ונחנתי מאד. ועיין لكمן בסמוך.

ד"נ ע"א האשא שמית ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקושי הבנה, הון לפ' רשי' ז'יל ווון לשיטות התוס', ואבאר דעת שניות הראב"ס ז'יל המחוורת כאשר תראה בעינך. הנה דעת רשי' ז'יל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה

מוסorus אמו טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכה או רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התווע' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דחא בעי לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דקדווש, דיצא מחותן הרוי הוא כילוד ממתניתן דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשוט דלמא הא קמ"ל דמחתק ומיניה הוה כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז'ל האבעי' דלעיל לחומרא, דיצא מחותן נאסר מה שבפניהם ולא בעינן רובה בב"א ואולי י"ל בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבעי' דלעיל ממתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא בעי' דהכא, ולא בעי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועיין ברי"ט אלגזי שם בזה. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמית עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דת"ק דטעמא דתוריוה מפרש בגمراה, ולכאו' לפע"ד טעם מא דת"ק מבואר מק"ו כדאמר ר"ח בגمراה, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה התירה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום גם בבהמה אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בבהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכיוון דניתר בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, קרינו ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגمراה אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג מי טעם, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתת גם בעלי שום קרא, דאי על הולך שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתת להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להסביר הכל על הכתוב, אבל פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה Mai ha. אלא דפלפי' קשה איך יליפ' נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפע"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבוי' דרי' הושע'יל דלקמן דף ע"א, דהויש לו שחיטה לעצמו מהני נמי שחיטת Ammo. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפ' הילפוטא דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפרק בamat לילפוטא זו אלא מעתה ימי'רו בו וכיוון דיש לו שחיטה עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי ימות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגוזה'כ יש לו היתר איפלו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז י"ל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי' דדר' סימנים אכשר בה רחמנין, דאי אין הטעם ממש דהוה כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יותשרו בו, דפרק שחיטה הוא דלא בעי מזאה'כ אבל לכל מיל בהמה מקרי, דהרי יש לו שחיטת עצמו במעי Ammo ודוק.

רש"י ד"ה ק"ו כלומר איפלו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכא מודה מק"ו וכוי' עכ"ל, וכ"כ התווע' בד"ה Mai העמא דת"ק, ורש"י ותוס' הילכו בזה לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עובר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציאו עובר במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עובר במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עובר ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתת כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחיטת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עובר במעי אמו דטמא, מ"ש עובר אדם מעובר בבחמה טמאה, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע אע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיון מיותר בן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

והתוס' הקשו על רש"י, א"י אכן אמר לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהא טבעת הרי הוא חרב כחל וטומאותו בוקעת וועל, ולמה לא בטמא במשא, וטהורה נמי למה לא בטמא היא אין הבלעה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת הוא, וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שבאי רש"י ז"ל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיוון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, למה לנו ב' ילפותות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך נחיה מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיוון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לאשמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הци' פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלען, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאיינו מטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע אע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיון מיותר בן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובוכלו כתב דאין מצטרפין, ובהלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מאדם אחד אם נחלק לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרבייעת עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ"א מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי מוקשה מאד, והاخرونים ז"ל לא יצאו, "יח בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי"ו ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

אי') שיטות רשי"ז, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי"ז ע"כ דלמ"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, ומיליאין כיוון דאתותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומש"ה חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראשו דהוה כילוד אם החזרו. ומיליאן דלא בעין דרשה דובשר בשדה טרפה לרבות החזרו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחית לאמר עליה יצאה חוץ מהחיצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא וז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש"י ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוותי פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה בمعיה בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילוד אם נח התקך, ה' אבר מון הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבללה, דהאי אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה"כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוא נבלה, וזה שכטב רשי"ז ל"ב ד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוא מגע אבמה"ח דטמא כנבללה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי"ק"יל יש לידי לאברים וע"כ היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהינו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיוון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טהור, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבן, ואין טומאה דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי אשא טמא ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוותי' ומיליא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפיקו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא רacho חוץ לפרויזדור, ומיליא נס' גם אי' כר"ע את' מותניתן מדרבן קאמר, דגוזרו אטו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבולה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה"כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבין מני' טומאה לעובר במעי אשא, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהרש"א ז"ל דלא"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהרש"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבהמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכרח לומר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליהו טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש"י ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוותי' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא קאמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דלרי' ATI לאותוקי ולד במעי אשא, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרבייעת דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרבייעת מב' מותים דטמא ואנן בהאי דינא לרבייעת מב' מותים לא פסקינו כר"ע אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעבור במעי' אמו, אבל לק"מ דדבאתת לא תל' זב' זב' דבלא' הקשו התוס' דלרי' תרי' קראי לרבייעת דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי אשא ועל כל נפשות מת לרבייעת דם ויש אם למסורת וכמוש"כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שווה ושערוי' שווה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח لكمון ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהינו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ"ד נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון כאן نفس, ור"ע מקרה ילי' ממצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזירה טרפה שאין לה היתר, ומעתה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דעת"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חזז ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מromeim בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזירה והאי לית לי' תקנתא בחזירה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזירה, להיות נתהר מטמא גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מ晦ימתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשוה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשוה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עשוה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשוה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמנזה"כ פועל הכוונה בשעת שחיטתו, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועל עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמנזה"כ פועל על הولد שבמעיה בהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרי דבעין מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחכו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין חי, מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון הח' ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע' בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתה עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מות לכ"ע שחיטת עשוה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קימא ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן דאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רבבה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמע דאם איינו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהולד בתוכה כשחוות הר' אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומابر היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, دمشם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטה האם, ומ"מ טהור מטומאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, ולפgo ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتה תורה דלא מהני זהרה, וגם לאחר זהרה השחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דרך לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דאי לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצאה הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דזרזה לא מהני נצמה קולא דעתה שלא החזר אתמהה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, דקאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטומאה ע"י שחיטה האם, הרי גם לר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצאה שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידי לאבירים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי רך איסורה בעלמא ולא מלוקות, ז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שייצא וכוי ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לאנו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל כיוון דין לאיר לאיר קרא דבשר בשדה לאסורبشر שייצא חז' למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שייצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחלה בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומת, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מיד לפינן טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא דרכבו לבסוף, דיל' הרואה גם לר"ח לחדר תירוץ שבתוס', אלא דרכבו לבסוף, דיל' דלא ימוצע לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוציא ידו, טהור אמר אין מועלת לטהר. נמי דרבנן טהורא לאלה ומה שבחוץ טועמא רבבה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחר אח"כ בשחיטה האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחר.

נתמכו הבהיר-above מות אחר שתמות הבהמה יהיו האבר אבמה"ח דהאי אבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' כיוון דמת מודית לו דבଘזיר מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין נתמכו הבהיר-above מות לתהיר באיכילה, אבל לטהר למוה לא תהני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטה האם ולכנן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עובר ידו הדין כן דעתו הרועה בגע בו, דכיוון דין לאיר לדקה לאבירים ונידון כבר מן הבהמה, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמת איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לרבען. ועיין במוהרש"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרבה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה השחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דוקא באלא הוציא ידו מטמאה. ודבוריו הקדושים פלאו ממני, דפליגי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אבר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטה האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה השחיטה עשוña ניפול, דשחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי" שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, כיוון דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטם מושם דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה השחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם שלידה לאבירים קטינו עלה, שפיר י"ל בעזה לא מצאנו טעם הגז, אבל לדעת התוס' דין לאיר לאיר דרבה דקאמר דפליגי גם ורק מכח דיצא חז' למחיצתו קטינו עלה, אבל כאחד מאבירי הבהמה יחשב, והוא כה' מכח הבהמה, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרש"א אח"כ בטעמא דרבה, דבלא שום קרא אלא מושם דין לאיר לידי לאבירים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר מה שמוס דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, ולכן מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתחר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמר אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמאה והוציא ידו, טהור הרואה גם לר"ח לחדר תירוץ שבתוס', אלא דרכבו לבסוף, דיל' דלא ימוצע לטהר. נמי דרבנן טהורא לאלה למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ טועמא רבבה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחר אח"כ בשחיטה האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחר.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דבר היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הבהמה אס יהי' נתרך, כיוון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאבירים עומדת איטי בי' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבבהמה דעתך לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החזר, ואין חילוק בין החזר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואיסורים ממשום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח ממשום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ במשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשהיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא ממשום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחזרה כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזרה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החזר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשהיטה גורמת, לעשות ניפול. ואיך קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתיר בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשהיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ממשום אבמה"ח או ממשום נבלה איילו החזר קודם השחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור ממשום טרפה, כמו טרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעלום חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעיל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחזרה נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במחכ"ת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחזרה את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החזרו וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשער בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואמס כל זה מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתך חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשהיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי' ח' וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאין גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום דס"ל אבר היזוא לוקין עליו ממשום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא מילא השחיטה עשה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החזר האבר קודם שחיטה הוו' א"ד דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחקלים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחקלין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לעומת זה אסורה דבשחיטה או בתנבלת בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אבר היוצא גם בטרפה או בתנבלת בשחיטה, אסורי מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב ג' מאמי טומאת ביחסת' היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בבן ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהה כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דליך טומאות נבלת כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומושום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דaicא מושום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. וברישא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אחר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה דה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך יי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהה אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעלין ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, וממשני לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבоро להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

עד ניחא לדעת הרמב"ס דaicאbabar המдолדל איסור טרפה, וזה לא ראי' בדיבורים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד'ה Mai טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עלי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור מצות, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכיתי להבין, הלא אՓשי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון טומאה ניפול, ושאיון באבר היוצא אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשות ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם לרבן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, ביןابر המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בלב ארי' ובהגנות הנגן מהר"ץ חיות דוחין דברי מהרש"א בקש, וכותבו דכונת רשי' ז"ל לאפוקי מישיטת הרמב"ם דס"ל דבר המודולדי ואבר דעובר שיצא דינם שוה, דאסורי ואין לוקין, וע"ז כתוב דבר דקאמר איינו לוקה הוא רק במודולדי דאין בו אלא מצות פרוש, והוא ריק דרבנן, אבל אבר שיצא לוקין עליו מושום אבמה"ח וזה כתוב רשי' ז"ל דמתירין לעי' שבדבריהם. אבל לאו דטרפה איתא על הבשר לרוי' חילוף לקמן דבשר מן החי מקרא דובשר בשדה טרפה.

וראיתתי בלב ארי' ובהגנות הנגן מהר"ץ חיות דוחין דברי מהרש"א בקש, וכותבו דכונת רשי' ז"ל לאפוקי מישיטת הרמב"ם דס"ל דבר המודולדי ואבר דעובר שיצא דינם שוה, דאסורי ואין לוקין, פ"ז כתוב דבר דקאמר איינו לוקה הוא רק במודולדי דאין בו אלא מצות פרוש, והוא ריק דרבנן, אבל אבר שיצא לוקין עליו מושום דהו כבר מן החי גמור, עי' שבדבריהם. ומובן דלפ"ז ליכא שום דיק במאמר דאכלו לזה, אם איכא דיקא ע"כ לשון ראשון דקאמר משמעה דרב אכלו לזה לוקה ה' בא לשולל דבר מה, ולא האידך דקאמר איינו לוקה זהה ודאי איינו "דאכלו לזה" ודאי מורה על אכלו כלו, דאל"כ הול' האוכל מהם או האכלו כיון דקאי אברייתא דקתני בה האברים והבשר המודולדיין. ועוד הלא למאי דמסיק דמ"ד לוקה מייר' במתה ומיתה עשו ניפול קשה טובא, איך נשמע זאת מלשון דקאמר אכלו לזה דمتה עשו ניפול בעי לאשמעין, הא ב"כ וב"כ איכא מלכות או מושום

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והוא ענייני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגנות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובابر דבכמה אינה עשו ניפול, ובמחייב' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיון כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול ביןابر היוצא השחיטה העשו ניפה דרבנן מושום דבכמה מועלת להתרה, ובابر המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצא השחיטה העשו ניפה דרבנן מושום דבכמה מועלת להתרה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתרה, ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון טומאה ניפול, ושאיון באבר היוצא אמרה דהשחיטה עשו ניפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשות ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם לרבן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, ביןابر המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמוך בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואבר המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו ב' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עbor דבר שאינו גופה, ע"כ. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל אייזו עbor כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עbor הנמצא בבהמה טרפה הלא הינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעבור הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עbor בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבאי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עbor דבאי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זהה לא גופה וא"כ לחכמים דלית לה חילוק בין גוףה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זהה וצ"ע.

ועל"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובابر המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, לר"ל דבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ולכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבראמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבבמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה כבבמה, דין על פי שנחשב הولد כבבמה מ"מ שחיטתו אמו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנו נאמר דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבמה גמורה בבהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בבהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצחה מזה לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז'ל ל�מן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי נאמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצחה מזה איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכתב דמכתש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבראו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלב וגיזו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, שפיר דגילה לנו קרא לבגי טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבריה דבמתה ה'ה ה'ה לאיסור אבריה דבמתה ש' ה'ה לאיסור אבריה דבמתה דההינו בכם, דמסבירה הוה ארכוה הוה כנשל, ולא בעין כל המודולל עד שיפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דמיתה שעשה ניפול, וא'כ' בב' ג' הדירין לטבר' החיצונה דכל המודולל עד שיפול מעלה ארוכה הוה כנשל, ולא בעין כל המיתה שעשה ניפול.

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק'ב ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשולמא גבי לאו דאמבה'ח דאייכא קרא לבגי טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר'י שפיר דגילה לנו קרא לבגי טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבריה כו' והמי השחיטה לטהר ולהתריר, דהאי איסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דההינו בכם, דאם מהה כל הבהמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעין דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנתה שרי' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דההינו אבר אחד, בעין כי ימות למגורי ולא שי'ilo לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לגבי איסור דטרפה דברמן הח', אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה משום טרפה, ה'ה בטרפה מקצתה דההינו בשר מן הח', ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik שחתה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מתיר כל שנמצא אפלו בשעת שחתה אפשר דהיה חי, כי ר"מ מתיר כל שנמצא מות שפתחה בהמה, וכשմ"כ הרא"ש ז"ל דלא חילך ר"מ בגין מות קודם שחתה למית אחר שחתה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחתת אמו, איק מתיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י ז"ל בד"ה טעון שחתה, שכטב חדשים גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י ז"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בגין אוירא דגיד וחלב, אעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי בגין סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחתית האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו חי, ולא פлаг אלא מהני שחתה תיל אחר שפתחה הבטן אחר שחתית האם, אז לא מהני שחתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א ז"ל דעתקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז ז"ל תירץ לישיב פרשי ז"ל, דכל דליקא שחתה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחתה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. וב униין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז ז"ל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik שחתה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחתה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י ז"ל חדשים לחוד גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי וזה ליתא חדשים ואוירא בעינן. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחטה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחתה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמרין, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז ז"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחתה עכ"פ שנתר בשחתה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחתה לדידי' לא מהני להתייר החלב, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצא כי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור החלב או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעינן, ועכ"כ צrik לא אמר דהא כתוב רש"י ז"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י ז"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כחלב בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחתה מהני שחתה אף לאابر היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari"z'l איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י ז"ל דיש במנינו שחתה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחתה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחתת האם, ומכל מקום ד' סיימנים אכשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחתה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' ממותנים עד שישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחתת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחתת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחתה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את בהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שניהם וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז ז"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמותר לאכול بلا שחתה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik בדיקה, ר"ל שאין טרופות מפסיכיתו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה כחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז ז"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלבו וגידי אסורי לחיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה השחתה מהני אוירא לחיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה טרופות הנמצא בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחתה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טما אין בו טרופות, משום דאי במנינו שחתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחותה מקרי אין במנינו שחתה כמבואר לעיל טרופות פולשת פולשת פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשותען, כך כוונת הרמב"ז ז"ל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחתה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי' אצלו שחותה, וכן בגין ט' חי לאוירא דיאצ' חי חלהה כשותען ר' הושע'י בהושיט ידו למעי בהמה וחתת בגין ט' חי, אך נאמר בגין ט' יש לו שחתה בمعنى אמו בלבד רלא אוירא, א"כ יש במנינו שחתה מקרי, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, זהה הכלל כל שיש לו שחתה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דנובלות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחתה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נובלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י ז"ל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחתה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שחתת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז ז"ל בפיה"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחתה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שנינר בשחתת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחתה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא כיוון דהם סברו דבר זה לדעת התוס' לא צrik כלל להשミニינו כיוון דהם סברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrikא רבה למימר טרופות לא שייך גבי', וטעמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על ולד דלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭaa שיש בו אישור חלב, וא"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרוי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיותו אמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות Ach"c, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד Ach"c עכ"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי Ach"c ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואמה על האי ולד, וחכמים ס"ל קר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחותה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא Bi' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, וא"כ ה"ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאת בתור האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתור האם אלא בתור הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭaa שיש בו אישור חלב, וא"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ומאותה חותך לא דמי עליו מות לאחר שחיטה אליו ודאי אפילו מות לאחר שחיטה קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה לבנה, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת לבנה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחה עכ"ל.

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין ע"פ שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקשת יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטה, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקשת ע"פ שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל abusive דרכ"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי' לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי' דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי' דרכ"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, וע"כ ס"ל לרשי' דהלהכתא כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דלשיטת רשי' ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקשת מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקשת דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מופרש שם בטума דהא מלטה, אבל טרפה בעלמא ע"ג דסופה למות לא, אבל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, משום דעתך אייכא עליה איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לבן נח, ואין כאן אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכלו ללא להמתין עד שימות, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי' דלא אפשר אי מכרי לגבי דגים אין חיה, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לאבי הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקשת, אבל גבי דגים דוקא מפרקשת ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקשת שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרווע מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמו ציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل היא מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממי לא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל הינו לפי הבנתו דרי"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ף והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמו ציא בדר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתרצ' דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרבנן ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייגו. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפילו לר"ז לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICCI דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתא נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי' מי שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דשליל, או נימא דם שאינו ע"פ דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרווע ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דdam השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, ע"כ דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתא בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרווע ומוציא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דאעיג' דליך כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדריש דם וככל דם וצ"ע ודוק היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסיים דיש לעין ב' אי כן הוא, משום דקשי' ל' למה ה'י בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי', דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ ה'יה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ואפילו עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ך זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ך סי' יג סק"ח, שכabbת בין ט' ח' הנמצא במני טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ך זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג' בככל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' מושום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם זיל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הוא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo וניימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאורו! אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, מאשר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמנכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דף עג ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלדל. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היבט.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ', וה"ג בין לר' יובין לר' דפליינו בתשל חלב מב"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בהם לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייחו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבעי תה' אליבא דר"ע, דאי אליבי קמבעי היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמאר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמאר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, כמו שפרשנו לדעת רשי", ولكن לא השיגו התוס' על רשי" במה דפרש דהאבעי הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי דלר' עקיבא דקאמאר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מקובל ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבעי אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפריכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצה דמקרי גברא קטילא. אלא דמה דקאמאר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצה דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאיסור אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי" זיל דאליבא דר"ע מביעי נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבעי הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דההינו נתהה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל ע"מ מהני לטהר מידיו נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביעי למי' שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושא שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שאחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמרת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לויער האב. עוד זאת את השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דההמב"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שייח' צrisk שחייבת, והיה טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי ابوתי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורוחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג"כ דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאומו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירנו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצח'ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפיגי בתלש וכו', דלר"י דאמיר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפיקו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הררא' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפיקו לר"ל דאמיר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתי לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מובואר ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אס לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאות נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבקיע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיא מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה קמבעי מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסק לפסח, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל לעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מינץ דופן בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחותם במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמרת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שה ונאמר להלן שה בפסק ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה.

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ נתקדשו במצוות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתה אמו פעלת עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעלת עליו השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחתה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחהmir, אנו צרכין לפ██וק כמו דמחמיר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהוא דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דהה מסוכן, ועיין רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחרזו לאמר איןנו אלא כמפרש, דلت"ק דוקא פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר איןנו אלא כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במוסוכן מוחות חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועיין מנותות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ל"י דלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועיין ש"ד סימן רע"ו, שתמה באמת איך פסקו הפסוקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהכה קריש' הינו דרך כלל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחמיר, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולך רק האי דבן פקועה דהה מה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיكا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הויה שחיטה, אבל כאן הויה כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחיב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, וכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו דבשחי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשחי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתייר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתייר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתיר הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, אך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהוא מפסח. אלא דנראה דהרבנן ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמור כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפשח, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא שההעמידו, דמהו שלה מה שחותו היא דאין פודין בשחותה והרי היא בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפשח ממעלינו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפחס אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שה וכמיש'כ הרמב"ם א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבנן ז'ל שכבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מאייד בפירוש הסוגי' וקשה לי מאי להכניס ברמב"ם כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ם ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאורייתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפ██וק לקובא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש"ש להחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעלינו לבן פקועה, ולפ"י ניחא מה שפסק הרמב"ם כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דברייתא מסוימתה למיר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דזה כשות ואליבא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה פסק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עלי נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שי"ה בדורו כשם הוא דהרבנן ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשミニיט מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה ה"ב' לזה ודאי היה פסק כרמב"ם עמוד ההוראה שהוא שקול אצל ה"ב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ם ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדוחקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בן פקועה שהפריס ע"ג קרקע بلا שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתייר הרמן' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' לעחות על ראיו הוא לפי דעת הרמב"ם

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה הממיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האיל' לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל' טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי הממיתה פעלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מיירי, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דרב שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התיימה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתה לעיל דנושאי כל' הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טענו שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכלכלא עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: וזכור הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בابر היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קامر, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שעשו אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, כי הדין דסיפא השיך לכך אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגמרי, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהוא כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחנק, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza מה לדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי اي רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה אין כאן רק שעשה דלהבדיל בינו החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתי נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן עלך פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל הישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למייר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובפרי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כదוכך מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמבדבר לא שחוות בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חחה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאوة לבוחות חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ' לען לא יפסידו הכהנים חלקם מן הזבחים לגמור, נצווה העם ליתן מזבח חולין עכ' המתנות, וחוזל' מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואסמכות עכ' פ' שאין בהם צורך ודוך'.

ע"ב תוס' ד"ה או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת פריך מניין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מניין דיופסל השני מצד מחוסר זמן עיי'ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפריש בן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפריך אח"כ ודלא מא בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה דלא ירצה לקרבן אח"כ הא דנקיט קרא לא שחוות הו, כמו לא תקריבו דלעיל מניין גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ירצה לקרבן נאסר השחיטה בלאו, ואח' מהיכי תיתי נימאadam הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחוות מותפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזכינו לדין או"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה דקדשים כתיב אית' ב' נמי פסול ממחוסר זמן על השנוי משום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שניהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחוות כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דока בשניהם קודש ודוק' היט.

ד"ט ע"ג גמור' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש בצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש' ז"ל דין כאן שום צד מיחוץ דהא מבבל זרعي' ומינא באנפנא נפשי' הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעין זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ' שפה וחצ' בת חורין דאסורה לחצ'י עבד וחצ'י בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה' טשרי לרוכב על פרדה ולית בה משום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה משונים בקובלים ובתוארים החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי קל', והאי רברבן אודנוי' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודנוי' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחצ'י חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם איכא צד סוס מסוס וצד חמור מחמור ולא איכפת לנו שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפנימ' חדשות בר' משונה ובפני עצמה איכא כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמר ת"ר מניין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היט בעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכטבתה שם ובפחיתה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחוות, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחוו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבתא. אלא דפל' מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושית' גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אשר דלפנ' פניו שהוא בעל מום, הרי דבמבדבר בהדי' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוק'.

תוס' ד"ה מניין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפסה וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכטבתה לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין ביענו לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מנ"ל לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מניין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז"ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסול קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא ממחוסר זמן פסול דהשלמה, דאי אמרת נראה דאי הינדו' דומה לראי' דהה Tos' דמןhot לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דהשלמה, דאי מעתה דמיופסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על מעשה דגברא ולא להכשיר קרבן פסול אבל כאן דהאי ממחוסר זמן נצמה מלאו דאו"ב שהוא לא בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואם הלאו נדחה ממילא דליך מיחסר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי ממחוסר זמן משום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini ולהלה ירצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו בקרבו, לא מצין למימור דaicא כאן פסול קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז"ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבעי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ' דלא דחי משום דהוה עשה ול'ת. ואח' כtab דיש לתמוה על התוס' דהה דאו"ב חשב ממחוסר זמן הוא דוקא אחר שזכינו להא דוי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini ולהלה ירצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו נצמה העשה איינו בקרבו, ולפי דבריו ז"ל נוכל לפרש הא דבעי בגمرا' מניין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מניין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד מיחסר זמן. ואח' כ' פריך ודלא מא בחולין ולא במוקדשין, לא דלא יהי' הלאו דאו"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוק'.

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשו חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, הע"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דנדרים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי ע"ג דאייכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משלחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצrisk גבואה, ואני דומה להבמה חצץ של נחר וזרקי של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחיטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצrisk הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהרי, אלא דנשתנה צורתו במרקחה זה במקצת כעין סוס, וזה אוושע' סובר דהה בשלמים דהכל לנבואה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטרה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהרי, ורבא דמחלק למון בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהתו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין ממש"ח דישא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחייבת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי" בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחיה בורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תה"י שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עפ"ג דעתה לא ניחא לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחא לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכן שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשוני וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספוקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקין בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. והדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לדלא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, והוא לאו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור הhei, ומן החמור והסוס' hei, מה תימא לדלא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזילין בתרי רובא, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות השירות דסמכין עלי' עפ"ג דאייכא מעות טרפפות, ע"כ כמו שפירש הר"ן ז"ל בשם הרמב"ז, דהא ונפה ATA לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאיון חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספוקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספוקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמי סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לسفוקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כלו סוס וזה כלו חמור, אלא דנשתנה צורתו במרקחה זה במקצת כעין סוס, וזה במקצת כעין חמור, ועיין בראש יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiata דאב נשתתף ביצירת הولد, או כמו שתכטב הרמב"ז ריש פרשת תזיע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיע להלון והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאם מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתלק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמלודת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו שיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לאמר דאיון חוששן לזרע האב והוה הראשון כלו צבי עפ"ג דאביו תיש והשני כלו שהע"ג דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת לחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולודות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאיון חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאיון אכן תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה מה מצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומן החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שייך למימר את צד חמור ומשתמש בצד סוס, דאיון כאן צדים אלא מין בפני עצמו, וכך שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש במחרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שיби בשלך אסור לגביה, כך שלך בשלি אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שלך בשלי אסור להדיוט כך שלך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אסור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה רואה, משום שהוא כמו בעלה עלייה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אסור אחר דאיתר רק מכח ש"ח לדעתה תורה לית' וuber אמרה דרחמנא למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שחכתוב נתקו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר נתיק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הנתיק לעשה כהגו' ביוםא לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםא לאו מצד לאו הנתיק לעשה קתינו עליה, אלא דהאי לאו דنبלה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנכו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת Dolola העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבלה כלל, והרי גם במדבר נצטו על הנבלה מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דעתיסטר עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלה, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצחמו מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירושם גם כאן נוכל לפרש כנ"ל דהנה האי לאו דמוחסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרשין, לכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כبرش"י כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה מושום מוחסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכך עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי ולנדר לא ירצה קאי נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, לכל עצימות הלאו נצחים מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתקו לעשה, דא"א דהלאו קאי אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליא מלקות ודוק'.

בא"ד ונראת לפרש הנה למוחסר זמן דכתוב נתקו לעשה מלאו דלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דatta קרוא דירצה דיש בו סעה על הלאו, לכל והכי דaicא למדרש דרשין ולא מוקמינן לי' בלאו יתירי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דaicא למידרש לא מוקמינן בלאו יתירי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו, אבל לא במקומות דליקא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנ הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה גם בא דבכהgo' זן דאיו לען הכרת לאוקמי הלאו להוסיף לעל העשה. אלא אמרינו דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתקו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתקו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי בלא יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת את וכן להאי דאמרינו הבURAה לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק לאמור נתקו מלאו שלא ה"י בכלל מעולם, וכל זמן דליקא עשה אין כאן

שחיטה ופטור, אבל כאן מתקש דniluf תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מותיבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליף ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפota אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה דבקדים ששה"ר שמה שחיטה, ואי זה הוה האי יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כדאי איכא שא"ר מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דהנותס' מותרים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח,תו ליא לפוטא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין המש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נהא דהיא רשות רואה כנ"ל, ושפיר מצין מליל' דה"ה אם הוא שא"ר מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים שא"ר הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בתש"ח גם בששא"ר מצד אחר, ויש לאמר דין דאי שחיטה דערירה משחיטה דהתריא אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוה ונקרא שחיטה כדתיב וחשת את בן הבקר, ואיך נאמר דלגביה או"ב לא מקרי שחיטת הראשון שחיטה ועיין בדבר הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואי פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראת, דכיוון דאסר הכתוב או"ב בקדשים, מוייז' מוסף על עניין ראשון, הרי גזה"כ דליקי עג'ג דלאו שחיטה רואי' היא דהוה מוחסר זמן כיון דליקא פסול אחرينא, כמו ש"ח דחיב אפיקו לר"ש עג'ג דלשא"ר מילוי חשובי שא"ר, עכ"ל. כבר כתבנו בדבר הקדום דרש"י זל סובר דלגביה אישור י"ל דהוה כמו בעלה עלייה זכר, לכל עצימות דאיתנה רואי נצחים מכח מה שאסורה תורה ש"ח או או"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לר"ש"י דבש"ח ונעשה שא"ר הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לנגן ס"ל לר"ש"י דבש"ח דמפורש כרת ומלוקות הר' הוא גזה"כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרינו דבקדים אינו לוקה, כיון דהוא מוחסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה רואי'. וזה מדויק היטב מה דמפרש רשי' זל דקשיית הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשון דמיקטל קטלי', הרי השני רואי לבא לפניים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הוה מצי להקשות אמא פסול, וזה ליא דמכח החשי לא מצי מקשה, דהרי התורה פסול מקרה דו"י' מוסף על עניין ראשון, וכקשיית התוס' אבל מצד הראשון שפיר מקשה דקרה מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשון קודש גם בא או"ב ששי"ר מקרי, ומ"מ אסורה התורה או"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, עכ"ג גזה"כ הואר דלגביה או"ב גם שחיות קדשים שחיטה רואי' מקרי, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם למה לא ליקה, דכי היכי דלגביה איסורה בעין האי גזה"כ, וא"כ ה"ה דלוכה מגזה"כ ז. ובש"ח נמי גם בלאו אישור כרת דש"ח מקרי השחיטה או"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושן נ"ז ע"ב ברש"י זל ד"ה מה שליל' בשליך אסור, דש"ח כיון דלא נזרק הדם מי יתירם, אלא דהנותס'

לשਬש המירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עלה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל, ותמונה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מchosר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה דקרה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דليلת לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי שקדמו והה' לכל שבעה ז' ל' הביא לכדר' אפטורייקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז' ל' הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטורייקי מאמרו על פ██וק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לי, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכו ר' מיררי דברחים קדושים, עי"ש איך נדחק לתוך, ואני בעני אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבבכו ר' מיררי דקדושים מוחכם, א"כ הא תנתנו לי עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לי' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקהרבה שהי' לא זמן הקרבה והלאה ירצה דבבכו לא, דידע דלילה לאו זמן הקרבה ומילא גם הא שבעת ימים דקהרבה שהי' עם אמו נמי אימים ולא אלילות קאי, דבלילה בלאה אין להקריב מקרא דבאים צוותו. אבל בהאי קרא דמויים השמיini והלאה ירצה דמיiri בחולין ומיררי נמי מהקדשו, וכאן ויהי שבעת ימים תחת אמו דאסור גם להקדשו בכל שבעת הימים בין ביום ובין בלילה ואח"כ קאמר ומיום השמיini והלאה ירצה נתקשה לי' שפיר הא ליל ח' מה תה' עלי', ועי' קטורץ דנינו דוחה שבעת ימים תחת אמו אקדושה נמי קאי דין להקדשו, אבל הא מים וכו' ירצה קאי גם אקדושה לאו זמן הקרבה ר' מיררי דברחים קדושים, דלא ר' מיררי אהקרבה, ולכון לא מציא אמר דמתשלום يوم השבייעי והלאה ירצה, משום דהקרבה אסורה בלילה אבל הקדושה לעולם שרי בלילה ודדו"ק.

על'ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכוכ' בהגנות ריש"ש נתקשה לר' אושע'י דלעיל למה לא כתני פלוגתייה בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הו"ל למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנה לא מציא למינקט ר' שפטור, דהא חייב עכ"פ מליקות משום מחוסר זמן, דלא ר' ש' לקי אמחוסר זמן כבזבזים ק"יד, ונירעו Adams הראשון קדשים והשני חולין מציא מתני פטור, אבל סתם פטור לא מציא למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר' ר' ל"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לדבנן דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דין א"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מציא כתני מחייבן עכ"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מ"מ לקבעו בין רשותים גמורים ולשונו מחייבן דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר' שפטור א"א לא אמר כן ממשום ומחייב' לר' י"י דגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ י"ל דר' אושע'י כריו'ח ס"ל ולדיידי לא כתני קדשים משום דבשני קדשים לא מיפטר. אלא דכל זאת ניחא לר' אושע'י דבשני קדשים איך מאשום או"ב ומchosר זמן אבל לרבע דמצוי מקריב עולה אחר שחיטת האם וליכא שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' שמעון פטור אלא בזאה י"ל לפי מה ש' התוס' לעיל, עולה לאו בת אכילה היא, דלא ר' ש' לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פ██וקים נס למחוסר זמן, ואין כאן נתקע לעשה כלל כמובן. אלא דחויז מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חמשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזיקה והקטירה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ"י הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה נתקע לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ מי פריך עכ"ל. ולא זכית להבון איך לפ' פירושים ניחא האי סוג', דנヒו דגנגל לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, גם איך ילכה משום לא תעשו דקאי אמחוסר זמן בגנגל ושילה, גם במחוסר זמן דאו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס. וכן קשה על פירשו של הר' שמואל מווארון, דמכח תרתי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרתי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרתי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי' דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגלאן קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכניס מחוסר זמן בזה וגם זה, אבל לעשות מזה תרתי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשרו חד מליקות לא נלקה משום דוחה לאו שככלות ואיך נוסיף עי' כללות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוו"ק.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר' ש אין או"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר כו'. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דאו"ב נהוג בקדשים, ואכטריך למדרשי מווי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ מי קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא יוו' להוסיף על עניין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובה Adams התורה אוסרת או"ב גם בקדשים זהה כמו ש' ח' לר' ש' וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיף ז' בריש פרקן, דודאי גם בליא ווי' מוסיף הוה מפרשינו קרא דאו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכקושי' התוס' שם דכל דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא דבבון סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, וא"כ מושם החוסר זמן מוי' מוסיף על עניין דאית ב' הוה פ██ול בקדשים שמחוסר זמן, ולכן ר' ש' דקאמר דאו"ב אינו נהוג כל בקדשים ואפילו איסורא לייכא לשחות אוא"ב פריך, נירעו דלא דריש ווי' מוסיף לעשותו מחוסר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורא עכ"פ ועי' קאמר דלא ר' ש' איכא סברא דלא לנוהג בקדשים כלל רק בחולין משום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמרת' בס"ד ודוו"ק.

עוד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכו' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגביה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאין מליקות או"ב נהוג בקדשים, ונайд מסברת ר' המונוא, עכ"כ לאמר דאכילת מזבח אכילת הדיטות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לסתן דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי, לרבע דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דם וכוכ' ר' ר' קאמר דכל כמה דלא זrisk דם וכוכ' ר' ר' המונוא לא קאמר דכל כמה דלא זrisk דם וכוכ' ר' ר' רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz' יעשה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס' כאן מצי מيري דלית לי סכך יפה לשחיטה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היום, ועתה צריך לדם ומוקם ואיך ישחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חיו"ד סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיל ז' לדבשנה דבפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהייב וחכמים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץו כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס' איך מדוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע' קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסולישחיטה משום נבלה אלא דוקא נחירה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נאסרה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסולישחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"ט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתי שם בארכוה ומיליא שלא הקל להתיר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוה כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוי' כלא נשחת להתר לאות המפורש בקרוא, ולפטרו מכסוי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבב מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסולישחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורט בקרוא ומליקין עלה ומיטמא נבלה דהוה כמו נחירה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר' ע' קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה ביארנו בفتحה דכמו דאמר ר' לעיל דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרה נסתמו. והרי תראה דbulletin המשניות דבפרק שני דקתני בהו פסולישחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאיינו מדיין שחיתה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן. והנה לכל המעין יקשה מדוע התנא דקתני תחלה פלוגות ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לא אמר האי דינא דעתך ונודים חכמים לר"ש הוה נחיא דוק ברשחיטה לא נבלה, ולהביא אה"כ פלוגות ר' ש' ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שני' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דם אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחלק בין טומאת אוכליין לשחיטה הרואין דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנחר והמערker פטור משום אוא"ב פרשי ז"ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנחר והמערker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנחר והמערker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנחר והמעקר משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומתי על הרמב"ם ז' שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, ניחר אוו נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפכן לכטוב תחלה ניחר, ואח"כ אוו נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו אף זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקשיטי' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי"ד שהביא הרמב"ם ז' של דין דכסי הדם, דגס ששניינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנחר והמעקר פטור מלכשות לקמן פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז' נחר ומערker, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות וזה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbulletin השוחט ונתנבלה בידו. עיי' כסוי, איך מביא בסוף قول' Tosafot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דהוא בעצמו השמייט דינו דנוחר ומערker, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח"מ שם שכ' ג"כ דהشمיט הרמב"ם נחר ומערker משום דכ"ש הוא מנמץ אורה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט ונתנבלה בידו, אבל זה דוחק גדול דbulletin האי דינא הו"מ לשנות בהלכה מיוחדת דין דחשו"ק.

וראייתי בתו"ט שהרגיש על הא דנוחר ומערker להקשות להיפך, לממה קתני דוקא hei תרדי, ומנייח שאירע פסולישחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסולישחיטה הון הלא הנחר והמערker אלא שאירע לו איה פסול בשחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דע"פ שדרסה ועיקור נטעתו מלשון ושחת דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסולישחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתמצעת אלא נחר ומערker כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסולישחיטה כבר תנא במו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנחר והמערker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסולישחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתו"ט רעק"ע על המשניות, שמדקדק דקודק עצום בהאי משנה במאה דקתני בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר"ש פטור וחכמים מחייבור, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר מושם אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור מושם דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו מושם דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדדים דבעין ראו' לאכילה מכ"ש נחרה דדין נתנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחט את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דחדר ב"ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו אישור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחט נתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבוטא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיוון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי' ריו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיוון דאלו אתרו וכו', ולא ציון ציון ודבר מירוח על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לריו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי' לר"ל לריו"ח כמו לעיל. אמר לי' ריו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו'ר' כיוון דלאו לר"ל קאמר האי כיוון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין לר'ל לריו"ח. אבל אם לתרוץ קושי' ריו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש כן בדברי' לר'ל דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דרו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ריק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על לר'ל קאתא, אבל לפי המשקנא דלו נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ריו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר'ל לא ח' להסביר על זה, כיוון דבאמת אייכא תנא דפליג אدب' חזקי' עין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

דז' דז' פ"ב ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לעין דינא תנן תא אס קדם השני הר' זה זרי ונשכר, זרי דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשרא, עכ"ל הסוגי', ופרש"ז זיל לעין דינא תנן הא דקANTI מתניין מי שלקח ראשון וחשת ראשון לא לעין או"ה שאמ רצה השני לשוחט ראשון וחראשון ימתין עד למחר מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או"ה תנן דזה שלקת ראשון רשי לשוחט ואין צריך לחוש שחתה השני תחלה, מושם דלשני אין לו רשות לשוחט בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני וחשת זכה אע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחט בעלי נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון ויбурר על אישור אוא"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכך הייתה רק האי סיפה דחשוחת ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר"ש ור"מ תלמידי ר"ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעין דזוקא שחיטה להתחייב באוא"ב אבל נחרה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה מושם דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' האס איכא אישור מצד אחר ג"כ פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחרה, וממיילא כל שם שחיטה פטור עלי', אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עין לפחות פ"ה ע"ב מה שכתבתי בזה בס"ד, וכיוון שצינו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' ולכן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר"מ ור"ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור מושם אוא"ב, כי כך הייתה נסחתה (ע"ז במבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם שסדר רב המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosף עלי' הרישא פלוגת' דר"מ וחכמים שהוא ר"ש. ועתה אין לפреш האי נתנבללה בידו דקאי על השוחט שארע לו פסל שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר"ע, והי' חיב' באוא"ב ובכוסוי דאיון בו אלא אישורא מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו הוא דשחט כהונן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין י"ד סיימו י"ז ובש"ז סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר"ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והmittה נעשין אהבת אין בשחיטה זו מושם אוא"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמתה מלאי', דאן מיתה שע"י נחרה בעין, עיי' מש"כ זה לעיל דז' ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דל"ע דהוותר להם בשר נחרה במדבר היה נוגג אוא"ב בס בנוחר ומעקר, דאיון זה כמתה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי מושם קדשים הוא דכתיב דז'ו'יו' מוסיף על עין ראשון וכן כסה"ד דה' נוגג במדבר לר"ע, כן נמי אוא"ב, וכן אמרו ביוםא ס"ד ע"א דחיתתו לצוק זו היא שחיתתו לעין אוא"ב, אבל לאחר שנטטו על האזיבחה ושיל לנו קרא דל"ת כל נבלה דקאי על הנחרה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רשי' שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר"ע והזודה דכל פסל בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכטוב, השוחט ונפשלת שחיתתו פטור מושם אוא"ב, כי ניהו דלאחר שנטפהה דכל פסל בשחיטה נתנבללה גם נחרת בדורות ונתנבללה בידו מצין לפרש דapsulation קאי, מאחר דעתה גם זאת נקראת נבלה, אבל מאחר דמוסיף גם הנחר והמעקר, א"א לפреш אפסולי שחיטה דלמה צריך להוציאו והנחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה האי הנחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ רשי' שבועות דז' ד' ע"א ד"ה ומשנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר"ש וחכמים, וכךלו היה סיומה דמלתא ומדריכים, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנחר והמעקר ופטור מושם אוא"ב, דכל זאת שפת יתר, היינו מושם דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא דיסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנת ר"ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשוחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשוחתו ואז אסור לו לשוחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשוחות חיים, והוא שוחתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואין דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתיג גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה מחוסר זמן לבוהה, מכלל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שוחט לגבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואין דומה למעשה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר על"מ וכמו בשוחות שבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש דזה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשוחות א"ב ביום אחד, כמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחותו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום וקדומה, ובסוגי' שם הארכתי בהזה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשוחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר א"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשעה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוח הקון דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה א"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צrik ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' זה הוה משמע דהאיסור הוא שוחיטות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוצאת שבת זה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו דזה למד מלשון רבים דלא לשוחטו דחיבת השני בשוחיטת הראשון, דיןונו אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אינו משמע שהי' אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, لكن לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק' היטיב ועיין בדברו שאח'ז.

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריים חייבין. התב"ש מקשה ודלאה קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשוחיטה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשוחות, אם הוא אריז ומשער בעצמו שמקדש את חברו, יוכל להודיעו ששחת טרומת hundred two שיחות חברו, ואמ אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשי לשוחות, מפני שגם לשוחות ושמא שחת, מען לא ישוחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשון מהבו שוחט, אבל לעניין דינא תנן דהינו כשאין לאחד עדיפות על השני כלום, אבל בשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר מהם זרויות שיש מוקע על עצמו לשוחות ולהודיע חברו, ובאים לב"ד לשאול מה דינא הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מנתן לך השני שלא יהיה לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשאי לשוחות קודם הлокח הראשון, שעמ"כ מכור שהлокח ישוחות היום. כך מתרפרשת האי מירא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דינים אלו, דהינו קודם שבאו לב"ד יש לכל או"א רשות לשוחות מצד דינא דחבירי, אם בטח בזירותי, וא"כ לאו מכח בעה"ב קאתה לتبוע ישוחות הוא הראשון, ואיך נדחהו מושום דלא לך רק על מנת שלא ישוחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשוחות צרי באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשוחות תחלה, למה יגרע חזו מכח הлокח ממנה.

אבל עד דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הлокחים לשוחות הום, והדבר בספק מوطל אם הום או ליום אחרינו לקחו לשוחות אין בעה"ב להודיע השני אמה מכרתני לשוחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישוחות הראשון ואת"ל ישוחט שמא לא ישוחות השני הום. אבל הוא בעצמו אין רשי לשוחות הום, שמא שוחט הлокח ונחט ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיוון דעתך חזש איסור אין בעה"ב לשוחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הлокח ולהודיעו למען לא ישוחט, מצד דין חברו אין רשי ויכול הлокח לتبוע מעתו מן הבשר או לتبוע מעתו משום דין אם בשעת המקה היה בדעתו לשוחות היה מכובי להודיעו דשמא לך ע"מ לשוחות הום. וכיוון דלא היהו אז הוה כלו התנה עמו ע"מ שלא ישוחות בעה"ב הום. אבל למכור לשני היה רשאי דכיון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשוחות ואני על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשאי למוכר. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שוחות להודיעו שלא ישוחט, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחט ולכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשוחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי' וחושש שמא שוחט הראשון או שמא לא יהיה לו שהות להודיעו עד ישוחות, ולכן בא לב"ד וטעו דהוא קודם מצד שצrik לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה טענתו טענה, והיה שורת הדין מכך שודא דידיינה דכיון דהוא צrik יותר ישוחט הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם יוציאו מאמורים לו איך בא לדי מדה זו לתבוט את חברך שימיתין עד לאחר, רק ע"י שלקחת בנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיוון קודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשאי לשוחות קודם הлокח הראשון, אין לך על ידי הלוקחה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחויב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרתני לשוחות דניהו דהו ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גם בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין בו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבליפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ם

נתערבו וכדומה למה ירע עד שיסתאבו ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלהعروפה דלא מסקו אדעתיהו שימצא ההורג לא סגי זהה כדמותה בלבב'ק, דאפילו אדבר הרחוק כמו בנפלה לפני מוכה שחין, הוה אמרין דאדעתא דחכי לא קדשה נפשה, ועייש' בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמרין אין סחדי דלא נכנסת בשום ספריא אפילו הוא רחוק בתכילת הרחוק, ואע"ג דלא התנה אין סחדי דהוה כללו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, מהו יcinis עצמו בספק כלל, והדבר צע"ג ובמ"א הארכתי בזה בתכילת הבואר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנוול אדרבה הול'ל דבנול אין צrisk ההרה כלל, דאגן סחדי דאדעתא דחכי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד" ה' עגלהعروפה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמר' לא אמר דשותט היינו עורף וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, וע"כ דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עד'ל"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס ציל' בראש פירkon, ועתה כאן בעגלהعروפה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהוadam ערך תחלת העגלהعروפה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתן, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עייש' ודזוק' היטב.

ע"ב גمرا א"ל אבוי לר' יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אכל שני יצית חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad ניהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחתה אהת ואיך יתחייב שנים אחודה מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסור בשחתה הראשון נאסר נאסר בניה כיון דכבר נאסר ע"י שחתת השלישי ומכם"כ כשחתת שני בניה כיון דהעם איסור לשחות אמו בשחתת הראשון איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו ע"י שחתות בן שני ללקות שמוניות. ובכל מה שכתבו האחرونים ציל' זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולול' דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה לנו כען שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוה איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבועות Adams אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כדי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשם התנא' אח"כ חייב ע"ג אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנא' אח"כ חייב ע"ג דשבועת אכילת האיסור עדין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנא' מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנא' אח"כ בהשჩיתת או"ב כל או"א הוה איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה Adams שניהם שחתו בלבב'א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואותו ממש"כ בתבב'ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי' כמו בשבועה שהלאן זה זהה, אלא כיון דלא נאמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, איינו דומה לשבועה דשם שבעה תרי שבועות וכאנ רק לאו אחד כתיב אמנים אם שחת שני בנימן ואח"כ אםם או פרה ובת בתה ואח"כ בתה כל שהטרו בו בשחתת הראשוני שפיר וכי תרתו למפרע על שחתת הראשוני דכל או"א הוה תנאי וגם איסור אף על פי שנשחת ראשון כן נראה לי לפי חומר העניין ואם שגית'athi חילן משוגת'.

מספר חייבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ד אין לשחיתה אלא לבסוף. ועיי' קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקייל' ישנה לשחיתה מtoo"ד מנ"ל דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב אר' דשגנה יצאה לפני, דהתבב'ש לא אמר דאי קרא להכי ATI לא נשמע דינה דבנו ואותו, ואדרבה דברי התבב'ש ברורין להיפך דאחד חייב משום בנו ואותו, וקשייתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' בהמות הלא גם ב' אפשר למצוא או"ב' ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם ב'ב'א עייש'. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא DIDUNIN דשנים ששחטו באז"י שהשני חיב, משום דהראשון רק חחטו ברבים כדامر בסמור, אלא האיסור, הוא מדכתיב לא שחתו ב'ב'א כבדם כבדם בא' ב'ב'א דילפין נמי דגס בנו ואותו חייב מבדלא כתיב לא ישחטו אבל כל זאת אם ליכא מציאות לאוקמי בשניהם שוחתו ב'ב'א ונחיב שניהם, אבל אי מצין לאוקמי בשניהם ב'ב'א ולהחיב שניהם מנ"ל, דהאחד התנא' והשני האיסור דלמא שניהם איסור, ואתא קרא דבב'א שניהם חייבין כמו בשבת זהה איינו יכול וזה איינו יכול דשנים חייבין וא"כ לייכא הוכחה דגס אבנו ואותו חיב, דהא אם שניהם האיסור, א"כ שניהם שחתו או"ב' ר"ל שניהם בצירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס והוא אחריו את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מ"ה אמרהמשה נ"י השיב לי' דבשלמא מאן דשחט האם שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם ב'ב'א חיב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתריב, דהא אלו שחת הוא בעצמו אח'כ את אמה היה פטור, וכל שאינו באז"ז אפילו ב'ב'א איינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו זהה אחר זה אפי' ב'ב'א' אח'כ ב'ב'א' כיוון דזא'ין קידושי הרשותה מנהחים את קידש' ב' אח'כ ב'ב'א' כיוון דזא'ין קידושי הרשותה מנהחים את השנאים לחול א"כ ב'ב'א' כיוון דזא'ין מנוחה את האחרת מלתקדש והוא און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושין נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטוב'א שם. הגהה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמן'ל דחייב השני באז"ז דלמא שניהם בעין עיי' שחתת אחד והא דלא תשחטו אתה חייב שניהם כשבתו ב'ב'א כמו שניהם שעשו מלאכה. ואני לי' תירץ אחר רק בשנאמר דז' הו למכتبאותו על בנו כיוון דשנים שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב' ידיעין דהראשון התנא' והשני האיסור ודזוק'.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהיים דלמא היינו טעמא דאדעתא דחכי שימצא ההורג לא אקדושא, כי היא דתנן בכריתות וכו' תמה אני על תמייחם דמה עניין זה למפריש אשם ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי החם איל' הקדש טעות, וסביר ריה שחתה ולכון הפריש קרבן, וכיון דנודע לו שטעעה מעיקרה נתבטל ההקדש למפרע, אבל בעגלהعروפה שנמצא ההורג, אין כאן טעות איל' ריה על לא נודע מי הכהו חיבתה להביא עגלהعروפה, ואייזו טעות איל' במנצ'ה ההורג, וע"כ דהא דתצא ותרעה בעדר היינו משום דלא חלה קדושה מהיים, והא דאמרו שם בכריתות בטעם אדים תלוי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו וגמר ומקדישו, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואין כאן טעות, משום דברמת גס בנוולד סיבה אשר על ידה אין צורך להזכירו, הוה לו למימר דהקדשו רק על תנאי שיצטרך להזכירו כאשר אמרו ב'ב'ק ד' קי"א ע"ב, בחטא שמתה בעליה, דאי לא דהלהמ"ס שד' חטאות מותות הול'ל אדעתא דחכי לא אקדים עייש' בגמרא ותוס', וא"כ הכא באש תלו דליך הלה, ומה לא נאמר אדעתא דחכי לא אקדי' לכנ' קאמר משום דלבו נקפו גמיר ומקדיש. ובמ"א הארכתי הרבה בכלל זה דברמת קשה בכל הקריםות שהומנו אחר הקדשן או

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עלייך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' צוית וכו', ופרש' דלית בי' בזאת בחד מננייהו וכוי' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין צוית בכל הגיד אין יטרף עם גיד אחר שאין בו צוית מכלל היתרן להעשות צוית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכתבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכו', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי קאמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד קאמר היינו יום ולילה כמו שנ Kraה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עיטה ממ"ע הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עטה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקום דאייבע איסור, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלוקות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנס, דכל שנכנס מזיד אפילו בספק במקום דאייבע איסור התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלוי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גליה מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צריך הסבר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א ד אסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסבר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מצי להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מצי

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם בזה דיבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא אמר, ולכן קאמר דלעלם בהמה נכלל בחיה אלא דכאן דיבר בהוה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי יצד' דהאי חייה דוקא קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאסם בהמה בכל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא הcheinיה המחוורת צידה, ולא עיין שם קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מודקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר"ע קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעתה מה דנקטו במוניטין ונוהג בחיה ובעו"ף סטם, ולא קאמר ואני נוהג בחמה ניחא מiad, מושום דכולא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר"ע נשנו, וככל המשניות הסתומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוהג בחיה ובעו"ף, הא דלא קתני במשנה דאו"ב דנווהג בהמה ולא בחיה ועו"ף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשミニענו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבכמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוהג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה למעוטי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקורא דוקא ולא שם הכלל חייה ולבמה, דהא בהמה דזהו שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דיבורא כי יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבכמה בכל. (הא דבכמה בכל חייה היינו בלשנא דקורא אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרוב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בהמה וכן קשה לקמן בגמרא' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דמייא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי יצד', עכ' דהאי חייה דקורא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותער בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץים קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בזה על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבותי לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין יבש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזץין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבdem איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתמא דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובdem לא שייך טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמן פ"מ איןו חזץ שייך רק במקומות שעדרב צריך שייה' מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרא מונח עליון, אבל כאן דבאי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתו שמתוס' דלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזץין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיניין הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרוי לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדשים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קANTA, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפותאת אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דלאו לר"יש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דודים דדי'בר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במאזון ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הkon אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדי'בר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה דבר נמקה לא קתני אלא משום דברך שה"ק כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עפר למטה ועפר למטה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למטה ולא על קרקע קשה. ריצה לשולול בה פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיררה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעפר, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעפר ע"י שיתן תקופה עפר על הארץ למשך זמן יחסית עליו ואח"כ ייכנסו מלמעלה וא"כ הוא בעין עכ"פ שיזמין בפה העפר דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעפר לאחר ששפך אלא אדם הזמן עפר דלמטה בתקלה די בכך. אבל יש לפיש דר"ז דרש הא בעפר אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעפר וכסחו בעפר, דגש השפיכה תה' לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעת דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשור"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה ואח"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה ואח"כ חייה חייב לכסיות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומים כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משומם דמדבר מכל המצואה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נווטן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמונה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסוק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצאות כסוי. ג') מה זה שהושrif על דברי ר"ז וכותב צrisk שייתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו, והאי ואח"כ וכו' לא נזכר בדברי ר"ז כי באמת ר"ז לא אמר דצריך ליתן עפר למיטה קודם שחייתה בהכרח, אלא לצrisk ליתן עפר למיטה ולמעלה, דבקרא שדרש משמע שיכתו בעפר לאח"ש ואנץ זה אלא עצה טוביה, שלא יצטרך לנגרור הדם יתן עפר תחללה. אבל הרמב"ס שנה בדיק והוסיף ואח"כ יסחוט בו משמעו אדם לא עשה כן בטל המצואה עפר למיטה, וזה נגד הש"ס דקאמר ולגרור ולכסוי. והלח"מ דן להיפך הרמב"ס ס"ל דבעי גורירה וזה ליתא, דהא מצrisk לשוחות בתוך העפר, ובגירירה לא יתוקן האי מעות כי רק בדברי ר"ז דלא אמר ואח"כ יסחוט בו, יש לפרש כן דיתן עפר למיטה בין קודם ובין אחר שחייתה כمو奔 בכל מבחן דבר. ובזה נפרק גם פירוש דלעיל דתבנת בעפר קאי גם אשפנוי דאם קרא שפיקה בתוך עפר מצrisk, מה מהני הגירירה, סס"ס לא קיים השפיקה בתוך העפר כדכתיב בקרא, דמאן ספון לפרש טעמא דקרה דמשום הכסוי קאמיר ושפק את דמו בעפר, דלמא אילא טעמא אחרינא בצדויו ודושפק לתוך העפר והבן זאת. ד") והוא העיקר דמסיים, אבל לא ישחוט בכליל ויסחוט בעפר. וכי לא ישתומות על המראה הלו, והלח"מ שם הרגשי בהאי זרות וכותב ז"ל: "פירוש בענין דליך למחוש למינות כגו' ע"ג כל, אי נמי אפילו אילא למחוש למינות קאמיר האי טעמא דהוא דרבנן, מדאוריתיא אסרו" עכ"ל. העתקתי כל לשונו כדי להראות לעין המשמש דבשות אונן אין מתבלין דבריו. בבדרך הראשון דמיירי ע"ג כל דמותר מצד חשש מינות, מה עבי הרמב"ס הכא בזה, דהלא דין שפיקה בכליל אסור ועל גבו מותר באר לעיל בפ"ב ורקע נמי אסור בלי עפר למיטה, ולא עוד אלא דהרבנן בפ"ב ולא ישחוט בכליל ולא על גבי כליל. ודרך שני דבאוון אסור לשוחות בכליל מיידי, ואთא לאמר דעתך ב"י נמי איסור מה"ת משום דליך ערבי בדליך עפר למיטה מה עניין זה לכליל, הלא ע"ג קרקע שאיתו דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזב תואר דרשת גמורה והכרחית כمو奔 לכל מבחן לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסנהו בריגל דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדף של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מיוזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

וא"כ איך מדמה הא דר"ז דמיירי בקדשים להא דכשי הדם דהוה חולין. דנiamo דמצינו גם בחולין דרך למצואה נאמר ולא לעכב כמו קרייה בחלוקת ע"כ לאמר דזה דוקא בדבר שאינו מעיקר המצואה רק טפה בעלמא. אבל ליתן עפר למיטה דהוא מעיקר המצואה מהכייתי לא יעכט. ואולי כפי מה שכתנו לטמטה דעפר למיטה ידיעין מדמפרשין הקרא דתבנת בעפר קאי אשפנוי נמי דהינו אושפץ את דמו, א"כ י"ל דהוה כתמי מצות שאין מעכבות את את חברתה, כמו תכלת ולבן במצוות ומ"מ קאמר דכל שאינו ראוי לעור למיטה גמור גמור דקרא מוכח דלא איירוי בקדשים ממשוואתו דאנן מספקין אי האי מצות כסוי נאמר דוקא בחולין כמשמעותו הסתמית או נאמר דה"ה בקדשים, ע"ז שפיר פשיטין כיוון דקרא תרתי קאמר עפר למיטה ועפר לעמלה, ע"כ דלא מיيري מקדשים וליכא מצואה בקדשים כלל לכוסות הדם, ולא מטעם דאיינו ראוי לעפר למיטה, אלא דקרא מוכח דלא איירוי בקדשים ממשוואתו שהיה להמצואה ב"ה, שלא לצות כסוי על דם קדשים כמו דלא כוחה בבהמה רק בחיה ועו"פ. ואי קשי' לך א"כ הא דר"ז דכל הרואין לבילה וכו', מה בעי הכא, לעפ"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כו, דכיוון דהتورה אמרה בollowה דלמצואה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינא דהקפידה תורה שלא להביא מנוחה יותר מס' עשרונים, דמשום דאי"א לבול למה יפסל כיוון דאיון בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל הנין שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבענין ראיוי לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמעו אישה, אלא דמהא דושמעו אישה אנו מוכחים דדברה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיוזה טעם נסתור מatanנו. אלא שהותס' כא"ז דבענין אין בילה לא ס"ל הכא, דהרי כתבו דמסברא קאמר ר"ז דבענין עכ"פ ראיוי ואני בעניין לא אבין האי סברא מה היא, צ"ע.

ובגנו' הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בהנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פלגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. ובעניין יפלא מאי דאייך השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי הילך המצואה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתני דאיון נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות לע"ז אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיוון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרו דיני ליצח' א"א שלא יהיו נזכר ונرمז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרשתה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. דאייך יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזב תואר דרשת גמורה והכרחית כמו奔 לכל מבחן לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסנהו בריגל דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדף של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מיוזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתנו' עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מותוך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלאה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו ליל מר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שאים באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר, מ"מ מסתבר דלא היו נחרין אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עע"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאות יתרה. ולכן בבהמה לא עבי כסיה"ד אף בשוחות לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדשים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שייך בי' מצות כסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגביה אין האי מועוט קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסיי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהוריים שאון ב민ים כלל לגביה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דמה היה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה היה דעתך צ"ל

ועתה אביך דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין בזה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכיסות דם הנשפך מחייה ועוף בעפר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרקע קשה ומדרונו קצת. וזה הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכיסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כל או גומה כדי שייהי הדם כנס במקומות אחד כדי לכיסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכוחו אקרא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאותם מה במקדשין לא, מכח הא דר"ז ע"כ היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, ואון זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים, שב לא צרכיהם אנו למימר ר"ז דארוייתא קאמר, ומטעם מצות כסוי כלל, ורבך אסמכתה נדרש כך.

ד"ה דבביצה ז"א ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לכיסות במאה שירצתה רק שהדם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דרש"י ז"ל פירש פעמיים כך תראה, כי הילופוא הלאו דעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למלعلا בראשת המאמר, ובסתומו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שתינתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרא וזה רמז הג� לדעתינו.

עו"ד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה איינו אלא דרבנן וקרא אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, ע"כ דאית לי לילופוא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי לחיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דניריו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשין חטא ועולה העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה וזה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו למצות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו למצות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו למצות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלאפוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו למצות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנחו במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' היטיב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמנ, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעה בדבוק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתולה מצוה שישוחוט לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו ומארץ סתם אינו עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתיקש דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאין היקש למחזה ויהי

דמחלוקת הקרה בין חייה לבהמה במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעת נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוכן מינו דתורות ובי"י נגרר אחר הרוב עופות דין במיינם קדוש, וזה יותר מסתבר שהרוב שבהן שאינו קרבין אחר מערות הנקרבין ודוק' היטיב.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנחו וקרא דושפיך את דמו מנהירה דיבר וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות הי' נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא הי' מוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרכ מדרשה דמה היא אינה קדוש ידעין דין מצות כסה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכסוי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפייל בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דעתך כסה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והול"ל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומילא דגム כלה שחתאת ועלות העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדומו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין הי' נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדרה להם מצוה חדשה לשוחוט גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינו תמיוא וכו' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א"כ לכיסינו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים זל' דא"כ מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושום ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשווין ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשווין שחיתה ראי' מושום דצורך דמי לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס"ל שחיתה שאינה ראייה לא שמה שחיתה, ע"כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתן ניהו דעתך לי לר'ש בכשה"ד דשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס"ל ששא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא"ב שנה ר"מ בלשון המכימים דס"ל ששא"ר שמה שחיתה, אך בכשה"ד דכתיב אשר יאלך דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא"כ כל שיש במצבות שיה' ראי' לאכילה ע"י פדי' אשר יאלך קרין ב' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יאלך משמעו דכל שאפשר לבוא לבסוף לידי אכילה, וא' מושום ששא"ר הלא אכן קר"מ ס"ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצע"ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמאו ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ"ל, וא"ג דגש בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד אישור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיתה, ע"כ דחוובה כתמה כן כתבו האחרונים זל', אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח אישור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק אישור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין אישור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' השחיטה כשיתה דעלמא המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר"ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י זל', ולא דקדקי דבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכડאם הכא דאן לוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר"ג דאן לוין ואוכליון א"כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא"א לאמר דהיה כליה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היהائق בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ"ש אמר וה' העולם עכ"ל בפשיותו י"ל דשפוע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראי' לך ע"כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדוח זדם, דאין זאת רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקاري מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקח דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכוסות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצע"ג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אוזין ותרגולין מנין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואין דרכו לצוד אבל צפורים דדרבן לצוד אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם זל' ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אוזין ותרגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני דאין דרכן להיות נצדין, ולכן ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אוזין ותרגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי ציד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראת מהה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמנורש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אוזין ותרגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אוזין ותרגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אוזין ותרגולין למזומן, אלא דהכא ממיין שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס במרקחה מיררי ולכארו' י"ל דבזה מתישב פרשי' במשנה דכתיב במזומן ושאיינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצוד דזוקא בשאיינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, דידעין מושם דכי ציד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אוזין ותרגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם זל' שכותב בפ"ד הלכ' ב' זל' לא ניחא דהא בר'ריה' לא שכתוב בפ"ד הלכ' ב' זל' כסה"ד נהוג במזומן ושאיינו מזומן, לא נאמר אשר יצוד אלא כסה"ד דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה עכ"ל. וכ' עליו החל'מ זל' דזה כתוס', אלא כתוב בפ"ד הלח' זל' דזה כתוס' לא כתוב רביינו דאשר יצוד חייב למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמנורש בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קרשי' ולא כיחס' ס"ל והפרש המשנה דמזומן ושאיינו מזומן לא איצטריך דהרי דבר הכתוב בהוה, והאי ברייתא דאיתא לפרש שלא נמעט מין שאין דרכו לצוד דהינו אוזין ותרגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתיב בראש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתוב מודעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' יצוד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג"כ להא דרמב"ם זל' דדייבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דריש"י ס"ל דניהם דיש קצח רבota דפרשין קרא דדייבר בהוה, אבל מ"ה לא היה כתני במתניתן דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאי' במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רק פ"א רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המוצה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הרמים דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייוו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקרא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתיר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתא קרא דבעל אותן נפשך להתיר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליך מצוה וגם בלא"ה דליך בא צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עומדת

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צרך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רק פ"א ואו לדגביבה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטז' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המוצה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה מהזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר הרמים דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

ד' פ"ה ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתוב ר"ש ז"ל דחכמים דברייתה הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברייתה. פלא דברי שנייה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי ר' מותני איפכא כי היכי דלהי רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבי לרבען. כי היכי דעתיקום הلتאתה כרבנים נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאיתך שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתכם כאן וכן בטבח ומוכר בבב"ק, דbullet.also ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה על דעת הדורש טעם לפלוגתכם, לדרוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ מטבוח טבח והכן ילייף מיטורא, דאתני יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן ילייף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא ילייף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש ילייף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש ילייף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittת בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחריתן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מטבוח טבח דלאו"ב וכמו דציווי שאני דבצויי מדקדק על הלשון לפרשו בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביחה זהה או שחייטה קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאו"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בעלי פסול, שחייטה קרי לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טבחה טבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא ילייף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למליף מהתס דושפיך את דמו שיזיך לציווי הרוי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותר להם הנחירה, דעכ"פ אני למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועיין لكمן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראש"י עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא כר"מ שלא כהכלכתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי"

דבmittah תליי מלטה, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראיי לאינה ראיי, ולכן סבר ר"ש דלא שטחה מכך האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת אייזו אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר כר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין שא"ר ר' בר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דיאינה מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגבב כמו שחייב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיינו ראיי לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. והוא הוא ai מ"ט דר"מ דקאמר כמו لكمן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועיין עוד لكمן ודוק.

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעperf לך שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דנטא למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiac אל כל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRASH שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דחחס נחירה שאינה ראואה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראואה חייב בכסוי, لكن בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"זיל דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"יש, ו/or"מ בשיטתי הלק', לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים כתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מצין להקשוט חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואני משיבון דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה תואו דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ור"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב מקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בכsha"d דר"ש לא השיב כלל על גז"ש דשפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מוחלה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י ז"ל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זכרה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי" שם שכחוב וע"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין ללא קרבן ה"י עונשים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שלוי בשלך אסור, ממשום דמי תירום הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מידי איסור מעילה, וההתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מידי מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראיוי היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"ם בפשט הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכחה דש"ח נהוג גם גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גمرا' מ"ט דר"מ בכsha"d גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראיוי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכסות, וכן פרשי"ל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחר והמעוקר פטור מלכשות וזיל' שם: "פטור מלכשות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שחיטה וחדיב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי' אשר יאכל למעוטי עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אופן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעperf, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלים הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKARA מצידה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגתא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין הטוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על אמן דמיון, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופות החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן משום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלא"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהרתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דחוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה דמשם היינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי התוס' בד"ה ס"ד א"ה שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלא"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשميיט האי תוספהה מהbabiah בהלכותיו משום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמ"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידען כל דמהசר אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמההசר אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבענן ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך"מ דקושי התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שטא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכרכ"מ דאיתא צריך לאו שחיטה וזה במיינו שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין במיינו שחיטה, ולא היה צריך לדחוק דר"ש מדמה טרפה לעוף טמא, אף דזה אין במיינו שחיטה וזה יש במיינו שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידען דבמה�ר אכילה קמייר, لكن אין לעשות לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבורי של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים משום דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל משום מחותסר זמן, הרוי דאית ב"י משום פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבורי של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשמיענו האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגתא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הולד ותהי' ממיילא שחיטה ראיי מושום הولد. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהני השחיטה להכשיר הولد כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמס"כ התוס' בסוגי' דעליל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מיד איינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשינן لكمן קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פعلا השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לولد להתריר שום איסור, וכיוון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הولد אם מותהר מלטמא, אבל אסור משום אכילת נבלה כאמו שאסורה משום טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמס"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי DINIA אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאייא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלייא שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחשו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצות כייסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי DINIA בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקום חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי"ג לי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרין דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' אכילה כמו בפסק דאייא מזכה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי היב"ח ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבת הי"ל לעין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפטש האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שבסגורה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש ני'). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפני שאינו ראיוי לאכילה דלאחר שנעשה מצותו אין שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלין בת רוחש把他 וחייב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכן הכיתה דזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה ועו"ד דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פוסק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה ועו"ד עי"ש. הינו מה שלא כסה כמו דם המכוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ' דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דכתיב דהיתר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בז' דכון תנ' מפורש במסנה אחريינה, הן הא דאחרים רואין אותן דהשחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחרין כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניות, וע"כ מושום דPsiṭṭia וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיוב למגורר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למגרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דגס אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דזודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגרה מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחת רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות דרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיתתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וקודם שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמחייבתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין לאו ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו של ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיתה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דין סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלת כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כשה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין וחושין להתרת חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התרת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכן קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחת דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמור' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה'!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותடע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיתתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחה דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיתתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי"ש מש"כ בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבוע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, איה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מהוראותו כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להזות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז יוכל לאמר כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגועו, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלהה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפ"י מש"כ הטווי יוז"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפניינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לוداعי טמא, וכיון דלוداعי טמא חשבין להו, ממי לא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוداعי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובאה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין ז', מ"מ טעמי ממש דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשם דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דכוודאי יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר מסתומים קסטיטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, וכן לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חזוק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מלכות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דברך ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי' לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצeo להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי משנה באופן שנצטרך לאמר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דamar בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדарנו דלידי' דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנ' נשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' ז', דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חישוק" שוחחתו בין עצם מוחר לשוחות אחריהם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלכי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חישוק שמא שחת יפה). אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פlige כי הפירוש הפשט וסבירת התוספת' אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש כוונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שוחחתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טעמא לפטור מכסוי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריהם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריתה. לפי מש"כ ליל דהווארות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריותא, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרבבי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיויחדת לחייב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא ע"כ דיאנו כאשר מוצאות עשה) ותירץ לדולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במה שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השkol, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעשה וחסינו פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטא, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובא פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובא פריש, עשרי ספק מקרי אלא דהה תורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربיס להטאות ונחפק האיסור להיות היתר ע"י ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ"ל, ודבריו הקדושים לא נתרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובא פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטא כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ"ל למיעוטי מדרבנן, ועכ"ל ס"ל סמוך מיועטא לחזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתצת בחברתה, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתני נימא הци, דיין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה רגיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דליתא קמן כמאן דלייא, וכך מסתבר לאמר דגס ברובא דליתא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובא פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכתב הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול להבטל ע"י הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך להחשב ע"י ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל דפריש מרובא פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטאות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהאי קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצים לעשותות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, וא"כ לעולם ספיקא ההוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובא פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובא פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דהה תוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מيري לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיסיים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי אם לא בטעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנ"י אידך, ושפק וכסה בימה ששפּך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המוצאות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המוצאות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצאה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפ"ד כי מחייב הטבע אומרים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא און מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עלינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפ"י האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו האזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאון הכבוד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהן בה' וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתית אייכא מצוה וברכה. והנראה לפ"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמותו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מדות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חפות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שיהי" שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימון שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החות"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמר יודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דאיו להם מחשבה ושהיתן חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, לייאו כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מזבצת, ולפי טעם זה ודיי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמר דהוא בעונה אמר, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך בדעתך דבמחץ אייכא לאו דב", דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעתך רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצץ ולא ראויהם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המוצאות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעת כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתוך המועות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולמما גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהראות חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דבי"כ וב"כ מחויב הרואה לכיסות וכקושיתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבහני אופנים לא נתקיים מצות וצbatch, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין לייאו כאן חיוב על השוחט למגור הרואה לייאו שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, וא"כ גם על אחר הרואה לייאו שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב זאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואני תלוי בשוחט בלבד, ואפילו לייאו שוחט אייכא כסוי. ולהי כיוון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חיבטים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החויב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאיו כאן שוחט בכוננה ולא בר חיווא היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואני גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב"ם ז"ל, דדעת הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאי לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוה כלל, ולפ"י טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבוח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבאיש על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דאיו להם מחשבה ושהיתן חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, לייאו כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מזבצת, ולפי טעם זה ודיי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמר יודה בעונה אמר, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחוי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנין חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידחי לי' פירוש זיל "והא אידחי לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו נעשה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמאי חייב לכוסות כיון אידחי אידחי, ופרש"י זיל הויאל ואידחי ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שוב יהיו נרא אבל לפ"י פירושו כאן אין הקושי" מצד דחוי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראוי לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבaille דנעשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידחי אידחי" והכא פריך "והא אידחי לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי" חזר ונרא, ולבן אמר כיון הכי וכאן הכי בלשון הש"ס דבוסוכה קפראיך "כיוון אידחי אידחי" והכא פריך "והא אידחי לי'", וזה דקאמר לישנא דואה אידחי לי' ולא קאמר והא נעשה מצותי" כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה נעשה וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידחי לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחוי אצל מצות צרכין אנו להכנסיס כוונה אחרת מהה דחשייב ר"פ שם בסוכה על הקושי" דהואיל ואידחי אידחי, והכוונה כאן דאין דחוי אצל מצות דכל שכשה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטא הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידחי לי' ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"י סמכו מאי פערמים, וכן בכספי דורותים וכשה דסני בפ"א, ואע"פ שazar לדרוש כאן הכי, וכאן הכי, והסבירה מבווארת לכל שופט בצדק דבר"מ דדריך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדרך לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכתו, וכן מסתבר דעד שנסיג התכלית אכן חיוב בההתמדת המעשה הלווא אפיו מאה פעמיים. אבל בכשי הדם לא כל שנתכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שנתגלה, וכך מוסבורה מובוארת לכל דעליל השב ושלח הוכח אפיו מאה פעמים וכך בכספי הדם השב במקורה מיעוטה הוא דסגי בפ"א, אמנים כן בכשה הרוח כמו שהרוח מכשחו כך דרכו לגולתו, כי כן דרך כדיודע, וא"כ שפיר אמרו דבכח"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חשות'ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא לא עלה ע"ד שום פוסק.

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב י' זוהובים. וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום מצוה בו יותר מובלחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מובלחו לא מטללים מדי', אבל שכר ברכה משלם משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלם. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ז זיל שמכוח מדברי הראי"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחמי, ובין חטפו משלחו דפטור דומה מוכחת דאן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום מצוה בו יותר מובלחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, וא"י דחטף זאת מן השlich ע"ז כתוב הראי"ש זיל דבדבhor בעלמא, אבל השlich זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודזוק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי"לי"ש אלא שazar ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול"ל כסחו הרוח חייב לגלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי אשלה עלה ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון Adams נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לגלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיה עליו מותחה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסדים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצרים כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והרוח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עלי, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורא ב"ה נתקיים בלבד עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהה דכל זמן שלא כסחה הוא לא נעשה רצון הבורא.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו שדרשו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמייך לקרה התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הকן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיו מאה פעמים, וכן בכספי דורותים וכשה דסני בפ"א, ואע"פ שazar ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"י סמכו לדרוש כאן הכי, וכאן הכי, והסבירה מבווארת לכל שופט בצדק דבר"מ שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדרך לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכתו, וכן מסתבר דעד שנסיג התכלית אכן חיוב בההתמדת המעשה הלווא אפיו מאה פעמיים. אבל בכשי הדם לא כל שנתכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שנתגלה, וכך מוסבורה מובוארת לכל דעליל השב ושלח הוכח אפיו מאה פעמים וכך בכספי הדם השב במקורה מיעוטה הוא דסגי בפ"א, אמנים כן בכשה הרוח כמו שהרוח מכשחו כך דרכו לגולתו, כי כן דרך כדיודע, וא"כ שפיר אמרו דבכח"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חשות'ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשו הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכם"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחולב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען כיון דעל העצם אמרין חזר וניעור איך נפריד האיסור מן העצם, אבל חזר להיוות דין הרי הוא בלא תאכלו, כן היתה הסברא נונתנת, אלא דא"א לישב הסוגיות בהז שנראה שבعلي התלמוד לא חלקו כו ודו"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מורהה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטילין זאת, ור' אומר מכאן למיין במינו שאיןו בטל. והשתא היכי מוחך דאפשרו מבטילין עולין זאת ומב"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אקדמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיה' בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלאה, דלאמר דין השער לא ניכר אקדמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מורהה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אקדמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מציא קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דammerin שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיק אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסיות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסיות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות לכסי כלל, כמו בכסחו בעצמו ובכ"ל והא דמקסה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה לכסי עperf שבארץ הוא לא שכיח, אבל כסחו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה לכסי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסיות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על לכסי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחרים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי לכסי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כסחו ונתגלה פטור מלכסיות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברחוב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסיות, אלמא דכסי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס לכסי, ממש כדי נ"ח הוא, דין זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסיותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ממנה צרכיו ושוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"י שם, וא"כ לאורוק הכל לתוך ביבותא דמייא, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי' הוא כיון דהטעם משום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השוק, מה לא הוקיקו להזכיר ולהדליק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטרicho, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינא בס"ד ודוו"ק.

עד שם גمرا ומי"ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסיות, ופרש"י חייב לכסיות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכסחו הרוח יהי' חייב לכסיות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על לכסי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסיות דר"ל שחייב לגלותו ולכסיות, אבל לכסיות מה שכבר מנוסה מהי' נמי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוו"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דין לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין לכסי אינו כן, דין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני האי דחויר וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דammerin שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דלוקח ציר מפה' ומהני האי דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, דאי לאו דחזר וניעור על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיק אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והו יצאה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו) איננו מבטל הדגן והוא צואת דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם דמתעם גיררה אתינו עליה דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם גיררה אמרינו, דא"כ לא הוה פריך מדי) ותרצו דמרור הו מבטל למורי טעם מצה עיי"ש. והגמ' דתירוץ זה פלא בעיני דא"כ מה מהני היא דמצות אין מבלתיין אז"ז, דכל שבטל כ"כ שאין כאן טעם מצה, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלטה דPsiיטה הוא אם אוכל צוית פת אישור עם צוית היתר דלוכה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיוון דהאי סוג' דחתם בלאל"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנרא לאמת בפי המשניות וסוג' דזבחים דו"ק היטב.

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתי מרבעיאן צוק"ל, לפреш מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותוו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. ועיין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משוחתם בהם מום בהם, דבtems משמע בעיניהם הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למכותם בהם אתה לא אמר בעיניהם דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בעיניהם,adam תפטעו בעיניהם, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צוית דם גמור, ועיין בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכוין דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטמא באהיל קאמר, והגמר' הוסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צוית ורביעית. ועיין בריטוב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באהיל, אבל האי צלلتא אפלו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבריוי הקודושים ז"ל, דהרי אפלו הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שושואה בסTEM אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י הריטוב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צוית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו תימא דפס"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמותה הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שוב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו ישב על מדוכה זו, ואח"כ עיינתי בסוג' דזבח' ע"ח ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני שתמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שניים הוא מושג גזירה מינו אטו אינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סיון צ"ח וכ"י, וראיתי ברמ"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דין מבלתיין ז"א כי דפסקינו כר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לא לקי זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעלין אין מבלתיין ז"א. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעלין אין מבלתיין ז"א, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה שאין לו צורך בביטולם, דמה איכפת לי' אם יסחה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין bijtol אינו אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא דאייסו רשות לעלי' במקומות דלא הפסיד מדי. והרי היינו טעמא דח"ל שאיסרו דשל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסמו על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסימק על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואייסו בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעלים לביטולו ולכן שפיר אמרו הן בסיסי והן בזריקה דכל זמן דAli היה בימים ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב בעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמ"ז שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הוסיף הרמ"ז ז"ל תיבה זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתורי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעם, דלא אמרין רואין ולתראץ זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יסחה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בDALIA נמי לסגי בששים דלא בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעין דלאו מטלום לא בטל אלא מכח אחריו רבים להחות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מהר דרי' סובר בלאל"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن איסרו DALIA hon bijtol והן בלח במשהו.

ובזה יש לישב הסוג' דזבחים, וגם פסקי הרמ"ז המוקשים מאי עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ אינו כפשווטו, דמהיכי תיתיא לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישtopicת ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ה לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתיא נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמעו לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שמות דידע כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא חיליצה בין חיליצה בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה"מ כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעירי בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור מסתבר יותר דאפר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לבן הלא בהלכות כסיה^ד, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מזו ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל האה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרווא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שאפר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמחה הקשיי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמקרה מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש דבאמות ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חזי לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאFIELD בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים לפ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים איך עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שמצוין בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים השק ה' בכם, עעפ' שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה דלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן הביא הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרך במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שמאה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"פ גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנחה מן המותר לישראל. ולכן לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמאות במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתוכם הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקה הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתוכו, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגדי הנשה בתוך הבשר, ומעתה זה שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרוי דבטל איסור גיד לנמר, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, הינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש בעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוא חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמי שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמוונה לילדתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליקא כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להננים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ הי' לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הכהן, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג ממשמע דביתר דיני המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא היב' בסס'י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דדבר זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו חלבו גיד, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלה דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש' ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו'ט ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש' ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד' אין די זה שיקן לכואו ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, דין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשביל דברי ר' דקאמור אי' נוהג בשיל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כammo, וכקושי' הראי' ז' ז' התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשביל בר פלוגת' ולא קאמור רק נוהג בשיל שצרכ' שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמור אי' נוהג בשיל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת האם מטורתו מה החכמים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי הי' להקשوت סתם פשיטה, אבל לפער' נראה, דבא לשול קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דאיכא עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מני בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בכיריות כMOV' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצטו בתוס' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני' דס'ל דאיقا על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היטב.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ'ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא מצעי' האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי תוס' שכתו' דברים של מה בcz. שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי'יש', ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי'ה עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי'ה עדיפא לי' להקשות ממשנה דירך השנווי' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דאיقا גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג' של מוקדשים איقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דג' ב' ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דאיقا הנהה במשמע, כיוון דלא שיכי' בי' אכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ'פ' טעם קליש' פ' לשאר הנהה, וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ'פ' לשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעתך בי' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם אייכא איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam לא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרי, אם לא שנאמר דההנש' כתבו טעם גמור בגיד, דעכ'פ' נהנה מקרי, אס' ר' שאותו גה'ג' בהנהה, אבל זאת רק חזקי' מציא לתרץ כן דעת ר' שאותו גה'ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעתך בי' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ'ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו' מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דחתם משמעו דרך לר'ש' שאית לי' האי סברא דפוטר בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי' דפוטר רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומ"כ התוס' דגמ' לתנאי' דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ'ת"ד, וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מڌי' לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ' סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ'ת"ד, ודבורי נפלאים ממנה דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית' לי' כמ"כ הרוש' יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש' יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העני' מה שנראה מה פע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש' יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית' בי' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להננים בחטאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומד לירוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להננים ומולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס'ל לתוס' דלא שיך כאן איסור כולם, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתיחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגדי הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטאין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדשיין נהוג בגין מביי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדשיין נהוג בגין מביי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משומם דידע דיש להקות עליו קושי ז' וממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ועי"ז הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימוטה קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימוטה מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרצדו דוגם זאת אינה מתקימת דהרי יש לדוחות דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש ג'כ לדוחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דוגם אין בגיןן בגיןן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגדי איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגדי כובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז' ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמא והן דחיה, ובchein דחלב גמור שר"י מכם' שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקין וא"ת והיכיantu בההדי', ואיסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז' לדע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בנותן טעם ומ"מ אין נהוג בטמאה מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי קודם, דס"ל יש בגיןן בנותן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אדינו נהוג בטמאה הוא משומם דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאינו נהוג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיום דמשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממוני איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבבמה טמאה נאסר בשירה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמה טמאה בשירה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחות זהה לקמן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז' מבוארת דוחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אין טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, אין טעמא אלא סימנא בעלמא, וכן כל שאסורה התורה אז לבני יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשניתה הדין דגה"ג ע"י שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבבמה טמאה אסורה נשניתה הדין ופקע איסור גה"ן מטעם. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר ליקמן בגמ' ולא ברשי"ע עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ בבהמה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"ב מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןן בגיןן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ש עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרך זאת נאמר דגה"ג שנאי, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור היגד דבלאה לא יאל אוינו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי"ו ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי"ז משיב ר"י דחמור חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בעפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו יותר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו יותר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחת האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אייך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלוtin דהרי יש לו יותר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרוי** ממוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אייך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש בזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ"ב עכ"ב ובמה שאכתוב אני בזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד **אג'** ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשיותו לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראייריו, וא"כ ודאי יותר ה'ilo lo lifprak ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשין עכ"פ, ולכן הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא לי' יותר ליפורק ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראהרא"א בפירוש אמר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דין ח' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימתר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולטיווץ קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בעפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נוהג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר אינו נוהג בשליל דניטרין הגיד והחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דממה דניטר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לוולד להיות כאומו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רשותה, ולא נקטה אלא משום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שניהם רבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"ב כדי לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג'ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נוהג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדאית לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשיטות רק בחלב, אבל בגין גיד בשילוב בעין דר"י מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמלחקים ג' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, משום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפני תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתייהו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השילוב, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרבש"א זל' סובר דלר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' משום דידי' לוולד להיות כאומו, ואני חלב בגין ח' דעדיין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה'ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ"ז התנאו דידן סתום בזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שיטה שונה דברי ר"י בלשון חכמים דגס בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה'ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא בגין ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, ואני ר'ם בר פלוגתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דין ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד'ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בשילוב בעי' דבנ"ט זה, קשה מה פריך لكمן בד"ה מבורת אלא דלפי דרכ' זה, קשה מה פריך لكمן מדרארא"א אדשנואל דאמר וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר'ם פליג נמי אחלה עכ"פ בגין ט' חי ומשום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במוחבר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקRib בעצמו אינוائق דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטא לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך קאמר דבחדדי קאטו דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקאמר גידי לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' זו דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שייעור מ"מ אם אכל שייעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשוע"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפקע איסורו ממשום איסור קדשים קדמים, ושם נתבאר טума דנוהג במוקדשין, והci נוקי מלטא בטוב טעם וא"כ איק קתני סתום דנוהג במוקדשין, וזה קושי' זאת בתולש הגיד ממעי אמו של שליל קודם שהיה בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אימר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל הכי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בפשתות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטא לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאיסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דabhängig לacicלה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאיסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יכול את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגיד הכלל דמסקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היתכן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמסקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאיסור כרת מי שמעת לי', משמע דאיפלו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אל אישור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמטטרץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמטטרץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשות קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאיסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול אישורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אל אישור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשראר אישור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני' ר"י אומר לנו מה שראוי' והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אמחוביים דאיסורא הכוונה דהקרה דבר ממחוביים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקרי אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתורתך אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יכול המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוביים יעלו מקרה דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב בהזאה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק כזה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכabb על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יכול המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגיד הכלל דמסקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היתכן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמסקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זריקה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וככסותם ממשמעות המשנה בזבחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל כרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אישור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהගות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשות, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסק משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חי' משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דnidonim ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אישור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמוקדשין חיל וודע דאי' לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין במהרש"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מבריכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מקבל עיקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קורומים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דhma רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוה לצלותו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, hi חבטו בקרקע לפני איינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר אעשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדging הנשה ואליבא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דה"י מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי hi מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלוبشر נינחו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקאמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הואל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקורומים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דמה"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוה דהרי רק מספק מנהיג מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לבערו לפני זה, אלא ודאי משום דמצואה הוה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, מילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקורומים דרבנן ודוד"ק חיטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו צוין בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבini יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיוון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, ושאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקאמר לאיסורא קאמיר, דא"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אין סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב להם לא תנא דר"י פלא דאיינו געה אלא באתה כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף' אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלה פ' ובפרט דכפי שראית במד"ר פ"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם hi אי מעיך הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

ד"כ צ"א ע"ז גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין ממתני דגידי'ון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקאמיר דהאי מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהז' צוית ר"י אשדי' דמיישט למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתני במשנה דפסחים ישרפו ואין פירוש אחר במשנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למיפוי מד"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דה"י צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשיר, אלא דבשעת אכילה hi מסירין גה"ג ושאר קורומים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קורומים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"כ"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קורומים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחריו' אתה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד מצ' להשלפו למימר דבמתאבק פנים אל פנים ס' לד' ה'ל'ח'ם' דר' דע'כ' למיטה מטעם שכטב המהרמ'ש ז'ל, ולכן ס' לד' ה'ל'ח'ם' דר' דע'כ' לומר מדאחריו' נשוי' וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכו'ן ודוד'ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפט איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפט איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק ה'ן לשון הגמ' והן פרשטי' ז'ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר'יל דבר שלח ביעקב זה איסור הג'ג' ופשט אח'כ' איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה'ג נאסר לב'ג' גם אם אמיירא או דר' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג'ג' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז'ל דס' לדלכ'ע התחיל האיסור בב' אלא דלרבנן ע"כ נשנית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד'ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה'ג נאסר לב'ג' דלא לא נאסר אפ'ה ה' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה'ג' שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה'ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשאר מצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלת ותיקון גוף ונפש בעצם ואכילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בת' ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניון חז' מז' הוצר הלאה, משא'כ' בגין הנשה דכתיב ב' ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ'יל ודו'ק.

בא"ד א"ג פרע להו ביה'ש הינו נהירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי' דלא למא דמאכיל אותן אבמה'ח'. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה' היא נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר'ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות' הרי לך מפורש דר' ספק' מספק' לי' דאל'כ' הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתא, דאל'כ' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר'לי' מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג'כ' או הפירוש כמו שסובר הש"ס, אלא דאל'כ' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתא, ועיין לעיל פ'ג' ע"א דרש"י ז'ל תיקון הלשון תחת 'מב' בהמות' כתוב 'של ב' בהמות'. ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא דעת שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל'כ' ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל'כ' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית' כדמוקי בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתא קאי על החלוקה הקודמות שם אכלו ואין בו צית' חיב, ר' פוטר עד שיה' ב' בו צית', וע"ז כתני אח'כ' האי חלוקה דאל'כ' גידין, דلت'ק לוכה פ' ואע'ג דאל'כ' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית' דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיו'ן דאל'כ' אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכו'ן בסברא. (דנעה' דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי' תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית', ואין כאן אלא חד לאו, וזה ברור לפע' בכוונות התוטסתא, וע'כ' לומר דבעל מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש דתוטסתא כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וуд'ין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עיין בזאה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל'ם ריש הלכ' א'ב' דגום בהמות ש'יך גופין מחולקים, ואפי' בשחו'ין דעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע' דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגיד בעין שנאסר מחחים, דודאי הוה משתבי בהמות לכזית אליבא דר'י, בזאה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז'ל لكمון ק"ח ע"ב דאי'א מכל התוין להקרא שם איסור, עיין לקמן מה שכטבי' בזאה ודוד'ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה' שאמר ר'י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז'ל במתוך לשונו הזהב 'וטעמא Mai' פשיטה לי' לר'י דשל ימין', ור'יל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס' לדנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ר' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בל' שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרה דזיאבק איש עמו, ה'ci' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה'ה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחוריו' אתה, והלא גם מפלפנים מצ' לנשי' בתרווי'יו אתא' ריאתי שההרמ'ם שף ז'ל נתקשה בזה ות' דמלפנים אין דרך לשום שתי' ידיו למיטה, אז את שכנגו' גיבור עלי' מלמעלה עי'יש', וכן הוא אלא דאי'ו יותר קsha מה ראו על כהה לממר מאחוריו' אתא' ונשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגום על דרישת ר'י 'דהירך' יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך דכתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה'ה הידיעה על אותו הירך שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊ה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הוא שוחט ושותה השחיטה בנטהו עד שנתגנבה בידו, וזה הי' נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנתגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה יוכל לנבל ע"י' חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יוכל לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תהליכי העווה' ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה ויעסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי אי כאשר היתי אדוק בתורה בביham"ד של שם ה"י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה' אי, כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי לפירוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעווה' ז, והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשםוח בחי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגוע מאבר מות, וכתיב' בב"ג אך בשור בנסחו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוכחתி שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין ב מהרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הגה"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י' ש, שצין על מש"כ בחר"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטו להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוטס', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הגה"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רקס לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגדי, אלא דמחcit' של מהרש"א ז"ל לא דק בימה שכטב שחששו על שחיטת נכרי שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוטס' והראשונים טעמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדока המצווה שלא לא נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכרי שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמתה וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבה"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לך. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאן. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה איזלינו נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורך תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארץך כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמורו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי"כ קשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לוליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמיים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח"כ מפני שעשו עכו"ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסכים, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ"ז האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה כראאר"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרק, ע"י חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' ח' בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהקה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' ח' ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךון בבן ט' ח' ע"י השחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' ח' חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץ מא מכלל שליל הוכיחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיוון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ', כיוון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האיל הלה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עליו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדים ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכיח את ישראל באמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרבן, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בגין ט' ח' ולהלן ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגדי וכו', ומסיק דעתם חלבו דגדי קאמר ומונתי' מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקי שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוג' והמשניות סותרים אחדדי. דנהה הסוג' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' ח', חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהיית השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' ח'

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נונתנת דחילוק גדול בין איכה בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין להבמה אתה ד' גידין ושתי חלב הכליות וכיוון דהשחיטה משווה לו לא כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולהזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחולבו מותיר נמי בدمו, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדם הכוויס בלב, אבל בלוא בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הרא"ש כדי לולד להיות כammo, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה הא שרוותא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגה בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי", וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחולב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור בעור עולם. הן אמרת דיש לדון אם מכח כל בהבמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. והן אמרת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד בעמי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור בעור עולם, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טוען בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזהה בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחזרות, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דזוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של ליל ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתוך דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בבן ט' ח' הנמצא בהבמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לו לא זה, ומזה"ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ לשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בון ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיצא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטה אמו, ולא בון ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר איינו ונוגה בשליל אפי' בון ט' ח' קי' אמר, לדידי' עדין' שעיל קרי' לי' משות דניתר בשחיטה אמו, ואפי' שפיר קאמר שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא ייחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתייהו איזו וועל עסקי' שחיטה פלייגו ובון ט' ח' אבל בון ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דגביג בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לו לא היהות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוזר, דהרי חלב איינו נהוג אלא בון ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, וכך שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק בב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו שחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייג ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשליל בגין אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור איינו אלא בב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הזקיר ר"מ, אלא סתום דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזקיר ר"מ ור"מ נהוג בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחולב בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. והן אמרת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד בעמי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור בעור עולם, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טוען בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בון ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהזהה בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחזרות, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בבן ט' ח' דזוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של ליל ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהבמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכتب דעפ"י סברת הר"ן זיל, דdemo אין בכלל כל בהבמה תאכלו מפני שיכלון לקים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים עיג' דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא ברין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממש אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דרhamna אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ch דמטמאCNבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דין טומאה ממילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אלא מצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבשר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבשר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדרין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' אותו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדרין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשר בשדה, וכי לא תאמיר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי האי לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכינוי דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דונוה משעה שונצרא. ומה שלא תירצוי התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו בריש פרKen. ותירוצים דילפין מארש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'מ' מוחני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממנו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרש'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אבגבי'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבנ'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'ז' למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגט הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבנ'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעת ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלתאי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותין און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין لكمן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב' ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב' ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אלום הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרש'ל ז'ל דרוצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמה משוללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דממה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה ממי לא דפער לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חוחר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, איך מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בלא"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבמה"ח זה דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חקלן הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברש אברש, דבעינן לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בלא"ה יכו' דלקברן גם לר"ש בעי צית וرك למילוקות סגי בכ"ש, משוש דחחשי"ע ע"י שאכלו במאיז, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור אכ"ש בתחלת בייתו לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי דלא מחייב על אכילתיו, כיון דבשעת תלישה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מית' עי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר' אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במשמען, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיתורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סיופר המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילאenan דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמי לעיל דאמ המקביל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעתם מצח'יל' ממקום אחר, עד שלא חס לא להא דריש' מסתמא מכך רחמי' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו ולא להני שkil וטרוי שבגמ' דנראת דלא כוותי, "עד היום הזה" הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ' פ' האי פסק דג'ג'ג' מותר בהנהה אפי' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דליך' הקרה בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודוק' היטב.

בג'ג'ות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמקוי מתני' בנבלות ובנבולות דוקא גה'ג' מותר בהנהה מטעם דר"ש מי שבשו אסור ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלבד לא פריך איך מותר לשłów דאניה שוה יותר בשביב הגיד שבתוכה, אלא בלא'ה מותר לשłów דאניה שוה יותר בשביב הגיד שבתוכה, אלא דהgeom' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לушוט ממנה רצואה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף זל' לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

תיבת ירך כלל, אלא רשי' זל' כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה לא פירש דקדמי' מדתקני, "מן פנוי שמקומו ניכר" דע'כ' בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבני מוה' שמואל קופטש עיי' השיב עיי' דלשון "מן פנוי" שהוא בהחלט מורה דע'כ' ירך שלמה משמע די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למייתני, "אם מקומו ניכר" ולא, "מן פנוי" וכן יפה עשה רשי' זל' שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה משמע, דרך איז מצח'יקתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ'ם אומר אני דשפירות הפס רשב'א זל', כי פרשי' זל' בה הפלאopolא, כי האי, "חתוכה לא" דקדמי' הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בו'ו' ולא חתוכה בי'ו'ז' קאמר, כי באמת בין כולה למצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הכהף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כemo בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מפקחתה משמע, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשłów אלא ירך כולה, לאו מקטצת ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורהין אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דcolaה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקטני מפני שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, משמע אינו מפרעת ממש'כ' רשי' זל', מה זה דקטני במשמעותה ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגע' בתוכה, והכי הוול' שלוחה איד' לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ' מושום דנאסר לב'ג', או כרבנן משום דע'כ' האי איסורה דבנ' נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנהה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור' דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ דלא סבר בהזה כפ' הרמב'ם ז'ל, וכמו שהבאתי לעיל צ'ב ע"א, אלא דהרב'ם נגד הרמב'ם ז'ל, מסתמא מכך חיל'י ממקום אחר, עד שלא חס לא להא דריש' ולא להני שkil וטרוי שבגמ' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ' פ' האי פסק דג'ג'ג' מותר בהנהה אפי' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דליך' הקרה בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודוק' היטב.

וועד לדידי בלא'ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ'ל דמקשה מגה'ג' וודם דאיך אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' אה' הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר ממש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לח:right ששור דכתיב לא תחרוש בשור ובחמור יהדי, אבל לדוש באבל בשור לחודא ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש', אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדור דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחס, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת מושום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' האי שווי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החורש, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אפי' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשרי'ת', כמו חליפי איסורי הנהה דע'כ' פ' שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והן התנור המוסק והשדה החורשה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהז'ג' עצי איסור בסכך של ע"א לעיל ד' ח' עי'יש', וא'כ פשיטה לי' דאמ דושוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' עי'יש', וא'כ פשיטה לי' דאמ גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לח:right וולדוש בשור, וא'כ מה פירך הש"ס והרי גה'ג' באמת דג'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ' דקשה לר'ש' דס'ל באמת דג'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, ובענין צע'ג' וד' יאיר עניין.

שוב נת' שבותי דעל ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דג'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיק הכתוב. ועיין בצל'ח' פשחים בסוגי' דחזק'י ור'א שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבללה מותר לטמאה דכל שבשו איסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנהה אין קשי' כ'ב, אבל סמך הקרה ללימוד הנהה מכללא וכען זה מצין הרבה פעמים ודוק'.

כתב הרראש יוסף זל' דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דג'ג'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ל�מן צ'ב ע'ב ד'ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשביב הגיד אלא דבמתנה מתכבד כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא צויתי ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן אגבניט' ס'ל בכלא פירkon, א'כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראוי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו היריך שבידו, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחתוך ל' ומזבון ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונקרת, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי בኒוקור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתו התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, דלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמ' ע"ז דף י"ד ע"א וז"ה ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ומזבון ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחشب לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחשב, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי" הרשב"א ז"ל מסוגי" דע"ז דלפנוי שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפנוי, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפנוי נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפנוי דלפנוי לא מקפידין במקומות דין במעשהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עיין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא כאמור דאסור למוכר דהוהצען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לידע מיריך דמייריך באינה מפורעת, אם לא ממש דקתו מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתו לשון "מנני" שהוא בחחלה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתו שגה"ג בתוכה למידין דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נודוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, דלא מצין למילך דחתוכה וחילק ממנו אסור, ע"ג דמתני"ג כולה ירך קאמר, משות דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדיק אלא משות דעתמא קתו מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבתי דחתוכה מן היריך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתוכה וחטיפה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתו במתני"ט טעמא דמנני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתוכה מן היריך המונקרת נתכח, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהיריך חתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל בקי שיראה אם אין בחתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתו במתני"ט מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונקרת או אינה מונקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמ' א"ה שלמה נמי לא לשידר לי" דחתוך ל' ומזבון ל', נמי אין הפירוש דחתוך לי" דכיון דגוי מציל לחתוך ומזבון חתוכה חתוכה לשידר לי" דכיון דגוי מציל לחתוך איכא, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפערעה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי"כ נהפק הוא דאפי"ח חתוכה לשידר לי" דכיון דגוי מציל לחתוך חתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או או דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשנים דמציצי מחותוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ח חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומ, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב�"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונקרת משות דידייקין מן המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכך לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דኒוקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי"ג הגם'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חמורה מזינה, ואנפקא חיה ממשע, ושפיר נגב דעתו דנקרי מצד אשköוי אנטפקא, ואנפקא חיה ממשע, ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזינה, אלא דלא משמעה הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמע. משמעו דעד השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיד' דהא עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפni הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפniו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שטי' והוא אשköוי מזוג מאכבר ובזה אטעהו. וככון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם וה邇ים באמצע כשהמשם עומדים למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו הци מוכח דאטעהו דהרי מזינה הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתנו לו מזינה קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בגמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקיים לי' וכי על חנס התנה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכך הניה דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנון" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמיא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא בלא"ה גניב לי' לדעתטי" אפי' הי' בו שמן, כיון דידעו בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיריעי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הארץ, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועוד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועוד ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא יאמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעם א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, וע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקיים בצדק תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובא, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שஸרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידון כתבריו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיריר, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' לא"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדי' דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי"ז ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכח שמא ימכrnaה לישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכח למשא ימכrnaה וזה ולהתא לדר"א עדין אייכא למכח Shirah ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדר"א עדין אייכא למכח Shirah ישראל ויקחנה, וגם מה שמשים רשי' זיל' דחכי מתוקמא ליקמן, דליך אייכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע"ד דחכי פירושו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכח שימכרנה לישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי, אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין אייכא משום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר"א גם משום שמא יחוור ימכrnaה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפni האננסין, לכאור' איינו מובן דאם הואAns ליקח בשער על כרחו של טבח ביל' לשלמי, גם אם לא ישלחjisrael זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לו בשער שעד שmagu לאייטלי' יוציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמע כן שכותב שמעכו' את הדינר בידו. ואולי זיל' דניזה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא hi חומס סוחרים בעדו'ו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא hi עולה כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רשי' זיל' ביכ' לכתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה להפ"ד בפי' דברי רשי' זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל' בשבותות דף י"ת, דע"פ' דלפרוש ממשתו עונה סמוך לוסטה איננה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכריזי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זוז' זיל': "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" ועמדתי כשעה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כו'לו מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רשי' זיל' ביכ' לכתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה להפ"ד בפי' דברי רשי' זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל' בשבותות דף י"ת, דע"פ' דלפרוש ממשתו עונה סמוך לוסטה איננה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מכריזין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע בואתו מקום גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מכריזין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אולם לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתרם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין שעהכו"ם ילך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבב"ה תנא דבריתיא דבל מקום חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מקום מותר לשולח לנכרי וא"כ פлаг אתנה' דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקום שמכריזין דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכי' כמ"ש בסיפה וכו' אבל לפי אкомותא דר"א לי בדין זהبشر מפני ב' דברים וכו' אבל לפי אkomותא דר"א רצה לפרש הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, בדנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהיא מנוקרת, וכן ממשום שמא יחוור ומכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצו'נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתווך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנה' דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרית

נתבטל, וא"י משום קבוע קאמור הרשב"א הו"ל לפреш כנ. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע אפיו אם נחיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמור דבלוך מהות דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שניי תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמור רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמור דחיישין על בשר שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים ذף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירינה נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמאו הבשר במקומות שהניחסו שנחוש להחלפה מהיכי תיתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנתעלם מן העין איך קאמור בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמור ולא גוזה שנזר רב, וכן דלעיל ذף ה' ע"ב דקאמור ר"ג וב"י' נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזו מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרcum היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרה שיהי' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, וכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים ذף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבים, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזה ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט פשיטא קדום ע"כ'פ. ולא פריך מהני בשר חי דמנה נשמע דין זה איסור קדום ע"כ'פ. ונה פשיטא ל' דבשנמה"ע ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, דזאת פשיטא ל' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטא דלית כאן מקום לחוש אפיו בקולא טבח נקרים, דכל שמאו במקום שהניחסו בלי' שום

תעשה שambilא לידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשייחו פ' בקו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם יאסר משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמכור לו בחזקת שחויטה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלו依 בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי לאסוקי לנכרי שהיוא ארירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצריך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכטבת דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי אפיו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמור שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמור שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף צ"ה ע"ג גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכרו, והמקום ההוא ה' מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו הימים, באופן שלא ה' רשאי למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמור דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח אפיו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמרין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמכר זהה מכר נמי לאחירינה, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשביבה אהת שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שנטרפה, וזה דאסרים למוכר אפי' טרפה אהת מקרים עיר כדי שלא שמיון מקרים, או דבשביל טרפה אהת מקרים הינו מושום תקנה להטבותם, דלוליז את יקחו בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה לנטרפה, ולמי שנטרפה בשביבה אהת שאסרו ליקח לא ה' רשאי למוכר לטבול איסור לטלטל עין בריש"א בסוגי' דמכרין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמכר טרפה بلا הכרזה כבר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מאריך דזה שמכר הוא מבטל איסור לטלטל, ולמי שנטרפה בשביבו אסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים בייטול כטבילה בשביב הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מקולין ואע"פ דקבע שעינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמהימן לנו דמכר את הטרפה הוה ל' במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי'ש. והנה מה דדמה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים ודוחקי דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינו דנייניזון, דהרי ראה שניניגיזו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו יותר מבשניהם ע"ז אחר גזירת דודיאן, ובאמת תנומת לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוטס' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצאים. ע"ז לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמורה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות נידך דשם איכא תקנה שרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד וראהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מيري בנסיבות עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' בנסיבות עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מזור בדיudit ולפע"ד נראה ממש'ג.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המוגא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביא הבריתיא טט' חניות דבלוך מן הקבוע וחושש לטרפה ובנסיבות הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חד ארכמא הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למקרו וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנסיבות בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממש'י דרב דבשניהם ע"ס אסורה, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס הני בריתיא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאקמי בנמצא ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכיוו דאי כאן הוכחה מוכרכחת דגזרת בשניהם ע"שנה הוי, שפיר קאמר בשם רב סתם אסור כדי לקבלו מני' كالו הוא גזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגזר על בשניהם ע"ש, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשניהם ע"ש, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושום טרפה אחת אסرين כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לא ע"פ שרוב טבחין ישראל וכי' עכ"ל, וכוונתם בל"ס Leh מה שכתוב הרשב"א ז"ל בסוגי דמכרין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו יותר מבשניהם ע"ז אחר גזירת דודיאן, ובאמת תנומת לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מברשותם ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוטס' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצאים. ע"ז לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמורה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות נידך דשם איכא תקנה שרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד וראהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מירי בנסיבות עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי בריתיא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' בנסיבות עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מזור בדיudit ולפע"ד נראה ממש'ג.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ'ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאו בפי עכבר ומה לי' נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכילה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, ואז הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכדאמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצוא שסידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מיידי הוא טעמא אלא לר אינו מדוקדק, והכי הוליל רב מותרך לך דמותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הווער אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, אם חזישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו עורב היא כאן דהוה אוסר, דדילמא דוקא מושם דעלו תריין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' חומר' דבשנה"ע, וא"כ ה"ה חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או באדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר"ה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה"ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן דאם תאמר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנא שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח"כ חתיכות דהוה זו ואצ"ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח"כ חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך רבו איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרביה בר"ה דמחתק ל' אתלן קרנה לכתהלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפריש מרווח פריש כמו שבນמצא בפלטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו וזה את תא ר"י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לעשותו ספק נולד במקומות הקביעות והואrai' שאין עליה תשובה ודז"ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפ' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש"כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדש' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב וקדש' דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' עכ"פ דהו גזירה קדומה לא נתקorra דעת, דעתין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזירה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמרתץ תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכתבת, שם זהה) דבכל הני מקומות גזירה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזכר מכך דמשנה נשנית קודם וניהו דבשנה' האי גזירה לא בעו המשניות קודם וניהו דבשנה' השם בזיהו דבלא'ה אבל כאן בגזירה לא נתקבלה ולא נפתחה בתוקע העם לאו גזירה היא, כל גזירה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוקע העם לאו גזירה היא, וכל שנטקבלה ונפתחה לא תבטלה בשביל שבמשנה נשנית קודם הגזירה שנו' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השנו' קודם האי גזירה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזירה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שהוא מושג דשדו עורה בדבוקה, וכך מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חיישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש"כ דבנמצא ביד גוי דגירוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידו. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתמר מחתיקת חזקה בקושי' וז' רוצה לתרץ זאת ולומר דሞמר דמווקין האי בשר שהיתה בחזקת משתמר כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש"כ דמצאו במקומות שהניחו דאייא חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') על קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מיידי הוא טעמא אלא לר הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשער שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשער טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידו בשער טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למיינט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מיינט עושה, וא"כ ה"ה אם איכא הוה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעושה האי מיינט בצירוף מיינט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי לחזק האי דין דבשר הנמצא אסור מדינה ומושום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דין דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס" מיד עד רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדפריך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממן, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרוזים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרוזים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מאייה חלק הבהמה הוא ג"כ שפיר דמי ועין באות שאח"ז ודוק".

ו) **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חיישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לשארם דביהדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה"י מתירה שיצאו כולם ויהי טרודים ולא ייאר חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי טרודים ולא יש לא פעל"ד לא הוועיל זהה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מאי מחזיק בשניהם, ואולי יל"יש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה וה"י נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש השנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדיין קושי התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מהש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי גומרי דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומשום דמקשה לי התם ממעשה השה", חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק אrose בשער כשר שבעיר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית הנכרי, מה הנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דמנציא ביד נכרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאכיא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' ד"ה ה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מיינט נבלות ופלא בעיני שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה ה"ג אסורה דעוף טמא נינחו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובעינן דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפרק מרבא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא אזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןיהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר'א ור'א ועשהום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא איסור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דגזר רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין אמר ולא חומר וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין אמר אז פשיטה דرك בפירוש מציא אמר כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטטם דהסוג' דילן ס"ל דרב דין אמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דברי ירושלמי מבואר דבר גזירה אמרו, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהה יותר דסמכא לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה אמרו ואין זה דומה לשאר פלוגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עליה, ע"פ שהגמ' דילן לא ידע מיה וסביר דדין אמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין אמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה אמר לחוש להחלה בשאר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השמים להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכל אמרינו נהלי' תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דשלקים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה כמש"כ רשי' זיל', דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנה, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כਮובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר ברישא ומעיין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שלקים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל בעי' מشيخה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אשכנז הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי' ואמ' וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כמנצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי' זיל' במה שכabbת וכי עבדי נמי הכל כולם אחרים הוו נמי הטע ברישא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חוץ רוקען טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורה עבאה ממש' דבאה אמרו, ולכנן לא קsha מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר'ה בחרויז מא', ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דבר גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוג' אמרם דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעת' ופרש' מייד כשנשחת, או בצריך וחותם או בסימנה וא"כ בנסיבות בשידור ביד עכו"ם,/licא חד מכל הני הרי דהוא בכלל איסור בשנמה"ע, ועיון בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלי' דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, ע"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזרתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם ולכנן הויל' לרשי' זיל' לפרש, אבל בשאר הנמצא אסור מדינה מחשש עורבים הנוסף על מיעוט טרפות שבעיר דמה"ט גזר רב גם על בשאר המונח, אלא אחר שגזר גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור דגרען מבשר המונח על שולחנו כמובן, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי מושום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר אי מושום דס"ל בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, ולכנן גזר אבל לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוג', ואחר שזכה דעתמא דרב מושום דחחש לרובא דעלמא שmagru הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמייר', דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח'כ' פריך לי' מושנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח'כ' פריך לי' מושנה דשלקים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשאר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז קמשני מידי' הוא טעמא אלא רב רב באמת מפרש האי מותרות דרכ מושום נבלה מותרות אבל באכילה אסורות מדינה, ומושום חשש רובה דעלמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לנרע הרבו, אבל באיסור אכילה חשש מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מון העין כנ"ל, ע"ז אמר והא דרב ר' לא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות מושום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' זיל' הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאי דסליק מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ' דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא מושום דבאה עבאה אסר להני תרי רישי אבל אי ה' עולה חדא לא ה' אוסר, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחרויז דסימן כל דהו מרבני, אבל אסור מושום דעלמה עוד אחד עמו והוא מדינה מושום דחווש ארווא דעלמא, הרי דמפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיו' שנמה"ע אסורה עבאה אמרו, ולכנן לא קsha מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבעי לי' ר'ה בחרויז מא', ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דבר גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוג' אמרם דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה חכ' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דشمואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכהן, ולר"י אסירה תורה דכולה ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכהן או דכולה ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזהר, ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דבעי חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שייעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקון מה שכתבת זיה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאלי, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרשין זכור את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, דעיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דlisrael נאמר האי לאו ככל לאוין שבторה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכן סבריו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן קרבען דר"י דבשו' פרקון ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בשאת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפי חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני' חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשר דודוקא דגימות ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחזור רק דגימות קטנים אלא דגם בცפרים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשר דקתני צפרים קטנים קامر דדרך לחזור כמו דגימות קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבעי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשער הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררייא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפניו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבדה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומא בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דההט בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבודה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגם בסימונים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדו' אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני' דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחוותין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על לשון הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשאים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיכי בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, דהני לאוין רק לאוין דאכילה, ולא לאלו דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתך בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאותה לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבוטעות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוי'ק.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקודש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon' כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' יlid' ייחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' יlid' ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר'מ דצעריך ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינא דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוות שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינים אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאכילין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש' פ"ד מהלכ' שבועות כתוב דהשבוע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרוי הוא כאוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל"מ שם חקר ממ"ג אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרוי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילה לקי מושם כזאת שרצ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה וכן אל תשڪצו. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪצו לקי אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי התוס' לפי שיטתו דرك בהצטרפות עניינים שונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪצו באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים דרכ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאיו דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר"ה לKNOWN כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז האי שיורו כבשר בפלפת היינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהגיד עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הgid בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס"ץ"ח דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שריגיש בירך טעם הgid בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola היך ירך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת מושם דבו נרגש טעם הנרגש יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הgid בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיורו דכל שנרגש טumo בחיך לדע ולבחון שיש כאן תערובות יון, אסור מושם טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הgid בשער אסור, ואי דמאן טעם לי', הלא ר"י אמר לנו לKNOWN דטעם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ' הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקטני בסיפא, גבי גיד בין הנגיד וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שריגיש בחיך והרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שעירוחו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גורה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא לKNOWN עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת היינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיורו מושם לכולם, וכייד בשער אויל אפי' עשר פעמים בשער ה' סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לרדרשו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הgid וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאון לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לרדרשו דהרי אב אל אה"ג דבלאה"ה רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאך מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי" דמי, ועתה לפי פ' התוס' דבר"י נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר"י שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדעתו לדעתו לחיב אונמלה דעכ' מה מפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שני הוא טעם על התורה, ומה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי" דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דעכ' שאור על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלאה"ה עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי" חשובה ומילא דליתא מה שכטבו התוס' דריש וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה"כ וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו' ט"ז ע"ב דרומש על הארץ על הניגתקנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאורהה התורה דאל תשڪצו בכל הרmesh הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אף למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש זהה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דבר' חשובה גם בפחות מכשיעור. וכפי הנראה גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטרי' דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח"ז אבל הרמב"ס זיל' לא שת ליבו להאי שkill וטרי' דלא אמר אלא לרווחה דמלתא לפרש פלוגת ר' ר' ובבן על צד הרחוק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום ATI להשות על דרך פלפול האי שkill וטרי' עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צrisk,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במי'א שלא במקומו נגד זה, וכך אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומא דشمואל לומר דבל פלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה' פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה לKNOWN בסוגי' שם ודוק.

בשה"ז וא"ת ור"ש דחשיב חטה בר' היאך תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלי הcars לא לטלו עכ' לה, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו"ר אברהם משה יי' והא ערלה וכלי הcars דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיב' בר' ומזה קשי' להו ואמרת לי לו דלא קשה מיד' דעכ' ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוה שפיר' חשייב וכמו שכתבו התוס' לKNOWN ק' ע"א לעין חטיכה הראוי' להתכבד, דכל שראוי' להתכבד אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה' לעין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למיעוטי עוף דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי דר"י מה שכתבת בהז, אבל עדין לא נח דעתני כי אכן נאמר דקראי דאיתא על כף הירך למיעוטי עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה"ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לרדרשו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הgid וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וויה ולא אווע' שאון לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לרדרשו דהרי אב אל אה"ג דבלאה"ה רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עוף, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל'. הנה רשי זיל'

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ר מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מחלת על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של ההלכה ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' משום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לדפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן משמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמנגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכש שנייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו ואוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ למעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעינן או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דיבטל ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין כאלו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורו ה תורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי" דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאת אילו אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בlfת העירובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת עיין זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראת פנינו בバイורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרוע בשלה יլפotta גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, ווילפotta ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספרו הנעים על יוז"ד בסימן צח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ר"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בバイורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופה דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דע"כ הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער בין היגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וסם כאן לא פירש כן על בגין אלא בד"ה قولן אסורות ממש דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי"ן עלי' הוה ולאו אדעתו' וכלן בעינן דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכלן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממונו של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי' לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, וכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטՐ甫ות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלינו לקפילה ארמאי דליתעמעה לפִי תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפִי תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ' כסותם ב"א בכוונה ואין מدت הדין לקו' אם נסמק על הגדתו, אבל קאמר לטעמי' דהינו לפִי תומו, ודיקי' קפילה ארמאי שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעם שיפר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שיפר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, אבל דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפִי תומו ר'ל בטעימה לפִי תומו, דהרי' מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו'ו שצרכין לו לדבר או'ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו'ו שלדבר או'ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הריגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים וממצוופי' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בז', בפירושו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמא. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעתך על ההריבית' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיני בהו בנו'ט בתערובות יי'ג' ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר רשא' לא פסיד אומנתו, ואי דבאותן שהרא מרגש יותר ימצע שצרכין לא כדין, שאני היכי' דאפשר מהיכי' דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיני תרומה ובב"ח בהՃדי', משמע לי' דושאlein הני דעתן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי' אינו שווה האי' נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרי' אומן אבל השטא אמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאי ארמא' בטעימה דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי' תיבת' "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשענין מר'י דסמכין אקפילה ארמא' א"כ באופן הן'ל קאמר, די' בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי' על האי' חזקה סמכין בכ' מ' אלא ודאי דהרבותא דסמכין בטעימה שלפי תומו, ודוק'.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיו' דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמו בסוגי' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרות הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו الآחרונים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחלב אסור, והא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו الآחרונים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ"י מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשווה. והנה סברא זו נcona לפִי מה דפסקין דרותה דעתלי אינו כרותה דמboseל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב אינו מפעפע בשווה אלא הולך בשביב הנוון לו יותר אנה ואנה ולא מתפשט בשווה, אבל אם נאמר דכת הצל' בכח הבישול,תו' לכיא לחלק ולומר דעתלי אינו מוליך הטעם בשווה דמ"ש כיו' דכתות צלי' ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דעתלי שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר'ה מהאי' עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, ורק'ל' בסיפור דהאי' עובדא דר' תימא צלי' אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, ואז' הי' אסור בצלוי עא"פ דעתו בו סמק' וכדעת הראה, דעתו מפעפע בשווה, קמ"ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרותה דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דעתלי אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר' דתו' ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי' בחלב דעתו מפעפע בשווה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דעתה בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הנ'ל, דמוני ס' אף בצלוי ואע"פ דחויש פחות מרווח דמboseל, מ"מ מפעפע החלב בשווה אלא דלפ"ז קושי' הת' הדרה לדוכתי' ודוק'ק, אח'כ' מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל זיל, "נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפִי תומו ולא יודיעו'ו שצרכין לו לדבר או'ה" עכ' מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי' מעשה קרי לי' כו', אלא דבעינן אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעינן לפִי תומו ולא סמכין אחזקה, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה' צרי' אומו' ולא סגי' בגין נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל' דעתם עלי' דבעי' קפילה, דודאי רק דרבנן הוה'ai טעה' שלآخر ס', ולמה' לנו להזכיר אומן המרגש יותר מסתס' ב"א. שנית' אמא' בעינן מסלפ"ת ולא נסמק' אומן דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו'ו שצרכין לו לדבר או'ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפִי תומו, דהרי' מסלפ"ת הינו שלא ישלו' כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל' ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו' עכשו' קראו כן, דכיו' דהוא המאכל יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי' לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין ריק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתתירה בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחתה מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"כ דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר זיין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה עכ"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתה מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינם אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדלה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, ליכא

ע"ש גמר' דתני קדרה שבישל בה בשער לא יישל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה ז"ל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יישל חלב בקדלה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"ג, משום דתתירה בעל, והנה בתרומה לא כ' מידידי דלמה יהי מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכתב דתתיה באן דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע ב"ב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתה מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינם אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדלה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

תוס' דה"ר א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"י דוחה דחaca איירוי בחמורה חדתא בעינבא וכו' ויש לי מוקום עיון בזזה דאם נאמר דרבא ס"ל במ"מ בשמא אבל שוה בטעמא ה"ה דב"ה מ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעמא כחמורה חדתא בעינבא, מה"ז ע"ג ע"ב דס"ל דהא דקאמר רב טעם תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו איטו איננו מינו, לגוזר איננו מינו בשמא איטו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי י"ל עפ"י דברי הריטב"א ז"ל ע"ז ע"ג ע"ב דס"ל דהא דקאמר רב טעם תערובות לכל איליסורי שבתורה בשמאו מדרבנן אמרו, ואפילו לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר איננו מינו בשמאו מינו בשמא, דוחה גזירה לאיזהה אבל אותו איננו מינו בטעמא ליכא רק חד גזרה, דעתם בעיקר דאורייתא. וכשאני לעצמי אפילו לר"י לא ידעת מינון לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, ליכא

ע"ש גמר' דתני קדרה שבישל בה בשער לא יישל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה ז"ל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יישל חלב בקדלה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"ג, משום דתתירה בעל, והנה בתרומה לא כ' מידידי דלמה יהי מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכתב דתתיה באן דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע ב"ב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתה מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינם אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדלה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו הי' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זו יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה לאסרו תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה גזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ' גזו במב'ם להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב' ואישאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מליל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבניהן ע"כ משום שננו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דין בגידין בנותן טעם, וא'כ ייל דס' לרבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל' ו' ר' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעור רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחב שייעור לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעור דבשר בלפת רק לדינ' הנשה נאמרה, ור' לדיג בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיג' בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכך אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כלפת, אלא דזאת רק לגבי' גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר אישורין משערין האיסור בצל או קפולות, וההיתר כמהות שוהו, ומיליא דלייא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר' רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש ע"כ לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיוכה בין חתיכות בנט'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלה ודיג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בלפת דוקא לגדי בירך ATA, ומושום דגיג' קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור בצל למה בגיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנטבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שווין ממש אלא דגיג' בטעם הירך והוא נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' לי', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור בתערובות, ואיך יאסר מה'ת לאכול ממנה ומהא דס' הפר ודס' השער דיליף ר'י דאין דס' מבטל דס' לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ' מ לעניין כיסוי הדס' ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו כזית בכדאי' פ' מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' הוה דין דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעתך הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה גזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ' גזו במב'ם להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב' ואישאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בני"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ס בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס הי' סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' צויתא תרaba וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' צויתא וכו', נ"ל דהה' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, הי' סובר דעתמו בהז מה שמוסד דהאי צויתא נפלת נטה בזיה ודו"ק.

ע"ש גמר' האי אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא הי' צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא הי' קורא זלזל, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי' זלזל נדע דמשום שיש מקום להקל רצה לממעט בשיעורי', אבל רשי"ז לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דורייחא, וכן שכתב רשי"ז לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא זלזל בהן,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש אל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין אל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צריכה הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכחל דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר'א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גס הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה איסורה כמש"כ התוס', ועוד זאת הר' בזמנן אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר' דבגעון כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אש' דליךון, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעיר זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלוון ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג' הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בלבפת דקתני במתני' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני במתני' דשיעורו כבשר בלבפת, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בלבפת, הר' דבשר נבלת בלבפת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහנתה עליו קאי לומר כבשר בלבפת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא אמר מ"י בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහנתה בגיד קאמר כבשר בלבפת וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמיר דבכחל כיון דאיו יכולה כליה איסור רק החלב הכנוס בתוכה עללה שכן ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמיר כבשר בלבפת וה"ה שאר איסורים ואס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה מאד לקבל מכמה טעמים, חדא דעכ"פ הוו לפרש דבכחיק קמיiri, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידענין קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושיפו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ז" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דaicaca כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און בגין שום מקום למדוד על שיירוב ביביצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשוני ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצ' עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעכ"פ קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב קליל שטעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעלי' לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחלה גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, שכן בצו רחא מן שיירוב ס' דאי מה"ט בצו רח' להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז כלomo אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רча להקל בשיעור דאוריתא משום דעתו בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רча להקל במקומות שהאיסור אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות איסור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאין חוליק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرיא שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא רך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינן ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבה או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רча לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמותה שי' קודם ובחצ'י שיעור רча בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבה, וממוש"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבה כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מושב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מيري בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דיאיכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתני היינו שעיל' ומה עינה הו ז"ל לרמב"ם דבעי בביבה אפרוח אינו מינו" עכ' וזה רדיש באיצים טמאים שלקל ס"א והיא, היכי הו ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל בדאיכא קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מוותרות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דחרמב"ם ז"ל יסתום דבריו לכתוב בדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם איכא קפילה ואמיר דאין בהם טעם אפרוח דמותות, אם לא שיאמר דע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמיר, ולא עוד אלא דא"כ לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמיר עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר אינו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמת הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומcin על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחו' חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דיאיך פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירוא דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דין כשרар מב"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדיצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מירוי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מירוי בשאר תבשיל, דהרי אינו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט", ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט", דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפה לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכח כתוב סתם דהואיל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במציאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשר עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרכי המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרא שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בהז' ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כוארה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובאר בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופה והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאין דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"ה מה שי"י אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וסביר דהרא ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכוונו דהרא ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ תמייד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דיליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמת אמוראי בתראי. אבל בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמייד בגין' דהינו בקפילה, ואילו משיעור זה במבשא"מ כלל, וכאשר המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה במבשא"מ כלל, ומובאר דעתו ז"ל בפט"ז שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' וווסיפו על ברוי' עוד אחת בתערובות אינו מינו דעיקר בקפילה ואמ אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דיליכא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית' כי' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבואה לעולם לבטל בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במב"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכטבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשטנו של גידת ותחליה אמר דין דשmeno של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר בבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשטנו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דביצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דביצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוו, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשווון ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למודה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק שניים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנט"ז א"א להכנס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשטנו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפ' פירשו, لكن סגי בשטנו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפ' מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצה עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עלה משום שרך העוף אבל בייצת טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי' לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביבוץ רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עלה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כ"ז שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בבייצת דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהליך שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה ביצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא כדאורייתא, כמו חצץ שיעור וזה לוקין מכת מרדות, כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכלל כל הלב וכל דם אין לוקין עליהן אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכלה לוקה עלה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה רקס מיל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מניל', ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי" דכל אריקמה אתה ולאeki רקס מכת מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי בייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' המשום בריה ממש"כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצין הכלה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריו רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגمرا דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"ז ל' מקרה אחריו רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריו רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA ההלכה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובעינן נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים אין כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם בעיננו יותר מרוב ולא אותו איןנו רוק אדרבה איןנו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"זיל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"ז דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"זיל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בברייתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"ז דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באט, אלא דמחולק לר"ז בין נתערב המשמש לנטרעך רוק הטעם דר"ז דיליף מב"מ לא בטל מדים הפר ודם השער, אין לא אלא בתערובות המשמש, אבל תערובות הטעם بلا ממש לא שמעין, וכן כתוב רשי"ז בפרקוש לקמן דף הסמוך בד"ה אין בהן בנ"ט, דכי בעינן אחד ומאה (בתורתה) היכא דאיסורה בעיניה, כגון חיטין אבל היכא דליתא בעינא לא בעין ק"א, וכתבו שם התוס"ט דלפרישו צ"ל דהיסירו הגריש מתוכן העדשים. הרי דדרשי"זיל אין חילוק בין תערובות מב"מ לשא"מ לעניין ק"א, ובק"א די אפיקו במ"מ, כיוון דלא נtabשלו נtabשלו בעין ק"א, אבל בטל כל זאת אם נימוח המשמש, אבל קר"ז, ובמבשא"מ סגי בק"א, אבל כל זאת אם נימוח המשמש, אבל בטעמא بلا ממש סגי בסמך, הן בעיננו והן בשא"מ, כן הוא שיטות רשי"זיל, ומשום דס"ל דעתמא אינו עיקר גם לעניין מב"מ, אולם בקדשים דאית קרא דחתאת יקדש להיות כמוות כל הנוגע בהם, הרי דעתם עיקר בקדשים, ממיילא במב"מ דלא בטל כלל איי חילוק יי טעם לעיקר, וזה הוא דקאמר הברייתא זה היתר הבא מכלל איסור בקדשים דעתם עיקר, והוא ל"ז רוע עס האיל מב"מ, ע"ג דמסלק הרוע אחר הבישול, ולא נשאר רק הטעם שיצא ממנה מ"מ בקדשים דעתם עיקר זהו לי לאיסור ומ"מ התיירה התורה ודין אותן כחולין, דעתם אינו עיקר אבל חולין שפיר גמرين מני" דהרי מ"מ הקפידה תורה לבשלה שלמה עם האיל, ולא להחלקה לשתי קדרות משות דעכ"פ ס' או ק' בעינן גם בטעם, ומכך"ב עיקר אפיקו אינו שוה בשמא דיש לו ביטול, לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' ולא מצד שנרגש הטעם בחיך דהרי

כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפיקו שוה בשמא, ולר"ז דמ"ב' מזו בשמא לא בטל, במב"מ שהוא בטума כמו חמורה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א זיל דזרע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרע לגבי איל חמורה חדתא בעינבא. וממיילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפיקו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא אם נרגש הטעם גם אחר ס' תלוי בפלוגתא דעתם עיקר, ולמ"ד עכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטלון בס' קאמר, אלא דען סמך זיל בע"ה דעיקר לאו DAOיתא זיל בע"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במב"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממיילא שמעין דבדיקא סמך בטל מה"ת, אפיקו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"זיל בע"ה ושניהם לא למדחו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אחמור ואמור דרבנן לא בטל, וכן בעינן נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבנן בדליך קפילה נמי סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמאקי ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממש דבדליקא סמך ולקולא סמכין, דאי בדיקא סמך ולכיא קפילה נמי מותר דקאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"זיל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לך"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, אין האי סמך דקאמר רבא לעיל, דקאמר רבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דעתמא לא בטל, והיינו נמי דרי"ז דכלכילת באילפס דעכ"פ דה"י ס' הרציך מהו"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמאקי, וכן בבריתיא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפיילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איןנו דבעין ס' אלא דסמכין אששים ולקולא בדליך קפילה, והוא נתחדרש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"זיל לעיל על הא דרבנא דאמր רבנן באט, והיינו דעכ"ב פ"ב דע"ז ס"ט ע"א פסקין הילכתא בכל שיטים זיל, עכ"ל הרי דלא הזיך רשי"זיל הא דריב"ל דהכא, אלא הא דאי פסק הילכתא בע"ז וכן כתוב רשי"זיל על הא דאר"ז כל איסורי שבתורה משערין בצל וקופה, הינו קודם דאי פסק הילכתא בשיטים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי פסק הילכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהזומרה אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אי פסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גם בדיקא ס' ובדליך קפילה הי' צרך לפי האומד בצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"זיל על הא דר"ז משום דמתני היא דכבר בשלה שלמה ועכ"פ רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בדליך קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"זיל הללמ"ס זהה, הנו אם נאמר דرك על גיד בירך אתה וכפשתת דברי רשי"זיל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסוריין אתה, אפיקו אם נאמר דהינו שערר שישים, לא יתיישב שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שפרש הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הילכתא אתה שיעור דבשר בלפת ולא עוד אלא אם נאמר דשיעור כבשר בלפת על כל איסוריין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גם בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתת בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניזיר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דאצרכו גם במ"מ בלבד ס' הוא רק רק מושום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים צ"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמית טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אריע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא שכתבו בד"ה לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוא דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" ויליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה דצרכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא צ"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אין מובן כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים צ"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי ראה שהתוס' לא סברו דמ"ב"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם צ"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נזכרה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

ז' שיטת הרמב"ם צ"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טума ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א צ"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני" כיitz משערין כבשר ב:left הרטב"ם צ"ל בפיה"מ מפירושו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שהי' נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנוטן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם ה"איך מפרש מה דקתני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובתחכימה בגין החתיכות בנן' דאין ה שיעור דהרי בגין מינו בטיעמה נלמד ממיןו, לשער בחיך שיעורא מושום לא פלוג.

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בלפת במושגא"מ ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במושגא"מ אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמב"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבנו אחיזק לי' טבות רבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai/co, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאיר איסורי תורה דין מבלתי לכתלה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו דביטול אישור לכתלה איסור מה"ת, וכudit הראב"ד זיל והוא אמת וצדק דחاري רבים להחות בקשי התירו הتورה, ומהיכי תיתי נתיר לכתילה לבטל, עיין בفتיחה מה שהארכנו בה, אלא דלא פ"ז יש לישב קושי' התוס', דהכי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב'שרי גם לכתלה עכ"פ מה"ת, דניאו דביטול חד בתרי לא, אבל ב'שרי דמי אף לכתלה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול אישור לכתלה אפיקו הוא דאוריתא, עכ"א אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שרי' התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לבטל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לומר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דין איסא פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעיל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט אישור לכתלה ומיל'adam בישל בלא הגעלה דהתבשיל נאסר, וניהו דין אינו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעיל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתלה התיר לבטל איסור דניינו כיון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל ניל' אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר קאמר חידוש הוא צייתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקומות חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל אישור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכogen אשר המודולל כוון איסורין כדאמרין בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשום דמה שעומד על שפת הרחם עכ"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות נתיר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בזה וציוין דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דין ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעותו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השם שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו. רשי' זיל סובר דשיעור ס' עיקר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. התנא להשמי שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זיל שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפ' פירושו bahwa כיון דקאי על חזק הטעם דבעינן שיטיעום מה השם שיעור דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאמר דבעינן שיטיעום טעם האיסור כבשר בלפת, על כל תערובות מושגא"ם קאי, ולא דוקא איגוד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי' זיל) דבזמן חיבור המשנה, דהינו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במושגא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות ממן מין לשותות, וכן אם מב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזאת דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאין טumo נרגש כלל, ה'ה' ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בלפת קאמיר דהינו בדרך שmbshlim בשר כדי להטיעם הפלפת, עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, וא"פ' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול עולם הוא, וא"כ הוא במושגא"ם, דלא דפליטת כלים רק מדרבנן בעולם הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במושגא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ' דרך המבשלים להטיעם המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחות מחד בשתה שהוא פחות מידי אכ"פ אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא דרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעינן להרגיש דמפרש כבשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעינן להרגיש כבשר בלפת, פשיטה דין זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי עכ"פ לאו ס' קאמר אלא לפ' ערך בשר בלפת, וכלן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסורין במ"מ משום דזיל לא ה' שיעור קבוע אשר איסורין רק כבשר בלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלא פ"ה דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק כנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הוה חתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שע"י בישול ובליעת הטעם נאסר, ולolio' איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה לקמן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנארה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנארה ע"י בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמות שהיא רק עי' בלעה, ומ"מ קאמר העצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מבב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנארה ע"י בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשאסור דמעיקרא מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל בב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ם צ"ל בפייה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגיןות הלפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלפת דהינו בראשי הלפת יתר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין יד הרבה כדי שירגיש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיה קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חוץ מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלפת יהי' מכון עם ס', ומילא א"א לפреш גם בגמ' דסיפה בגין גיד בין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' וע"כ לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH א"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרע בשללה, דהוא דרשה גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הcars וכם"כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה"נ אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר' שאני, וככתבו התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר' ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא' וכון הקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ווא"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקייעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, וע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה'lica לכיא טעמ' העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעלعلاה, וא"כ פשיטה דאיין חילוק בין לח בלח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דאין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על רק משום איינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלקים בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפיירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הקבע, ונלמד מזרע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביאורינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העשה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יומן נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביבום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרמב"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, ואז לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד דהה דלא טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דנין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאין אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זהה איז דלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבﻄבע באים בהדי כמו לאו ד שצריכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל הני ולא נאמר דלאיסורה בעולמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתה דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמרה דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמא מותרת להם עיון בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבחמה טמא נאסרה גם דאין אח'ע"א, ממילא דלא חיל גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישרל נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוך.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דה"ג מקרי מוסיף, דכמוadam האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוסיף אייה חומר כמו הנהה, מוסיף מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלה הזה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנהה, אלא ודאי בחומרה זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנוקה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנהה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנהה איינו נצחים מן אישור אכילה, רק הנה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה איינו תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנהה חל על כרחו, דין וכיון מי שייעבענו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנהה וכו', אדרבה מיגו דלא חל אישור אכילה גם אישור הנהה ליכא, ואין זה אלא אישור חרומו בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נקדחה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דῆה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז"ל הו, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנהה, שוב הזה מוסיף דמיגו דאיתו סוף הנהה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו"י, דכל שאין מלכות על הנהה לא מקרי מוסיף, לא קשה מיד אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז"ל רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הזה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגאון, דברי הרמב"ס בנוקה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ"ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין אייכא מלכות על הנהה או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכון דחל לקבעו, הרי אייכא אישור הנהה נמי ושוב אייכא מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא ש"יך הא דלקברנו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והא תנאי שבתויה"כ וכו', ופרש"י ז"ל דआ"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בימות לי' ע"ב, דיוור מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבל. ולפי הצעתנו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמיש משום נמלת ואחת משום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע"ד נראה לקיים דברי ה"כ"מ ז"ל דבלאי"ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא איינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשער תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז"ל זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה lokha אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשתנית צורתה, הויאל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה"ה דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תהי ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסרה והבאיש שבטל ממאל אדם ה"ז פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דامر נבלה שאינו ראי' לגר איינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז"ל, דῆה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובן גמור' ע"ז הינ"ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשילו וניימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה"ה לחומרא נמי, דכל שהוא בעין אפילו נסrah א Soror, דאיון ללימוד מנבלה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בלא"ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס"י ק"ג על האי ה"ה וכותב דבහני שרצים אפילו נסrahו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז"ל. ולפ"ז קשה טובא לאו דນבלה בעין ראי' לגר, והני ראי' לאדם בלא"ה ליתא, דהא בណבלה בעין ראי' לגר, דוקא בנסרה איין ראי' לוג, ואל תשבענו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בנסרה אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז קאמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קשה נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לוג, אלא ודאי למ"ד אחע"א לא צריך למעט, ולמ"ד אחע"א באמות נעעת ה"ן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראי' לוג. ומוכרחים אנו לומר דאייכא לאו מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד חי דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאייכא כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקהו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרך שלם, וא"כ י"ל בהני שרך לא יאכל, הוא לאו מוסיף על צויתبشرשרצים, ולפ"ע"ד אסורה לברש, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז"ל וכפירוש ה"כ"מ ז"ל בשם מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז"ל נבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל ודז"ק.

וזע עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דນבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשوا החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דעתך לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתיירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתיא אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק'.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאיזה טעם נاسر להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נاسرנה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריטיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דף צ"א ע"א אית', אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה הג"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנاسر גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה הג"ג" והול"ל "זה חקicut כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא לדבר הנשלח בעקב, דהינו איסור הגה"ג שנטപטש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרך יעקב הנาง כן, נתפסת איסרו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול הג"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נاسر לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאשר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את הג"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאי שאירוע המעשה ועד היום ההז, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אותן בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישא"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבלה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבבי אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבלה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינהו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי"ו ר"א ומושום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהז' הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבלה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית' להו, הר' גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא' לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכון שפיר פריך משבות ויהו"כ דרישא"ג עכ"כ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אלא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור בב"ח לגבי בישול הר' חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' ל�מן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא' בענייני תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק' אכילה עצמה והוא כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאשר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק'.

ע"ב גמור' והתנני' שבת ויהו"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימה, ולכון פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויהו"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערתה נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהו"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡיכא כמה זיתים חייב אבל כאית מדכתיב ב' אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב כאית בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שי' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מכזית בין הכל, אכילה דעתך ב' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמכתחו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום ב' מה'ח אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה'ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה'ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ור' ל' לפון, דודוקא לר' ידבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דbam'ח בעי בזית מפני דעתך ב' אכילה, משא"כ לר' דבון אבמה"ח ובין בשער מה'ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום ב' מה'ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהאי לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעל שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מכתחו מה דלא כתיב בקרא, מכש'כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה'ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב' מה'ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוו"ט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל שכתבו, למ"ד באבמה"ח צרך בזית, דהה ד"ה הוא דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ור' ל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתיב כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דbam'ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה'ח לעי' לאבמה"ח עי'יש ולא ידעתי מה הוועיל בהז' לישב דברי רשי' דהכה דעתך קשה דעתך פ' הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה'ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגיד הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר' לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית באבמה'ח, כל' דהה כתיב בז' מה'ח באבמה'ח ליכא למימר כן ממש'כ התוס' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגיד הנשה לר' ידבמה'ח אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווא' לחיב בכ"ש, משום דחלוקה כתוב לשני לאוון בשער מה'ח ואבמה"ח, והוא' דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דעתך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך ב' אכילה, אלא החילוק הוא דbab'er מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך ב' אכילה, הוה מה'יבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקה כתוב ממש'כ רשי' זיל' וכון תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ'ז' ז'ל, "בנבליה אכילה כתיב ב', וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרב' קרא וקפיד אברар להז'ה"ע עכ"ל, ובדיוור שах' ז' דהה טמאה בכ"ש חייב, דרב' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב באבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרב' קראDK פקיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר' ידצטריך קרא לאסור באבמה"ח של טמאייס, מנ'יל דאמ'ה'ת נהוג עתה ב'ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' באבמה"ח בטמאים משום דआח'ע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב'ג מותר באבמה"ח עי'יש והנה לפ' סברתו גם לר' קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור' הקשו, מה פריך לר' זיל' קרא, דלמא ר' מוכה ליפ' דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמה'כא א"א למילך דהה מושך הוה דנווה עתה ב'ג' לא הוה מושך רק חמור, ונאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה ב'ג' לא הוה מושך רק חמור, ושפיר מצי ליפ' מוכה על גה'ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לר'בנן דס'יל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआח'ע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בדבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआח'ע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דר' ס'ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה'ג' בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, דכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דbam'ח איןנו נהוג ב'ג' ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דקושי' הרаш יוסף זיל' במח'כ'ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב'ג, ולא נאמר אדרבה לב'ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש'ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב'ג אסורה. והנה התוס' לעיל דר' ל'ג ע"א כתבו דר' זיל' דה'כא דאי' באבמה'ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בח'י וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב'ג אסורה הכא באב'ה אסורה משום דלא נשחתה ואע'ג דליך כאית בשער באבר (זה' דהוול'ל משום ב' מה'ח לר' זיל' דה'כא דבש' באב'ה ר' זיל' קאי תירוץ זהה ודו"ק) דחצ'י שיעור אסור מה'ת, ולר' דחצ'י שיעור מותר מה'ת אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עי'יש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דbam'ח אפי' לא ה'י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב'ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לישראל מצד א'ז או ב' מה'ח עכ'פ' בחצ'י שיעור, ואי לר' הלא ל'ל מי איכא מיידי, וא'כ הכלל דנאורה ולא נשנית לישראל נארה ולא לב'ג ליתא לדידי', וזה ברור כשם. וממיילא דנדחו כל דברי הרаш יוסף דלקמן בד'ה רישא בישראל וסיפא ב'ג' שנתקשה לי' בעין זה באבמה'ח מנ'יל דנווה ב'ג' עי'יש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה'ח צרך בזית, מ"ט אכילה כתיב ב', פרשי' זיל' ע"ג דתרי' קראי כתיבי, חד לאבמה'ח וחוד באבמה'ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאי' בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתיב רשי' דמשום דbam'ח בר' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ'ז ע"ב ד'ה' ור' זיל' יותרת ה'ilo לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך ה'ilo דמשום דחלוקה כתוב לשני לאוון באבמה'ח וב' מה'ח, ידעינו דבעינן באבמה'ח צית ולא מה'יבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה'ח בכ'ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב', ע"כ אכיות אתה עי'יש, והדבר צרך ביאור דס'ק'ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלאכ'ור' כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי וב' ימות מן הבמה החיה, והרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן מוצאים מה' חיה בלא כל' דהלא כל בעל ח' עומד ג'כ' לאכילה ואם לא ה' לננו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נהירה של מדבר לא ה' מציאות לאכול בשר, רק או מה' ח' או מנבליה, וכיון שכן הר' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר' ל' מציאות כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אין לאברים עומדות סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בלא חתיכתابر, ולפ"ז אין אמור דהא פלוגתא לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר' ל' סובר לאברים ר' ל' לשיטותם, דלא'ר' דאית ל' תני קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס'ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנוהו עומדות לאכילה או חיה או מטה מ'ם לאו לחותך ממנהابر עם עצם וג'ידן, ר' ל' סובר לאברים עומדת כיוון דעכ' פ' לאכול ח' עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה ליابر, ומעתה דברי ר' ש' ז' מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר' ל' דזאת א' לא לומר דלא תה' על בעב'ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי עומד לאכילה עכ' פ', ומה לי מת ומה לי ח', דהא לר' מctrףין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיון דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נהירה,תו אין עומדת לאכילה לא ח' ולא מטה, זה ליתא לכל שמחוסר תיקון מחוסר מעשה הוה, והרי ربיעה עליה איסור כל צמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס' ס'ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית ב' כזית ובין לית ב' אסור, ותמה הב' ז' ל' למה לי להשמעינו דגס פחות ממציאות אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה'ת, וגם מש'כ' דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בה'ז' דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב'כ' אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב אר'י בשם פרמי', ג' אדרבא יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיוון דלא שיך בו חז' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ' פ' איכא גם בהאי חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא'כ' איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע'ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעין, דכיון דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הרי דנתנות כאן לדיני מלקיות, וכמש'כ' הפרמ'ג' דנפקותא גם לדידן לעניין פסולי עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכ'ילין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף ג'ידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכ'ילין אותוابر טמא דלית ב' איסור מלקיות, ולאابر טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר' ל' שאם תלשابر שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיוון שהוא עכ' פ'ابر שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנוהו דבחلك אבר בחוץ פטור הינו טעמא דבטל מנ' ש' אבר וה תורה הקפידה דזוק' על אבר שלם כמש'כ' התוס' לעיל צ'י' ע'ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מctrףין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב ב'כ'ש ודזוק' היטב.

ע' ב' גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' ז'ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מוחיב דלא גרע מבשר מה'ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ'ל. וכותב המהרש'א ז'ל וז'ל: ולא ידעת מי הכרחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב' משום נבליה. כמש'כ' ר'ש' ב' פ' אלו הן הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב' אף משום נבליה, דכשבלו הוא מות וכוי' עכ'ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב' משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, ד'א'יך מוחיב ר'ש' ב' משום אבמה"ח דכיון שמת בבלעה והוה נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתב ר'ש' ז' דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגסס נמי כמת ייחשב, וכמו דקמבעי לעיל דר' ע'א' בណלו בדגים סימני טרפה אי חשוב ר'ש' ב' מוחמת דזוטר חיוטיהו, אבל בעוף דבעי שחיטה ומוסכנת בו שר', לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת ר'ש' ז'ל דחיב' משום בהמה"ח גם לר' דס'ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתוב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מבעי לר' דיליפ' ב מה'ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למיחיצתו טרפה קרי לי', הר' כ' ז' שלא נחלש מון הח' איך יקרא בשר בשדה וכטרפה, אלא אפיilo לר' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב' על אבמה"ח ועל בהמה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מהיים, ואיך מצין לחיב'ו בבעל צפוך ח' משום בשר מה'ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת ר'ש' ז'ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ' מה שישuber ר'ש' ז' לא ב מה'ח לכ'ע איכא מוחים מובן שיטת ר'ש' ז'ל הידעו דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ב'וה'כ' פוטר ר'ש' משום דלא מציא חיל' יו'ה'כ' איסור זה הקדום, והתוס' שבועות כ'ה ע'א, וביצה כ'ז' ע'א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע'י' המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ' נבליה בהדדי, וכן כתבו דחזקת איסור הינו אינה זבוחה משום דכתיב וצבת וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ'ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלרש' ז' קשה מה'ה נעשה להאי מ'ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי'. אבל אין ספק אצלי דריש' ז'ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכונתו במ'ח'ח, וכן הוא רגילות לקרווא גם במ'ח'ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש' פ'ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבש' בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכונתו ודאי לbam'ח' ובמה'ח' הלא לדעת ר'ש' ז' דהכא ליכא מ'ד דלא חל מל' מוחים, וכיוון שכן מיושב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורהו איסור נבליה, ולפ'ז' לא קשה דהא במ'ח'ח וטרפה אליבא דר' ז' דהכלתא כוות' חז' לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב'ס ז'ל בפ'ד הלהכה י'ז' דבליה וטרפה מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחלת נבלות, וא'כ' ה'ה במ'ח'ח עם נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב'ס שם בהכל' הנ'ל דבליה ובמה'ח' מצטרפין וא'כ' לעניין איסור ח'ע'א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהאי איסור במ'ח'ח הlek לו ואתא תחתו נבליה או טרפה, דכיון דמצטרפין לכזית הר' דהינו ה'ז, והוא ברור כמשמעות דכך ס'ל לר'ש' ז'ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתדקדק בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמו"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, וממשני דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי' זאת הוה קרי לי' בלהי' בלהי' נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו' שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא'ת כל נבלה אתה לגנות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבר נחירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתהי' בככל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל היתרן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיין דליך מטרפה אלח"ש, דבפ"ב דיומא וכו' מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אכל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ד רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שברתמי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ר' ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא'פ' גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ', עכ' לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרדי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא'ז מבואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מון טרפות ונבלות אפילו אכלו באז'ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש בארכיות דברים קילוריין לעניינים ועכ'פ' הדין דין אמיתי. וכן ל'ק קושי התוט' על רשי' זיל אמרת שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ'ג' דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכו' רשי' זיל מיאן בזה עדני טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמו"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר' לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אל טרפות, אלא אדם כן איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענין טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שeah' זיל מה לע במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כולל כל מיני יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולל כל מיני יוצא מה' מצא ממחיקתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי התוט' שלחא'ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבע הוא מצד שאבמה"ח חידוש הו, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפיין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באממת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דbammat ל"ר לאלו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבעל בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקביי דוקא באבמה"ח אליו ל"ר"י קבעי, לדידי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י א' חיב הרי נהנה גרונו בכזית, ורל"א פטור אכילה במעוי בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרונו גם מעוי, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל ר"ח צ"ו שכתב דLAGBI נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו במעוי, דבלשוון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרונו לחוד, וכן ביו"ח' כ דביתובא דעתך" תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה במעוי בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי' אכילה בהנת גרונו לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובת שני שיעורים אלו הם יותר מכזית, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעה ואך לא כדי יתובה דעתך" וא"כ אכילה במעוי למאי עלי, כיון שלא פעיל מזומה, אלא ודאי דסגי בהנת גרונו לחוד לחיב מלוקות על איסורין. ואולי ר"ל סובר כמ"ד התם ביוםא כמהו בלג רערינטא דהוא פחות מכזית, וא"כ איכא יתובה דעתך" لكن בעי אכילה במעוי דוקא להיות מיתובא דעתך". ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה במעוי כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א אכילה במעוי אז ממילא גם שיעור יתובה דעתך" ממשע להו, ונבעי עכ"פ שיעור כוכבתה, אלא ודאי דLAGBI שבעה אנו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחשב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבעה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דבעל איסורי תורה הנאת גרונו אכילה יקרא, ה"ג לענין שבעה, זה אמת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמומי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שפיר השבואה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון איסור מדרבנן אין חל השבואה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי' דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנון האי מה לי וכו' דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"א גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישור אבר וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, אכן אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"י בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב ממשום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה ממשום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלאה' חיבב אפילו לא נטרפה הבהמה ממשום אבר, ומושום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר לדרבוטא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבע למימר דמש"ה אינו חיבב אלא אחת ממשום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האבר המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דפרקנו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע די לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאפילו לאו דלית הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل ממשום דאנו ביבחה בעין לנו מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאסרה תורה אך בשנפשו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דhalb בעי עכ"ל, כל המעיין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברוא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב שהוציא החלב חלב שור מקרי אתימה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא במעוי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורה לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שככתבתי בזה ודו"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טמא, מושום דפותח בית הוצר אין על המשעה הללו שם קרייה כי שם קרייה אין נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אין נופל על מחייבות אחרות, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחייבת הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אלא ע"י מחייבתו שצרכיך לעצים כך מתרששים דברי התוס', ובחדושים להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מחייבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנןencia מושום לא תסור, למה שפרקנו להקל. ומה שתירצו דך תקנו אילא מושום לא תסור, למה שפרקנו להקל. ומה שchapron דפסוקן היה להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עשר לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקת, כי מה שכתב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב' מושום לא תסור, היינו דכוחים לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסר, עבר על האילו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתא שלגביה לא זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבואה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אין עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרמבר"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבואה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישוב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת איכילטו משה לי' כמעשה, אלום בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לך הדבר יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכתו ו"ל, "נראה דאיפלו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכתוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעכ"א זצ"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתاي אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולו הכוונה איןנו נופל על האילו מעשה שם מלאה זו ולכן הזוomer איןנו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' איןנו צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicetrak לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על כולם לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon ואילו דאגב הנהה קתני א"כ גם אכילה הילו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענווש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענווש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענווש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האילו משאר לאו תורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס כר"ע ע"ת מתני' אז אינם אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענווש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח דלא אסורה התורה כלל בחלב נבללה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבללה מכל איסור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמכלול והنبלה מכל איסור אכילת בב"ח מצד אחע"א והוא דאנן מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכל איסור אכילה אינו יוצא אלא מכל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בשול מהה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמקדשין ובתוספתא תנוי فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדשים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים ומימילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבללה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבללה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום איןך פרקה דקתני חולין ומוקדשין תנוי נמי הכא אבל יותר נראה בכוונת התוספתא דקתני דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ס ספ"ט אהיל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ם עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנה קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכו" עכ"ל וא"כ הו"א דLAGBI בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. בראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך מישך שייכי להכא, דהרי בנדרים הולclin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"ם על דעת הרמב"ס ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקווא במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה מיון דלענין בכ"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה יוסף ז"ל רצח בפ"ט מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג דשרי בב"ח ומה דפרק בנדרים מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"ם, דמאי שייאכி דנדרים לבב"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער בר מרואה ובטעמא דמשה"ה אסור רבנן. גם מה שכי דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג הוא ר"ע וכו' עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שיויו האיסור בב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלאו איסור בב"ח שוה עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבללה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכלל איסור בב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויל בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רוואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי Mai דקתני הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ס ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים אחוריו להיות בכללבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים אמר דת"ק דרש"ג ר"ע הוא במחלוקת זה להיתא, שלא קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בدلעין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנזקי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה חד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליו כאשר פסק הרמב"ס, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרש באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שר בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ס ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדרוש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ס אלא אני תרתי לא תבשל חד לבישול חד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הינה הנהה לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנוה כל שלשה איסורים דאית בב"ח בהדי' והראשון היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שייכי ע"פ שהנהה את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואי' נשווה באזה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ס שישדר תhalb איסור בשול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוחה קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDבדר"י ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ס הון דרשיהDTDבדר"י והן שאיר הדרישות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עלייהם מלוקות. ולכן בדריש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שאסר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ס מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ס בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מל'ב** או נבללה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בב"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבללה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח לא מצי חיל על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם אייכא כאן איסור אכילת בב"ח לעניין לקבעו בין רשעים גמורות. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי לקבעו לא נאמר אלא במקום דרך דרך מקרה לא מצי חיל יש בנסיבות שיחול אם הוא יהיה' קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבללה הרי אין נאמר איסור זה כל בשול נבללה או חלב, ולא שיק' לומר דחל לקבעו וכו' כיון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריושה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסייע דרישא דאסר עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסייע קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקתה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מילך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דוריתיא ודלא כר"ע, איק קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמירין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתם לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריושה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מילך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דוריתיא, וסייע אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסר בנדר דבלבל בשר אלא דאליבא דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסר מדאורייתא בamatת האי סיפא דהנודר מן הבשר לא שיק הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק' היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ Adams עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדרכי התנאה בא"ה להכניס עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק'.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מילך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתיא קאי דפלוغو בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסר בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי הבריתיא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזה ורך אי מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דלדידי' עוף בכלל בשר גם בלאו טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamatת קטני בבריתיא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגבוי בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסרו כל בשר ממש" עכ"ל ההזבב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שਮובן מAliyo שעשו גדר וסיג משמרת למשמותה, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסורין מז"ס, ולא פירש טעם האיסור משום דMOVEN מAliyo, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במאה שכתב "כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה' מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דבדביו ז"ל, הלא תראה דבאייסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם משום בשרו אסרו. - הרי דאי מקום לאגור ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסרו, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכליין בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמאה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאسرן, וזה ברור ואמת בדתת הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכחה בדתת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינים מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסרו בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסרו בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתם בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייגו בעוף אי אסר בדרבן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריושה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר מהה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במאה פלייגו ר"ע וריושה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייגו בחיה כDMINORSH בדבירות מהיכי תיתי לומר דפלוغو עוף דאי בדבירות רמי', אבל לפיה העצטנו בדתת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דرك ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל, אבל רש"ג דמטיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב/DDוקא בנדיר על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הראה"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הרה"ז ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינוך שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הראה"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדיר על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלאה"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהים והא בסיפה דנדיר מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמהות ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מן הספר דהה"י לו לתרצ' איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ' אבי>.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקתיini כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למינר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדיון בבב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקתיini כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקיא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בבב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרצ' איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מוחוץ מבשר דגים, דעתך אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהה"י סובר דעתך לאו בכלל סתם בשר הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשלהי, ומזה"ת, "חוץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ' כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתך נכל ברישא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפיilo עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכלל בשר, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, וכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחוץ שמעין עוף אסור, ואז עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרכ' מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלטה דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקתיini בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאי לה עסק בדברים, והביהה דין זה דנדיר מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייב לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין ברה"ז נדרים דף הנ"ל דהה"ז והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמות עניין יפלא מאייך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך איינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעות לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הרה"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליויה שליח. אדם רוצה לשחות יין אפיilo על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא ימצא שמן זית יקח אישׂ שומן אחר ממה שימצא ומ"מ פשיטה לי' לתנא דמותני' דבלכל נדר אינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי', וא"כ בדגים נמי ניחeo Adams לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיICI תיתי היו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשר דגים וחגבים (דلم"ד היה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעט דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכיריס"ג לקמן) הרי דדים וחגבים אינו בכלל בשר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום אדם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעין. ושוב דקדקתי בלשון הרמב"ם בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל' אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיilo בשבר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישתומים על לשון הלאה, שבזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגס הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאינם מין בשר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכל בשר, ור"ע רק בנדיר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלויעון אבל דגים בכלל בשר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקתיini במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן מתרפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צריך לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מילתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק'.

ודרך אגב אכיע' כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדיר רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפיilo נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדיר על יום הקייזה, אבל מלשון הראה"ש שם משמע דהה"ז בנדיר לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפסקן כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה וגופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבת שם על המשנה המעליה את העור עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשׁח'זיל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ו מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשיב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כוונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומתק"ו,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, אלא רצוי חז"ל להזכיר בה ידי' עובי ריש ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרי' ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטירה לכך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה, "ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער וגבינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשא אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיש' גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם, "מן רשותך" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרי' קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובהכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבבשר תחלה צרי' המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכיון

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ה ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן, "חוץ מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דעוף אינו בכלל בשער סTEM, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ המכ' פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה אינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה ש' התוס' דפליגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשנים דרבנן ופליגו אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabei' לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה שברו דחיה מול"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדאוריתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרי' לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפסקן לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין במא" דסטם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרביש פרקו סTEM כר' יוסי דהרי קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכל דין פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד סTEM שבעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא כר' יהודה שם ואמר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתינא להכי לא צרכין אנו למייר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דָלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָרֶתֶם רַחַ, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיִלּוּק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵּשׁ אֶלָא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יָדָה שְׁהַדְבֵר כֵּה הוּא וְדוֹקָק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הויה עיכול, פ' גה'ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה מעוכל, וכשכ' מה שנבחר בין השניים דלא הויה מעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשהל אלאחר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד' אלאחר ש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר' כלל בשיר שנבחר בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגם לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שון לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנבחר ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשיר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימא בגבינה חשוב במעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשיר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקרו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשיר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהיאי שבין בשיר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב במעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הויה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הווא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל' אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה וזה נראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכוי וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי'ו' שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מ'ר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א,, אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוק'ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להאה

איסור דבר שנסמה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש לן ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי' דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריני'תא, ואדרבה ההן מבריני'תא דאגרא והן מבריני'תא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ונטוי מוכח דז' לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מבריני'תא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' לקמן ארי' דאמר,, ולא כלום" מר'ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין לקמן בדיור הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מיני ר'א מר'י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא ארכ'ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מבריני'תא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוהג בכל יום ובכל אדם ופוק חיז מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שהי' שישות או עכ"פ סעודה אחראית מושום טעם המשך מן הבשר בתוך פי' כדעת ר'ש"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמו ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא של גם על בשיר ואח'כ גבינה ה'י האי מימרא דר'ח כבר היה מתפורמת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידועין דאביו המתין מעלי'ו והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעיא מר'ב' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא של גם על מה ישחה בין בשיר לגבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic' חומרה הנ' קושיות אני אומר דלאו מר'ח ארי' קפרק' איני' דר'י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר'ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י די לו בקינות והדחה, וכבריני'תא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחוריו השנ'י, וכפרש'י ז'ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר'י ביביהם'ד להלכה קפרק', איני והוא ארכ'ח הרי דסבירו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסיד גמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הושיבו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ'א בהגה ס"פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישב במאמרות הראשונים להשווות עם חומרות שנתנו ארכ'כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מה מרביתם עליהם, ובכל הלא כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצבים דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שהוא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוון לכוטי מפני שקשה למכוון בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו כנ"ל, ולא מטעם דקרוב להחסל באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הואר, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכילה נבליה וטריפה אצל האי חנוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתת, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה' בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתת ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעotta, וא"כ אכן נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעotta, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלי קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה' לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודתא אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי סילוק השולחן יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות והדחה הלא משום היכירה עבדו כדי לא יאכל הבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבן לאכול באוטו סעודתא גבינה אחר בשר אף קינות והדחה עד סעודתא אחריתא, משום מושך טעם קרשי", או משום בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודתא אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודתא לסעודתא עכ"פ שיש שעotta, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, אמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיה שיועורא למלאה, ע"כ בחדא סעודתא קامر, וכל שלא אכל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואין להאריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודתא אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושותל אי גם בלי קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעotta לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודתא אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי" שסילוק שלוחן וברכה ובשוי"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייתו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה' עלייהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקריאה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם מזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו של שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחരית רק אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם בмеди דמאנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמבואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודה שחരית ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישיב קושי התוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי לשעודה שחരית, אלא בין שעודה לשעודה וע"ז קאמר רב דמהני תנאי, דהרי הוא כיושב בסעודה כל היום מבוקר עד ערב. ולפי פירושנו כל הדינים היוצאים להפסקים מכח שסבירו דעתו של הרמב"ם הנקיון של קימה בבוקר קאי נופלים בבירא. וחיליל מלשון הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ז מברכות ה"ז, "גוטל אדם ידיו שחרית ומותנה עלייהן כל היום ואני צריך ליטול את ידיו לכל אכילה ואכילה וכ"ל בהאי תוספת דברים, "ואין צריך ליטול בכל אכילה ואכילה" אתה לאשמעין דמנטי לאכילה דבר ולא מונטילת שחരית לתפלה זהה ברור לפער"ד ודוק". שובראיתי בהגחות מהרש"ש ז"ל שום הוא ז"ל הרגישי בימה שכתבתני וננהנתאי.

ד"ר ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כריכת מפה מצי אכל בלא נסי', איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתךשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התוס' והוכrhoו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, והוכrhoו למלעה דרב בנטוי לסעודה שחരית הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו למלעה דרב בנטוי לסעודה שחരית קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין שעודה לשעודה, וא"פ' בלא שעה"ד כלל מצי מתנה על כל סעודת היום בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיו במפה שקשה לאכול מאכל בידים כרכוכות במפה CIDOU ודו"ק.

תוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבריו זה ובסוף דבריו קמתמה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, והה רמב"ם ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא כקדש דמי דכך כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השליש פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לכרוך ידיו במפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק כקדשים דמי, או לאו כקדשים דמי, הוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלון מוקי רביה ב"ע מותני" דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא ששחת דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים כקדש מלחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו כקדש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו ע"י לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ובבלה חמורה דאית בה גם עשה דaina זבוחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפי שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי" וכו', וכתב רש"י ז"ל דבחמי טרבי" כ"ע מודים דין נוטlein ממשום דלא היו להם שעת הכהר, ובעני פלא, דבמלתא דרבנן דידיינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה"י לו שעת הכהר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך דעיקר נטילת ידים לתרומה ה"י משום נקיות לדעת רש"י ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמי לא מפני שמליביען את הזהומה ממש"כ רש"י ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן ממש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכהר הכא. ולטעם שכabb הרמב"ם שם דחמי טריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וועוד משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנגיה בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מיי' עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רש"י ז"ל כתוב בשבת דף י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נגע באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עי"ש, הרי לדעת רש"י ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה משום נקיות היהת שלא יכול מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודייא ננאי לאדם השלים לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח דעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שההמגה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו' טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי' רגיל בנטוי', אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' משום נקיות שלא תילכלך המאכל עי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שams גילה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכלי ומשום עבריים שיקללו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתקנה, ותרומה משום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רש"י ז"ל משום דא"כ די' לתקן נזוי' להניהם לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחരית ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולל נלמד דס"ל דבר קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפליטת החלב מהלך התחthon שבחלץ ז"ל, "אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבט הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האילו שכתוב רשי"ז ז"ל הוא לפלא לאיל ז"ע א מפרש האיל בנ"ט דמתנני ז"ל שאין בה ששים, והוא לעיל ז"ע א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דיליכא קפילה, או ליכא למיקם אטעמא משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ז"ל לאוקמא מהני בדיליכא קפילה אהמהה? ועינו לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמריא לא פריך אמרותני דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ז"ל דמייריר במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לק"מ, דהאי בוג"ט דמתנני ע"כ ליכא לפרש בעיטות קפילה דהא אפשר שלא יטועם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מון העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפרש האיל בוג"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז ז"ל בנ"ט כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מס' טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפה הוא לבסוף הוא להיפך דג"ט דרישא הוא בקפילה ונ"ט דסיפה הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא ובע"ס' כנגד כל החתיכה ודוו"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ז"ל מהא דהיבאו ראי לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבלע בעל מפליט לא פליט, ואי כפי' הרמן ז"ל דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אסורה השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דואיה היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמלפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבלה תחלה כנ"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מבלע בעל מפליט לא פלט ואינה אסורה השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועין היטב بما שכתי לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ז"ל, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אסורה כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעםبشر לחוד, דכיון דחנן' הרי הבשר בעצמו גosh האיסור ומץ אסורה בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה אסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי' דבב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מבלע בעל מפליט לא פליט היינו בס' ז' אפשר לסחטו מותר עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילו מדבר דכתיב רשי"ז ז"ל אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ז"ל, ובשאר חתיכות פליגו אמראי בגמ' אי אסרתן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גס האיל חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכמש"כ רשי"ז ז"ל בעצמו בפירוש פלוגותת אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליטת עצמה של מוחל בשאר אסורת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי מיריר בעיניו לבסוף דאי יצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד"ז מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו ז"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התירו מפה לאוכל תרומה ולא התירו מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התירו מפה, אבל יתר הראשונים ס' ל"ד חולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מיли לא כביצה שכتب דלדעת התוס' אפליו לכחנים דהתירו להם מפה דוקא לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י חולין תקנו אטו סרך תרומה, ואיך תהיא חולין עוד חמור מתרומה ואף לכחו, ועיין בלב אר"י ז"ל שהביא ראי' לאיל לשיטת הרמב"ם ז"ל מהא דבמי סרך אח"כ באוכל מחמת מאכלי אי בעי נט"י לאוכל, והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתיר לאוכל בל' נט"י בחולין דאסור במפה עי"ש. אולם לפע"ד נראה דלשיטת התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כמש"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י חולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התירו לא מפה ולא אוכל מחמת מאכלי, והה בפתח של תרומה לכחן נמי דין ה כי, והוא דהתירו מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וככמעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ"ע"ד ודוו"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכה וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن אורחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אटמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ז"ל أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגותא בין הרמ"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמ"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדיון כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אסורה את השאר ממשום דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבלה ואסורה גם השאר בלי ניעור ממשום דחלק התחton שבחתיכה אסורה השאר שבקרה. והכוונה דואיה כשמגיעה החלב לחלק התחton שבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נאסר חלק התחton שבחתיכה דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחton נאסר מהלך העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבלה אע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה ממשום דבהאי כח המתפשט בחלק העליון לא מצי' יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיוון דיליכא רוטב, וניהו דהחלב המגי' לחלק התחton שבחתיכה תתפשט עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הראשון מצי'

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותערובתן אסורה, ואיך יאשר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינו דלעומם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשער בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמנם כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר אין כל חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעם ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אסורת מהמת דלית בה רק טעם בעלמא ולא ממש וחנה רשי"ז ל' בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעינא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והראי יוסף ז"ל כתוב דבאמת ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעם ולא ממש איכא, דהא רשי"ז ל' בסוגי' דזרוע בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקריא דאחרי רבים להטtot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי' שם דעת' שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסורה תורה ובעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעםתו לו לא מצינן למימר דעתם הצלב בטלה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז ל' דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם ע"י שטבש החתיכה אח"כ בימיים, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואייך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בב"ח נתהוווע ע"י נתינת טעם זה בהז דזוקא דרך בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנטבש לחלב לא נאסר הבשר מחלב שבודקיה בתוך הקדרה רק מוחלט לא נאסורה מון החתיכה עצמה שנטבש מתוך הקדרה רק מוחלט שיצא מון החתיכה בתוך החלב וננטבש בה, וא"כ לא תנבל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שנטבש בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבודקיה בתוך הקדרה דאסור ריק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה עכ"ה. וא"כ דאסור ריק מוחלט לא גדי הטעם והוועה להסביר דפיעולת הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתוב דהא דרבבה אי נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא דרבבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוווע רק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז ל' איסור אכילה ומג' פעמים לא תנבל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائ' לאו דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז ל' אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכולה חוץ לרוטב אינה אסורה וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אסורה את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעםם, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואסורת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דינהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האסור ובפרט בב"ח הלא ליכא אסור לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר ע"י מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא הי' בכח האחד לאסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבعينן גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעם ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקרים שהאסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושא להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אסור, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארות דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנתנוו וכיוון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחיתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אסורת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוהל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שמודד לצתת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אסורת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמונחת שם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואסור המוהל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוהל לא הי' עומדת להתפשט מלאו רק ע"י מעשה שלו, שAKER פסקו לאסורת כנבלה דמ"ש חתיכת בב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעם ולא ממש בעלמא דאוריתא דאי סי' דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז ל' טעם ולא ממש מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו ע"י שקבלת רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאסורת החתיכה מהמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעם ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסורה לא נוצר בה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמות אית' לי' גדי אסורה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח שנשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי והיה אסורה ע"פ דהיתר שטם מקרי אסורה, חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודות, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחודה והאי לחודה שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש.

קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב. **גמר'** אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מיר כדאית לי'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הר"ן ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני רך מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא און איסור הידוע ביחסו לר' גה'ן ובפתיחה כוללת ע"י'ש קסביר ולהיפיך דרך הש"ס לפרש תhalbה המימרא ואח'כ'شكיל וטור' בה ממי'. וגם לישנא ומאי קסביר בו'וי מורה דקאי אדלעיל מני' וחוזר על הנשכותות. ד') מתרץ אי דנפל ברוטב רכה ה"ג, אלא דנפל ברוטב עבה, ופי' רשי' ז"ל רוטב עבה דק של בשר ושומן דהכל מין בשר. וזה למה לי דהא די בשיאמר דליקא ברוטב שעשים, וכמיש'כ התוס' באמת על הבריית' דלקמן דמשמע לי' דמיiri בלית ברוטב שעשים. ה') ברשי' ד"ה ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלא דהא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעין אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמר, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינן למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהbihshol נאסר מושם דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח'כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהחווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทוי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ'ל. והנה תימא מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בנינה, על דכל שנשתנה שמא וטעה מא ביטול שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלח ביותר מששים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתעורר בז'ה למשל יין בימים הרוי הכל נתהפך למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הר"ן ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עני, כי העני נכו מאד, Adams נתעורר יין בימים ונתהפך היהו למים פקע ממינו האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י' שינוי העצם פקע האיסור, ואע"ג זה הוא סברת רביינו יונה המובה בא"ח סי' ר"ז במא' שם, דנשתנה לדבר המותר שרי', וכן לא פסקין בהא קר'י הניל', כאשר הארכו בזה האחרונים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרה, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השין, ולכן אין נסח שנעשה חומץ עדין לא הותר, עפ"פ דפקע מני' האיסור ע"י' שנשתנה לד' אבל נאסר מצד יוצא מני' נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בדבתרובות לא מצי חיל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ן ובפתיחה כוללת ע"י'ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון דאם יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דחוא בתחום התעריבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתייר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הידוע ביטול, כי איסור הראשוןخلف הילך לו מלחמת שנשתנה בשמא ובטמא לד'א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא הילך מקום לחול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגס לית ב'י' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא'כ בתערובות מב"מ דלעולים Katain עלי' רק מצד קרא דחומי' ריבים להחות, ואשת בקושי התירה תורה וכמו בטומאה אי' דחומי' היא בציבור אמרין דכל כמה דמץ להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין להמתין עכ'פ' מדרבנן עד למחה. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לsoftmaxו מותר וע"ז מכירע רב' בלא נייר מתחלה אלא לבסוף ר"ג' ובניעור מתחלה ועד סוף כחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיiri הכא, אבל במשנתנו מיiri בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם بلا נייר לר' ודוק' הטוב. אבל לדעת התוס' רב' אמר די' לעצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין נייר כדי שייסר כל הקדרה, וכן מפרשים הרישא דלא נזכיר נייר, דאיינו אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה קامر ומיר' בניעור, כמו שמשפרשים ע"כ ר' דביריתא, ע"ג דלא הזכיר נייר אדם נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קامر, הרי סותר האי סתמא, סתמא דרך שלמעלה, ואין לומר דרב' סובל הא סתירה ממשום דבר' ס"ל כמו שכטבנו כן לשיטת רשי', לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין נייר, ולמה לנו לפреш המשנה דמיiri בניעור בלי הכרח, ונבוא מבוכחה שיסטרו תרי סתמי האדי. אלא ודאי דרישא דמשנתינו בלא נייר מיר' ואסור דקתני רק החתיכה בניעור לבסוף אשר אין זכר לו במשנה ויצטרך לדוחק דסותם רשי', אבל לעומת זאת הסיפה מיר' בניעור לבסוף, ועד שתתנו טעם החתיכה קאי, ובס' משערין דמ"מ הוא ולא בטעמייה וע"ז קאי רב' וחולק אסיפה וקامر, כיון שנתנו טעם בחתיכה חענ"ג ואוסרת כל החתיכות قولן מפני שהוא מינו, ולא צריך לי' לפреш דבניעור מיר', וגם הגמ' לא פלפל בזה כלל, משום דמלשונו דקامر כיון שנתנו וכו' מוכח דקאי אמתני' וע"כ אסיפה קאי ולחולק אתה ובסיפה מבואר דמיiri בניעור, אלא אי לאו דרב' הוה מצין לפреш דעד שתתנו טעם הטעפה דכן דאמר אפשר לסחטו מותר, אבל רב' דסובר אפשר לסחטו אסור האי עד שתתנו טעם החתיכה מוק' ואומר דגם התנא דמשנתינו סובר חענ"ג אלא דמ"מ בטל אבל הוא אמר מלתי' לר' דמ"מ לא בטל. ולכן קושי' הגמ' וכי לית לי' סלק לשיטת התוס' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחתה דמיiri בלית ס' ברוטב, ולא בעי למימר ברוטב עבה וכפירוש' דיליכא רוטב כל רק הכל מיןبشر, אבל לדעת התוס' הפ' של רוטב עבה הוא דאייא רוטב מועטה ומה דקרי' לי' רוטב עבה משום דרב' קامر דאוסרת כל החתיכות אפילו יה' הרבה חול הים, ואס' כן אם הרוטב מועטה ממילא עבה הוה ע"י ריבוי החתיכות. ולכן לדידחו הוה מצי להקשوت כמו כן על הברייתא דלקמן כנ"ל אלא דשם יש לו קצת הוכחה דמיiri ברוטב מועטה ממש'כ התוס', אבל על רב' משקה קושי' קלישטה כמות שהיא ומתרץ דמיiri ברוטב מועטה ורקרי' לי' עבה כנ"ל.

ועתה נושא אל העינו מה רהייט להקשות מסלך על רב', טרם שביאר דברי רב' Mai קסביר באפשר לשחטו, ובפרט לשיטת התוס' דהקושי' בל"ה קלישטה. דhana הרא ר"ג' זיל נדחק מאידך למצוא מה בין חענ"ג לאפשר לשחטו באמת אשר איסוריין קאי כמש'כ רשי' באיסור שנבלע בהיתר ומסתפק Mai קסביר רב' בשאר איסוריין באפשר לשחטו,adam בשאר איסוריין סובר דמותר אז לא ה' מצי לאסור כל הקדרה בב"ח, והוא עפ"י מה שהחידש לנו הרשב' א"ז בסוגי' זורע בשלה, דיליכא דאלין בתר שמא וכasher פסקין ג' כוותוי', לעולם חתיכה בחתיכות מין בשא"מ הוה, דהא המולח היוצא מן חתיכת האיסור עם החתיכות איינו שוה בשמא, דזה מוהל בשער וזה בשער, וכן חמורת חרדה בعينבא אבל שאור החתיכות נאסרים ע"י שמולח שיווצא מהם עם מוהל של החתיכות האיסור נגשו יחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מ"מ וממילא יש כאן מוהל איסור הרבה שמי' אס'er את החתיכות, וכן כתוב הרשב' א"ז לאו בסוגי' דתחלתה נאסר המולח היוציא ושוב נאסרו ממש'כ התוס' זיל סי' צ'ב' זאת מתוך קושי' עצומה ע"י'ש. והנה ידוע ממש'כ התוס' זיל סי' צ'ב' דכל שנעשה בב"ח ואס'er תערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק

שהה נעשה איסור להיות כאן שייעור גדול לאסור אחרים הרבה הע"ל. וזה אינו דהה בב"ח קיימין ואשמעין דבר' העשה עצם האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב' אס' הרבה וזה תימה רבתה ואחרוניהם הריגשו בשדי דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בזאת. ואען אני את חלקי בעזה'ית.

הנה לדעת רשי' זיל דרב' לפреш משנתינו אתה, ואמר דאסור דרישא לאסור את כל הקדרה, ע"כ בלא נייר קامر, דהה בל"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דר' זיל דמ"מ לא בטל, והתנא דיזון סתם לעמלה במשנה דיריך כרבנן דמ"מ בטל, וככתוב הר' זיל דרב' כיוון דCKER' ס"ל, כי' מדקדק בלישנא דמשנתינו דקامر סתם אס'ו, ולא קامر עד שישים, סתם כאן רשי', ועתה אם נאמר דבלא נייר לא נאסר רק החתיכה בלבד קאי, ולמה לי' לאוקמי לפреш שפיר המשנה דאס'ו את הקדרה לבדה קאי, ולמה לי' לאוקמי בניעור לבסוף אשר אין זכר לו במשנה ויצטרך לדוחק דסותם רשי', נגד סתם שלפני זה, אלא ודאי לר' אס' בלא נייר, لكن מוכחה לפреш דאס'ו את הקדרה קامر, וכיון דקامر סתם נחאה לי' לתלות בהאי דקדוק כדי לאוקמי מתני' כר' דס'ל כוותוי'. ולכן כאשר פריך, וכי לית לי' לר' סליק קושי' עצומה הוא דלא מצין לדוחות דמתני' מיר' בליקא ס' ברוטב, דהה כל חיל' דרב' דמתני' כר' אתי', משום דסתמא קתני', ומסתמא מיר' בכל גוונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואס' נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכחים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב' א' זיל ותמצאו שם כי כיון להא, במה ש' והינו דשמעין מהא דרב' דיל' סלק, דהה בקדרה זו רוטב הרבה יש בטל את החתיכה, (וברבש' א' כתוב "את הטפה" חמורת, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח' שיטת התוס' כתוב זיל': "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב' שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הר' זיל כנ"ל. ומעתה א"א לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי בטל החתיכה, لكن קامر אי ברוטב רכה ה'ג' ר'יל אם הינו מוכחים לומר דאייא רוטב ע"כ אפי' רוטב הרבה יש דיל' סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע"כ מאוקמי רוטב הרבה, משום דסתמא אס'ו כתני' ה'ג' הינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לאן דאייא רוטב כל, דהה רוטב לא הזכיר במשנתינו ואיכא למימר דלייכא רוטב, איינו מינה כל, דהינו מים רק רוטב עבה וכפירוש' זיל דק של בשער ושומן דחכל מין בשער הוה. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במתני' משא'כ חתיכות שנזכרים אס' נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יה' דוחק כיון דסתמא קתני'. כך הפירוש לדעת רשי' זיל דרב' מפרש המשנה. ומה מאידך מישוב לפ"ז גם הוא דלקמן דקامر מבעל בעל מפלט לא פلت אשר מזה הוכיחו תוס' לשיטותם, דהאי ברית', ע"כ מיר' בcollה חז' לרוטב גם לרשי' דהה רב' מוק' לה בניעור מתחלה וע"כ משום דבלא נייר כל אינו אסור אפילו החתיכה עצמה דבלא נייר כל מבעל בעל מפלט לא פلت, ר'ל מבעל בעל חז' לרוטב רק במקצת חתיכה וכפירוש' שס' דחחלב עומד בגגña של חחיכה דאין לומר דרב' מוק' גם הברייתא במקצתה ברוטב כמו רב' משנתנו, דא"כ מנ"ל דר' גוזר שמא לא נייר יפה, דהה לא נזכר בדרכיו נייר כל, אלא ודאי דרב' מוק' הא דר' בcollה חז' לרוטב ובניעור בחתלה וגוזר שמא לא נייר יפה וחכמים מותירין אף'ו נייר בסוף דסבירו אפשר

על גוףא חצי זיתبشر וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא כארוי' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דניאו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איך אסורה שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשיבי, ואם יתפרדו זמ"ז פקע איסורון וכל זמן שהם ייחד איכא כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוו שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono אסורה סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הא דרב דחענן וגופר לטחono אסורה, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דליוי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono מותר, אולם אנן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים דליהקה על בישולו פסקין ג' כרב דאפשר לטחono אסורה רק דסבירא לא דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סוגג רק מ' מושום דמייריך דאין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

ר"ש"י ד"ה לעולם לא מctrופי בסוף הדיבור, לפי שאין מctrופין מכל היתרן לקרוות שם איסור עד שיהי' בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארוי' מזה אדם יש שיעור באחד ואין בשני ג' לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אס לא נעשה נשאר כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שרך אותו שאין בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב כלב אמרתיך לא מאי מותר דלי רשי' ז"ל Mai פריך, והא בכזיתبشر א"א לא יכנס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלולום החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמרadam החולב לית בה כזית, גם הבשר לאי מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר רך לא פוקי פחות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בשרש יוביל ע בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ודאי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדא אדם ליכא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והוא גם בפחות מowitz בשר אסורה מדרבנן, והוליל מעט בשר ביורה גדולה של חלב או חצי זית בשר, אם לא שנאמר דבאמת הבשר אסורה מוח"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שחזיות בשר אסורה מה"ת, מ"מ החלב מותר אלא דקושי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוא פריך מיד' לר. והנה בגוף

כשאר איסורין יחשבדו fourhundred84 נס בשאר איסורין דאלת"ה, אך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרתיך חענ"י המוחלים נא Sorim ולא נעשים נבלח, ושוב כשכננסו בתחום החתיכות לא צרכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומץ ליבטל דמוחל עם בשר מבשא"מ זהה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר גנד החתיכה, וזה הוא שורחיה להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לטחono אסורה ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבלע בהתר, וגם מה של' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור אסורה בנהג, היינו דaicaca כאן מוחל של היתר ג' כגדול לאיסור אחרים הרבה כנgado, היינו דaicaca מוחל של שבר גם נעשה איסור ואיכא כאן שיעור גדול לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורין אפשר לטחono אסורה לא נעשה המוחל נבלח, ואיך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמרתיך, אלם أولי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית לי' לר' סלק אבל אי לית לי' סלק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית לי' לר' רב בשאר איסורין אפשר לטחono אסורה והמוחל היתר נעשה רק אסורה ולא נבלח, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרתיך סלק, ולעולם המוחל באיסורו עומד כבתחלה דהוא מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מץ החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכלן צרכיך להקדמים דרב אית לי' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לטחono.

והא דפרק לסתו וסביר רב באפשר לטחono אסורה, מכזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית לי' אפשר לטחono אסורה אה"ג דהוה מץ פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית לי' אפשר לטחono אסורה אלא דמשני לי' דוד"ק).

שם גמר' והאitemor כיitz בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשר אסורה וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono אסורה חלב אמרתיך מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוכו היצית בשר מקשרו הוא עם החלב שביריה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלח כלל וכמו דלא אמרתיך נעשה נבלח הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מאד לומר דהבלוע בקדרה מקשר יותר מה שבקדרה מבלווע שבחתיכה, והנראה לפע"ד זהה דהכא ע"כ החלב שבתוכו הנגר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד איסר ולא החלב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צרכיך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחדר איסור חשבין אותה כהע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הגי טעמא משום דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאריך גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג' דיינו של ר"ש המובא בתוס' לסתו להצריך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעבד פ' בדיעבד וכו', אבל לכתילה אין מבטלין איסורCDF' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבב"ח שניהם היתר, אי אין חענ"י איזה ביטול איסור איכא כאן, והדבר צרכיך תלמוד, ועיין מה של' לסתו ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעםبشر נבלה שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואיסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' נראה דהרמב"ם לשיטתי איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הילך ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כז, אפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלה אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ ככלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א') מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים שלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. וא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה צוית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכך היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדאטפה קאי ובגינור בתחילת הרי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלה היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלה שעשה איסור, וא"כ גם חד שישים למה לי והוא קמא בטל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנראת לעינו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גוף הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינן מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרייך ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניתנתaska ליטובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתריר הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלה, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שבתוכו הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלה, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כז מוחל שייהי ס' נגד הרוטב שלפעטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבוריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלה מדרבנן וצriger ס' כנגד כולה, דמדאוריתא לא צriger ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא צriger ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד נראה דה Tos' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינו חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' החילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דהוה כשר ארי איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפער"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא וכיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשיר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלו מחלב ודם ונפלו לקדרה מטבחין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלה בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזילן בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתריר, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסיף עוד להקשוט, דלמה להו להtos' לחפש זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניהם דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלה הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"ב מ שפיר בטל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחיה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתלא לר"ג מכדי כל אשרلن רחמנא שרלא נכויותי, אסור לנו דמא שרא לנו כבדא וכוי, א"א גירושה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שאינוי טבעי ושפיר קאמר דזכותתו שורא לנו אבל בא"א ואשת את וכחות דלית בחווא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע לעליהו ממתקים אוטם, כמו"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרא לנו נגדן לכל דשרא זהו כאשר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא נגדן יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אה במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא נגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד א"א. אלט זאת בלאה"ה קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכנגד כתנית הרושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ הה' מיתה הבעל אינה מתרת, ولكن אמר היתר דיפת תואר, ולעומת כתנית לא אמר משום לדעת הרושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ושי להעמידו לפ"י הקוי שיש בימים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרך הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדיאכ'ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לדי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס' ד"**ה אפשר לסתותו מותר ודוק.

דף ק"י ע"ג גמור ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כללי. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחולב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי לממדים מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשם ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיini דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחולב אמו, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה לאסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כנוס בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחול דחhalb מובלע בשער הכהל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקין לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דאין בדמו כזית פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עליו, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דכזית בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דאין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאין בו כזית "דס" הוועי' תיבות "דס" ללשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דאין ר"ל דמיiri בעוף שאין בכל הלב כזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעו אינו עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככיתה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"י דמכ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אינו עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב לישב דברי רשי זיל דבמה שכתב דאיינו עובר עליו יוסף מה שכתב לישב דברי רשי זיל דטעם עתיקר אינו אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"ר א"ר אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואסור. הנה הא דקתני במתני דאם לא קרעו אין עובר עליו ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב אמו ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני הכהל קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאייכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהל עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מזאה כפי הנראה לא דבר התנה כלל, ולכן רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין איכר, והא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עליו ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמעו מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילת בשר בחלב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמור מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קioms ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשהbekבלת חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דוקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא לייא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצוינים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי' ור' ר' לפ"ד דברנו שוגם בגלות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמין שתהיה גנותינו אחד מעקר הדרת ואשם יפל היסוד תפול החומה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קו"ז של כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיזמי חליצי, אבל מה על כל השומעים יראו לנו משלוחם, וכד"מ בעשרות השבטים הייצאים מלבד טהור וקדוש שעשה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך שאינו מעיקר הדת מתוך רוב התלהבותו לעובד עבודת ה' שלא ע"מ קיבל פרס, ופלא אוראך כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב לחודשו למס' גיטין דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ מלאלכתו ז"ל: יש לעיין הר' אפי' מכרו לחו"ל דמקים כל התורה רק מצאות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי' היא יצא לחרות, ויל' דהתם אינו מקים שום מצוא דכל הדר בחו"ל וכי שמי אין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו לקרוא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלה ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל האזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעתך ההוראה והמצואה בארץ ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מושבת דאמונה על גאותינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסוק בנסיבות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיומ המצאות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלעלת דכל יודי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מושבת בה, וכן ההוראה והמצואה היא משפט הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עליה, כי אז תלי' אישור כל האומה במעשה היהודים, אבל בחו"ל ניהו דמצואים לקיים מצאות שאינם תלויים בארץ, כדי לקבל שכר בבא, ולא להעניש על בטולם בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסר לב"ד לכוף למי שאינו רוצה בתקנות עצמו, ולול' אמוןתנו החזקה בגאותינו ונשנוב לארץ אבותינו להיות עם אחד, ה' בטלה התורה בתורו

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תטול שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנטש שכחה קיימה קיבל שכר דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה קיימה יקבל שכר ומוי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמיירה דרמחנא, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיקא אתה אבל ב"ד של מטה מעניש על בטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפי' על בטול לביש בתגד של ד' כנפות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דריתהא ע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגין ארבע כנפות, ולכן קשה להמה באמת אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמיירה דרמחנא בשב ואל תעשה.

ולול' פי' רשי' ויל' הייתה מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דהיום לשוטים ומהר לקל שכרם, ז"ל מטה יודי ההוראה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה דכל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין על כל האומה בועלם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל היחיד הוא בעולם הנשומות לאש שפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על היחיד העשו ואשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, שכר מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תליה בה, דר' יעקב מבש ראה שאמר לו אביו להביא גזלתות וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שאר יודי ההוראה דכתיבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה, ועל כלל האומה ולא על כלל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין מلتא ייל' דקיים ההוראה בכללה וע"י ריש' פ' בחתקי ד' והנתני האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש' פ' בחתקי ד' והנתני משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בזה במ"א, דכל שאומה גדורה בעריות ובמאכל ומשתה, ומולמדה בדעתות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, ווישבת לבטח בארכיה באין מפרקיע, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דכל יודי ההוראה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוא ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוא זו מבון, ולכן עכ' לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגול'י ולא טבע נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דכיוון שכר המגיעה למקיימו של מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכחה מזה דשכרכו אחר התהיה' ומעתה מעד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוא שמתן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצאות למי שאינו רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאינו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אין רשות האומה על האדמה התהיה' בקיום התורה והמצואה, ולכן כל ייחיד המבטל קיומ

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחתו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שככו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודוק'.

ד"ה כבда מה איתין בי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהגנו העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מליחה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמביא ראי' ממנהג העולם דMbpsלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מליחה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשיל אחר מליחה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהגון שלא לבשל אחר מליחה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן רקי צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין Mbpsלין כבד אחר מליחה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מליחה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאתווי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין ל�מן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דין נאכל מלחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורהה עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין וכו', אלא גם מליחה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק'.

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מליחה קבועי, או אפילו במליחה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובהתו כי באור סוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לסתו' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא בירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ ריש"י ז"ל קרשי' דם שבשלו ושמלו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית' בכריתות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאיןנו בחוטין או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאיןנו כנוס במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בערךי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דאם על האי דם ה' כוננתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיה' ביה"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה עני פרטיו לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש' פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי אית' לך עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפח רוחם של מחשבין קיצן, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשבונם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשבי הקיצין בתפה רוחם ר"ל. ודוק' היטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבת בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתא פטוראה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש' סי' י"ד בט"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפלה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעת' דהכי שואל לו, שיהי במנתנה עמליה כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבישה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון ברגיל נלפוע"ד בכוונת התוס' ודוק'.

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית' והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש' ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דкопין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכו פון את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחוי"מ סי' ק"ז בסמ"ע דבאמת דוחה האי דהשחת העבות מוקמי' דהאי גמר' דין. ולפע"ד לויל שאיינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצין לירד לנכסיו ולשלם חבו למה לו להלquitנו, ויהה דבר הנביא, דב_socה ותפלין נמי הינו מושיבים אותו בsuccה ומניחים לו תפילין בזרע ובראשו, אי המצווה היתה מתקינה אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות א"כ, אבל היפך כוונה ומכת"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלquitו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמיר יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכר דאנוס כמו דלא עביד דמי'. זה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלום, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שככו לא נכו' אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העrobotות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה לילו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכה ג"כ תרתי דבאן לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים ועושה כלל ואח"כ כתוב פרטים כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפרטים ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרש מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס ז"ל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול הבשר קודם שנוצאיו מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא לדעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נפתחת חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה "חיזקאל ר"ב נ"י" דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומתרן לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. וכך דעת ריש"ז ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דויה במה יתכרז דכל מה שפולחת אפיו אחר צליה, הרי הוא דם דויה כי בד שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוח' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תبعי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ'ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקריבו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר' דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדה דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה'י מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסתוך עליהם מצד הוראה שלhn אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה הי' ודוח'ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' ז"ל דף' ז' לקדירה שרין, וא"כ תרתי קامر דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדירה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועין בתוס' ובר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

הabricים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הוה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הוה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם יתהוו לאח"מ ופירש מהן המשמע דבבשו רשותו, ומ"ל לחייב דבבשו זה, דהלא יתורא דלא תאכלו כל הבשר, ומ"ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורא דלא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחיים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לנו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמובאר בגמ' הנ'ל אשר ממנו לומד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעין כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבד מ"ל דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota כבדא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותם מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכטיב באיסור דם עי"ש, והוא תירוץ דרך על דם הראו' לשפיקה נאשר דם עי"ש, מספיק ואמות עצק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותם דשפיר ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותם, והרי ר' יצחק נמי רק לעניין טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מחייב לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה'ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מחייב שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז ז"ל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב ברת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם ברת, ומשיini הא דקתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' ורמב"ס ז"ל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב ברת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסות בלבד שהוא משכך דם הנפש חייב ברת, אבל דם הלב דקתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס ללב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הון בכרת והן בלאו איןו אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתי' תהשיך, וכל שנעשה אז מכוнос וראו לשפיקה הרי זה בלאו, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותם אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז ז"ל וכותב דרש"י ריק ב' מני דמים יש לב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בבשרו, אבל לר"י יש ג' מני דם דם הנבלע בשרו, ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאכלו מושם טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ס ש"ז ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעלום שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושם דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסף, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנPsi מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה. אבל לפער' ז' הוכיח פירושו משום דבריא דארסא לחתוך בה רותח אפיקו בסכך מקונה והודח קאמר, דהרי ביה' רותח ובולע וכפרש' ז' ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיירי ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנPsi מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמרה. אבל לפער' ז' נראה דכוונת הש"ס דרב גופה המציא את דינן דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בכריתות דף י"ג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה ועיין בפרש' דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמי' ש רב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה"ד מהל' דעות ש' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ"מ שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע"ד אם איינו מפורש במ"א למדום מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי פער' ז' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טעמא قولוי האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררותי קגרים, אבל כיון דאייכא דיחاب טעמא, גزر על כל נתבי' ועיין איסורبشر שנuttleם מן העין דלעיל צ"ו, דרב אשר מצד גראה עפ"י עובדא, ועיין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת שוכנתבי' זה לדברי הר"ן ז' וננהנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי לארען דאבא בא דלייספי לי מידי דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידיidi עוד קשה דאמר חס לי לארען דאבא וא"כ שפיר דאבוה דشمואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قولוי האי, וכי בלאה לא סי למימר דלא עבד שמואל איסורה, דוזאי אסור לעשותן כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור נ"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמרה לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט, ולכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי הקב"ה ממשמרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכן אמר חס לי לארען דאבא שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועיין עוד لكمון ודוק.

ע"ש גמר' אל חס לי לארען דאבא וכוי', ולכארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין מהר"ס שיף שנuttleר דמלعلا אמר ר"ג גאמו לשבא, וככתב דבר שבא לא חשיבא לר"ג כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלחה כל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שבייארטה העניין במתני' דעת' ז' וכוי' לא נמנעו מהודיעו, מושם דהאי חיוב הודיע נצמח ונתווה מאחר לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicא פלוגתא רק אמרת הסכמי,

ובמהר"ס כאן, והמבוכה גדולה. אולם כפי מה שהארכתי למלעה בדעת הרמב"ס ז' גם בטחול יש דם כנוס שהוא באלו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי לא, אלא צרייך להוציאו אבל כבדא בעי קריעת שוע' לצלי, משום דכולא דמא ובלא קריעת יתקבץ מדם הכבוד בתוך הסمفונות, ואע"פ שהיא עצמה אינה חזרת ובולעת, ולכן ציווה להם לצלחותו וע"י קריעת שוע' וחтика תחת, אבל טחלה לא בעי צליה משום דאיינו דם, אלא בשארبشر בעי מליצה מדרבנן, משום דם הנבעל בשרו, ואין להאריך יותר ודוק' היטב.

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודוד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשי המשיב באחד לאיסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שחייב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע על לדמות מלטה למלטה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה נבי כדא דמכמכתא אני תמה דהחשש שייפול מן המכמכתא לתוך המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדירה נגד המלח שנונתנים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתעורר במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלון אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסור בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבטלון זה בהתחלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין אין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטל טעם החלב בקדירה, אבל הלא אין אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שמא יפול, כמו לפ"י רשי" ודו"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחותה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבען לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי" ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דהיא לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן מראה שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשפותם בארצותם בגויהים. דפשיטה דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לא רחוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל וא"כ לב"ש דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכ"ב בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לספיק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיוודיעו זאת לבני ב"ה ומכ"ב שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן איכא פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדירה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתל"י בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההיכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפרשרת ולוקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אתמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדירה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתיו וא"כ כל עצמיות פלוגתת רבי ושמואל בדגים שעלו בקדירה אפילו לאכלו בקדירה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל איי תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בקדירה הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן מ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי" ז"ל לדידוקא איצטך, הא אוכל עוף בחלב עופר, ועיין בראשו יוסף ז"ל שכותב דמדלא פירוש כמסכת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי" ז"ל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי" דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ משום דמפרש מתני' שהח' ז' כרי"ף וכפפי הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, וא"כ יכול שאום תנא דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשתות דברי ת"ק שבמשנה שח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר ה' לי לרשי" ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי" ז"ל קלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו דאי נמי אכל ל' לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרKen. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דל' יוסף דעוף לאו בכל סתםبشر, לית לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליגו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא הא בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לחומרא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפרשי" ז"ל ולאיבי' פליגו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר ז' מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסיקנו כב"ה ולכולא כמשנה דעדויות, ומשום דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפפי פשות המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקון, ולען יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאותי כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אשיל לעיל בריש פרKen דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסף, זו היא שיטת רשי" ז"ל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז"ל דתפסו תירוץ של ר' אשיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשיםaea דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרשי"י, אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשות לשניא דמתני' דריש פרKen דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי ז"ל, "ומה אמר אינו עופר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוכחתה דכן דעת הרמב"ז"ל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שרייך וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשאר על בשר, לא נאמרו אלא משום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירו ודמו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב מורי דקביעי, ה' משום דה"י מסתפק ציר של בשר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקתני במשנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבן דיזיע באعلماء וכגדאמירין לעיל דף הנ"ל, וע"ז השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאיסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בציר טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא כמש"כ התוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז ז' כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחזי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן בעלמא וכגדומכח מהא דלעיל דף צ"ח ע"א דאי ר' אשיל לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דאיין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון בדעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרין בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרין בכל האיסורים סברת אידי דטרוד לפлот לא בלו וכבלו כך פלוט. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחזי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וכיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עסה"ד, וש לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטבן, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmediי דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצז דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיוון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצז שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז ז' ושם ואאריך בזאת ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאיין לאיסור מכח זה למולו בני מעיים עם שארבשר וכרכ' דהכא דם מישرك שרייך ואני להתר מטעם שרייך אם ה' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכי' עכ"ל, כבר מلتאי אמרה דלדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedufot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבharma טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבharma טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבharma טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחול איתרבאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחול מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחול במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשער חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחול, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחול אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובharma טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל' דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משם, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובharma טמאה, דכיו' דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחול, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו' בוג'ן, דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחול, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחול במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' לי' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליל מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו' דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ'י דגדי כולל ורחול וגס פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא אישורה אכן.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה דפרקון, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולא פוקוי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומהומרה בה' אלא כת"ק דעתו דב"ה לcola דבשר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דהכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאסור בישול ממש ומאיסור הנהה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולס הב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא הה' הנהה א"כ כאן דעיקר דין'ו אלא לאשמעין דאיתנה נהוג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה ל' להזכיר כלל והנהה אלא סתם בב"ח נהוג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואס' רצה דרך אגב להשמעינו דבב"ח אס' גם בהנהנה ונקט אגב הנהה גם בישול אז ה' לו לנקט גס אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז' מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהה ואעפ' שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון לה' ודוק"ק היטב.

רש"י ז"ל ד"ה פרט לעוף ולחיה ובharma טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופ' שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו' להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאי' דיויתר מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגס האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגס כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר אין לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בתמת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה יರאה ובל ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תראה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דהה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דהה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער היה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תראה שלא השגית על הנני דרישות דגדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיימרא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבר בהווה. וכן ממילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' היה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף ההסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למוטyi חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה ושליל ולמעוטyi בהמה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפיילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חלה אחלב ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפיילו בבישול מותר, ממעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מיעוט בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי וזה לא יצאו אbehema טמאה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מסובך הדוחקים והקושיות כאשר עזין דרשין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרשין לקמן קט"ז ע"ב להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני והנה ובישול, וחובה דרשא זו להלכה זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכיכי, א"א לדרוש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשא ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפילו חדא דרשא לא מצין לדריש מכתיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דוקא גדי ריך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממילא קרוב להתבשל בחלב אמו דמונכת לפניו, ואכ' אך מצין לדריש מגיד ולא בשער, ומחלב אמו ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הליון טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תראה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דהה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דהה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער היה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תראה שלא השגית על הנני דרישות דגדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיימרא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבר בהווה. וכן ממילא איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טماء אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' היה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול כל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז מшиб דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אחוריות של מעשה הבישול, אז נהפוך הוא דידיקו גדי בחלב אמו שנאסורה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחוד טעמא אית לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מהזיך לקל הוא החומר, ומה שאתה מהזיך לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, ע'ז קامر ת'ל רקם, וכיון דזוכינו דאכילה נמי אסורה תורה ע'כ דלאו מטעם עניין אחוריות אמרה תורה לא תבשל רק הבישול נאסר אגב האכילה וכדעת הרמב"ם בשם המדרש הרבה רביה שוב אמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא וכמש'כ בחלב אחותה ובחלב פרה ורחול ולא דבר הכתוב רק בהווה כנפלו'ד נכו' וברור בס'ד.

שוב ראיתיב בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכותב דהאי בריתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרישין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממונות בתי ערי חומה לנוול לחצאיין, איז נסמוד אקי' דניפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרוצין למדום חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה אתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגנות לך פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכין אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לבב'ח שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סיידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בבריתות דיש להם שאר לפותות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לokin על אכילת ב'ב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מת שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז'יל ש', דאסור הבישול וכמש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא תבשל וגם ל'ת כל תועבה, דמג' פעומים לא תבשל לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיון לפנין למלוא ילפנין מלאו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב לפנין למלוקות גם מלאו דלא תבשל באם אין עניין, ממש'כ התוס' ב'ב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז יי'ל דכל הילופיות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שబשלו בחלב חייב וכותב המהרשי' א ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו למלעה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנויות לייא מ'ד דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהרשי' א כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, מושם דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה דבישול אבישול נמי לא לקי, וה לא לאיסורה חל גם לעניין אכילה לך ב' בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והיינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ חיבת תרתי אפיגול ואבב'ח' ומושם דהעיה' ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'ל שכ' דמפרש'י נמי משמע דלא כמהרשי' ואו והוא אמת ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו מושם אכילת חלב אלא מושם בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפיו לאיסורה לא חיל, דאס נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו בי' מושם חלב למה לא לוקה מושם בב'ח. אלא דלפ'ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הזדמנויות יחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אטרו בי' מושם פיגולilkha משמע בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'י והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בענייני כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדירוש מחלב אמו אפיו מייתורה לפרט ר'א דקאמר ורחול, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א דרצה לתקננו, מעיקרא דדינא פירכא משונה מאד הגם שרשי' ז'ל ר'א דרצה לתקננו, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתלת דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרkon, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בעניין ATI' איסור בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושעטן.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, וזה לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון ודאייאת בי' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל, ואז מסתבר לומר דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפיו לאו אכילה והנה כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא מושם דזוקא כתוב בהווה. דוק'ק גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' ר' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל דשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' ידעינו ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מתוועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, כמו שצינו לדרשא ז', שב נפשט דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שצינו לדרשא ז', שב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מתועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה ל'ת כל תועבה אתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחוםס, השיב לו ק"ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק"ז, דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דרך אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתנו בנו ומשילוח הקן דליתשרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דר'י הסנדLER תקشا חורש בשור וחמור

בعلמא, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכין להא דר' אשוי ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דודח גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לך דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לך נמי לא מלקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפוסקים דשני סימנים שאינם מובהקים חשבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק"ז החת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניון לאן דכתן כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד לק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראה דסבورو דר'מ נמי מותפרש הרא דאתה להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות שכן נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דר'מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ"א מוטו'ם כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עיי' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, ומה הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מומתקח לחמו ממדרש רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכין, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מלאלי טפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי' הי' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשוי דדרישת רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל תועבה כל שעתבתி לך הוא בבל תאכל, הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחוםס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי אינך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתורה והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, והוא דוחק ואת בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה בתורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת והוסיף אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והויה בישול בשפה, מה לא נימא דמש'ה' דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה בתורה האכילה, עיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב דצרכין גם לדר' אשוי כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה בתורה האכילה, עיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב דצרכין גם הרבה. וכן יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי המדרש הרבה, ודוק' ה'טיב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגיד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודעת דהרי כייל נא ומboseל בהדי', ונא ודאי רק באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דר"ל איסור הנאה מד"ר אבוחה יליף, משא"כ לרבי ממש"כ המורה"ש לא כן נראה לפ"ד דהכא ר"י פריך לר"ל כעורה זו ששינה רביבי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבוחה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבוחה קיליף, וכן גם אליבא דר"ל מוכרכ רשי' ייל' לומר, דר"ל לית לי דר' אבוחה, דאל"כ תקשה עליו קושי' ר"י, כעורה זו ששינה רביבי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי אה"ה מדר' אבוחה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi' יליף כਮובן והנתנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתי בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, דאית' מציא יליף אה"ה מק"ו, כיוון דאיתך לטרפה ע"ז ג"ש ואין ג"ש למיחה, ותריצו דהאי סובר דאהני ג"ש ובעיני יפלא, דאפילו אפשר לומר אהני ג"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا ג"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי ג"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ז פריכא הוה מחרוש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דאיתך ג"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז ג"ש, נגד הגז"ש שאינה למיחה. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, אך נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרשו לדוחות דרשה דגוז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרוא, ומכח ק"ז נайд מזה ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למיחיצתן שהוא נגד הכלל דלמה שמאפרוש בקרוא מקשין. אבל מה שנראה לפ"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, ור"ל קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר"א ייליף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבוחה, אבל ר"ל דיליף מיתרוא דמבושל שניהם איסור אכילה והנה ייחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוחה יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגוז"ש ובעי ק"ז על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבוחה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכלב תשיכון להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דkosher דמותה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית לי' קרא על מעשה שבת ליתשר, הינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בענין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגבוח מכל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוןת ימים איינו אלא לגבוח, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפינן קדשים מחולין לענין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקון זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקון ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תמורה לאאור', דאסם שלחה הרי תיקון הלאו, ולא נعبدת בה עבריה, אבל רשי' לשיטתי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לתקון, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומושני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחודש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששינה רביבי וכו' ב"ח ק"ז זצ"ל נדחק לתוך, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששינה רביבי, ולדידי' לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרביבי שנייהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרביבי דריש מלאו דלית' בדים המיותר למגרי ור"ל דרש מתיבת מבושל שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרביבי דאיתא לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתך לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, דאי לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתת לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנת את הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרביבי יליף הנאה כדר' אבוחה בכ"מ לא תאכל איסור הנאה כדם ולא משמע במו הרש"א משום דבעניini כדם כתיב הרוי הוא כדם ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרש דרכי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוות בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל חשליכון לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעשרה שהוא טרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" חזקיה ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" חזקיה ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח טרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי" התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ"א אינו טרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וקי"ב בעחתת"ס צ"ל הביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים ציא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוף לא היו שדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא להו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקו"ש או קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתיי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המעמיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משום דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משום מעמיד. והנה כפי הנראה הთוי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLיק מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רבבי אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ייל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המציאות הנראת לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, ובגי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקנו מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא הוי. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עיר נבליה לכשרה, דבשניהם בגין איסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב אר"י מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלא נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זיל: „אבל בימי חכמי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקיבה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובעפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם/licא כאן מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכז'ו שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגם' חולין דף נ' ע"א דסתום, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עי"ו בפ"ת שם בשוו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בש, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומי חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבליה או בבשר ומצד בב"ח, רק מוקם גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקבה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין ועי' סכך שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונأكلין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתון עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדחוק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמאה המקשה, שלאיא אינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהר. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, ואבל מזוהה נאכלת שהקליפה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היותה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הווה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזוהה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו ערומה כשאיירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראתה מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישון וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה הייתה דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כלל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לארעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטims בשעוירין ושוררים בקליפיהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלון לשון „בקלייפיהן" וכותב אצל חטims „בשעויריהן" ועיין בערך "סער" ששיר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ'ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חז' הקליפה הדבוקה, אבל לשעוירין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשעוירא בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תונס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטפלים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאינם בשער קתני הROUTב והקליפה שאינם שייכים כלל להבהיר, והוא שבעת בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזוהה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דתניא בنبלה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נכרה אלא שעשאן ציקי קדרה וכאשר נדרב מזוהה לפניו. וזאת מctrף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט איינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתניא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין כואו' גולן בראוין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקליפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"ז מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהיא כולה דהרי לקמן קב"ז דשומר הוה בסתומים, וכן דהיא כולה דהרי דבב"ל. תמייה לי טובא דהרי לקמן קב"ז ע"ב אמר בنبלה כגו' חטה בקליפה התם מרביבן מקרא דצעע זרוע וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא אמר דהוה כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ז מיד דהוא בಗלי, ואין למדוד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דהוה טומאה בלווע אבל בחתה דהשומר מctrף ספר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בنبלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרא דצעע זרוע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דרש"י מפרש דקליפה העליונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפותא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העליונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העליונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנהב דבר כל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וככלעיל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להןך שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א' סברא, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקל רחמנא בזערעים, דגמ' דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר'ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקטני בבריתיא שהביא לסייע לר'י וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ' דין זה תליי בסברא הנ"ל,adam כר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה ונביאת מים שנירום מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כמושג דלא מהני כו' דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחobar כמו הטומאה דלא מהני כו' נרא להפ"ז נכו', אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתיא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרין אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחוביין טומאי טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כו' הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותוירצו בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברומב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, دائمין הגדים מן הקrukע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוביין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, וכן בע"ח דכתיב כי ימות מן הבימה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואמאי לא נטמא ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל' דאין שם משקין עליו עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה عليهן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נטמאו בלא סברת שומר, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דהאג עכ"ז דרכ' משום דעתין הוג' מצד שומר כיון דבלא"ה נטמא האג וזה שומר לשוחט דעומד לשוחות אין תורת משקה عليهן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נטמא המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלוועה מגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשוחט והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם בלא שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתחטאח בחדא משום דלאו אוכל דכוותי חשבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומרו אוכלין שהן מתחטאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נטמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא עי' נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל עג' ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בבית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא לך מסומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שטמאין ממי שומר או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה עי' שהשומר מצטרף, הרי דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל McMannis ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למייעבד ק"ו מהןך פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב' אר' דקמתמה על המהרשות'א דאיך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד דחישות בריה, מהני גם בפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד "ה חטין בקיליפתון וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שניי אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בנסיבות שטמ"ק על הדף בש"ס וילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר צ"ל, ומ"מ לענין שיעור טומאה אישור חשבה בריה בבריה שאני שניי דחיקא הוא, דעת"ג דלענן אישור חשבה בריה, אבל שישור שלם, ומ"מ לענין שיעור טומאה דוחוק להחשב בריה, אבל לענין להחשב בריה להצריך לה יד ושומר לענין זה אין דוחוק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדוחק א"א לומר לדענן טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמל' זרע זרע הוא דושמר מצטרף להשלים השעור, הרי דעת"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה בטומאה כאיסור דבענן אישור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני בחci ביצה נמי משליימין, אם ינמא אין שני שומרים על שני בחci ביצה משלימים ליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מעד דוחוק גדול דהרי חשבה בריה לא מהני אלא בחדא, אבל בתורי בריה להחשב בחדא מהכי תית', ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדוחק לתרץ כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד" "ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דאן השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרין, והשומרין מכניםין ומויצאיין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דושמר האזרעim שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא ה"י מכניס ומויציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, שלא מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבוי הוא עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאות טו"ג לא מטמא, דאיתא מיל' טובא דמתמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ס לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטה דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנותס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחחות מציל, אבל מושם דעתך אין אוכל גמור, דנתקשו להו כמו שהקשה הלב ארוי לסתן בדף ק"כ ע"ב ארוי, דכיון דחחות מציל מן הטומאה מה לא יכול יצליל נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארוי דבאות טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו באזה, וס"ל דחחות מציל מושם דלא עבדי כען בשר עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בשר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגס התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארוי ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאות אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בזה לקמן בס"ד. אבל בראש פ"ב לענין הקשר כתוב דבענן הקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הראקע שהדבר ידוע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכור עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע דלא ס"ל דהקשר תחולת טומאה וכמו דחחות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס צ"ל, אבל בזה י"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דר"י לית לי" האיסברא, لكن בחר הרמב"ס צ"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשר את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאות אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחחות מציל והשemit הרמב"ס צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בענן האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלו הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרוי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמיים סימן רע המה, ואולם י"ל דהרבmb"ס צ"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשס שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס צ"ל משמע דאפילו הנשים הרצינן להשלמת הגרעין ה"י מכשיך דזען כבר אילך לא נגמורה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בראשי' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה עלמא לצרפן, ועיין בלב ארוי' מה שהאריך בזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתاي בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חci זתים, ולא עyi חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דאכילה עובר באוכל בהפסקה רק שיהי' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי עברו ויתחייב ביפור, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתיא לא מתחייב ביפור בשאים נוגעים החלקים צ"ז, ומ"מ בדכינוי לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרי' טעם דמה לי אם השני חצאי זתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ג ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שניי, עיין בלב ארוי דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיבת לחם עוני, וধחה מכך האי ברייתא דהמזהו וגמרו, אלא ה"ט דמי פירות אין מחמיצין עיי"ש, וצ"ל האי הקישא לא מהני אלא על גוף עניין חמצ ומצו להשותם, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינא, ולכן אין הוה מקשהanca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניהם כתיבת אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצ אתה נפש לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' דנקש מצה לחמצ לעניין זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינא לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמ"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכן עמוש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת ומכם"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנץ בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לעניין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' ומכם"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הגי קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא הי' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי הי' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתא הוא שמביא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמצ חלב ונבלה וזה רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה"י לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעועס ולכך המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגמרו דלא יצא ידי חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגמרו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצ ומצו שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתיב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דשווין הן מצד חייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח"י בכפל אכילה וכמ"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל של להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה אתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשא דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצ וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבהה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו ראוי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכמ"כ דהמזהה חמץ או חלב וגמרו דלא מקרי שלצד"ה ניון ור�� לרוחא דמלטה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגמ' דמשמעותו שמריבוי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתו בתוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצאה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והתח' רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה"י לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעועס ולכך המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגמרו דלא יצא ידי חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשרה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונת חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו נבלות עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיינו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרירה חתיכות לא הייתה באהה לדי' טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באהה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מוסיף בתימה דמ"ש בנכרי טומאה לא, כיון שאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מוסיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגין' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגין' חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאה כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי' אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמא ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג נפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טוי"א והו לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקרה על דעת חזקיי הוא, וכיון דגס לדידי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח זהה"כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טוי"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר"ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טוי"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טוי"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ווע"כ בטהורה צרכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דעתך דרב' המרב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טוי"א כי' שmprcast. ואני צרכיה מחשבה שהר' ישראל שוחטה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גודלה מזו, ואני צרכיה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעניין הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צרכיך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזיה لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל מודה חזקיי'. ובאמת לך' מ' דה' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טוי"א ודלא כתוס' שם ד"ה ווע"כ והא דקאמר ר' אסי צרכיך מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שוחטה ישראל לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר צרכיך מחשבה והיינו שיחוטו הישראל לצורך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צרכיך לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צרכיה מחשבה אחרת דהינו לך' מ' דה' סוף' דלא בעי' ההקשר מים ושלן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי' ההקשר דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי' ההקשר מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאות נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דהדין כן ד女兒 בטהורה צרכיה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דניינו דאין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צרכיה הקשר מים משום דם השחיטה מכשרה, דכיון דשחיתת נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי' נבלה שוב לידי' הדם כדם שחיתה להקשר. והן אמרת דההרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו' בدم השחיטה דם הקילוח אין מכך מר' מפעני שעדיין חיים הנו אלא דם השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר בעודה מפרקסט מדהה, דדם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמ"ש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שי יצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומטמא טוי"ג כי הפרקוס אחר יציאת דם הנפש אין אלא כפרקוס לאחר התזת הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם זה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהא דממעט שס מדים חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמזכיר מקרה דעת הארץ גמורה ומטמא טוי"ג כי הפרקוס לאחר יציאת דם הנפש אין אלא כפרקוס לאחר התזת הראש, שאינו אלא ואני הוסיף בתיהם על הרמב"ם זיל דמנין וב' היביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו משום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משום דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משום אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות ליד גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקופה לאחר שחיתות הסימני" עדין היא חייל, וכי באבמה"ח דבמה"ט ולא נאמר דהrichtות מציל עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה לפע"ד בלב חזקיי ואני משומ דאי בה משומ אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מייל הוה חי". ולכן נראה לפע"ד בלב חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והערכה דבאה דתיריה התורה ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאар מייל הוה כחי, מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואני לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי" ודו"ק.

גמר' ר'יא האל וכו, אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעיקרא, אבל נוכנס מאליו, וכן שכנסותו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אם כניסה גדול בכוננה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חיה אלא דעדיין לא בא את לכלל

אבמה"ח התיריה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיל יצאה מכלל חיה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונגת יצאה מכלל חיה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהזאת אישט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהזאת ודוי"ק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'יDKMתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה דאין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר בדבר החזרה דהאי דמקבל טומאות אוכליין, בעוד מpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדואריתא דחחיות מציל, ומוסלק בהזאת מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתת לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגם לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוקא אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משווין אוכליין. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראת כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"ג קושיתו זו ליתא דגם בשחיטתה כשרה בנטמא מטו"א מה"ת, ובאמות תקופה מ"ש מגדים ובן פקועה דחחיות מציל מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוס' לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעניין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבאה דתיריה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcessה משווין לה כמתה לגמרי וממילא לכל מיל, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגם בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מטו"ק פסקיו בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה לפע"ד בלב חזקיי ואני משומ דאי בה משומ אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מייל הוה חי". ולכן נראה לפע"ד בלב חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והערכה כשרה עי"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאар מייל הוה כחי, מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואני לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתת מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי" ודו"ק.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חחות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גדיות ובלבד שלא ימי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגם אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חיה אלא דעדיין לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרא רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שתכתבו התוס' בטהור למתחלת הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמוה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דעתית שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורואה כדי לבטלה מטורות טלית. אלא דאי"כ הוסיף על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן בטהור, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומ"ל לא יודא דזוקא על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בתחלת לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"י ז"ל אינו מזוקק כלל, הלא אין זה הטעם דין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכי טהרי הוא קרע והולך וכו' עכ"ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורות. דומה שכתב שררי הוא קרע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאכ'r במשנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאת נבלות, כאשר מסביר לו רשי ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל לא תיבת רשי ז"ל דמה שכתב רשי אבל נכס מאיו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה נסxo אחר שלא הטעיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני היה תו הטעיט שמי לא שידי גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמייך דר"י אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבללה ורק בפלטו סכך בגין כינוי מטמא דבטלו מעדת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשبة מבטל הני חצאי יתיبشر, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר"י וכדמפרש ר"ה והוא שכנסו, וככתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הטעיט לשוו' נמיبشر, ולידי' כל שמתכנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני וכבר השיגו הראב"ז ז"ל, ועין בכ"מ ובלב ארוי מה שתכתבו בזה. והעיקר דהרבמב"ם ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, מהני הטעיט לשוו' בשם לטמא טומאת נבלות, ואם נתכנס בלא מחשبة מאליו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"י ז"ל הסוגי ז"ל הסוגי אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן אכן בתני המשניות ר' יוסי. ואולי משום לכך דר' יהוד' גרשין תרי פעמים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר"י המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר"י שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של ישוב, להוסיף אף חזיר הבר, ואח"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנתנו אחרי דברי ר"י בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר"י שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הניח לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"גزو רבנן מושום ה"ק חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הרראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן הטעיט שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במותני' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חיבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגע לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, אע"ג דעתין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתי קאמיר דכיון שהגע לרובה שב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיותות דעתם דיקימל' דודובא סגי, דילג'זור דילמא לא אתו למייעבד רובה, משום דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העוף שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיישי. ולכאורה' דבריו תמוין, דס'כ'ס אם יארע דלא שחת רק מהצה הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחט, ודינה על המצהה שהוא רוב ושפיר ה'י מקומ לגורר דינבעי כל הסימן, וה'י מקום ליישב זאת עפ' דברי הרשות'א ז'ל בריש מכילתו שכ' על הא דרבא אמר, מומר אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז'ל עדין ניחוש דילמא לא שחת רוב הסימנים דבזה לא מהני מומחה דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחט, וא'כ ה'ג' י'ל דלא מצאו כאן ליגוזר משום דלא חיש לשחות אפילו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שה'י יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שיזהה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שה'י הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא ד'א'כ נצמח לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' ב'ו'ד ריש סי' כ'א, דסגי ברוב מצומצם עיישי' בטוו'ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משחו ומכח'כ בעופ' דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסмож ארוב ולא נגזר כדגזר ר'ה כי בטלית טבולה שאינה טבולה יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וא'ל דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמי סגי והוא דעת הר'ז והרשב'א ז'ל וכמו שהביא שם הטו'ז בלא'ה מן התימא, לפי מה שכתב הרמב'ס ז'ל בפיה'מ לעיל ל'ב ע'א ר'ש כד' ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחיב או לא עיישי', ואני ביארתי ש'ובד' ט' דיפה דיבר הרמב'ס ז'ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מהצה או כ'ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב'ס ס'ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא'כ ה'ו לו להמחבר לחוש לדעת הרמב'ס לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ'פ' דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו ה'כ' דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק'ם, אלא דברי המהרמ' ז'ל במקצת' נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינה הא דגזרו על טלית שאינה טבולה יום דבעינן קריעת כולה ולא סגי ברובה ואפילו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע'כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרעה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיוון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרעה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה'י חס בעשי', אלא דראייך ש' לא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מהצה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב'ס אפילו בעופ' וכדמボואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיוון דהוא לא מחמתה שה'י חיש עלייה, לא שחת כולם אלא מחמת שאירע כן ע'פ' שכונתו ה'י

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כקרוע לחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכטב לדעת הרמב'ס צrisk להגיה בגמ' בדברי ר'ג' וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחוש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר'ג' גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרעה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוור מחשבתו מפני שחל עלייה של המיעוט אחר שלא ה'י חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העוף ומפשיט בהמה לשטוח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע'ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע' א, ל"ש אלא בטלית טבולה יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר'ג' להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרעה רובה תורה, דמיiri בטלית טבולה יום דוקא, ובטלית דהימים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למייעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרעה רובה תורה ויסמוך על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגם' ל�מן דך ק'כ' ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ'ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובהר בירושלמי דעפ' מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו'ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילן מקשה על רב מכמה משניות ובריתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוק שכתוב הטוי' יו'ד מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העניון הוא דמכמו שכתוב הטוי' יו'ד ריש סי' ק'י'ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסרו נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסרו של רב דאמור סתם בשנמה'ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א'א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואע'פ' דPsiṭṭa דמעולם לא כיוון התנאה זהה, אבל דילן בדוחק זה שלא ה'י מפורש להיפך, וכן כתบท בריתא פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאי'ב ל' עינא עיישי', וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר'ג' ווילנא ז'ל שכתב כדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש'ס וכדומה מן הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב'ס ז'ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העוף לרaber'ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ' ז'ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמת הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רש"י ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל ד"ר ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דshmואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דshmואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צ"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דshmואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הינו ניחא דין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי"ז צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ר קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס ז"ל שהביא דברי הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי" דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפער"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דיבעד רוק אלכתילה במקומות דעהשה בזמנים וחס לעשות או לא, וא"י דנגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא בזמנים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהורות באיזי עור וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שית הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ירצה לטהרה וכך אין שייך ניגזרו על ההפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"ז, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה לנו גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דברי התוס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי"ז ז"ל כתוב זאת להקדמה וממילא הבין דהאי דינא דעתך דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, אך שיק hei קולית המת לכואן, דבשלא קולית מוקדשין קטני הכא, מושום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוומים לנוקבון, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא אלא מוח מה שיק לכואן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנחכח בה, אלם לפע"ד נראה דהתנא רצח בהז, מושום דבאמת קשה טובא, אך החמייר בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מוגע בקולית סתוומה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכיון דמצאו קולית המת דמטמא נמי, ניהו דשם מושום דעתם גופא מטמא, מ"מ שבן חידוש כל כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא מושום נותר, אבל אי לא hei עצם המת מטמא לא hei מציז גרו טומאה על קולית המוקדשין שייחי' חמור מוקולית נבלה. וכך הcek קולית המת עם קולית המוקדשין דשנים מטמאין סתוומים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולי קולית המת דמטמא במגע ה"י צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוומים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המוקדשין הכלפע"ד נכון בס"ד וד"ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot דהש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה דמטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמורתץ דליך חיota בשער הרי הדרא קושי' לדוכתי' מאי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון דמטמא במגע מושום עצם והן דלא מטמא באוהל מושום דליך חיota בשער או מוח, אלא דהת"ח ז"ל מקיים פ"ז זה בגמ' עי"ש, אבל התוס' לא סבורו כן דהרי הקשו דילמא באמת אייכא גס מהายיל, ולא קתני לי' כמו דלא קתני דמטמא במשא. ולפי מה שכתבנו למעלה נិחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דע"כ מהายיל לא, ד"י' דנקט לי' קולית המת כדי לתאריך איך גרו על שם שמש נותר יותר משימוש נבלה. וע"ז קתני דעשהה בקולית המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדברי התוס' דלקמן נראה דבעין למוצה איזה רבותה בהא דקולית המת דוגע בו נטמא וצ"ע וד"ק.

תנוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור ואע"ג שלא היה אוול דומי' דוגע, דוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המורהש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוהל אלא שראשי השנים נכנסו לאוהל נתמא מושום דיד ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שם שטעה בשמייתו ח"ו, דא"כ תפיג תורה כולה וכו' עכ"ל. ולא זכייתי ליריד לסוף דעתו קדשו דלמה תפיג תורה ח"ו. דודאי בתושב"כ לא שיק לומר דמשה טעה בשמייה, דלא hei המוצה ית' מניח לכטוב היפ"ז או יתר וחסר מהה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דכי היכי דיהושע מציא לטעות בשמייתו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דעתה כי תושב"פ לא נמסרו המלות והאותיות אלה העניין בכלל והשומע למדו לתלמידו כפי הבנתו וכן שיק בהז טעות באשר אין דעתו ב"א שות', וועරה ששמעו עני אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלי והשתנו, אלא דכך גורה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלות, יישר אל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע,adam נאמר דיהושע מציא להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלי והבנתו ולא כיוון האמת, אבל מושום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי כך גורה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משאה דלא מציא טעה בשמייתו מושום דכתיב ב"י בכל בית נאמנו הוא ועיין בהקדמה של שכתבתי בעניין הנعلا הלאה באריכות ודוק".

תנוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי' ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בaczait אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"ו עכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש כזית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתי ודוק".

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונוגע בהן דמטמא וכי לא מושום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עיין בלב אר"י שסתמה דניהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכהג'ו אינו טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שיק לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא מושום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞודה דמטמא במשא פשיטה, כיוון דמטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דזוקא במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי"י אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתוב דכל שאיינו מטמא במגע אין מטמא במשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דמטמא במשא ולא במגע וצ"ע ודוק".

ע"ב גמור' אל' ערובא פרח וכו'. אל' אני היום סמכוני באישיות וכו' עיון בלב אר"י וחוזי ק"ז ז"ל. ואני אומר מלטה עדיפה מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלמאן דאדוק בדבוקות למעלה ית', מראין לו תמייד הדריך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה האי רבה בר"ה ה' עי' מטורח הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למי שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. ולכן ה' רבה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשו למונע התשובה להאי שואל מחתמת חולשת גוף או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונדתךיבע ולבני ערובא אשר יקרחו, הוא המתאכזר גם נגד ילי' ונדתךיבע ולבני ערובא אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנוננים לי להתאכזר נגיד לבلتה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטורח הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"יש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל עי"ץירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניש ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה עי"ש שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איכה דין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקושי הבנה. א) מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומצטרף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל חזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' ע"ל דלא"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמар דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפילו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א צ"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש צ"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעל טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם צ"ל נדחים בכוונה שכתב הלב אר' צ"ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטומאה בלועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمala מן הטומאה כיון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ודברי ק"ז בעחתת' ס' צ"ל בחודשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א צ"ל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהרמל"ז צ"ל מה שכתב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך וא' דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' צ"ל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' צ"ל תיבת, "כלל" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' צ"ל במה שכתב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איכא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיהי' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י צ"ל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, י"ל דחדרקו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י צ"ל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מציא מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומצטרפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהרמל"ז ובת"ח ובבל אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "איינה" צריך למחוק והלב אר"י העתק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החתם אפילו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפה אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוול קמיiri, אלא דaicא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ן עכ"ד, ואני אומר דלגביו אוול הדמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהalleyות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמת אגיד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפרש, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מכיל דaicא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעת, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכו"ל ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכו"ל והי"נו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכו"ל זה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והי"נו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המרבית הוי בסתום (ולא בסתום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולהוציא דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קוריبشر, אלא להכניס ולהוציא שוב מעכב הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתמיה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורס שמצוה בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טעונה גדרה על מאמיניו הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדונה בלא פ"ר הוא כען מעשה בראשית.

קפריך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דaicא תרי מיני מהาย, מายיל, מהาย בטורמא רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דינהו דטומאה רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפילו איקרי לי נגעה ממש דאית ב"י נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגיעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטורמא רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהalleyות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמת אגיד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכיסותו איינו סתום ובלתייה, ולכן אין הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"י לר"י, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמו בשר ע"י ביטול א"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ו ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתן הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן ממה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכגד המשקוף עכ"ב דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר טומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמוהרשי" ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרהש"א ומהר"ס' ומרהר"ס' לבילין ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפ"ד נראה דהא דדור המקובל טומאה איינו חוץ מפני הטומאה הוא משוס דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, טומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיבורן שווה, ופרש"י שימוש שניים פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימוש שניים פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאמרות שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשון שווה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי בעלמא על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מאדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מאדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידעו מהאי דינא דmittah עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו יחשב, ולמדו ממוני להמה מק"ז ועפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופטא דכי יפול מהם במותם דmittah עשו ניפול דהרי בסיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה וז"ו דברי ר"מ כדקתי נאית' ז"ה דהה ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא במסנה שאח"ז דהה "הבריתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השער, יכול אפילו לא ריקמה תיל השער וכו', והוא נגד המשנה דאלוי ה' בעי ביביאו שהקרים צלול ונראה השער מטוכה לא מקרי סתוםה. אולם הבריתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השער, יכול אפילו לא ריקמה תיל השער וכו', והוא נגד המשנה דאלוי ה' בעי כוונת התנאה דבריתא הוא למוד טורה על לא ריקמה הו"א כמו לעין אכילה דיש לנו יפותא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השער טטמא כמו השער במוותה ע"ז מביא הדרשה דהטמאים לרבות ביצת השער והוא לאכילה דאסורה כמו השער אבל יכול לעין טומאה נמי כן תיל השער. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הננה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב לייא טומאה נמי כוונת טומאה דהרי לעין טומאה זהה יוצא מן הטורה לך לייא טומאה ביצת השער כלל והא גרגסין הכא בבריתא גם קולית השער, עיין בבב"א דבתו"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השער דמה עיי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

ד"ג קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חזץ מן החולדה, אר"ז Mai קרא האזינו כל יוшибו חلد. ולכורה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו ישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלת מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolphnini בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

ע"ש גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכו' לכאורה' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיטה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמר כי חילקו על סברא זו. וא"פ שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לויל' דבריהם hei' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דרי' לע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro' הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai' משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai' משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע' ודוק'.

ד"נ קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגдол וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגдол ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הויה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דברון דלא לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ"י הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דברון עכ"פ חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגдол וצע"ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיאת דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עליה עם הבהמהஇיה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא'i בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעתך לא שיק' כלל לבשר וצע"ג.

ע"ש ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתנקה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתז' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמא טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר כ"ל יפול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת למה לי להשמענו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהיא, "ואפה'ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"ה יפה קאמר התניא דמטמא טו"א. אבל לפ"ע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, וע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמא טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעלה ארוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפि תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

ע"ש גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חיב, עיין בת"ח שכותב דלא אגופה דדין מאסיע, דדלא מא נמקו לא הוהCMDOLDELIIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר מייל, מייתי, ראי עי"ש. ולפ"ע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתך לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבעה לטמא טו"א ממה שריבעה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי ללא מעלה ארוכה, ותלי רק בחוט השערה, ומה לא נחשבeo להולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דעתך נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילף נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו החטא נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילף ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני ותירציו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחוחר מודולליים לעין טו"א, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונסתה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חיב, ור"ל דמקרה דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואת פשיטה ואיל' דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו הוה כמחוחר יותר ולא קיבל טו"א וע"ז מייתי מתופסתה דירקות שצמכו, ודוק'.

תולס' דה' דרhamna אמר כי יפול עד שיפול תימא מי' משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז"ל כי' דאיינו קרי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלות דלא מכி יפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במתום קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכותבת דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעדות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותנו נשמע דאית לוי קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרייא"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומילא יכיר דין דרשאה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהוף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשאה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב דבכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתא בעלמא, ותמה לפ"ז דחאה הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב"י אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ת, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחאה כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה מטעיטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"ג קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התミיה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזקה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמייך דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבי בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרטש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכיה לחلك בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונטני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקထני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקထני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מבניהו קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, החלק וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטה מכשרת ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכו הרמב"ם צ"ל דעתסטמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קיט"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנה מטה שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בעין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועכט כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל לאדם כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גمرا" אל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עיקר הני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם ועכ"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר'א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר'א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי למד גס זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתא דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר'א ר"ו ור"ג ע"ז עדות פ"ז, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربה אם מתרה בשניהם כר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מתרה דבר דעת שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי הלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאריך והאת הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם כאחד, כזית בשר מאבר מות הינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכותב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומ"מ מות מהי מק"ז וכמש"כ לעלמה משום דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות הינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקך כאן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאתי מקצת דברי בלב ארוי" ודוק".

ע"ב אל אמריעתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד אבר המודולל אסור מושם אבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארוכה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק ליישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לסברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרி מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זה אוכל הרואי' לאחרים, ואמאי איזו ראי' לעב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה בהמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עיקר דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימות שהתנה השמיית האי דינא וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מציל מות הטומאה, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימות עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גס שניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחיל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחיל חרב על אבר המת מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע גם בלא"ה תהיו קחצינה בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחיל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובלל לחוד קדריש, דחיל בכ"מ הוא הנהרג ע"י אדם ולמה לא קאמר במתות שכולל הכל גם במתות מיתה טבעית, لكن דרשין בחיל זה אבר הנחיל מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחיל, ולכן אצל גונע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהול, אבל בחיל כתיב דקאי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina אין דריש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה בחו"י ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהול, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהול. ובHAL' ד' אצל אבר מון המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליי בשר כזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב ש על אבר המת, והוא מוכחה לדריש אדם בתל קאי על אבר הנחיל מן החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחיל מה"ח ואני בו כדי להעלות ארוכה או מטה"ח שהרשות כהן דהרי הני רק במגע ומשא בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כשר עצמות המותים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כשלורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עyi שיעור, ואפיו בפחות משועורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד ז"ל בהשגתנו וא"ג דלשונו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון הכר"מ דהשגת הראב"ד קאי על שישאר בו כזיתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור או אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן ננ"ל ודוק"ק.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמאי אמרו לי לר"א מ"ט כרובה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז"ל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מון המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתור דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב ילפנינו, איך שיק לדרוש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפני השםועה תושבע"פ כי צאת לא

אבמה"ח איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליי כזית בשר, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מון המת ליתא מות מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב לוטומאת בשר המת דביני שעיר כזית דזה מקרי אין שיורו שוה דהאי צית בשר של האבר הי מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שיורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון דבר נתיישב טעםם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי הרמב"ם ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא מושום בשר המת, ממיילא גם במשנה דלעיל דטהור דטמא נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא מושום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשלה מעלה בדבר שמילא משתמש ובפרט שלידינו אין כאן נפקota דין הלכה קר"ש ודוק"ק.

תוס' ד' היא צית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכוא' נראת דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובדבמה"ח וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחرونים ז"ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב ש על אבר המת, והוא מוכחה לדריש אדם בתל קאי על אבר הנחיל מן החיל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחיל מה"ח ואני בו כדי להעלות ארוכה או מטה"ח שהרשות כהן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאין ולא באוהול, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדריש או במת עלי אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז"ל, דז"ל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדים חמי הוי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השدة בתל חרב, הדבר ידוע שדין חיל כדין חיל אבן, או חיל שאיר דברים מפי השםועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן אכן ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספריו כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור דעלמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא לדון ולהורות, וממילא הן פנויים ממלאכה וועוסקים במלאת שמים, והוא מפרש דלא דן האי גז"ש. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דasiswa טבל וצריכין להחזקת העס. אבל לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא' לא שיך בחו"ל, דהנתן שמייה"נ דהנתן שאנו לאפוקי מדהא, אלא אנן דשמעינו דר"א אלו למדין אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאיין אדם דן מעצומו לא צרך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטרך התנא להשמעינו כל האי דינה, דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עי"ז ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש ז, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמעינו איינו ראי' דהרי בס"ע עדות מלא המשכטה מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש ז מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה את בהו להשמעינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טמאDKRA, והרי מקרה מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין כהון עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התנא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דהוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דהא מלהטא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק הتورה, דגם

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתי מכלאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כדבריא לךם. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נהוגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטריך בחו"ל לאפוקי מדרא אילעוי והה במתנות כפרשי"ז לשל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בה, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפוקי מדרא אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטריך התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דהנתן לית לי' דאי אית ל' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נהגת גם בחו"ל, אז הא' מחייב להשמעינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמעינו לאפוקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמאפרש בחולין ולא במקדשין שהי' בדין וכו' ת"ל ואtan אוטם. מה תאמיר שאני ק"ו אדם דן מעצומו צריך התנא לתת טעם דאיaca קרא לאפוקי מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאיין אדם דן מעצומו לא צרך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להשמעינו כל האי דינה, דהנתן שאנו לאפוקי מדהא, אלא אנן דשמעינו דר"א אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עי"ז ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש ז, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמעינו איינו ראי' דהרי בס"ע עדות מלא המשכטה מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש ז מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה את בהו להשמעינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טמאDKRA, והרי מקרה מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין כהון עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התנא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דהוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דהא מלהטא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק הتورה, דגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדאמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנתחש' לי' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר' מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר בגין דמנתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אוננייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור ל' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכ"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדתניתיהו, וממילא גם בליתניתיהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתניתיהו אין מצוה, וזהות הול'ל" משום דמנתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהוול'ל, משום דמנתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממון" משמעו דאית בה דין ממון גם בדתניתיהו, אלא שאין לו טובען, ובಗוף העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתניתיהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם אין רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בדילניתיהו דשוב ליכא גס מעיקרא רק מדין מצוה אין זה שיק' לכחן לא הי' עלי' חיבור גס מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיק' לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלואה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוחה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפורה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהה חטאנה ומטה יביא הירשים עלתהஆ"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביאה ומטה אין להביא דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעלה מהפריש עליה מחדש דהלא המתים וחופשי מן המצוות, אבל דזהה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את היירשין להפריש עליה שהיתה אמש מחויבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עליה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עליה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקות פטור ממעשר, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דופן ומהUSR זמן והיחסים ונטקשו להו למה בחר התנא אחר ל Kohod דנסנית קודם כלאים שאחורי ודילג את כלום רקס יתומם דתקני בסוף ולא קשי' להו רק שתרומות יתומם הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לעפ"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל Kohod דקונטיניטי טרפה. דקונטיניטי טרפה בטהר העדר דבטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודקן בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהזאה אמרין דלא מהני הביטול משום דלעומם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן העדר לא יתהו מזיות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול שמי' ביטול שמי' ממעשר אונר ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מההעדר מר מהמות איסורו וזה הוה מזיות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'ב החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב בממעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבעדר, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח' זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשער תאوة משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכיה נועם כתיב עי'יש. ובמחכ"ת ל'ק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מזיות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לדרכ"ח דאר"ח המזיק מנתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מנתנות דקאמר הכא הינו זרע ולהלה"ק וכן כתיב הרמב"ם בראש פ"ט מבקורים דלארעד ולהלה"ק קראו חכמים מנותן סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה'ין של מצות נתינה, קראו זרע ולהלה"ק מנתנות שאין בהן מצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוא מתנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדייהו דין ואיך ונקרו ראשית הגז, והנה אם טעםא דר"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עיקר דין על זרע ולהלה"ק, ושאר מנתנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעםא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אידי' אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט ה"י' למה אמר ר"ח דין בהני ולא בכל מנתנות כהונה והכי הול'ל, כל מנתנות כהונה שאכלן או היזק' פטור מלשלם, וכן מוכח מ' פסק הרמב"ם שהביא דין זה רק בכואן שכטב עבר ואכלן או היזק' או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפמ' פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמ' בע"ב שהליך הילכ' מערר האי ברייתא דלקמן מניין בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו זרען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבת מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תיתי לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל ענים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון ענים ולפ"ז בא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה עלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר ענים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הוה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיתי בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלים דמוניא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון ענים הרוי הגابر שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון ענים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עomid ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتא לייך כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כייאל קודש בשגגה ויסך חמישתו עלי', ונתן לכחן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלים, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלים עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגגי חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה כהן חייבה עליה התורה לשלים, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במיד, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסך חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסך עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחמישתו יוסך עלי', אלא ודאי דאתא קרא למדנו דרכ היחס לכפירה אתא אבל הקרן משלם גם במיד בלא אתרו בי', וכן משמע מה מה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במיד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדיבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכן שכ' שם המיל"ם ואח"כ דבר מאכל במיד שחייב רק הקרן ולא החומש, ואי הוה ס' דבמיד הוה לי' ממון שאין לו טובין ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אבל תרומה במיד אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא לי' כהן, ובסוגי' שם הארכתי בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון הינו היטב למזה דבר ר"ח רק מתרומות לפטור האוכל והמזיק מושלמיין ולא דבר מותו"מ משום דבתרומה לעולם חייב,

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייהו בעין היה עלי' חיב מצוחה ליתנס להכחן דהינו לאחד מן השבט הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השבט משום דמלואה הכתובה בתורה הוה כתובה בשטר, וכך דהגבוה זכה בחוב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוחה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה שחייב לשלם כי הני מתרומות מכח המצווה הי' משועדים לשפט הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחייב לשלם כי הני מתרומות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם שלם וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חייב לשפט מפני שהוא מזיק שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דאחר דילתנייהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גול השבט איכא ומילא דבי"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוט', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, איז נאמר דמן דדריש מ"ז, פוטר גם מדיני שמים, דקשה מעד לדרש הקרא לפטור מגול השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמים, דה"ה דהויל' דאתא קרא לפטור גם במכיריה כהונא אי אכלו, עכ"ג דאיכא טובע שלא יצטרך לשלים, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכלכ"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמар בלישנא קמא דדריש מואה לפטו רישא שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דlisnana קמא הי' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למישריצה, וא"כ הויא דמה לי הן ומה לי דמיון ואשר פסקין בחומר'ם סי' רמ"א דהחרזת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס' להתוט' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרמב"ס לא ס' כן דבריש הלו' גולה כתוב דבנשרכף הנילה נמי איינו לוקה מושום דעתינו אבל העשה דוחשב לו קיים ובכמה סוגי' הארכתי בזה וא"כ שפיר מצי לקיים האי מצוחה גם בתשלמי ממון ומילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיון, וכן בשי קרא דזהה דאיינו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעות ליכא מצוחה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכוון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דינא שווין, דצאת ידי שמים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוק' היטוב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום למקומות וצריך ליטול לקט שכחה ופהה ומעשר עני, נוטל ולכשיחזר ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך עצת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג ה' הר"ז מודה דחיביך עכ"פ עצת י"ש, דבשלמא במתנות דילתנייהו ביד הבעלים סובר הר"ז דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוחה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה,לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מתרומות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדי פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטור אלא מיטעם דאיין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוט' סובב תמייתו שכטבו דל"ק דפוטר ר"ח מקרא דזהה פריך שפיר דלהה לא פטור גם הכא לממרי, והוא פלא במתנות פטור הקרא את הטבח משום דלית בה עדין דין ממון דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובה בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא ל"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katainun עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ע^ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חבותא זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר פ"ב מעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מגדריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אבל דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפ"ע^ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו^ו בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שכתבנו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לזרconi ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה, דמשמע דרבוגי באמת כל תרומה משלם קרן וחושש ולא משלם גזל השבט דהרי במאזיק גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשרי מתרומות כתב ג"כ זר שאכל תרומה משלם קרן וחושש ולא כתב חייב לשלים, ובhalb' ה' כ'أكل חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אלו יודעים לפרש הסוגי בכאן דמה פריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמת לא ס"ל דאוכל תרומה במאזיק צרכיך לשלים פירות מצד אוכל כמו בשוגד זה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרן שיך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שיך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרות פטור מעשר. קושי זו קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצוי מעשר מטבל אחר שעליו ונעשה תרומה ומערש, ע"כ דאיכא מצוה עליו לעשר כשאר טbel שבידי, דהרי הוא כמוכר, ואשר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא מכוכרו". וכתוב הכך^מ שם, שдин זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנאה הרי הכהנים היו רגילים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרן ביד גודל היוזע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטן מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י ז"ל וד"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך ז"ל בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא נوتנת גם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר יورو משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם אינו כולל שבט לו דיינו בכל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו וד"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דעתני וכוי דמר סבר איקרו עס ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' הי' מכאןראי נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דיינו לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, אז לא הוא לי' לרבע לפ███ כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיו בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוים הו בכלל כהנים וצע"ג וד"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאי שפק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בב"מ, זה אמר כולה של זזה אמר ח齊ה של זלי, עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי שפק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של זלי הי' אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דאי שפק יכול להחליש את הוראי שהי' לولي השפק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי ה' האי ולד כולה שה, הלא לولي הצבי לא הי' נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי שפק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בשפק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה וד"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין قولן חולין גמורים ועובדיה ולמה לא יתחייבו قولן במתנות כיון דقولן חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיו נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"י מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מברייתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומי' אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכניםם בבית שוב וכי מפריש עליהם מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למכרן לא נקבע כלל למעשר אפיו יכnisם לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב ע"כ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמור האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם לכן בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק,, עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזם ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו הי' דעתו למכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו מעשר. ועכ"פ יהיו איך שייה' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיביב לעשר, ע"כ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמוכר לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבון המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למכרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא ננס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניסו לביתו שלדעת הרמב"ם אין אכן חייב מעשר מה"ת עדיין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם ואעכ"פ עדידי לא הורמו ובטבל ליכא משום גזל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולייא לחיבבו בהפרשה ונתינתה תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. וכך פריך במתנות נמי' ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידיא דכחון, דהוה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במו'ר או אנס בחובו, דהוה כמוכר, ע"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום שלא יהיה' כאו"א מוכר דכחון חייבורו לעשר במו'ר, אלא משום שלא יהיה' כאו"א מוכר ולקח שישתרשו לי' התומ', לכן הוכרח חזיל לחיבוב המוכר והולקה בתומ', אבל כיון במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבוב בתשלומי' כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים כנפלו' לדפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קושי' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן וד"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דהוה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז צ"ל, דבעי רשי ז"ל בהזה שלא היה גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תינוקות דלא זכי לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי"ז קטן אין בו משום גזל אטמהה, אבל לפ"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום עדידי איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה שעאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, וכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעין מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דאי' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבי ואיל', מה צבי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיוון דבחדא באם בס פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בזה פודין ובזה דין פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומיר זוטרא לעיל דש ע"ב אי'שה מעלה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיון דרحتיט ואזיל' שה מעלה קרינן בי ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה לאויא' דלא הוה השה מעלה, דהרי איתקש לצבי ואיל', ואיך שינה הרמב"ם ז"ל טעמו הכא גבי בכורה לכתב דמשום איסור גיהה ועובדת געה בה, ובמתנות בפ"ט מבקרים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתםDKDISHIM שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המתנות עכ"ל, ודרכו בהז געלם ממנו ומיתן ואצתה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התהוויה שעאן צבי ואיל', דהינו כמי הביטול ברוב מהני לחיבו במתנות דניהם, ובכורה וממילא לא מאי הביטול לעשטו מונח' דהו' במתנות דניהם, דהינו דההורה אמרה דפסח"מ המה כחיה ממש לעניין הני דברים, נסתלק. אבל הtot איזך ושמע דבכור שהו'ם וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטורין מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דההורה אמרה דפסח"מ המה כחיה ממש לעניין הני דברים, דיעין בכורות דף ט"ו ע"א, דקתיini הותם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"ב לאבוי اي מה צבי ואיל' אין אויא"ב נהוג בהן

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וכותב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי הי' התערבותות או"ה ה"י בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בטל מאין דרך היתר להבטל מ"מ הינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין בממון אחר הרוב (ר"ל שלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתמא דפטורין משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש נגיה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל' בגיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה בגורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי כחיה ואיסור חלבה כבמה והחחות' הס הרגיש באיה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אבל לא מצין דוגמא לה שאיעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יתר משל תורה, ועכ"פ עיין זה ה' ה' לגמ' לפרש בשкол וטורי' ולא לשток מני' וגם הרשונים ז"ל לא היו מניחים לכך לאחד מן האחרונים שבאחרונים להתגרר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מatable ואיסור הארכתי בהז בפתיחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההuder להתחפה ע"י ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המניין לתוכה דcolon פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתערב בכמה שחיבטים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"יizia פסול או איסור שוב כל שנטבל הפטול והאיסור, מילא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האחים בטropaה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נתבטל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממנה מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחיה גמורין, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המנייה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזך ושמע דבכור שהו'ם וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטורין מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דההורה אמרה דפסח"מ המה כחיה ממש לעניין הני דברים, דיעין בכורות דף ט"ו ע"א, דקתיini הותם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"ב לאבוי اي מה צבי ואיל' אין אויא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא ובריש פ' שלוח הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מאיסור גיזה וعبادת ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואת מחלוקת מה"ב שמי' פ' שאינו ניכר הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחמה"ק דnidon בחיה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מוג'ה"כ להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לכחון אמר"ת ראי" דידי לאו פסחמה"ק הוא דחויב בחיה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באזה לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת לקמן בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיוב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו DDRSHIN וכוי' צדקה משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנ' ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על חתים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתבע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחמה"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לה דרין לאפשר שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וعبادת, דהאי צרכי יחשב ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, או"פ שמותר בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תם שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות דבכור תם לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיון דמדרben בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, דבכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תם הוא יכול לכתנים ומאי למיירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למלה חילוק לשנים, הци הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ וחד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא לגבי חלב ואיל, או"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן ממש דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאיינו אלא מדרבן, דזה ליתה דעתם דעתם קבוע שאינו ניכר רק מדרבן, משום דמה"ת בטל מילא הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מחלוקת דמי. וראי' ברורה לאז ממשנה סוף מעלה בנפלה פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור בריש פ' שלוח הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מאיסור גיזה וudad שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואת מחלוקת מה"ב שמי' פ' שאינו ניכר הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחמה"ק דnidon בחיה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וudad ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מוג'ה"כ להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לכחון אמר"ת ראי" דידי לאו פסחמה"ק הוא דחויב בחיה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באזה לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת לקמן בין פרה קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדביס דהאי חזקת פטור וחזקת חיוב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו DDRSHIN וכוי' צדקה משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנ' ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על חתים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתבע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחמה"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לה דרין לאפשר שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טוען כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדרין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וudad, דהאי צרכי יחשב ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, או"פ שמותר בגיזה וudad מה"ת. אבל בכור תם שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות דבכור תם לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיון דמדרben בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פדרין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטורא עין לעיל בפסקים ובפרשני הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחמה"ק דאלין שאר מיל שפה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא חיוב ואיל, או"ג דלענין שאר מיל שפה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא חיוב קדשיהם הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא לגבי חלב ואיל, או"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן ממש דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מוזהר שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאות הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפלו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איינו נותן לכהן אחר, ולעיל תנינן בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראא עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למנותות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהתה שוה בשווה ואני נמכרת לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל דרשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפוץ כי סתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפישוט ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דזוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנן למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאות העם זובי בקרים וצאנן כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאות זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשער יש בה למכור וכיוון דהמנותות מגע לכהנים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיקח אותה הטבח ישראל, מפני שלדי'י שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא יירוח יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן יריכין אנו לחלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותת ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במנותות והכהן פטור, וכן שהוא בח"מ של התבואה, אבל אם טבח הלווקח בהמות ומוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה לבעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ורבא הנקיס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאות העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנן, או יקח לעצמו לאכול ולחלק לשכניו, אז יצאו הכהנים מחזוב זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הtos' על רש"י ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאות הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דאיינו נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטoor והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דאיינו נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטoor שכותב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שיהי חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שהברתת דזה ליתא, דשני דין ממשני טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האי דין דאיinos נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטoor והמחבר ונתן מקום לאחرونים לטעויות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזכה לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא מלשון הרמב"ם ז"ל מבואר דאיינו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואני חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחירות אפילו בזמן שכל בהמה מותם לאחד כולל פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כולם פטור מתנות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה הימה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז הדין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזכה מצי פטור את עצמו באומר דילמא הזכה של הי' הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום די, אלא דבחולקה שנייה לשונו איינו מדויק שכותב היה האחד הוא השוחט את כולם, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל"ה כי' ככל של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולם היינו דשלו המה, אבל מעשה הזכה מצי עבדי מהא שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת הדין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאות זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרשוי מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותת. אלא דאי רואה דהרמב"ם ז"ל השמשת הא דרבא דהדין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ד מ"מ השמיטו משום דילדי'א אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דאי טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנן לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנן לו בכבוד ובזמן שהם רבים בביהם"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמעה האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשותה בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתني לעלה דכיוו שחדין עם הטבח הרוי מהשhotalo לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דברשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות מהה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמאן דיכול מן המתנות עצמן קאמר אלא דאו הוליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה עשה לולב שאין בהם חסרון כיס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה יוז"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צרי' לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בע"פ מכך ליקח ארבע כסות, אבל הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לו לב וציצית מפני חסרון כיס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואני מן הצורך להלקות עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסיו, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כיס כולי האי, כי היכי דנייא דמנפנוי חסרון כיס נמנע מלעשותון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים וממילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דגא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי לקיים המצווה לא מהני הכפיה, דגא"פ דאי מצות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך חסרון כיס אינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שמילא ניחא לי בזכות המצווה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתני שם דתכלית המצווה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצווה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצווה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כיס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כיס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסיו ונינח לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סהדי דרוצה בגוף המצווה רק מחמת חסרון כיס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצחה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידייש אתה לא אשמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל' ולא באכלן וכמוש"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל', דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דנפשי, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דבעבד איסורה בליךחה וההורכ במכירה מ"מ במתנאי דמייר' במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזה באזה את הטבה במצבה על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר ה"ב", וכיון דתบทva זכה במצבה אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דבמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל' כמו כל הצניעים שהילכו אז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם ההז היא המתנות מרובות لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ' בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפי', ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוך העולמים, או לא, لكن כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודקה במקום דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ד ס"י ס"א סע' כ"ט ב"ד וו"ז, מה שתתמהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דחתם בשדה לא הי' מצי למוכר לו חז' מחקל העשيري שבו דאי לא הי' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מהקל העשيري בלי עמל וטורח, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלשונו ע"מ משום דהרי רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري, אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכוון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי' לו ולא לאחר, כנפער' ז' נכון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הכהנים ורק הטו"ה שלו, لكن לא מצי לאתוני' שיתנן דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנן לו כיון דהוא דבר שביבדו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב' שהוא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבעים וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם אם כן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין מהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא מהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחתת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עיזבה, וכל המעיין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מושיב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי תיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקריב, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משיך ותון לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בקח חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטורה אף' מקריא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיוב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאטו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגרבי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציא בודאי ממו שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזקתו פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, הי' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה לכהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן שום יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפריש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספרי,

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא ذקי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספרי שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambilא קרא אחרינא מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לבלתי דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרינו בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרינו לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפודת את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים וחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הננהן בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרוץון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכהן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעמא קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטוריין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריהו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדושים ורק ממילא נשמע ממיעוט דשותפות א"כ גם התנא די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדושים ממילא נשמעו, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לריה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל דבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרשי"ק קו' הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דרכי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעניין, דהאי דין דקהדי' בה"ב שנפדו שחייב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקהדי' בה"ב קא. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רש"י וכמו שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטוריין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעיין מיועט אצתך והרמב"ם הביא על פטור דקהדי' בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דטא"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איך ראי נפלאה נגד רש"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגן דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכהן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכהן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגוזה אבל בדגן דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרתת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתמע על הזמן כמו בראשית בראשית ברא דראשית ממלכתו. ומ"מ הדין ذריזין ומקדימין עדיף מצווה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגוזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכהן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע אוורר על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיברים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מום ו_nfdu פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נהות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלן לכליים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדייך כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשין מוקדי' מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלא פוקי מוק'ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקהדי' בה"ב קאי דקהדי' מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני קדם הקדשן את מום וnfdu דהיא ינו פסחמן"ק דפטוריים מריה"ג הרי היא ה"ק דקהדי' מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא כתני כל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא כתני מזינה בפסחמן"ק א"כ לרישום) דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרישום) וכן כתני בקהדי' בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבור וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקהדי' מזבח ובעבור וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דלא יחללו את קדשי ב"י אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק".

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא מצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיית הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם קדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזן נגוז דמי, וכוקשי' התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעניין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו וכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק".

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאיו אלומ מכך זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשיך צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיאלי דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה.

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן עיין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב"י תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק".

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiטיא דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק".

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נרא פע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא ארע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימא דבפקdon נמי יקנה הנפקד את החפש עי' שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיהה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממilia שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גז בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה עי' השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע עי' שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי עי' שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפצא נינחו ולא פגמו עי' שינוי, משא"כ מצות שהמה חיובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חזיב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפצא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעניין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקנו עי' הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקנו עי' הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק".

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע עב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פשוט דריש"י ז"ל פטור ממצות נתינה לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיאלי דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה.

ומכחן לא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבת תלו בקני צאן, וכואנו אין לנו קני בכמויות אלה באיכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה בגין מוגע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף אמר דעל שם כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבר מבון, וע"כ הא דמעמידין שותפות עכו"ם לכ"ע כפי הא ס"ד שבגמר ר' בדאיقا כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בשותפות ישראל גם בדיליכא שיעור לכאו"א ומוטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הו אבל לר' אלא עלייא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעור לכאו"א, משום דיש קניין פרטី בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיقا כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אס לא מגזה"כ, ולכן יפה מתפרש כפשוות מה דפרק הש"ס ולר' עלייא שותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทית בי" שיעור ואם בסבירה ה"י חיבר אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שיעור פשיטה דפטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogותם בדאיقا שיעור לא כראו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות עכו"ם בפ"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגעיו שיעור על כאו"א ופטורין בדיליכא שיעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחלקו הגם שאינו מצוין ומ"מ פטורין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחלקו, הרי זה מגזה"כ מלטא בלא טעמא ר' אלא עלייא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חייבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא לעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעתכו"ם, אבל דישראל חייב震اع"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבה התורה.

והנה ממה דקנתי בבריתא בהמות השותפות חייב ולא ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבן, וכן הוא ברמ"ס שכתב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה קתני ה כי, שלא נטעה לומר לדמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבין השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن כתני חייב, ותו לא צרי לפреш דהינו דוקא בדבריא שיעורא לכל חד וזה, אבל הרמ"ס שכ' השותפות חייבין החזק לפחות והוא שיהי' בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עordanו בני הרב מ"ה עקיבא שיחי' ויפה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק המש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתיהם הי' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ"י סברא החיצונה הי' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ"ז לחכמים אליבא דרבנן בשותפות ישראל חייב בדבריא בחלק כא"ו כשייעור, אבל בדילא כשייעור רק בין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיוון דחובין כא"ו לביע"ב בפ"ע, הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על הכל כ"מ שכ' דהרמ"ס למד דין זה מדיין חלה בב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב ארוי ע"ז, דאדרבאה בחלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בפ"ז הי' ממכורום, והוא ע"כ אפיקלו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בלב ארוי. ולא עוד אלא גם במתנות זרע והוליה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כל שאין כשייעור לכל חד וזה באמת ל"ק"מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וכי על השותפות לא מצין להטיל חיובא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואילך דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק' ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשנות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק' ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכר אדם שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמייט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוח גז צאנו של חבריו הנזוז, משומש דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחייב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא", א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ"ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא יידענו מה היא, אם גם בגין כל השותפות יותר מחמש רוחות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיליכא בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשון אבל הוא איש אחד, ובשלו אשכנז איינע יורדי ישע פרازן, וכאשר אבאר לך מ"ט חשבין איך שחקלו ללקחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבשו באים להסביר ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש ביריה הדין כי, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפני, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חיב'ו חכמים דרא"א גם בליכא רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחalk בפירוט השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו"א לבדו נקרא עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגיע לכל או"א כשייעור אין כאן חיבור לא על רבובן ולא על שמעון, אבל בדיליכא שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחות שתוא בריה בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מי ימצאו ואני כתבתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכתבת לי עלי בפ"ק ז"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנאה כסותרים א"ז, ולכן אין בה הקיבוע הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק".

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפ"ד נראה דהני תרי לשנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומциין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שנייהם, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שכן חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שנייהם, אז בישראל חיים גם שנייהם, דמה איכפת לי דין חלק כא"א בישראל חיים חלק, ולמה נימא ממש דגנץ, א"כ גז צאנך נמי כן הוא משא"כ בשותף נכרי כיוון דכל זמן שהשותפות קיים אין חילו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGER מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק".

ד"ג קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אייכא למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הזבח וכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לcdraba וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במנתנות דמת זובייח הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתי לעללה בארכיות דرك לרבא מצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבע אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיוון דין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש לה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנץ על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד שום קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנץ וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דוחד קרא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנץ ודצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפטור אלא דמסבירה אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חייחי עורני לפי מה שכתבתני בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנץ היינו מן המובהר שבדגנץ וראשית גז צאנך היינו תחלת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דזוי"ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנץ תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיתר ראשית השמי וכו' דזוי"ו דזיכרך. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה"י כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא איך היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנץ וע"כ משום דנקט הני בסוף משום דגנץ, א"כ גז צאנך נמי כמו דגנץ. ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנץ. וצ"ע ודוק".

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנץ ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיוון דבכל חטה וחטה יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דגנץ דמי. ועיין בח" ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נהית רשי" לכך. אלא הכי פירושו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנץ ממש מאין ואילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והה"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה"י דומה לרראשית דגנץ מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הודה ק"ז ז"ל להא דכתבתני לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהז דמה שכתוב בתמורה כתיב דגנץ והרי אחרי החלוקה הרי הוא דגנץ גם למ"ד א"ב במחכח"ת זה להיא דהא גם בתמורה ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למאי' א"ב והוה להז הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קעבך, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו דפטור, בין חומריו זורע והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפטוט בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי לא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מותוקן, וכאן יהי' כל הגזיה טבל, עד שיתון ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר זורע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ן צ"ל דכלאורי הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י' דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRSH מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובה בהמה תזרורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי תזרורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובח בהמה תזרורה ע"פ שהיא טרפה כיון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"פ שגוזה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"פ שלא גזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבורו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לולי הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב ערישותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל ה'י' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, וכלאור' ה'י' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כי דידי שא ניחוח עלי' העופות והוא נקרא כלה עירוב, רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליהם על האי טס ולפי"ז ניחא ניחו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עירוב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלבי"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י צ"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ובדירות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמבעור טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמשין על גנות של בתי' כנסיות ובדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעי וחש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לאגוז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"פ שגוזה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"פ שלא גזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביאה פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן יתמעט טרפה מנתנות ומגנ"ל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינן כמעט זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמי סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי לספריו שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה"ה איננו מיותרת כלל ולמה להזכיר זובייח הראשה ש"מ בר פלוגתא לית לי אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לנו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצחו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עיי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונתן לכחן דדרשו ש"ה דדרשו דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרשו דטרפי קסם להקשות וליתני וכו', והגמי לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמתני' שהוא ר"מ לית לי דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התוספתא.

דלהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו שנה באוא"ב ר"מ ובכסה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דלהנה ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומה נצמָה דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומה נצמָה ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראו"י אין שום חילוק, דשניתם מטהרים מיידי נבלה, ובשניהם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז היהת תלוי במיתה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואחבות ואייטסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחטה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הרוא"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאזבות, ומילא אכן חילוק בין שחיטה הרוא"י שמרתת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עיי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"יש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראייתי כי בתוספתא ב"ק פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב ב"ד וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישוחט שחיטה הרוא"י לאכילה. הרי לך דתוספתא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראייתי כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפשיטות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברה"ג מנתנות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מנתנות דכתיב תננו לו ולא לכלבו, והר"ז זיל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן יתמעט טרפה מנתנות ומגנ"ל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינן כמעט זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמי סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי לספריו שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח הוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה"ה איננו מיותרת כלל ולמה להזכיר זובייח הראשה ש"מ בר פלוגתא לית לי אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לנו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצחו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עיי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונתן לכחן דדרשו ש"ה דדרשו דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרשו דטרפי קסם להקשות וליתני וכו', והגמי לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמתני' שהוא ר"מ לית לי דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התוספתא.

דלהנה התוספתא בפה הביאה פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מתייר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו השוחט והבב"ז ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביאה פלוגתא ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכוסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו השוחט את הטרפה כתנא דמשנתינו, מהז מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסם שלא להביא גבי כסה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, אך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכוסות, אשר מנ"י משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכוסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עליה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חייב בנתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן בנתנות לכ"ע בין לר"מ ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא כי

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דיןא, דאי הוה קתני לי במקילתן הוול' למיטני באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכשה"ד לא הי' מחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, וממש אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMILא דגמ בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר יאלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין שוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דיןא בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל hei מכיסוי, וזה אמת לאmittתו שכן דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו hei נוחותים להה ודי לא העמידו דין או לה חייב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוק' היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתנן לו דדרש אשר יאלל נ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד אשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחרו לאפוקי למ"ד אשלעמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשלעמה"ת דرك אליבא דר"ע וכי אמר כי מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

על"ש גמר, וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, וממי' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגמ מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גם היא אינה נכתנת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דזוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דזוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשו דגמ מארכובה ולמטה וממייל דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעת דגמ מכאן אייא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארנוו בטיהה לטroppות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכיה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראי' לכבל דאיינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכתה מכיה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידן וידין, אבל הולכת ואוכלת כאשר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכיה העשה דחיה אכל שא"ח ל"ת, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקרא ATI למעט טרפה לא על טroppות של הלכה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לבובה מקרא דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דגמ' ממעניין את הטרפה מקרא דמן הבקר ממשום דהאי מיעוטא אטרפה המפורשת בתורה אתה, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים בזה. וא"כ הכא דכו"ת' הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפות עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמת דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנוו בלאשון חכמים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר ורוק בכשה"ד כר"ש אבל רבוי מ"מ פסק כר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללימוד מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק כר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתך אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עלה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מazi יאלל ממשנו או לא מazi אכל ממשנו, ולכן קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא ושות על בוביאתה דמי' מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשוחט וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכן שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmפורש בתוספתא אולם לרבי דפסק בכשה"ד כר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יאלל דاع"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או משום דהוא שחטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבינו, וכך וטורף או צא ונחרור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמת כן הוא דרבינו צא ושות אמר דהיא לשיטתי'DDRASH אשר יאלל נ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד אשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחרו לאפוקי למ"ד אשלעמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשלעמה"ת דרכ אליבא דר"ע וכי אמר כי מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד, ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש השmittiy במשניות דוא"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכו' דבאמת אייא באה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כאן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צריך לברך ברכת השחיטה, והי' מקום לומר דבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממייל הואה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מורתת גם מיד, והדבר מובן דכל של שיאכל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממייל דיניה שחיטה הרואי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנאי דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה בא"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשוחט ונמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבחא, אדם רבי מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר ממשום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נונתת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא ספר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ס בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח'ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוות וכו', הנה צאן כל גдол בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבר מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבר והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שם על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיברים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושמא, דחמש צאן עשוות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDR שיבת עשוות שמעשות את בעליין
עשות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב ברה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשאר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת מושום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן את מהה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ס זיל
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שמוועה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
דייה' נקרא צאן, ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהזאת וצ"ע ודוק'.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא' חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל שמק פירוש זה, מושום דגביגי לקמן פליינו ר'ח
ורבנה" בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנה" פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגזיה ופטור
מושום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו מושום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומוכר חיב, ורבנה" ס"ל דמתני'
בעצעו מעט מושום קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומוכר פטור, וכן
מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי'
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנה" פליינו, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק'

ע"ז עוד בדיור שלآخر זה.
ע"ז קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומוכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנה"
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולט זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחrown הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נוציא
דווקא פיסח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מעד מישבת זהה ג'כ' קושי' התוס' ד"ה למילך צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיב טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאין זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספתא כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"ג אתה בעבדי' כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לענין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ס טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה מושום דכל, מרבה את
הטרפה כדשנו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבת, ודוק' היטב.

ע"ז קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ס כתוב ג'כ' דאין זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט וגיזה
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה מבוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגי תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתנן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז
בכור אכן, מסתבר-DD בכתוב בהווה, מושום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ר'ה ומכח"כ כעשה בכאן וגוזה השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבכור בהזאת, אך אם שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נונתת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' גיזה תורה
לייתן לך, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה מביבר, ולא מшиб לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נונתת ההיפך, והנה לעיל
כתבנו דבמוניות לא מ齊ין למעט טרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"
זיל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים
שיהי' לכחן לחם ובשר לשבעו ולא לאورو ולא לכלבו, כמו אבל
ברה"ג דהתקלית ה' שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם ניזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז אן ולאחד אין לו גז, זה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דafilו מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן

הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי היה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו ב"ב" משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמי"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כו המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מה"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות ב"ב" פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלאי ודוק'.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיורא גבי מוכר בת רוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין הי' אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמרاي לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה שלחו לשלחו, יצא זה שא"א מצווה שלחו לא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשינה לא משמע הци' ור'ל דהollow'ל כל שאתה רשאי לשלחו יצא זה שאינו רשאי לשלחו לתקלה. ויתר הי' להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשיה מקרא, הולול' דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלירושים דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלחו ולא במה מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשיה כיוון גם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפריך ולשלוח, ולכן שפיר משלח כאן דרשיה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילה וקדרש שפיר משלח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילה ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא קודש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭa דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשיה בעין דלא נימא ליפריך ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד' קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור'ל דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשלו, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דהרי לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז' בפ' כסח"ד דהטעם ג"כ מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך זם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות זם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסח"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג"כ הרמב"ן ז' במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומנים, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר'ל דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך זם דחיה ובניה בב"א, כי אוא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אוא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamana איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות גבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דמעולין בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות ליישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז' צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגבוה. ומעטה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגבוה, בחולין שהוא ג"כ של גבוה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גבוה עמו ור"ע דס"ל דמעול אפיקו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל הוה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מطبع של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שבעלם, מחמת האי תעירבות עד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהכממה שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע כמו"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך ידי או ליד חבירו והוא פשוט וכעכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היבט.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דבכל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצאה לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים הוה מעילה במאיד ודף"ח וד"ק.

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החו"י שהבאתי לעיל דאפיקו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז ודאי היהת חייבת ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה איינו מחייב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחו"י הביא שם דברי הואה"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שעפ"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג איינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב איינו כהלה לפפי טעם זה באיטר יד הוה לך למיזיל בתר שמאל דעלמא, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"י וד"ק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמות ליכא עלי שאיו בעליו, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גבור אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג اي לאו קרא דמחוסר פדיי וד"ק.

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בעלמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בಹקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור וודע קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינני שם בעלים עוד קודם דأتא ליד זוכה, וכן מוכח ממש שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והחזקק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בעלמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החו"י ש"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מזומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דاكتשינו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דاكتשי' ובגוף דברי החו"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה וד"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי' בה"ב שמרדו ולילדי דاكتשי הוי הפרק ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמוש"כ התוס' דבחולין הаг"ו אף שמכיר המזומה אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דازלו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנה זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני, ומסתמא ה"ה בನפלה מطبع של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאיה ליד הגזבר כי לעולם אין ההקדש מעילות או עי" פדיון, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג ש מביא קרבן מעילות או עי" פדיון, וראה זה מציאה מצאתי כמצוין של רב ליישב בזה עצמה וחמורה שתגלווה בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מעינה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דמעול לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעלמא עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז"ד סי' ק"ל שיפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטלת האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדקה, וגם כל מה שדנו דמונו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכתו הוא דודאי גם ממונו של ביררו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולומי כמו בכל עלי"י שוויי עי" שינוי או יאוש דזלה דמונו בעלי לשולומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי" ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל לאו טעם של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דנתענש במומו של ביררו אישתעד לשולומי לי' שוויי מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבמי לשולומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודילא הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלא מלוקות חazzi שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופט רובץ וכו', בשלמא עופט טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אס טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה' מאר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעתך טהור רובי על ביצים טמאים, שוב ראיתי שהת' הקשה בהזח וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד בא דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה'ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוחג בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאירע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעת העוף דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממיעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופט טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ש סיבה נטרפו. אבל ייל' דשאני הכא דעתך טהור שהי' רובי על ביצי עופט טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקתני דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופט טהור של לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצי עופט טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק בדורש הקרה ע"י במקום הפקר על ביצי עופט טמא של הפקר. אבל לדריש הקרה איי מקרה וזהו שחייב מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופט טמא וזה נכון מאד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופט טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני זצ"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי' הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוחה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקאי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממש' גי' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטצת סיימנים אאט קאי אז ודאי לעיל מנני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואט נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה אייך סמך הרמב"ם בירושא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה' מ' וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופט ממשמעו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי ציפור. תמייה לי איה משכח דטהור איירי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייבר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהורות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופט בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופט טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהותו מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרא דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרא דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופט טהור דיש במינו טרפה שמעין דשייך טרפה בעוף, אבל מקרא דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרא בהמה איירידי דפי' המקרה הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרא דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש במינו טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופט טמא וכו' אפילו עופט טהור רובי על ביצי עופט טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שישת חוליין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמורה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתתחיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובי על ביצי עופט טמא, ולא ביצי טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני בבריתא דפטור, ובביצים מזורות קטני במתני' דלקמן דפטור ומושם דאיין בני קיימת דהינו שאים יכולם להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לגдел אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנוול מבייצ טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגDEL אפרוחים ואין שום פוסק הזיכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומיטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופט טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מיטרפה נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שם דקמיה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' יעדין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רב ראיתי ב' הרין ז"ל ש' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרער ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה אייך חייב לשלה דכיון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש' לא שams ה' יכול לשום הביצים תהה עופט אחר חייב לשלה עכ"ל, ושמחתי כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין מהן אפרוח אף אסורים באכילה שפיר קרין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וח' שאון זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ד שינה מלשון שהוא ממש כמו案 עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכור' עכ' הלала דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הופיע הפימ' ש' לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ' ל', והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעי' בעי לכתיה שנוי סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנוחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: "היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ' ל'. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה אפרילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ' המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז' זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים בי תשלחה דלאו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ'ץ, הלא בPsiות הול'ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' וαι על שלוחה האם קאי הלא הי' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דרי', והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאית דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו ממ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה דמצורע החמורה לא דחה עשה דשה"ק, מושום דכתיב תשלח יתרא כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך לוקה, ובע"ג דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה מ"מ השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלחך אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תחק, אין אלא ל"ת ולא עשה, והרי ה'כ' מ' השיג דרבנן תמיתו, אך אמרו בגמ' דaicא ל"ת ועשה והוא אליבא דרבנן כדמוככי מתוך הסוגי', אבל באמות אין כאן קושי' דנייהו דאי אליא ל"ת ועשה, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרות המצורע יעבור על הל"ת וגם יבטל העשה המוחלט עליו אחר הלקחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ועשה, אבל, עכ' פ' שמעין מזה לדעתה הרמב"ם ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמ'

גם החוי' הי' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אך מצי לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, וא"א לשלח בלי לעבור אלו דלא תחק, תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בשום אופן הכி, דאייפכא הוול' תחלה אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכி, וא"כ הלאו דל"ת האם המוצה המוחלטת דשלח תשלח את האם, וא"כ הלאו דלא מעל הבנים להחיק בה לאכלה, ועכ' פ' אם הקדמים הלאו דלא תחק הוו'ל לפרש לא תח האם מעל הבנים להחזיק, כי סתם לא תחק איינו במשמעותו הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת האי מעשה הלקחה הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת עליוון לשמרן, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצד אותה והיא אינה יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליוון שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשלח תשלח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחווי' ג'כ' ה'י מפרש דל"ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוון ואם תרצה תח לך הרים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא היא הפלוגתא שבין ר'י וחכמים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרה ממשמע והיינו דמפרש דעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דכתיב אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תח לך מעיקרה ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלao דלא לתקח האם עם הבנים, ולכן עכ' הפ' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'י ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקתו במתוני', מפרשין הלאו דל"ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עבור, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטול האם מעל הבנים, וכמו והшиб את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להוtier מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע"ז יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא לocketה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרה ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזלה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזונות ולח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ' פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומוק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכתבתי כי הן קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתני' אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לך האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לךה עם הבנים, וא"כ מאי אמר, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דubar וסקלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אבל דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה עבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לומר דעתה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא hon בkowski' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לךה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnia דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכין דubar וסקלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ליה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירסה נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסה זו מושובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוק לחייבים קמבעי' ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחכים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאתה בח' ק"ז זיל שכ' על הא דאמרו בגין' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבור אלeo דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלeo ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקיוחה מעל הבנים, אלא דהוא כעובר אלeo ומקיים התקון בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכחכ"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכה הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס מהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידי דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצrisk לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени' דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשי' דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהקה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicaca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשונות שבגמ', דמשמע דaicaca מצוה בשילוח הקו טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שモותר לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא וכל, והה' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא ליקח, ומ"מ לא שת ליבו בפסקין שי"ע שלו על האי עני' גדול וקבוע הלהכה נגד דעת הר"ף והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע' לרמב"ס, דהרי בכל הני' דינים קתני' במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת ליבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים דאיון כאן מצוה שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, ואותה שאיון כאן מצוה אלא תיקון מתשלח נשמע לצrisk בידייו לשחו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, ומהשנה באמות בין לר"י ובין לשחים, ולחחים ולרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול האם פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דבר השיר מותר כמש"כ הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאums קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש' שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ה קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י' דשלוח מייקרא ממשוע א"כ כל שנטול אם על בנים עבר הלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מושלח יתירה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מותפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מותפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רק אעשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגיעו לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קן ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לנו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כמותפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח תשלוח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחתוף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אדם עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממש עasm חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אףילו לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחודא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואיןו משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לגביה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי"ד מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדריה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרוזות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלח משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלין אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך אי חייב לשלח תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי"ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשען וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתא, דר"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאסור דלית ב' מלכות לא שייך בי איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב"ס ורק בנוולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעלמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונאסר **"ואח'ב נולדי"** ותק מילמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונאסר **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפelogת' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרע בעי נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגPEND הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכותב עליו הב' דה' הא נשותה אמו'ר והוציאו'ו כי ורבנו חד מא מנינו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו'ו חי ונתגדל הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר דהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנן ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא הלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחתי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון אמר' הש"ס היא דכיון דבדברי אמר' הגאון שליט'א דכונת הש"ס היה דכיון דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיתה ממילאתו הווה על הלב דעלמא האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על הלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לי' היתר ע"י שחיתה מותר אבל הלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר ע"י שחיתה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פליגי אי האי אבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב'ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי נולד הולך באבר היוצא بلا שחיטת האם אי אית ל' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב'ס פ' מה' מ"א ה'ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתו הוא לומר בעדעת הרמב'ס דבנולד بلا שחיטת אמו'ר יהא ג'כ' אסור וכשיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב'ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך חי לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכיית להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאייה ש איסור איכא על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצא' איסור אמה'ח קאtiny על השפיר ז'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטת עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב'ס מצא' איסור טרפה קאtiny על השפיר ז'ל דבנולד שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולך הנולד דכיון דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש'ס היא דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החולב מצד ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב'ס מצא' איסור טרפה קאtiny על היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאייה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילא משום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ ממנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לו מר'יל הרמב"ז'יל בסוגי' דרכוביה דף ע"ו דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תה' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למעלה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח'ך ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטלש מה'ך ואפיו לדידן דאייכא בו מה'ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאיינו זבוחה לנו אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהוו איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאיינו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב'ך ניחו דלא פעל על אבר המודולל איזה חיבוטו כלום אבל חיבוא גברא נתקיים וממילא לייכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה'ך גופא אויל' לייכא איסור עשה דאי' עדשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדידין איך הי' על האבר שנטשל ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה'ך על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכהה על ראש או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכהה על ראש או תחיבת סכין בלבה אינה מטה מיד אלא בהתאי ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס חיו צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתני לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחו"ל ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטוא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בהזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהאי רגע כמיירא קודם גמר ההזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכוון.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתובתי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה'ך דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחתית טרפה אינה מטהרת מידי אבמה'ך וכך מטה ריאה דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטשל האבר איך יתחייב משום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה'ך וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דף ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה'ך היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה'ך בחולין דף קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה'ך דטמא כנבה לאיך יחול טרפה של בע"ה על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל ונינויו דעדין לכיא אבמה'ך אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקררי אבמה'ך בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה'ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג'ב, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה'ך לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה'ך עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן הח'י אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכך האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ"פ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן חיותו, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיצ'ל' ה'יהם סבירה שכילת על העניין דאפילו למאן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל' צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה ד"ה דרומנא כי האי דרשת היא מאי דרשת רוחקה מיתה הלא היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה'ך, ר'ל דלאחר מיתה או שחיטה לא שייךתו אבמה'ך ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דבר חל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מחיים אלא דאייכא איסור לחתו ממן אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחט או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכת ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתק רגע קודם מיתה, זה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכוון דמחסור חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מחיים או למיתה אבל אפיו נניח לך סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דף ל"ב דשחטת הינה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמאן דמנחא בדיקולא דמי' הרי דרייה כיוון דהיא לר'ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה ווע"ג דשחיטת הוושט מועלת עכ' גם על הריאה להתרה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, ונינויו דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס"ל דلغבי קנה גם מאן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ד ס"י כ"ז דلغבי קנה גם לדידןתו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמאן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעת הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלת אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדת כל מן חי ואמותה אסורה כנבלת, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטה מא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתירה מיini נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הבחנה לית בה טומאה בmittata שחיתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיתה כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומוה שככetta דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריאה עמה אבל בניקבה הריאה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריאה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריאה עע'פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריאה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריאה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הניל להניל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדיין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שככetta ולא נסגת אחריו גם אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שככetta דאיין אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה מזה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרוי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר ממכם' על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥כתבי בריתיא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי' דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמן ש לעיין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מעיר קלוייזענבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מעיר קלוייזענבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מעיר קלוייזענבורג